

Otjiherero/Otjimbaderu: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Genesis, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

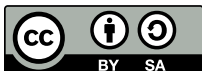
Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Genesis

Chapter 1

¹Mombutiro, Mukuru wa memene ejuru nehi. ²Ehi rari kumui ariri tjo. Ondurera jari kombanda jourekoto. Ombepo ja Mukuru airinga kombanda jomeva. ³Mukuru atja, "Ngapekare no ndjerera," nu pakara nondjererera. ⁴Mukuru amunu ondjerera, okutja ombua. Ahaṇa ondjerera mo ndorera. ⁵Mukuru uaisana ondjerera "ejuva," nu ondorera ejiisana "ongurova." Nu pakara ongurova nu apekara omuhuka, ejuva etenga. ⁶Mukuru atja, "Ngapekare evaverua mokati komeva, nu ngarihane omeva ko meva." ⁷Mukuru uaungura evaverua ahana omeva ngari kehi je varerua komeva ngari kombanda je varerua. Pakara nao. ⁸Mukuru aruku evaverua "ejuru". Nu jarira ongurova, airire omuhuka, ejuva oritjavari. ⁹Mukuru atja, "Omeva ajehe kehi jejuru ngaje ongarere pona pemue, nu ngapekare ehi ekukutu." Pakara nao. ¹⁰Mukuru uaruka popakukutu "ehi," nu omeva nga ongara aruku "okuvare". Amunu kutja oviua. ¹¹Mukuru atja, "Ehi karijete ovihape: omi vi zondui no miti mbino vihape mbino ozondui mo vihape, tja po mihoko viavio." Pakara nao. ¹²Nu ehi rakara no vihape, omi mbijeta ozondui otja po mihoko viavio, no miti mbijeta ovihape mbino ozondui otja po mihoko viavio. Mukuru amunu kutja oviua. ¹³Nu pakara ongurova nu apekara omuhuka, ejuva oritjatatu. ¹⁴Mukuru atja, "Ngapekare no zondjerera kejuru okuhana ejuva ko ngurova nu vikare otjo viraisa, ku tuvese, ko majuva no zombura. ¹⁵Ngapekere nozondjerera kejuru okujerisa ehi." Pakara nao. ¹⁶Mukuru uaungura ozondjerera mbari ozonene, ondjerera onene okupangura ejuva, no ndjerera onditi okupangura ongurova. Aungura ozonjese uina. ¹⁷Mukuru ezetua mejuru okujerisa ehi, ¹⁸oku pangura ejuva no ngurova, no ku hana ondjerera mo ndorera. Mukuru amunu kutja oviua. ¹⁹Nu jarira ongurova nu airire omuhuka, ejuva oritjaine. ²⁰Mukuru atja, "Omeva ngaje ure no uingi uo vinamuinjo, ozondera ngaze tuke kombanda jehi mevaverua re juru." ²¹Mukuru a meme ovipuka vio meja, no vina avihe ovina muinjo otja po mihiko viavio, ovipuka mbi kaenda na imbi vio meva, no zondera zo vivava otja ko mihoko viazo. Mukuru amunu kutja oviua. ²²Mukuru ave sere ondaja atja, atja, "Kuatasanee nu tandavaree mu urise omeva mo kuvare. Ozondera ngaze tandavare kombanda jehi." ²³Nu jarira ongurova nu airire omuhuka, ejuva oritjatana. ²⁴Mukuru atja, "Ehi ngari jete ovina muinjo, otja po mihoko viavio, ovitumbua, ovikokozoke, no vipuka vio kuti, atjihe otja ko muhoko uatjo." Pakara nao. ²⁵Mukuru a meme ovipuka vio kuti tja po mihiko viavio, ovitumbua otja po mihoko viavio, no vikokozoke avihe kombanda jehi. Amunu kutja oviua. ²⁶Mukuru atja, "Ngatu ungure omundu mo saneno jetu, mo tjiisanekero tjetu. Ngave kare no uvara kombanda jo mahundju uo kuvare, kombanda jo uzera ue juru, kombanda jo vitumbua, kombanda ehi arihe." No kombanda uo vina avihe mbi kokozoka mehi." ²⁷Mukuru ua mema omundu mo saneno je. Mo saneno je ue mu mema. Omurumendu no mukaendu ue ve mema. ²⁸Mukuru eve sere ondaja nu atja nai kuvo, "Kuatasanee, nu mutandavare. Urisee ouje, nu ukare kehi jenu. Karee no uvara kombanda jo mahundju uo kuvare, kombanda jo uzera ue juru, no kombanda uo vina muinjo avihe mbiri mo uje." ²⁹Mukuru atja, tara, mbe mupa omi avihe mbiri kombanda jehi, no miti mbino ovihape mu muno ozondui. Mavi rire ovikuria venu. ³⁰Ko vipuka avihe mehi, ko zondera azehe ze jeru, no ko vina avihe mbi kokozoka kombanda ehi, no ko vipuka avihe ovina muinjo, mba jandja ko ovijao vio miti otjo vikuria." Pakara nao. ³¹Mukuru ua muna ovina avihe mbia ungura. Tara, viari oviua. Ja rira ongurova nu airire omuhuka, ejuva oritja hamboumue.

Chapter 2

¹Nu Ejuru nehi tji viamanuka,no ovinamunjo avihe mbi urisa ehi. ²Mejuva oritjahambombari Mukuru ueja ko ndjandero jo tjiungara tja mana,nu asuva mejuva oritjahambombari moviungura avihe mbia ungura. ³Mukuru ua sera ejuva oritjahambombari ondaja nu eri japura,orundu Mukuru ua suva moviungur vihe mbia mema nu ku ongura.⁴Imbi viari ovitjitua viomajuru nehi,tji via memua,mejuva ndi Jehova Mukuru tja ungura ehi no majuru. ⁵Kapari no tjihua mokuti Kombanda ouje,nu kapari ovihape vio kuti mbi via hapa,orundu Jehova Mukuru tjandje keja rokisa umbura Kombanda ouje,nu kapari omundu oku kuna ehi. ⁶Nu ombundu jaja kombanda okuza mehi nu ai ningeke ehi arihe.⁷Jehova Mukuru ua mema omundu kuza mo ruuma rehi,nu asuvire mo majuru je omuinjo ohupo,nu omundu a reri omunamuinjo. ⁸Jehova Mukuru ua kunine otjikunino ke koro romuhuka,mo Eden,nu imbo a tjamo omundu ngua memene.⁹Okuza mehiJehova Mukuru ua ungura omiti avihe oku hapa mo mbuniko ombua jo oviriua.Nu muari omuti uo hupo mbuari mokati otjikunino,no omuti uo ndjiviro jo uua no uvi. ¹⁰Ondond du ja tirira moEden oku hira otjikunino.koza mbo airihana nu airire ozondond u ine.¹¹Ena ra indjo ondenga oPishon.Ojo ondji tirira mehi arihe ra Havilah,ku kuno ogolto. ¹²Ogolto jehi ndi ombua.Rukua o muno bdellium no maue uo onyx.¹³Ena rondond u oitja vari oGihon.Ndji tirira mehi arihe ra Cush. ¹⁴Ena rondond u oitja tatu o tigris,nu ojo itirira okuza komuhuka ua Ashur.Ondond u oitja ine oEuphrates. ¹⁵Jehova Mukuru a toora omurumendu nu emu tua motjikunino tja Eden okuungura mutjo no kutjitjevera. ¹⁶Jehova Mukuru a pangura omurumendu,atja , "Mungamua omuti motjikunino onousemba okuria pu movanga. ¹⁷Nu ko muti uondjiviro jo ouua no uvi kosere okuna,orond u ejuva ndi mori ko,tjiritjiri mo tu."¹⁸Nu Jehova Mukuru uatja,"Ka kokuua okutja omurumendu a kare peke.Ami mbe muungurire omuvatere ngue mu puire." ¹⁹Kuza mehi Jehova Mukuru ua mema ovipuka avihe vio mokuti no uzera auhi uejeru.Nu e vijeta ko morumendu kutja a tare kutja me vi ruku vi.Ngamua Omurumendu ena nda isana mo tjinamujo,onda rira ena ratjo. ²⁰Omurumendu ua ruka omana movitumbua avihe,kouzera auhe vejuru,no movipuka vio kuti.Nu ko murumendu ka pemunikire omuvatere ngue mu puire.²¹Jehova Mukuru ua eta ozombotu ozondeu ko morumendu,o murumendu a rara.Jehova Mukuru a toora orupati rue rumue nu a setike onjama pa toora orupati. ²²Norupati ndui Jehova Mukuru ndua toora mo murumendu,ua ongura pu omukazendu nu e mueta ko murumendu. ²³O murumendu a tja,"Mo ire je,Ingue etupa romatupa uandje,nu njama jo jama jandje.Eje ma rukua 'omukazendu,' Oundu uazu mo murumendu."²⁴Mu nao omurumendu maisa ihe na ina,a uana kono mukazendu ue,a virere onjama Imue. ²⁵Avehe vari muzu,omurunendu no mokazendu ue,nu kavari no honi.

Chapter 5

¹Indui orutuu rozondekurona za Adam. Mejuva Mukuru nda mema ovandu, Eje ue ve mema kosaneno Je. ²Eje ua mema omurumendu nomukazendu. Ue ve sera ondaja nu eve ruku ovandu tje ve mema. ³Nu Adam tjinga za no ku hupa ozombura 130, a rire ihe uo muatje omuzandu kombunikiro je, kosaneno je, nu e muruku ena Seth. ⁴Adam tjinga a za noku rira ihe ja Seth, ua hupa ozombura omasere hambondatu. A rire ihe wo vanatje ovengi ovazandu novakazona. ⁵Nu Adam wa hupa ozombura 930, tjazumbo aṭu. ⁶Nu Seth tjinga ari nozombura 105, arire ihe ja Enosh. ⁷Tjingaaza noku rira ihe ja Enosh, wa hupa ozombura 807 tjazumbo a rire ihe wovanatje ovengi ovazandu novakazona. ⁸Seth ua hupa ozombura 912, tjambo aṭu. ⁹Nu Enosh tjinga azu noku hupa ozombura omirongo muvju, arire ihe ja Kenan. ¹⁰Tjinga aza no kurira ihe ja Kenan, Enosh wa hupa ozombura 815. Eje arire ihe jovanatje ovengi ovazandu novakazona. ¹¹Enosh a hupa ozombura 905 tjazumbo aṭu. ¹²Nu Kenan tjingaari nozombura omirongo hambombari, arire ihe ja Mohalalel. ¹³Nu tjinga za no ku rira ihe ja Mahalalel, Kenan ua hupa ozombura 840. Eje arire ihe jovanatje ovangi ovazandu novakazona. ¹⁴Kenan ua hupa ozombura 910, tjazumbo aṭu. ¹⁵Nu Mahalalel tjinga ari nozombura omirongo hamboumue na ndano, arire ihe ja Jared. ¹⁶Nu tjinga a za no kurira ihe ja Jared, Mahalalel ua hupa ozombura 830. Eje arire ihe uovanatje ovengi ovazandu novakazona. ¹⁷Mahalalel ua hupa ozombura 895, tjazambo aṭu. ¹⁸Nu Jared tja za noku hupa ozombura 162, arire ihe ja Enoch. ¹⁹Nu tjinga aza noku rira ihe ja Enoch, Jared ua hupa ozombura omasere hambondatu. Eje ua rira ihe jovanatje ovengi ovazandu novakazona. ²⁰Jared ua hupa ozombura 962, tjazambo aṭu. ²¹Nu Jared tjinga ri nozombura omirongo hamboumue na ndano, ua rira ihe ja Methuselah. ²²Enoch ua kaondja puna Mukuru ozombura omasere jetatu tjinga aza no kurira ihe ja Methoselah. Eje ua rira ihe uovanatje ovengi ovazandu novakazona. ²³Enoch ua hupa ozombura 365. ²⁴Enoch ua kaondja puna Mukuru, nu eje ua zenga, orundu Mukuru ue mu toora. ²⁵Nu Methuselah tjinga ari nozombura 187, arire ihe ja Lamech. ²⁶Tjinga aza noku rira ihe ja Lamech, Methuselah ua hupa ozombura 782. Eje ua rira ihe uovanatje ovengi uozandu novakazona. ²⁷Methuselah ua hupa ozombura 969. Tjazambo aṭu. ²⁸Nu Lamech tjinga aza noku hupa ozombura 182, arire ihe uomuatje omuzandu. ²⁹Eje ue mu ruka ena Noah, a matja, "ingui me tu suvisa koviungura vjetu noko viungura ovi ihamise vjo make uetu, mbinga ama tu so ku ungura motjimbe tjehe Jehova nda senga." ³⁰Lamech ua hupa ozombura 595 tja za noku rira ihe ja Noah. Eje arire ihe jovanatje ovengi ovazandu novakazona. ³¹Lamech ua hupa ozombura 777. Tjazambo aṭu. ³²Noah tja aza no ku hupa ozombura omasere jetatu, arire ihe ja Shem, Ham, na Japhet.

Chapter 7

¹Ndjambi atja ku Noah," Indjo,ove no vo ndjiuo joje, motjitendeze, orundu mba muna kutja oove omusemba Po murungu uandje mo vandu vo ruveze ndui. ²Mo vipuka avihe ovikoheke mo jeterere ovitume hambombari no vikaze hambombari.Movipuka imbi mbi-heri ovikoheke,muvio jeta vivari,otjitume no tjikaze. ³Nozondera ze juru,eta hambombari ozondome no ndendu hambombari,kutja omuhoko uao uhupe kombanda jehi.⁴Orundu mo majuva hambombari me ungura kutja ombura eroke kombanda jehi oure omajuva omirongo vine no utuku omirong vine. Me ku njona kombanda jehi ovina muinjo avihe mbi mba ungura. ⁵Noah otja ungura ovina avihe Jehova imbi mbe mu raa.⁶Noah uari nozombura omasere hamboumue omupopo tjiueja mouje. ⁷Noah,no vanatje ve ovazandu, no mukaendu ue, no vakaendu vo vanatje ve ovazandu va hita motjitendeze mena ro meva uo mupupo.⁸Ovipuka ovikohoke na mbiheri ovikohoke,ouzero, no vikokozoke avihe kombanda jehi, ⁹Vivari vivari,otja Mukuru mba raera Noah. ¹⁰Nu otjipakara kutja kombunda omajuva hambombari,omeva uo mupupo jeja kombanda jehi.¹¹Mo zo mbura omasere hamboumue zo hupo ja Noah,mo mueze oitja vari, ejuva oritja murongo na hambombari ko mueze, mejuva ndo, otuharui toure koto atu paturuka, nu utuiho tue jeru tua patu ruka. ¹²Ombura aji utu okuroka mo uje oure omajuva omirongo vine no utuku omirongo vine.¹³Mejuva tjingee indo Noah no vanatje ve ovazandu, Shem, Ham na Japheth no mukazendu ua noah, no vakazendu ve tatu vo vanatje ve ovazandu puna vo, va hita mo tjitendeze. ¹⁴Vahita puno vipuka vio mokutu avihe otja po mihoko viavio, no vitumba avihe otja po mihoko viavio, no vikunguzuke avihe mbi kunguzuka kombanda jehi otja ko mihoko viavio peke peke, no uzera auhe otja po mihoko uao, no muhoko auhe uo tjipuka tji tji no ovivava,¹⁵Ovina muinjo ko vivari vivari veja ku Noah nu avi hiti mo tjitendeze. ¹⁶Ovipuka mbi via hita vari ovitume no vikaze vio vina muinjo avihe; via hita moukoto otja imba Mukuru tje mu raa. Tjana Jehova a pata omujero.¹⁷Nu omupupo ueja kombanda jehi omajuva o mirongo vine,nu omeva ajeriuesa ajejeje otjitendeze kombanda jehi. ¹⁸Omeva jasiringa jehi,nu otjitendeze atjitendeza kombanda jomeva,¹⁹Omeva ja jeruruka tjinene kombanda jehi ajekutjire ozondondo ozonde azehe ndari kehi jevaverua. ²⁰Omeva jajeruruka oure uo zo cubic o mirongo na ndano kombando ozondundo.²¹Nu ovina muinjo avihe kombanda ehi via koka-ouzero, ovitumbua, ovipuka vio mokutu, no vipuka avihe vio muinjo kombanda jehi, no vandu avehe. ²²Ovina muinjo auhe mbi hupa kombanda jehi,mbi suvana omuinjo uo hupo no majuro, via koka.²³Nu ovina muinjo avihe mbi vari kombanda jehi avi pupua, ovandu no vipuka no vikunguzuke,no uzera ue juru. Avihe via kozeua kombanda jehi. Noah erike na imba mbu vari punaje mo tjitendeze ombu va isiua po. ²⁴Omeva ja kara kombanda jehi omujuva esere no mirongo vitano.

Chapter 10

¹Imba jari orutanga ro vazandona va Noah, oo, Shem, Ham, na Japeta. Ovazandona mba veve paduka kombunda jo mupupu.²Ovazandona va Japeta jari Gomera, Magog, Madai, Javan, Tubal, Meshech, na Tiras. ³Ovazandona va Gomer jari Ashkenaz, Riphath na Togarmah. ⁴Ovazandona va Javan jari Elisha, Tarshiah, ova Kittites, na Dodanim. ⁵Okuzambo ovazandu vo muronga va hanika avei mo mahi uao, omundu auhe ke raka rao, otjapo matundu uo viuana vyao.⁶ Ovazandona va Ham yari Cush, Mizraim, Put, na Canaan. ⁷Ovazandona Cush jari Seba, Havilah, Sabtah, Raamah, na Sabteka. Imbo va Raamah jari Sheba, na Dedan.⁸Cush arire ihe ja Nimrod nguaka rira omuna masa kombanda ehi. ⁹Uari omujeve omunamasa komurungu ua ndjambi. Omena ra nao tjikuza, "tjimuna Nimrod omujeve omunamasa komurungu ua ndjambi". ¹⁰Omaturiro uo uhonapare ue outenga jari Babylom, Uruk, na Kalneh, mehi ra Shinar.¹¹Okuza mehi ndo uaja ko Assyria aka tunga Nineveh, Rehoboth Ir, Calah, ¹²na Resen, djari pokati ka Nineveh na Calah. Jari otjihuro otjinene. ¹³Mizraim arire ihe wo Ludites, ova Anamites, ova Lehabites, ova Naphtutites, ¹⁴ova Pathrusites, ova Kasluhite (ku kuaza ova Palastine), nova Caphtorites.¹⁵Canaan arire ihe ja Sidon, omuatje ue omutenga ua Heja, ¹⁶nu rukuo uova Jebusites, mbova Amorites, mbova Girgashites, mbova ¹⁷Hivites, ova Arkites, nu ova Sinites, ¹⁸mbova Arvadites, ova zemanites, nova Hamathites, okuza mbo omatundu uova Canaanites ae takavara.¹⁹Omukuno uova Canaanites waza ko Sidon, mondjira ja Garar, kuta ko Gaza, nu tji moi kuta ko Sodom, Gomorah, Admah, nq Zeboyim, kuta ko Lasha. ²⁰Imba jari ovazandona va Ham, no matundu uao, omaraka uao, mo mahi uao no viuana vyao.²¹Ovazandona noho va kuatua i Shem, erumbi ra Japheth. Shem jari omukuru uovandu avehe va Eber. ²²Ovazandona va Shem jari Elam, Ashur, Arphaxad, Ludnq Aram. ²³Ovazandona va Aram jari Uz, Hul, Gether na Meshech. ²⁴Arphaxad arire ihe ja Shelah, nu Shelah arire ihe ja Eber. ²⁵Eber uari no vazandona vevari. Ena ra umue jari Peleg, mena rokutja mo majuva ue ehi ra vanikire. Erumbi re jari Joktan.²⁶Joktan arire ihe ja Almodad, Sheleph, Hazarmaveth, Jerah. ²⁷Hadoram, Uzal, Diklah, ²⁸Obal, Abimael, Sheba, ²⁹Ophir, Havilah na Jobab. Imba avehe jari ovazandona va Joktan.³⁰Omaturiro uao jari okuza ko Mesha, okujenda ko Sephar, ozondundu zo ko muhuka. ³¹Imba jari ovazandona va Shem otja po matundu uao no omaraka uao, omahi uao, otjapo viuana vyao.³²Imba yari omatundu wo vanatje va Noah otjapo nguatasaneno, mo viuana vyao. Mu imbi oviuana vya hanika nu avi hiti mehi, otja ko muhoko uao.

Chapter 13

¹Nu Abram ua ya ku Egypt nu a hiti mu Negev eje, nomukazendu ue, na avihe mbi ari navio. Lot naje ua ja puna wo. ²Abram ua tumbire tjinene ovinamuinio, nosilveri, nogoldo. ³Eje ai komurungu noujenda ue okuza ku Negev okuenda ku Bethel, ko ruveze ku kuari ozondonda zauo rutenga, pokati ka Bethel na Ai. ⁴Eje ua ja ko ruveze ku kwari otjipunguhiro tjinga a tungiremoruveze ndu rua kapita. Poruveze ndo ua isana ena ra Jehova. ⁵Nu Lot, ngua kaondja puna Abram, uina uari nozonjanda, ozongombe, nozondanda. ⁶Ehi ka ari jenene okuve tjinda ave vari pamwe, motjimbe tjo kutja ovina viauo viari ovingi tjinene, ko kutja ave ha kara pamwe. ⁷Tjazambo, pa kara noviposa pokati kovarise vovitumbua via Abram no varise vo vitumbua via Lot. Ovakanana nova Perizzite va turire mehi moruveze ndo. ⁸Nu Abram ua tja ku Lot, "Ape ha kara ovita pokati kandje naove, no pokati kovakarere vandje na imba mbo voje; kombanda ja avihe, ouete omuhoko. ⁹Indi kahi arihe pomurungu uoje are? Tenga po nu uri hape puna ami. Tjinga wai ko kumuho, ami mei kokunene. Nu tjinga uai ko kunene, ami mbei kokumuho." ¹⁰Nu Lot ua jevajeve, nu amunu omivanda avihe via Jordan via hirirue naua ominda avihe okujenda ku Zoar, tjimuna otjikunino tja Jehova, tjimuna ehi ra Egypte. Imba tjandje Jehova ka njona Sodom na Gomora. ¹¹Nu Lot ueri tororera omivanda avihe via Jordan nu ai komuhuka, nu omuhoko otji ua hanika. ¹²Abram ua ka tura mehi ra Kanana, nu Lot ua ka tura mokuti ko vihuro. Eje ua ka tuako ozondonda ze kokure otja Sodom. ¹³Nambano ovarumendu va Sodom vari ovarunde tjinene ku Jehovah. ¹⁴Jehova uatja ku Abram, Lot tjinga a za noku hanika kunaje, "Tara po ruveze puna a ua kurama okuza komanene, komamuho, komuhuka, no kongurova. ¹⁵Ehi indi arihe ndimo munu, mbe jandja kove no kozondekurona zoje nga aruhe. ¹⁶Mbe tjiti kutja ozondekurona zoje ze kare otjomuheke uehi, ko kutja tjipena ngu ma jenene okuvara omuheke uehi, ozondekurona zoje nazo maze jenene oku varua. ¹⁷Sekama, u kaondje mourw nouparanga uehi, orondu mberi jandja kove." ¹⁸Nu Abram ua toora ondanda je, nu ai a ka tura mene jomimbonda via Mamre, mbi ri mo Hebron, nu ingo okunga a ka tungira Jehova otjipunguhiro.

Chapter 14

¹Nu pakavu nao mo: majuva ua Amrapel, ombara ja Shinar , Arioch, ombara ja Ellesar , Kedorlaomer, ombara ja Elam na Tidal, ombara ja Goyim, ²ktja va uta ovita kuna Bera , ombara ja Sodom, Admah, Shemeber, Ombara ja zeboyim, no mbara ja Bela (rukua ndji isaneua zoar).³Nu ozombara indo ndano nda za uana ko otja ua Sindim (rukua ndji isaneua omorong uo mongua). ⁴Ozombura omurongo nambari va unguirira Kedorlaomer, nunguari mombura o itja murungo nu ndatu ve mu pimkira. ⁵Nu mombura o itja murungo na ine , Kedorlaomer no zombara ndari punaje veja ave taurire mu Rephain ko Ashteroth Karnaim, ova Zuzites mo Ham , ova emites mo Shaveh Kiriathaim , ⁶no va Horirtes mehi rao ro zondundu ra Seir , ngato El Paran, tjitjiri popezu no kuti onguza. ⁷Nu otjiva tanauka aveja ko En Mishpat (rukua ndji isaneua Kadesh), nu ave taara ehi arihe ro va Amalek, nu uina ova Amorite mba turire mo Hazezon Tamar. ⁸Nu ombara ja Sodom , ombara ja Gomorah, omubara ja Adman, ombara ja Zeboyim, no mbara ja Bela (rukua ndji isaneua Zoar) va pita ave ke ritunina ovita ko tjana tja Siddim ⁹okumisa Kedorlaomer , ombara ja Shinar , Arioch , ombara ja Ellasar; ozobara ine okuruisa ozo mbara ndano. ¹⁰Nambano o notjana tja Siddim tje urire ovitoto vyo makara nu ozombara za Sodom na Gomorah tjiza tupuka aze uire moukoto. Imba mba seupo va tupuka ko zo ndundu. ¹¹Nu ku nao, ozombara za uonga ovinandengu vya Sodom na Gomorrah no zao azene , avei mozo ndjira zao . ¹²Tjivaja va toora Lota , omuna uo muangu ua Abram nguaa kara mo sodoma , pueno uini ue quhe. ¹³Umue ngua tuara ueja nu araera Abram omu Heperi. Ija kara po mimbonde vya Mamre, omu Amorite, nguari omukuatua ua puna Eshkol ua Aner, avehe naberi kutire pamue na Abram. ¹⁴Nu Abram tja zava kutja ovanavita va kambura omuhoko ue, ua pitisa o varumendu ozombangane omasere jetatuno murungo na hambondutu mba kuaterua mo ndjio je , nu eve ramba nga ko Dan. ¹⁵Nu utuku ua hana ovarumendu ve okuka ruisa ovanavita. Eje no vakaerere ve ve ramba ngako Hobab, kombanda ja Damascus. ¹⁶Nu uaka ovindengu avihe, nu noho okotora omuhako ue Lota novina vye, no vakuzendu, no vame. ¹⁷Nu Abram tjaza no ku taara Kedorlaomer no zombara ndari punaje, ombara ja Sodom ja pita o kuke mo tjakanena ko tjana ua Shaveh (rukua mbu isaneua otjana tjo ombara). ¹⁸Melchizedek , ombara ja Salem ua pitisa o omboroto no vine. Jan omuhonge ua Mukuru omukombad-mbunda . ¹⁹Nu emu sere ondaja otja, "Abram sarua ondja , Mukuru omukomband-mbanda ngua mema ejuru nehi. ²⁰Nga serue ondaja ingui muhona ngo mukomband-mbanda, ngui ngue kupe ovanavita vyoe meke." Nu Abram emupe otjitja murungo tjo vina atjine . ²¹Ombara ja Sodom atja ku Abram, " ndjipa ovandu nu untoorere o rutombo aruhe." ²²Abam atja ko ombara ja Sodom, " mba jerere eke randje ku Mohona; Mukuru omukomband-mbanda ngui ngua mema ejuri nehi, ²³kutja nina ku toora urusepa , ondatua jo vikapute po o atjihe tjoe, katja onaa katja, " mba tumbisa Abraham. ²⁴Hina tjira tjime toora pendje na imbi mbaya riua ijo vazandona, na imbi vyo varumendu mbaja puna uami. Jandjera Aner, Eshkol na Mamre oku toora.

Chapter 15

¹Kombunda ovina mbi embo ra Ndjambi reja ku Abram mo mbunikiro, aritja, "Otira ko, Abram! Ouami oruvao roje no tjisuta tjoje otjinene". ²Abram atja, "Muhona Ndjambi, ove mondjipe ije, ami ambihina omuatje, nu ngu mari eta randje o Eliezer ua Damascus?" ³Abram atja, "Orondu ko ndjipere ozo ndekurona, tara, omue ngua kuata mojangje eje o murumate ueta randje!" ⁴Nu, tara, embo ra Ndjambi reja kuje, aritja, "Omurumendu ingui ka ngu marire omurumatame ueta roje; nu posia ngu me kuza move onguri omurumate ueta roje." ⁵Nu emu pitisa pendje, nu atja, "Tara kejuru, nu vara ozonjose tjimo peuru oku vara." Nu atja kuje, "Oopo zo ndekurona zoje mazekara nao." ⁶Ua itavera Ndjambi, nu emuvara otjo musemba. ⁷Atja nai kuje, "Ouami Ngjambi, ngu mbe ku isa ko Ur ro Chaldeans, oku kupa ehi indi o tjeta." ⁸Ua tja, "Muhona Ndjambi, me tjiuavi kutja ami me riri eta?" ⁹Arire tje mu heje kutja, "Ndjijetera ondana ondema jozo mbura ndatu, ongombo ondendu jozo mbura ndatu, no nguti, no ka ngutiona." ¹⁰Uemu jetera ovina imbi avihe, nu evihana mokati, nu atuapo ohinga aihe ozombamba, nu kahane ouzera mokati. ¹¹Nu ouzera mbu jeva tjiua uirira kombanda jo mitundu, Abram atirisa. ¹²Nu ejuva tjimarija ko kuhita, Abram atuaerera ijo zombotu, nu, tara, ondorera nu ohimise jemu taara. ¹³Nu Ndjambi atja nai ku Abram, "tjiua tjiri kutja ozondekuronazoje ma ve karira ovandu va mbangu mehi ndi ri heri orao, nu mave kahuurua no ku tatumisiua ozombura omasere jane." ¹⁴Nu me ka pangura omuhoko mbo mbu mave keungura, nu kombanda ja nao mave ka kara no utumbe ouingi. ¹⁵Nu mo kujaruka koo iho mo hange, nu mo ka pakua mo zo mbura ozombua zo ukurundu. ¹⁶Mo muhoko uo itja ine mave kotoka imba rukua, orondu ouvi uo va Amorites ka uja vasa ondondo jao." ¹⁷Ejuva tjira hita nu akua zorere, tara, onjinga jo muriro ndji maisuma omuise ne rambe ro ru rurumo ra kapita pokati ko tumbembera. ¹⁸Me juva Ndjambi ua ungura o ngutasaneno kuna Abram, a matja, "Kozo ndekurona zoje mejandja ko ehi indi, okuza ko ndondu ja Egypt oku vasa ko ndondu onene, indji Euphrates, ¹⁹ova Kenites, ova Kenizzites, ova Kadmonites, ²⁰ova Hittites, ova Perizzites, ova Rephaites, ²¹ova Amorites, ova Canaanites, ova Girgashites, no va Jebusites."

Chapter 20

¹Abrahaman ua kaondja okuza ingo okujenda komunda uehi ra Negev, nu aka tura pokati ka Kadesh na Shur. Eje uari ouo zonganda a atura mo Gezar. ²Abraham uatja ohunga na Sarah omukaendu ue, "Eye omutena kuandje." Nu Abimelek ombara ja Gerar ua raa nu atoora. ³Nu Mukuru ueja ku Abimelek moruroto utuku, nu atja kuje, "Tara, Ove omurumendu ngua koka motjimbe tjo mukazendu ingui ngu ua toora, orundu eje omukazendu uo mundu." ⁴Nambano Abimelek tjandje ke eja popezu naje neje atja, "Muhona, ma peja ojenene okuzepa noho otjiuana otjitakame?" ⁵Kaje omuine are ngua tja kuami, 'Eje omutena kauandje?' Nu omukazendu omuini uatja, 'Eje omutena kuandje.' Ami mba tjiti otjina itji noutakame uo mutina uandje no ku hina otjipo mo make uandje." ⁶Nu Mukuru uatja kuje mo ruroto, "Ii, me tjiua mourekoto uo mutima uoje ua tjiti nai, nu uina otji mbe ku tjevere kutja ohe ndji katukire. Mena ra nao hinaa mbeku jandjere kutja umutune. ⁷Mena ra nao, jarura oserekaze jo murumendu, orundu omuporofete. Meku kumbire, nu morire omuna muinjo. Nu tjiuhe mu jarurire, tjiua kutja ove na avihe mbiri ovioje ma viŋu." ⁸Abimelek ua penduka omuhuka omunene rukuru nu a isanene ovakarere ve avehe kuje. Eje ue ve raera ovina imbi avihe, nu ovarumendu va urumine tjinene. ⁹Tjazumbo Abimelek a isana Abraham nu atja kuje, "Ue tutjitivi? Me ku katukira vi, tjinga aua eta ouvi ounene kombanda jandje no ko uhona uandje? Ove ue ndji ungura oviungura mbi vihasere okutjitua." ¹⁰Abimelek atja ku Abraham, "ua tukua ije okutjita otjina itji?" ¹¹Abraham atja, "Mo tjimbe tjo kutja mbe ripura, tjiri kapeno ondira ku Mukuru mo ruvese ndui, nu ovo ma ve ndjisepa motjimbe tjo mukazendu uandje." ¹²Pendje na nao, eje tjiri omutena kuandje, omuatje ua tate, nu ka muatje ua mama; nu eje a rire omukazendu uandje. ¹³Nu Mukuru tje ndji tjita kutja mbi pite mo ndjiuo ja tate nu mbi toore oujenda okuza po ruvese okujenda ku ruarue, Mbatja kuje, 'Ove mozo oku ndji raisira outakame imbui otja Mokazendu uandje: Ko ruvese aruhe ko ma tuui, mo zo kutja nai ohunga naami." Eje omutena kuandje." ¹⁴Tjana Abimelek ua toora ozondu no zongombe, no varumendu no vakaendu ovakarere, nu eve jandja ku Abraham. Tjana aja rura Sarah, omukaendu ua Abraham, kuje. ¹⁵Abimelek atja, "Tara, ehi randje riri mu murungu uoje. Ka tore apehe pu mo vanga." ¹⁶Ku Sara atja, "Look, Mba pe omutena koje ovi silveri. Oku suta ondjo indji ndja tjitua kove me meho jaimba mbe ri punaove, nu po murungu ovandu avehe, ove uasembamisiua okuura." ¹⁷Tjana Abraham a kumbu ku Mukuru, nu Mukuru averura Abimelek, omukazendu ue, ovakarere ve vo vakaendu kutja ve jenene oku kara no vanatje. ¹⁸Orundu Jehovah ua patere avihe ovikuatero via imba ovio ndjiuo ja Abimelek mena ra Sarah, omukazendu ua Abraham.

Chapter 21

¹Ndjambi ua jandja ombango ku Sarah otjia tja tjere ma tjiti, nu Ndjambi ua tjiata ku Sarah otjia tja Kuizikire. ²Sarah ua tumbapara nu a panduka omuatje omuzandu na Abraham mo ukurundu ue, otjia mo ruveze ndua tuapeua i Mukuru ngua hungirire kuje. ³Abraham ua ruka omuna ue ,ingui ngue mupeua , ingui Sarah ngue mupandukira, Isaac. ⁴Abraham ua sukarisa omuna ue Isaac tjari nu majuva hambondatu, otja Mukuru tje mutia. ⁵Abraham uari no zombura esere omuna ue Isaac tja pandukua. ⁶Sarah uatja , "Mukuru ua tjita kujia mbi jore; auhe ngu mazuu ma joro punaami." ⁷Nu noho uatja , " Oune ngu tja tja ku Abraham Sarah mapeja a panduka ovanatje, nu mbe mu pandukira omuatje omuzandu mo ukurundu ue. ⁸Omuatje uekura nu akurua komaihi, nu Abraham ua unguara omukandi omunene mejuva indi Isaac nda kurua ko maihi. ⁹Sarah ua muna omuna ua Hangar ingo Mu Egypte, ngua pandukiriire Abraham, a njejerere. ¹⁰Nu atja ku Abraham, " Rambaera pendje omukaendu omukarere ngui no muna ue, orondu omuna uo mukaendu omukarere kena ku rumata eta puna omuna uandje, Isaac." ¹¹Itji tjari otji ihamise ku Abraham mena romuna ue. ¹²Nu Mukuru uatja ku Abraham, " O ihamisiua orondu omuzandona uoje no mena ro mukazona uoje omukarere. Puratena ko mambo aehe ja Sarah mu avihe mbi me ku heje mo tjina tji , orondu omena ra Isaac ozondekurona zoje mu mazeja okutjiukua. ¹³Uina me ungura omuna uo mukaendu omukarere otjiuana orondu Ondekuruna joje." ¹⁴Abraham ua penduka rukuru mo muhuka ,a toora otjikuki no ndjatu jo mukova jo meva , nu a jandi ku Hagar , a tua mo tjituve tje. E mupe omuzandona nu e mu hindi kuarue . Nu ua sekama ai arianga mo kuti kua beershaba. ¹⁵Omeva tji ja manuka mo ndijatu jo meva jo muti umue. ¹⁶Nu ai, a kahaama popezukunft nge , pu peta oure uo maumbiro uo uta, nu atja , " E ha munu ondiro jo muatje ." Ngunda aa haama nao , uaere eraka re nu ariri . ¹⁷Mukuru uazuva eraka ro muzandona, nu omujengeli ua Mukuru ua isana Hagar okuza mejuru , nu atja kuje, "Una ouzeu ua tjike , Hagar ? O uruma , orondu Mukuru ua zuu eraka ro muzandona okuza imbo peri. ¹⁸sekama , toora omuzandona , nu museuparisa ; oronda me mu ungura otjiuana otjinene." ¹⁹Nu Mukuru ue mu paturura omeho, nu amunu ondjombo jo meva . Nu uaja ekeurisa ondjatu jo mokova no meva nu a pe omuzandona okunua. ²⁰Mukuru uari puna omuzandona , nu ekuru .Ua kara mokuti onguza nu arire omuumbe uo vika. ²¹Ua kara mokuti onguza kua Paran, nu ina emupahere omukazendu okuza melu ra Egypte. ²²Pakara nao mo ruveze ndo kutja Abimelek na Phicol omunane uo tjira tjo vita tje ua hungira na Abraham , atja, " Mukuru uri puna ove mu avihe mbi mo ungura. ²³Nu kunao jana kuami na Mukuru katja ko na ku ungura kuna ami no tjineja , nandarire no zondekurona zandje. Urika kuami na kouje mu ukara ongutasaneno jo uzikame mbu mbe ku urikira." ²⁴Abraham otja, " Me jana ." ²⁵Abraham uina ua jandja ongendo ku Abimelek komunda uo ndjombo jo meva indji ovakarere va Abimelek ndji va toora muje. ²⁶Abimelek atja tji . Ko ndji raerere komurungu ua nai; hija zuva komunda uatjo pendje na ndino ." ²⁷Ku nao Abraham ua toora ozondu no zongombe nu a jandja ku Abimelek , nu ovarumendu aveevari a ve unguura ongutasaneno. ²⁸Nu Abraham a tua azondjona ozondema hambombari kuzo ozeni. ²⁹Abimelek atja ku Abraham , " Ozondjona ozondema hambombari ndu ua tuka ma ze hee tjike ? " ³⁰A ziri, " Ozondjona ozondema nda mo ze jakura okuza meke randje , kutja irire otjikaneno tjandje, kutja mba topora ondjombo ndji." ³¹Nu ua isana oruveze ndo Beesheba, orondu imbo oveevari opu va unguira orujano ruaao. ³²Va ungura ongutasaneno po Beershaba, nu tjana Abimelek na phicol, otjiuru tjo ripa ro vita tje, a ve jaruka kelu ro va Philistine. ³³Abraham ua kuna omuti uo omunguati mo Beersheba. Imbo a isana ena ra Ndjambi, Mukuru ngu hina ondjandero. ³⁴Abraham uakara , otjo mundu uambangu mehi ro va philstines omajuva omengi.

Chapter 22

¹Peja kokutja kombunda jo vina mbi Mukuru a rore Abraham .Ua tja kuje, " Abraham !" Abraham atja, "Ouami ngui ." ²Kuzambo Mukuru atja, " Toora omuna uoje, omuna uoje erike , ngu ua suvera, Isaac, nu kaende kehi ra Moriah. Mujandja otjo mbunguhiro oningirisiua pu imue jo zondundu ngo, ndji me ku tjivisa." ³Ku nao Abraham ua penduka rukura menjunguhuka , akutire okasino ke , nu a toora vevari vo vazandona ve, puna Isaac omuatje ue. Ua konda ozongune zo mbunguhiro oningirisiua, nu autu oujenda uo ku jenda ingui Mukuru katja nga jende.⁴Mejura oritjatatu Abraham ua era omeho nu munu oruveze a ruri kokure. ⁵Abraham atja ko vazandona, "Seusee mba no kasino , nu ami no muzandona ma tuii nguina. Ma tu ka kumba nu a tu kotoka kuene." ⁶Nu Abraham ua toora ozongune zo mbunguhiro oningirisiua atua kombanda ja Isaac omuzandu ue. Atoora meke re omuriro no ruviuo; nu aveevari avei .⁷Isaac ua hungira kuna Abraham ihe nu atja, "Tate," nu atja , "Ouami ngui, muzandu uandje." Atja, " Muna, ozongune no muriro ovimbi, nu ondjona jo mbunguhiro oningirisiua ipi ?" ⁸Abraham atja, "Mukuru eje omuini ma jandja ondjona jo mbunguhiro oningirisiua, muzandu uandje." Ku nao , avei komurungu, aveevari pamue.⁹tji va vaza po ruveze Mukuru pe muraera, A braham ua tunga otjipunguhiro mbo nu atuapo ozongune. Kuzambo a pandeke Isaac omuna ue, nu e mu rarisa potjipunguhiro, pombanda jozonguane. ¹⁰Abraham ua njotora okuuoko kue nu a toora oruviuo ktja a zepe omuna ue. ¹¹Nu omujengeli ua Mukuru ue mu isana okuza kejuru nu atja, Abraham, Abraham!" nu atja, " Ouami ngui." ¹²Atja, " otua eke roje ko muzandona, poo oungura tji ma tji mu ihamisa , orondu me tjiua kutja utira Mukuru, a me mumu kutja ko ruruparere omuna uoje, omuna uoje erike, kua me." ¹³Abraham ua tara kombanda nu muna , mongotue je pari no nduezu jo ndu ndja kamburua ijo tutavi mozonja. Abraham uaja nu a ka toora onduezu jo ndu nu e i jandja otjo mbunguhiro oningirisiua poruveze ro muna ue. ¹⁴Ku nao Abraham ua ruka oruveze ndo, "Njambi majandja , " nu ku za nai nga ku ndino," po mbanda jo ndumdu ja Ndjambi ma tji jandjua." ¹⁵Omujengeli ua Ndjambi ua isana Abraham orutjavari okuza kejuru. ¹⁶Nu atja-inga o mazikamisiro ja Ndjambi- muami omuini mba tjita orujano kutja mokutja ua tjita otjina ihi, nu nu ko ruruparere omuna uoje, omuna uoje erike, ¹⁷Me ku sere ondaja katjiri nu me ku uezirepo tjinene ozondekuronona zoje otjo zonjose zo majuru, no tjehe ndiri mene jo kuvare; nu o zondekuronona zoje ma ze kara no usemba uo mmvero vio vanavita vavuo. ¹⁸Oviuana avihe mavijo ku serua ondaya, mo zozndekuronona zoje, ozondu ua zuva keraka randje. ¹⁹Nu A braham ua jaruka ko vazandona ve, nu a ve sekama nu avei pamue oku jaruka ko Beershaba. ²⁰Peja kutja kombunda jovina mbi kutja Abraham ua raerua, " Milkah ua panduka ovanatje, uina, no muangu uoje Nahor." ²¹Vari uz otjiveritje, buz omuangu ue, Kemuel ihe ja Aram, ²²Kesed, Hazo, Pildash, Jidlap, na Bethuel. ²³Bethuel uarira ihe ja Rebekah . Imba oo vanatje hambondatu imba Milkah mba bandukira, Nahor, Omuangu ua Abraham. ²⁴Omusuko ue, nguari nena Reumah, uina ua panduka Tebah, Gaham, Tahash, na Maakah.

Matthew

Chapter 1

¹Embo ro ngongorasaneno jo vakuate va Jesus Kristus, omuna ua David, omuna ua Abraham. ²Abraham ua kuata Isaka; nu Isaka ua kuata Jakova; nu Jakova ua kuata Juuta no vazandu ovakuao; ³Nu Juuta ua kuata Peres na Zerah mu Tamar, nu Peres ua kuata Hezron, nu Hezron a kuata Ram. ⁴Nu Ram ua kuata Amminadab, nu Amminadab ua kuata Nahason, nu Nahason ua kuata Salmon. ⁵Nu Salmon ua kuata Boaz mu Rahab, nu Boaz ua kuata Obed mu Ruta, nu Obed ua kuata Jesse ⁶Nu Jesse ua kuata David, ombara, nu David ua kuata Solomon mo mukazendu ngui nguari oua Urija ⁷Nu Solomon ua kuata Rehoboam, nu Rehoboam ua kuata Abija, nu Abija ua kuata Asa. ⁸Nu Asa ua kuata Jehoshafat, nu Jehoshafat ua kuata Joram, nu Joram ua kuata Uzija. ⁹Nu Uzija ua kuata Jotham, nu Jothan ua kuata Ahab nu Ahab ua kuata Hezekija. ¹⁰Nu Hezekija ua kuata Manase nu Manase ua kuata Amon nu Amon ua kuata Josija ¹¹Nu Josija ua kuata Jekonija no vakua ovazandu mo ruveze ndui ro mahuuriro ua Babilon. ¹²Nu kombunda ja tjivaza no ku huurirua ko Babilon, Jekonija ua kuata Saratiera nu Saratiel ua kuata Zerubabel. ¹³Nu Zerubabel ua kuata Abiud, nu Abiud a kuata Eliakim, nu Eliakim a kuata Azor. ¹⁴Nu Azor a kuata Zadok, nu Zadok a kuata Akim, nu Akim a kuata Eliud, ¹⁵Nu Eliud a kuata Eleazar, nu Eleazar ua kuata Matan nu Matan ua kuata Jakova, ¹⁶Nu Jakova ua kuata Josef, eje nguari omurumendu ua Maria mu muaza Jesus, ngu isaneua Kristus. ¹⁷Okutja okuza ku Abraham ngaku David pa kara otukuato omurongo na tune, okuza ku David nga ko mahuuriro ua Babilon pakara otukuato omurongo na tune nu okuza ko mahuuriro ngako

nguatero ja Kristus pa kara otukuato omurongo na tune.¹⁸Nu onguatero ja Jesus Kristus jari nai. Ina, Maria, ua varekerue I Josef, nu ovo ngunda ave hija kara pamue eje ua vazeua a aririsiua otjingundi ijo Mbepo Ondjapuke.¹⁹Mokutja Josef omurumendu ue uari omundu omusemba, eje ka vangere oku mu jamburura mokati kovandu, nu eje otja tia okumuesa ngumumu uriri.²⁰Nunguari eje ngunda ameripura notjina tji, tara, omuengeri ua Muhona otjeri raisa kuje moruroto natja, “Josef, muna ua David otira okutoora Maria otjo mukazendu uoje, orondu oundundi mbua toora ouo Mbepo Ondjapuke.”²¹Eje meeku panduka omuatje omuzandu, nu enare mo muruku Jesus, orondu eje tjimee ku jama ovandu ve komauvi uao.²²Imbi via karapo oku jenenisa itji Muhona tja hungirire mo muprofete: ²³“Tareje omusukona ma rire otjingundi, nu ma panduka omuatje omuzandu, nu mave muruku Emmanuel” tjimari tanaurua okutja Mukuru uri pena ete.”²⁴Nu Josef tjaza no kupenduka, ua tjita otja ingui omuengeri ua Muhona pe mu raerere, nu a tuara Maria konganda otjo mukaendu ue. ²⁵Nunguari kena pa uana kuenae otjomurumendu no mukaendu ngatja panduka omuna ue otjiveri, nu emuruku Jesus.

Chapter 2

¹Nu Jesus tjaza nokukuatua mu Bethlehem mu Judea, mo majuva uo mbara Herod, ovarumendu ozonongo ovarese vozonzose ve ere ko Jerusalem okuza komuhuka, ²Nu avepura kutja, “Uripi ingui ngua kuatua otjo mbara jova Juuta. Orondu ete tua munu onjose je okuza komuhuka nu otjitueja okurikotamena ku je.” ³Nu Ombara Herod tjazanokuzuva ovinambi, otja zungana tjinene mouripura, puena itji otjihuro atjihe tja Jerusalem. ⁴Nu eje tjaza noku uoronganisa oviuru vio vapristeri no vahonge vo Veta, otjvapura kutja, “Kristus uasoku kuaterua pi?” ⁵Nu ovo vatja nai kuje, Mu Bethlehem tja Judea, mokutja patjngua nai ijo muprofete, ⁶“nunguari ove Bethlehem mehi ra Juuta, kaove okatiti mokati ko vanane va Juuta, mokutja move mamuje kuza omunane, ngumarisa ovandu vandje va Israel.” ⁷Nu Herodes otja isana ovarumendu imbo zonongo nu a kondonona muvo kutja onjose ja munika moruveze rune. ⁸Nu eje ue ve hinda ku Betlehem natja, “tuendeje nu kakondononeje naua kutja inga okanatje nga keripi, nu tjimuazu no kuke muna, nu tjimue ke munu ndji hindiree embo, ami uina mbi je ku rikotamena kuko. ⁹Novo tji vaza noku zuva ombara arire tji va kaenda. Nu tara onjose ndji ve imuine ko muhuka arire tji je ve hongorere, ngatjiheja nai kurama kombanda jo pona imba pupari okanatje. ¹⁰Nu tjiva munu onjose arire tji va joroka tjinene no ndjoroka onene. ¹¹Novo tjivahiti mo ndjiuo arire tji va munu okanatje akeri puena ina Maria, nu arire tji vau ondurumika nu a ve rikotamene kuko: nu ave paturura ovihuze viao nu ave jandja ku Je ovijandjeua vio ngolto novi tuimisua vio munuko omuua no vinuke ovieu viepia. ¹²Nu mokutja va raerua I Mukuru mo ruroto kutja ave jaruka ku Herodes ovo va tuara ondjira jarue oku jenda kehi rao. ¹³Nu ovo tji vaza nokujenda, tara, omujengeri ua Muhona ua Munika ku Joosefa mo ruroto natja, sekama, toora okanatje na ina nu tauriree ko Engipte mu kakare ngo, nga tji mua zuu embo okuza kuami: Orondu Herota tji meeku paha okanatje okukezeka. ¹⁴Neje otja sekama, a toora okanatje na ina outuku, na taurire ko Engipte. ¹⁵Neje ua kara ngo nga Herota tja ta: kutja ku jenenisiue itji tji tja hungirirue i Muhona no tjinjo tjo muprofete ue kutja, “Ami mba isana omuna uandje okumupitisa ko Engipte.” ¹⁶Kuzambo Herota tja za noku tjiza kutja ovarumendu imba ozonongo ve mu tikura, arire tja to mazenge tjinene. Nu eje otja hindire na rakiza kutja ounatje auhe mo Betlehem na motukondua tuatjo mbuari nozombura mbari no kehi ja nao ngau zepiue, ama sasanekere koruveze indui ndua kondononene ovarumendu imbozonongo. ¹⁷Okutja otjikua jenenisiua omambo uo muprofete Jeremija nga tjere: ¹⁸“Mo Rama kua zuvaka eraka, omauriro nomaririro no mutambo omunene, Rakera ama ririre ovanatje ve, ama panda oku huhuminiua orondu tjandje watu. ¹⁹Nunguari Herota tjaza noku ta, tara, omujengeri ua Muhona ua munika mo ruroto ku Joosefa ko Engipte, ²⁰Natja, sekama nu toora okanatje na ina mu jende kehi ra Isiraera; orondu imba mbuja ve paha okuke zeka vata. ²¹Neje ua sekama a toora okanatje na ina nu aveja kehi ra Isiraera. ²²Nunguari tja zuva kutja Arkelaus ua pingena ihe Herota mouvara kombanda ja Judea, eje ua tira okujenda ngo. Nu tjaza no ku peua omaronga i Mukuru moruroto eje ua tumbuka nai ko tukondua tua Galilea. ²³Neje ueja na tura mo tjihuro tjija tji isaneua Nasareta, kutja pe jenenisiue itji tji tja hungurirue ijo vaprofete, kutja eje meeku isaneua o MuNasarene.

Chapter 3

¹Momajuva ngo kueere Johanesa ingo mupapitise, a mazubarisa mokuti ongaango kua Judea, ²Amatja, tanaukiree omauvi uenu: orondu ouhona ue Juru uri popezu. ³Orondu ingui ongua heerue ijo muprofete Jesaja tja tjere, ‘eraka ra umue ndi mari ravaere mokuti ongaango: tuneje ondjira ja Muhona, teremaniseje omirari vie.’⁴Nu Johanesa ua zarere ombanda jo mainja uo ngamero, nekuamo romukova pehuri novikuria vie viari ozombahu no vihira vio njutji. ⁵Nu ovature va Jerusarema naimba ovehi ra Judea arihe, naimba avehe mba turire mongoroka ja Jordan veere kuje; ⁶Nave papitisiua ije mondondudu Jordan ama ve rihepura omauvi uao.⁷Nunguari eje tja muna ova Farisei no vaSadukai ovengi ama veja ko mbapitisimo je, eje ueve heja kutja, ndekurona uene jo zonzoka mua tirisiua ijani oku taura ko mazenge ngu maeja. ⁸Ene muaso kujeta ovihape mbia puira ondaukiro: ⁹Nu ngaa murihee nai momitima vienu, ete tuna tate uetu Abraham: Orondu ami me muraere, Mukuru majenene oku ungurira Aparahama ovanatje po maue nga.¹⁰Nu nai ekuva ra tuua pomize viomiti: nu omuti auhe mbu hina kujeta ovihape oviua mau kerua pehi nau umbua momuriro. ¹¹Ami tjiri mbi mu papitisa no meja oku raisa kutja mua tanaukire omauvi uenu: nunguari Ingui ngu meja kombunda jandje omunamasa puami, ngumbi hina ku jenena noku tjinda ozongaku zE: Eje mee ku mu papitisa no Mbepo ndjapuke no muriro. ¹²Meke re muno tjisise tje, nu ma komborora otjitondero the ketupa, na uongere ondui indji ombua mondjiuo jo mbuikiro no vitatu ma njosa no muriro, mbu ha zemi.¹³Nu Jesu uaza ko Galilea nu aiku Johanesa ko Jordan oku ka papitisiua ije. ¹⁴Nunguari Johanesa ua kondja okutjaera Jesu amatja, ouami ngume hepa oku papitisiua ijove nambano ove moja kuami are? ¹⁵Nu Jesu uemu zira natja, jandjera kutja pe kare nao mo ruveze ndui, orondu matu puirua ijo ku jenenisa ousemba tjitua tjiti nai. Okutja Johanesa otja itavera.¹⁶Nu Jesu ua papitisiua, nu tjimanga tja pita momeva: nu tara, omajuru je mu paturukira nu eje ua muna Ombepo ja Mukuru amai heruka otjo nguti nai uirire kombanda je. ¹⁷Nu, tara, eraka raza kejuru nu aritja, ingui Omuna uandje omusuverua mumbi joroka katjootjiri.

Chapter 4

¹Kuzambo Jesu ua hongorerua ijOmbepo okujenda mokuti ongaango okukarorua ijo munauvi. ²Nu tjaza noku ritjaera kovikuria omajuva omirongo vine ua tire ijo ndjara tjinene. ³Ingui Omurore otjeja kuje natja, tjiuri Omuna ua Mukuru pangura omaue nga kutja je rire omboroto. ⁴Nunguari Eje ua zira na tja, patjangua kutja omundu kena ku hupa no mboroto poruajo, nunguari ma hupu nembo arihe ndi marizu motjinjo tja Mukuru. ⁵Kuzambo Omunauvi ua tuara Jesu kotjihuro tjo tjiapuke, nu ekemutua ponganda jo Ndemberi, ⁶Na tja kujE, tjiuri Omuna ua Mukuru, rumba pehi: orondu tjiatjangua, Eje ua rakiza ovaengeri ve komunda uoje: Nu ovo mavekutjindi momake uao, kutja nangarire moruveze rumue o ha vete ombaze joje meue. ⁷Jesu uatja nai kuje, nu patjangua rukua: kona kurorako Muhona Mukuru uoje. ⁸Omunauvi ua toora Jesu rukua nu emu tuara kondundu onde tjinene nu emu raisireomauhonapare aehe uo mouje no ngenangeno jao, ⁹Na tja kujE, ovina mbi avihe me kupe tjiuri uisire pehi nu orikotamene kuami. ¹⁰Kuzambo Jesu otjatja kuje, tuende Saatana: mokutja patjangua, mo rikotamene ku Muhona Mukuru uoje nu Eje erike arire ngu ua ungurire. ¹¹Nu omunauvi otja zapo puje nu, tara, ovaengeri veja nave mu zeuparisa. ¹²Nu Jesu tja zuva kutja Johanesa uaumbua mo ndorongo, ua sekama ai ko Galilea; ¹³Eje uaza ko Nasareta, nu eje ku kara mo Karpenaum, tjitjiri po kuvare po miruko via Zebulona na Naftali. ¹⁴Kutja ku jenenisiue omambo inga nga hungirirue ijo muprofete Jesaja, tja tjere, ¹⁵Ehi ra Zebulona nehi ra Naftali, posi jo ndjira jo ko kuvare, hembandina ja Jordan, Garireja tjo viuana; ¹⁶Ovandu mba haamene mo ndorera va muna o ndjerera onene, nu kuimba mba haamene mekondua na mo tjizire tjo ndiro ondjerera ja jerere kombanda jauo tjimanga. ¹⁷Okuza moruveze ndo Jesu ua utire okuzubarisa a matja, tanaukireje omauvi uenu: orondu ouhona ue juru ua tumbuka. ¹⁸Nu ngunda Jesu a makaenda mene ro muruko uo muronga ua Galilea, ua muna ovarumendu vevari oomuangu nerumbi, Simon nguja isaneua Petrusa rukua, ne rumbi re Andreas, mbuja ve umbu ozombate momeva ovo tjivari ovapate vo mahundju. ¹⁹Neje uatja kuuvo ndji kongorerere nu ami me mu ungura ovapate vo vandu. ²⁰Novo motjimanga va jesa ozombate zao nu ave mukongorerere. ²¹Nu tja kaenda okuzambo a munu oomuangu nerumbi ovakuao, James omuzandu ua Zebedias na Johanesa omuangu ue averi mo skepi puna ihe jao Zebedias, a mave tunu ozombate zao; nu Eje eve isana. ²²Motjimanga ovo otjiva esa oskepi na ihe nave mu kongorerere. ²³Nu Jesu ua rianga mu Galilea atjihe a mahongo mo zombongo zao rukua a mazuvarisa ombuze jouhona ue juru, nu a mapanga omauvere uo zongaro pekepeke no mitjise vio mihingo pekepeke movandu. ²⁴No mbuze je ja handjaukire mouje auhe ua Siria: nu otjija veeta kujE avehe imba mbaverere omitjise no zombamisiro pekepeke, na imba mba havererue ijo zombepo ozombi, no vavere vo moukoto, naimba vo kuua orumbamba no viremane nejE ueve verukisa. ²⁵Neje ua kongorerua ijo vimbumba vio vandu ovengi okuza ko Galilea, nako Decapolis, nako Jerusalem, nako Judea nokuza hembandina ja Jordan.

Chapter 5

¹Neje tja muna ouingi uo vandu, ua ronda ko ndundu, a haama pehi nu ovahongueua ve arire tji veja kujE: ²Neje ua patururire otjinjo tje neve hongo, atja, ³Ovaningandu imba mberi ovasiona mo mbepo: orondu ouao ouhona ue juru, ⁴Ovaningandu imba mbe noruhoze: orondu ovo ma vee ku huhuminua⁵Ovaningandu imba mbe risusuparisa: orondu ovo mavee ku rumata eta rehi. ⁶Ovaningandu imba mbeno ndjara no njota jousemba: orondu ovo mave munu ozondero zao ⁷Ovaningandu imba mbeno tjari: orondu ovo mave tirua otjari ⁸Ovaningandu imba ovakohoke mo mitima: orondu ovo mave munu Mukuru⁹Ovaningandu imba mbe tjita kutja pe kare ohange: orondu ovo mavee ku isaneua ovanatje va Mukuru ¹⁰Ovaningandu imba mbe hangaurua mena rousemba: orondu ouao ouhona ue juru¹¹Ovaningandu ouene, ovandu tji mave mu jamburura, nave mu hangaura nave mu korere ovizeze amave mu hungire ovina avihe ovivi mokutja ouene ovandje. ¹²Njandee nu jorokee tjine: orondu ondjambo jenu mejuru onene: orondu otjinga ava hangaurire ovaprofete mbeja komurungu uenu. ¹³Ouene o mongua uehi: nunguari omongua tji ua pandjarisa omutjato uao, mau rurisiua na tjike? Okuzambo tjandji kautjina hepero, otjao tjandji oku imbirahiua, oku ka jatua ijo vandu nozombaze. ¹⁴Ouene ondjerera jo uje: Otjihuro tji tja tungua kombanda jondundu kamaa tji horekua. ¹⁵Tjingee ovandu tji ve ha jakisa erambe kuzambo averitua kehi jo tjijsaha otjikoto, nunguari veri tua ko mureko uaro nu ari jerisa ondjiuo aihe. ¹⁶Mondjira otjingejo ondjerera jenu ngai jere po murungu uo vandu kutja ve mune oviungura vienu oviua nu ve hivirike Iho nguri mejuru. ¹⁷Ngaa mu tjangovasi ami mbeera oku isapo oveta poo ovaprofete, Ami hi jereere oku isapo mbi nguari mbeera okuvijenenisa. ¹⁸Tjiri me raere ene, ngunda ejuru nehi avihija jandekua, kapena nangarire omatjangero omatitititi poo okauru ko kokai okatitititi ko tjitjange ku make pandjara mo veta ngatji avihe tji via jenenisiua. ¹⁹Okutja kaani auhe nguma katuka ko matuako inga o matitititi inga, nu a hongo ovandu nao, eje ma isaneua omutitititi mouhona uejuru: nunguari ingui ngu meje takamisa nu a hongo ovandu nao nao ma isaneua omunene mouhona ue juru. ²⁰Orondu me raere ene, andu ousemba uenu tjiua kapita ousemba uo vatjange nOvafarasai kanaa mu hiti ko mouhona uejuru. ²¹Ene muazuva kutja kuazire nai kovandu va rukuru, ko nakuzepako; nu auhe ngu ma zepa ma kara moumba uo mbanguriro: ²²Nunguari Ami metja nai kuene, auhe ngua pindikire omukuatua pamue nae no kuhina zeva ma kara moumba uo mbanguriro: nu auhe nguma hee omukuatua pamue nae kutja, Tjinauriri, ma kara moumba po murungu uo tjimbumba tjo vanene; nunguari auhe nguma tja, Jova ove, ma kara moumba uo muriro uo tjovasengua. ²³Okutja ove tjiua eta otjijandjeua tjoje pe zuko ro maningiririsiro nu ngunda auri mbo ozemburuka kutja omukuatua pamue naove umue kutja u nombiri naove; ²⁴Jesa otjijandjeua tjoje pomurungu ue zuko ro maningiririsiro, u kaende u ka hangane kuena omukuatuapamue naove rutenga, nu arire tji ua kotoka okuje ku punguha otjijandjeua tjoje. ²⁵Itaverasana kuena omunavita naove tjimanga ngunda a muri mondjira, tjaa omunavita ngee ku jandja ko mupangure, nu omupangure eku jandja ko muporise, nu ombua mo ndorongo. ²⁶Tjiri metja nai kove, konoo piti nangarire mo muano umue nga tjiua sutu okamariva ko maandero ²⁷Muazuva kutja kuazire, kona ku katukako orukupo: ²⁸Nunguari Ami metja nai kuene, omundu auhe ngua tara mo mukazendu ne mu sesemana, ua katuka korukupo puna je mo mutima ue. ²⁹Nu eho ruoje ro kokunene tjima ri kukatukisa homona ro nu uri imbirahi: orondu tji mapengara kutja okanepo koje kemue ke pandjara po kutja orutu ruoje aruhe ru umbue mo tjovasengua. ³⁰Nu eke roje ro komanene tjimari ku putarisa konda ro nu uri imbirahi: orondu tji mapengara kutja okanepo koje kemue ke pandjara po kutja orutu ruoje aruhe ru umbue mo tjovasengua. ³¹Kuazire auhe ngua ramba omukazendu ue nge mupe ombapira jo rujaro: ³²Nunguari Ami metja nai kuene, auhe ngua ramba omukazendu ue, aeheri mena ro ruvakiro, ma unduririre omukazendu ingo oku katuka ko rukupo: nu auhe nguma kupu omukazendu ngua rambua mo rukupo ma katuka korukupo. ³³Rukua muazuva kutja imba ova rukuru va tjere, kona ku jana ko posio, nunguari jenenisa imbi mbi ua jana ku Mukuru. ³⁴Nunguari Ami metja nai kuene, Amu janako kaparukaze: amu jana nejuru orondu oro tojihavero tjouhona tja Mukuru: ³⁵Poo nehi orondu oro otjihavero tjo zombaze zE: Poo na Jerusarema orondu otjo otjihuro tjo Mbara Onene. ³⁶No tjiuru tjoje kona ku jana ko natjo, orondu konoo jenene oku tanaura ondjise imue okurira ombapa poo ondorozu. ³⁷Nunguari omambo uenu ngaje rire o ii poo kako: mokutja ajehe nga kapita inga tjandje majezu ko munauvi. ³⁸Mua zuva kutja kuazire, eho keho, nejo kejo: ³⁹Nunguari Ami metja nai kuene, a mu pirukire the mu tumbu navi: nu auhe ngue ku tono orupiu ko tjitama itjo tjo kunene mu tanaurira itjo tjikuao uina. ⁴⁰Nu omundu auhe ngue ku tuara ko veta a ma paha ombanguriro jo ku sutua no hema joje, mu pa no mbaikiha joje. ⁴¹Nu auhe ngu meku undura kutja u kaende puenae omaela imue, kaende puenae ozomaela mbari. ⁴²Jandja ku ingui ngu ma ningire kove, nu o jandja etambo ku ingui ngu ma vanga oku jazema kove. ⁴³Mua zuva kutja kuazire, suvera ovararanganda uoje nu tonda omunavita naove. ⁴⁴Nunguari Ami metja nai kuene, suvereje ovanavita naene nu seree ondaja kuimba mbe mu senga, unguree ouua kuimba mbe mu njengua, nu mu kumbire imba mbemu tumba navi na imba mbe mu

hangaura; ⁴⁵Kutja mu sore okurira ovanatje va Iho uenu nguri mejuru: orondu eje u tjita ejuva re kutja ri jere kombanda jo vavi no vaua, nu a rokisa ombura kombanda jo vasemba no vahasemba. ⁴⁶Mokutja ene tji mamu suvere imba mbe mu suvera mama munu onadjambi ja tjike? Ovasutise vo vimariva vio uhona momahi kave tjiti nao ovo uina? ⁴⁷Nu tjimamu minike ovakuatua pamue naene uriri, tjandje mua ungura tjike okukapita Ovasutise vo vimariva vio uhona momahi? ⁴⁸Opumuaso ku rira ovapiuke tjimuna Iho uenu nguri mejuru tjeri omupiuke.

Chapter 6

¹Takamiseje kutja amuha tjiti ovitjitua vienu vio tjari po murungu uo vandu kutja mu munikue ivo: orond u tjiti nao kanaa mu munu ondjambe okuza ku Iho nguri mejuru. ²Okutja tji mo tjiti ovitjitua vio tjari o tono ohiva po murungu uoje tjimuna ovanatjavivi tji ve tjita mozo sinagog na mo mivanda, kutja ve tangue ijo vandu. Tjiri, Ami metja nai kuene, ondjambe jao vei muna hapo aihe. ³Nunguari tjimo tjiti ovitjitua vio tjari, eke roje rokumoho aritjiua kutja indo rokunene mari ungura tjike: ⁴Kutja ovitjitua vioje vio tjari vikare mohamunika: Nu Iho ngu muna mohamunika Omuini mee ku kupa ondjambe joje porutjandja. ⁵Tji mamu kumbu amu tjiti otjo vanatjavivi: mokutja ovo va suvera okukumba a vakurama mo zosinagog na mo matanaukiro uo mivanda kutja ovandu ve vemune. Tjiri, Ami metja nai kuene, ondjambe jao veimuna. ⁶Nunguari ove tji mo kumbu, hita mo katuuo koje, nu tjiuazu no jezera omuvero, kumba ku iho nguri mohamunika; Nu Iho ngu muna mohamunika Omuini mee ku kupa ondjambe joje porutjandja. ⁷Nunguari tji mo kumbu, o uondjorora tjinene tjimuna ovanavisenginina: orond u ovo ve tjangovasi mave zuvakerua mena ro ku hungira tjinene. ⁸Nunguari ene amu kara otjao: orond u Iho utjiua ovina avihe mbi mu hepa ngunda a mu hije Mu ningira. ⁹Nene opumuaso ku kumba mo muano mbui: Tate uetu ngu u ri mejuru, Ena roje ngari japurue. ¹⁰Ouhona uoje ngau je. Ombango joje ngai tjitue na kombanda jehi otja mejuru. ¹¹Tupao mejuva indi omboroto jetu jaaruhe. ¹²Nu tu jesira ozondjo zetu, otja ete tjimatu jesire ovanandjo naete ¹³Nu otu nanene mo marorero, nunguari kutura ete kouvi: Orond u ouhona ouoje, nomasa, noujere aruhe ngaaruhe, Amen. ¹⁴Orond u tjimamu jesire ovandu ozongatukiro zao: Iho mejuru Eje uina meku jesire. ¹⁵Nunguari tjiuhina ku jesira ovandu ozongatukiro zao Iho Eje uina kena kuku jesira ozongatukiro zoje. ¹⁶Nu rukua o tjimue ritjaere ko vikuria a mu njingisisa omirungu vienu kondjenda tjimuna ovanatjavivi tji ve tjita: mokutja ovo ve kuhisa omirungu viao kutja ve munike ko vand u kutja veritjaere kovikuria. Tjiri, Ami metja nai kuene, ondjambe jao veimuna. ¹⁷Nunguari ene tji mueritjaere ko vikuria, rihuee omaze moviuru mu rikohee momirungu; ¹⁸Kutja a muha munika ko vand u kutja mue ritjaere ko vikuria, nunguari mu munike kuiho nguri mo hamunika: Nu Iho ngu muna mohamunika Omuini mee ku kupa ondjambe joje porutjandja. ¹⁹Amuri puikire ovihuze kombanda jehi, ozohua muzeria nomureru a u zunda, no marunga muje teja nae hiti nae vaka: ²⁰Nunguari ripuikiree ovihuze mejuru, ozohua ku ze hari nomureru ku u ha zunda, nomarunga kuje ha teja a e hiti, kuje ha vaka. ²¹Orond u ingui ku kuna ovihuze vioje, omutima uoje oku u kara. ²²Ondjerera jo rutu ruoje eho: okutja indie ho roje tjiriri naua, orutu ruoje aruhe maru ura ondjerera. ²³Nu nguari eho roje tji ri nouvi, orutu ruoje aruhe maru ura ondjerera; okutja nu indji ondjerera ndjiri move tjija rire ondjerera, ondjerera ndjo tjandji itapi! ²⁴Kapena mundu nguma jenene oku ungurira ovahona vevari: orond u maso ku njengua ingo umue na suvere ingo mukua o; poo a tenge ingo umue na tengurura ingo mukua o. Kanaa mu jenene oku rira ovakarere va Mukuru no vo vimariva. ²⁵Opu mezu okutja nai kuene, amu rikende no hupo jenu, kutja ma muri tjike poo ma munu tjike; poo no tutu tuenu kutja mamu zara tjike. Tjii o hupo kai na ndengu povikuria, nu orutu karu na ndengu pomuzaro are? ²⁶Taree ko zondera mo mbepo: ozo kaze kunu nu kaze teja, nu kaze uongere mo zondjiuo zo mbuiko: nunguari Iho nguri mejuru u zekora. Nu ene kamuna ndengu okuze kapita are? ²⁷Nouani mokati kenu mokurikenda kue ngu ma jenene okuueza oure ue nangarire katiti? ²⁸Onguae tji mu rikenda no mituaro? Kaitji mu tara ozongara zozonjanga mokuti, kutja ze hapa vi. Ozo kaze ungura ouzeu nu kaze zengi otusepa mumue: ²⁹Nunguari metja nai kuene, nangarire Solomona moujere ue auhe kena pa huikikirue otja imue jazo. ³⁰Nambano Mukuru tje zareka ehazu ro kuti pupetambo, ndi karapo ndino nu muhuka ari umbua mezuko, kamaa zareke ene okukapita nao, ouene vonangamburiro okatiti? ³¹Okutja a murikende, amutja, matu ri tjike? poo, ma tunu tjike? poo, matu zara tjike? ³²Orond u ovina mbi avihe ovanavisenginina ombive paha: nu Iho mejuru utjiua kutja ovina avihe mu vi hepa. ³³Nunguari rutenga paheje ouhona ua Mukuru nousemba ue; nene ma mu uezirua imbi avihe. ³⁴Okutja amu rikende na muhuka: orond u muhuka ri no merikendero uaro orini. Ejuva arihe rino mauzeu uaro nge rijenena.

Chapter 7

¹Amu pangura, kutja amu ha pangurua. ²Orondu mamu pangurua na indji ombanguriro ndji ma mu pangura najo: nu itji otjisanekero tji ma mu ungurisa ko vakueni otji ma mu sanekera natjo. ³Onguae tji mo munu okarupambaro ku keru meho ro mukuenu, nu tjiu hina ku muna ombande ndjiri meho roje? ⁴Poo mo jenene okuheja vi mukuatua pamue naove kutja kurama mbiku suvire okarupambaro meho; nu tara ove a u no mbande meho. ⁵Munatjavivi ove, rutenga isamo o mbande meho roje omuini; nu kuzambo mo munu naua nu o sora oku suvira o karupambaro meho ro mukuatuapamue naove. ⁶O jandja ovina ovijapuke ko zombua, poo omaue omahuze ko zombinda tjaa ngaa ze vi tondo no vikoti kuzambo a zetanauka aze mu njondorora. ⁷Ningira nu matji jandjeua kove; paha nu mo munu; kongora nu mo jezururirua: ⁸Orondu auhe ngua ningire u jakura; nu ingui ngu ma paha umuna; nu ingui ngu ma kongora ma jezururirua. ⁹Poo ouani omurumendu mokati kenu tja ningirua ijo muna ue omboroto ngu mupe eue? ¹⁰Poo tja ningire ehundju me mupe onjoka are? ¹¹Tjii nambano ene mbu muri ovanauvi, tji mu tjiua okujandja ovijandjeua oviua ko vanatje venu, Iho nguri mejuru kena kujandja ovina oviua tjine kumbanda jenu ku imba mbu mave ningire kuje? ¹²Okutja ovina avihe mbimuzera kutja ovandu ve vi tjite ku ene; ene uina vi tjitee kuvo: orondu indji ojo oveta no vaprofete. ¹³Hitireje po muvero imbo mukuan: orondu omupaturuke omuvero nu ombaranga ondjira ndji tuara njoneno, nu ovengi mbe pitira mujo. ¹⁴Nunguari o mukuan omuvero nu okasina ondjira ndji mai tuara ko muinjo nu ovatiti mbe I muna. ¹⁵Ritjevereje ko vaprofete vo tjiova, mbeja kuene mo muzaro uo zonda, nu moukoto averi o zombungu ozonjondorore. ¹⁶Ene mamu je ku ve tjivirua kovihape viao. Ovandu ve nikora omandjembere mo miti vio mauija are, poo omikuju mo minanjiva. ¹⁷Otja tjiperi omuti auhe omua u ruka ovihape oviua; nu omuti omuvi u ruka ovihape ovivi. ¹⁸Omuti omusemba kamaa u ruka ovihape ovivi nu omuti omuvi kamaa u ruka ovihape oviua. ¹⁹Omuti auhe mbu hina ku ruka ovihape oviua mau kerua pehi nau umbua mo muriro. ²⁰Okutja mamu je ku ve tjivirua kovihape viao. ²¹Kaje ngui auhe ngu matja ku Ami, Muhona, Muhona nguma jenene oku hita mouhona uejuru; nunguari eje ngui ngu ma tjiti ombango ja Tate nguri mejuru. ²²Ovingi ejuva ndo mau je kutja nai ku Ami, Muhona, Muhona, katu ungurire otjiporofeto mena roje? Nu katu undururire ozombepo ozombi pendje mena roje? Nu katu ungurire ovitjitia ovingi ovihimise mena roje? ²³Ami otji mee ku hongonona nai kuvo, Ami hina pu mbe mu tjivirue: virukeje pu Ami, ouene mbu mu ungura ourunde. ²⁴Okutja omundu auhe ngua zuu omambo uandje inga neje tjiti, me mu saneke ko murumendu o nongo ngua tungire ondjiu je kombanda jo ruuua: ²⁵No mbura ja rauka, omipupo avija, ovivepo avi singi nu avi rivanda no masa kombanda jo ndjiu ndjo; nunguari ojo kai uire: orondu ja zikirue kombanda jo ruuua. ²⁶Nu ingui ngua zuu omambo uandje inga ne he je tjiti, memu saneke ko murumendu ejova ngua tungire ondjiu je kombanda jo muheke: ²⁷No mbura ja rauka, omipupo avija, ovivepo avi singi nu avi rivanda no masa kombanda jo ndjiu ndjo; nojo ja uire: nomauiro uajo jari omanene tjine. ²⁸Nu pa kara nai kutja Jesu tja manene okuhungira omambo inga ajehe, ovandu va himisirue imbi mbija hongo, ²⁹Orondu Eje kaa hongo otjo vatjange nguari ija hongo otjo mundu a e nouvara.

Chapter 8

¹Tja heruka okuza ko ndundu ua kongorerua ijo tjimbumba tjo vandu otjinene. ²Nu tara umue ngua verere ongana ueja neri kotomene kuje atja, Muhona tjimovanga mondji kohorora. ³Nu Jesu ua uonjonona eke re, nemu tunu, natja, Ami mevanga, ove kohoka. Nu tjimanga ongana je a I kohororua. ⁴Nu Jesu uatja kuje, tjita kutja o haraere omundu otjinatji, nunguari tuende nu ukeri raise ko mupristeri, nu u kajandje otjijandjeua tji Mose tja pangurire, tji rire otjihongonone kuvo. ⁵Nu Jesu tjeere mo Kapernaum, ua tjakanenenue ijo mukendurio ngue rijarikanene ombatero kuje: ⁶Amatja, Muhona omukarere uandje uaremana uri mo mara konganda nu u hihamisiua tjinene. ⁷Nu Jesu uatja ku je Ami meja nu eje ku mu verukisa. ⁸Nu o mukendurio ua zira natja, Muhona, ami hina ndengu jo kutja ove u hite kehi jo mututu uandje: nunguari hungira indi embo uriri nu omukarere uandje ma verukisiua. ⁹Orondu ami ouami omurumendu ngu mbiri kehi jouvara, ngu mbina ovarue kehi jandje: nu mbi heja omurumendu ngui kutja kaende, na kaenda; nu komukua o etja indjo, neja; nu ko mukarere uandje etja, tjita nai, na tjiti. ¹⁰Nu Jesu tja zuva tji, ua kumua tjinene natja kumba mbe mu kongongorere, tjiri metja kuene, hija vaza ongamburiro onene ndji tamba, kako, na mo Isiraera. ¹¹Nu metja nai kuene, ovengi ma vje kuza koutjiro na ko matokero, nu ave haama pehi puena Abraham, na Isaka na Jakova mouhona uejuru. ¹²Nu imba ovanatje vouhona ovo mave nakerua pendje mo ndorera kokure: nu ingo maku ka kara oruhoze no makueero uo majo. ¹³Nu Jesu ua tjere ko mukendurio, toora ozondjira zoje ujende; nu otja ko ngamburiro joje ngape kare nao ku ove. Nu omukarere ue ua verukisiua mo iri otjingejo ndjo. ¹⁴Nu Jesu tja vaza ko ndjiuo ja Petrusa, ua muna ina jo mukaendu ua Petrusa a a rarisua, a a vere otjindjumba. ¹⁵Neje ua tuna keke re: nu otjindjumba a tji piti muje: neje a sekama a ruku oku ve ungurira. ¹⁶Nu omapeta tjije ja arire tjiva eta ovandu ovengi mba huurirue ijo zombepo zo ndorera: nu eje ua nakera ozombepo inda pendje nembo re, na verukisa avehe imba mbari ava vera: ¹⁷Kutja ku jenenisiue imbi mbia hungurirue ijo muprofete Jesaja, tja tjere, “Eje omuini ua toorere omapungarero uetu nge jetua ijo mitjise vietu vio tuaatujende na vereke omitjise vietu.” ¹⁸Nu Jesu tja muna ouingi uo vimbumba mbie mu koverere, ua rakiza kutja ku kondue hemandina. ¹⁹No mutjange umue ueja natja kuje, “muhonge, ami me ku kongorere akuhe ku moi.” ²⁰Nu Jesu uatja kuje, “ozombandje zeno mina no zondera me juru zeno viruuo; nunguari ingui omuna uo mundu kena petua itjiuru.” ²¹Nu umue uo vahongeuva ve uatja kuje, “Muhona, kurama mbi jende mbi ka pake tate rutenga.” ²²Nunguari Jesu ua tja kuje, “ndji kongorera nu jesa ovati ve pake ovati vao.” ²³Neje tja hita moskepi, ovahongeuva ve vemu kongorera. ²⁴Nu tara, pa penduka otjivepo tjo mbura otjinamasa mo muronga, tji tja tjita kutja oskepi tji kutjirue ijo zo ngazona: nunguari eje tjandji ua rara. ²⁵Nu ovahongeuva ve veja kuje, ave mupendura na vetja kuje, “Muhona, tu jama, matu koka.” ²⁶Neje uatja nai kuvo, “mua urumisiua i tjike ouene vana ngamburiro okatiti?” Kuzambo otja sekama na kandaiza ovivepo no kuvara omaporero omanene. ²⁷No vandu mbari puena je va himua tjinene na vetja, “ingui omungendu, ngu jenena oku puratenua ijo vivepo no muronga na vi zuu kuje.” ²⁸Nu tja konda hemandina kehi ra Gadara, ua uana na vevari, mba huurirue ijo zombepo o zombi a mavezu mozombongo. Ovo vari ovindandi tjinene no vandu ave ha jenene oku kaenda mo ndjira ndjo. ²⁹Nu tara, ovo va urira kombanda a mavetja, “ete tuna tjike oku ungura kuena ove Jesu, Muna ua Mukuru?” Ove ue jere nguno ok utu hihamisa ko murungu uo ruveze ruetu are?” ³⁰Nu pari orupanda ruo ozombinda ozengi ndu ja zeri kokure na imba puvari. ³¹Nu ozombepo ozombi opu ze riheka kuje na zetja, tji motu nakere pendje, tu jandjera kutja tu jende tu ka hite mo rupanda ruo zombinda nduina.” ³²Nu Jesu uatja kuzo, “tuendee,” nozo tjiza pita zaka hita mo rupanda ruo zombinda: nu tara orupanda aruhe ruo zombinda otji rua tupuka no masa keo nu aru ka uira mo muronga na ru jandekua ijo meva. ³³Nu imba ovaries vazo va tupuka, a ve toora ozondjira zao a vei ko tjihuro nave ka horora ovina avihe, naimbi mbia tjitua kuimba mba huurirue ijo zombepo ozombi. ³⁴Nu, tara, otjihuro atjihe tjeja oku uana na Jesu: nu tjive mu muna arire tji ve muningire kutja a pite mo miruko vio mironga viehi rao.

Chapter 9

¹Neje ua hita moskepi, na kondo hembadina neja ko tjihuro tje omuini. ²Nu, tara, va eta kuje omurumendu umue ngua remana ngua rarisirue mo mbete: neje tja muna ongamburiro jao uatja nai ku ingui omuremane; joroka mo muinjo muatje, ove ua jesirua omauvi uoje. ³Nu tara, vemue vo vatjange va tjere nai mo mitima viao, omurumendu ngui ma jamburura Mukuru. ⁴Nu Jesu ua tjiwirue ouripura uao natja nai, “onguae tjima mu ripura ouvi mo mitima vienu?” ⁵Nambano opapupu o o pene, okutja ove ua jesirua omauvi uoje; poo okutja sekama nu u kaende.” ⁶Nunguari kutja mu tjiue kutja omuna uo mundu unouvara oku jesira ovandu omauvi uao kombanda jehi, (eje o o ku tja nai ku ingo muremane), sekama, toora ombete joje nu ujende kojeje.” ⁷Neje ua sekama nai ko ndjiuo je. ⁸Nunguari imbui ouinguiungi uo vandu tji ua muna tji, va himua tjinene na ve hivirike Mukuru ngua jandja omasa nge tamba ko vandu. ⁹Nu Jesu tjija kapita okuzango, ua muine omurumendu ngu ja isaneua Mateusa, ngua haamene po ruveze ruo masutisiro uo vimariva vio uhona uehi: neje uatja kuje, ndji kongorera. Neje ua sekama ne mu kongorere. ¹⁰Nu pa kara nai kutja Jesu tja haama pehi periro mondjiuo, peja ovasutise vo vimariva vio uhona mehi no varunde ovengi veja a veje ku haama puena je no vahongeua ve. ¹¹Nu Ovafarisei tji va muna tji vatja nai ko vahongeua ve, “onguae omuhonge uenu tji mari puena ovasutise vo vimariva vio uhona mehi no varunde?” ¹²Nu Jesu tja zuva tji, eje uatja nai, “imba mberi naua kave hepa onganga nunguari I hepiua I imba mba vera. ¹³Nu tuendee mu ke rihonge kutja itji tji heja tjike, Ami mbi zera otjari nunguari hi zeri ombunguhiro: orondu ami hi jere okuisana ovasemba nunguari mbe jera okuisana ovanauvi ko ndanaukiro jo ku poka kouvi. ¹⁴Kuzambo ovahongeua va Johanes veja kuje nu avetja, onguae ete no Vafarisei tji tuno kuri tjera kovikuria potuingi, nu ovahongeua voje tji ve heri tjare kovikuria. ¹⁵Nu Jesu uatja nai kuvo, tjii ovanatje mberi mo mukandi mave jenene okurira ngunda omukupe aeri puena vo are? Nunguari omajuva ma eja ingui omukupe tji mee ku toorua muvo, nu otji mavee ku ritjaera kovikuria. ¹⁶Kapena mundu ngu rapa omutuaro omukuru ne rapi epe, orondu e rapi indi epe marije ku njondorora omutuaro imbui o mukuru, nu omataukiro uapo majee ku rira omavi komeho. ¹⁷Nu uina ovandu ka ve tua omavinu omape mo zondjatu zo mikova ozonguru: orondu omavinu omape maje pamuna inda ozondjatu zo mikova, nu omavinu ajetika, nozondjatu a ze zundara: nunguari vetua omavinu omape mo zondjatu zo mikova ozombe navivari a vi takamsiua. ¹⁸Neje ngunda a mahungire omambo nga kuvo, tara, omunane umue ueja kuje, e rikotamene kuje natja, omusuko uandje uatu nainai; nambano ove indjo uje ku mu jambeka eke neje ma hupisiua. ¹⁹Nu Jesu ua sekama nemu kongorere, ovahongeua ve uina ve mu kongorera. ²⁰Nu, tara, omukazendu ngua verere oruandara ozombura omurongo na mbari, ueja kombunda je na tunu kotjikoro tjo mbanda je kehi: ²¹Orondu eje tje riheere nai muje omuini, indi tjimba tunu kombanda je uriri ami me verukisiua. ²²Nu Jesu omuini ua tanauka nu tje mu munu atja, joroka mo muinjo: ongamburiro joje je ku verukisa. Nu omukazendu ngo ua verukisiua mo iri ndjo. ²³Nu Jesu tja hita mo ndjiuo jo munane, ua muna ovaimbure no vandu a mave kuenene, ²⁴Neje uatja nai kuvo, tu pee oruveze: orondu omusukona ka tire nunguari ua rara. Novo arire tji ve mujoro no manjengu. ²⁵Nunguari ovandu tji vaza no ku pitisiua pendje, eje ua hita, emukambura keke, neje a sekama. ²⁶Nu ombuze ndji ja pita nai handjauka mehi ndo arihe. ²⁷Nu Jesu tja kaenda okuzambo, ovarumendu ve vari ovapotu ve mukungkorera ama ve ravaere ama vetja, tutjariparera ove Muna ua David. ²⁸Neje tjaza no kuhita mondjiuo ovarumendu imbo vapotu veja kuje: nu Jesu uatja kuvo, ma mu itavere kutja me jenene oku ungura otjina tji? Novo vatja kuje, ii Muhona. ²⁹Neje arire tja tunu ko meho uao natja, ngape kare kuene otja ko ngamburiro jenu. ³⁰No meho uao ja patururua; nu Jesu eve rakiza nomasa, atja, tjitee kutja ape haningi nguma tjiua otjina tji. ³¹Nunguari ovo, tjivazu noku jenda, vaka handjaura ondangu je mehi ndo arihe. ³²Nu imba tji ja ve piti, tara, varue va jetere kuje omurumendu omboro ngua huirirue ijo mbepo ombi. ³³Nu ombepo ombi tjijaza no ku nakerua pendje omundu ingui omboro arire tja hungire, nu ouinguiungi uo vandu mbari mbo ave kumua, na vetja, itji katjija rora oku kara po mo Isiraera. ³⁴Nunguari imba Ovafarisei va tjere, u ramba ozombepo ozombi no kavara ko zombepo ozombi. ³⁵Nu Jesu ua riangere mo vihuro viao avihe na mozonganda zao azehe, ama hongo mo zo Sinagoge zao, ama zuvarisa ombuze jouhona, a mapanga omauvere uo zongaro pekepeke no mitjise vio mihingo pekepeke movandu. ³⁶Nunguari tja muna ouinguiungi uo vandu, eje u eve tira otjari orondu ova vaurirue, nu va pizukire no kuti akuhe tjimuna ozondu nde hina murise. ³⁷Kuzambo eje uatja nai ko vahongeua ve, ovinikorua tjiri ovingi nunguari ovaungure ovahena; ³⁸Kumbee nguari ko Muhona uo manikorero, a hinde ovaungure mo vinikorua vie.

Chapter 10

¹Neje tjaza no ku isanena kuje ovahonguea imbo murongo na vevari, Eje ue vepa omasa kombando zombepo ozohakohoke, okuze nakera pendje, no ku panga omauvere uo zongaro pekepeke no mitjise vio mihingo pekepeke.²Nambano mana uo vaapostele imbo murongo na vevari ouonga; omutenga o Simona ngu isaneua Petrusa na Andreas erumbi re; Jamesa omuatje ua Zebedia na Johanesa omuangu ue; ³Filipa na Batolomeas; Tomasa na Mateusa ingo mu sutise uo vimariva vio uhona mehi; Jamesa omuatje ua Alfeusa, na Lebausa uo fano ja Tadeusa; ⁴Simona ua Kanana na Judas Iskariota ngue mu randisa.⁵Jesu ua hinda imba omurongo na vevari ne ve rakiza, atja, a mu tuara ondjira jo vanavisenginina nu amu hiti movihuro vio Vasamaria: ⁶Nunguari tuendee kozondu nda pandjara zo ndjiuo ja Isiraera. ⁷Nu otja tji ma mui, ka zuvarisee, ama mutja, ouhona uejuru ue ja popezu. ⁸Verukiseje ovavere, kohororeje ovana mitjise omitirise vio mukova, pendureje ovati, nakereje pendje ozombepo ozombi: mua peuo tjari nu ka jandjeje otjari. ⁹Amu toora otjigoldo, poo o silveri, poo ongoporo mo vikoma vienu, ¹⁰Poo ondjatu jo ujenda, poo ozondjasa mbari poo ozongaku poo ozonguinja: orondu omuungure auhe tja po ku peua ombaruriro je. ¹¹Nu motjihuro atjihe poo otjironjo atjihe mu mua hiti, pahee mutjo omunandengu, nu mu kare poje ngatji mamu kumuka. ¹²Nu tji mamu hiti mondjiuo i minikee. ¹³Nu ondjiuo ndjo tji iri onandengu ohange jenu nga ije kombanda jajo: nu tji iheri onandengu ohange jenu ngai kotoke kuene. ¹⁴Nu kaaniauhe tje hina ku mu jakura poo ku zuva omambo uenu, ene tji mamu piti mondjiuo ndjo poo mo tjihuro tjo, pukumuneje ko zombaze zenu. ¹⁵Tjiri metja nai kuene, mapee ku ngara tjinene kehi ra Sondoma na Gomora me juva ro mbanguriro, oku kapita ko tjihuro tjo. ¹⁶Tareje, me muhindi pendje otjozondu mokati ko zombungu: okutja opu muaso kurira ozonongo otjo zonjoka, na murire ovapore otjo zonguti. ¹⁷Nunguari ritjevereje kovandu: orondu ovo mave mu tuara po murungu uo vimbumba vio vanane nave mu renge ozongora mo zo sinagoge. ¹⁸Nu mamu tuarerua Ami po murungu uo vanane no zombara, kutja mu rire otjizemburukisiro kuvo na ko vanavisenginina ¹⁹Nunguari tji mua tuarua amu rikende kutja mamu ka hungira vi poo tjike: orondu ma mu je ku peua mo iri otjingejo ndjo itji tji muaso ku hungira. ²⁰Orondu ka uene mbu ma mu hungire, nunguari Ombepo ja Iho ngu ma hungire muene. ²¹Nu oomuangu ne rumba mavee ku tuarasana kondiro, no ihe ma tuara omuatje ue: no vanatje mavee ku pirukira ovakuate vao, nave tjiti kutja ve zepiue. ²²Nu mamu je ku njengiua ijo vandu avehe mena rena randje: nunguari ingui ngua takama nga ko maandero, eje ma jamua. ²³Nu tji ve mu hangaura mo tjihuro tji taurireje ku tjarue: tjiri metja nai kuene, ngunda amu hija tupuka mo vihuro via Isiraera avihe tjandje Omuna ua mundu tjandje ua kotoka. ²⁴Omuhonguea keru komando muhonge ue, poo omukarere kombanda jo muhona ue. ²⁵Opo pajenena kutja omuhonguea a kare otjo muhonge ue, no mukarere a kare otjo muhona ue. Nambano tji va isana ombara jo ndjiuo Beelzebuba, mavee ku isana imbo vo ndjiuo je vi oku kapita mba. ²⁶Nunguari amu ve tira ko: orondu kapena tjimue tja imbi mbia vandekua tjiti hina ku vandururua: na tjitja horekua tjiti hina ku tjiukisiua. ²⁷Atjihe tji mbe mu raerera mo ndoreru ene ka hungiree mo ndjerera: nu tjiaa zuu no kutui ka zuvariseje kombando mitutu vio zondjiuo. ²⁸Amu tira ko imba mbe zepa orutu nunguari mbe he peuru okuzepa omuinjo: nunguari tireje ingui ngu jenena kuzepa orutu no muinjo motjovasengua. ²⁹Ozondjandja mbari kaze randua ko kapeni kemue are? Nu kapena nangarire imue jazo ndji mai uire pehi pendje na mo mbango ja Iho. ³⁰Nunguari nainda ozondjise zenu mo viuru za varua azehe. ³¹Okutja opu mu hasere okutira orondu ene muno ndengu oku kapita ozondjandja. ³²Kaaniauhe ngu mendji hongonona po murungu uovandu, Ami uina me mu hongonona po murungu ua Tate nguri mejuru. ³³Nunguari kaaniauhe ngu mendji patina po murungu uovandu, Ami uina me mu patina po murungu ua Tate nguri mejuru. ³⁴Ngaa mu tjangovasi Ami mbe jera oku jeta ohange mehi: Ami hi jere okujeta ohange, nunguari engaruvio. ³⁵Orondu Ami mbe jera oku jeta oku hina nduvasaneno pokati ko muna na ihe, pokati ko musuko na ina, na pokati ko mukazendu na ina jo murumendu ue. ³⁶Nu ovanavita no mundu ma rire imba ovo ndjiuo je omuini. ³⁷Ingui ngu ma suvere ihe poo ina oku ndji kapita ka puiirirue ijAmi: nu ingui ngu ma suvere omuna ue poo omusuko ue oku kapita Ami ka puiirirue ijAmi. ³⁸Nu ingui ngu hina ku toora otjikoroise tje na kongorere Ami, ka puiirirue ijAmi. ³⁹Ingui ngua munu omuinjo ue me u pandjarisa nunguari ingui ngua pandjarisire Ami omuinjo ue, eje me umunu. ⁴⁰Ingui ngue mu jakura ue Ndji jakura, nu ingui ngue Ndji jakura ua jakura ingui ngue Ndji hinda. ⁴¹Ingui ngua jakura omuprofete mena ro kutja omuprofete ma jakura ondjambi jo muprofete; nu ingui ngua jakura omundu o musemba mena rokutja omundu omusemba ma jakura ondjambi jo mundu omusemba. ⁴²Nu kaaniauhe ngua jandja ekopi ro meja omatarazu ku umue ua imbui outiti imbui e mu pere mena ro kutja omuhonguea uriri, tjiri me tja nai ku ene, eje kena muano mbu maa pandjarerua ijo tjisuta tje.

Chapter 11

¹Nu pa kara nai kutja, Jesu tjaza no ku mana oku rakiza ova-hongea ve imba omurongo na vevari,ua kumuka imbo oku ka hong'a noku zuvarisa mo vihuro viao. ²Nambano Johannes tja zuva aeri mondongo oviungura via kriste,eje ua tuma vevari vo vahongea ve, ³Natja ku Je,Tjii oove ngu ua sere okuja poo ngatu undje uarue?⁴Jesu ua zira natja kuvo,tuendee nu mukaraere Johannes ovina imbi mbi mamu zuu na imbi mbi mamu munu: ⁵Ovapotu mave munu,oviremane vio pehi mavi kaenda,ovana mitjise omitirise vio mikova ma ve kohororua,nu no zomboro maze zuu,ovati mave pendurua,no vasiona mave zuvarisirua ombuze ombua. ⁶Nu Omuningandu ingui,kaaniauhe ngu hina ku ivaiva mena randje. ⁷Novo tjaa ve sekama okujaruka,Jesu ua uta okutja nai komunda ua Johannes ku imbui oungiuingi uo vandu,ija mu ka paha oku muna tjike tjija mui mo kuti ongaango? Oruu ndu maru singua ijo mbepo? ⁸Nunguari mua ire oku ka muna tjike? Omurumendu ngua zara omituaro omitarazu? Taree imba mbe zara omituaro omituaro omitarazu veri mozondjiu zovahona. ⁹Nunguari mua ire oku ka muna tjike? O muprofete? Ii,metja nai kuene,nu tjiri oku kapita omuprofete. ¹⁰Orundu ingui onua heerue tji pa tjangerue nai,tara,Ami me hindi omuhindua uandje po murungu uoje nguma ka tuna ondjira joje ko murungu uoje. ¹¹Tjiri metja nai kuene, muimba mba kuatua ovakazendu kapena umue ngua karere po ngua kapitire Johannes omupapitise: nu nan-garire tji peri nai ingui omuhinandengu puvo avehe mouhona ue juru ue mu kapita. ¹²Nu okuza ko majuva ua Johannes omupapitise ngaku nai,ouhona uejuru u hihamisiua ko tjomasa,nu ovanamasa mave u toora komasa. ¹³Orundu ovaprofete no veta va profetere nga ko ruveza rua Joha-nesa. ¹⁴Nu tji mamu zeri okujakura tji,ingui eje Eria ngua sere okuja. ¹⁵Ingui nguno matui okuzuva,nga zuve. ¹⁶Nunguari ondekurona ndji hi isaneke ku tjike? Iri tjimuna ovanatje ava haama mo marandisiro,nu a mave ravaere ko vakua, ¹⁷A mavetja,tue mu tonena oviha na muha pundu;tue mu hongo-nonena omutambo na muha riri. ¹⁸Orundu Johannes keere a e ria poo a e nua,ne vetja u nombepo ombi. ¹⁹Omuna uo mundu ueje a e ria na e nua nu,mavetja,taree,ouru-mendu ngu ria tjinene,omunue uo mavinu,epanga ro vasutise vo vimariva vio uhona mehi no rovarunde.Nu ounongo mau kenga-misiua ijo vanatje vao. ²⁰Neje ua uta oku tamba ovihuro imbi oviungura vie ovinamasa muvia tjitirirue,orundu ovio kavi ri vererere omauvio navije ta-naukire: ²¹Ouee kove Korasin! Ouee kove Betsaida! Orundu ovingura ovina-masa mbia tjitua muene andaku via tjitirue mo Tiras na Sidon an-daku vie riverera omauvi uavio na vije tenaukire rukuru momakutu na momutue. ²²Nunguari metja kuene,mapee ku ngara tjinene kehi ra Tiras na Sidon me juva ro mbanguriro,oku kapita kuene. ²³Nove Kapernaum ngu ua tongomisiua nga kejuru,mo kotorua kehi ko tjovasengua: Orundu ovingura ovinamasa mbia tjitua muene andaku via tjitirue mo Sondoma andaku tja kara ko nga ke-juva ndino ndi. ²⁴Nunguari metja kove,kutja mapee ku ngara tjinene kehi ra Son-doma me juva ro mbanguriro,oku kapita kove. ²⁵Mo ruveze nduo Jesu ua zirire natja:Me tja okuhepa kove,ari-kana Tate,omuhona uejuru nehi,orundu ove tji ua horekere ovina mbi ko zonongo no vanazondunge.nu tji ue vihorora ko unatje. ²⁶Peri nao Tate orundu ove ua zera kutja pe kare nao po murungu uoje. ²⁷Ovina avihe via jandjeua kuAmi i Tate: nu kapena mundu ngut-jiua Omuna pendje na Tate; tjingee tji pehina omundu umue ngu tjiua ingui Ihe,pendje nOmuna,na ingui auhe Omuna ngua vanga oku mu raisa kuje. ²⁸Indjeje kuami amuhe mbu mu ungura ouzeu nu mbu mua tjinda ouzeu,name me mupe osuviro. ²⁹Ritoorereje omutenge uandje,nu mu rihonge muAmi,orundu Ami ouami omurisuusuparise uo mutima omutarazu:nene ma mu munu orusuvo kominjo vienu. ³⁰Orundu omutenge uandje omupupu no mutuario uandje omupupu.

Chapter 12

¹Moruveze nduo Jesu ua kaendere mokati ko vikunino vio vikokotua mesabata;imba ovahonguea ve va tiro ndjara,noho otji va jaruka oku pora ozondjatu zo vikikitua na veri. ²Nunguari Ovafarisa va muna tji nave tja kuje,tara,ovahonguea voje ma ve tjiti otjina tjtija zerikua oku tjtua mesabata.³Neje uatja nai kuvo,ene mua resa itji David tja tjitire,eje tja tiro ndjara pamue na imba mbari puena vo are; ⁴Kutja ua hita vi mo ndjiuo ja Mukuru,tja karia omboroto jo masaisiro,ndjari ondere kuje naimba mbari puena, ndja puiririre okuriua ijo vapristeri uriri?⁵Poo kamu ja resa mo veta,kutja mo majuva uesapana ovapristeri mbe ungura mondemberi ve katuka ko matuako uesapata nave ha tura ondjo? ⁶Nu metja nai kuene,pono mba pena umue ngua kapita ondemberi. ⁷Nunguari andaku mua tjivirue kutja itji tji heja tjike,Ami mbi zera otjari,kazombunguhiro kako,andaku kamu pangurire ovehinandjo. ⁸Orundu Omuna uo mundu omuhona uesapata uina. ⁹Neje tja sekama mbo, ua kaenda a kahita mosinagoge jao: ¹⁰Nu tara muari no murumendu umue nga uonjene eke.Novo ve mu purire,avetja,tjii oko kuua otja koveta oku verukisa mo majuva uesapata? orundu tjija ve vanga oku mu vara omunandjo. ¹¹Neje uatja nai kuvo,ouani omundu ngu ma hara mokati kenu aeno ndu imue,nu tjija uire motjitoto mesapata ehe i kambura nei jerere pendje. ¹²Nu nambano odengu jo mundu kai kapitire ojondju tjinene are? Mezeva ndi okutja okokuua otja ko veta oku ungura ousemba mo majuva uesapata. ¹³Kuzambo eje otja tja nai ku ingui omurumendu,uonjonona eke roje.Neje a uonjonona ro,noro ari jaruruako arihe,tjimuna indi ekua. ¹⁴Nu Ovafarisei va pita pendje nave ka uana oku muripurira kutja mave mu zepa vi?¹⁵Nunguari Jesu tja tjiua tji,eje ua zapo mbo: nu ouinguiingui a u mu kongorere,neje eve verukisa avehe; ¹⁶Neve rakiza nomasa kutja ave mu horora: ¹⁷Kutja ku jenenisiue itji tjtija hungirirue ijo muprofete Jesaja,tja tjere, ¹⁸Tareje omukarere uandje ngu mba toorora,omusuverua uandje omuinjo uandje mu ua joroka katjootjiri: Metua ombepo jandje kombanda je,neje ma raisa ombanguriro ko vanavisenginina. ¹⁹Kanaa pose nu kanaa ravaere,nu kapena mundu ngu ma zuu eraka re mo zondjira. ²⁰No ruu ndua tukara eje kamaa teja,ongoze je rambe ndji mai tuimisa omuise eje kanaa zemisa,nga tja eta ombanguriro jousemba ko ndoneno. ²¹No vanavisenginina mavee ku kara no ngamburiro mena re. ²²Kuzambo otjikua etua umue kuje ngua huurirue ijo mbepo ombi, omupotu no nu ngua pata eraka,neje ue mu verukisa kutja ingui o mupotu ngua seta eraka arire tja hungire nu amune. ²³Nu ovandu avehe va himinue nu ave pura kutja,ingui kaje omuna ua David are?²⁴Nunguari imba Ovafarisei tji va zuva itji,ovo vatja,omurumendu ngui u ungurisa Belzebub omunane uo zo mbepo ozombi oku pitisa ozombepo ozombi mo vandu. ²⁵Nu Jesu tja tjivirue ouripura uao ua tjere kuvo,ouhona auhe mbu mau rihana ouini mau jetua ko njoneno; nu otjihuro poo ondjiuo aihe ndji mai rihana kujo oini kanaa i zikama.²⁶Nu satan tjima nakere satan pendje ue rihana kuje omuini; nu nao ouhona ue mau jenene oku zikama vi? ²⁷Ami tji mbi ungurisa Belzebub oku nakera ozombepo ozombi pendje, ovanatje venu veze naka na une? Okutja ovo ombu mave rire ova pangure venu. ²⁸Nunguari tji mbi nakera ozombepo ozombi pendje no Mbepo ja Mukuru, indino ouhona ua Mukuru ueja kuene. ²⁹Poo omundu ma jenene vi oku hita mondjiuo jo munamasa na pundu omituaro vie,the ha tengere po ku pandeka ingui omunamasa na rire tja sora oku punda ondjiuo je? ³⁰Ingui ngu heri puna ami omunavita na ami,nu ingui ngu hina ku uonga puena ami, ma rimbi pendje. ³¹Ojimetja nai kuene,omauvi no majambururiro ajehe maje jenene oku jesirua ovandu,nunguari omajambururiro ngu maje jamburura Ombepo Ondjapuke kanaa jesirua ovandu. ³²Nu kaaniauhe ngua hungire emboe hazendu komuna uo mundu,ma jesirua ro:nunguari kaaniauhe ngua hungire embo e hazendu ko Mbepo Ondjapuke kanaa jesirua ro,kutja omouje mbui poo mu imbui mbu mauja. ³³Ipevari,ungura omuti omuua,no vihape viao oviua,poo ungura omuti omuvi no vihape viao ovivi,orundu omuti u tjiukirua ko tjihafe tjao. ³⁴Ouene ndekurona jo zonjoka,mamu jenene vi oku hungira omambo omaua ene amuri ovarunde? ³⁵Omundu omuua u pitisa pendje ovina okuza mo mbuikiro jo vihuze mo mutima ue:nu omundu omuvi u pitisa pendje ovina ovirunde okuza mo mbuikiro jourunde mo mutima ue. ³⁶Nu metja nai kuene,embo arihe romungandjo ovandu ndi va hungire,mavee ku ziririra ro mejuva ro mbanguriro. ³⁷Orundu mo mambo uoje moje ku varua otjo muhinandjo,nu mo mambo uoje moje ku varua omunandjo. ³⁸Kuzambo vemue vo vatjange Novafarisei va zirire,na vetja,muhonge matu zeri oku muna otjisanekero okuza move. ³⁹Neje ua zira natja kuvo,ondekurona jo urunde no ruvakiro mau paha otjisanekero: nu kapena tjisanekero tjiatjati jandjeua kuuu pendje jo tjisanekero tjo muprofete Jona. ⁴⁰Orundu otja Jona tja kara omajuva jetatu no mautuku jetatu mezumo ro tjihundju otjinene; Omuna uo mundu opu ma kara omajuva jetatu no mautuku jetatu mo mutima uehi. ⁴¹Ovandu va Ninive mavee ku sekama puena ondekurona ndjii mo mbanguriro na vei munondjo: orundu ovo vere vera nave tanaukire omauvi uao mena ro mazubarisiro ua Jona; nu tareje, imba pena ngua kapita Jona. ⁴²Oserekaze ombara ja Sheba mai je ku sekama puena ondekurona ndji mo mbanguriro nai i munondjo: orundu ojo ja zire ko maandero uehi okuje ku zuva ounongo ua Solomona; nu tareje,imba pena ngua kapita Solomona. ⁴³Ombepo o hakohoke tjija piti mo mundu,i kaenda ai tuurunga otuveze tu tua kukuta,amai paha omasuviro,nai

hejemunu. ⁴⁴Nu ojo otjiitja,me jaruka ko ndjiuo jandje mu mba pitire; nu ojo tji jeja, otjimai ivaza a iri tjo,aja kombua nu aja mbimbirua. ⁴⁵Indino ojo otji ijenda,nai keri jeterera ozombepo hambombari ndei kapita kourunde,nu aze hiti,nu aze tura mbo: nu ongaro jo mundu ingo indjo jo maandero ai rire ombi pu indjo ndenga,otja itjo otji makuje ku tjitua ko ndekurona orunde ndji. ⁴⁶Eje ngunda a mahungire kueno vandu,tara,ina no vangu ve va kuramene pendje ama ve zeri oku hungira kuena e. ⁴⁷Nu umue uatja nai kuje,tara, njoko no vangu voje va kurama pendje mave zeri oku hungira kuena ove. ⁴⁸Neje ua zira nu atja nai ku ingui ngue mu raera,Mama ouani? Nu ovangu vandje o ouani? ⁴⁹Neje ua uonjononena okuuoko kue ko vahongeua ve natja,tara,mama no vangu vandje. ⁵⁰Orundu kaaniauhe ngu ma ungura ombango ja Tate nguri mejuru,inguo eje omuangu uandje,omutenakuandje na mama.

Chapter 13

¹Mejuva ndo Jesu ua pita mo ndjiuo naka haama po posijo uo muronga. ²Nu otjimbumba tjo vandu ovengi ua uongarera kuje,neje a hiti mo kaaha a haama,nu otjimbumba tjo vandu a tja kuruma mene ro muronga.³Nu Jesu a hungire ovina ovingi no visanekero,natja tareje,omukune ua pitire okuka kuna; ⁴Nu eje tjija kunu ozondui tjiva za uira mene ro ndjira,no zondera zeja nu e ze zeri: ⁵Tjiva za uira mo maue,Puzehari nehi nda jenene:nu ozo za pita tjimanga mokutja ka pari nehi ekoto: ⁶Ejuva tji raza no ku ronda arire tji za pji, nu mokutja kazari no muze aze kukuta.⁷Nu tjiva za uira mokati ko makuija,no makuija tjija hapa a jeze sina. ⁸Nunguari zemue za uira mehi eua,nu aze jeta ovihapa,tjiva omirongo hamboumue,tjiva omirongo vitatu, ⁹Nguna omatui okuzuva ngazuve.¹⁰Nu ovahonguea veja nu avetja kuje,onguae tji u hungira kuena vo no visasanekero? ¹¹Neje ua zira natja kuvo, mokutja pa jandjeua kuene okutjiua oviundikua vio uhuna uejuru,nunguari kuvo kape jandjerue. ¹²Orondu kaaniauhe nguno tjina,eje ma peua,nu akara novena ovingi oku tanana:nu ingui ngu hina tjina,na itji tje natjo matji toorua muje.¹³Pumbizo ku hungira kuena vo no visasanekero o mokutja,ovo a mavetara kave munu,a mave puratene kave zuu nu kave pangununa. ¹⁴Nu muvo mu jenenisiua otjiprofeto tja Jesaja,tji tjitja, ingui oku zuva mamu zuu nu ka muna ku pangununa, nu okumuna ma mu munu nu kamuna ku kondonona.¹⁵Orondu o mitima vio vandu imba via nuna,nu omatui uao ja rira omangundi okuzuva,nu omeho uao ja patua,kutja apeha ningi kutja mo ruveze rumue ve mune no meho uao poo ve zuve no matui uao nu ve pangunune no mitima viao nu ve tanaurue kutja Ami mbi ve verukise.¹⁶Nunguari omaningandu omeho uenu orondu je muna:no matui uenu orondu je zuva. ¹⁷Tjiri metja nai kuene,kutja ovaprofete ovengi no varumendu ovasemba ovengi va zerire okumuna ovina mbi mbimumuna; no ku zuva ovina mbi mbimuzuva,nu kave vi zuvire.¹⁸Nambano zuvee otjisanekero tjo mukune. ¹⁹Omundu auhe tja zuu indi embo rouhona nu ehe ri pangununa naua, a peja ingui omunauvi,na hakana tji tjari atja kunua mo mutima ue.Ingui ngua jakura ondui mene rondjira.²⁰Tji tja kunua mehi ro maue, omundu ngu mazuu embo,nu tjimanga a jakura ro no ndjoroka. ²¹Nunguari a e hina muze muje omuini,eje otje Takama oka ruveze okasupi,nu ombamisiro po okohangaurua tji kueja mena rembo eje u putara mo tjimanga.²²Tji tja kunua mokati ko makuija ;ingui omundu ngu zuva embo;nu omerikendero uo vipukise, vio tutumbo to uje atu sina indi embo;a ha jeta ovihape. ²³Nu ondui ndji ndja kunua mehi eua, itji omundu ngu zuva embo na pangununa ro,nu rukua ngu jeta otjihape,tjiva esere,tjiva omirongo hamboumue,tjiva omirongo vitatu. ²⁴Jesu eve pa otjisanekero otjikua natja,ouhona uejuru mau sasanekua ko murumendu ngua kuna ondui ombua mo tjikunino tje: ²⁵Nunguari ngunda ava rara,omunavita nae tjeja na kunu ozondombora mokati ko vikokotua vie,nai ²⁶Nu imbio vikunua tjivia zu no ku pita jeta ovihape, inda ozondombora za munika uina.²⁷Nu imba ovakarere vo munionganda veja nu a vetja kuje,munene,tjii ove ko kunine ondui ombua mo tjikunino tjoje? inda ozondombora,ma zire pi? ²⁸Eje uatja kuvo,omunavita ongua tjiti itji.Ovakarere va tja nai ku je,ete ngatu jende tu ka tukura uonge?²⁹nunguari eje uatja,kako,tjaa rumue tji mamu uongo inda ozondombora ngaa mu putura omi vi vikokotua muena zo. ³⁰Viesee vi hape pamue nga ko makondero: nu moruveze ruo teero ami mee kutja nai kovakonde,uongeree kumue inda ozondombora rutenga nu ze kutee kumue mo mikuta kutja ze huikue: nu uongereje ovikokotua mo viruuona viandje vio mbutiro.³¹Eje ue pa otji sasanekero otjikua,natja,ohuna uejuru ua sana kondui jomumosteri ndja toorua ijomundu,nu a kunu jo motjikunino tje: ³²Ojo ndjiri okatititi mo zondui azehe,nu ojo tjije kuru,I kapita ovihape a vihe nua irire omuti,nu ozondera zo mo mbepo zeja naze tura mo vitavi viauo.³³Ueve serekarera otjisanekero otjikua,ouhona uejuru uasana ko surise, omukaendu ndja toora na uaneke mo ruhere ruo zomboroto ruozolita omirongo vivari na mbari nga tjirua suru aruhe.³⁴Jesu ua hungirire ovina mbi avihe ko uingui uo vandu no visanekero:nu no kuhina tjisanekero eje kaa hugire kuena vo. ³⁵kutja ku jenenisiue itjintji tja hungirirue ijo muprofete,tja tjere,me paturura otjinjo tjandje no visasanekero,me hungire ovina mbia undikirue okuza ko mbutiro jouje.³⁶Jesu kuzambo ua isa oungiuingi uo vandu nu ahiti mondjiuo:nu ovahonguea ve veja kuje nu avetja,tumangururira otjisanekero itjo tjo zondombora mo tjikunino. ³⁷Eje ua zira nu atja nai,ingui ngua kuna ondua ombua Omuna uo mundu; ³⁸Ojikunino ouje,ondui ombua ovanatje vo uhona; nu indo zondombora ovanatje va ingui Omurunde; ³⁹Omunavita ngue ze kuna Omunauvi; omakondero omajandero uouje; nu ovakonde ovaengeri.⁴⁰Nu otja inda ozondombora tji maze uongua nu aze huikua mo muriro,otji mapee ku kara ko maandero uouje mbui. ⁴¹Omuna uo mundu mee ku hinda ovaengeri ve, nu mavee ku uongera pendje ovina avihe ovijaukise,na imba mbe tjita ourunde. ⁴²Nu mave umbua me zuko ro muriro:nu ingo maku ka kara omauriro no makueero uomajo. ⁴³Nu imba ovasemba otji mavee ku kenakena otje juva mouhona ua Ihe jao. Ngunomatui nga zuve.⁴⁴Ouhona uejuru u asana ko tji huze tji tja horekua motjikunino,Omundu ue tjivaza na horeke,nu mo ndjoroka a kaenda,a karandisa ovina avihe mbienavio, na randa otjikunino tjo. ⁴⁵Rukua,ouhona uejuru ua sana ko mundu ngu randa no ku randisa,ngu ja paha omaue omahuze: ⁴⁶Nu tjamuna rimue ena ndengu jo tjimariva tjohaveha,ngua ire na karandisa avihe mbia ri navio n

aka randa ro.⁴⁷ Rukua, ouhona uejuru uasana ko mbate jo mahundju, ndja umbiruemo muronga, nai uongo omahundju uo zo ndungiro azehe: ⁴⁸Ojo tji jaza nokuura, ovo vei nanena komukuro, nave haama pehi, nave uongere inga omasemba mo vitjuma nu inga omavi ave nakere kuarue. ⁴⁹Nu mapee ku kara nao komaandero uouje: ovaengeri maveja nave hana ovarunde movasemba, ⁵⁰Nu mave umbua me zuko ro muriro: nu ingo maku ka kara omauriro no makueero uomajo. ⁵¹Nu Jesu uatja nai kuvo, ene mua pangununa ovina mbi avihe? Novo vatja nai kuje ii Muhona. ⁵²Neje otja tja nai kuvo, okutja omutjange auhe ngua hongua imbio vio uhona uejuru, uri otjo munionganda, ngu ma pitisa mo vihuze vie ovina ovipe novikuru. ⁵³Nu pa kara nai kutja, Jesu tjaza no ku mana ovisasanekero mbi, ua kumuka ponambo, ⁵⁴Nu tjeja kehi re omuini a hongo mozo sinagoge jao, nu ave himua tjinene na vetja, omurumendu ngui ua isapi onunongo noviungura ovinamasa mbi? ⁵⁵Ingui ka muna uo muhonge uo miti are? Ina ka isaneua Maria? Ovamuangu ve kao Jamesa, na Joses, na Simona na Judas are? ⁵⁶Imba ovatenakue kaveri mokati ketu avehe are? Nu nambano omundu ngui ua isapi ovina mbi avihe? ⁵⁷Novo arire tji va pindikisiua ije. Nunguari Jesu uatja nai kuvo, omuprofete kena pona peha munu ondengero andu mehi re omuini na mo ndjiuo je omuini. ⁵⁸Nu aha tjiti ovihumise ovingi ingo mena ro ku hina ngamburiro kuao.

Chapter 14

¹Ingui omutetraka,ua zuva ombuze ohunga na Jesu. ²Natja ko vakarere,ingui o Johanesa omupapitise:ua penduka mo tjovakoke:nu nambano omasa nga ongu maje ungura muje.³Orondu Herota ua kamburire Johanesa, e mu umba motjo mbanguriro,mena ra Herodias,omukazendu ua Philip omuangu ue. ⁴Orondu Johanesa ua tjere nai kuje, oku kara punaje otjo mukazendu uoje. ⁵Herota ua vanga oku muzepa,nunguari ua tira ouingi uo vandu mbu ja u mu vara otjo muprofete.⁶Nunguari me juva ro nguatero ja Herota,omusuko ua Herodias ua pundire po murungu uao nu a jorokisa Herota. ⁷Eje opaza oku mu kuizikira no rujano kutja me mupe ojina otjihe tja ningire. Neje tjaza no popua I ina, uatja ndipa mbenomba otjiuru tja Johanesa omupapitise mo tjiijaha.⁸Neje tjaza nopopua I ina,uatja ndjipa mbenomba otjiuru tja Johanesa omupapitise mo tjiijaha. ⁹Nu Ombara a pindikisiua tjinene ijo maningiriro nga; nunguari mena ro rujano rue,na imba mba haamene puena e periro,A pangura iho tji tji tjitue. ¹⁰Neje ua hinda a ka konda otjiuru tja Johanesa Motjo mbanguriro. ¹¹No tjiuru tje tja jetua mo tjiijaha natji jandjua ko musuko ngui: neje e tjiijeta ku ina. ¹²No vahongeuve ve veja na ve toora orutu,ave ka paka ro,navei ave ka raera Jesu. ¹³Nu Jesu tja zuva tji, ua kumuka po ruveze nduo mo Kaaha nai mo kuti ongaango peke,no vandu tjiivaza noku zuva ve mu kongorera ko zombaze okuza ko vihuro. ¹⁴Nu Jesu tja pita ua muna otjimbumba otjinene tjo vandu eve tire tjari na verukisa ovavere vao. ¹⁵Nu omapeta tjiije ja ovahongeuve ve veja kuje navetja,ingui okuti ongaango ne juva ra toko;piza otjimbumba tji, kutja ve jende mo virongo ve ke rirandere ovikuria. ¹⁶Nu Jesu uatja ani kuvo,kave na ku hepa okujenda, veppee tjimaveri. ¹⁷Novo vatja nai kuje, ete tuno zomboroto ndano no mahundju jevari mba. ¹⁸Jesu a tja, eteje mbio kuami. ¹⁹Nu Jesu a pangura otjimbumba tjo vandu, oku haama pehi mehozu, na toora indo zomboroto ndano no nda no mahundju jevari na tara kejuru na sere ondaja kuvio,na kojora na jandja inda ozomboroto ndano no nda no mahundju jevari, na tara kejuru na sere ondaja kuvio,na kojora na jandja inda ozomboroto kovahongeuve,novahoneua ave jandja ko uinguiingui uo vandu. ²⁰Navehe varia nave kuta; nu va toora imbui outekero mbua hupire na u urisa ovihanda omurongo na vivari. ²¹Nu imba mba ria vari ovarumendu ngeri omajovi jetano pendje jo vakaendu no vanatje. ²²Nu tjimanga Jesu ua rakizire ovahongeuve kutja ve ronde mo skepi, kutja ve konde hemandina ko murungu ue,eje ngunda ama piza ouinguiingui uovandu. ²³Neje tjaza noku piza ovandu eje ua ronda ko ndundu peke oku ka kumba:nu omuihi tji ueja tjandje uringo peke. ²⁴Nunguari itji okaaha moruveze ndui tjandje tjiri pokati ko muronga, am tji umbua ijo jo zongazona munda na munda:orondu ombepo ija i singi ohunga navo. ²⁵Me njunguhuka uoutuku ingo jetjaine,ueje kuvo,ama uondjo kombando muronga. ²⁶Nu ovahongeuve tji ve mumuna ama kaenda kombando muronga,va urumine navetja,otjiruru,novo ave uru orondu tjiva urumine. ²⁷Jesu ua hungira kuna vo natja, vandipanee; ouami; amu uruma. ²⁸Nu Petrusa ue mu zira natja,Muhona, tjeri ove, ndji isana okuja kove momeja. ²⁹Jesu a tja, indjo, Nu Petrusa ua heruka moskepi na kaenda momeja,okujenda ku Jesu. ³⁰Nunguari tja muna otjivepo otjinamasa eje uaruka okutira,neje tja uta oku tomaina eje ua ravaera atja,Muhona,ndjijama. ³¹Jesu tjimanga a uonjonona eke re,a kambura Petrusa, natja kuje, oove munangamburiro okatiti ua ivaivire tjike? ³²Nu Jesu na Petrusa tjiva zu no ku hita mo Kaaha ombepo arire tjija u pehi. ³³Nu ovahongeuve ve mbari mo kaaha, ave rikotamene kuje,ama vetja, tjiri oove Omuna ua Mukuru. ³⁴Nu tjiva konda hemandina veja mehi ra Genesareta. ³⁵No vandu vo tjirongo tjo tjiva zemburuka kutja Jesu,arire tjiva hindi ovandu mehi rao arihe no ngondoroka,nave jeta kuje avehe mbari nomitjise; ³⁶Nave muningire kutja eve jandjere oku tuna kotjikoro tjo mbanda je kehi: navehe mba tunine jova verukisiua.

Chapter 15

¹Novafarasai no vatjange veja ka Jesu o Kuza ku Jerusarema avetja, ²Onguae ovahongueua voje tji ve katuka ombazu jo vanene? Orond uovo kaveri koho omake oua tjima veri. ³Eje ua zire natja nai kuvo,onguae tji mu katuka ko matuako ua Mukuru mena ro mbazu jenu?⁴Orond Mukuro uatja,jozika iho na njoko:nu agua sengi ihe poo ina nga te. ⁵Nunguari ene mutja,kaaniauhe ngua hee ihe poo ina kutja,otjina tjitje mu vatera natjo otjijandjeua ku Mukuru; ⁶Omundu ngo kena ku hepa o ku jozika ihe,munao mua tjiti embo ra Mukuru omungadjo. Omakaruhungi omasemba jene mbo ra Mukuru,nu jaruee omakahungi jeno matuako,Ouzeu o ku tuka imbi mbiri vio mina ro zo mbazu zenu.⁷Vanatjavivi uene Jesaja ua profetere komunda uenu tja tjere, ⁸Ovandu vendji jozika no mina viuo;nunguari omutima vio viri ko kure naami. ⁹Nunguari omerikotameno uao kuami omungandjo orond uovo ve hong a omutuako uo vandu tjimuna omahongero nguma jezu Kuami. ¹⁰Neje ua isana otjimbumba kuje natja kuo,puratinee nu mu pangunune: ¹¹kapena tji tji hita mo tjinjo a tji zunda omuinjo:Nunguani tji ma tji piti mo tjinjo otjitji zunda omundu.¹²Kuzambo ovahongueua ve otjiveja na tja nai ku Jesu,mo tjia kutja Ovafarisei va pindike tji vaz u no ku zuva omambo nga? ¹³Jesu a ziri natja,otjihape atjihe tji tji ha kuninue i Tate mejuru, ma tji puturua. ¹⁴Veseje ve kare: ovo vapotu vo vapotu.Nu omupotu tjima nana omupotu,avejevare mave urire motjitoto. ¹⁵Nu Pertusa ua hungira natja ku Jesu, tu mangururira otjisanekero tji. ¹⁶Jesu atja, ene uina kamuja pangununa? ¹⁷Kamuna ku tjia kutja a tji ka pita pendje mo karuo. ¹⁸Nunguari ovina mbi mbi pita motjinjo viza moukoto mo mutima; novio vitunda omundu. ¹⁹Orond uovo mutima omu muza ouripura uovu,uo kuzepa,uo ku katuka orukupo, uoruvakiro,uo ruvakiro, uo kuvaka,uovizeze,uo ku jamburura Mukuru: ²⁰Imbi oovina mbi tunda omundu:nunguari okuria no make nge ha koherue kaku tunda omu²¹Kuzambo Jesu ua kumuka mbo na rire tjai ko miruko via Tirasa na Sidona. ²²Nu tara,Omukaendu uo mo kanana ueja a mazu ko rukondua ndo,na ravaire natja,ndji tjanparera muna ua Davida omusukona uandje ua hitua na uangaurua ijo zo Demone. ²³Jesu ke muzirire embo,Ovahongueua ve veja nave mu ningire,na vetja,muramba a kaende, orond uo tji ende ame tu ravaere.²⁴Jesu ua zira natja, huhindirue ku kaani pendje,ko zond uo nda pandjara zo ndjiuo ja Israela. ²⁵Neje ueja ne rikotamene kuje amatja,Muhona,ndji vatera. ²⁶Nunguari Eje ua zira,natja,kako kuua oku toora omboroto jo vanatje nooku i umbira ozombona.²⁷Neje uatja, ouatjiri Muhona: nunguari nainda ozombona zerio outetero mbu ma ure peru kotjitihe tjo muini. ²⁸Nu Jesu otje muzira natja, tjiri mukazendu,ongamburiro joje enene:ngape tjitue kove otja imba pumo zeri.Nu omusuko ue ua verurua moiri otjingejo. ²⁹Nu Jesu uaza ngo nai kuta komuronga ua Galilea,na rondo ko ndundu na ka haama pehi ngo. ³⁰No tjimbumba ovinene avija kuje,ave jeta ovaremane,ovapotu,ozomboro,ozondjahe,novakuao ovengi nave vetua pozombaze za jesu,neje arire tje ve verukisa: ³¹No imbio vimbumba ave himua tjinene tji mave munu ozomboro tji maze hungire,ozondjahe tjimaze veruka,ovaremane tji mave kaenda,novapotu tji mave munu;nave hivirike Mukuru ua Isiraera. ³²Kazambo Jesu ua isana ovahongueua ve natja, meto tjari no Otjimbumba tjo vandu mba,orond uo va kara puena Ami omajuva jetatu nu kavena tjima veri: nu hinee ve jarura ave nondjara tjaa ngaa ve seukire mondjira. ³³no vahongueua ve vatja nai kuje,matu isapi omboroto mo ngaango ndji mai jenene oku risa ouinguiungi uo vandu mbe tamba? ³⁴Nu Jesu uatja nai kuvo,Muno zomboroto ngapi? Novo vatja, hambombari, no uhundju outiti mbu hina ndengu. ³⁵Neje ua pangura kutja otjimbumba tjo vandu ngau haame pehi. ³⁶Neje ua toora ozomboroto ndo hambombari no mahundju,a janda ondangi,eze kojara neze kojara neze jandja ko vahongueua ve novo ave ze jandja Ovimbumba vio vandu. ³⁷Navehe averi nve kuta: Nu va uonga outekatekero mbua hupire nu au urisa ovimbamba hambombari. ³⁸Nu imba mba ria vari ovarumendu omajovi jane pendje jo vakaendu no vanatje. ³⁹Nu Jesu ua piza ovimbumba na hiti mo mo kaaha,nai ko rukondua rua Magadara.

Chapter 16

¹Ovafarisei no Vasadukai veere, nave muroro nu ko mu pura kutja ngeve raisire otjisanekero tji matji zu kejuru. ²Neje ua zira natja nai kuvo, tji kuarire omapeta mutja, maku kara noutjiro ouua orondu ejuru tjira seraere. ³Nu momuhuka mutja, ndinondi ma ku tji navi, orondu ejuru tjira seraere nu tjira sivi. Vanatjavivi uene mamu jenene oku pangununa ombunikiro je juru; nu mamu urua ijoku pangununa ovisanekero vio tuveze? ⁴Ondekurona jo urunde no ruvakiro mai paha otjisanekero: nu kapena tjisanekero tjimatji jandjeua kujo pendje jo tjisanekero tjo muprofete Jona. Neje Jesu arire tje vesa na kaenda. ⁵Novahongueua ve tjiva konda hemandina va zemba oku tuaerera omboroto. ⁶Kuzambo Jesu otjatja nai kuvo, takamiseje nu ritjevereje ko surise jovafarisei no Vasadukai. ⁷Novo ve ripurire mokati kavo oveni amavetja, omokutja ka tu toorere omboroto. ⁸Jesu tja tjiua kutja mave ripura nai, Eje uatja nai kuvo, ouene, vanangamburiro katiti, onguae tji mamu ripura mokati kenu kutja, omokutja kamu jetererere omboroto. ⁹Ngunda ka muja pangununa, poo ka muna ku zemburuka ozomboroto ndano indo zo majovi jetano, nokutja mua toora ovihanda vingapi? ¹⁰Poo zomboroto hambombari indo zo majovi jane, nokutja mua toora ovihanda vingapi? ¹¹Onguae tji mu hina ku pangununa kutja hi mbari ame hunguire komundo mboroto tjimbatja takamiseje nu ritjevereje ko surise jo Vafarisei no Vasadukai? ¹²Nu ovo otjiva pangununa kee ve heje kutja ngave takamise osurise jo ruhere ro mboroto, nunguari ija heje omahongero uo Vafarisei no Vasadukai. ¹³Nu Jesu tjeja ko miruko via Cesaria Filipi ua purire ovahongueua ve natja, ovandu vetja Ami Omuna uo mundu ouamiani? ¹⁴Novo avetja, tjiva vetja oove Johanesa Omupapitise: tjiva, Erija; tjiva, Jeremija, poo umue uo vaprofete. ¹⁵Neje uatja kuvo, ene mutja ouamiani? ¹⁶Nu Simon Petrusa ua zira natja, oove Kriste Omuna ua Mukuru ngu hupa. ¹⁷Nu Jesu ua zira natja kuje, oove omuningandu Simona, muna ua Johanesa, orondu ombindu no njama kai vandururire tji kove, nunguari o Tate nguri mejuru. ¹⁸Nu metja nai kove, oove Petrusa, nu kombande ue ndi me tungu o kereka jandje, nu omivero vio tjovasengua kanaa je i taara ko. ¹⁹Nu mekupe ovipaturure vio uhona uejuru: nu atjihe tji ua pandeke kombanda jehi matji pandekua no mejuru: nu atjihe tji mua pandura kombanda jehi matji pandurua no mejuru. ²⁰Neje ua rakiza ovahongueua ve kutja ave raere ko mundu kutja eje o Jesu ingui Kriste. ²¹Okuza mo ruveze indo okujenda ko murungu Jesu ua utire oku raisira ovahongueua ve kutja eje ua sere oku jenda ko Jerusarema, na ka hihamisiua tjinene ijo vanene, no vapristeri ovanene, no vatjange, na ka zepiua, na pendurua rukua mejuva oritjatatu. ²²Nu Petrusa ue mu toora nautu oku mu posa amatja, itji ngatji kare kokure naove Muhona, itji kanaa tji tjitua kove. ²³Neje Jesu ua tanauka natja kuje, konda kongotue jandje satan: oove otji putarise kuami: orondu ouripura uoje kauri movina imbi mbiri ovia Mukuru, nunguari uri muimbio vio vandu. ²⁴Kuzambo Jesu uatja nai kovahongueua ve, omundu auhe nguma vanga oku ja kombunda jandje, ngeri patane omuini na tore otjikoroise tje, nendji kongorere. ²⁵Orondu auhe ngua jama omuinjo ue meu pandjarisa: nu auhe ngua pandjarisire Ami omuinjo ue indino me umunu. ²⁶Orondu omundu ma kotokerua itjike, tja huura ouje auhe na pandjarisa omuinjo ue? Poo omundu ma jenene oku jandja tjike poruveze ro muinjo ue? ²⁷Orondu Omuna uo mundu meja moujere ua Ihe no vaengeri ve, nu a sutu omundu auhe otja ko viungura vie. ²⁸Tjiri metja nai kuene, pena vemue mba kurama imba mbe hina ku rora ondiro, nga tjimave munu Omuna uo mundu ameja mouhona ue.

Chapter 17

¹Kombundo majuva hamboumue Jesu ua toora Petrusa, Jamesa na Johanesa, omuangu ue, neve tuara kombando ndundu onde, mourike uao. ²Neje ua tanaurua ombunikiro po murungu uao: nu omurungu ue au kenakena otja ejuva, nu omituaro vie avi jepaere otja ondjerera. ³Nu tareje pamunika kuvo Mose na Erija amave hungire kuena e. kuvo Mose na Erija amave hungire kuena e. ⁴Nu Petrusa ua zira natja nai ku Jesu, Muhona oko kuua kutja ete turi mba: tji mo vanga itja ngatu ungure ozondanda ndatu, imue irire ojoje, imui irire oja Mose nu imue irire oja Erija. ⁵Ngunda ama hungire, tara, otjikamba otjijere tje ja kombanda jao: nu tara, eraka raza motjikamba amaritja, ingui Omuna uandje omusuverua mumbi joroka katjootjiri, ene zuvee kuje. ⁶Novahongeuua tji veri zuva ovo vauo ndurumika, orundu va urumine tjinene. ⁷Nu Jesu ueja, eve tunu natja, jeurukee nu amu uruma. ⁸Novo tjiva jera omeho uao, kave muine omundu uarue, pendje na Jesu uriri. ⁹Nu ovo tjija ve heruka ko ndundu, Jesu ueve rakiza amatja, amu Serekarere ombunikisiro ndji komundu nangarire umue, nga Omuna uomundu tja penduka movakoke. ¹⁰Nu ovahongeuua ave mu pura kutja, nu onguae ovatjange tji vetja Erija ua so kuja rutenga? ¹¹Nu Jesu ua zira nu atja nai kuvo, ouatjiri Erija uaso kuja rutenga, ouatjiri Erija uaso kuja rutenga nu a jarurapo ovina avihe. ¹²Nunguari metja nai kuene, kutja Erija ueja hapo nu ovo kave mu tjivirue, nu va tjita kuje imbi avehe mbija ve vanga. Mondjira otjingejo Omuna uomundu otji mee ku hihamisiua ivo. ¹³Nu ovahongeuua va pangununa kutja ma hungire kuena vo komunda ua Johanesa ingo mu papitise. ¹⁴Novo tji veja ko mbunga, peja omurumendu umue kuje, a vete ozongoro mehi po murungu ue, natja, ¹⁵Muhona, tjariparera omuna uandje, orundu ua vera oviuoze nu otje hangaurua tjinene. Otuveze otuingi u uira mo muriro poo mo momeva. ¹⁶Nu mbemu jeta ko vahongeuua voje nu kave peurire oku mu verukisa. ¹⁷Jesu ua zira nu atja, Ouene ndekurona ohinangamburiro nu ndja puka me kara puena ene ngapi? Me mukarere nomuretima ngapi? Mu jeteje nguno kuami. ¹⁸Jesu ua kandaiza ombepo ombi, nu ojo ai piti muje: nu omuatje ua verukisiua okuza mo iri ndjo. ¹⁹Kuzambo ovahongeuua veja ku Jesu kotjikoro, nave mu pura kutja, onguae ete tji tua urua ijo ku i nakera pendje? ²⁰Jesu atja nai kuvo, omena ro ngamburiro uenu o nditi. Orundu tjiri metja nai kuene, tjiuno ngamburiro ndjita pondui jo mosteri mo heje ondundu ndji kutja zukuka mba ujende ko ruveze nduina, nu ai zapo; no kapena tji tji hina ku urika kove. ²¹Nunguari indo zo ngaro ndji kazepiti pendje nongumbiro nomeritjaerero ko vikuria. ²²Novo ngunda ava handura mu Galilea, Jesu uatja nai kovahongeuua ve, "Omuna uomundu mee ku jandjeua onjondui momake uovandu, ²³Nu mavee ku Mu zepa, nu mejuva oritjatatu a pendurua rukua." Imba ovahongeuua ve arire tji kara no mihiamuatima tjinene. ²⁴Nu tji veja ko Kapermaum, Ovarumendu imba ovauonge vo tjimariva tjouhona mehi veja ku Petrusa nave mu pura kutja, "tjii omuhonge uoje ka sutu otjimariva tjouhona?" ²⁵Eje uatja "ii." Nunguari Petrusa tjeja kondjiuo, Jesu e mu tengere po okuhungira natja, "Ove mo munu ko vi Simona? Ozombara zo kombandehi ze sutisa une otjimariva tjo murando poo otjimariva tjouhona mehi? Koza kovanatje vazo poo ovandu varue?" ²⁶Petrusa uatja nai kuje, katjiri ovandu varue. Jesu opa tjera nai kuje, okutja ovanatje ovo va kutuka. ²⁷Nunguari kutja ete atu he ve pindikisa, tuende ko muronga uka umbe ombate, nu u tore ehundju indi etenga ndiua pata; nove tjia paturura otjinjo tjaro, mo munu mo otjimariva: toora tjo nu ke jandjere ami naove kuvo.

Chapter 18

¹Nu moruveze kujeja ovahongeua ku Jesu ama vetja, nguri omunenene mouhona uejuru ouani? ²Nu Jesu ua isanena okanatje okatiti kuje, nu eke tua pokati kao, ³Natja kuvo, tjiri metja nai kuene, andu tji mua tanaurua nu amu kara otjo unatje outiti, kanaa mu hiti mouhona uejuru. ⁴Auhe nguma jenene okurusuparisa oku teka po kanatje nga, ingo eje omunenene mouhona uejuru. ⁵Nu auhe nguma jakura okanatje okatiti ku keru nao mena randje, ma jakura Ami. ⁶Nu auhe ngu ma putarisa kemue kaimbui outiti mbui mbui mbua kambura mu Ami, itja pe ngara tjinene kuje tja kutua ongoua onene mosengo, na tomuiniisia mourekoto uo muronga. ⁷Ouee kouje mena ro viputarise! Nunguari pena ohepero jo kutja ovi putarise vi kare po; nunguari ouee komundu ngu ma jeta otjiputarise. ⁸Nu eke roje poo ombaze joje tjima vi ku putarisa, konda vio nu uvi imbirahi: orondu ma pe ngara oku hita mo muinjo auri otjiremane poo auhina vinepo tjiva koku umbua mo muriro uaaruhe aunomake jevari nozombaze mbari. ⁹Nu eho roje tji mari ku putarisa, homona nu u imbirahi ro, orondu mape ngara kove oku hita mo muinjo neho rimue poku umbua mo muriro uo tjovasengua auno meho jevari. ¹⁰Takamiseje kutja amu ha njengura kemue ka imbui outiti imbui. Orondu metja nai kuene, kutja ovaengeri vao mejuru ve tara omurungu ua Tate nguri mejuru aruhe. ¹¹Orondu Omuna uomundu ueera oku jama imbi mbia pandjara. ¹²Ma mu munu ko vi? Omundu tjena ozondu esere, nu imue ai pandjara, eje kena ku jesa inda omirongo muviu na muviu na hiti mozondundu oku ka paha indjindja pandjara. ¹³Nu tjei munu, tjiri me tja nai kuene, eje ma jorokere ondu indjo okukapita inda omirongo muviu na muviu nde ha pandjarere. ¹⁴mo muano imbo, ka mbango ja lho nguri mejuru kutja kemue ka imui outiti mbui ke pandjare. ¹⁵Omotena uee tje ku katukire, kaende uke mu raire ongatukiro je kotjikoro amuri mu vevari uriri, nu tje ku puratene, tjandje ua munu omukuatuapamu naove. ¹⁶Nunguari tje heku puratenene, isana umue poo vevari kutja motjinjo tjo zohatoi mbari poo ndatu embo arihe ri zikamisiue. ¹⁷Nu tja panda oku puratena vo uina, tuara otjina tji ko kereka. Nunguari tja panda oku puratena no kereka ove ruka oku muvara aajo omundu uo zonganda poo omusutise uo tjimariva tjouhona mehi. ¹⁸Tjiri metja nai kuene, atjihe tjimamu pandeke kombanda jehi na mejuru matji pandekua; nu atjihe tjimamu pandura kombanda jehi na mejuru matji pandurua. ¹⁹Rukua, metja nai kuene, kutja vevari venu tji vaitaverasana ohunga notjina atjihe tji mave ningire, ovo mave ungurirua tjo i Tate uandje nguri mejuru. ²⁰Orondu vevari poo vetatu pu va uoronganene mena randje, Ami tjandje mbi ri mbo mokati kao. ²¹Kuzambo Petrusa otjeja na atja ko Jesu, "Muhona, omutena uandje uaso ku ndji katukira po tungapi ami ngunda ame mu jesire? Po tu hambombari poo?" ²²Jesu uatja kuje, "Ami hinee ko raere potuhambombari, nunguari povikando omirongo hambombari potuhambombari. ²³Okutja ouhona uejuru opu mau sanekerua ko mbara ndja pahere kutja ova karere vajo ve zirire ozondjo zao. ²⁴Nu tja uta oku ve varura, pa etua umue nguari nondjo jo zotelenda omajovi omurongo. ²⁵Nunguari otja the hari notjina oku suta natjo, ombara ja pangura kutja eje nga randisiue, no mukaendu ue, no vanatje ve novina vie avihe, kutja i mune otjisuta. ²⁶Nu omukarere ngui ueri uisira pehi nu e rikotamene kombara amatja, 'Muhona, ndji karera no muretima, mee ku sutu ovina avihe. ²⁷Nu omuhona uo mukarere ngui, otje mu tira ondjenja, e mukutura nu emu jesire ondjo je aihe. ²⁸Nu omukarere otjingeje ngui tja pita pendje otja muna omukarere omukua ngua ri nondjo je jo zondinari esere. Atuako make ue kuje, emu pukaura ko sengo, natja, 'ndji suta ondjo ndji ua kambura ku ami.' ²⁹Nu omukarere ingui omukua ingui ue riuisa po murungu ue nu eriheke kuje amatja, ndji karera no muretima, mee ku sutu ovina avihe. ³⁰Nu omukarere o motenga ka vangere nu otja ja nu ekemutua mondorongo, ngatja sutu ondjo je aihe. ³¹Nu ovakarere ovakua tji muna itji tji tja tjitua, va hihamua tjinene momitima viao nu ave ka raera omuhona uao otjina itji tji tja tjitua. ³²Nu omuhona ue tjaza no ku muisana uatja nai kuje, mukarere ove ourunde, mbe ku jesire ondjo joje aihe mokutja ove ua zeri nao: ³³Onguae ove tjiuha tjariparerere omukarere omukuenu tjimuna ami tji mbe ku tjariparerere? ³⁴Omuhona ue ua pindikire tjinene nu emu jandja kova tatumise, ngatja sutu ondjo je aihe. ³⁵Mo muano otjingeuo Tate uandje nguri mejuru otjima tjiti ku ene, tjimu hina ku jesira okuza mo mitima vienu, auhe ko mukua ozongatukiro ze.

Chapter 19

¹Nu pa kara kutja Jesu tja manene oku hungira omambo nga, ua za mu Galilea ko rukondua ma Jutea hembandina jo ndondu Jorotana. ²Ovimbumba vie mu kongorera,nu a e vi verukisere mbo.³Ovafarise veere kuje,a mave mu roro ave tja,Kuje,"Tjii hapo pe ri otja ko veta omorumendu oku isa omukazendu ue,mo mazeva kaani?" ⁴Jesu ue vezira na tja,"ka mu resere kutja ingui ngue vemema,ko mbutiro,ue vemema averi omurumendu no mukazendu?"⁵Ngue ve mema noho va tjere,mezeva indi,omurumendu opu maisa ihe na ina nua tizasana kuno mokazendu ue,nu avejevare mave rire onjama imue. ⁶Mu nao kave tjiri vevare nunguari onjama imue;Puma Pehee kutja itji tjtja uanekua i Mukuru ape ningi umue ngu metji hana.⁷Na vetja kuje,"No , nguae Mose tje tu heere tjaomurumendu nga tu jandje ombapira jo ku isa orukupo tjana urire tji ue mu jarura?" ⁸Neje ua tja kuvo,"Mose ue mu jandjera mena ro mekukututima o ku isa ovakazendu venu:nu kombutiro kapari nao. ⁹Metja nai kuene,Kaani ngua isa omukazendu ue pendje ne zeva ro ku katuka orukupo,na kupu uarue,ma katuka orukupo uina,nu omukazendu ngu ma kupu omukazendu ngu ri nao, uaina ngua iso rukupo,ua katuka uina. ¹⁰Ovahongeuva vatja ku Jesu, Nu nderi oongaro ndji jo murumendu ndji jaso ko kara kuna omukazendu,nanguari ka ko kuua o ku kupa. ¹¹Posija Jesu ua tja kuvo,ka ngamua omundu o ku jakura omaheja nga, nunguari o ku mba peua uo. ¹²Mo kutja pena ouhona mbu kuatua,a pekara na mbu ungurua ijo vandu,nu noho a pe kara na imbui ovandu mbu ve rizika oveni kutja otjiungura tja Muhona tji njomoke.Nu ku kaani ngu majakura omahongero nga,nga jakure. ¹³Tjana otji kuaetua ounatje outiti tjiua kuje kutja e u jambeke omake no ku kumba;nu ovahongeuva ave ve kandaiza. ¹⁴Nu Jesu ua tjere,Jandjeree ounatje o utiti,nu amu tjaere,orundu ouhonna uejuru oua imba mberi otjauo. ¹⁵Ue ujamberekere omake narire tjai. ¹⁶Nu tara pari omurumendu ngueere ku Jesu,ngua pura a tja; Muhonge,otjikuae otjina otjiua tji mbaso ku tjita kutja mbi mune omuinjo uaaruhe? ¹⁷Jesu ua tjere kuje,onguae tjimo ndji mo ndji pura kutja o tjikuae otjiua?Tjimue uriri otjiua,Nu tji movanga oku hita mo hupo takamisa omatuako. ¹⁸Omurumendu uatja nai kuje,jene? Jesu ua tjere,ko nakuzepa ko,ko nakukatuka ko orukupo,ko nakuvaka ko,ko nakujandja ko ouhatoi uo vizeze, ¹⁹Jozika iho na njoko: nu u mo suvere omuraranganda uoje tjimuna tji ue risuvera. ²⁰Nu omurumendu ingui omutanda uatja kuje,ovina imbi avihe mbevi takamisa: nu ngunda me hepa tjike? ²¹Jesu atja nae kuje,tjimo veri oku rira omusore ohumanisa,tuende u ka radise ovina aihe mbi u navio nu u jandje kovasiona nu mo kara no tjiuze mejuru:tjana uje nu undji kongore re. ²²Nu ingui omurumendu omutanda tja zuvire auihe Jesu,arire tja kaenda noruhoze orundu tja tumbire. ²³Jesu ua tjere nai kovahongeuva ve,tjiri metja nai kuene,opopazeu omutumbe oku hita mouhona uejeru. ²⁴Rukuao metja nai kuene,opapupu kongamero okuhita mondovi jonane po murumendu omutumbe okuhita mouhona ua Mukuru. ²⁵Novahongeuva ve tjiva zuva itji va kumua tjinene,navetja,ouani nguma jenene oku jamua? ²⁶Jesu ua tarere ku vo,natja nai,kovandu itji kanaa itji kanaa tji urika,nunguari ku Mukuru ovina avihe viurika. ²⁷Tjana Petrusa ua zira natja kuje,tara,ete tua isa ovina avihe natu ku kongorere;nu matu je ku kara na tjike? ²⁸Jesu ua tjere nai kuvo,tjiri metja nai kuene,kutja,ene imba mbu mue ndji kongorera,ma muje ku haama kovihavero viouhona omurongo na vivari oku pangura omihoko omurongo na vivari via Isiraera,oruveze orupe,Omuna uo mundu tja haama kotjitorone tje tjouhona tjoujere. ²⁹Kaani ngua Isa omatundu, ovakuatuapamuenae, ihe,ina, ovanatje,poo omahi mena randje,ma jakura potumasere okukapita nu a rumata omuinjo uaaruhe. ³⁰Nunguari ovengi mberi ovatenga mave jarura ovaseinina;nu ovaseinina averire ovatenga.

Chapter 20

¹Orondu ouhona uejuru uri otja omuine uehi ngue ritupuka oku kuta ovaungure oku ka ungura motjikunino tje tjo movite. ²Nu tjaza noku zuvasana kuena ovaungure oku vesuta otji silveri tjimue mejuva, Eve hindi ko tjikunino tje tjo movite. ³Ua pita rukua mo ire oitjatatu,ua muna ovakua ave kurama ave hina tji maveungura mo ruveze ro marandisiro. ⁴Nu kuvo,ua tjere,ene uina tuendee ko tjikunino tjo mivite,nu me mupe atjihe tji tjiri otjisemba.Nu ovo a ve kaungura.⁵Nu uapita rukua mo ire oitja hamboumue no itja muviu naka tjita otjinge tjo. ⁶Nu mo ire oitja murongo na imue,eje ua pita,nu aka vaza tjiva ovakua ave hina tjimave ungura,natja kuvo,onguae tjimua uhuara ejuva arihe a mua kurama mba uriri amuhina tji mamu ungura? ⁷Novo vatjere kuje,orondu kapena mundu ngue tu kutu.Neje uatja nai kuvo,tuendee ene uina ko tjikunino tjo movite.⁸Nu ongurova tjija tumbuka omuhona uo tjikunino tjo movite ariretja tja nai ko tjiuru tjo vaungure ve,isana ovaungure nu vepe otjisuta tjao, okuuta kuimbo vomaandero ngaku imbo vatenga. ⁹Nu tjive ja imba mba kutua mo ire oitja murongo na imue va jakura auhe otjilveri tje. ¹⁰Nu imba ovatenga tjiveja,va tjongouasi kutja ovo meveje ku jakura ovingi oku kapita mba;nu ovo uina va jakura omundu auhe otjilveri.¹¹Nu tjivazu no kutji jakura ave unaunine omuni uo,tjikunino. ¹²Va tjere imbo vo maandero imba va ungura otjiungura tjo ire imue uriri,nu u eve tekisa puena ete mbu tua uhuara ama tu ungura omutenja auhe amatu vaurua ijo mutenja. ¹³Neje ua zira umue uavo natja nai,panga,hina ndjo ndji mbe ku tjiti;ove ko itaverasanene kuena ami otjilveri? ¹⁴Toora itji tji tjiri otjoje u tore ondjira joje:Mbe ritoorore ku jandja kuimbo vomaandero imba tjimuna kuene. ¹⁵Tjii oveta ka ijandjere kutja ami mbi tjite pu me vanga no vina viandje?Eho roje erunde mokutja ouami omusemba? ¹⁶Okutja ovaseinina mave rire ovatenga novatenga ovaseinina:orondu ovengi va isaneua nunguari ovatiti mba toororia. ¹⁷Nu Jesu tjaa ko Jerusalem, ua toorera ovahonguea imba omurongo navevari kotjikoro mondjira, nu atja nai kuvo, ¹⁸Taree, matuii ko Jerusalem; nu Omuna uo mundu ma ka randisiua ko vapristeri ovanene, na ko vatjange nu mavee kumu pangurira ondiro, ¹⁹Nave mujandja kovanavisenginina oku mujamburura, nokumutona nokumuzepa: nu mejuva oritjatatu eje ma penduka rukua.²⁰Kuzambo ina jo vanatje va Zededias otjeja kuje pueno vazandu ve, am ve rikotamene kuje nu ama ve zeri otjina tjimue muje. ²¹Jesu uatja kuje, mo zeri tjike? Uatjere kuje, tjita kutja ovanatje vandje vazandu imbo vazandu vevari imba, ve haame umue ko kunene kuoje, umue ko kumoho kuoje mouhona uoje.²²Nunguari Jesu ua zirere natja, ka muna kutjiua tji mamu ningire. Ene mamu jenene oku nua ke kopi ndi menuko? Novo vatja kuje, matu jenene. ²³Neje uatjere kuvo, ene tjiri mamu nu ke kopi randje nu ingui oku haama ko Kunene kuandje na ko kumoho kuandje ka kuandje okujandja, nunguari maku je ku jandjeua kuimba mba tuninua ko i Tate. ²⁴Nu imba ovahonguea omurongo tji va zuva tji arire tjiva pindikire imba ovakuatuapamue vevari imba. ²⁵Nu Jesu u eve isanena kuje natja, mamu tjiua kutja ovanane voviuana ve vi honoparera nave kara nouvara tjinene kombanda javio ²⁶Nunguari kapeso ku kara nao mokati kenu: nunguari auhe nguma rire omunene mokati kenu nga rire omukarere uenu; ²⁷Nu auhe nguma zeri okurira omutenga mokati kenu, nga rire omukarere uenu: ²⁸Otja ingui Omuna uo mundu tje hereere oku je ku ungurirua nunguari okuje ku ungurira, noku jandja ohupo je otjo mbunguhiro okujama ovandu ovengi. ²⁹Novo tji va pita okuza mu Jeriko ombunga jo vandu je mu kongorerere. ³⁰Pari ovarumendu vevari ovapotu mba haamene mene ro ndjira, tjiva zuva kutja Jesu ma kapita, va ravaerere, ama vetja, tjariparera ete arikana Muhona, Muna ua David. ³¹Nu indjo mbunga jo vandu je ve kandaiza aitja ngave riporinde: nunguari ovo otjiva ravaerera kombanda oku kapita ama vetja, tjariparera ete ariana Muhona, Muna ua David. ³²Nu Jesu ua kuramene aha njinganjinga, neve isana, atja, mamu vanga kutja mbi mu tjitire tjike? ³³Novo vatja nai kuje, Muhona kutja omeho uetu je paturuke. ³⁴Nu Jesu ueve tira ondjenda, nu atunu komeho uao: nu tjimanga omeho uao ae jaruka oku muna nu ave mu kongorerere.

Chapter 21

¹Jesu no vahongeuva ve tjive ja popezu na Jerusalem na ve ja ko Bethphage, ko ndundu jo mininga, Jesu ua hinda ovahongeuva ve vevari, ²Nu atja nai kuvo, tuendee ko tjiuana tjo komurungu uenu, nu tjimanga mamu ka muna okasino kuka kutua mbo nu okasinona akeri puena ko.U kuturee nu mu ujete kuami. ³Nu omundu auhe ngue mu hee otjina ene mamu tja nai kuje, Muhona me uhepa nu me ukotora tjimanga.⁴Nu imbi avihe via tjitirirue kutja ku jenenisiue itji tji tja hungirirue ijo muprofete, tja tjere, ⁵Raereje omusuko ua Sion, Tara Ombara joje mai ja kove, aje risusuparisa, aja kavire okasino, nokasinona, okanatje kokasino.⁶Nu Novahongeuva va kaenda nave katjita otja indi Jesu tje ve rakiza, ⁷Nu ave jeta okasino nokasinona, kuzambo ave u raikihire no motuaro viao, neje arire tja kavire kuko. ⁸Ombunga jo vandu ovengi tjinene arire tji ja jara ozombanda zajo mondjira, tjiva ave kondo ovitavi komiti, nu ave vijara mondjira.⁹Nu ombunga ja imba mba hongorerere naimba mba kongorerere, va ravaera amavetja, Hosana ko Muna ua David; Omunandjozikiro ingui ngu meja mena ra Muhona; Hosana mo kombandambanda. ¹⁰Nu Jesu tjeja mo Jerusalem otjihuro atjihe tja njinganjinga ama tjitja, ingui oune? ¹¹Ombunga jo vandu ovengi jatja, ingui o Jesu omuprofete ua Nasaret tja Galilea. ¹²Tjabo Jesu ua hita mo ndemberi ja Mukuru, nu anakere pendje avehe imba mbuja ve randisa no kurandera mo ndemberi, na tjengura ovitihe vi ova pimbasane vo vimariva, no vihavero via imba mbuja ve randisa ozonguti. ¹³Neje uatja nai kuvo, patjangua, ondjiuo jandje ma ije ku isaneua ondjiuo jo ngumbiro; nunguari ene mue iungura ondimba jo marunga. ¹⁴Novapotu noviremane veja kuje mo ndemberi,neje eve verukisa. ¹⁵Novapristeri ovanene novatjange tjiva muine imbi ovihimise mbija tjiti, novanatje ama ve ravaere mo ndemberi amavetja, Hosana komuna ua David, va njengua tjinene. ¹⁶Vatja kuje, tjii mozuu imba kutja mave tjavi?Jesu uatja nai kuvo, ii, ene kamuja resa, okuza movanatje na mounatje ounjame ove ua kongomona ondangero. ¹⁷Neje ue vesa, apiti mo tjihuro na i ko Bethani, naka rara ngo. ¹⁸Nambano mo muhuka eje tjija jaruka ko tjihuro ua to ndjara. ¹⁹Tjamuna omukujumbua mene ro ndjira eje ua konda kuuu, nu aha vaza otjina muuo pendje no vijao uriri, na tja nai kuuu, ape ningi ovihape mbi maa vi hapa kove okuza nai ngaaruhe. Nu mokamanga omukujumbua opu ua kukutira mbo²⁰Novahongeuva tjiva muna tji va himua, na vetja, omukujumbua ua kukuta vi mo tjimanga nao? ²¹Jesu ua zira natja nai kuvo, Tjiri metja nai kuene, tji mu nongamburiro amu ha ivaiva, kamuna ku jenena okutjita itji tji tja tjitua komukujumbua uriri, nunguari rukua o ene tji mua tja nai kondundu ndji, zukurua mba nu uka umbue mo muronga nu ape tjitua nao. ²²Ovina avihe, kangamua mbi mamu ningire mo ngumbiro, ama mu itavere, mamu vi jakura. ²³Jesu tjeja mondemberi, ovapristeri ovanene novanene vo vandu veja kuje ngunda ama hongo nu avetja, ovina mbi uviungura nouvara une? Nu ouani ngue kupa ouvara mbui? ²⁴Jesu ua zira na tja nai kuvo, Ami uina me mu pura epurira rimue.Tjimue ndji raere, Ami me mu raere kutja ovinaimbi mbi viungura nouvara une?²⁵Ombapitisimo ja Johanesa ja zire pi? Kejuru poo movandu? Novo ave ripura kuvo oveni, amavetja, tjitua tja kejuru, mee ku tja onguae vari tjimu ha kamburire muje? ²⁶Nunguari tji tua tja movandu; ma tu tira ovandu; orondu avehe ve vara Johanesa otjo muprofete. ²⁷tjana va zira Jesu na vetja, katuna kutjiua. Neje atja nai kuvo, Ami uina otjimbi hina ku muraera kutja mbi ungura ovina imbi nouvara une?²⁸Nunguari mamu ripura vi? Omurumendu uari novazandu vevari; nu ueja ku ingotjiveri atja, muzandu, kaende uka ungure mo tjikunino tjandje tjo mivite ndino. ²⁹Eje ua zira natja, hina ku tjita nao; nu kombunda e rivere nu a kaeda. ³⁰Neje uaja ku ingo na hungire omambo otjingeuo. Neje ua zira atja, mei, tate: nunguari a ha i. ³¹Pu imbo vevari mba ngua tjita ombango jaihe eje une? Ovo vatja nai kuje, ingo tjiveri. Jesu uatja nai kuvo, Tjiri metja kuene, ovasutise vo tjomariva tjouhona mehi no vakorundu mave mu tengere po mouhona ua Mukuru. ³²Orondu Johanesa ueja kuene mondjira jousemba nu ene kamu kamburire muje novasutise vo tjimariva tjouhona mehi no vakorundu va kambura muje.Nene tji muaza no kumuna tji ka mu rivererere ko ndanaukiro, kutja mu kambure muje. ³³Zuvee otjisanekero otjikua: pari omuniondjiuo, ngua kunine otjikunino tjo mivite netji kovere norumbo, nu ase mutjo otjitoto tjoku kama omivite, na tungu motjiretundu tjomatjeverero na jazemisa tjo kovaungure narire tjai kehi rokokure: ³⁴Noruveze ruo vihape tji rueja popezu, ua hinda ovakarere ve kovaungure, kutja ve kemu jetere otjina ve vie. ³⁵Novaungure va kambura imba ovakarere ve, ave tono umue, ave zepa umue, nu mu eave vete mo mau. ³⁶Rukuo ua hinda ovakarere ovakuao ovengi pu imba ovatenga, novo ave ke vetjita otjina otjingetjo. ³⁷Kombanda janao romaandero ua hinda kuvo omuna ue, amatja, mave ka tenga omuna uandje. ³⁸Nunguari imba ovaungure vo tjikunino tji va muna ingui omuna, vatja nai muvo oveni, ingui eje omurumate ueta, indjeje, ngatu muzepe kutja tu punde eta re. ³⁹Novo arire tji ve mukambura, nave mu nakurire pendje jotjikunino tjo mivite na ve muzepa. ⁴⁰Nambano ingui omuhona uo tjikunino tjo mivite itjo tjeja, mee ku tjitavi kovaungure vo tjikunino imbo? ⁴¹Novo vatja nai kuje, eje ma zepa ovanauvi mbo nondiro ombi, na jazemisa otjikunino tje tjomivite kovaungure vo vikunino varue mbu mave mupe ovihape vie moruveze rua vio. ⁴²Jesu uatja nai kuvo, "ene kamuna pu mua resere mo matjangua, 'eue indi ovatunge ndi va jara, oro ondarire otjiuru tjomauaneno uotjikoro: itji tja tjitua i Muhona ,notjo otjihimise mo

meho uetu?⁴³ Mezeva indi otji metja nai kuene, Ouhona ua Mukuru mau toorua muene, nau jandjeua ko tjiuana tji matji jeta ovihape via uo. ⁴⁴Nu auhe ngua uire keue indi ma tekateka, nu ingui auhe kura uire ma tukuturua.

⁴⁵Novapristeri ovanene novafarisei tji va zuva ovisasanekero vie va tjiza kutja mavi tuvire vo. ⁴⁶Novo va zerire oku mu tuakomake, nunguari va tirire ombunga jovandu, orondu ojo ijai mu vara kutja omuprofete.

Chapter 22

¹Jesu ua zira na hungire kuena vo novisasanekeko rukua na tja, ²Ouhona uejuru mau sasanekua ko mbara rive ndja unguririre omuna uajo omukandi uo rukupo, ³Nojo ja hindire ovakarere vajo oku ka isana imba mba nangerererue omukandi: nunguari ovo kavari no ndero jokuja. ⁴Nojo o mohuna ua hinda ovakarere ovakuao, amaitja, karaereje ovanangua kutja, tareje, ami mba tunu eriro, ozonduuombe novitumbua viandje mbia nuna via zepiua, novena anvihe via tunua viapu: indjeje komukandi uo rukupo. ⁵Nunguari ovo va toora ombara oupupu, nave pizuka moviungura viao, umue kotjikunino tje, umue komarandisiro ue: ⁶Nu imba mba sua po, ave kambura ovakarere ve, ave ve jamburura, nave ve zepa. ⁷Ombara ja pindika, nai hindi ovimbumba viajo vio vita navi ka njona ovazepe imbo, nave njosa otjihuro tjao. ⁸Kuzambo eje uatja nai, kovakarere ve, omukandi uo rukupo uapu, nunguari imba mba nangerue kavari ovanandengu. ⁹Nambano tuendee mo vitaova nu avehe mbu mua vaza, nangaeree komukandi. ¹⁰Nu ovakarere otji vaja movitaova, naveongere kumue avehe imba mbu veve vaza, ovasemba novahasemba, nomukandi ue ura ovanagua. ¹¹Nombara tjija hita okuje ku muna ovanangwa, ojo ja muna po omurumendu umue ngu hari a azara ozombanda zo rukupo. ¹²Ombara ja tja kuje, Panga, ove ua hiti vi au ha zarere ozombanda zo rukupo? Nu omuromendo ka njamukurire ko. ¹³Indino ombara ja tja nai kovakarere vajo, mu pandekeje omake nozombaze, nu mu mu pitise, nu mukemu umbe pendje mondorera kokure; nu ingo maku ka kara oruhoze nomakuejero uomajo. ¹⁴Orondu ovengi vo vandu va isaneua nunguari ovatiti mba toororua. ¹⁷¹⁵Nu Ovafarisei otjiva pita, nave keripura kutja mave mu zengi vi nomambo ue omuini. ¹⁶Nave hindi kuje ovahongea vao nova Herode kutja ve katje nai kuje, Muhonge, matutjiua kutja oove omunauatjiri, nu u hongia ondjira ja Mukuru mouatjiri, nu ko rikende no mundu karive; orondu ove ko na konatja no ndengu jo mundu. Nambano tu raera oumune uoje? tjii okokuua otja koveta okusuta otjisuta tjouhona komukesare pooinde? ¹⁸Nunguari Jesu ua muna ourunde uo uripura uao, narire tjatja, mamu ndji rorere tjike vanatjavivi uene? ¹⁹Ndji raisireje otjimariva tji tji suta otjouhona. Ovo otji va jeta otjipeni kuje. ²⁰Jesu atja nai kuvo, otjiperendero no matjangua uani ngeri mutjo? ²¹Novo vatja kuje, oviomukesare. Neje otja tja kuvo, okutja muaso ku jandja komukasare imbio vio mukesare namujandja ku Mukuru imbio via Mukuru. ²²Ovo tjiva zuva omambo inga va temua, ave muesa nave kaenda. ²³Ejuva otjingero Ovasadukai, mbetja ka kuna mbendukiro jo vati, veja kuje na ve mu pura, ²⁴Ave tja, Muhonge, Mose ua tjere, omurumendu tja koka no kuhina muatje, omukuatuapamue na e uaso ku ria omukazendu ue ne mu kuateve ovanatje; ²⁵Muari ovakuatuapamue hambombari. Ingo mutenga ua kupa na tu aehina muatje, na jesire omuangu ue omukaendu ue: ²⁶Nu ku ingui outjavari eje uina pa kara nao, na kuingui outjatatu, nga ku ingo utja hambombari. ²⁷Nu oruseinina omukazendu eje uina a tu. ²⁸Nambano mombendukiro jo vati eje mee ku rira oua une muimba ohambombari, avehe otja tjive mukupire nai? ²⁹Nu Jesu ua zira na tja kuvo, ene mua puka, mena rokutja kamu tjiaa omatjangua poo ingomasa ua Mukuru. ³⁰Orondu mo mbendukiro jo vati, ovo kavena ku kupa nu kavena ku jandjeua morukupo, nunguari very otjo vaengeri va Mukuru mejuru. ³¹Nunguari otja kombendukiro jovati, ene ka mu resere itji tji tja hungirua i Mukuru kuene, tja tjere, ³²Ouami Mukuru ua Abrahamia, na Mukuru ua Isaka, na Mukuru ua Jakova? Mukuru ka Mukuru uovati nunguari ouovanamuinjo. ³³Nu ombunga jovandu tji ja zuva tji ojo ja himisiua ijo kuhonga kue ³⁴Nunguari Ovafarisei tjiva zuva kutja Jesu ua muinisa Ovasadukai, ovo va uongarera pamue. ³⁵Nu umue uavo nguari omuhonge uo veta, arire tja Mu pura epurira, oku mu rora natja, ³⁶Muhonge, etuako enenenene mo veta oorine? ³⁷Jesu uatja kuje, ove mo suvere Muhona Mukuru uoje nomutima uoje auhe, nomuinjo uoje auhe, nozondunge zoje azehe. ³⁸Indi oro etuako etenga ne nenenene. ³⁹Nu oritja vari riri otjaro, ove mo suvere omuraranganda uoje otja ove omuini. ⁴⁰Omatuako inga ojevati inga ouo omureko ku ku rekareka oveta novaprofete. ⁴¹Ngunda Ovafarisei ava uongarere pamue, Jesu ueve pura epurero. ⁴²Atja, ene mu ripuratjike komunda ua Kriste? Eje omuna uani? Ovo vatja kuje, omuna ua David. ⁴³Jesu atja nai kuvo, nu onguae vari ingui David mombepo tje muisanene Muhona, tja tjere, ⁴⁴Muhona uatja nai ko Muhona uandje, ove haama kokunene kuandje, ngatjimba ungura ovanavita naove otjihavero tjozombaze zoje. ⁴⁵Ingui David nguari tjime mu isana Kriste 'Mohuna', omuna ua David vi? ⁴⁶Nu kapena mundu ngue peura oku mu zira embo, poo oku uhura ame mu pura omapurira okuza mejuva ndo.

Chapter 23

¹Kuzambo Jesu ua hungira kuno ombunga novahongea ve, ²Atja, Ovatjange novafarisei va haama kotjihavero tja Mose: ³Opu muaso ku takamisa na mu tjiti avihe imbi mbi mave mu raere oku takamisa; nu amu horere oviungura viao: orundu ovo ve hungira nave ha tjiti. ⁴Orundu ovo tjive vava omitenge viovaveha, omizeu ko ku tjindua, nave vitua kovituve vio vandu; nunguari ovo mbi ve hina ndero jo ku vi vingurura nangarire na umue uo minue viao. ⁵Nunguari oviungura viao avihe ve vi ungurira kutja ve munikue ijovandu: ovo ve parangisa oukatonga uo matuako mburi movipara na komauoko uao, nu ve neneparisa omiruko vio zombanda zao, ⁶Va suvera otuveze tuondongamo po mikandi, novihavero viondongamo mozosinagoge, ⁷Nokuminikua motuveze tuomarandero nomarandisiro, noku isaneua 'Rapi' ijovandu. ⁸Nu ene amu isaneua 'Rapi,' orundu muna omuhonge umue, na ene amuhe ouene ovakuatuapamue. ⁹Nu amu isanako omundu umue tate kombandehi, orundu Tate uenu umue uriri ingui nguri mejuru. ¹⁰Poo oku isaneua ovahonge, orundu muna omuhonge umue, eje o Kriste. ¹¹Nunguari ingui nguri omunenenene mokati kenu marire omukarere uenu. ¹²Nu auhe ngu meri tongamisa ma susuparisiua; nu auhe ngue risusuparisa ma tongamisiua. ¹³Nunguari ouee kuene, Ovatjange Novafarisei, vanatjavivi! Orundu ene mu pata omuvero uouhona uejuru pomurungu uo vandu: ene tjinga mu ha hiti mu uo nu tjimu ha jandjere imba mbu mave hiti oku hita. ¹⁴Ouee kuene, Ovatjange Novafarisei, vanatjavivi! Orundu mu sasaura na mu ninaura ozondjiuo zovahepundu nu amu ungura otjiuova tjozongumbiro ozonde: Nu opu ma muje ku muna omberero ondeu tjinene. ¹⁵Ouee kuene, Ovatjange nOvafarisei, vanatjavivi! Orundu mu tapakana omuronga nehi oku muna omuhongea umue; nu tjimue mu munu amu mu tjiti kutja arire omuatje uo tjovasengua potuvari oku kapita ene. ¹⁶Ouee kuene vahongore ovapotu, mbu mu tja, kape natja, omundu auhe oku jana nondemberi; nunguari auhe ngua jana nogoldo jondemberi uaso ku jenenisa orujano rue! ¹⁷Majova uene nomapotu: otjinene po tjikua o otjikuae, ongoldo poo ondemberi ndji japura ongoldo? ¹⁸Nu mutja, kape natja oku jana ne zuko ro mbunguhiro; nunguari auhe ngua jana no ttijandjeua tjombunguhiro tji tjiri muro uaso ku jenenisa orujano rue. ¹⁹Majova uene nomapotu: otjinene po tjikua o otjikuae, otijandjeua poo ezuko rombunguhiro ndi japura otijandjeua? ²⁰Auhe ngu ma jana ne zuko ro mbunguhiro ma jana naro na imbi avihe mbiri muro. ²¹Nu auhe nguma jana nondemberi, ma jana najo na ingui ngua tura mujo. ²²Nu auhe nguma jana nejuru ma jana notjihavero tjouhona tja Mukuru, na ingui ngua haama kombanda jatjo. ²³Ouee kuene, Ovatjange novafarisei, vanatjavivi! Orundu mu suta otjitjamurongo tjovitjatise vienu, oviminte, novianise novikumine, nunguari amuha takamisa ovina vio veta imbi ovinandengu oku kapita mbi; ombanguriro osemba, otjari nongamburiro: mbina mua sere okutjita nunguari amuha jesa imbio vikua o avi ha ttitirue. ²⁴Vahongore uene ovapotu, mbu mu njenda onde na mu nina ongamero. ²⁵Ouee kuene, Ovatjange novafarisei, vanatjavivi! Orundu mu kohorora ekopi nottijaha kombanda kombanda, nunguari moukoto avie ura novipundua nozondere ozombi. ²⁶Ouene Vafarisei ovapotu, rutenga kohororeje imbi mbiri moukoto ue kopi no ttijaha, kutja kombanda uina kurire oku kohoke. ²⁷Ouee kuene, Ovatjange novafarisei, vanatjavivi! Orundu mua sana ko maue uozombongo nga huua ouvapa, nu tjiri ngenombunikiro ombua kombanda, nunguari moukoto jeura omatupa uovandu mba koka nouhakohoke auhe. ²⁸Mo muano otjingeuo, ene kombanda mu munika otjovasemba kovandu, nunguari moukoto mue ura notjavivi nourunde. ²⁹Ouee kuene, Ovatjange novafarisei, vanatjavivi! Orundu ene mu tunga omaue uo zombongo zovaprofete na mu tuapo ourenga kozondungiro zo maendo uovasemba, ³⁰Na mutja andaku tua hupire momajuva uootate, andaku katu ririre ovatirahi vo mbindu jovaprofete puena vo. ³¹Okutja otji mu rihatoira oveni kutja ouene ovanatje va imba mba zepire ovaprofete. ³²Opu muaso ku urisa namu jenenisa imbi mbia utirue ijo ooiho. ³³Zonjoka uene, ndekurona jomasu, mamu jenene vi oku taura ko mbanguriro jo tjovasengua. ³⁴Nunguari, tara, me hindi kuene ovaprofete, ovarumendu ozonongo novatjange Tjiva mamu zepa na mu papere kotjikoroise, tjiva mamu renga mozongora mozosinagoge zenu, amamu ve hangaura amumu ve ramba okuza motjihuro okujenda kotjihuro: ³⁵Kutja kombanda jenu ku raukire ombindu osemba aihe ndja tirahirue kombanda jehi, okuza kombindu ja Abel omusemba nga kombindu ja Sakaria omuna ua Barakia, ngu mua zepa pokati kondemberi ne zuko rombunguhiro. ³⁶Tjiri metja nai kuene, ovina mbi avihe mavi raukire kombando ndekurona. ³⁷Jerusalem, Jerusalem, ove ngu u zepa ovaprofete nomaue imba mba hindua kove! Opotuingi ame vannga oku uongera ovanatje voje kumue, tjimuna ohunguriva tjii uongera ouzerona uajo kehi jovivava viajo, nu ove oha jandjere. ³⁸Tara ondjiuo joje je ku seuerua tjo. ³⁹Orundu metja nai kove, konoo uhuara a mo ndji munu, ngandu tjiuatja, omunandjozikiro ingui ngu meja mena ra Muhona.

Chapter 24

¹Jesu ua pita na zapo pondemberi; novahongeuva ve veja kuje na ve mu urikire ondungiro jondemberi. ²Nu Jesu uatja nai kuvo, Ovina mbi avihe kamuna ku vimuna are? Tjiri metja kuene, kapena kuje ku seuva eje rimue imba kombandekua, ndi hina ku imbirahewa pehi. ³Nu tja haamene kondundu jo mininga, ovahongeuva veja kuje mourike, na vetja, tu raera, ovina mbi ma vije ku tjitua rune? Notjisanekero tjo meero uoje no maandero uouje ma rire tjike? ⁴Jesu ua zira natja nai kuvo, tjevereje kutja ape ha ningi omundu ngu me mu pukisa. ⁵Orondu ovengi maveje kuja mena randje, ama vetja ouami Kriste; nave pukisa ovengi. ⁶Ma mu je ku zuva komunda uo vita notutona tuo vita; ritjevereje kutja amu ha zungana mouripura: orondu imbi avihe mavi kara ko, omaandero ngunda aje hije ja. ⁷Orondu otjiuana matji sekamene otjiuana, nouhonapare au sekamene ouhonapare: nu mape kara ozondjara, nomitjise omihimise nomanjinganjingiro uehi, mo mahi pekepeke. ⁸Nu Imbi avihe omautiro uo mihihamo ominene. ⁹Kuzambo mave mu jandja kutja muka tatumisiue, nave mu zepa. Nu oviuana avihe mavije ku mu njengerua indi ena randje. ¹⁰Kuzambo ovengi maveje ku putarisua, nave hororasana nave njenguasana. ¹¹Nu makuje ku surumuka ovaprofete vo tjiuova ovengi, nave pukisa ovengi. ¹²Mokutja ourunde mau je ku takavara, otjima ruje ku tarara. ¹³Nu ingui nguma tuurunga ourunde mbui na takama nga ko maandero, eje onguma jamua. ¹⁴Nombuze jouhona ndji, mai zuvarisiua mouje auhe, kutja i rire ouhatoi koviua avihe; nu kuzambo ondjandero otji ma ija. ¹⁵Nambano, tji mua munu Otjiuaukise otjihaandjerua tjomanjoneno, tjtja serekanenue ijo muprofete Daniel, atja kurama moruveze orujapuke, auhe ngu ma rese nga pangunune: ¹⁶Avehe mberi mo Judea nga ve taurire kozondundu: ¹⁷Nu ahue nguri kombandondjiu a heruka okuje ku toora tjemue mondjiu: ¹⁸Poo ingui nguri motjikunino oku jaruka oku ka toora omituaro vie. ¹⁹Nu ouee kumba ovingundi no va njamisisa mo majuva ngo! ²⁰Kumbeje kutja omatauriro uenu aje ha rire ouo ku pepera poo ue juva ro Sabata: ²¹Orondu ma kuje ku kara ombamisiro onene, ndji hina ja karere ko okuza kombutiro jo uje nga ku nai, kako, nu ndji hina maa ije ku kara ko rukua. ²²Andaku omajuva ingo kaje susuparisirue, katja pe kara onjama ndji mai jamua: nu mena ro vatoororua omajuva ingo majee ku susuparisua. ²³Okutja omundu the ku hee kutja, tara, Kriste ejengui poo uri mbena; o itavere ko. ²⁴Orondu mapeje ku surumuka ooKriste votjiuova, novaprofete vo tjiuova, nu mavee ku ungura ovisenekero novihimise ovinene; mberi kutja andaku itja pe urika, itjave pukisa naimba ovatoororua oveni. ²⁵Taree, mbe mu tjivisa komurungu uoruveze. ²⁶Okutja, jivatja nai kuene, taree, uri mokuti ongaango; a muingo: taree, uri mo matuuu omaundikua, amu itavere ko. ²⁷Orondu otja indui orutjeno tjiruza koutjiro, naru jerisa nga komatokero; omeero uo muna uo mundu uina majee ku kara nao. ²⁸Orondu apehe omutundu pu uri, ozonguvi maze uongarere po. ²⁹Nu tjemanga, kombunda jombamisiro jomajuva ngo, ejuva mari zorerisiua, nu omueze au ha jandja ondjerera jao, nozonjose kejuru azeu, nu omasa uomajuru aje njinganjingsiua. ³⁰Okutja indino mapeje ku munika otjisanekero tjomuna uomundu mejuru. nu omihoko avihe kombanda jehi mavije ku ura, novio mavije ku muna Omuna uomundu ameja movikamba viejuru no masa noujere onene. ³¹Eje ma hinda ovaengeri ve no mbosiro onene johiva, nu maveje ku uongera kumue ovatoororua ve okuza kozombepo mbepo ine, okuza komaandero jemue uejuru okujenda komakua. ³²Rihongeje otjisanekero tjo mukujumbua. ngunda otjitavi tjauo atjiri otjitarazu, ama tji njomoka ovijao, mu tjiua kutja okurooro kuri popezu. ³³Okutja mo muano otjingeu, ene tji mamu munu ovina mbi, jeri popezu, mehee pomivero. ³⁴Tjiri metja nai kuene, ondekurona indji kanaa i manuka ngunda ovina mbi avihija jenenisiua avihe. ³⁵Ejuru nehi mavi kapita, nunguari omambo uandje kanaa je kapita. ³⁶Nunguari inde juva indo noire kapena mundu ngu tjiua, kako, novaengeri mejuru, no Omuna, pendje na Tate uriri. ³⁷Nunguari otja inga omajuva ua Noua tjiari, na inga omajuva uomeero, uomuna uomundu otji maje kara. ³⁸Orondu otja mo majuva ngari ko murungu uo mupupo ija ve ri noku nua, ija ve kupu no ku jandja ko rukupo, nga kejuva Noua nda hita mondjiu otjitjengeze, ³⁹Nu ovo kave tjivirue nga tji omupupo tji ueja nauve tuara avehe; omeero uomuna uomundu maje kara nao uina. ⁴⁰Indino mape kara vevari motjikunino; nu umue ma toorua nu unmue a seuva. ⁴¹mape kara ovakazendu vevari mbu mave kuee kotjikuejero; nu umue ma toorua nu unmue a seuva. ⁴²Opu muaso ku tjevera orondu ka muna kutjiua oire Muhona uenu ndji meja. ⁴³Nunguari tjiuee tji, kutja andaku omuniondjiu ua tjiua kutja erunga marikeja momatjeverero ojetja ngapi, andaku eje ua kara katumba nu a ha jandjere kutja ondjiu je i tejeue. ⁴⁴Okutja ene uina kareje a mue ritunu: orondu Omuna uomundu meja moire ndji mu hina ku ripurira ko. ⁴⁵Nunguari omukarere omutakame nomunaunongo, ngua zikua ijo muhona ue kutja arire omunane uo ndjiu je oku ipa ovikuria moruveze rua vio eje une? ⁴⁶Omuningandu omukarere ngui ngu meje ku vazewa ijo muhona ue ama tjiti nao. ⁴⁷Tjiri metja nai kuene, kutja eje meje ku mu ungura omunane kombanda jo vina avihe mbie navio. ⁴⁸Nunguari omukarere omurunde ingo tja tja nai momutima ue, omuhona uandje uaomba okuja; ⁴⁹Nu arire tja ruku oku tona ovakarere ovakua, no kuria nokunua pueena imba mbe ripurukisiua no meva ua mururu; ⁵⁰Omuhona uomukarere ingo meje mejuva nde hina ku muundja naro, na moire ndje hina kutjiua, ⁵¹Nu emu

kondo pokati, nu emu kekere oruveze mokati kovanatjavivi: nu ingo maku ka kara oruhoze nomakuejero uomajo.

Chapter 25

¹Indino ouhona uejuru mau sasanekua kovasukona omurongo, mba toorere omarambe, nu ave piti oku kauana kuena omukupe. ²Vetano vavo vari ozonongo nu vetano vari omajova. ³Imba mbari omajova va toora omarambe uao, nu ave he ritoorere omaze. ⁴Orondu imba ozonongo va toorere omaze mo vitjuma viao puenamarambe uao. ⁵Nu ngunda omukupe ua uomba okuja, va kotura nu ave rara. ⁶Nunguari mokati koutuku pa kara omaravaerero, Tareje omukupe ueja, piteje pendje mu kauane naje. ⁷Nu imba ovasukona avehe arire tji va penduka, nu ave tunu omarambe uao. ⁸Nu imba omajova vatja nai kuimba ozonongo, tupeuee ko komaze uenu, orondu omarambe uetu maje zemi. ⁹Nu imba ozonongo va zirire nai, kako; tjaa omaze ngaa je ha jenene kuete na ene: nunguari tuendee kuimba mbe randisa mu kerirandere oveni. ¹⁰Nu ngunda avapiti oku karanda, omukupe arire tjeja; nu imba mbari ave ritunu va hita pueenaje mo mukandi uo rukupo: nu omuvero arire tjiua Patua. ¹¹Nu kombunda kueja ovasukona imba ovakua, amavetja, Muhona, Muhona, tu jezurura. ¹²Nunguari eje ua zira natja, Tjiri metja nai kuene Ami hi mui. ¹³Opu muaso ku tjevera, orondu ka muna kutjiua ejuva noire Omuna uomundu ndji meja najo. ¹⁴Orondu ouhona uejuru uri otja omurumendu ngua kukire oujenda oku jenda kehi ro kokure, nu ngua isanene ovakarere ve, nu evepe ovina vie. ¹⁵Nuku umue ua jandja ozotalenda ndano, ku umue a jandja mbari, nu ku uarue a jandja imue; auhe a peua otja pomasa noupenda ue; nu tjimanga arire tja kuka oujenda. ¹⁶Nu ingui ngua jakurire ozotalenda ndano ua kaenda nu a ka ungura navio momarandisiro nomarandero, nu a ungura ozotalenda ozonguao ndano. ¹⁷Nu ingui ngua peua mbari eje uina ua tjita nao nu a muine po mbari ozonguao. ¹⁸Nunguari ingui ngua perue imue, ua kaenda, a kasa otjitoto mehi, nu a horeke ovimariva vio muhona ue. ¹⁹Kombunda joruveze orure omuhona uovakarere imba ua kotoka, nu a nongonona otjimariva tje vepere puenamara vo. ²⁰Nu ingui ngua jakurire ozotalenda ndano ua jeta ozotalenda ndano ozonguao nu atja, Muhona, ove ua jandjere ozotalenda ndano kuami: nu tara, ami mba muna ozotalenda ndano ozonguao kombanda. ²¹Omuhona ue ua tjere nai kuje, ua ungura naua, mukarere omua nomutakame, ove ua kara noutakame movina ovititi, nambano meku ungura omunane kombanda jovina ovingi: ove hita mondjoroka jo muhona uoje. ²²Ingui ngua jakurire ozotalenda mbari eje uina ueja nu atja, Muhona, ove ua jandjere ozotalenda mbari kuami: nu tara, ami mba muna ozotalenda mbari ozonguao pombanda naindo. ²³Omuhona ue ua tjere nai kuje, ua ungura naua, mukarere omua nomutakame, ove ua kara noutakame movina ovititi, nambano meku ungura omunane kombanda jovina ovingi: ove hita mondjoroka jo muhona uoje. ²⁴Kuzambo ingui ngua jakurire otalenda imue ueja nu atja, Muhona, mbi kui kutja oove omurumendu omuzeu, ngu u teja pu u ha kunine, nu ngu u uonga pu u ha handjaurire ondui: ²⁵Ami mba urumine nu ookujenda eka horeka otalenda joje mehi: nu tara itji tji tjiri otjoje otjotji. ²⁶Omuhona ue ua zira nu atja nai kuje, mukarere ove omurunde nu otji ngundi, ove uatjiua kutja mbi teja pu mbi ha kunine, nu mbi uonga pu mbi ha handjaurire ondui: ²⁷Nu onguae tji u ha hitisire otjimariva tjandje mozombaanga, kutja ami tjimbeja mbije ku kambura itji otjandje notjiuezeu? ²⁸Nambano tooreje otalenda ndjo muje nu I jandjeje ku ingui nguna ozotalenda omurongo. ²⁹Orondu auhe ngu notjina ma peua, na takavarisa ovina; nu ingui ngu hina tjina ma jekua na itji tje natjo. ³⁰Nakaurireje omukarere omuhina mbatero ngui pendje mondorera kokure; nu ingo maku ka kara oruhoze nomakuejero uomajo. ³¹Nu Omuna uomundu tjimeja moujere ue; novaengeri ovajapuke avehe puenae, Eje meje ku haama ko tjhaveru tjouhona tjoujere ue: ³²Nu pomurungu ue mape uongarere oviana avihe; nu eje mee ku vehana, kumue, otjomurise tji ma hana ozondu mo zongombo. ³³Nu eje meje ku tua ozondu kokunene nu a ozongombo kokumoho. ³⁴Kuzambo ombara mai je kutja nai kuimba mberi ko kuuoko kuajo ingo unene, indjeje ene mbu mua serua i Tate ondaja, hiteje mouhona mbua tuninua ene okuza kombutiro jouje: ³⁵Orondu ami mba tirondjara, nu amu ndjipe ovikuria: mba Eire onjota nu amu ndjipe omeva: mbari ouozonganda nu amu ndji jakura mozojenu: ³⁶Mbari muzu nu amu ndji hukike: mba verere nu amu kendji tara: mbari mondorongo nu amuja kuami. ³⁷Nu imba ovasemba ma ve muziri ama vetja nai, Muhona, ete tue ku muna pi aua tondjara nu atu ku risa? Poo a uato ijo njota nu atu kupe omeva? ³⁸Tue ku muna pi auri ouozonganda nu atu ku jakura mozojenu? Poo auri muzu natu ku hukike? ³⁹Poo tue ku muna rune aua vere natu ke ku tara, poo auri mondorongo nu atu ja kove? ⁴⁰Nombara mai je ku zira naitja nai kuvo, tjiri metja nai kuene, otja indi ene tjiua tjita itji ku umue ua imba outiti ovakuatuapamue na ami ene mua tjita kuami. ⁴¹Kuzambo otji ma ije ku tja nai ku imba mberi ko kuuoko kuajo ingo kumoho, zapueje puami ouene mbu mua sengua, mu hite momuriro uaruhe mbua tuninua omunauvi novaengeri ve: ⁴²Orondu mba tire ijondjara namu he ndjipe ovikuria: mba tire ijondjara namu he ndjipe omeva: ⁴³Mbari ouzonganda nua mu he ndji jakura mozojenu: mbari muzu nua mu he ndji hukike: a mbavera, mondorongo nu ami he kendji tara. ⁴⁴Nu ovo uina maveje ku muzira ama vetja nai, Muhona, ete tue ku muna pi aua tondjara, poo onjota, poo auri ouozonganda poo auri muzu, poo aua vere poo auri mondorongo nu atu he vatere Ku? ⁴⁵Indino eje mee ku vezira, ama tja, tjiri metja nai kuene, otja indi tji mu ha tjitire itji ku umue ua imba outiti ovakuatuapamue na Ami, ene

kamu tjitire nao ku Ami. ⁴⁶Nu imba ma vei nave ka hita mo mberero jaaruhe: nunguari imba ovasemba komuinjo uaruhe.

Chapter 26

¹Nu pa kara nai kutja Jesu tja mana oku hungira omambo inga ajehe, eje uatja nai kovahonguea ve, ²Mamu tjiua kutja kombunda jo majuva jevari marire omukandi uomakatukiro, nu Omuna uomundu ma jandjeua kokukapaperua kotjikoroise. ³Indino ovapristeri ovanene, novatjange, novanene vovandu va uongarere pondjiuo jo mupristeri omunene, ngu ja isaneua Kaifas, ⁴Nu ovo ve ripura no muano uo ku kambura Jesu movineja kutja veke muzepe. ⁵Nu ovo vatja, arire mejuva romukandi, ngaa pe kara ezunganeno mokati ko vandu. ⁶Nu ngunda Jesu tjari mo Bethanie, mondjiuo ja Simon ingui omunamutjise uo leperi, ⁷Kueja omukazendu kuje ngua tjindire ekende ro maze uo ndengu jokombanda uo alabasteri, nu a tirire ro motjiuru tje tja Jesu eje ngunda a eri peri. ⁸Nunguari ovahonguea ve tjiva muna itji, arire tjiva unauna nomapindi navetja, omanjoneno inga ja tjitirua tjike? ⁹Orondu otjinuke tji andazu tja randisiua kovimariva ovingi, nuavi jandjeua kovasiona. ¹⁰Nu Jesu tja tjiua itji arire tja tja kuvo, Onguaije tji mamu kondjisa omukazendu ingui? Orondu eje ua tjiti otjina otjiua ku Ami. ¹¹Orondu ovasiona mave kara Pamue na ene aruhe nunguari Ami hina ku kara pamue na ene aruhe. ¹²Mokutja eje tja tirire omaze inga morutu ruandje, eje ua tjitire ombakero jandje. ¹³Tjiri metja nai kuuene, akuhe ombuze ombua ndji ku mai ka zuvarisiua mouje auhe, itji omukazendu ngui tja tjiti, matji ka serekarerua, nua zemburukirua ko. ¹⁴Kuzambo umue ua imbo murongo navevari, Judas Iskariot, uaja kovapristeri ovanene, ¹⁵Nu atja nai kuvo, ene mamu ndjipe tjike ami tji mbe mu jandja kuuene? Novo va zuvasanene kumue naje ovimariva omirongo vitatu vio silveri nu ave mupe. ¹⁶Okuza moruveze indo eje ua ruka oku paha omuano omuua uo ku mu horora noku mu jandja kuvo. ¹⁷Nambano mejuva indi etenga ro mukandi uozomboroto ndeha surisirue ovahonguea veja ku Jesu, nua vetja kuje, ove mop aha kutja tu ke ku tunine pi kutja u ka rire ko eriro romakatukiro. ¹⁸Neje uatja, hitee motjihuro, mu jende komurumendu umue, mu katje nai kuje, Omuhonge matja, "oruveze ruandje rua tumbuka; meje ku ungurira omakatukiro pamue no ovahonguea vandje mo ndjiuo joje. ¹⁹Novahonguea va tjita otja Jesu tje ve rakiza; nave tunine Omakatukiro. ²⁰Nambano tji ra toko, eje ua haama pehi pamue na imba omurongo navevari. ²¹Novo ngunda ama veri eje uatja, "tjiri metja nai kuuene, umue uenu mendji horora? ²²Novo va hihamenue tjinene, nauve utu auhe uao okutja nai kuje, "Muhona tjiri kauami nu? ²³Neje ua zira natja, ingui ngua hitisa eke re motjihaha Pamue na Ami, eje ongu mendji horora. ²⁴Omuna uomundu ma kaenda otja tji patjangua komunda ue; nunguari ouee komundu ingui ngu ma horora Omuna uomundu. Itja pe ngara komundu ingo andaku ka kuaterue. ²⁵Indino Judas ngue mu horora, ua zira natja, "Muhonge, ouami?" Eje uatja nai kuje: Opo pu mo heje omuina. ²⁶Nu ngunda ama veri Jesu ua toora omboroto, ei sere ondaja, ei teja nei jandja kovahonguea, na tja, Tooreje, rieje, indui orutu ruandje. ²⁷Nu eje ua toora otjinuino, nu tjaza nokutjandangi, a jandja tjo kuvo natja, nueje kutjo amuhe, ²⁸Orondu indji ombindu jandje jo merikutirikumue omape, ndji mai tirahirua ovengi kondjesiro jo mauvi. ²⁹Nu metja nai kuene, hina ku nua ko rukua o kotjihape tji tjo movite, nga tji mee ku tjinua koupe puena ene mouhona ua Tate. ³⁰Nu tji vaza noku imbura etangero, arire tji vai kondundu jomininga. ³¹Nu Jesu uatja nai kuvo, amuhe mamu putarisiua mena randje ongurova ndjinondji: orondu patjangua, me tono omurise nu ozondu zorupanda maze pizukire kokure. ³²Nu tji mbazu noku penduka movati, me mu hongorere okujenda ko Galilea. ³³Nu Petrusa ua zira natja nai kuje, ovandu avehe nanda ve putara mena roje, ami hinee putara ko. ³⁴Jesu uatja nai kuje, Tjiri metja nai kove, kutja, outuku mbunombui ohunguriva ngunda ai hija vandara, mondji patana tutatu. ³⁵Petrusa uatja nai kuje, nandarire tjimbasa ku koka puena ove, ami hinee ripatana ove. Novahonguea avehe vatja nao uina. ³⁶Nu Jesu ue ja puena ovahonguea ko ruveze nduja ru isaneua o Gethesmane natja nai kuvo, haameje pehi imba ngunda ame ka kumbira mbena. ³⁷Nu eje ua toora Petrusa puena ovazandu vevari va Zebedia, nu autu oku hara omuohamua mburuma. ³⁸Nu eje uatja nai kuvo, omuinjo uandje ua hara oruhoze tjinene, tjimuna oruo ndiro: ndji undjireje mba, nu kareje katumba puena Ami. ³⁹Nu ua riama komurungu katiti, nu au ondurumika, na kumbu atja, Arikana Tate, tji mape urika, ekopi ndi nga rindji kapite: nunguari arire otja kombango jandje nu ngarire ombango joje. ⁴⁰Nu tjeja kovahonguea ueve vaza a va rara, natja nai ku Petrusa, otjikuaje tjima mu urua ijo ku kara katumba puena Ami oire imue? ⁴¹Kareje katumba nu mukumbe, kutja amu ha hiti momarorero: ombepo tjiri mai zeri nunguari onjama otjinguini. ⁴²Eje ua kaenda rukua o rutjavari, nu a kumbu atja, Arikana Tate, otjinuino itji tjitji hina kundji kapita, no kuhetjiniuine, ombango joje nga i tjitue. ⁴³Nu eje ueja nu eve vaza a varara rukua o, orondu omeho uao tji ja havererue ijozombotu. ⁴⁴Nu eje ue vesa na kaenda rukua o, na kakumba rukua o otjikando otjitjatatu, ama hongonona omambo otjingeu. ⁴⁵Nu ueja kovahonguea natja nai kuvo, raree vari nambano nu mu suve: tareje, oire ojondji, Omuna uomundu ma horrorua na jandjeua momake uovarunde. ⁴⁶Sekameje, nu tu kaende, tareje uri popezu ingui ngu mendji horora. ⁴⁷Nu ngunda eje ama hungire, tara, Judas, umue uaimba omurongo navevari ueja puena ombunga ndjeri panganene no mangaruvio nozonguinja ndja zire kovapristeri ovanene novanene vovandu. ⁴⁸Nambano ingui ngue mu horora ueve pere otjisanekero, atja, ingui ngu mba hupite tjandje ongurije: mu

kambureje.⁴⁹ Nu imbo otje ja ku Jesu, nu tjimanga eje ueja ku Jesu, natja, Minikua Muhonge; ne mu hupite. ⁵⁰ Nu Jesu uatja nai kuje, Panga ove ungura tji ueere? Nu ove veja ave tua omake ku Jesu nu ave mu tuara. ⁵¹ Nu, tara, umue ua imba mbari puena Jesu ua uonjonona eke re, na homona engaruvio na kuapiza naro omukarere uo mupristeri omunene, ne emu kepura okutui. ⁵² Nu Jesu uatja nai kuje, jarura engaruvio ruoje po ruveze rua ro: orondu avehe mbe toora engaruvio mave tu ijengaruvio. ⁵³ Mo ripura kutja hina ku jenena oku kumba ku Tate nai, neje tjimanga a hindi otjimbumba tjo vaengeri mba kapita omurongo nambari. ⁵⁴ Nunguari tjipa tjitua nao omatjangua maje jenenisiua vi ngu ma jetja paso oku kara nai. ⁵⁵ Mo ire tjingejo Jesu ua tjere kombunga jovandu, mueja tjimuna mbu muja ke runga nomangaruvio nozonguinja a mueja kuAmi are? Mba haamene aruhe puena ene ame hongo mondemberi, nu kamuna mua tuire omake kuAmi. ⁵⁶ Nu itji atjihe, tja tjitirua kutja omatjangua uovaprofete je jenenisiue. Indino ovahongeuavehe ve muesa nave tupuka. ⁵⁷ Nu imba mbe mu kambura ve mu tuara ku Kaifas, omupristeri omunene, ovatjange no vanene kuva uongarerere. ⁵⁸ Nunguari Petrusa ue mu kongorera aeri kokure nga kondjiuo jomupristeri omunene, na hiti, na haama puena ovakarere kotjikoro. ⁵⁹ Nambano ovapristeri ovanene, novanene, naimba avehe votjira otjinane va pahere omahongononeno uo vizeze ohunga na Jesu, kutja ve sore oku muzepa; ⁶⁰ Nunguari kavena ngu va muna; ii, nandi pejere ozohatoi zovizeze ozengi, ovo ngunda kavena tji va muna. Oruseinina peja ozohatoi mbari zo vizeze, ⁶¹ Nazetja, omundu ngui uatja eje ma jenene oku hana ondemberi ja Mukuru, noku I tunga momajuva jetatu. ⁶² Omupristeri omunene ua sekama natja nai kuje, kona tjimoziri? Otjikuae tji imba tjimave hatoire komunda uoje. ⁶³ Nu Jesu ua muina uriri. Nomupristeri omunene ua hungira natja nai kuje, ami me ku janisa ku Mukuru omunamuinjo, kutja utu raere, kutja tjii oove Kriste, Omuna ua Mukuru. ⁶⁴ Jesu uatja nai kuje, Opo pu ua hee: nunguari metja nai kuene, okuza ku nai mamu je ku muna Omuna uomundu a ahaama ko kuuoko kunene kuomasa, nu kombunda meeja movikamba viejuru. ⁶⁵ Indino omupristeri omunene ue rinjondorora omituaro, amatja, ua jamburura Mukuru. Tuna ozohatoi ndu matu uhuara ama tu hepa re? Tara nambano mueri zuvire ondjambu je. ⁶⁶ Mamu ripura tjike? Ovo vazira navetja nai, Eje unondjo, ua sokuta. ⁶⁷ Nu arire tji voutu okumu tjekera omate momurungu nu ave mu tonono ozongomi; nu tjiva ave muvete otupiu. ⁶⁸ Ama vetja, tu profetera, ove Kriste, kutja ouanai ngue ku tonono. ⁶⁹ Nu Petrusa ua haamene pendje mo rumbo ruondjiuo; nomusuko umue ue ere kuje, nu atja, ove uina uari puena Jesu ua Galilea. ⁷⁰ Nu eje ua patanene po murungu uao avehe, nu atja, hina ku tjiua kutja mo hungire tjike. ⁷¹ Nu eje tja humburuka tjaja posijo muvero, omusuko omukua uemumuna, nu atja nai kuimba mbari mbo, omurumendu ingui eje uina uari puena Jesu ua Nasareta. ⁷² Nu eje ua patina rukua no rujano natja, ami hi tjiua omurumendu ngui. ⁷³ Kombunda jo karuveze kuejere kuje imba mba kuramene mbo, nu avetja ku Petrusa, tjiri oove umue uavo orondu eraka ruoje mari ku horora. ⁷⁴ Indino eje ua utire okusenga noku jana, amatja, “hi tjiua omurumendu ngui.” Nu tjimanga ohunguriva ai vandara. ⁷⁵ Nu Petrusa ua zemburuka embo ra Jesu, nda hungirire kuje, “ohunguriva ngunda ai hija vandara, mondji patana tutatu.” Neje ua pita pendje na ka rira tjinene.

Chapter 27

¹Nomuhuka tji ueja, ovapristeri ovanene avehe novanene vovandu vazuvasanene kutja ve zepe Jesu. ²Nu tji vazv noku mu pandeka, vemu tuara nave kemu jandja ku Pilatius, ingui omuhonapare. ³Nu tjana Judas ingui ngue mu horora, tja muna kutja ua pangurirua ondiro, arire tje riverere ongaro je, nu a jarura ovimariva vio silveri imbi omirongo vitatu kovapristeri ovanene novanene vovandu, ⁴Amatja, ami mba tjiti ouvi mokutja mba horora ne jandja kuene ombindu ndji hina ndjo. Novo avetja, ete tuna ko natja na itjo? Tara kutja mo tjitivi? ⁵Nu eje ua umba imbi ovimariva vio silveri pehi mondemberi, na piti, na kaenda eke rireka. ⁶Ovapristeri ovanene otjiva toora imbi ovimariva vio silveri, nu avetja, oveta ja zerika oku tua ovimariva mbi mombuikiro orondu otjisuta tjo mbindu. ⁷Nu ovo tjivazu no kuripura va zuvasana oku randa navio otjikunino tjomuungure uozonjungu kutja ve pake mutjo ovozonganda. ⁸Otijkunino tjo opu tja isanenua otjikunino tjo mbindu nga ku ndino. ⁹Indino otji pa jenenisiua itji tji tja hungirirue ijo muprofete Jeremija tja tjere, novo va toora imbi ovimariva omirongo vitatu vio silveri, otjisuta tja ingui ovanatje va Isiraera ngu va vara ondengu. ¹⁰Nu ave vijandja kutja ve peue otjikunino tjo muungure uozonjungu otja imba pu mba raerua. ¹¹Nu Jesu ua kurama pomurungu uo muhonapare: nu omuhonapare e mupura atja, oove Ombara jovajuuta? Jesu uemuzirire, "opo pu ua hee." ¹²Nu tjima kumininua ijovapristeri ovanene novanene, eje ka ziririre ko. ¹³Pilatius opa tjera nai kuje, kona ku zuva kutja mave hatoire ovina ovingi vi ohunga naove? ¹⁴Nu eje kenambo nde mu zira nongarire embo rimue, nu omuhonapare opa himinua tjinene. ¹⁵Nambano momukandi uomarurumino omuhonapare uasere oku kuturira otjiuana omupandekua umue, ngutja ningire. ¹⁶Nu moiri indjo vari nomupandekua ngua inganene nguja isaneua Jesu Barabas. ¹⁷Okutja ovo tjiva uongarere pamue, Pilatius opa tjera nai kuvo, mamu zeri kutja mbi mu kuturire une, Barabas poo Jesu ngu isaneua Kriste. ¹⁸Orondu eje ua muine kutja ija ve tjitua ijeruru oku mu jeta kuje. ¹⁹Nu tjaza noku haama pehi motjihavero tjo mbanguriro, omukazendu ua hinda omaraa uokutja, otjiti otjina komurumendu omuhinandjo ingo: orondu ami mba hiamisiua tjinene mejuva ndi moruroto, mena re. ²⁰Nunguari ovapristeri ovanene novanene va popere ombunga jovandu kutja i ningire onguturiro ja Barabas nu I jandje Jesu kondiro. ²¹Omuhonapare uatja nai kuvo, pu imba ovevari mba ouani nguma muzeri kutja mbi kuturire ene? Novo vatja Barabas. ²²Pilatius uatja kuvo, Nu nambano hitjitevi na Jesu, ngu isaneua Kriste? Novo avehe vatja, nga paperue kotjikoroise. ²³Nu omuhonapare uatja, mena ra tjike, eje ua ungura ouvi ua tjike? Novo va ravaerera kombanda oku kapita amavetja, nga paperue kotjikoroise. ²⁴Nu Pilatius tja muna kutja kene pe uru oku tanaura ondando jao, nokutja pa hapa ezunganeno enene, ua toora omeva nu erikoho momake pomurungu uombunga jovandu, amatja, ami hina ndjo jo mbindu jomurumendu ingui omuhinandjo ingui, ritarerereje oveni. ²⁵Novandu avehe va zira avetja, Ombindu je ngai kare kombanda jetu novanatje vetu. ²⁶Kuzambo eje u eve kuturira Barabas: nu tjazu noku tona Jesu ozongora e mu jandja kutja a ka te. ²⁷Kuzambo omasorondate uomuhonapare ve mu tuara po ruveze orupaturuke mondjiu ehuarara jomuhonapare, notjimbumba tjao atjihe atji uongarere kuje. ²⁸Narire tji ve mu hukura, nave mu kutjire ombanda o pepurina. ²⁹Novo va zenga ekori rouhona ro makuija, nave tua ro kotjiuru tje, nave tua oruu meke re indenene: nave uoro ozongoro pomurungu ue, ave mu jamburura, ama vetja, Minikua Mbara jo Vajuuta! ³⁰Nu ovo ve mu tjekerere omate, nave toora oruu meke re, nave mu tono motjiuru. ³¹nu tji vaza noku munjekerera va toora indjo mbanda muje, nu ave mu huikike omituaro vie omuini, nave mu tuara oku ke mu papera kotjikoroise. ³²Nu ngunda am ve kaenda va muna omurumendu omuture ua Cyrene, Simona kena, nave mu toorisa otjikoroise komasa. ³³Nu tji veja pona puja pe isaneua Golgota, okutja oruveze ruotjikongo tjoitiuru, ³⁴Ve mupa owine ndja hovekua nonango: nu tjaza no kuirora, aha uhuara a manu ko. ³⁵Nu ovo ve mu papera kotjikoroise, nu ave hanasana omituaro vie no mbeterero, ³⁶Nu kuzambo va haama pehi nu a ve mu tarere. ³⁷Nu kombanda jo tjiuru tje va tuapere omambo uondjo ndja perue, "Ingui o Jesu Ombara Jo Vajuuta." ³⁸Nu pa paperua omarunga jevari kotjikoroise puenae, omue ko kuuoko ingo Kunene umue kokumoho. ³⁹Nu imba mbu ja ve kapita mbo ija ve mu tukana amve taka oviuru viao, ⁴⁰Nu ija vetja, ove ngumo zunda ondemberi nu oitungu rukua momajuva jetatu, rijama omuini. Tji uri Omuna ua Mukuru heruka kotjikoroise. ⁴¹Mo muano otjingeu ovapristeri ovanene, novatjange, novanene, ve mu njekerera ama vetja, ⁴²Ija vatere ovakuao, nu eje omuini kena ku rivatera. Eje tjeri ombara ja Isiraera nga heruke kotjikoroise nambano nai nu matu kambura muje. ⁴³Eje ue rijama ku Mukuru; nge mu kuture nai, tjeno mutjato kuje: orondu ija tja, ouami Omuna ua Mukuru. ⁴⁴Na inga omarunga nga papererue puenae uo ouo uina je mu jamburura. ⁴⁵Nambano okuza moire oitja hamboumue kua kara ondorera mehi arihe nga kiore oitja muviu. ⁴⁶Nu mangara moire oitja muviu, Jesu ua ravaera neraka enene, ama tja, Eli, Eli, lama sabachthani? Okutja Mukuru uandje, Mukuru uandje, ove ue Ndjesire tjike? ⁴⁷Tjiva mba kuramene mbo, tji va zuva tji vatja, omurumendu ngui ma isana Erija. ⁴⁸Nu tjimanga imbo umue uavo ua purukuta a toora ohore, e tijjaveke mowine, eitua koru nemupe kutja anue. ⁴⁹Nu imba mba seuapo avetja, muesa erike, nga tu tarere kutje Erija meje ku mu jama. ⁵⁰Nu Jesu tjaza

noku ura neraka enene, nu arire tja jandja ombepo je.⁵¹ Nu tara, otjikatine tjondemberi tja njondoroka pokati, okuza kombanda nga kehi; nehi ari njinganjanga nomaue aje pamuka; ⁵²Nu omaendo aje paturuka, no otutu tuovajapuke ovengi mba rara atu penduka. ⁵³Natu piti momaendo kombunda jo mbendukiro je, nave hiti motjihuro otjijapuke, nu ave munika kovengi. ⁵⁴Nambano omukendurio na imba mbari puena je ava tarere Jesu, tjiva muna omanjinganjingiro uehi naimbi ovina mbia tjitua, va urumine tjinene nu avetja, Ouattjiri ingui uari Omuna ua Mukuru. ⁵⁵Nu ovakazendu ovengi vari mbo am ve tarerere kokure, mba kongorera Jesu okuza ko Galilea, ama ve ungurire je. ⁵⁶Mokati kavo muari Maria Magdalene, na Maria inaa James na Joses, na ina jovazandu va Zebedias. ⁵⁷Nu ongurova tjija tumbuka, peja omurumendu omutumbe ua Arimathaea, uena Josef, eje nguari omuhongeua ua Jesu: ⁵⁸Eje uaja ku Pilatius nu a ka ningira orutu rua Jesu. Nu Pilatius a pangura kutja orutu nga ru jandjeue ku je. ⁵⁹Nu Josef tjaza noku toora orutu, ue ru mangere monguu ongohoke, ⁶⁰Nu eke ru rarisa meendo re omuini epe nda kororerue moruuua, nu a kunguzurire eue enene pomuvero ueendo nu a kaenda. ⁶¹Nu Maria Magdalene na Maria ingui omukua va haamene mbo ava hungamasana neendo. ⁶²Nu mejuva ra muhuka, okutja indi nda pingene indi oromarongerero, ovapristeri ovanene novafarisei veja pamue ku Pilatius, ⁶³Ama vetja, matu zemburuka kutja omuuovise nguina ngunda ari nomuinjo ua tjere, kombunda jo majuva jetatu, me penduka. ⁶⁴Okutja pangura kutja eendo re ritjeverue katjootjiri nga kejuva oritjatatu: tjaa ovahongeua ve ngaa veja utuku nu ave muvaka, kuzambo ave hee ovandu kutja, Ua penduka movati: nu etiku inde seinina arire evi oku kapita inde tenga. ⁶⁵Pilatius uatja nai kuvo, Tooree omutjevere: tuendee nu katjitee kutja ondjeverero ndji i kare otja tji mamu paha. ⁶⁶Ovo otji va kaenda nu aveka tuapo ondjeverero keendo, ave tuapo otjisetike puro novatjevere.

mundu aena ouvara, nu ka ahongo otjovatjange.²³ Nu muari nomurumendu mosinangonge jao nguari nombepo ohakohoke, nu eje ua aura,²⁴ Amatja, Hanika na ete, katuna tjina kuena ove Jesu ua Nasareta? Ove ueja okutu njona are? Me ku tjiua kutja oove une. Oove Omujajapuke ua Mukuru.²⁵ Nu Jesu ua kandaiza o ndemone, natja, "Muina nu u pite muje!"²⁶ Nu indji Ombepo Ohakohoke tji jazu noku mu kunda pehi arire tjija piti muje no maravaerero omanene.²⁷ Nu avehe va himinue tjinene nu ave jaruka okupurasana kutja, "Itji otjikuae? Omahongero inga omape eno ouvara! Orondu eje ma pangura ozombepo ozohakohoke nozo aze zuu kuje?"²⁸ Nu tjimanga ondangu Je ja handjauka pendje, mokuti akuhe ku kuri mongondoroka ja Galilea.²⁹ Nu tjiva za noku pita mosinangonge ovo vateremanena kondjiuo ja Simona na Andreas, puena Jakobusa na Johanesa.³⁰ Nunguari ina jo mukazendu ua Simona uari momara, a a haverua ijo tjindjumba, nu ovo tjimanga ave mu raere.³¹ Nu Eje ueja, nu E mukambura keke, nu E mu sekamisa; nu otjindjumba tjimanga atji piti muje, nu eje a jaruka oku ve ungura.³² Nu ongurova ejuva tjirazu noku hita, va jeta kuje avehe imba mbari nomitjise na imba huirirue ijo zondemone.³³ Otjihuro atjihe tja uongarerere pomuvero.³⁴ Nu eje ua verukisa ovengi mba verere omitjise pekepeke, nu a nakere pendje ozondemone, nu eje ka jandjererere ko ozondemone oku hungira orondu ozo ija ze mutjiua.³⁵ Nu Eje ua penduka rukuru, kunda a kua zorere, a piti nu ai koruveze nduku hari ovandu nu arire ka ka kumbira.³⁶ Nu Simona na imba mbari puena je ve mu paha.³⁷ Ovo tjive Mu vaza vatja nai kuje, "ovandu avehe ma ve ku paha."³⁸ Nu Eje uatja nai kuvo, "Ngatu jende ko vihuro vio ngondoroka, kutja mbi ka zuvarise ingo uina. Orondu itji otji mbe era."³⁹ Nu Eje ua rianga mu Ngarareja atjihe, ama zuvarisa mo zosinangonge zao nu ama nakere pendje ozondemone.⁴⁰ Nu pe ere ku Je omurumendu ngua verere omutjise orupere, ame rijarikana ku Je, a vete ozongoro mehi pomurungu Ue, ama tja, "tjimo vanga mondji kohorora."⁴¹ Nu Jesu ua to tjari tjinene nae, nu a uonjonona okuuoko kue, emu tunu, nu atja, "Ami me vanga, ove kohoka."⁴² Nu motjimanga omutjise orupere opu ua pitira muje nu eje a kohororua.⁴³ Nu Jesu ua hungira oukukutu kuena nu tjimanga e muesa kutja a kaende;⁴⁴ Nu Eje ua tjere kuje, "tjita kutja o haraere omundu otjina, nunguari tuende nu ukeri raise ko mupristeri, nu u kajandje otjijandjeua tji Mose tja pangurire, tji rire otjihongonone kuvo."⁴⁵ Nunguari eje otja pita, nu a utu oku serekarera otjina tji tjinene, noku handjaura ombuze ndji nga kokure, pu pa tjita kutja Jesu aha uhara ama jenene oku hita motjihuro ama munika, nunguari a kare pendje mokuti ongaango. Nu kunda ovandu ovo ve ere kuje okuza komikuma avihe.

Chapter 2

¹Nu Jesu tja kotoka mu Kaperanauma, kombunda jo majuva omatiti, ombuze jo kutja uri monganda ja handjauka.

²Nu tjimanga pa uongarere ovandu ovengi, nga tji pehari noruveze, na pomuvero poruauo, nu Eje ua zuvarisa embo kuvo. ³Nu pe ere ovarumendu vane ava tjindi omuremane oku mujeta ku Je. ⁴Nu tji ve he pe urire oku ja posi Je mena rouingi uovandu, arire tji va isako omututu uondjiuo mbu uari kombanda ja Jesu, nu tji vaza noku topora ondovi, arire tjiva herurire po otjimata mu mua rarere ingui omurumendu omuremane. ⁵Moku muna ongamburiro jao, Jesu uatjere ko murumendu omuremane, "Muatje, ove ua jesirua omauvi uoje." ⁶Nunguari pari vemue vo vatjange mba haamene mbo nu ovo ve ripurire momitima viao, ⁷Onguae omurumendu ingui tji ma hungire nai? Ma hungire ozondjambu ku Mukuru? Ouani ngu jenena oku jesira omauvi pendje na Mukuru erike?

⁸Nu tjimanga Jesu tja muna mombepo Je kutja mave ripura nao mo mitima viao. Ua tja nai kuvo, "Onguae tji mamu ripura ovina mbi momitima vienu? ⁹Nambano opapupu o o pene, oku raera omurumendu omuremane kutja, 'Ove ua jesirua omauvi uoje,' poo okutja, 'Sekama, toora otjimata tjoje nu u kaende?'" ¹⁰Nunguari kutja mu tjiue kutja Omuna uo mundu unouvara oku jesira omauvi kombanda jehi, "Eje ua tjere nai ku ingo muremane, ¹¹"Ami me ku raere, sekama, toora otjimata tjoje, nu u jende kondjiuo joje." ¹²Nu eje ua sekama mo hakahana, a toora otjimata, nu a piti mo ndjiuo po murungu uao, nu avehe va himinue tjinene nu ave hivirike Mukuru, amave tja, "Katuna pu tua muine otjina tjo saneno indji." ¹³Nu eje ua kaenda rukua kene romuronga, nu ombunga jovandu aihe aija ku Je, nu Eje eve hongo. ¹⁴Nu Eje tji ma kapita imbo, a munu Levi omuna ua Alfeusa, a a haama pehi po masutisiro uo tjimamariva tjouhona mehi, nu atja nai kuje, "Ndji kongorera." Nu eje arire tja sekama nu emu kongorere. ¹⁵Jesu a a ri eriro mondjiuo ja Levi, peno ovasutise vo vimariva vio uhona mehi no vanauvi ovengi veja a veje oku haama okuria puena je no vahongeuva ve, orondu ovo vari ovengi nu ve mu kongorerere. ¹⁶Nu ovatjange nOvafarisei tji ve mu muna ama ri puena ova sutise vo vimariva viouhona mehi novanauvi, vatja nai ko vahongeuva ve, "Onguae tji mari puena ovasutise vo vimariva vio uhona mehi no varunde?" ¹⁷Nu Jesu tja zuva tji, eje uatja nai kuvo, "Ovandu mberi naua morutu kave hepa onganga, nunguari i hepiua i imba mba vera. Ami hi jere okuisana ovasemba nunguari mbe jera okuisana ovanauvi ko meriverero nondanaukiro jo ku poka kouvi. ¹⁸Nu ovahongeuva va Johanesa na imba vOvafarisei a ave ritjaere kovikuria. Ovandu tjiva veja nave tja nai ku Je, "Onguae ovahongeuva va Johanesa na imba ovOvafarisei tjive ritjaera kovikuria nu imba ovoJe tjive heri tjaere kovikuria?" ¹⁹Nu Jesu uatja nai kuvo, "Tjii ovanatje mberi mo mukandi mave jenene okuritjaera ovikuria ngunda omukupe aeri puena vo? Ingui omukupe ngunda a eri puena vo ovo ka vena okujenena oku ritjaera ko vikuria. ²⁰Nunguari omajuva ma eja ingui omukupe tji mee ku toorua muvo, nu otji mavee ku ritjaera kovikuria mo majuva ingo. ²¹Kapena mundu ngu rapa erapi epe momutuario omukuru. Orondu e rapi indi epe marije ku njondorora omutuario imbui o mukuru, nu omataukiro uapo majee ku rira omavi katjiri. ²²Kapena omundu ngu ma pakere omavinu omape mo zondjatu zo mikova uo mavinu ozonguru. Orondu omavinu omape maje pamuna inda ozondjatu zo mikova, nu omavinu ajetika, nozondjatu a ze zundaka. Nunguari omavinu omape je tuua mo zondjatu zo mikova uo mavinu ozombe. ²³Nu mejuva ro Sapata Jesu ua kaendere mokati ko vikunino vio vikokotua, nu ovahongeuva ve otji va jaruka oku pora ozondjatu zo vikokotua ngunda ama ve kaenda. ²⁴Nu Ovafarisei va tja nai ku Je, "tara, onguae tji ma ve tjiti otjina tjitja zerikua oku tjitua mesapata?" ²⁵Neje uatja nai kuvo, "Ene kamuja resa itji Davida tja tjitire, tjari nouhepe, indi tja tiro ndjara pamue na imba mbari puena vo? ²⁶Kutja ua hita vi mo ndjiuo ja Mukuru mo majuva ua Abiatha omupristeri omunene, tja karia omboroto jo maraisiro, ndja zerikua kovandu avehe, pendje novapristeri uriri, nu rukua a jandja jo ku imba mbari puena?" ²⁷Nu Jesu uatja nai kuvo, "Esapata ra ungurirua omundu nu omundu ka ungurirue Esapata. ²⁸Nu Omuna uo mundu otjinga aeri omuhona uesapata uina."

Chapter 3

¹Nu Jesu ua hita rukua o mosinangonge, nu pari nomurumendu imbo nguari neke nda uonja. ²Nu ovandu tjiva ve mu tarererere katjiri kutja me mu verukisa mesapata poo inde, kutja ve sore oku mu vara omunandjo. ³Nu Jesu uatja nai komurumendu ingui nguari neke nda uonja, "Indjo u kurame pokati kovandu avehe, ⁴Nu Eje uatja nai kovandu, "Okusemba oku ungura ouua meSapata poo oku ungura ouvi, Oku jama omuinjo poo okuzepa?" Nunguari ovo va muina uriri. ⁵Nu tjaza noku riangisa omeho Ue muvo a a pindike, ama hihamisiua ijo makukutiro uomitima viao, eje uatja nai ku ingui omurumendu," uonjonona eke roje. Eje ua uonjonona ro, nu eke re ari veruka arihe. ⁶Nu Ovafarisei va kaenda nu tjimanga ave kemu tanda puena ovaherote kutja mave mu zepa vi. ⁷Nunguari Jesu ua kaenda puena ovahongeuva ve nu ave I komuronga, nu ombunga jovandu okuza ko Galilea ve mu kongorera, noku za ko Judeja, ⁸Noko Jerusalema, noko Idumea, noku za hembandina ja Jordan noku za ko mikuma via Tirasa na Sidona. Nu tjija zuva ovina ovinene mbija tjiti, ombunga onjingi jovandu otjije ja ku Je. ⁹Nu Eje ua hungira kuena ovahongeuva ve, kutja ve kare ava tunu okaskepi okatiti, oku tjitira kutja ovandu ave he mu jata, orond u ovo tji vari ovengi tjinene. ¹⁰Orond u Eje ua verukisire ovengi, nu ovandu mba vera ija ve undurasana, ama ve kondjo kutja ve tune kuje. ¹¹¹¹ Nu ozombepo ozohangohoke ijaze uire pehi pomurungu ue tjize mu munu nu aze ravaere ama zetja, "oove Omuna ua Mukuru." Nu Eje ue ze rakiza nomasa kutja aze mu horora kutja Eje ouani. ¹³Nu eje ua ronda kondundu nu a isana imba mba zerire, nu ovo ave ja ku Je. ¹⁴Nu Eje a zeuparisa omurongo navevari (nu eve ruku ovaapostolo), kutja ve kare puena Je, nu eve tume pendje oku ka zuvarisa ombuze, ¹⁵Nu ve kare no uvara uoku verukisa omitjise, noku nakaurira ozondemona pendje. ¹⁶Ua zeuparisa imba omurongo na vevari, Simona, Jesu ua jandja o sano ja Petrusa. ¹⁷Na Jakobasa omuna ua Zebedias, na Johanesa omuangu ua Jakobasa, nu eje ue vepa o sano ndji Boanergesa, okutja ovazandu ve raka ro mbura. ¹⁸Na Andreasa, na Filipi, na Bartolomeusa, na Mateusa, na Tomas, na Jakoba omuna ua Alfeusa, na Thadeusa, na Simona ua Kanana, ¹⁹Na Judas Iskariot ngue mu randisa. ²⁰Nu Eje ai konganda, nu ombunga jo vandu ja uongara rukua o, nu ovo ave ha sora nangarire ingui oku ria omboroto. ²¹Nu mokuzuva tji, ovazamumue ve, otji va sekama oku ke mujeta, orond u tji ja avetja, "Ua vere oviooze." ²²Nu ovatjange mba zire ko Jerusalema va tjere, "Eje una Belzebub, nu u nakera ozondemona pendje no hongora jozondemona." ²³Nu Jesu ueve isanena ku Je natja nai kuvo, movisasaneke, "Saatana ma jenene vi oku nakera Saatana pendje?" ²⁴Nu ouhonapare auhe mbu mau rihana nu au pirukirasana kuuu ouini, ouhonapare imbo kanaa u zikama ko. ²⁵Nu ondjiuo aihe ndji mai rihana nu ai pirukisana kujo ojini, ondjiuo indjo, kanaa i zikama ko. ²⁶Nu Saatana tje risekamene omuini okuriruisa, nu eri hana, kanaa zikama ko, nunguari okutja ueja kondjandero. ²⁷Kapena mundu ngu ma jenene oku hita mondjiuo jomunamasa nu a pundu ovina vie andu tja pandeke omunamasa rutenga, nu imbo otji ma jenene oku punda ondjiuo je. ²⁸Tjiri metja nai kuene, ovanatje vovandu mave jenene oku jesirua omauvi ajehe, nozondjambu azehe ndumave jamburura nazo Mukuru, ²⁹Nunguari auhe ngu ma jamburura Ombepo Ondjapuke kanaa munu ko ondjesiro, nunguari uri mo umba uo mbanguriro jaaruhe. ³⁰Jesu uatja nao mena rokutja, ovo va tjere, "Eje u nombepo ohakohoke." ³¹³²

³³Nu Eje ue vezira nu atja, "mama ouani, poo ovamuangu vandje ouuani?" ³⁴Nu Eje ua tarere mu imba mbe mu koverere ava haama pehi, nu atja, "Tareje, mama novamuangu vandje ovomba!" ³⁵Orond u auhe nguma ungura ombango ja Mukuru, ingo onguri omuangu uandje, omutena kuandje, na mama."

Chapter 4

¹Nu Eje ua utire okuhonga rukua o mene romuronga, nu ombunga oningi jovandu ja uongarerere puje. Nu Eje opa hitira mosikepi tji tjari mo muronga, nu a haama mutjo, nu ombunga aihe jari pehi momukuro uomeva. ²Nu Eje u eve honga ovina ovingi nomasasanekero, nu atja nai kuvo otja tji ja hongo. ³"Purateneje, tareje. omukune ua pitire okuka kuna. ⁴Nu pa kara nai eje tjija kunu kutja ozondui tjiva za uira mene ro ndjira, no zondera zomejuru zeja nu a ze zeri. ⁵Tjiva za uira mehi romaue, pupehari nehi nda jenene. Nu ozo za pita tjimanga orondu ka pari nehi ekoto. ⁶Nunguari ejuva tji raza no ku ronda arire tji za pii, nu mokutja kazari no muze aze kukuta. ⁷Nu tjiva za uira mokati ko makuija, no makuija tjija hapa a jeze sina nu aze ha jeta otjihape. ⁸Nunguari zemue za uira mehi eua, nu aze jeta ovihape mbia hapa nu a viningipara, nu za jeta tjiva omirongo vitatu, tjiva omirongo hamboumue, tjiva esere. ⁹Nu Eje uatja nai kuvo, "Auhe nguna omatui okuzuva ngazuve." ¹⁰Nu Jesu tja sua peke, imba mbari punaje, na imba omurongo na vevari ve mupura komunda uo tjisasaneke tji? ¹¹Nu Eje uatja nai kuvo, "Pa jandjeua kuene okutjiua oviundikua vio uhona uejuru. Nunguari imba mberi pendje mave peua ovina avihe movisasaneke, ¹²kutja tjima vetara, ii mavetara, nave ha munu, oku puratena mapeja ave puratene nu aveha pangununa, tjaa ngaave tanauka nu Mukuru eve isire." ¹³Nu Eje uatja nai kuvo, ene kamuna ku tjia otjisasaneke itji? Nu nunguari mamu je ku tjia vi ovisasaneke ovikuao? ¹⁴Omukune u kuna embo. ¹⁵Nu imba ovo mberi mene jo ndjira embo tji mari kunua, nunguari ovo tji vazuu noku zuva, otji peja Saatana, nu a hakana indi embo ndari a rakunua mo mitima viao. ¹⁶Nu imba ovo uina ovo imba mba sana na inda nda uira mokati komaue; ovo mba mbe zuva embo, nu tjimanga ave jakura ro no ndjoroka; ¹⁷Nunguari ka ve na muze muvo oveni, nu otji ve takama oka ruveze okasupi. Nu kombunda ombamisiro poo okuhangaurua tji kueja mena rembo ovo ve putara mo tjimanga. ¹⁸Nu inda tjiva ozonda ndu maze kunua mokati ko makuija. Imba ovo imba mbe zuva embo, ¹⁹Nu omerikendero uo uje mbui no mbukisiro jo rutumbo, nozondero zo vina viarue tji za hiti, a ze sina indi embo, nu ari ha jeta ovihape. ²⁰Nu inda nda kunua mehi eua, imba ovo mba mbe zuva embo nu ave jakura ro, nu ave jeta otjihape, tjiva omirongo vitatu, tjiva omirongo hamboumue, tjiva esere. ²¹Nu Jesu uatja nai kuvo, "Tjii ujeta erambe mondjiuo kutja ri tuue kehi jotjihanda poo kehi jombete? U ri hitisa moukoto nu orituapo potjitihe. ²²Orondu kapena tjimue tjitja horekua tjitji hina oku tjiukua, poo tjimue tjitja undikua tji tjii hina oku vandururua. ²³Omundu auhe nguna omatui okuzuva nga zuve." ²⁴Nu Eje uatja nai kuvo, "Takamiseje mbi mamu zuu, otjisaneke itji tji mamu saneke natjo ene otji mamu sanekua natjo, nu amu ueziruako ovingi. ²⁵Orondu ingui ngu notjina ma peua ovingi, nu ingui ngu hina tjina ma jekua naitji tje natjo." ²⁶Nu Eje uatja, "Ouhona ua Mukuru uri tjimuna omundu ngua ka umba ondui mehi. ²⁷A ka rara outuku, nu a penduka omutenja, nu ondui ojo ai piti nu ai hapa nu eje ae hina tji matjiua. ²⁸Orondu ehi ri ripitisira otjihape kuro orini, rutenga otjijao, kuzambo okutui nu kombunda ondjatu jozondui. ²⁹Nunguari otjihape tji tja horo, tjimanga ma pitisa oruvio orukonde, orondu omakondero tji je ja." ³⁰Nu Eje uatja nai rukua o, "Matu saneke ouhona ua Mukuru ku tjike, Poo otjisasaneke tji tji matu u sasanekero ko? ³¹Ouo uasana kondui jomosteri, ndjiri kutja tji mai kunua mehi onditi pozondui azehe nderi kombandehi. ³²Nunguari tjija kunua, ojo i kura, nu ai kapita ovihape avihe viotjikunino, nu ai hara ovitavi ovinene, kutja ozondera mejuru ze tunge oviruu viazo momuzire uajo." ³³Nu Eje ueve serekarera embo no visasaneke ovingi tjimuna imbi, otja pu ja ve jenene oku zuva ro. ³⁴Nu Eje ka a hungire kuena vo nokuhina tjisasaneke. Nunguari tja sua peke puena ovahongea ve ijeve pangunune ovina avihe. ³⁵³⁶³⁷35 Nu mejuva otjingero, ongurova tjijeja, uatja nai kuvo, "Ngatu konde hembandina." ³⁶No ovo ave hanika no mbunga jovandu, otjiva toora Jesu nu avei punae, ovo tjive mu vazere a a rondo moskepi hapo. Nu pari ouskepi oukuao outiti puena Je. ³⁷Nu pa sekama otjivepo otjinamasa, nu ozongazona zatjo ze ri vandere moskepi nga tji tje ura omehi. ³⁸Nu Jesu ua rondere kombunda mosikepi, a a rara potjikusinga. Nu ovo ve mupendura nu avetja kuJe, "Muhonge, kona konatja tji matu koka?" ³⁹Nu Eje ua sekama, a kandaiza ombepo nu atja nai komuronga, "Ohange, porimana!" Nu otjivepo tja kurama nu aku poro tjinene. ⁴⁰Nu Eje uatja nai kuvo, "Onguae tjimua uruma nai? Onguae tjimu hina ongamburiro? ⁴¹Nu ovo va urumine tjinene nu ave purasana nai, "Ingui nunguari ouani, ngu puratenua ijo mbepo nomuronga nu avi zuu ku Je?"

Chapter 5

¹Nu ovo va konda hembandina jomuronga nu ave hiti mehi ra Gadarenes. ²Nu Jesu tjaa piti mosikepi, ua hakaena nomurumendu nguari nombepo ohakohoke amazu mo zombongo, ³Omurumendu ua turire mozombongo. Nu kapena mundu ngu ja jenene oku mu pandeka, kako, nangarire noketanga. ⁴Orondu movikando ovingi ua pandekerue nomapando uovitenda nozoketanga. Nu eje ija poro ozoketanga nu a njanjaura omapando uovitenda. Nu kapena umue ngu ja jenene oku mu ura komasa. ⁵Nu aruhe, outuku nomutenja ija kara mozondundu namozombongo, ama uru nokurikonda omuini nomaue omatue. ⁶Nunguari eje tja muna Jesu, ngunda a eri kokure, otja tupuka ku Je nu e rikotamene kuje, ⁷Nu a urire kombanda, nu atja, "Mbi notjiungura tja tjike kuena ove, Jesu, Ove Muna ua Mukuru uo kombandambanda. Me ku ningire mena ra Mukuru kutja ohendji hihamisa. ⁸Orondu Eje tjandje ua tjere, "Pita momurumendu ingui, mbepo ove ohakohoke. ⁹Nu Jesu ue mu pura kutja, Ena roje otjikuae?" Nu eje ua zira amatja, "Ena randje o Legione, orondu ouete tuvengi." ¹⁰Nu eje ue riheka tjinene kutja eheze rambere pendje ne kondua indo. ¹¹Nambano pari nozombinda ozengi ndu ja zerire popezu posi jondundu. ¹²Nu inda ozombepo azehe otji ze rijarikana ku Je, azetja, "Tu hinda kozombinda kutja tu ka hite muzu. ¹³Nu Jesu ueze jandjera oku tjita nao tjimanga, nu inda ozombepo ozohakohoke za pita nu aze ka hita mozombinda, nu orupanda a arire tji rua purukutire po tjikere, aru uire mo muronga, nu mangara jari omajovi je vari uo zombinda, nda siniua ijo muronga na zekoka. ¹⁴Nu imba ovarise vozond uo arire tji va tupuka nu ave ka horora itji kotjihuro na mehi ra po, nu ovandu otji va pita oku kamuna kutja itji tji tjitua otjikuae. ¹⁵Nu ovo veja ku Jesu, nu ave muna ingui ngua huurirue ijozondemone, ingui nguari na Legione, a a haama pehi, nu a a zara, a eno ozondunge ze azehe; nua arire tji va uruma. ¹⁶Nu imba mba muna ve ve raera kutja kua tjitua tjike komurumendu ingui ngua huurirue ijozondemone na kozombinda. ¹⁷Nu ovo arire tji va utu okurijarikana ku Je kutja nga pite mekondua rao. ¹⁸Nu eje tjeja mosikepi, omurumendu ingui ngua karere hapo a ahuurirue ijo zondemone ue rijarikana ku Je kutja a kare puenae. ¹⁹Nunguari Jesu ke mu jandjerere, Eje uatja nai kuje, "Tuende konganda kova zamumue voje nu uke ve serekarere kutja Muhona ueku ungurire ovina ovinene vi, nu ue ku tjiriparere." ²⁰Nu eje ua kumuka nu arire tja utu oku hongonona porutjandja mehi ra Dekapolis kutja Jesu ue mu ungurira ovina ovinene pupetapi, nu ovandu avehe va temua. ²¹Nu Jesu tja konda hembandina rukua mosikepi, ovandu ovengi va uongarerere ku Je, nu Eje uari popezu nomuronga. ²²Nu tara peere umue uo vanane vo sinangonge, Jairusa kena, nu eje tje mu muna ua uira pozombaze Ze. ²³Nu e rijarikana ku Je tjinene amatja, "Omusukona uandje ingui okatiti uri poo ku koka uri momara. Me ku ningire, indjo u jambeke omake uoje kuje, kutja a verukisiue nu eje a hupe." ²⁴Nu Eje ua kaenda puenae, nu ovandu ovengi tjinene ve mu kongorerere nu ave undurasanene mu Je kominda avihe. ²⁵Nu omukaendu uorive ngua karere ae ziza ombindu ozombura omurongo na mbari, ²⁶Ngua hihamisirue ovina ovingi momake uozonganga ovengi, nu ngua ungurisire atjihe tjari natjo nunguari aha munu ombatero, pendje na imbui omutjise mbuja u rima komurungu. ²⁷Tja zuva komunda ua Jesu, eje ua hita mo tjiuangungu aende kombunda Je nu arire tja tunu ombanda Je. ²⁸Orondu eje ua tjere, "Tji mba tunu nangarire komituaru vie, ami me veruka." ²⁹Nu tjemu tuna, tjimanga omburo jombindu je ja puirisiua, nu eje ueri muna morutu kutja ua verukisiua ko mutjise imbo. ³⁰Nu tjimanga Jesu ua tjiua kutja omasa ja piti mu Je. Nu otja tanaukira kombunga jovandu nu atja, "Ouani ngua tunu komituaru viandje?" ³¹Nu ovahonguea ve va tjere nai ku Je, "Mo munu ombunga jovandu ndji mai undurirasana move indji kuzambo otja, 'Ouani ngue ndji tunu?'" ³²Nu Jesu ua tara ongondoroka oku muna ingui ngua tjitire otjina tji. ³³Nunguari ingui omukazendu tjinga ija tjiua kutja kua tjitua tjike muje, ua urumine na zezera. Nu otjeja a uire pomurungu Ue nu e Mu raere ouatjiri auhe. ³⁴Nu Eje uatja nai kuje, "Muatje uandje omukazona, ongamburiro joje je ku verukisa, kaende mohange nu verukisiua komutjise uoje." ³⁵

³⁶Nu Jesu tja uta oku zuva embo indi nda hungirua, Eje uatja nai komunane uosinangonge, "O tira, kambura uriri." ³⁷Nu Eje ka jandjerere omundu nangarire umue oku mu kongorera pendje ja Petrusa, na Jakobasa na Johanesa omuangu ua Jakobasa. ³⁸Nu Eje tjeja kondjiuo jomunane uosinangonge, ua muna imba ovandu mbaeve kuenene, na imba mbu ja ve riri nu ave uru tjinene. ³⁹Nu Eje tjaza noku hita moukoto uondjiuo uatja nai kuvo, "Onguae tji mamu tjiti ezunganeno no ku rira? Omusukona ka tire nunguari ua rara." ⁴⁰Nu ovo ve mu jorere nomanjengu. Nu Eje ueve rambera pendje avehe, na toora ihe na ina vomusukona, na imba mba enda puenae vo, nu ave hiti imba omusukona pari a a rara. ⁴¹Nu Eje ua toora omusukona keke nu atja nai kuje, "Talitha koumi, okutja musukona metja nai kove penduka." ⁴²Nu imbo uriri omusukona otja penduka na kaenda, (orondu eje tjari nozombura omurongo na mbari). Nu ovo va himinue no ku himua okunene. ⁴³Nu Eje ueve rakiza tjinene kutja ape ha ningi omundu nguma tjiua otjina itji. Nu a pangura kutja omusukona nga peue otjina tjimue a rie.

Chapter 6

¹Nu Eje ua kumuka okuzambo, nu eja kehi re omuini, nu ovahongueua ve ve mukongorerere. ²Nu ejuva resapata tjira tumbuka, Eje ua uta okuhonga mosinangonge. Nu ovengi mbe mu zuvire va himinue, nu avetja, "Ovina mbi ingui mevi isapi?" Nu imbui ounge nongo mbua jandjeua kuje?" "Kutja novitjitua ovihimise mbia sana ingui mavi tjitua ijomake Ue?" ³"Tjii ingui ka engo muhonge uouti, ingui omuna ua Maria, erumbi ra Jakobasa, na Josea, na Juuta, na Simona? Ovatena kue kaveri puena ete imba?" Nu ovo arire tji ve mu pindikire. ⁴Nunguari Jesu uatja nai kuvo, "Omuprofete kena peha munu ondengero pendje nomehi re omuini, na momuhoko ue namonganda je." ⁵Nu ope ha tjitire ovitjitua ovihimise ingo, pendje nokujambeka omake kovavere ovatiti mba verukisa. ⁶Nu eje ua temisirue ijo ku hina ngamburiro kua. Nu Eje ua kondorokere no virongo ama hongo. ⁷Nu Eje ua isanena imba omurongo na vevari ku Je, nu a ruku oku ve hinda kovevari vevari, nuue vepa omasa kombanda jozombepo ozohakohoke, ⁸Nu Eve raere kutja ave heri toorere ko otjina okuri rongerera oujenda, pendje nonguinja uriri; nangarire ondjatu, nangarire omboroto, poo ovimariva mekuamo; ⁹Nokutja ve tuako ovikapuite, nu ave ha toora ozondjasa mbari. ¹⁰Nu Eje uatja nai kuvo, "kangamua ondjiu aihe mu mua hiti, kareje mujo, nga tji mua piti motjirongo tjo. ¹¹Nu ngamua auhe ngu hina ku mu jakura, poo oku mu puratena mo ndoropa jao, ene tji ma muzu imbo, pukumuneje oruuma kehi jozombaze zenu irire omahongononeno kuvo. Tjiri me tja nai kuene, omahihamisiro ua Sondoma na Gomora ma jee ku ngara tjinene pu ingo uo tjihuro tjo mejuva rombanguriro. ¹²Nu ovo va kaenda nu ave zuvarisa kutja ovandu ngave riverere kondanaukiro jomauvi. ¹³Nu ovo va nakera ozondemona ozengi pendje, ave sopora ovengi mba verere nomaze, nu ave ve verukisa. ¹⁴Nu ombara Heroda ja zuvire ombuze komunda ue, orundu ena ra Jesu tji ra zuvarere akuhe. Nu tjiva aa vetja, "Okutja Johanesa omupapitise ua pendurua movati, nambano ovihimise ovinamasa otji mavi raisiue muje. ¹⁵Nunguari tjiva va tjere, "Ingui o Erija. Nu varue va tjere, "Omuprofete, poo uri otja umue uovaprofete ovakuru. ¹⁶Nunguari Heroda tja zuva tji ua tjere, "Johanesa ingui ngu mba konda otjiuru, ua penduka movati. ¹⁷Orundu Heroda omuini ua hinda kutja, Johanesa a kamburue, e mu pandekere mondorongo, mena ra Herodias (omukazendu uomuangu ue Filipi), orundu eje tje mu kupire. ¹⁸Orundu Johanesa ua tjere nai ku Herod, "Kakokuua otja koveta ove oku kupa omukazendu uo muangu uoje." ¹⁹Nu Herodiasa otja kara nongore naje, a zeri oku mu zepa, nunguari ehe peuru. ²⁰Mena rokutja Heroda ija tira Johanesa orundu ija tjiua kutja eje uari omurumendu omusemba no omujapuke, nu ope mu pera ondjeverero. Nu eje ue mu puratenene, emu himisa katjiri, nu ngunda eje a zuu kuje no ndjoroka. ²¹Nunguari oruveze rue rijandja mejuva rimue, Heroda tja ungurire omukandi uejuva ronguatero je, mbua jetere ovahona vo kehi je, ovanane vovimbumba viovita, no zohongora za Gararea. ²²Nu ingui omusuko ua Herodiasa omuini otja hitire, a pundu nu a jorokisa Heroda no vaenda ve. Nu Heroda otja tjere nai ku ingui omusuko, "Ningira atjihe tji mo paha kuami nu ami me kupe tjo." ²³Nu arire tje mu rijanene nu atja nai kuje, "Otjina kaaniatjihe ove tjimo ningire kuami, ami me kupe tjo nga korumbembera rumue ruouhona uandje." ²⁴Nu eje ua pitire nu aka tja nai ku ina, "Hi ningire tjike?" Nu eje atja, "Otjiuru tja Johanesa omupapitise. ²⁵Nu eje ua kotoka tjimanga, a teremana kombara nu atja, "Ondero jandje okutja undjipe otjiuru tja Johanesa omupapitise mo mborota jo kati mohakahana. ²⁶Nu ombara ja hihamenue tjinene, nunguari mena rorujano ndua tjiti kuje, na mena ro vaenda ve mba haamene puena, ka pandere ko omaningiriro ue. ²⁷Mo hakahana ombara otjija hinda omutjevere nu a pangura kutja otjiuru tja Johanesa nga tji jetue. Nu omutjevere uaja nu aka konda otjiuru tje kondorongo. ²⁸Etji jeta motjijaha nu etji jandja komusuko ngui, nu omusuko etji jandja ku ina. ²⁹Nu ovahongueua ve tji va zuva ombuze ndji, arire tji veja, ave ka toora orutu rue nu averu tua mombongo. ³⁰Nu imba ovaapostolo arire tjiva uongarere pamue pu Jesu, nu ave mu serekarere ovina avihe, ooimbi mbi vaka tjita na imbi mbi vaka honga. ³¹Nu Eje uatja nai kuvo, "Indjeje ene oveni koruveze ongaango mu ka suve katit. Orundu tji pari ovengi mbuja veja noku kaenda, nu ovo tjivehari nangarire noruveze ruokuria. ³²Nu ovo va kumuka oveni mosikepi nu ave kondo kotjirongo ongaango. ³³Nu ovandu ve vemuna tjija ve kumuka okujenda, nu mokutja ovengi ija ve vezemburuka, otjiva tupuka pehi komurungu uao okuza movihuro avihe nave kevezazera po, nu ovo arire tjiva uongarere puje. ³⁴Nu Eje tja heruka ua muna otjimbumba otjinene tjovandu, nu arire tja tondjenda navo, orundu ovo vari otjozondu nde hina omurise. Nu Eje otja utire oku ve honga ovina ovingi. ³⁵Nu ejuva tji ra toko, ovahongueua ve veja kuje nu avetja, "Indui oruveze nduri mongaango nu ra toko. ³⁶Ve hinda ve kaende, kutja vehite movikunino mongondoroka, na moviuana veke rirandere oviriua orundu kavena tjina okuria. ³⁷Nu eje ua zira nu atja nai kuvo, "Ene oveni vepeje ovikuria verie." Nu ovo vatja nai kuje, "E'te ngatu jende tu ka rande omboroto jondengu jozosilveri omasere jevari tu vepe verie?" ³⁸Nu Eje uatja nai kuvo, "Muna ozomboroto ngapi? Kaendee mu ka tare." Nu ovo tjivaza nokumuna, avetja, "Ozomboroto ndano nomahundju jevari." ³⁹Nu Eje ua pangurire kutja avehe ngave ve haamisiue pehi movimbumba mehozu engirine. ⁴⁰Nu ovo va haamene pehi motuteto tuovimbumba, tjiva tuomasere tjivio tuomirongo vitano. ⁴¹Nu Eje tjaza noku toora inda ozomboroto

ndano na inga omahundju jevari, ua tara kombanda mejuru, nu a sere vio ondaja, nu a kojora inda ozomboroto, eze jandja kovahongeua ve kutja vezetue pomurungu uovandu. Nu kuzambo a hana omahundju inga ojevare kuvo avehe.⁴² Nu ovo varia avehe ngandu tjive kuta.⁴³ Nu ovo va toorere ovihanda omurongo na vivari mbie urire outekatekero uo mboroto nomahundju.⁴⁴ Nu imba mba rire omboroto vari ovarumendu mangara omajovi jetano.⁴⁵ Nu tjimanga Eje ua rakiza ovahongeua ve okuhita mosikepi, kutja ve ende komurungu Ue hembandina, ko Bethsaida ngunda Eje ama piza ovandu.⁴⁶ Nu tjaza noku ve piza, arire tja rondo kondundu oku ka kumba.⁴⁷ Nu omuihi tji ua tumbukire, osikepi tjari pokati komuronga, nu Eje uari peke pehi.⁴⁸ Nu Eje ue vemuna tjija ve kondjo tjinene okuhinga osikepi, ombepo tjija i singi okuza ku mavei. Nu mangara moruveze ruo matjeverero orutjaine ruoutuku eje ueja kuvo ama kaenda kombanda jomuronga, Eje ua tiere oku ve kapita.⁴⁹ Nunguari ovo tji ve mu munu ama kaenda kombanda jomuronga, vatjangovasi otjiruru nu arire tjiva uru,⁵⁰ orundu ovo avehe ve mu muine nu va urumine. Nu tjimanga Eje ua hungira kuenavo nu atja nai kuvo, "Vandipareje!" OuAmi! Amu tira!"⁵¹ Nu Eje uaja kuvo nu a hiti mosikepi, nu ombepo ai kurama oku singa. Nu ovo va himinue tjinene oku kapita omahimino muvo oveni nu ave temua.⁵² Orundu ovo tji ve he rihongere motjihimise tjo mboroto, mena rokutja omitima viao via kukutire.⁵³ Nu ovo tji vaza noku konda hembandina va hitire mehi ra Genesarete, nu ave kuramisa osikepi tjao.⁵⁴ Ovo tjiva uta oku pita mosikepi, ovandu ve muzemburuka tjimanga,⁵⁵ Nu arire tjiva tupuka mekondua indo arihe na mongondoroka jaro, nu ave tjindi ovavere movimata viao oku ve tuara ingui ku va zuvire kutja okeri.⁵⁶ Nu akuhe ingui ka hitire, moviuana, movihuro na mozohambo novikunino, va rarisire ovavere momivanda, nu ave rijarikana kuje kutja ve tune nangarire kotjikoro tjombanda je. Nu avehe imba mbe mu tunine va verukisiua.

Chapter 7

¹Nu ovafarisei novatjange vemue mba zire ku Jerusalem, veja kuJe ave muongarere.²Nu ovo tji vamuna ovahongeuva ve tjiva ama veri ozomboroto nomake nga tundakere, okutja omake nge ha koherue, arire tjive ve vara ovanandjo. ³(Orundu OvaFarisei novajuuta avehe, kaveri noku hina ku koha omake uao naua, otja kombazu jovanene. ⁴Nu Ovafarasei tjimavezu komarandero, kaveriko ngunda ave hije rikoha. Ovo vapeua ovina ovingi ovikuao mbi va takamisa, tjimuna omakohero uomakopi, nozonjungu, novitjuma viongoporo novitihe.⁵Indino Ovafarisei novatjange va pura Jesu, "Onguae ovahongeuva voje tjive ha kongorere ombazu jovanene, ovo tji veria omboroto nomake nge ha koherue?"⁶Eje ua zira nu atja nai kuvo, "Jesaja ua porofeterere naua komunda uenu vanatjavivi uene. Punga a patjangua, "Ovandu imba ve ndji jozika nomina viao nunguari omutima uao uri kokure na Ami." ⁷Ovo ve rikotamena kuAmi omungandjo, amave hongo omatuako uotjindu tjimuna omahongero. ⁸Orundu mua esa etuako ra Mukuru nu amu takamisa ombazu jovandu. ⁹Nu Eje uatja nai kuvo, "Tjiri ene mu imbirahi etuako ra Mukuru kutja mu takamise ombazu jenu! ¹⁰Orundu Mose uatjere, Jozika iho na njoko, nokutja, "Auhe nguma hungire ouvi ke koro ra ihe poo ina eje nga pangurirue ondiro." ¹¹Nunguari ene mutja, "Omundu tja tja nai ku ihe poo ku ina, "Itji atjihe tjitja tji rira otjinambatero tji uari a uaso kujakura kuami o Korbana", (okutja, 'otjijandjeua tja Mukuru), ¹²Otjimutja kapetjina hepero jo mundu ingo oku jandja ku ihe poo ku ina. ¹³Mommano imbui otjimuhahizisa oveta ja Mukuru mena rombazu jenu ndji mua peua. Nu mu tjita ovina ovingi mbia sana ku imbi uina. ¹⁴Nu Eje ua isanena otjimbumba tjo ovandu kuje, nu uatja nai kuvo, "Purateneje kuAmi, amuhe nu zuveje naua. ¹⁵Kapena tjina tji tjiri pendje jomundu tji matji jenene oku mu tunda tjitja hiti muje. Nunguari ovina imbi mbi pita momundu, imbio ombi mu tunda. ¹⁶Omundu auhe tjeno matui okuzuva, ngazuve." ¹⁷Nu Jesu tjaza noku hanika kunovandu, nu ahiti mondjiuo, ovahongeuva ve ve mu purire komunda uotjisanekero tji. ¹⁸Nu Jesu uatja nai kuvo, "Ene uina kamuna ku pangununa naua otjina tji? Kamuna ku tjia kutja otjina atjihe tjitjazu pendje nu a tji hiti momundu katjina ku jenena oku mu tunda, ¹⁹Orundu otjo tji tjihina ku hita momutima ue, nunguari tji matji hiti mezumo re, nu a tji kapitira mo rutao ruo ndova?" Nu me hungi indi Jesu ua kohorora ovikuria avihe. ²⁰Nu Eje uatja nai kuvo "Itji tjitji pita momundu, itjo otji tji tunda omundu. ²¹Orundu okuza moukoto omundu, okuza momutima, omu muza ouripura uomaurunde, omaukorundu, ourunga, omauzepe, omakatukiro uo rukupo ²²omaukorokope, ozondjito zouvi, omatiku, ozondero zonjama zourunde, eho reruru, omajambururiro ua Mukuru, omeritongamisiro, oujova. ²³Ovina imbio viourunde imbi avihe viza moukoto nu ombi tunda omundu." ²⁴Okuzambo ua kumuka nu ai ke kondua ra Tira na Sidona. Nu a hiti mondjiuo, nu a ha vanga kutja pe kare omundu ngu ma tjia kutja uripi, nunguari Eje ka jenenene oku rihoreka. ²⁵Orundu omukazendu uorive nguari nomusukona nguari nombepo ohakohoke, ua zuvire komunda uE, nu otjeere nu erivanda pehi pozombaze Ze: ²⁶Omukazendu ngui uari Omuhirika, uomuhoko ua Siro-fonike. Nu eje uerijarikanene kujE kutja a nakere pendje ondemone ndjari mo musuko ue." ²⁷Nunguari Jesu uatjere nai kuje, "Ovanatje ngave kutisiue rutenga. Orundu ka ko kuua okutoora omboroto jovanatje okuji umbira ozombua." ²⁸Nu eje ua zira nu atja nai ku Je, "Ti Muhona, nu orundu nozombua ze ria outekero kehi jotjitihe tjovanatje." ²⁹Nu Eje uatja nai kuje, "Mena rokutja nao kaende, ondemone ja piti momusuko uoje." ³⁰Nu eje uaruka kondjiuo je, nu ua vaza omuatje a a rara pombete, nu ondemone ajai. ³¹Nu ua pita rukua ai ke kondua ra Tirana na hiti na Sidona, okujenda komuronga ua Galileja, ngandu ke kondua ra Dekapolisi. ³²Nu ovo va jetere umue ku Je nguari omboro, nu nguja ha hungire naua, nu ovo verijarikana ku Je kutja nga jambeke eke Re ku Je. ³³Nu Eje uemu toorerera kotjikoro emu pitisa mouingi uovandu, nu atua ominue Vie momatui ue, nu a tjeke omate, nu a tunu eraka re. ³⁴Nu a tara kejuru, a suvana nomasa, nu atja nai ku Je, "Ephaphatha," okutja, "Paturuka!" ³⁵Nu mohakahana omatui ue aje patururua, nu epu reraka re ari kuturua, nu eje a utu okuhungira naua. ³⁶

³⁷Nu ovo vahiminue tjinene okukapita omahimino, nu avetja, "Eje u tjita ovina avihe naua. Eje tara utjita ozomboro kutja ze zuve nu utjita imba mba pata omaraka kutja ve hungire.

Chapter 8

¹Nu momajuva ingo, ape kara rukua o otjimbumba tjovandu otjinene, nu kapari notjkuria tjimaveri. Jesu ua isanena ovahonguea ve ku Je nu atja nai kuvo, ²Otjimbumba tji matji ndji ningisire ondjenda, orondu ovo va kara puena Ami omajuva jetatu nu kavena tji maveri. ³Nu tjimbe ve hindi kozonganda zao nondjara, mave seuka mondjira, orondu ovengi mu vo vazire kokure." ⁴Nu ovahonguea ve ve muzira nai, "Matu isapi omboroto ndji mai jenene oku kutisa ovandu imba mongaango indji?" ⁵Nu Eje ue ve pura natja, "Muna ozomboroto ngapi?" Nu ovo avetja, "hambombari." ⁶Nu Eje ua pangurire kutja ovandu ngave ve haame pehi. Nu Eje ua toora inda ozomboroto hambombari, nu a sere zo ondaja, Eze kojora, nu Eze jandja kovahonguea ve kutja vezetue pomurungu uovandu, nu ovo ve zetua pomurungu uovandu. ⁷Nu ovo vari nouhundju outiti mbuhinandengu, nu Eje Ue u sera ondaja, nu A pangura ovahonguea kutja uina ngau tuue pomurungu uovandu. ⁸Nu ovo otji varia avehe nu ave kuta, nu ovo va uonga outekatekero mbua hupire nu ave urisa ovihanda hambombari. ⁹Nu imba mba rire vari mangara omajovi jane. Nu arire tje ve piza. ¹⁰Nu mohakahana Eje ua hita moskepi puena ovahonguea ve, nu aveja ke kondua ra Daramanutha. ¹¹Nu Ovafarisei va hopoka aveja, nu ave utu ombata kuena Je. Amave paha kutja eve raisire itjisanekero okuza kejuru, ama ve mu roro. ¹²Nu Eje arire tja suvana tjinene mombepo Je, nu atja, "Onguae ondekurona indji tji mai paha otjisanekero? Tjiri, metja nai kuene, kapena tjisanekero tji matji jandjeua kondekurona ndji." ¹³Nu Eje uevesa mbo, a hiti mosikepi rukua o, nu a kondo hembandina. ¹⁴Nambano ovahonguea va zembire ozomboroto, kavena ndu vari nazo mosikepi pendje nomboroto imue uriri. ¹⁵Nu Eje ue ve zemburukisire amatja, "Takamiseje osurise joVafarisei nosurise jo Heroda." ¹⁶Nu ovo ve ripurire mokati kavo oveni amavetja, omena rokutja katu toorere omboroto. ¹⁷Nu Jesu ua tjivirue tji nu atja nai kuvo, "Onguae tji mamu ripura kutja omena rokutja katu toorere omboroto? Kamuja muna ngunda poo oku kondononona? Poo mua kukutisa omitima vienu?" ¹⁸Muna omeho, nu kamu munu are? Nu mu nomatui nu kamu zuu are? Nu ka mu zemburuka? ¹⁹Tji mba kojorera ovandu omajovi jetano ozomboroto ndano mua uonga ovimbamba vingapi vio utekero?" Nu ovo vatja nai ku Je, "Omurongo navivari." ²⁰Nu tjimba kojora indo hambombari ozomboroto ko imba omajovi jane, mua uonga ovimbamba vingapi viutekero uazo? Nu ovo avetja kuJe, 'hambombari.'" ²¹Nu Eje uatja nai kuvo, "Nu onguae tjimu hija tjiua oukahu?" ²²Nu Eje ueja kObethsaida. Nu ovandu otji va eta omurumendu omupotu ku Je nu ave rijarikana kutja a tune kuje. ²³Nu Jesu ua kambura omurumendu ingui omupotu keke, nu Emu nanene pendje jotjiuana. Nu Eje tjaza noku mu tjekera omate momeho, Uemu jambeka omake nu Emu pura kutja, "Uno otjina tjimo munu?" ²⁴Nu eje ua jerere omeho nu atja, "me munu ovandu tjimuna omiti mbi mavi kaenda". ²⁵Nu Eje otje mu jambeka omake komeho rukua o, nu omurumendu ingui a paturura omeho ue, Eje ua verukisirue nu a munu ovina avihe naua. ²⁶Nu Jesu uemu hinda kutja a jende koje nu Atja, "Ngoo hiti mo tjiuana poo oku raera tji ku kaani." ²⁷Nu Jesu novahonguea ve va kaendere nu ave hiti movirongo via Kaesarea Filipi. Nu mondjira Eje ua pura ovahonguea ve, amatja, "Ovandu vetja Ouami une?" ²⁸Nu ovo otjiva zira nave tja, "Johanesa omupapitise. Nunguari tji vetja, 'Erija', nutjiva vetja, 'umue uovaprofete.'" ²⁹Nu Eje uatja nai kuvo, "Nambano ene mutja Ouami une?" Nu Petrusa ua zira nu atja nai ku Je, "Oove Kristus." ³⁰Nu Jesu ueve rakiza kutja ngaave raere ko nangarire omundu umue komunda Ue. ³¹Nu Eje ua utire oku ve honga kutja Omuna Uomundu uaso ku hihamisiua movina ovingi, noku tondua ijo vanene, Novapristeri ovanene, novatjange, noku zepiua nu kombunda jomajuva jetatu a penduka. ³²Nu Eje ua hungira omambo inga porutjandja. Nu Petrusa ue Mu toorera po tjikoro nu arire tja utu oku mu posa. ³³Nunguari Jesu tjaza noku tanauka nu a tara movahonguea ve ua posire Petrusa, atja, "Konda kongotue jandje Saatana! Orondu ove tjiu he rikende novina via Mukuru nunguari na imbio vio vandu." ³⁴Nu Eje tjaza noku isanena ovandu puena ovahonguea ve ku Je uatja nai kuvo, "Auhe nguma zeri okundji kongorera, ngeri patane omuini, nu a tore otjikoroise tje nu endji kongorere." ³⁵Orondu auhe nguma paha oku jama omuinjo ue me upandjarisa, nunguari auhe ngua pandjarisire omuinjo ue Ami, no mbuze ombua, inguo ongume ujama. ³⁶Orondu mape kotorere omundu tjike, kutja a huure ouje auhe nunguari a pandjarise omuinjo ue omuini? ³⁷Poo omundu ma jenene oku jandja tjike poruveze ruomuinjo ue? ³⁸Orondu auhe ngu tisiua i Ami poo ijo mambo uandje ohoni mondekurona indji joukorondu nouvi indji, Omuna Uomundu Eje uina meje ku mu tira ohoni, Eje tjimeja mongenangeneno ja Ihe puena ovaengeri ovajapuke."

Chapter 9

¹Nu Eje uatja nai kuvo, "Tjiri Metja nai ku ene, pena vemue va imba mba kurama imba mbe hina ku rora ondiro ngatji va munu ouhona ua Mukuru ama uja nomasa." ²Nu kombunda jomajuva hamboumue Jesu ua toora Petrusa, na Jakobasa na Johanesa, Eve tuara kombanda jondundu onde, ovo poruao peke. Nu Eje otja tjitukisiua pomurungu uao. ³Nu omituaro vie via utire oku kenakena, avi jepaere oku kapita ovitutukende, oku kapita omajepaerisiro ngu maa je jenene okutjitua ijo mukohe kombanda jehi. ⁴Nu Erija puena Mose va munika kuvo, nu ovo ija ve hungire kuena Jesu. ⁵Nu Petrusa ua zirire nu atja nai ku Jesu, "Rabi okokuua kutja ete tu ri mba. Nu ngatu ungure oviranda vitatu, tjimue tjoJe, tjimue tja Mose na tjimue tja Erija." ⁶Oronu eje tjija ha tjia kutja ngatjevi, oronu ovo va urumine tjinene. ⁷Nu peere otjikamba tji ve pa omuzire. Nu eraka ra zire motjikamba, amaritja, "Ingui omuna uandje omusuverua. Mu purateneje." ⁸Nu motjimanga, ovo tjiva jevajeva, kave muine ko omundu uarue rukua pendje na Jesu erike puena vo. ⁹Nu ovo tjija ve heruka kondundu, Eje Ueve rakiza kutja ngaa ve raere ko omundu umue ovina mbi vaka muna, ngandu Omuna uomundu tjazu noku pendurua movakoke. ¹⁰Nu ovo va takamisa omarakiza inga moukoto uao oveni, amave purasana kutja indji "ombendukiro movakoke" mai hee tjike? ¹¹Nu ovo ve mupura, amavetja, "Onguae ovatjange tji vetja Erija uaso kuja rutenga?" ¹²Nu Eje ua zira nu atja kuvo, "Erija tjiri uja rutenga oku puisa ovina avihe. Nunguari patjangua vi kutja Omuna uomundu ma hihamisiua movina ovingi nu A tondua? ¹³Nunguari Me tja nai kuene kutja, Erija tjiri ueja, nunguari ovo va tjitire kuje atjihe tjiva vangere otja tji patjangua komunda ue." ¹⁴Nu tji veja kovahonguea Ve, va muine otjimbumba otjinene tjovandu mbeve koverere, nu ovatjange ama ve patasana kuena vo. ¹⁵Nu tjimanga otjimbumba atjihe tjitje muna Jesu, tja himinue tjinene, nu atji tupuka ku Je atji mu minike. ¹⁶Nu Eje ua purire ovahonguea Ve, "Mamu patasana tjike kuena vo?" ¹⁷Nu umue motjimbumba ua zirire nu atja, "Muhonge ami mba jeta kove omuna uandje nguna ombepo jouuoro. ¹⁸Nu apehe puje mupendukire imu vanda pahi. Nu eje a huku etutu, nu a kuee omajo nu a kukuta. Nu otjimba hungire kuena ovahonguea voje kutja ve I nakere pendje. Nu ovo kave pe urire." ¹⁹Ue ve zira nu atja, "Ouee nondekurona okehinangamburiro, Me mu karere nomuretima ngapi? Mu jeteje ku Ami. ²⁰Nu ovo va eta omuzandona ku Je. Nu tjimanga ombepo tjije Mu muna, arire tjija pukaura omuzandu orutu aruhe. Omuzandona ua uira pehi nu a ranga ama huku etutu. ²¹Nu Jesu ua pura ihe, "Ongaro indji ua kara najo okuza ku rune? Nu ihe atja, okuza koutiti ue. ²²Otuveze otuingi je mu umba mo miriro na momeva okumuzepa. Nunguari tji una tji mo jenene okutjita, tjariparera ete nu utu vaterere." ²³Nu Jesu uatja nai kuje, "Ove tjoua jenene oku kambura, ovina avihe viurika ku ingui nguma kambura." ²⁴Nu tjimanga ihe jomuatje ua riririre kombanda nu aeta omahoze, amatja, Muhona me kambura! Vatera okuhakambura kuandje." ²⁵Nu Jesu tja muine kutja ovandu ma ve jende ama ve utuka kuvo, Eje ua kandaiza indji ombepo ohakohoke nu atja kujo, "Mbepo ove ndji ha hungire nu ndji ha zuu, Ami me ku pangura, pita muje, nu ouhuara amo hiti muje rukua." ²⁶Nu ojo ja urira kombanda, ai mu vanda pehi, ai mu pukaura, nu ai piti muje. Nu omuzandona ua kara tjimuna omukoke, nu ovengi va tjere, "ua tu?" ²⁷Nu Jesu uemu kambura keke, nu E mu jere, nu omuzandona a sekama. ²⁸Nu Jesu tjaza noku hita mondjiuo, ovahonguea Ve eve ja kuje, ave mu purire kourike uavo kutja, "Onguae ete tji tua urua ijo ku I nakera pendje?" ²⁹Nu Eje uatja nai kuvo, "Inda ozongaro indji ka ze piti pendje nongumbiro nokuritjaera kovikuria." ³⁰Nu ovo tjiva kumuka okuza ingo, va pitira mehi ra Galilea. Nu Eje ua zerire kutja ape ha ningi nguma tjia kuveri, ³¹Oronu Eje a a hongo ovahongueaVe. Nu atja nai kuvo, "Omuna uomundu ma jandjeua momake uovandu, nu ovo maveje ku Mu zepa. Nu tjivazu noku mu zepa Eje ma penduka mejuva oritjatatu. ³²Nu ovo kava zuvire naua kutja omambo inga ija je hee tjike, nunguari va tirire oku Mu pura. ³³Nu ovo veja Kokaperanaum. Nu tjaza noku hita mondjiuo, Ueve purire kutja," Otjikuae tji mua jende ama mu hungire mondjira? ³⁴Nunguari ovo va muinine uriri. Oronu mondjira tjiva patasanene muvo oveni kutja ouani nguri omunenene. ³⁵Nu Eje ua haamene pehi nu a isana imba omurongo na vevari nu atja nai kuvo, "Auhe nguma zeri okurira omutenga, ngarire uomaandero ua avehe nomukarere ua avehe." ³⁶Nu Eje Ua toora okanatje, eke tua pokati kao. Nu tjaza noku ke toora noku ke pukata momaoko, arire tja tja kuvo, ³⁷"Ingui auhe nguma jakura umue uovanatje otja imba mena randje ma jakura Ami; Nu ingui auhe nguma jakura Ami, kena ku jakura Ami uriri nunguari Ingui ngue ndji hinda uina. ³⁸Nu Johanesa ue Mu zira, amatja, "Muhonge, tua munu umue ama nakere ozondemone pendje mena roje nu atu mutjaere, mena ro kutja ketu kongorerere."

⁴⁰Oronu ingui ngu hina vita na ete uri kuena ete. ⁴¹Auhe ingui ngu me mupe ekopi romeva okunua mena randje, mokutja ouene ova Kristu, tjiri metja nai ku ene, kanaa pandjarisa ko otjisuta tje. ⁴²Nu auhe ngu ma putarisa umue ua imbui outiti imbui mbua kambura mu Ami, mape ngara kuje kutja eue romakuejero ri kutue mosengo je nu eje a umbue momuronga. ⁴³Nu eke roje tji mari ku putarisa konda ro. Oronu mape ngara kove kutja u hite momuinjo au novinepo mbia kondua oku kapita oku kara nomake jevari nokuhita motjovasengua, mo muriro

mbu hina maa u zemisiua. ⁴⁴Etiva rao ku ri ha koka nomuriro ku u ha zemisiua.***⁴⁵Nu ombaze joje tji mai ku putarisa konda jo. Mape ngara kove kutja u hite momuinjo auri otjiremane, oku kapita oku kara nozombaze mbari noku nakerua motjovasengua, mo muriro mbu hina maa u zemisiua. ⁴⁶Etiva rao ku ri ha koka nomuriro ku u ha zemisiua.***⁴⁷Nu eho roje tji mari ku putarisa homona ro. Mape ngara kove kutja u hite mouhona ua Mukuru norumongo, oku kapita oku kara no meho jevari noku nakerua motjovasengua, ⁴⁸Etiva rao ku ri ha koka nomuriro ku u ha zemisiua. ⁴⁹Orundu omundu auhe ma tjatisiua mo nomuriro. ⁵⁰Omongua omuua, nunguari omongua tji ua pandjarisa oumongua uauo, moje ku u rurisa na tjike? Kareje nomongua pokati kenu, nu kareje nohange, auhe kuena omukuao."

Chapter 10

¹Nu Jesu tja kumukire okuza ingo, ueja ke kondua v ra Judeja aeri hembandina ja Jordana. Nu otjimbumba tjovandu tja uoronganena pu Je rukua. ²Nu Ovafarisei veja ku Je okuje ku mu rora, nu ave mu pura kutja, "Tjii kuri naua otja koveta omundu oku jesa omukazendu ue?" ³Nu Ue ve zira nu atja nai kuvo, "Mose ua pangurire kutja muaso ku tjitavi?" ⁴Nu ovo vatja, "Mose ua jandjere ousemba komurumendu uoku tjanga ombapira jokuhanika nokumuesa." ⁵Nu Jesu ua zirire nu atja nai kuvo, "Jari mena ro mitima vienu omikukutu opa tjangerere etuako ndi. ⁶Nunguari okuza kombutiro joviutua Mukuru Ue ve utire omurumendu nomukazendu." ⁷Mezeva indi omurumendu opu mazu oku jesa ihe na ina nu a kakatere komukazendu ue, ⁸Nu vevari imba mave rire onjama imue. ⁹Okutja itji tjitja kutua kumue i Mukuru ape ningi omundu ngu metji hana." ¹⁰Nu tji vari mondjiuo ovahonguea Ve ve ke Mu pura rukua komunda uo tjina tji. ¹¹Nu Eje uatja nai kuvo, "Auhe nguma jesa omukazendu ue nu a kupu omukaendu omukua, ma katukire omukazendu ue orukupo." ¹²Nu omukazendu tja jesa omurumendu ue nu a kupua ijo omurumendu uarue, ma katuka orukupo." ¹³Nu ovo va jetere ounatje outiti ku Je kutja a jambeke omake ku uo. Nu ovahonguea Ve ve kandaizire imba mbe ve jeta. ¹⁴Nunguari Jesu tja muna otjina tji, ua njengua nu A tja nai kuvo, "Ueseje ounatje uje ku Ami, nu amu u tjaere, orundu ouhona ua Mukuru oua imba mberi otjauo." ¹⁵Tjiri metja nai ku ene, Auhe ngu hina ku jakura ouhona ua Mukuru otjo kanatje okatiti, eje kanaa hiti mu uo katjiri. ¹⁶Kuzambo Eje ua toora ounatje e u putaka mo maoko ue, nu Eu sere ondaja ame ujambeke omake. ¹⁷Nu Eje tja utire ojenda Ue, omurumendu umue ua jendere ama utuka, a uoro ozongoro pomurungu Ue nu e Mu pura kutja, "Muhonge Omua, ami hi tjitevi kutja mbi kare nomuinjo uaarue?" ¹⁸Nu Jesu ua tjere kuje, "Onguae tjimo ndji isana omua. Kapena umue omua pendje na Umue, ingui o Mukuru Erike. ¹⁹Ove u tjia omatuako: Kona ku zepako, kona ku katuka ko orukupo, kona ku vaka ko, kona ku hatoira ko omahongononeno uovizeze, kona ku tjita ko ovineja, jozika iho na njoko." ²⁰Nu eje ua zira na tja nai ku Je, "Muhonge, ovina imbi avihe mbevi takamisa okuza kouzandona uandje. ²¹Nu Jesu ua tara muje nu E mu suvere, nu Atja nai kuje, "Mo kaere otjina tjimue uriri. Karandise ovina avihe mbi u navio nu u jandje kovasiona indino ove mo kara novihuze mejuru. Nukuzambo uje u toore otjikoroise nu undji kongorere." ²²Eje ua hihamua tja zuva omambo inga nu a kaenda noruhoze momuinjo, orundu eje ua tumbire tjinene." ²³Nu Jesu ua jevajeva nu atja nai kovahonguea Ve, "Opo pazeu tjinene ku imba mbenorutumbo oruingi oku hita mouhona ua Mukuru!" ²⁴Nu ovahonguea va himisia ijomambo Ue. Nunguari Jesu ua zira rukua nu atja nai kuvo rukua, "Vanatje, opo pazeu oku hita mouhona ua Mukuru!" ²⁵Opapupu pongamero oku tuurunga Mondovi jonane oku kapita omutumbe oku hita mouhona ua Mukuru." ²⁶Nu ovo va temua tjinene oku kapita, nu avetja nai mokati kavo oveni, Nunguari ouani ngu ma jenene oku jamua?" ²⁷Nu Jesu ua zikire omeho Ue muvo nu atja nai, Itji kovandu kanaa tjiurika, nu kaperi nao ku Mukuru; Orundu ovina avihe viurika ku Mukuru. ²⁸Nu Petrusa ua uta okutja nai ku Je, Tara ete tua jesa ovina avihe nu tua kongorera Ove. ²⁹Nu Jesu ua zira nu atja, "Tjiri Metja nai kuene, Kapena mundu umue ngua jesa ondjiuo, poo omarumbi, poo ovamangu poo ovatena, poo ina, poo ihe, poo ovanatje, poo ovikunino mena Randje no Mbuze ombua, ³⁰Ngu hina ku jakura nai moruveze indui: potusere ozondjiuo, nomarumbi, novamangu, novatena, nooina, novanatje, novikunino, puena ozombamisiro, nu mouje imbui mbuma uja omuinjo uaarue. ³¹Nu ovengi mberi ovatenga mave karira ovaseinina; nu ovaseinina mave karira ovatenga." ³²Nu ovo vari mondjiura ama vei ko Jerusalem, Nu Jesu Ueve hongorerere. Nu ovo va himinue nu ave Mu kongorere ava uruma. Nu Jesu ua toora imba omurongo navevari posio, nu A utu oku ve raera ovina mbia sere oku ka tjitua ku Je. ³³Tareje, ma tu i ko Jerusalem, Nu Omuna uomundu ma ka jandjeua kovapristeri ovanene, na kovatjange. Nu ovo mave ke Mu pangurira ondiro nu a ve Mu jandja kovozoneganda. ³⁴Nu ovo mave ke Mu njekerera, nu ave Mu tjekere omate, nu ave Mu rege ozongora, nu a ve Mu zepa. Nu mejuva oritjatatu Eje ma penduka." ³⁵Nu Jakobasa na Jojanesa ovanatje va Zebedeas, ve ja ku Je, navetja, "Muhonge, Matu ningire kutja utu tjitire atjihe tji matu kuningire. ³⁶Nu Eje uatjere nai kuvo, "Mamu zeri kutja Mbi mu tjitire tjike?" ³⁷Nu ovo vatjere nai ku Je, "Tupa kutja tuka haame puena ove moujere uoje, umue kokunene kuoJe umue kokumoho kuoJe." ³⁸Nunguari Jesu ue vezira nai, "Kamuna ku tjia kutja mamu ningire tjike. Mamu jenene okunua ekopi ndi menu poo amu papitisiua nombapitisimo ndji me papitisiua najo?" ³⁹Nu ovo vatja nai ku Je, "Matu jenene." Nu Jesu uatjere kuvo, "Ekopi ndi menu ne ma munu ke kop. Nu mamu papitisiua nombapitisimo ndji me papitisiua mo. ⁴⁰Nunguari oku haama kokunene Kuandje poo kokumoho Kuandje ka kuandje oku jandja, nunguari otua imba mbe tu tuninua. ⁴¹Nunguari imba omurongo tji va zuva itji ovo va pindikira oo Jakobasa na Johannes. ⁴²Nu Jesu Ueve isanena kuJe nu atja nai kuvo, "Mamu tjia kutja imba mbe varua ozombara zovuana kutja ve honapara kombanda jao, nu ovanene vauo ve raisa ouvara uao muvo. ⁴³Nunguari kapena ku kara nao mokati kenu. nunguari auhe nguma zeri oku rira omunene mokati kenu ngarire omukarere uenu, ⁴⁴Nu auhe uenu nguma zeri okurira omutenga, ngarire omukarere ua avehe.

⁴⁵Orondu Omuna uomundu kejerereere oku ungurua, nunguai Ue jere oku rira omukarere, noku jandja omuinjo Ue otjo tjisuta okujeta ondjamo kovengi." ⁴⁶Nu veja ku Jeriko. Neje tjaa zire mu Jeriko puno ovahongueua Ve no tjimbumba tjo vandu, omuna ua Timausa, Bartimasa, omupotu omuningire, ua haamene pondjira. ⁴⁷Nu tja zuva kutja o Jesu uo Munasareta, ua uta okuura natja, "Jesu, Muna ua Daavita, kara notjari naami!" ⁴⁸Ovengi va kandaiza omurumendu omupotu, amave muraere kutja nga muine. Nu nguari ua ravaera tjinene, "Muna ua Daavita, kara notjari naami!" ⁴⁹Nu Jesu ua kurama nu a raere kutja nga isaneue. Nu uovo va isana ingui omurumendu omupotu, ave tja nai, "Vandipara! sekama! Eje ma isana ove." ⁵⁰Nu eje ua imbirahi posio ondjasa je, nu a zukuka, nu eja ku Jesu. ⁵¹Nu Jesu uemu zira nu atja, "Mo vanga kutja mbiku tjitire je?" Nu omurumendu omupotu ua tjere, "Muhonge, mevanga kutja mbi mune. ⁵²Nu Jesu ua tjere kuje, "Kaende.Ongamburiro joje jeku verukisa." Nu motjimanga eje ua aruka okumuna, nu a kongorere Eje mo ndjira.

Chapter 11

¹Nu ovo tji veja ku Jerusalema, vari popezu na Betipaje na Bethani, pondundu jo Mininga, Nu Jesu Ua hinda vevari vovahonguea Ve²Nu atja nai kuvo, "Tuendeje konganda ndjiri ohunga na ene. Nu Ene tjimamu utu oku hita mujo, mamu vaza okasinona kuke hija rora oku kavirua. Ke kutureje nu mu ke jete kuami. ³Nu omundu kaani ngua tja nai kuene, 'Onguae tji mamu tjiti nai?' Itjeje, Muhona Me ke hepa nu Me ke hindi nguno tjimanga.'" ⁴Nu ovo va kaenda nu ave kavaza okasinona ku ka kutua pomuvero pendje pomauaneno uozondjira nu ovo ave ke kutura. ⁵Nu vemue va imba mba kuramene imbo va tjere nai kuvo, "Mamu ungura tjike, tji mamu kutura okasinona?" ⁶Nu ovo veve raera omambo inga ngu va raua I Jesu, nu ovandu arire tji ve vesa. ⁷Nu ovo va jeta okasinona ku Jesu, nu ave umbu ozombanda zauo kombanda jako. Nu Eje a kavire ku ko. ⁸Nu ovengi va jarere omituaro viao mondjira, nu tjiva va kondere ovitavi viomiti nu ave vi jara mondjira. ⁹Nu imba mba kaendere komurungu Ue na imba mba kongorere va ravaerere amavetja, "Hosiana! Omunandaja ingui ngu meja mena ra Muhona. ¹⁰Ngau serue ondaja ouhona ua tate Daavita! Hosiana mokombandambanda!" ¹¹Nu Jesu ua hita mu Jerusalema na mo Ndemberi nu a tara ovina avihe. Nu ejuva tji ra toko, a rire tja piti a i ku Betani puena imba omurongo na vevari. ¹²Nu mependukirua re juva, tjija vezu ko Bethani Eje ua tirondjara. ¹³Nu Eje tja muna omukujumbua mbuari novijao kokure, uaja kuuu kutja nani maka muna otjihape muuo. Nu Eje tja tjeja puuo kena tja vaza muuo pendje jovitavi uriri, orundu oruveze ruomikujumbua tjandje karujeja. ¹⁴Nu Jesu ua hungirire nu atja kuuu, "Kapena mundu ngu maari otjihape move rukua." Nu ovahonguea ve va zuvire tji. ¹⁵Nu ovo veere ku Jerusalema, Nu tja hita mo Ndemberi Jesu ua utire oku nakera pendje, ovarandise no varande mo Ndemberi. Eje ua tjengura ovitithe viovapimbasane vo vimariva no vihavero via imba mbuja ve randisa ozonguti. ¹⁶Nu Eje ka jandjerere nangarire omundu oku tjinda otjina mo Ndemberi. ¹⁷Nu Eje Ue vehonga amatja nai kuvo, "Tjii kape tjangerue kutja, 'Ondjiuo Jandje mai je ku isaneua ondjiuo jongumbiro joviua avihe?'" *** ¹⁸Nu Vapristeri ovanene no vatjange tji va zuva tji, nu ave ruku oku paha kutja mave mu zepa vi. Orundu ovo ija ve mutira mena rokutja ovandu avehe va himisirue ijo ku hongu Kue. ¹⁹Nu omapeta tjija tumbuka, ovo va pitire motjihuro. ²⁰Nu momuhuka tjija ve kapita va muna omukujumbua aua kukuta okuza komize viao. ²¹Nu Petrusa ua zemburuka nu atja, "Muhonge, tara! Omukujumbua mbuaa sengire ua kukuta." ²²Jesu uazirire natja kuvo, "Karee nongamburo mu Mukuru. ²³Orundu tjiri metja nai kuene, Kutja auhe nguma tja nai kondundu indji, ove zukuka imbo nu u keriumbe momuronga, ae hina ku njengurisa tji momutima ue, nunguari ama itavere kutja ovina mbi mbi mahungire mavije ku tjitua, itji Mukuru otjima tjiti. ²⁴Opu Me zu okutja nai kuene: Ovina avihe mbi mamu ningire mongumbiro, itavereje kutja mamu vi jakura, nu mavi rire ovien. ²⁵Nu aruhe tji mua sekamene ongumbiro, jesireje tjimuno mundu nguna otjipo kuena ene, kutja Iho uenu nguri Mejuru E mu jesire ozongatukiro zenu. ²⁶***²⁷Nu ovo veere rukua ku Jerusalem. Nu Jesu ngunda ama kaenda mo Ndemberi, Ovapristeri ovanene, novatjange, novanene veja ku Je. ²⁸Nu avetja nai ku Je, Ovina mbi u tjita novara uatjike, Nu ouani ngue kupa ouvara uoku tjita ovina mbi?" ²⁹Nu Jesu ua zira nu A tja nai kuvo, Me mu pura epurira rimue, nu Ndji ziree nu ami Me mu raere kutja mbi tjita ovina mbi novara uatjike? ³⁰Ombapitisimo ja Johanesa, jazire kejuru poo omovandu? Ndjiziree." ³¹Nu ovo veri hungirira muvo oveni, amavetja, "Tjituatja, 'jaza kejuru, Eje mee kutja, Onguae vari tjimu ha kamburire mu je?" ³²Nunguari tjituatja, 'ja za movandu'...." ova va tirire ovandu, orundu avehe va varere Johanesa otja omuprofete katjiri. ³³Nu ovo va zira nu avetja nai ku Jesu, "Katuna ku tjiua." Nu Jesu ua zira nai kuvo, "Nu Ami uina opu mbi hina ku mu raera ouvara mbu mbi tjita nao ovina mbi."

Chapter 12

¹Nu Jesu ua utire oku ve hongu kuena novisasanekeko. Nu ua tjere, "Omurumendu uorive ua kunine otjikunino tjomivite, nu e tji umbire orumbo, nu a se otjitoto tjo tjikameno tjomivite. Nu a tungu mutjo otjihongo tjondjeverero nu eje uetji jazemisa kovakune nu a kuka oujenda oure. ²Nu moruveze orusemba, eje ua hinda omukarere ko vakune vo mivite, kutja veke mupe ko ovihape vio tjikunino tjomivite. ³Nu ovo ve mu kambura, nu ave mu tono, nu ave mu ramba ae hina tjina. ⁴Nu rukua eje ua hinda omukarere omukua kuvo, nu ave mu tete ozombara motjiuru, nu arire tjive mu tumbu nondjambu. ⁵Nu ua hinda omukua rukua, nu inguo va zepa. Nu va tumba no vakua ovengi nondjambu, ave tono tjiva nu tjiva ave zepa. ⁶Nu kunda ua serue no mundu umue okuhinda, nomuna Ue omusuvera, Nu Eje uari oomaandero okuhinda kuvo. "Amatja, mave ka tenga omuna uandje." ⁷Nunguari ovakune vo mivite imbo va tjere nai mokati kavo oveni, "Ingui eje omurieta. indjeje, ngatu muzepe, nu eta maririre oretu." ⁸Nu ovo ve mu toora, nu ave mu zepa, nu ave mu nakere pendje jotjikunino tjomivite. ⁹Nambano omuini uo tjikunino tjomivite ingo matjitivi? Eje meja nu a njono imbo ovakune vo mivite nu a jandja otjikunino kovakua. ¹⁰Ene kamuna pu mua resere omatjangua inga, "Eue indi ovatunge ndi va tonda onda rire eue rotjiuru romauaneno rotjikoro. ¹¹Itji tja tjitua i Muhona nu otjo otjihimise momeho uetu." ¹²Nu ovo oku zambo ovanane vo vaJuuta va vangere oku mukambura orundu va tjivirue kutja ua hungirire otjisanekeko itji ohunga navo. Nu vatirire otjimbumba tjo vandu. Nu vemuesa nu ave kaenda. ¹³Nu ovo vahindire ku Je vemue Vovafarisei Novaherode, kutja ve Mu zenge nomambo. ¹⁴Nu ovo tjiveja vatja nai ku Je, "Muhonge, ko rikende nomundu karive, orundu ove kona konatja nondengu jomundu. Nunguari U hongu ondjira ja Mukuru mouatjiri." "Tji okokuua otja koveta okusuta otjisuta tjouhona komukesare poo inde. ¹⁵Ngatu jandje tjo poo atu jandja tjo?" Nu Jesu mokutja ua tjiza omatiku uao uatja nai kuvo, "Onguae tji mamu ndji roro? Ndji jetereje otjimariva tjotjitenda kutja mbi tji mune." ¹⁶Nu ovo va jeta tjo ku Jesu. Nu Eje uatja nai kuvo, "Otjiperendero nomatjangua ouani ngeri mutjo? Nu ovo vatja nai ku Je, "oviomukesare." ¹⁷Nu Jesu ua zirire nu A tja, "Jandjeje komukesare imbio viomukesare, na imbio via Mukuru ku Mukuru." Nu ovo va himisiua Ije tjine. ¹⁸Kuzambo Ovasadukai, imba mbetja kakuna mbendukiro jovati, veja ku Je. Nu ave Mu pura am avetja nai, ¹⁹"Muhonge, Mose ua tjangere nai kuete, "omurumendu tja koka nu a esa omukaendu ue, no kuhina omuatje, omuangue ue uaso kuria omukazendu ue nu emu kuatere ovanatje." ²⁰Nambano pari ovakuatupamue hambombari ovarumendu: nu ingo tjiveri ua kupa omuakendu nu atu ae hina ovanatje. ²¹Nu ingui outjavari ue mu kupa, ne eje uina atu ae hina muatje. Na ingui outjatatu eje uina. ²²Nu pouhambombari uao ve mu kupire nu ave ha jesa ovanatje. nu kombunda javo avehe omukazendu eje uina a koka. ²³Nambano mombendukiro ovo tjimave penduka, marire o uaune pokati kavo? Orundu ovo pouhambombari uao ve mu kupire." ²⁴Nu Jesu uatja nai, "Indi kaezeva ro kutja muri posio, mokutja kamu tjia omatjangua na inga omasa ua Mukuru? ²⁵Orundu ovo tji maveje ku penduraa movati, ovo kavena ku kupa poo oku jandjua morukupi, nunguari veri otjovaengeri mberi mejuru. ²⁶Nu otja kovati, kutja mave penduka, Ene kamu resere membo ra Mose, kutja Mukuru ua hungirire vi kuena mo Tjihua, tja tjere, "Ouami Mukuru ua Abraham, na Mukuru ua Isaka na Mukuru ua Jakova? ²⁷Eje ka Mukuru uovati, nunguari o Mukuru uovanamuinjo. Ene otji muri posio tjine." ²⁸Nu umue uovatjange ueja tjaza noku puratena ehungi rao; A munu kutja Jesu ueve zira osemba. Nu emu pura kutja, "Etuako etenga puo ajehe oorine? ²⁹Nu Jesu Uemu zirire nai, "Etuako etenga muo ajehe orondi, "Zuva ove Isiraera, Muhona Mukuru uetu, o Muhona umue. ³⁰Nu ove uaso ku suvera Muhona Mukuru uoje nomutima uoje auhe, nomuinjo uoje auhe, nozondunge zoje azehe, nomasa uoje ajehe." ³¹Nu indi oritjavari riri nai, "Ove uaso ku suvera omuraranganda uoje tjimuna tji ueri suvera. Kape netuako rokombanda ja inga." ³²Nu omutjange uatja nai ku Je, "Ua ziri osemba tjiri Muhonge! Orundu kuna Mukuru umue, nu kapena uarue pendje na Je. ³³Nu oku Mu suvera nomutima auhe, nozondunge azehe, muinjo auhe, nomasa aehe, noku suvera omuraranganda otja omundu omuini, kua kapita ovijandjeua ombomba oviningirisiua avihe nozombunguhiro azehe." ³⁴Nu Jesu tja muna kutja ua ziri naua nounongo, Eje uatja nai kuje, "Ove ko ri kokure nouhona ua Mukuru." Nu kombunda ja ingui kapena umue ngua rorere oku pura Jesu omapurira omakua. ³⁵Nu Jesu ngunda ama hongu mo Ndemberi, ua zirire natja, "Ovii ovatjange tji ve tja Kristu Omuna ua David? ³⁶Nu David omuini tja tjere nai Mombepo Ondjapuke, 'Muhona ua tjere nai ko Muhona uandje, "Ove haama kokunene kua Ndje, nga tji Mba ungura ovanavita naove kehi jozombaze zoje." ³⁷Nu David omuini tji me muisana 'Muhona', nu nambano Kristu eje omuatje ue vi?" Nu otjimbumba otjinene tje Mu puratena nondjoroka. ³⁸Nu momahongero ue Jesu uatja nai kuvo, "Ritakamiseje kovatjange, mba suvera okuzara ozombanda ozonde, noku minikua motuveze tuomarandisiro, ³⁹Novihavero viokondomba mozosinangonge, notuveze tuondengero pomikandi. ⁴⁰Mbe njondorora nu ave pundu ozondjiuo zovahepundu, nu ave kumbu ozongumbiro ozonde kutja ovandu veve mune. Imba ovarumendu imba mavee okujakura Omberero ondeu oku kapita." ⁴¹Nu Jesu ua haamene pehi ohunga notjikesa tjovimariva mo ndemberi;

nu eje ua tarerere ovandu tjima ve umbu ovimariva motjikesa tjovimariva. Nu ovengi mbari ovatumbe va umbire mo ovimariva ovingi. ⁴²Nu peere omuhepundu umue omusiona, nu eje ua tuamene mo oumariva uvari uovitenda uo ndengu rumue jotjipeni. ⁴³Nu Eje ua isanenene ovahongeua Ve ku Je, nu atja nai kuvo, "Tjiri metja nai kuene, omuhepundu ingui omusiona ngui ua tuamo mo okukapita avehe imba mba umbu motjikesa tjovimariva. ⁴⁴Orondu avehe va andja okuza mouingi mbu ve nauo. Nunguari omuhepundu ingui, okuza mouhepe ue ua tuamo mo atjihe tjari natjo, okutja atjihe tji tja hupa natjo."

Chapter 13

¹Nu Jesu tjija piti mo Ndemberi, umue uo vahongeuva ve uatja nai ku Je, "Muhonge, tara! Omaue uomungemuano nozondungiro zomungemuano! ²Nu mezirira Jesu uatja nai kuje, "Mo munu ondungiro indji onene indji ? Kapena eue rimue imba ndi ma rije ku seua kombanda ekuao, ndi hina kuhaneua." ³Nu Eje tja haamene kondundu jomininga, ohunga no Ndemberi, Petrusa na Jakobasa na Johanesa na Andreasa arire tjive mu pura mourike uao, ⁴"Tu raera, ovina mbi ma vije ku tjitua rune? Nu otjisanekero tjo ma jenenisiro uovina mbi ma ije ku rira tjike?" ⁵Nu Jesu ue ve zirire nu ua utire okutja nai, "Tjevereje kutja ape ha ningi omundu ngu me mu pukisa. ⁶Orondu ovengi maveje kuja mena Randje nu, amavetja, 'Ouami Kristu' nama ve pukisa ovengi. ⁷Nu ene tji mamu je ku zuva komunda uo vita notutona tuo vita, amu uruma ko, orondu imbi avihe viaso ku kara ko, nunguari omaandero ngunda aje hije ja. ⁸Orondu otjiuana matji sekamene otjiuana, nouhonapare au sekamene ouhonapare. Nu mape kara omanjinganjingiro uehi, mo mahi omengi, nozondjara. Imbi ombutiro jo mihihamo ominene. ⁹Nunguari ritjevereje oveni. Orondu mave mu jandja kovimbumba vio vanane nu mozosinangonge mamuje ku tonua. Nu mamuje ku jeterua pomurungu uovanane nozombara mena Randje, ni tji marire omahongoneno kuvo uina. ¹⁰Nombuze indji, mai so kuzubarisiua rutenga mouje auhe. ¹¹Nunguari tji ve mu kambura nu ave kemu jandja, amu rikende komurungu uoruveze kutja mamu ka hungira tjike. Nunguari itji ma mu je ku peua mo iri otjingejo ndjo otji muaso ku hungira. Orondu handji ka uene mbu ma mu hungire, nunguari Ombepo Ondjapuke. ¹²Nu oomuangu ne rumbi mavee ku horasana nave tuarasana kondiro, nu ihe ma horora na tuara omuatje ue. No vanatje mavee ku pirukira ovakuate vao, nave tjiti kutja ve zepiue. ¹³Nu mamu je ku njengiua ijo vandu avehe mena rena randje. Nunguari ingui ngua takama nga ko maandero, eje ma jamua. ¹⁴"Nunguari tji mua munu Otjijaukise otjihaandjerua tjOmanjoneno, atja kurama moruveze pu tji hasere" (auhe ngu ma rese nga pangunune), "Okutja imba mberi mo Judeja nga ve taurire kozondundu, ¹⁵Nu ahue nguri kombandondjiuo a heruka okuje ku hita mondjiuo poo oku toora tjimue mondjiuo, ¹⁶Nu ingui nguri motjikunino ngaa jaruka oku ka toora omutuaro ue. ¹⁷Nunguari ouee kumba ovingundi no va njamisise mo majuva ngo. ¹⁸Nunguari kumbeje kutja aihira rire ouo kupepera. ¹⁹Orondu momajuva ingo ma kuje ku kara ombamisiro onene, ndji hina ja karere ko okuza kombutiro jo vina mbia memua i Mukuru nga ko ruveze ndui, nu ndji hina maa ije ku kara ko rukua. ²⁰Nu Muhona andaku omajuva ingo kaje susuparisirue, katja pe kara onjama ndji mai jamua. Nu mena ro vatoororua imba mba toorora, Eje ua susuparisi omajuva ngo. ²¹Nu omundu umue tje mu hee kutja, "Tareje, Kristu ejengui! poo "Tara uri mbena!" a mu itavere ko. ²²Orondu mapeje ku surumuka ooKristu votjiuova, novaprofete vo tjiuova, nu mavee ku ungura ovisenekero novihimise vio kupukisa, mberi kutja andaku itja pe urika, itjave pukisa naimba ovatoororua oveni. ²³Nunguari tjevereje! Mbe mu tjivisa ovina avihe komurungu uoruveze. ²⁴"Nunguari kombunda jombamisiro ndjo, ejuva mari zorerisiua, nomueze au ha jandja ondjerera jao, ²⁵Nozonjose kejuru mazeu, nu omasa ngeri momajuru maje pukaurua. ²⁶Nu kuzambo maveje kumuna Omuna uomundu ameja movikamba viejuru no masa noujere ounene. ²⁷Nu meje ku hinda ovaengeri Ve, nu maveje ku uongera kumue ovatoororua ve okuza kozombepo ine, okuza komaandero jemue uouje okujenda komaandero uejuru. ²⁸Nambano rihongeje otjisanekero tjo mukujumbua. Otjitavi tjauo tjima tjirire otjitarazu, ama tji njomoka ovijao, mu tjiua kutja okurooro kuri popezu. ²⁹Okutja mo muano otjingeuo, ene tji mamu munu ovina mbi, tjiuee kutja uri popezu, posijo pomivero. ³⁰Tjiri metja nai kuene, ondekurona indji kanaa i manuka ngunda ovina mbi avihija jenenisiua avihe. ³¹Ejuru nehi mavi kapita, nunguari omambo uandje kanaa je kapita. ³²Nunguari uhunga ne juva indo noire kapena mundu ngu tjiua, kako, novaengeri mejuru, naingui Omuna, pendje na Tate uriri. ³³Ene tjevereje, karee katumba, orondu kamuna kutjiua kutja oruveze orune.*** ³⁴Peri otja omurumendu ngua kukire oujenda okujenda kehi rokokure, ngua jesire ondjiuo je nu a jandja ouvara kovakarere ve, nu ku auhe a jandja otjiungura, nu a rakiza omutjevere uopomuvero oku tjevera. ³⁵Opu muaso ku tjevera, orondu kamuna kutjiua kutja omunio ndjiuo meja rune, kutja ongurova, poo omokati koutuku, poo mohunguriva tjimai vandara, poo omomuhuka. ³⁶Tje ja motjimanga, nu E mu vaza a mua rara. ³⁷Nu tjime hee kuene Me hee ku avehe, Tjevereje!"

Chapter 14

¹Nambano paseuerue omajuva jevari kutja omukandi uomarurumino no uomboroto ndji ha surisuiua. Nu ovapristeri ovanene novatjange va pahere ozondjira zoku kamburaJesu movineja noku Mu zepa. ²Nunguari va tjere, "Arire mejuva romukandi tjaa ngaa pe kara ezunganeno pokati kovandu." ³Nu Jesu tjari mo Bethani mondjiuo ja Simona ingui omuna mutjise orupera, Eje tja haamene periho, kueja omukazendu ngua tjindire ekende rovinuke viondengu johaveha. Nu eje ua pamuna ekende rapo nu a tirire ro motjiuru tje. ⁴Nunguari pari vemue mba pindikire. Nu a veunauna nu avetja, "Omanjoneno inga uotjinuke ja tjitirua tjike?" ⁵Orundu otjinuke itji atja tjii randisiua kovimariva vio vitenda omasere jetatu nu a vi jandjeua kovasiona." Nu ve mu pindikirire tjine. ⁶Nu Jesu uatjere, "hanikee naje! Mamu mu zungire tjike? Eje ua tjiti otjina otjiua kuami. ⁷Orundu ovasiona ve kara puena ene aruhe, nu mamu jenene oku ungura ouua kuvo oruveze aruhe ndu mua vanga. Nunguari kamuna Ami aruhe. ⁸Eje ua tjiti tji me tjiuru, eje ueja komurungo ruveze, okusoporera orutu ruandje ombakero. ⁹Tjiri metja nai kuene, akuhe ombuze ombua ku mai ka zuvarisiua mouje auhe, itji omukaendu tja tjiti tji, matji ka serekarera, na zemburukirua ko. ¹⁰Nu Judas Iskariot, umue ua imba omurongo navevari, uaja kovapristeri ovanene oku ke Mu horora kuvo. ¹¹Nu ovapristeri ovanene tjiva zuva, va joroka nu ave mu raere norujano kutja mave mupe ovimariva. Nu eje arire tja ruku oku paha oruveze ndumaru jandjere kutja a sore oku Mu jandja kuvo. ¹²Nambano ejuva inde tenga ro mukandi uozomboroto ndeha surisirue, tjija ku zepiua ondu jomarurumino, "ovahongueua Ve vatja nai ku Je, Ove mo paha kutja tu ke Ku tunine pi kutja U ka rire ko eriro romakatukiro." ¹³Neje Ua hinda vevari vo vahongueua natja nai kuvo, "hitee motjihuro, nu mamu ka hakaena nomurumendu ngua tjindi ehoro romeva mu kongorereje ¹⁴Nu akuhe kaka hita mondjiuo, mu kongorereje nuka hejee omuini uo ndjiuo kutja, 'Omuhonge matja, 'etuuu ro vajenda mu Me ka rira omakatukiro puena ovahongueua vandje ripi?" ¹⁵Nu eje me ke mu urikira etuuu enene rokombanda nda harekua nu nda tunua. Ngarire ku mu eke tu tunina." ¹⁶Novahongueua va kaenda, nu avei kotjihuro, nu ave vaza otja imba pa hee, nave tunine Omarurumino. ¹⁷Nu tji ra toko, eje ueja puena imba omurongo navevari. ¹⁸Novo ngunda ava haama ama veri, Jesu uatja, "Tjiri metja nai kuene, umue uenu ngu mari puena Ami me Ndji horora." ¹⁹Novo va hihamenue tjine, nave utu okutja nai kuje ko umue umue, Ouami?" ²⁰Nu Jesu ua zira natja nai kuvo, "umue ua imba omurongo na vevari, ingui ngu ma tjaveke omboroto motjijaha puena Ami. ²¹Omuna uomundu ma kaenda otja tji patjangua komunda ue. Nunguari ouee komundu ingui ngu ma horora Omuna uomundu! Itja pe ngara komundu ingo andaku ka kuaterue." ²²Nu ngunda ama veri Jesu ua toora omboroto, nei sere ondaja, nei teja. Nu ei jandja kuvo, na tja, "Tooreje, rie, indui orutu ruandje." ²³Neje ua toora ekopi, nu tjaza nokutjandangi, a jandja ro kuvo, nu avenu muro avehe. ²⁴Neje uatja nai kuvo, "Indji ombindu jandje jo ngutasanenokumue ombe, ndji mai tirahirua ovengi. ²⁵Tjiri metja nai kuene, hina ku nua ko rukua kotjihape tjo muvite, nga kejuva ndina tji Meje ku nua kutjo koupe mouhona ua Mukuru." ²⁶Nu tji vaza noku imbura etangero, arire tji vai kondundu jomininga. ²⁷Nu Jesu uatja nai kuvo, "amuhe mamu putarisiua, orundu patjangua, me tono omurise nu ozondu maze pizuka." ²⁸Nunguari tji mbazu noku penduka, me mu hongorere okujenda ko Galilea. ²⁹Nunguari Petrusa ua zira natja nai kuje, "ovandu avehe nanda ve putarisiua, ami hinee putarisiua ko." ³⁰Jesu uatja nai kuje, "Tjiri metja nai kove, ndinondi, ii, outuku mbunombui ohunguriva ngunda ai hija vandara potuvari, mo ripatana Ami potutatu." ³¹Nu Petrusa ua hungira nomasa, "Nangarire tjimbasa ku koka puena ove, ami hinee ripatana ove nagarire." Nu ovo avehe vatja nao uina. ³²Nu ovo veja po ruveze nduja ru isaneua o Gethesmane, Nu Jesu uatja nai kovahongueua Ve, "haameje imba ngunda ame kumbu." ³³Neje ua toora Petrusa, na Jakobasa na Johanesa puena Je, na jaruka oku handuka noku hihamua omutima tjine. ³⁴Neje uatja nai kuvo, "omuino uandje ua hara oruhoze tjine, tjimuna oruo ndiro, ndji undjireje mba, nu kareje katumba. ³⁵Nu ua riama komurungu katiti, Jesu a uire pehi, na kumbu kutja, 'tji mape urika, oiri ndji i Mu kapite. ³⁶Nu Eje uatja nai, "Abba Tate, Ovina avihe viurika Kove. Toora ekopi ndi mu Ami. Nunguari arire otja kombango Jandje nu ngairire ojo Je. ³⁷Nu Ueja nu eve vaza a va rara, natja nai ku Petrusa, Simona, tjii ua rara, onguae tjima mu urua ijo ku kara katumba oire imue? ³⁸Kareje katumba nu mukumbe, kutja amu ha hiti momarorero. Ombepo tjiri mai zeri nunguari onjama otjingundi." ³⁹Eje ua kaenda rukua, nu a kumbu, nu a hungire omambo otjingeu. ⁴⁰Neje tja kotoka rukua, ueve vaza a varara orundu omeho uao tji ja havererue ijozombotu), nu kave tjivirue kutja nga ve Mu zire vi. ⁴¹Nu tjeja otjikando otjitjatatu Uatja nai kuvo, "Tjii kunda mua rara nu mua suva? Opuu! Oire ojondji. Tareje! Omuna uomundu ma horrorua na jandjeua momake uovarunde. ⁴²Sekameje; nu tu kaende. Tareje, ingui ngu mendji horora uri popezu." ⁴³Nu Eje ngunda ama hungire, Judasa, umue uaimba omurongo navevari ueja, puena otjimbumba tji tjeri panganene no mangaruvio nozonguinja nda zire kovapristeri ovanene, novatjange, novanene vovandu. ⁴⁴Nambano ingui ngue mu horora ueve pere otjisanekero, atja, "Ingui ngu mba hupite tjandje onguri Omurumendu uapo. Mu kambureje, nu mu mu tuare mo ndakamisiro." ⁴⁵Nu Judasa tja uto okuvaza, motjimanga eja ku Jesu natja, "Muhonge!" Nu e Mu hupite.

⁴⁶Nu ovo vatua omake uao ku Je nu ave Mu kambura.⁴⁷Nu umue ua imba mba kuramene imbo ua homona engaruvio re na kuapiza naro omukarere uo mupristeri omunene, ne mu kondo okutui. ⁴⁸Jesu ua zira nu atja nai kuvo, "Tjii mueja tjimuna mbu mueja oku kambura erunga, nomangaruvio nozonguinja a mueje ku kambura Ami are? ⁴⁹Mba karere puena ene aruhe ame hongo mondemberi, nu kamuna mue ndji kamburire. Nunguari otji mapetjitua kutja omatjangua je jenenisiue. ⁵⁰Nu avehe mbari puna Jesu ve muesa nave tupuka. ⁵¹Nu omurumedu uorive omutanda, ngue rihuikikire onguju jo rorina uriri korutu rue, ua kongorerere Jesu. Nu ovarumendu tjive mu kambura, ⁵²ua esa onguju jo rorina, nu a purukuta, nu a tupuka muzu. ⁵³Nu va tuara Jesu komupristeri omunene. nu Eje uari puena ovapristeri ovanene, ovanene novatjange mba uongarerere. ⁵⁴Nu Petrusa ue mu kongorera aeri kokure, nga moukoto uo tjituo tjondjiuo jomupristeri omunene. Nu a haama puena ovaungure, nu a uoto omuriro okurihengisa oupiu. ⁵⁵Nu ovapristeri ovanene, naimba avehe votjira otjinane tjo Vajuuta va pahere omahongononeno uo vizeze ohunga na Jesu, kutja ve sore oku muzepa. Nu kavena tjiva muna. ⁵⁶Nu ovengi vaetere omahongononeno uo vizeze ohunga naJe, nu omahongoneneo uao kau itaverasanene. ⁵⁷Nu tjiva vasekama nu a veeta omahongononeno uo vizeze ohunga naJe, amavetja, ⁵⁸"Tue Mu zuva amatja, "Ami Me hana o Ndemberi indji ndja tungua nomake, nu momajuva jetatu E tungu jarue ndji hina ku tungua nomake." ⁵⁹Nu ngunda omahongononeno uao uina kaje itaverasanene. ⁶⁰Nu omupristeri omunene ua kurama pokati kauo nu a pura Jesu natja, "Kona ezirira? Otjikuae itji imba ovarumendu tjimave hongonona ohunga naove?" ⁶¹Nu Eje ua muina uriri nu a ha ziri otjina. Nomupristeri omunene ue mupura rukua, atja, "Tjii oove Kristu, Omuna Uomunandaja?" ⁶²Nu Jesu uatja, "Ouami; Nu mamu je ku muna Omuna uomundu a ahaama ko kuuoko kunene kuomasa, nu a meja movikamba viejuru." ⁶³Nu omupristeri omunene ue rinjondorora omituaro, amatja, "Matu uhuara ama tu hepa ozohatoi? ⁶⁴Mueri zuvire ondjambo je ku Mukuru. Mamu munu ko vi?" Nu avehe ve Mu panguririre ondiro. ⁶⁵Nu tjiva arire tji vauto okumu tjekera omate noku Mu siringa komurungu nave mu turu ozongomi nu a vetja Kuje, "Profetera! Nu ovaungure arire tjive Mu toora nave Mu tono. ⁶⁶Nu ngunda Petrusa a haama kehi mo rumbo ruondjiuo, pe ere omusuko umue uovakarere vomupristeri omunene kuje. ⁶⁷Nu eje tjamuna Petrusa ama uoto, ua tara popezu kuje, natja, "Ove uina uari puena Omunazarene, Jesu." ⁶⁸Neje ua patanene, amatja, "ami himuii nu rukua hina ku zuva kutja mo hungire ke koro raje." Neje ua pita nu ai posijo muvero uo pendje. Nu ohunguriva ai vandara. ⁶⁹Nu ingui omukarere uomusuko uemumuna, natja nai rukua kuimba mba kuramene mbo, "Omurumendu ingui iumue uavo!" ⁷⁰Neje ua patana itji rukua. Nu kombunda jo karuveze okasupi imba mba kuramene imbo vatja nai ku Petrusa, "Otjotjiri oove umue uavo, orundu oove uina oove omuGarareja." ⁷¹Nunguari eje ua utire okurisenga noku jana, amatja, "Hi tjia omurumendu ingui nguma mu hungire komunda ue." ⁷²Nu ohunguriva motjimanga ai vandara orutjavari. Nu Petrusa ua zemburuka omambo ua Jesu, nga hungirire kuje; "Ngunda ohunguriva ai hija vandara potuvari, mo ndjipatana potutatu," nu e rituu nu a riri.

Chapter 15

¹Nu momuhuka omunene, Ovapristeri ovanene, novanene, novatjange, notjira atjihe tjovanane vo Vajuuta, va hakaena nu ave pandeke Jesu, nu ave Mu tuara, nu ave ke mujandja ku Pilatusa. ²Nu Pilatusa ue Mu pura, "Oove Ombara Jovajuuta?" Nuue muzira uatja nai kuje, "Opo pu ua hee." ³Nu ovapristeri ovanene ve Mu kuminina ovina ovingi. ⁴Pilatusa uemu purire rukua o natja, "Kona tji mo ziri? Tara kutja mave hatoire ovina ovingi vi ohunga naove!" ⁵Nu Jesu ngunda Kena tja zira Piratusa; nu eje opa himinua tjinene. ⁶Nambano momukandi uomarurumino, Piratusa eje uasere oku kuturira otjiuana omupandekua umue, ngutja zeri. ⁷Nu pari omurumendu omupandekua ngua inganene nguja isaneua Barabasa, nguari mondorongo puena imba mbu va zepire pamue ovandu me inganeno. ⁸Nu otjimbumba tjovandu tjeja ku Piratusa nu averuku oku ningira kutja e ve tjitire otja indi tjija tjiti movikando avihe. ⁹Nu Pilatus ue ve zira amatja, "Mamu zeri kutja mbi kuturire ene Ombara Jovajuuta." ¹⁰Orondu eje ua tjivirue kutja omena re ruru kutja ovapristeri ovanene vejandje Jesu kuje. ¹¹Nunguari ovapristeri ovanene va popere ombunga jovandu kutja i ningire okukuturirua Barabasa. ¹²Nu Pilatus uatja nai kuvo rukua o, Nu nambano hitjitevi naingui nguri Ombara Jovajuuta?" ¹³Novo va ravaerera kombanda rukua o, 'Mu papera kotjikoroise!' ¹⁴Nu Pilatus uatja nai kuvo, Neje ua tjita ouvi ua tjike?" Novo va ravaerera kombanda oku kapita amavetja, "Mu papera kotjikoroise." ¹⁵Nu Pilatus mena rokuvanga oku jorokisa itjo tjimbumba tjovandu, otje ve pandurira Barabasa. Nu ua tona Jesu ozongora arire tjemu jandja oku ka paperua kotjikoroise. ¹⁶Nu omasorondate je mu tuara po ruveze orupaturuke mondjiuo ehuarara ndji ja I isaneua o Praetoriuma, nu ave isanene otjimbumba tjo atjihe tjo masorondate Kuje. ¹⁷Nouo va kutjira ombanda o pepuri mu Jesu, nu ave zengi ekori rouhona ro makuija, nave tua ko kotjiuru Tje. ¹⁸Novo va utire oku Mu minika, ama vetja, "Minikua, Mbara Jovajuuta!" ¹⁹Novo ve Mu tona motjiuru noruu, nu ave Mu tjekere omate. Nave uoro zongoro zao oku rikotamena ku Je. ²⁰Nu tji vaza noku munjekerera ve Mu hukura ombanda indjo pepuri, nu ave mu huikike omituaro vie omuini, nave mu tuara oku ke mu papera kotjikoroise. ²¹Nu omurumendu umue Simona omutire ua Sirene, ngu ja kapita imbo, amazu kotjikunino, (iheja Alekasanda na Rufusa) nu ovo ave mukuminine oku toora otjikoroise Tje. ²²Nu omasorondate va jeta Jesu pona puja pe isaneua Ngorongota, (okutja, oruveze ruotjikongo tjotjiuru.). ²³Novo ve mupa ovinika ndja hovekua nomire okunua, nunguari Eje E hei nu ko. Nu vemupapera nu avehana omituaro Vie nombeterero kutja omusorondate auhe ma toora tjike. ²⁴Nu jari moire oitjatatu ovo tji ve Mu papera kotjikoroise. ²⁵Nu omambo uondjo ndja perue, ja tjangerue kombanda Je, "OMBARA JOVAJUUTA." ²⁶Nu pa paperua omarunga jevari kovikoroise puena, omue ko kuuoko Kue ingo kunene umue kokumoho Kue. ²⁷Nu imba mbu ja ve kapita mbo ija ve mu jamburura, amave taka oviuru viao, nu ama vetja, "Ove ngumo hana ondemberi nu oitungu momajuva jetatu, ²⁸Rijama omuini, nu U heruke kotjikoroise!" ²⁹Mo muano otjingeuo ovapristeri ovanene va njekerera mokati kavo oveni puena ovatjange, ama vetja, "Ija jama ovakua o, nu eje omuini kena ku rijama. ³⁰Jandjera Ombara ja Isiraera, nga i heruke kotjikoroise nambano nai kutja tu mune nu tu kambure." Nu imba mba papererue kovikoroise puena Je ve mu jambururire. ³¹Nambano okuza moire oitja hamboumue, kua kara ondorera mehi arihe nga koiri oitja muviu. ³²Nu moire oitja muviu, Jesu ua ravaera neraka enene, ama tja, "Eli, Eli, lama sabakathani?" Okutja Mukuru uandje, Mukuru uandje, ove ue Ndjesire tjike?" ³³Tjiva mba kuramene mbo, tji va zuva omambo Ue nu tji vatja, Tara, Eje ma isana Erija. ³⁴Nu umue uavo ua purukuta a toora ohore, e tjiaveke movinika, eitua ko ruu nemupe kutja anue. Nu omurumendu uatjere, "Muesa, nga tu tarere kutje Erija meje ku mu herura." ³⁵Nu Jesu Ua ura neraka enene, nu a koka. ³⁶Nu otjikatine tjondemberi tja njondoroka pokati, okuza kombanda nga kehi. ³⁷Nambano omukendurio ngua kuramene ohunga na Jesu, tja muna kutja ua koka mondjira indji, "Otjotjiri omurumendu ingui uari Omuna ua Mukuru." ³⁸Nu rukua o pari ovakazendu mba tarerere kokure. Mokati kavo muari Maria Magatarena, na Maria inaa Jakobasa ingo mutiti na Josesa, na Seruma, ³⁹Tjari ku Ngarareja vemu kongorerere nave muungurire. Novakaendu ovakua o ovengi mbe ere puena Je ko Jerusalema. ⁴⁰Nu ongurova tjija tumbuka, mena rokutja jari Ejuva romeritunino, okutja, ejuva komurungu uesabata, ⁴¹Joosefa ua Arimateja ueja mbo. Uari omuzemburukise omutengua mounane, eje uina ngu ja undju ouhona ua Mukuru. Ua hitire nouvande pomurungu ua Piratusa nu a ningire kutja a peue orutu rua Jesu. ⁴²Nu Piratusa ua himinue kutja Jesu uatu hapo; Nu otja isanene omukendurio nu emu pura kutja Jesu Uatu poo. ⁴³Nu Piratusa tjazu noku raerua ijo mukendurio kutja Jesu ua koka arire tja jandja orutu ku Joosefa. ⁴⁴Joosefa eje uari aa randa onguju jorinena. Nu e Mu turura ko tjikoroise, nemu mangere monguju indji jorinena, nemu rarisa mejendo nda kororerue okuza moruuua. Nu akunguzurire eue pomuvero uejendo. ⁴⁵Nu Maria Magatarene na Maria ina ja Joosesa va muna kutja Jesu ua pakua pi.

Chapter 16

¹Nu e sabata tjira kapita, Maria Magatarene na Maria inaa Jakobasa na Saruma va randere ovinuke oviua kutja ve ka sopore orutu rua Jesu navio. ²Nu muhuka omunene, me juva inde tenga rotjiveke, veja pejendo ejuva tjija ri piti. ³Novo va hungirire kumue nu avetja, "Ouani ngu me ke tukunguzurira eue okuri isapo pomuvero uejendo?" ⁴Nu ovo tjiva jera omeho, va muna kutja eue rakunguzurua ra isapeua, orundu oro rari enene tjinene. ⁵Nu ovo tjiva hita mejendo, va muna omurumendu omutandona, ngua zarere ombanda ombapa onde, aa haamene kokunene, novo ave uruma. ⁶Neje ua tjere kuvo, "Amu uruma. Ene mamu paha Jesu ua Nasareta, ngua papererue kotjikoroise. Eje ua penduka, kepo imba. Tareje oruveze pu vari a vemu rarisa. ⁷Nunguari kaendee, ka raereje ovahongeuva Ve na Petrusa, kutja "Eje ue muhongorere ko Gararea. Nu ingo oku mamu kemu muna otja tje mu raerere." ⁸Nu ovo va pita mo hakahana nave tupuka okuza pejendo, orundu ovo ija vezezera nu tjandji va temua. Nu kavena tjiva hungira kuena umue nangarire, orundu tjandji va uruma. ⁹Rukuru omuhuka omunene metenga rotjiveke, tjaza no kupenduka, ua munika rutenga ku Maria Magaterena ma nakerere pendje ozondemone hambombari. ¹⁰Neje ua kaenda nu aka raera imba mbari puena Je, mbari moruhoze ama ve riri. ¹¹Nu ovo, tjiva zuva kutja u nomuinjo, nu ua munikua ije, kave kamburire ko. ¹²Nu komunda ja nai Eje ua munika mosaneno jarue kuvevari vao, ama ve kaenda amave rianga mokuti. ¹³Nu ovo vaja nu ave ka hepura itji kovavakuao, nunguari ovo nakuvo uina kave kamburiro ko. ¹⁴Jesu kombunda ja nai, ua munika ku imba omurongo na umue, ava haama peri, Neje ue ve hungirira okuhina ngamburiro kuao no mitima viao omi kukutu mena rokutja kave itaverere imba mbe Mu muna tjaza noku penduka. ¹⁵Neje uatja kuvo, "Tuendeje mouje auhe nu zuvariseje ombuze ombua koviutua avihe. ¹⁶Nu ingui ngua itavere nu a papitisiua ma jamua, nu ingui ngu hina ku itavera ma varua omunandjo. ¹⁷Nu ovisanekero imbi mavi kongorere imba mbe kambura: Mena Randje mave nakere ozondemone pendje. Maveje ku hungira mo maraka omape. ¹⁸Maveje ku toora ozonjoka no make uao, nu tjiva nu otjina atjihe otjizepe, kanaa tjive hiamisa ko. Maveje ku jambeka omake kovavere, novo mave veruka." ¹⁹Nu Muhona Jesu tjaza noku hungira kuena vo, Eje ua toorerua kombanda Kejuru nu aka haama kokunene kua Mukuru. ²⁰Nu ovahongeuva Ve va kaenda nu ave ka zuvarisa akuhe, nu Muhona Ama ungura puena vo, Ama kongorerisa ovisanekero Kembo, oku zeuparisa ro.***

Luke

Chapter 1

¹Ovengi mba tuako eke ko ku tjanga osemba ohunga novina mbia tjitua mokati ketu, ²Otja tji via serekarerue kuete, i imba mbe vi muine komeho, no vahandjaure Vembo, ³Mba vaza aeri naua kuami uina, tji mbaza noku kondonona ovina avihe naua okuza kombutiro, oku ku tjangera vio naua toja koku kongorerasana kuavio, mutengua omujozikua Theofilas, ⁴Kutja ove u tjiue naua outakame uo vina imbi mbi ua hongua. ⁵Momajuva ua Herod ombara ja Judea, muari omupristeri uorive, ngu ja isaneua Sakarija, nguja ungurire morupa rua Abia. Nu omukazendu ue uazire movasuko va Aaron nena re uari Elisabet. ⁶Nu pouvari uao vari ovasemba pomurungu ua Mukuru, nu ava takamisa omatuako no zoveta za Mukuru azehe. ⁷Nu ovo kavari no muatje orundu Elisabet uari o ngandji. Nu ovo avejevare vari ave kurupa tjinene. ⁸Nu pa kara nai kutja, eje ngunda ama ungura otjiungungura tjoupristeri otja korupa rue pomurungu ua Muhona, ⁹Komuhingo uongaro joupriesteri, otjiungura tjo ku njosa ovinuke oviua mondemberi ja Muhona tja uira kuje mena rozohonga. ¹⁰Nu otjimbumba atjihe tjovandu tjari pendje ama tjikumbu oruveze ruomatuimisiro uovinuke. ¹¹Nu pamunikire kuje omuengeri a a kuramene kokunene kuotjiningirisiro tjovinuke. ¹²Nu Zakarias the mu muna ua kurunga nu omburuma aja muje,...(gnv) ¹³Nunguari omuengeri uatja nai ku Je, O tira ko, Sakaria, orundu ongumbiro jo je ja zuvirua, nu Elisabet mukazendu uoje me ku pandukire omuatje omuzandu, nu ove moje ku mu ruka Johanesa. ¹⁴Nu ove mo kara nendjoroka nenjando, nu ovengi maveje ku njandera onguatero je. ¹⁵Orundu eje ma rire omunene pomurungu ua Muhona, nu kena ku nuako omavinu uo muvite poo omanuua omazeu. Nu eje meje ku urisiua Nombepo Ondjapuke okuza mezumo raina. ¹⁶Nu eje meje ku tanaurira ovanatje ovengi va Israel ku Muhona Mukuru uao. ¹⁷Nu eje meje ku kaenda komurungu Ue mombepo na momasa ua Erija, oku tanaurira omitima vioviohe kovanatje, novahazuva kounongo uovasemba, oku tuna ovandu kutja ve rongerere Muhona. ¹⁸Nu Sakaria uatja nai Komuengeri, Itji ami meje ku tji tjiua vi? Ami tji mbiri omurumendu omukururume no mukazendu uandje tja uorongotisiua ijomajuva omengi. ¹⁹Nu mezirira omuengeri uatja nai kuje, Ouami Gabriel, ngu mbi kurama

pomurungu ua Mukuru. Nu mba hindua kove oku ku hepurira ombuze ombua indji. ²⁰Nu tara, mo seti eraka, kona ku jenena oku hungira, nga ke juva ovina mbi ndi mavi tjitua, orondu ove ko kamburire komambo uandje ouo nguma jee ku jenenisia moruveze ruauo. ²¹Nu ovandu vaundjire Sakaria nu ave himisia ijakutja ua uombisia itjike pupetambo mondemberi. ²²Nu eje tja pitire pendje ke peurireko oku hungira kuena vo, nuovo va muna kutja okutja u aka kara nombunikisiro mondemberi. Nu eje ua ugnurire ovisanekero kuvo nokuhina kuhungira. ²³Nu pa kara nai kutja, omajuva ue uoku ungura otjiungura tjoupristeri tji ja manuka, eje ua jaruka kondjiuo je. ²⁴Kombunda jomajuva ngo, omukazendu ue Elisabet otja rira otjingundi nu a tara oure uomieze vitano. Amatja, ²⁵Muhona Ua tjiti nai kuami momajuva inga, orondu omeho Ue tji jari kombanda jandje, oku isako ohoni jandje mokati kovandu. ²⁶Nu momueze outja hamboumue omuengeri Gabriel ua hindua okuza ku Mukuru kotjihuro tja Galilea, tjitji isaneua Nasaret, ²⁷Komusukona ngu hija rara puena ovarumendu, ngua varekerue ijomurumendu uena ra Josef, ue tundu ra David. Nu ena ra ingui omusukona ngu hija rara puena omurumendu ingui rari Maria. ²⁸Nu omuengeri ueere kuje natja, Minikua ove nguua mbimbirua notjari otjinene. Muhona uri puena ove. Ove ua serua ondaja mokati kovakazendu. ²⁹Nu eje the mu muna arire tja zungua ijo mambo ue momuijino, nu e ripura kutja indji ombinika jomungemuano. ³⁰Nu omuengeri uatja kuje, Otira Maria, orondu Muhona tja tjariparera ove. ³¹Nu tara! Ove mokutu oungundi motjikuatero tjoje, nu o panduka omuatje omuzandu, nu ena re mo mu ruku JESU. ³²Nu Eje marire omunene na isaneua Omuna Uomukombandambanda. Nu Muhona Mukuru ma jandja ku Je otjihavero tjouhona tja ihe David. ³³Nu meje ku kara nouvara kombanda jondjiuo ja Jakova ngaaruhe, nu ouhonapare ue kanaa u janda ko. ³⁴Nu Maria otja tja komuengeri, Mape kara vi nai, ami tjimbi ha tjiua omurumendu. ³⁵Nu ouengeri ua zira natja kuje, Ombepo Ondjapuke mai ja kombanda joje, nomasa Uomukombandambanda aje kovere ove. Ingui Omujapuke ngu meje ku kuatua ijove opu meje ku isanenua Omuna ua Mukuru. ³⁶Nu tara, omuramuee, Elisabet, eje uina ua kuta oungundi moukurundu ue, nu imbui omueze outja hamboumue ku ingui ngua isanenua kutja ongandji. ³⁷Orondu ku Mukuru kapena tjimue tji tji haurika. ³⁸Nu Maria uatja, Tara, ouami omukarere ua Muhona. Nga ku tjitue kuami otja kembo roje. Nu omuengeri ua zirepo puje. ³⁹Nu momajuva ingo Maria, ua ire kehi rozondundu, kotjihuro tja Juda, mohakahana ⁴⁰Nu eje ua hitire mondjiuo ja Sakaria na minike Elisabet. ⁴¹Nu pa kara nai kutja, Elisabet tja zuva ombinika ja Maria, okanatje ka tuka motjikuatero tje, nu Elisabet arire the urisia Nombepo Ondjapuke. ⁴²Nu eje ua hungira neraka enene natja, Ove ua serua ondaja mokati kovakazendu, nu otjihape tjo tjikuatero tjoje tja serua ondaja. ⁴³Nu itji the ndji zire pi, kutja ina Jomuhona uandje uaso ku ja kuami. ⁴⁴Orondu, Tara, eraka rombinika joje tji rautu oku zuvaka komatui uandje, okanatje ka tukisia ijonjoroka motjikuatero. ⁴⁵Nu uaserua ondaja ingui ngua kambura orondu ovina imbi mbia raerua I Muhona mavi jenenisia. ⁴⁶Maria uatja, omuinjo uandje maupe ondjozikiro ko Muhona, ⁴⁷Nombepo jandje ja joroka mu Mukuru omujame uandje. ⁴⁸Orondu Eje tja muna oruveze oru hina ndengu ruo mukarere ue, nu tara okuza ku nai ozondekuro azehe mazeje kundji isana omunandaja. ⁴⁹Orondu Eje ingui Omunamasa uendji tjitire ovina ovinene, nu Ena Re Ejapuke. ⁵⁰Nu otjari The tjiri kombanda jaimba mbe nondira ku Je, okuza kondekuro nga kondekuro. ⁵¹Eje ua tjita oviomasa nokuuoko Kue, Eje uapiza imba mbe ritongamisa mouripura uomitima viao. ⁵²Eje ua hakurura ovanamasa kovihavero viouvara, nu A tongamisa ovehinandengu. ⁵³Eje Ue kutisa ovanandjara novena oviua, nu imba ovatumbe Ue ve ramba nokuhina tjina. ⁵⁴Eje ua vatera omukarere Ue Israel, mo ku zemburuka otjari Tje, ⁵⁵Otja Tja hungirire kootate, ku Abraham nakondui je ngaaruhe. ⁵⁶Nu Maria ua kara puena je ngeri omieze vitatu, nu a jaruka kondjiuo je omuini. ⁵⁷Noruveze rua jenenisia ruokutja Elisabet a panduke. Neje ua panduka omuatje omuzandu. ⁵⁸Novararanganda ve nozamumue ve tjva zuva omuano Muhona mbua raisa otjari Tje otjinene ku je, ovo va karere nondjoroka puena. ⁵⁹Nu pa kara nai kutja mejuva oritja hambondatu ovo veja oku sukarisa okanatje, novo v eke ruka Sakarija, amave ke rukire mu ihe. ⁶⁰Nunguari ina ua zira natja, kako, nunguari eje ma rukua Johanesa. ⁶¹Novo vatja ku je, Kapena umue uo muhoko uoje ngu isaneua nena ndi ⁶²Novo va ungura ovisasanekero ku ihe oku mu pura kutja ma vanga kutja omuaje a rukue une. ⁶³Neje ua ningirire otjitjangero, nu atjanga, amatja, Ena re o Johanesa. Novo va himua avehe. ⁶⁴Nu tjimanga otjinjo tje arire tji tja patururua nereka re ari kuturua. Neje a hungire na tanga Mukuru. ⁶⁵Nondira ja raukura kombanda jaimba mba turire ongondoroka navo. Novina mbi via serekarerue mehi arihe ra Judea rozondundu. ⁶⁶Navehe mba zuvire ovina imbi, va puikire vio momitima viao, amavetja, Ingui marire omukemuatje? Orondu Eke ra Muhona rari puenaje. ⁶⁷Nu ihe Sakarija ue urisirue Ijombepo Ondjapuke, nu a profeta amatja, ⁶⁸Nga jozikue Muhona Mukuru ua Israel, orondu tja varura na kutura ovandu ve. ⁶⁹Nu ngueto jerururire onja jondjamo mondjiuo jomukarere Ue David, ⁷⁰Otja indi tja hungirire novinjo viovapofete ve ovajapuke, mba karere ko okuza kombutiro jouje, ⁷¹Kutja matu jamua kovanavita naete, no keke raimba mbe tu tonda ⁷²Oku jenenisa omakuizikiro uotjari nga tjitire kootate, noku zemburuka omerikutiro pamuee Ue omajapuke, ⁷³Norujano ndua janene ku tate Abraham ⁷⁴Kutja eje meje ku tjita kutja ete tu kuturue kutja tu sore oku mu ungurira nokuhina oma, ⁷⁵Moujapuke nousemba pomurungu Ue, omajuva ajehe uohupo jetu. ⁷⁶Nove, mutje, moje ku isaneua omuprofete ua Ingui Uokombandambanda; orondu ove moje ku kaenda

pomurungu ua Muhona oku tuna ozondjira Ze. ⁷⁷Oku jandja ondjiviro jondjamo kovandu Ve nondjesiro jomauvi uao. ⁷⁸Mena rounjanutima uotjari tja Mukuru uetu, ouo mbua raukira kombanda jetu otjomapitiro uejuva okuza kombanda ⁷⁹oku jandja ondjerera ku imba mba haama mondorera na momuzororema uondiro, noku tumburira ozombaze zetu kondjira jotjari. ⁸⁰Nomuatje ue kurire na kara nomasa mombepo, nu uari mokuti ongaango nga kejuva nda raisiua ko Isiraera.

Chapter 2

¹Nu momajuva ngena, kua zire embo erajero komukesare Augustus, kutja ouje auhe utjangue omana.

²Nomatjangero inga omatenga ja tjitua Kirenius tja ri omuhegemone mo Sirie. ³Navehe vaja okukeritjangisa, auhe kotjihuro the omuini. ⁴Josef uina uaza ko Galilea, motjihuro tja Nasaret, nai ko Judea, kotjihuro tja David, tji tja rukua Bethlehem, orondu tja zire mondjiuo na morukuato rua David. ⁵Uaja ngo Okukatjangua puena Maria, omukazendu ue omuvareka, nguari otjingundi. ⁶Nu ngunda averi ngo, omajuva arire tjija jenene uokutja a panduke omuatje uee. ⁷Neje ua panduka omuzandu otjiveri tje, nemu manga mozonguju, narire the mu rareke metemba ndi risirua ovitumbua, orondu tji pe ha ri noruveze mondjiuo jovaenda. ⁸Nu morukondo rue hi otjingeruo, muari ovarise mba tjeverere otupanda tuao outuku. ⁹Omuengeri ua Muhona ua raukira kuvo, noujere ua Muhona ue ve koverere nondjerera. Novo arire tjiva uruma tjinene. ¹⁰No omuengeri ua tjere kuvo, "A mu tira, orondu mbe mu jetere ombuze ombua jondjoroka onene, ndji mai ja kovandu avehe. ¹¹Ndino mua kuaterua Omujame motjihuro tja David! Nguri Kriste Omuhona! ¹²Nu itji matji rire otjiraisiro kuene, mamu ka vaza okanatje kuka mangua mozonguju kuka rarekua metemba ndi risirua ovitumbua. ¹³Nu tjimanga pa munikire otjimbumba otjinene tje juru puena omuengeri, amatji tanga Mukuru, amatji tja, ¹⁴Oujere ku Mukuru mokombandambanda, nohange mouje, noupue movandu. ¹⁵Nu pa kara nai, kutja otja imba ovaengeri tjiva zire puvo nu ave jaruka mejuru, ovarise arire tji va hejasana nai, Nambano ngatu jende ko Betlehem tu ka mune otjina tji tjitja tjitua, itji Muhona tja tjivisa kuate. ¹⁶Novo veja mohakahana nave vaza Maria, na Josef nokanatje kuka rara metemba ndi risirua ovitumbua. ¹⁷Novo tji ve kemunu, arire tjiva zuvarisa porutjandja imbi mbi va raerua komunda uokanatje nga. ¹⁸Navehe imba mba zuva, va himisiua ijo vina mbi va raererue i jovarise. ¹⁹Nunguari Maria ua takamisa omambo inga ne ripura nauo momutima ue. ²⁰Novarise va jarukire, amave hivirike noku tangeru Mukuru ovina vihe mbi va zuvire, noku muna, otja imba pu va raererue. ²¹Nomajuva hambondatu tji ja jenennisia kutja okanatje ke sukarekue, ena Re arire tjira rukua Jesu, nda rukirue i jomuengeri ngunda ae hija zezengua motjikuatero. ²²Nu omajuva uokukohororua tji ja za noku jenenisia otja koveta ja Mose, ove ve Mu jeta ko Jerusalem oku Mu jandja ku Mukuru; ²³Otja tji patjangua moveta ja Muhona, "Otjitume atjihe tji tja paturura otjikuatero matji isaneua otjijapuke tja Muhona," ²⁴Noku ka jandja ombunguhiro otja ku imba pupa heua moveta ja Muhona, "ozonguti mbari poo ovititipongona vivari." ²⁵Nu tara, muari nomurumendu mo Jerusalem, uena ra Simeon, nu omurumendu tjingije ngui uari omutakame aeno ndira, ngua undjire omahekununino ua Israel, Nu Ombepo Ondjapuke jari kombanda je. ²⁶Nu pa tjivisirue kuje no Ombepo Ondjapuke kutja kanaa koka ndgunda ae hija muna Kriste ua Muhona. ²⁷Neje ua jeterue ijOmbepo kondemberi. Nu ovakuate tjiva jeta okanatje Jesu, oku tjita otja kombazu joveta, ²⁸Indino otja toora okanatje momaoko ue, nu a tanga Mukuru natja, ²⁹Nambano jandjera omukarere uoje oku kaenda mohange, otja kembo roje, ³⁰Orondu omeho uandje tjija munu ondjamu joje, ³¹Ndji ua tunina pomurungu uovandu avehe; ³²Ondjerera oku jerisa Oviuana vionzonganda, oujere uovandu voje Israel. ³³Nu ihe na ina va himisirue ijovina mbi mbia hungirirue ohunga na Je. ³⁴Nu Simeon uve sera ondaja natja ku ina Maria, "Tara, omuatje ngui ua zikirua omauiro nomajeuiro uo vandu ovengi mo Israel; noku rira otjisanekero tjima tji pataneua; ³⁵Nengaruvio mari tuurunga omuinjo uoje omuini uina, kutja ouripura uomitima omingi u horoke. ³⁶Omuprofete uena ra, Ana, omusuko ua Fanuel, ue tundu ra Aser. Eje ua hupire ozombura ozengi; neje ua karere ozombura hambombari puena omurumendu ue okuza kousuko ue. ³⁷Neje uari omuhepundu uozombura omirongo hambondatu na ine, ngu ja ha piti mondemberi, ae karera Muhona noku ritjaera kovikuria na mongumbiro outuku nomutenja. ³⁸Neje uina ueja moruveze otjingeruo na tanga Muhona, nu a hungire ohunga na Je kuimba avehe mba undjire oku randururua mo Jerusalem. ³⁹Novo tji va mana oku tjita ovina avihe otja koveta ja Muhona, va jaruka ko Galilea kotjihuro tjao tja Nasaret. ⁴⁰Nu ingui omuatje ue kura, a hara omasa, eurisiua nounongo. Notjari tja Muhona tjari puna Je. ⁴¹Nu ovakuate ve ija vei ko Jerusalem ombura nombura komukandi uo Marurumino. ⁴²Nu tjari nozombura omurongo na mbari, vaja ko Jerusalem otja komuhingo uo Mukandi. ⁴³Nu tjiva jenenisa omajuva, tjija ve jaruka, omuatje Jesu ua seuu ko Jerusalem; Ovakuate ve ave hina kutjiua. ⁴⁴Nunguari ovo, va kaenda oujenda uoure uejuva, amave tjangovasi uri mokati kotjimbumba; nu otji va jaruka oku Mu paha movazamumue novatjiuasane. ⁴⁵Novo tjive he Mu muine, va jaruka ko Jerusalem, ave otisa o ku Mu paha naua ingo. ⁴⁶Nu pa kara nai, kutja kombunda jomajuva jetatu ve Mu vaza mondemberi, aa haama mokati ovahonge, ame ze puratene noku ze pura omapurira. ⁴⁷Nu avehe mbe mu zuvire va temisirue ijo mapangununino ue nomaziriro ue. ⁴⁸Novo tjive mu muna arire tjiva himua, ina uatja ku Je, Muatje, onguae tji ue tu tjiti nai? Tara, iho na ami tue Ku pahere nomihiamuatima. ⁴⁹Neje uatja kuvo, Ene muari ama mu ndji pahere tjike? Kamuna ku tjia kutja mbaso ku pendapara moviungura via Tate. ⁵⁰Novo kave pangununeke indembo nda hungirire kuvo. ⁵¹Nu Otja jaruka konganda punavo ko Nasaret, na kara nonduviro

kuvo: Ina ua takamisire ovina mbi avihe momutima ue. ⁵²Nu Jesu ue kura mozondunge na momuseka, na mokusuverua i Mukuru novandu.

Chapter 3

¹Mombura oitja murongo na ndano joMukesare Tiberius, Pontius Pilatus tjari omuhegemone mo Judea, na Herodes tjari omutetraki ua Galilea, na Filipus omuangu ue tjari omutetraki ua Iturea na mehi ra Trakonitis, na Lisania tjari omutetraki ua Abilene, ²Annas na Kajafas averi ovapristeri ovanene, embo ra Mukuru reja ku Johanesa omuatje ua Sakaria, mokuti ongaango. ³Neje ue ere mehi arihe rongondoroka ja Jordan ama zuvarisa ombapitisimo jondanaukiro jomeriverero kondjesiro jomauvi. ⁴Otja tji patjangua membo romambo ua Jesaja omuprofete, kutja, “Eraka ra umue ngu ma ravaere mongaango, ‘Tuneje ondjira ja Muhona, teremaniseje omirari vie.’ ⁵Otjana atjihe matji sirua, nondundu nomuru auhe mau heurirua kehi, nu mbia sotoroka mavi teremanisiua, nomirari viovipundaauronde mavi serurua. ⁶Nonjama aihe mai munu ondjamo ja Mukuru’ ” ⁷Kuzambo otja tja nai kotjimbumba tji tjeere oku papitisiua ije, “Ndekurona uene jo zonjoka, mua tirisiua ijani oku taura komazenge ngu mae ja. ⁸Opu muaso kujeta ovihape mbia puira ondanauiro jomeriverero, nu amu utu oku tja nai momitima vienu, Tuna Abraham otja tate uetu. Orundu tji me tja nai kuene, Mukuru ma jenene oku ungurira Abraham ovanatje pomaue nga. ⁹Nambano ekuva ra tuua hapo komuze uomiti. Okutja omuti auhe mbu hina kujeta otjihape tjiua opu mau keua, nau umbua momuriro.” ¹⁰Novandu ve mu pura navetja, “Nambano ngatu tjite vi?” ¹¹Neje ua zira natja kuvo, Ingui ngu nozondjasa mbari nga jandje ku ingui ngu hina jo. Nu ingui ngu novikuria nga tjite nao uina. ¹²Kuzambo pe ja ovasutise votjisuta tjouhona oku papitisiua, nave tja ku je, “Muhonge ete nga tu tjitevi?” ¹³Neje uatja kuvo, “Amu sutisa ko oku kapita imba pu mua rakiziua.” ¹⁴Tjiva ovasorondate uina ve mu pura kutja, “Nu ete ngatu tjite vi?” Neje uatja kuvo, “Amu tjiti otjomasa movandu, poo oku kuminina omundu, nunguari kareje nuhange motjisuta tjenu.” ¹⁵Nai otja ovandu avehe tji vari nomaundjiro, ovandu avehe otjija ve ripura momitima viao kutja, tjii Johanesa rumue onguri Kriste poo ka je. ¹⁶Johanesa ua zirire natja kuvo avehe, “Ami tjiri mbi mu papitisa nomeva, nu ingui nguri omunamasa puami me ja, ngu mbi puire noku kutura ozondatua zo zongaku Ze. Eje mee ku mu papitisa nOmbepo Ondjapuke nomuriro. ¹⁷Eje uno tjisise meke Re, nu ma komborora otjitondero Tje ketupa, na uongere ondui indji ombua mondjiuo Je jombuikiro, nu imbi ovitatu ma njosa nomuriro mbu ha zemi. ¹⁸Neje ua ronga ovandu kovina ovingi am eve zuvarisire Ombuze Ombua. ¹⁹Nunguari Herodes ingui omutetraki tja vererue ije mena ra Herodias omukazendu uomuangu ue na mena romaaurunde uarue Herodes nga tjitire, ²⁰Eje ua ueza ouvi mbui kombanda jao aehe, eje ua patera Johanesa mondorongu. ²¹Nambano ovandu avehe tji vaza noku papitisiua pa kara nai, kutja Jesu uina tjija papisiua, nu ama kumbu, ejuru ra paturuka, ²²Nu Ombepo Ondjapuke ja herukira kombanda Je ai ri mombunikiro jonguti, neraka raza mejuru naritja, “Oove Omuna Uandje omusuverua, mo Ve mbi nondjoroka.” ²³Nu Jesu uari nozombura mangara ndu maze utu oku kambura omirongo vitatu, ae ri omuna ua Josef (otja kouripura uovandu), omuna ua Heli, ²⁴Omuna ua Matat, omuna ua Levi omuna ua Melki omuna ua Jana omuna ua Josef ²⁵Omuna ua Matatias omuna ua Amos omuna ua Naum omuna ua Esli omuna ua Nangai ²⁶Omuna ua Maat omuna ua Matatias omuna ua Semei omuna ua Josef omuna ua Juda ²⁷Omuna ua Johannes omuna ua Resa omuna ua Zorobabel omuna ua Salatiel omuna ua Neri ²⁸Omuna ua Melki omuna ua Adi omuna ua Kosam onuna ua Elmodam omuna ua Er ²⁹Omuna ua Joses omuna ua Eliezer omuna ua Jorim omuna ua Matat omuna ua Levi ³⁰Omuna ua Simeon omuna ua Juda omuna ua Josef omuna ua Jonan omuna ua Eliakim ³¹Omuna ua Meleas omuna ua Menan omuna ua Matata omuna ua Natan omuna ua David ³²Omuna ua Jese omuna ua Obed omuna ua Boas omuna ua Salmon omuna ua Nahason ³³Omuna ua Aminadab omuna ua Aram omuna ua Esrom omuna ua Fares omuna ua Juda ³⁴Omuna ua Jakob omuna ua Isaak omuna ua Abraham omuna ua Tara omuna ua Nahor ³⁵Omuna ua Saruk omuna ua Ragau omuna ua Falek omuna ua Heber omuna ua Sala ³⁶Omuna ua Kainan omuna ua Arfaksad omuna ua Sem omuna ua Noa omuna ua Lamek ³⁷Omuna ua Metusala omuna ua Enok omuna ua Jared omuna ua Maleleel omuna ua Kainan ³⁸Omuna ua Enos omuna ua Set omuna ua Adam ngua ri ua Mukuru.

Chapter 4

¹Nu Jesu ua kotokere okuza ko Jordan ae ura Ombepo Ondjapuke, na tuarua i jOmbepo Ondjapuke mokuti ongaango, ²Ka ka rorua i jOmunauvi omajuva omirongo vine. Nu momajuva ngo kena tjina tja rire, nouo tji je ja komaandero, Eje otja tondjara. ³Nu Omunauvi ua tja ku Je, Ove tjiuri Omuna ua Mukuru pangura eue indi kutja ri rire omboroto. ⁴Nu Jesu Ue mu zira amatja, Patjangua kutja, Omundu kena ku hupisiua i jomboroto poruajo, nunguari ije embo ndi ma ri zu ku Mukuru. ⁵Nu Omunauvi ue Mu tuara kombanda jondundu onde, nu e Mu raisire omauhonapare aehe uouje moruveze orusupi, ⁶Natja ku Je, Ouvara imbui auhe me jandja ku Ove no ujere uauo, orondu ouo ua peua ami na kaani auhe ku mba vanga oku u jandja. ⁷Nu Ove tji uerikotamene ku ami, imbi avihe otjinga mavi rire ovioje. ⁸Nu Jesu ua zira natja ku je, Konda kongotue jandje Satan, Orondu patjangua, Ove mo rikotamene ku Muhona Mukuru uoje nu Eje erike arire ngu ua karere. ⁹Nu ue Mu jeta ko Jerusalem, ne Mu tua ponganda jo Ndemberi, natja ku Je, Tjiuri Omuna ua Mukuru ri umba pehi okuza imba. ¹⁰Orondu patjangua, Eje ua rakiza ovaengeri ve komunda uo Je, oku takamisa Ove; ¹¹Nu ovo mave ku tjindi momake uao, kutja nangarire moruveze rumue o ha vete ombaze jo Je meue. ¹²Nu mezirira Jesu uatja ku je, Kuaza, Kona ku rora ko Muhona Mukuru uoje. ¹³Nu omunauvi tja mana omarorero ue, arire tja zapo puje okaruveze okatiti. Jesu ma njengiuwa mo Nasaret. ¹⁴Jesu ua jarukire momasa uOmbepo ko Galilea, nu ondangu je ja handjaukire motukondua atuhe ongondoroka. ¹⁵Nu Eje ua hongere mo zosinagoge zao, ama hivirikua i avehe. ¹⁶Neje ue ja ko Nasaret ke kurisirua. Nu otja kongaro Je Eje uaja ko sinagoge mesabat nu a sekama oku resa. ¹⁷Neje ua peua embo romuprofete Jesaja. Neje tja paturura embo a munu pona pu pa tjangua nai, ¹⁸Ombepo ja Muhona i ri kombanda jaNdje, orondu Eje ueNdji soporera oku zuvarisa Ombuze Ombua kovasiona. UeNdji hinda oku verukisa imba mba njanjauka omitima, oku hongonona ongutukiro kovahuurua, nokujarurapo oku muna kovapotu, oku kutura ovanavitumbo mba hihamisiua, ¹⁹Nokuzuvarisa ombura jo tjari tja Muhona. ²⁰Neje ua pata embo a jarura ro komuungure, na haama pehi. Nu omeho ua imba avehe mbari mo sinagoge ja zikirue mu Je. ²¹Neje otja uta oku tja nai kuvo, Ndinondi omatjangua inga ja jenenisiua momatui uenu. ²²Nu avehe ve Mu kamburira nave temisiua i jomambo uotjari nguja e piti motjinjo Tje. Nu va tjere, Tjii ingui ka muna ua Josef? ²³Nu Eje uatja nai kuvo, Tjiri mamu je ku ungurisa omuano imbui ku Ami, Nganga riverukisa omuini. Avihe mbi tua zuva kutja via tjitua ko Karpenaum tjita na muno mojenu uina. ²⁴Nu uatja, Tjiri metja nai kuene, Kapena muprofete ngu jakurua mehi re omuini. ²⁵Nunguari Me mu raere ouatjiri, Muari ovahepundu ovengi mo Israel momajuva ua Erija, ejuru tjira paterue ozombura ndatu nomieze hamboumue, ondjara onene tji jar i mehi arihe. ²⁶Nu Erija ka hindirue ku umue uavo, pendje no ko Zerapath kotjihuro tja Sidon, komukazendu nguari omuhepundu. ²⁷Nu muari ovanalepere ovengi mo Israel moruveze ruomuprofete Erisha, nu kapena umue uavo ngua kohororerue pendje na Naaman Omusirie. ²⁸Nu avehe imba mbari mo sinagoge, tji va zuvire ovina mbi, va tiro mazenge. ²⁹Novo va sekamene, nave Mu nakere pendje jotjihuro, nave mu nanene korutjene ruondundu, mumua zikirue tojihuro tjao, kutja ve ke Mu undurire pehi a ka ue ondjendje. ³⁰Nunguari Eje ua tuurunga mokati kao na toora ondjira je ai. ³¹Nu Eje ueja ko Kapernaum otjihuro mo Galilea, nu a hongo vo momajuva ue sabat. ³²Novo va himisirue i imbi mbija hongo, orondu embo Re rari nouvara. ³³Nu mo sinagoge muari omurumendu nguari nombepo jondemone ohakohoke, neje ua urira kombanda neraka enene, ³⁴Amatja, Hanika na ete, tuna tjike kueni ove, Jesu ua Nasaret. Ove uee kutunjona are? Me tjiua kutja oove une; Ingui Omujapuke ua Mukuru. ³⁵Nu Jesu ue mu kandaiza, amatja, Muina nu pita Muje. Nu indji ombepo ombi tji jaza noku mu umba mokati kavo, ja pita muje nu ai he mu hihamisa. ³⁶Nu avehe va himinue, nu ave hungire mokati kao oveni amvetja, Indi enge mbo! Orondu Eje ma kandaiza ozombepo ozombi nomasa nouvara, nu ozo maze piti. ³⁷Nu omahumgi kuta ku Je jautu zuvako movirongo avihe mongondoroka. ³⁸Jesu ua sekamene mosinagoge na kahita mondjiuwa ja Simon. Nu ina jomukazendu ua Simon ua havererue i jotjindjumba otjizeu, novo ve mu hepura ku Je. ³⁹Neje u aka kurama posije na kandaiza otjindjumba notjo atji piti mu je. Nu motjimanga eje ua sekama nu autu oku ve ungura. ⁴⁰Nambano ejuva tjira toko, avehe imba mbari novavere vomitjise pekepeke ve ve eta ku Je. Neje ua jambeka omake kuvo avehe nu Eve verukisa. ⁴¹Nozombepo ozombi uina za pita movengi, amaze uru, amaze tja, Oove Kriste Omuna ua Mukuru. Neje Ue ze kandaiza ne he ze jandjere oku hungira, orondu ija ze tjiua kutja onguri Kriste. ⁴²Nu tjipatji Eje ua pita nai ko ngaango. Nu ovimbumba vie Mu pahere na vija ku Je, navi kakatere ku Je kutja aha zapo puvio. ⁴³Neje uatja nai kuvo, Ami mbaso ku zuvarisa ouhona ua Mukuru kovihuro ovikuao uina, orondu itji otji mba hindirua. ⁴⁴Neje ua zuvarisa mozosinagoge za Galilea.

Chapter 5

¹Nu pakara nai kutja, otjimbumba tjovandu tjeri undururire mu Je okuzuva embo ra Mukuru, Neje ua kuramene mene romuronga ua Genesaret. ²Neje ua muine ouskepi uvari mbua kuramene mene romuronga. Nunguari tjandje imba ovapate vomahundju va piti muvio mave koho ozombate. ³Jesu ua hita mu kemue kouskepi imbui, ku ka ri oka Simon, Ne mu ningire oku ke humburure katiti ne hi. Nu Eje ua haama pehi nu a hongo ovandu ae ri mokaskepi. ⁴Nu tjaza noku mana okuhungira Ua tjai nai ku Simon, Hingiree popakoto, nu mu umbe ozombate zenu muumbuzure ozohi. ⁵Nu me zirira Petrus uatja ku Je, Muhonge, ete tua kondjo outuku auhe nu katuna tji tua pata. Nunguari motjimbe tjembo ro Je me umbu ozombate. ⁶Nu tjiva tjita nao va pata omahundju omengi nga ozomabte zao tjimaze ruku oku njondoroka. ⁷Novo otjiva nanga otjira tjao, tji tjari mokaskepi inga okakuao, kutja ve je okuvevatera. Nu ovo veja nu ave urisa ouskepi au je vari ngatji mau utu okutomuina. ⁸Nu Simon Petrus tjai muna itji, otje ri uisira pehi pozongoro za Jesu, amatja, Zapo pu ami, Arikana Muhona, orondu ouami omurumendu omunauvi. ⁹Orondu eje na imba mbari puena vo tjiva himisirue ijo uingi uomahundju ngu va pata. ¹⁰Na Jamesa na Johanes, ovazandu va Zebedius, mbari ovo tjira tjai Simon tjo ku pata omahundju, uina va himinue nao. Nu Jesu uatja ku Simon, O tira, okuzamba mo rire omu pate uovandu. ¹¹Novo tji vaza noku nanena ouskepi uao komukuro, va jesa ovina avihe, nu ave Mu kongorerere. ¹²Nu pa kara nai, kutja, tjari motjihuro tjimue, tara, omurumendu ngue urire omutjise omuzeu uomukova! Neje tjai muna Jesu ua ua ondurumika, nu e rijarikana ku Je atja, Muhona, Ove tjimovanga, Ove mo jenene oku ndji kohorora. ¹³Nu Eje ua uonjonona eke Re nu E mu tunu, amatja, Me vanga, ove kohoka. Nu tjimanga omutjise omuzeu uomukova au piti mu je. ¹⁴Nu Eje Ue mu rakiza, Oraere ko omundu. Nunguari tuende nu u ke riraise komopristeri nu u ka jandje otjijandjeua tjoku kohororua kuoje, otja Mose tjai pangurire tji rire ouhatoi kuvo. ¹⁵Nunguari ombuze komunda Ue ja handjukira ko. Nu ovimbumba ovinene vieja oku je ku zuva, noku verukisiua i Je komitjise viao. ¹⁶Nunguari Eje ua za mo mokati kao ai mongaango nu a ka kumba. Jesu ma verukisa omuremane. ¹⁷Nu pa kara nai ejuva rimue Eje ngunda ama hongo, kutja, Ovafarisei nozonongo zoveta mba zire movihuro avihe via Galilea, na Judea, na Jerusalem za haamene mbo. Nu omasa ua Muhona uoku verukisa jari mbo. ¹⁸Nu tara ovarumendu va jetere omurumendu omuremane ngua rarisirue mombete. Nu ovo va pahere oku mu jeta oku mu rarisa pomurungu Ue. ¹⁹Nu ovo ka ve muine ko omuano uo ku mu hitisa mena rouingi uovandu mbuari mbo. Nu ovo otjiva ronda komututu uondjiuo, nu ave mu herurire mokati kovihokere ae ri mombete, mokati kovandu pomurungu ua Jesu. ²⁰Nu tjai muna ongamburiro jao, uatja nai ku je, Murumendu ove ua jesirua omauvi uoje. ²¹Nu ovatjange nOvafarisei va uta oku rihungirira, amave tjai, Ingui ouani ngu ma hungire ozondjambu ku Mukuru? Ouani ngu ma jenene okujesira omauvi pendje na Mukuru erike? ²²Nu Jesu tjai tjizire omeripura uao, U eve zirire nu Atja, Mamu ripura na tjike momitima vienu? ²³Otjipupu potjikua ootjine, okutja, ove ua jesirua omauvi uoje, poo okutja, Sekama nu rianga? ²⁴Nunguari kutja mutjiue kutja Omuna Uomundu una ouvara oku jesira omauvi kombanda jehi, Eje uatja nai komuremane, Metja nai kove, sekama, toora ombete joje nu u jende kondjiuo joje. ²⁵Nu tjimanga eje ua sekama pomurungu uao, nu a toora itji tjai rarere po, nu a kaenda ai kondjiuo je omuini ama hivirike Muhona. ²⁶Nu avehe va himinue nu ave hivirike Mukuru, nu ve urisiua nondira, nu avetja, Tua munu ovihimise ndinondi. ²⁷Nu kombunda jo vinambi Eje ua kaenda nu aka muna omusutise uotjisuta tjouhona, ngua rukirue Levi, aa haama pondjiuo jo masutiro, nu atja nai ku je, Ndji kongorerere. ²⁸Nu eje ua jesa avihe, a sekama, nu e Mu kongorerere. ²⁹Nu Levi ue Mu unguririre omukandi omunene mondjiuo je. Nu pari otjimbumba otjinene tjovasutise votjisuta tjouhona novakuao mba haamene pehi puena vo. ³⁰Nunguari imba ovatjange nOvafarisei va unaunina ovahonguea Ve, amavetja, Onguae tjima muri nokunua puena ovasutise votjisuta tjouhona novarunde? ³¹Nu Jesu ua zira natja kuvo, Imba mberi naua kave hepa omuverukise, pendje na imba mba vera. ³²Ami hi jereere oku isana ovasemba nunguari (mbe jera oku isana) ovarunde komeriverero uo ndanaukiro. ³³Nu ovo vatja nai ku Je, Onguae ovahonguea va Johanesa tji ve ri tjaira kovikuria potuingi, noku kumba, tjingee imba ovOvafairsei, nu imba ovoje tji veria noku nua? ³⁴Neje uatja nai kuvo, Mamu jenene okutjita ovanatje ve tuuo romukandi uorukupo oku ritjaera kovikuria ngunda omukupe ae ripuena vo are? ³⁵Nu omajuva ma eja ingui omukupe tjima toorua muvo, nu okuzambo otji ma veje ku ri tjaira kovikuria momajuva ingo. ³⁶Nu Eje ua serekarera otjisasanekeko kuvo, Kapena mundu ngu rapa ekoti epe komutuaro omukuru, orondu indi epe mari njondorora, nu inde kuru karina ku puasana na inde pe. ³⁷Nu kapena mundu ngu pakere omavinu omape mozondjatu zomikova ozonguru. Orondu omavinu omape maje pamuna inda ozondjatu zomikova, nu aje tika, nu ozondjatu aze zundara. ³⁸Nunguari omavinu omape jaso ku pakerua mozondjatu ozombe, nu avivari avitakamisiua. ³⁹Nu kapena mundu ngu manu omavinu omakuru nu tjimanga imbo a paha oku nua omape, orondu tji matja inga omakuru omaua.

Chapter 6

¹Nu pa kara nai mesabata oritjavari okuza ku indi etenga kutja, kutja Eje ua pitirira mokati kovikunino viovikokotua. Nu Ovahongueua Ve va va pora ozondjatu zovikokotua, ave ze pukumuna momake nave ri. ²Nu tjiva vOvafarisei vatja kuvo, Onguae tjima mu tjiti itji tji tja zerikua oku tjitua momasabata?³Nu Jesu mezirira uatja kuvo, Ene kamuja resa itji, kutja David ua tjitire vi tja tire ijondjara, na imba mbari puena e? ⁴Kutja eje ua hita vi mondjiuo ja Muhona, tjaka toora nu a ri omboroto jomaraishi, nu a jandja tjiva ku imba mbari puena e, indji ndja zerikua oku riua ijovandu avehe pendje novapristeri uriri? ⁵Nu Eje uatja kuvo, Omuna uOmundu omuhona uesabata uina. ⁶Nu pa kara nai rukua mesabata ekua, kutja, Eje ua hitire mosinagoge nu a hongo, nu pari nomurumendu umue ngua uonjene eke rokunene. ⁷Nu ovatjange nOvafarisei ve Mu tarerere, kutja tjii ma verukisisa mesabata, kutja ve sore oku mu vara omunandjo. ⁸Nunguari Eje ua tjivirue ouripura uao, nu atja nai komurumendu ingui ngua uonjene eke, Sekama u kurame pokati. Nu eje ua sekama nu a kurama. ⁹Nu Jesu uatja kuvo, Me mu pura otjina tjimue; Okonuua momajuva uesabata oku ungura ouua poo ouvi, oku jama omuinjo poo oku u njona? ¹⁰Nu Eje ua riangisire omeho Ue muvo avehe, na rire tja tja komurumendu, Uonjonona eke roje> Nu eje ua tjita nao. Nu eke re ari jaruruako rukua tjimuna inde kuao. ¹¹Nu ovo ve urisirue oviuoze, nu ave hungire kumue kutja nga ve tjitevi ku Jesu. ¹²Nu pa kara nai momajuva ingo, kutja Eje ua pitire nu ai kondundu oku ka kumba, nu Eje u aka kara mongumbiro ku Mukuru outuku auhe. ¹³Nu tji pa tji, Eje ua isanena ovahongueua Ve ku Je; nu A toorora muvo omurongo navevari mba isana ovaapostele: ¹⁴Simon, Eje ngua ruka Petrusa, na Andreas omuangu ue, Jamesa na Johanesa, Filipus na Bartolomeus, ¹⁵Mateus na Tomas, Jamesa omuna ua Alfeus, na Simon nguja isaneua Zealotes, ¹⁶Na Judas ua Jamesa, na Judas Iskariot rukua ngua ka rira omumuhorore. ¹⁷Nu Eje ua herukire puena vo nu arire tja kurama morutjandja, mokati kotjimbumba tjovahongueua ve notjimbumba otjinene tjovandu, tji tja zire mehi arihe ra Judea na Jerusalem, nokomikuro vio mironga via Tiran a Sidon, mbe ere oku Mu zuva, noku verukisiua komitjise viao; ¹⁸Na imba mbari mondatumisire jozombepo ozohakohoke, no ovo va verukisiua. ¹⁹Nu otjimbmba atjihe tjovandu tja pahere oku tuna ku Je, orundu omasa ija jezu mu Je nu a je verukisa avehe. ²⁰Nu Eje ua jerera omeho Ue kombanda jovahongueua ve, nu Atja, Ouene ovaningandu ene vasiona, orundu ouhona ua Mukuru ouenu. ²¹Ouene ovaningandu mbu mu nondjara mu nai, orundu mamu urisiua. Ouene ovaningandu mbu murira nai, orundu mamu je ku jora. ²²Ouene ovaningandu ovandu tji mave munjengua, nu ave mu kondo koruano ruao, nu ave mu jamburura nu ave mu nakere pendje otjovarunde, men arena rOmuna uOmundu. ²³Joroheje mejuva indo, nu tukee ovindondora vio ndjoroka. Orundu tareje, otjisuta tjenu otjinene mejuru. Orundu ooihe jao va tjitire ovina otjingevio kovaprofete. ²⁴Nunguari ouee, ku ene mbu mua tumba! Orundu ene mua jakura orusuvo ruenu. ²⁵Ouee kuene mbu mue kuta nai! Orundu mamu je ku tondjara. Ouee kuene mbu mu jora nai! Orundu mamu je ku kara noruhoze nu a mu riri. ²⁶Ouee kuene ovandu avehe tjima ve tanga ene! Orundu ooihe jao otjiva tjitire kovaprofete mbe hei ovouatjiri. ²⁷Nunguari metja nai kuene mbu mua puratene, Suvereje ovanavita na ene, tjitee ouua ku imba mbe mu njengua, ²⁸Sreje ondaja ku imba mbe mu senga, nu kumbireje imba mbe mu tumba navi. ²⁹Ku ingui ngue ku vete orupiu korutama rumue, jandja induo orukua. Nu ku ingui ngua toora ondjasa joje, o panda nombaikiha. ³⁰Jandja ku ingui auhe ngu ma ningire ku ove, nu o paha ovina vioje ku ingui ngue vi toora. ³¹Nu imba pu mamu zeri kutja ovandu ve tjite kuene, tjiteje nao uina kuvo. ³²Orundu ene tji mua suvere imba mbe mu suvera, mamu kotokerua i tjike? Orundu ovarunde uina va suvera imba mbe ve suvera. ³³Nu tji mamu tjiti ouua ku imba mbe tjita ouua kuene mamu kotokerua itjike? Orundu ovarunde ovo uina tjive tjita nao. ³⁴Nu tji mamu jazema ku imba mbu mu nomaundjiro uo ku jakura kuvo mamu kotokerua itjike? Orundu ovarunde uina ve jazema kovarunde, kutja ve jakure otjingevio. ³⁵Nunguari ene suvereje ovanavita na ene, tjitee ouua, jazemeje amu hina maundjiro uotjisuta. Nu otjisuta tjenu matji rire otjinene, nu mamu je ku isaneua ovanatje vOmukombandambanda. Orundu Eje tjena otjari ku imba mbe hatja okuhepa novarunde. ³⁶Opu muaso ku kara notjari orundu Iho uina tje notjari. ³⁷Amu pangura nu ene kamuna ku pangurua. Amu pe ondjo nu ene kamuna ku peua ondjo. Jesiree nu ene mamu jesirua. ³⁸Jandjeje nu matji jandjeua kuene, otjisanekero tjo ndengu ombua, atja tumbirua pehi, tji tja hakihua, tji matji tikatika, mave jandja megoro ruoje. Orundu tji mamu sasanekeua nondengu jotjisanekero itji tji mamu sasaneke natjo. ³⁹Nu Jesu ua serekarera otjisanekero kuvo, Tjii omupotu ma jenene oku nana omupotu omukua are? Kavena kuka uira motjtoto avejeviri. ⁴⁰Omuhongueua keru kombanda jomuhonge ue, nunguari auhe ngua hongua ma kara otjomuhonge ue. ⁴¹Nu onguae tjimo tara kokarupambaro kukeri meho romukuenu, nunguari o ha munu ombande ndjiri meho roje omuini? ⁴²Poo mo jenene vi oku heja omukuenu, Mukuetu, jandjera mbi isemo okarupambaro meho roje, ove omuini tji u hina kumuna ombande ndjiri meho roje omuini? Munatjavivi ove, rutenga nakera ombande ndjiri meho roje pendje, nu kuzambo otji mo munu naua oku homona okarupambaro ku ke ri meho romukuenu. ⁴³Orundu omuti omua kau jeta otjihape otjivi, nu uina omuti omuvi ka ujeta otjihape otjiua.

⁴⁴Orondu omuti auhe u tjiukua notjihape tjauo. Orondu ovandu ka ve nikora omakuju motusu, nu omapunda uomivite kaje ka porua momisaona.⁴⁵Omundu omuua u pitisa pendje ovina oviua okuza mombukiro ombua jovihuze momutima ue; nu omundu omuvi u pitisa pendje ovina ovirunde okuza mobuikiro jourunde momutima ue. Orondu otjinjo tji hungira okuza mu imbi mbia tumbara momutima.⁴⁶Onguae tji mu Ndji isana Muhona, Muhona, nu tji mu ha tjiti imbi mbi hungira.⁴⁷Auhe ngu meja ku Ami, nu a zuu omambo uandje nua tjiti uo, Me mu raisire kutja eje u asana ku tjike; ⁴⁸Eje ua sana komurumendu ngua tungire ondjiuo, nu a se oukoto, nu aka zika omazikameno ua jo kombanda joruua, nu omipupo vieja, nu ondondu ai rivanda nomasa mondjiuo indjo, nu ai he i njinganjingisa ko orondu ojo ja zikirue kombanda joruua.⁴⁹Nunguari ingui ngu ma zuu nu a ha tjiti, u asana komurumendu ngua tungire ondjiuo mehi noku hina mazikameno; ondondu mu je rivandere nomasa, nu ojo ai u motjimanga, nu omazundakero uondjiuo ndji jari omanene.

Chapter 7

¹Jesu tjaza nokumana inga omambo ue aehe momatui uovandu, Eje ua hita mo Kapernaum.²Nu omukarere uomukendurio uorive nguari omusuvera ku je, ua verere nu ua ri pookuta. ³Nu eje tja zuva ohunga na Jesu, eje ua hindire ku Je ovanene vOvajuuta, ame rijarikana ku Je kutja eje ku verukisa omukarere ue. ⁴Nu ovo tji va vaza pu Je, ve rijarikana ku Je tjimanga, amavetja, Ua puihua ijo kuvaterua, ingui ngu uaso ku mu tjitira nai, ⁵Orondu eje ua suvera otjiuana tjetu nu ue tu tungira o sinagoge.⁶Nu Jesu ua kaenda puena vo. Nunguari Eje ngunda aeri kokure nondjiuo, omukendurio ua hindire omapanga ue ku Je natja ku Je, Muhona orivarura, orondu ami hi puihirirue ijokutja ove u hite kehi jomututu uandje. ⁷Ami opu mbi he ri varere a mbiri omunandengu oku rijera ku Ove; nunguari ove hungira embo nu omukarere uandje ma verukisiua. ⁸Orondu ami uina ouami omurumendu ngu mbiri kehi jouvara, ngu mbina ovasorondate kehi jandje, nu mbi tja nai ku umue, Kaende, nua kaenda; ku uarue, Indjo nu eja; nu komukarere uandje, Ungura tji, nu eje a ungura.⁹Nu Jesu tja zuva ovina mbi, arire tja himisiua ije. Nu a tanaukire kotjimbumba tji the Mu kongorerere, nu Atja kutjo, Metja nai kuene, Ami hina pu mba vaza ongamburiro onene nai, kako, na mOisrael. ¹⁰Nu imba mba hindirue, tji va jaruka kondjiuo, va kavaza omukarere ingui ngua verere aa veruka.¹¹Nu kombunda ja nao, Jesu uaka hita motjihuro tjija tji isaneua Nain, ovahongeuva ve no tjimbumba tjo vandu tja kaenda puena Je. ¹²Nambano Eje the ja popezu nomuvero uotjihuro, tara, pari omukoke umue nguja pitisiua, nguari omuzandu omukuatua erike ua ina. Nu otjimbumba otjinene okuza motjihuro tjari puena je. ¹³Nu Muhona tje mu muna, ua tondjenda na je, natja ku je, "Oriri." ¹⁴Nu Eje otja riama popezu nu a tunu koruara, nu imba mbe mu tjindire ave kurama noku hina ku njinganjina. Nu Eje uatja, murumendu omutanda, Me tja ku ove, Sekama! ¹⁵Nu ingui ngua kokere ua kengama nu autu oku hungira. Nu Eje E mu jandja ku ina.¹⁶Nu ondira ja raukira kombanda ja avehe. Nu ovo va hivirika Mukuru, amavetja, Omuprofete omunene ue kurisiua mokati ketu; Nu Mukuru ua varura ovandu ve. ¹⁷Nu ombuze indji ohunga na Je ja rimbarere mo Judea atjihe, na mehi arihe rongondoroka.¹⁸Nu ovahongeuva va Johanesa ve mu raerere ovina mbi avihe. ¹⁹Nu Johanesa ua isana vevari vovahongeuva ve, nu eve hindi ku Jesu, amatja, Tjii oOve Ingui nguaso ku ja, poo ngatu undje uarue? ²⁰Nu ovarumendu imba tji ve ja ku Je vatja, Johanesa omupapitise ue tu hindi ku Ove, amatja, Tjii oOve Ingui nguaso ku ja, poo ngatu undje uarue?²¹Nu moruveze otjingeruo indo, Eje ua verukisa ovengi komitjise noviverero viao, na kozombepo ozombi; nu kovengimbari ovapotu Eje ua jandja oku muna. ²²Nu kuzambo mezirira Jesu uatja kuvo, Kaendeje nu ka raereje Johanesa imbi mbi mua munu noku zuva; kutja ovapotu mave munu, ovitendu mavi kaenda, ovanalepere mave kohororua, ozomboro maze zuu, ovati mave pendurua, nu kovasiona maku zuvarisiua ombuze ombua. ²³Nu omuningandu ingui ngu hina ku putarisiua mu Ami. ²⁴Nu ovahindua va Johanesa tji vaza noku kaenda, Eje ua utire oku hungira ohunga na Johanesa kovandu, Mua ira oku ka muna tjike mokuti ongaango? Oruu ndu ma ru singua ijombepo? ²⁵Nunguari mua ire oku kamuna tjike? Omurumendu ngua zara omituaro omitarazu? Tareje, imba mba zara ozombanda ozombua nu mberi meviaro very mozondjiuo zovahona. ²⁶Nunguari ene mua ire oku ka muna tjike? Omuprofete? Ii, Metja nai ku ene, Oku kapita omuprofete tjine. ²⁷Ingui ongua heerue tjipa tjangerue nai, Tara, Ami me hindi omuhindua uandje pomurungu uoje, ngu ma ka tuna ondjira joje komurungu uoje. ²⁸Orondu metja nai kuene, Mu imba mba kuatua ijovakazendu kapena umue ngua kapitire Jhanesa omupapitise: Nunguari ingui okatitititi mouhona ua Mukuru ue mu kapita. ²⁹Nu ovandu avehe mbe muzuvire, novasutise votjisuta tjouhona, va jandjere ousemba ku Muhona, ovo tjiva papitisirue mo mbapitisimo ja Johanesa. ³⁰Nunguari Ovafarisei nOvahonge vo veta, va nakaurire ombango ja Mukuru ohunga navo, ovo tjive ha papitisirue ije. ³¹Nunguari ovandu vondekurona ndji hi ve saneke ku tjike? Nu ovo veri otja tjike? ³²Veri tjimuna ovanatje ava haama mo marandisiro, nu a mave ravaere ko vakua, nu amave tja, tue mu tonena oviha na muha pundu; tue mu hongononena omutambo na muha riri. ³³Orondu Johanesa keere a e ria omboroto poo ae nua omavinu, nu vetja u nombepo ombi. ³⁴Omuna uo mundu ueja ae ria na e nua, nu mutja, taree, omurumendu ngu ria tjine, omunue uo mavinu, epanga ro vasutise votjisuta tjo uhona no rovarunde. ³⁵Nunguari ounongo u kengamisiua ijo vanatje vauo. ³⁶Nu umue uOvafarisei ue mu nangere oku karia puan je. Nu Eje ua kahita mondjiuo jOmufarisei ngui nu a kara pehi okuria. ³⁷Nu tara, omukazendu uotjihuro, nguari omurunde, tja tjivirue kutja Jesu ua haamene potjiriro po jOmufarisei, ua jendere nekende rovinuke viondengu jokombanda, ³⁸Nu a kurama pozombaze Ze kongotue Je ama riri, nu a utu oku koha ozombaze Ze nomahoze, nu e Ze piena nozondjise zotjiuru tje. Nu eje ua hupitire ozombaze Ze nu e Ze sopora novinuke. ³⁹Nambano ingui Omufarisei ngue mu nangere tjamuna itji, ue ri hungirira moukoto ue omuini amatja, Omurumendu ingui, andaku omuprofete, itja tjia kutja ouani, nu omungekaendu ngu me mu tunu, orondu eje omurunde. ⁴⁰Nu Jesu Ue mu zirire natja ku je, Simon, mbi na otjina tjimue oku hungira kuena ove. Nu eje uatja, Muhonge, hungira. ⁴¹Pari novarumendu vevari mbiri nozondjo zomujazemise uovimariva katjondumba. Umue uari nondjo jomasere jetano, umue uari nondjo jomirongo vitano. ⁴²Nu tjive hari notjina

okusuta eje arire tje ve jesire avejevare. Nambano ndji raera eje une puvo ngu me mu suvere okukapita. ⁴³Simon ua zirire natja, Me tjangovasi ma rire ingui ngua jesirua ovingi oku kapita. Nu Eje uatja nai ku Je, Ove ua pangura osemba. ⁴⁴Nu Eje ua tanaukira komukazendu, natja ku Simon, Mo munu omukazendu ingui? Mba hiti mondjiuo joje nu ove kondjipere omeva uozombaze zandje. Nunguari eje ua koho ozombaze zandje nomahoze ue, nu e Ze piena nozondjise zotjiuru tje. ⁴⁵Ove kona pu ue Ndji hupite, nunguari omukazendu ingui, kena pa kurama oku hupita ozombaze zandje. ⁴⁶Ove ko soporere otjiuru tjandje nomaze, nunguari omukazendu ingui ua sopora ozombaze zandje novinuke. ⁴⁷Opu mezu oku tja nai kove, omauvi ue, ngeri omengi ja jesirua, orondue eje tja suvere tjinene, nunguari ingui ngua jesirua ouvi outiti, eje u suvera katiti. ⁴⁸Nu Eje uatja nai kuje, Omauvi uoje ja jesirua. ⁴⁹Nu Imba mba haamene periro puena e va utire okutja nai muvo oveni, Ingui ouani ngu jesira omauvi uina? ⁵⁰Nu Jesu uatja nai komukazendu, Ongamburiro joje je ku jama; kaende mohange.

Chapter 8

¹Nu pa kara nai kutja kombunda ja nao, Jesu ua tuurungire ovihuro novirongo avihe ama hongonona noku zuvarisa Ombuze Ombua jOuhona ua Mukuru. Nu imba omurongo navevari vari puena Je, ²No vakazendu vorive uina, mba kuturirue kozombepo ozombi na komihiamo; Maria nguja isaneua Magdalena, mu mua pitisirue ozombepo ozombi hambombari, ³Na Johana omukazendu ua Kuza, omutarere uondjiuo ja Herodes, na Suzana, novakua mbe Mu unguririre nouini uao oveni. ⁴Nu tji pa uongarere otjimbumba otjinene tjovandu, mbe ere ku Je okuza movihuro avihe, Eje ua serekarera omasasanekero: ⁵Omukune ua pitire okuka kuna ondui je. Nu eje tjija kunu ozondui tjiva za uira mene ro ndjira, nozo za jaterua mehi, nozondera zejuru zeja nu a ze zeri. ⁶Nu tjiva za uira kombanda joruuua, nu ozo za pita tjimanga nunguari aze kukuta tjimanga, mokutja ka pari notjeme. ⁷Nu tjiva za uira mokati ko makuija, no makuija aje hapa puena zo, nu a jeze sina. ⁸Nu zemue za uira mehi eua, nu aze hapa, aze jeta ovihape, aihe esere. Nu tja zire noku hungjira ovina imbi ua ravaerere, Nguna omatui okuzuva ngazuve. ⁹Nu ovahongueua Ve ve Mu purire nave tja, otjiisanekero ihi matji heje tjike? ¹⁰Nu Eje uatja, pa jandjeua kuene okutjiua oviundikua vio uhona ua Mukuru, nunguari ku varue o novisanekero, kutja, a mavetara ave ha munu, a mave zuu ave ha pangununa. ¹¹Nambano otjisasanekero otjo tji: Ondui embo ra Mukuru. ¹²Inda zomene rondjira ovo imba mbe zuva; kuzambo ape ja Omunauvi nua hakana embo indi momitima viao, kutja ave ha kambura nu ave ha jamua. ¹³Nu inda zokambanda joruuua, ovo imba mbe zuva nu ave jakura embo nondjoroka, nunguari ave hina muze, mbe kambura oka ruveze okasupi, nu omarorero tji je ja ave jaruka ombunda. ¹⁴Nu inda nda uira mokati ko makuija, ovo imba tji vazu noku zuva embo, mbe kaenda, nu mena romerikendero, no tutumbo neviaro rohupo indji, ave ha kengeza nu ave ha ningi ovihape. ¹⁵Nunguari inda zomehi eua, ovo imba zuva embo nomutima omuua nomutakame, nu ave takamisa ro, nu mena romuretima ave ruku ovihape. ¹⁶Kapena omundu tjazu noku kamburisa erambe ngu vandeke ku ro otjitjuma poo a hitisa ro kehi jombete, nunguari eje u tua ro pongunde jaro kutja imba mbu mave hiti ve mune ondjerera. ¹⁷Orondu kapena tjimue tjitja horekua tjitji hina ku vandururua; poo tjimue tjitja undikua tji tji hina ku vandururua. ¹⁸Opu muaso ku tjevera kutja mamu zuu vi: orondu auhe ngu notjina ma peua: nu ingui ngu hina tjina ma jekua naitji tji matjimunika tjimuna u natjo. ¹⁹Kuzambo ina no vangu ve otji ve ja ku Je, nu ovo kave pe urire oku vaza ku Je mena rouingi uovandu. ²⁰Nu Eje ua heua i vemue, mbatja, njoko no vangu voje va kurama pendje mave zeri oku ku muna. ²¹Neje ua zira nu atja nai kuvo, Mama novangu vande ovo mbe zuva embo ra Mukuru nave jenenisa ro. ²²Nu pa kara nai ejuva rimue kutja Eje ua hita mokaskepi puena ovahongueua Ve, nu atja nai kuvo, Ngatu konde hembandina jomuronga, nu arire tji va kumuka. ²³Nu okaskepi ngunda ama ke kaenda Eje arire tja rara. Nu pe ere otjivepo otjinamasa kombanda jomuronga nu okaskepi ka utire oku ura omeva nu ovo otji vari moumba ounene. ²⁴Nu ovo veja ku Je nu ave Mu pendura, amave tja, Muhona, Muhona, mat utu! Nu Eje ua sekama nu a kandaiza otjivepo nozongazona zomeva, nu arire tji zau pehi nu ku poro. ²⁵Nu Eje uatja nai kuvo, Ongamburiro jenu ipi? Nu ovo va urumine nave temua narire tjiva purasana nai, Nunguari ingui ouani? Orondu Eje tje pangura ombepo nomeva nu avi zuu ku Je. ²⁶Nu ovo va hingira okaskepi kehi ra Gadarenes ndari ombarakana na Galilea. ²⁷Nu tjaza imbo okujenda kehi, Eje ua uana kuena omurumendu uorive, ngua zire motjihuro, ngua karere nozombepo ozombi orure, ngu ha zarere omituaro nu nguja ha kara mondjiuo, nunguari nguja kara mozombongo. ²⁸Nu tja muna Jesu ua urira kombanda, na uire pehi pomurungu Ue, nu neraka enene atja, Mbina tjike kuena Ove, Jesu, Muna ua Mukuru uOkombandambanda. Me ku ningire ondjihihamisa. ²⁹Orondu Eje tja pangurire indjo ombepo ombi kutja ngai pite momurumendu. Orondu ptuingi ija I mu hakana. Nu eje otja pandekerue nozoketanga nozongoze. Nu eje ija timbura inga omapando nu a hingirua ijombepo ombi mokuti ongaango. ³⁰Nu Jesu Ue mu pura, atja, Ena roje otjikuae? Nu eje uatja, Ouami Legione, orondu ozombepo ozombi ozengi tjiza hitire mu je. ³¹Nu ozo zeri jarikana ku Je kutja E he ze pangura kutja ze pite ze kahite mourekoto. ³²Nu imbo pari orupanda ruozondu ndu ja ze ri kondundu. Nu ozo ze rijarikana ku Je kutja eze jandjere oku ka hita mozondu. Nu Eje Eze jandjere. ³³Nu tjiza pita momurumendu otjiza kahita mozombinda. Nu indui orupanda otji rua purukuta nomasa nga potjikere nu aze uire momuronga nu zae siniuo meva. ³⁴Nu imba ovarise vazo tjiva muna itji tji tja tjitua, arire tjiva tupuka a ve i nu a ve ka horora itji kotjihuro na mehi rapo. ³⁵Nu ovo va pita oku ka muna tji tja tjitua. Nu ovo veja ku Jesu nu ave vaza omurumendu ingui mu mua pitisirue ozombepo ozombi, a a haama pozombaze za Jesu, a a zara, nu ae nozondunge ze azehe: nu arire tjiva uruma. ³⁶Nu imba mba muna ve ve raera omuano ingui ngua huurirue ijozombepo ozombi mbua verukisua nauo. ³⁷Nu otjimbumba atjihe tjehe ra Gadarenes no ngondoroka, tje mu ningirire kutja a zumo mokati kavo, orondu ovo va urumine tjine. Nu Eje ua hitire mokaskepi nu a jaruka. ³⁸Nambano omurumendu ingui mu mua zire ozombepo ozombi ue Mu ningirire kutja a kare puena Je. Nunguari Jesu ue mu jarurire, amatja, ³⁹Jaruka kondjiuo joje omuini, nu uka raise kutja Mukuru ue ku ungurire ovina ovinene vi. Nu eje arire tja kaenda, nu a ka zuvarisa motjihuro atjihe kutja Jesu Ue mu ungurire ovina ovinene vi.

⁴⁰Nu pa kara nai, kutja, Jesu tja kotokere ovandu ve Mu jakurire naua, mena rokutja ijave Mu undju. ⁴¹Nu tara, peja omurumendu uena ra Jairus, omunane uosinagoge. Nu eje ua uira pehi pozombaze za Jesu nu erijarikana kutja eje kondjiuo je. ⁴²Orondu eje uari nomusuko omukuatua erike, uozombura mangara omurongo na mbari, uari momara ae ri popezu nokukoka. Nunguari Eje ngunda ama kaenda ouingi uovandu otjija u ri neere mu Je. ⁴³Nu omukazendu ngua verere o ruandara ozombura omurongo na mbari, ngua manenene ouini ue auhe mozunganga, nu ngu ha verukisirue ko i imue jazo, ⁴⁴Ueja kongotue Je, nua arire tja tunu kotjikoro tjombanda Je. Nu tjimanga omaziziro uombindu je ja kuramisiua. ⁴⁵Nu Jesu uatja, Ouani ngue ndji tunu? Nu avehe tjiva patanene, Petrusa na imba mbari puena je va tjere, Muhonge, otjimbumba tje ku uongarere nu matji rineere mu Ove, nu Ove motja ouani ngue ndji tunu? ⁴⁶Nu Jesu uatja, Omundu umue ue Ndji tunu orondu Me tjiua kutja omasa ja piti mu Ami. ⁴⁷Nomukazendu tja muna kutja jenene oku tara, ua jenda ama zezera nu a uire pehi pomurungu Ue, nu a hongonona ku Je pomurungu uovandu avehe kutja eje ue Mu tunine tjike, nokutja eje ua verukisiua vi tjimanga. ⁴⁸Nu Eje uatja nai ku je, Muatje, kara nomutima omuua. Ongamburiro jo je je ku verukisa. Kaende mohange. ⁴⁹Ngunda Eje ama hungire peere umue okuza kondjiuo jomunane uosinagoge, amatja ku je, Omusuko uo je ua tu, otji kendisa Omuhona. ⁵⁰Nunguari Jesu tja zuva itji, Ue mu zira amatja, O tira, kambura uriri, nu eje ma verukisiua. ⁵¹Nu Eje tja hita mondjiuo ka jandjererere omundu uarue oku hita puena Je pendje na Petrusa, na Jamesa, na Johanesa, nooihe na ina vomusukona. ⁵²Nu avehe va ririre nu ave mu jarere etando. Nunguari Eje uatja, Amu riri, eje ka tire, nunguari ua rara. ⁵³Nu ovo ve mujorerere nomanjengu, mokutja ija ve tjiua kutja uatu. ⁵⁴Nu Eje ue ve pitisa avehe pendje, nu E mu kambura keke, nu a isana amatja, Musukona penduka. ⁵⁵Nu ombepo je ja kotokere, neje a penduka motjimanga. Eje ua rakiza kutja nga peu otjina okuria. ⁵⁶Nu ovakuate ve va himinue tjinene. Nunguari Eje ua rakiza kutja ngaave raere ko omundu itji tji tja tjitua.

Chapter 9

¹Eje ua isanena ovehonge Ve imba omurongo navevari pamue, nu E ve pe omasa nouvara kombanda jozombepo ozombi azehe, nokuverukisa omitjise. ²Nu Eje U eve hinda okukazuvarisa ouhona ua Mukuru, nokuverukisa ovavere. ³Nu Eje uatja kuvo, Amu ritoorere ko otjina okurirongerera oujenda, nangarira ozonguinja, poo embo, poo omboroto, poo ovimariva, poo umue okukara nozombaikiha mbari. ⁴Nu kangamua ondjiuo aihe mu mua hiti, kareje mujo nga tji mua piti motjirongo tjo. ⁵Nu ngamua auhe hina ku mu jakura, ene tji mamu piti motjihuro tjo, pukumuneje oruuma kehi jozombaze zenu, irire ouhatoi kuvo. ⁶Nu ovo va kumuka nu ave tuurunga ozondoropa amave zuvarisa Ombuze Ombua, nu amave verukisa akuhe. ⁷Nambano Herodes, ingui omutetrarki, ua zuvire ovina avihe mbi ja vi tjitua i Je, nu arire tja temua orundu ovandu tjiva ija ve tja Johanes ua penduka movati; ⁸Tjiva avetja Erija ua munikire; nu tjiva va tjere umue uovaprofete va rukuru ua penduka rukua. ⁹Nu Herodes ua tjere, Johanesa mba konda otjiuru, nambano ingui ouani ngu me korerua ovina mbi tamba? Nu Eje ua zerire okumumuna. ¹⁰Nu ovaapostle, tjiva kotoka ve Mu raera avihe mbi va tjitire. Nu Eje Ue ve toorere kourike uao, nu Ai puena koruveze ndu hari novandu, ruotjihuro tja Bethsaida. ¹¹Nu ovimbumba viovandu tji via tjivirue, vie Mu kongorera. Nu Eje Ue ve jakura nu A hungire kuena vo ohunga nouhona ua Mukuru nu A verukisa imba mbari nouhepe uomberukisiro. ¹²Nejuva tjira utire okutoka peja imba omurongo navevari, nu ave tja ku Je, Hinda otjimbumba tji tji kaende, kutja ve hite movihuro namozonganda nderi mongondoroka, ve ka mune omara novikuria, orundu pona puturi imba ongaango. ¹³Nunguari Eje uatja kuvo, Ene vepeje ve rie. Nu ovo vatja, Ete katuna otjina pendje jozomboroto ndano nomahundju jevari, andu tjitua karandera ovandu imba avehe ovikuria. ¹⁴Orundu pari novarumendu mangara omajovi jetano. Nu Eje uatja kovahongeu, Ve haamiseje pehi movimbumba vio mirongo vitano. ¹⁵Nu ovo va tjita nao, nu ave ve haamisa pehi avehe. ¹⁶Nu Eje ua toora inda ozomboroto ndano na inga omahundju jevari, nu A tara kejuru, Evi sere ondaja, nu a teja, nu A jandja kovahongeu kutja ve jandje kotjimbumba. ¹⁷Nu avehe varia nu ave kuta. Nu ovo va toora ovihanda omurongo na vivari mbie urire outekatekero uomboroto nomahundju. ¹⁸Nu pa kara nai, kutja, Eje ngunda ama kumbu peke, ovahongeu V eave ri puena, Eje Ue ve pura, atja, Ovandu vetja Ouami une? ¹⁹Nu mezirira ovo vatja, Johanesa omupapitise; nunguari tjiva vetja, Erija, nu tjiva vetja, umue uovaprofete va rukuru ua penduka rukua. ²⁰Nu Eje uatja kuvo, Nunguariene mutja ouami une? Petrusa ua zira atja, Ingui Kriste ua Muhona.gnv. ²¹Nu Eje Ue ve rakiza nomasa nu E ve pangura kutja ngaave roro ave raere ko omundu otjina tji, ²²Amatja, Omuna uOmundu uasokuhiamisiua movina ovingi, noku ka tondua ijovanene, novapristeri ovanene novatjange, nu aka zepiua nu a pendurua mejuva oritjatatu. ²³Nu uatja kuvo avehe, Auhe ngu ma vanga okundjikongorera, ngeri patane, nu a tore otjikoroise tje aruhe, nu e Ndji kongorere. ²⁴Orundu ngamuaauhe nguma jama omuinjo ue ma pandjarisa uo, nunguari auhe ngua pandjarisire omuinjo ue Ami, ingui ongu ma ujama. ²⁵Orundu mape kotorere omundu tjike kutja a huure ouje auhe, e ripandjarise omuini poo a nakerue kokure. ²⁶Orundu ngamuaauhe ngua tisiua i Ami poo ijomambo uandje ohoni, Omuna uOmundu meje k tisiua ije ohoni tji Me ja moujere Ue, noualhe nouovaengeri ovajapuke. ²⁷Nunguari Me mu raere ouatjiri pena tjiva mba kurama imba mbe hina ku rora ondiro nga tjiva munu ouhona ua Mukuru. ²⁸Nu mangara omajuva hambondatu kombunda ja tjaza nokuhungira ovina imbi, Eje ua toora Petrusa, na Johanesa, na Jamesa, nu ave rondo kondundu okukakumba. ²⁹Nu ngunda Ama kumbu, otjisano tjombunikiroje tja tanaurua, omituaro vie via rira omivapa nu avi kenakena. ³⁰Nu tara, ovarumendu vevari ija ve hungire kuena Je, ooMose na Erija, ³¹Mba munikire moujere uejuru, nu ija ve hungire kuena Je ohunga nondiro ndja sere oku tjitua mOjerusalem. ³²Nunguari Petrusa na imba mbari puena ve havererue ijozombotu. Nunguari mokupenduka otjiva muna oujere Ue na imba ovarumendu vevari mba kuramene puena Je. ³³Nu pa kara nai kutja ovo tjija ve kaenda, Petrusa uatja ku Jesu, Muhonge, okukuua kutja ete tu ri mba, nu kurama tu unguve oviranda vitatu, tjimue tjo Je, na tjimue tja Mose, na tjimue tja Erija; ae hina kutjiua kutja matjavi. ³⁴Nu ngunda eje ama hungire nai, pa rauka otjikamba, nu atji ve kovere. Nu ovo va uruma tjija ve hiti motjikamba. ³⁵Nu muaza eraka motjikamba amaritja, Ingui Omuna uaNdje omusuverua, zuvee ku Je. ³⁶Nu eraka tji raza nokuhungira Jesu ua munika erike. Nu ovo va umanene, nu ka ve raerere ko omundu imbi mbi va muna momajuva ngo. ³⁷Nu pa kara nai mejuva ependukirua, ovo tjiva heruka kondundu kutja va uana otjimbumba otjinene tjovandu. ³⁸Nu tara omurumendu mue u aura mokati kao amatja, Muhonge, me rijarikana ku Ove, tara komuna uandje, orundu eje omuatje uadje erike. ³⁹Nu tara ombepo i mu hakana, tjimanga a utu okuura, nu ojtji i mupukaura nu a huku etutu. Nu I pita mu je nokumuhiamisa noku mutuamovitumbo. ⁴⁰Nu mba ningire ovahongeu voje kutja ve i nakere pendje, nu ovo kave pe urire. ⁴¹Nu Jesu Ue mu zirire nu atja, Ouee nondekurona okehinangamburiro nu ndja puka ndji, Me kara puena ene, nu E mu karere nomuretima ngapi? Eta omuna uoje nguno. ⁴²Nu eje ngunda ama jende, ombepo otjije mu vanda pehi, narire tjije mu pukaura. Nu Jesu ua kandaiza indji ombepo, nu a verukisa omuatje, nu E mu jandja ku ihe. ⁴³Nu avehe va temisirue ijomasa omanene

ua Mukuru. Nu avehe ngunda ava temisiua ijobina avihe Jesu mbi ja tjiti, Eje uatja kovahongeua Ve, ⁴⁴Omambo inga ngaje punde kehi momatui uenu, Orundu Omuna uOmundu ma ka jandjeua momake uovandu. ⁴⁵Nunguari ovo kave pangunune ko embo indi, nu oro ra horekerue kuvo, kutja ave he ri tjiua. Nu ovo va tirire okumupura ohunga nembo indi. ⁴⁶Nu pa pendukire omeripuriro mokati kao, kutja nguma rire omunenenene ouani. ⁴⁷Nu Jesu tja muna ouripura uomitima viao, Ua toorere okanatje nu E ke tua mene Re, ⁴⁸Nu A tja kuvo, Auhe nguma jakura okanatje inga mena Randje ua jakura Ami. Nu Auhe nguma jakura Ami ma jakura ingui ngue Ndji hinda. Orundu ingui ngu hina ndengu muene amuhe, ingo ongu ma rire omunene. ⁴⁹Nu Johanesa ua zira nu atja, Muhonge, ete tua munu umue ama nakere ozombepo ozombi pendje mena Roje, nu otjitue mu tjaere orundu ka kongorere ete. ⁵⁰Nu Jesu uatja ku Je, Amu mu tjaere, orundu ingui ngu hina vita na ete uri kuena ete. ⁵¹Nu pa kara nai omajuva tji ja jenenisiua kutja A jakurue kombanda kutja, Eje Ue rimana oku teremanisa omurungu Ue kOjerusalem. ⁵²Nu Eje ua hindire ovahindua komurungu Ue. Nu ovo va kaenda nu ave kahita motjirongo tjOvasamaria okukemutunina. ⁵³Nu ovo kave Mu jakurire, orundu omurungu Ue tjiua tarere kOjerusalem. ⁵⁴Nu ovahongeua Ve, Jamesa na Johanesa, tjiva munu tji, vatja, Muhona, mo zeri kutja tu pangure omuriro okurauka okuza Kejuru kutja u vesesete, tjimuna Erija tja tjitire. ⁵⁵Nu Eje ua tanauka, E ve kandaiza, nu Atja, Ka muna ku tjiua kutja ouene ovombepo ine. ⁵⁶Orundu Omuna uOmundu ke ere okunjona ominjo viovandu, nunguari okuvijama. ⁵⁷Nu pa kara nai kutja ovo ngunda amave kaenda mondjira, omurumendu uorive ua tjere ku Je, Muhona ami me Ku kongorere akuhe ku Mo i. ⁵⁸Nu Jesu uatja ku je, Ozombandje ze nomina, nozondera zejuru ze noviruu; nunguari Omuna uOmundu kena pu ma tua otjiuru Tje. ⁵⁹Nu Eje uatja nai komukuao, Ndji kongorera. Nunguari eje atja, Muhona, ndji jandjera kutja mbi jende mbi ka pake tate rutenga. ⁶⁰Nunguari Jesu uatja ku je, Jesa ovati vepake ovati, nu kazuvarise ouhona ua Mukuru. ⁶¹Nu omukuao uina uatja, Muhona, ami me kongorere Ove, nunguari kurama mbi kavirikize imba mberi mondjiuo jandje rutenga. ⁶²Nu Jesu uatja ku je, Auhe ngua tuako eke kotjikune, nu a taviza kombunda, ka puiririrue jOuhona ua Mukuru.

Chapter 10

¹Nu kombunda jovina imbi Muhona ua toororere ovakua omirongo hambombari, nu E ve hindi kovevarivevari komurungu Ue kovihuro avihe novirongo ka sere okujenda. ²Indino Eje ua tjere kuvo, Tjiri, ovihape mbia hora ovingi tjinene, nunguari ovaungure ovahena. Opumuasokukumba kOmuhona uovihape mbia hora kutja a hinde ovaungure movihape Vie mbia hora. ³Kaendee. Tareje, Me mu hindi otja ozondjona mokati kozomungu. ⁴Amu toora otjikoma, poo embo, poo ozongaku, nu amu minike omundu mondjira. ⁵Nu mondjiuo aihe mu mua hiti, rutenga itjeje, Ohange nga i kare mondjiuo indji. ⁶Nu omuna uohange tje ri mo, ohange je nu mai kara kombanda ja jo. Nu tje he rim o, mai kotoka ku ene. ⁷Nu mondjiuo otjingejo kareje, amamu ri nokunua imbi mbi mamu peua; orondu omuungure ua puihua ijo tjisuta tje. Amuzu mondjiuo amu i kondjiuo ongua. ⁸Nu motjihuro atjihe mu mua hiti, nu ovo ave mu jakura, rieje ovina imbi mbi mavi tuua pomurungu uenu. ⁹Nu verukiseje ovavere mbe ri mu tjo, nu mu tje nai kuvo, Ouhona ua Mukuru ue ja popezu na ene. ¹⁰Nunguari motjihuro atjihe mu mua hiti, nu ovo ave he mu jakura, tuendeje kozondjira mokati katjo, nu mu tje, ¹¹Naindui oruuma ruotjihuro tjenu, ndua kakatere kuete, ma tu rupukumuna otja ouhatoi ku ene; nu nangarire tji per i nao, tjiuee itji nokuhinambata, kutja, Ouhona ua Mukuru ue ja popezu na ene. ¹²Nunguari Me tja nai kuene, kutja mapeje ku ngara tjinene mejuva indo ko Sondoma, oku kapita kotjihuro ijto. ¹³Ouee kove Korasin! Ouee kove Betsaida! Andaku oviungura ovinamasa mbia tjitua move via tjitirue mo Tiran a Sidon andaku vie riverera kondanaukiro, avia haama momakutu na momitue rukuru. ¹⁴Nunguari mapeje ku ngara tjinene ko Tiran a Sodon mombanguriro, okukapita ku ene. ¹⁵Nu ove Karpemaun ngu ua jererua mejuru mo nakaurirua kehi kotjovasengua. ¹⁶Ingui nguma zuu ene ma zuu Ami, nu ingui nguma njengura ene ma njengura Ami, nu ingui nguma njengura Ami ma njengura ingui ngue Ndji hinda. ¹⁷Nu imba omirongo hambombari va kotoka rukua o nondjoroka, amatja, Muhona, inda ozombepo ozombi uina zeri kehi jouvara ue tu mena Roje. ¹⁸Nu Eje ua tja nai kuvo, Mba munu Saatana a mau otjorutjeno okuza kejuru. ¹⁹Tareje, Me mupe ouvara uokutomba ozonjoka nozondje, nomasa ajehe ua uomunavita, nu kapena tjina tjima tji mu pe otjipo nangarire. ²⁰Nu na tji per i nao, amu jorokisia ijokutja ozombepo zeri kehi jouvara uenu, nunguari jorokereje kutja omana uenu ja tjangua mejuru. ²¹Mo ruveze indo Jesu ua joroka mombepo nu atja, Okuhepa kove, Arikana Tate, o Muhona uejuru nehi, orondu ove tji ua horekere ovina mbi kozonongo novanazondunge, nu tji ue vitjiukisa kounatje. Ii, Tate, orondu pa tjatera ove kutja pe kare nao. ²²Ovina avihe via jandjeua ku Ami i Tate; nu kapena mundu ngu tjiua kutja Omuna ouani pendje na Tate, poo kutja Tate oune pendje nOmuna, na ingui Omuna ku Me mu raisa. ²³Nu ua tanaukira kovahongueua natja kourike uao, Omaningandu omeho ngu maje munu ovina mbi ma mu munu, ²⁴Orondu Me mu raere, ovaprofete ovengi nozombara va zerire okumuna ovina imbi mbi mamu munu, nu kave vi muine; novena imbi mbi mamu zuu nu kave vi zuvire. ²⁵Nu tara, ohahende imue ja sekama okumurora nu aitja, Muhonge, hi tjite vi kutja mbi rumate omuinjo uaaruhe. ²⁶Eje uatja ku je, Mua tjangua tjike moveta? U i resa vi? ²⁷Nu eje mezirira uatja, Ove mo suvere Muhona Mukuru uo je nomutima uo je auhe, nomuinjo uo je auhe, nomasa uoje ajehe, nozondunge zo je azehe, nomuraranganda uo je tjimuna ove omuini. ²⁸Nu Jesu uatja ku je, Ove ua ziri naua, tjita nai nu ove mohupu. ²⁹Nunguari eje mokuvanga okurisembamisa pomurungu ua Jesu ua tjere, Nu omuraranganda uandje ouani? ³⁰Nu mezirira Jesu ua tjere, Omurumendu uorive ua zire ko Jerusalem amai ko Jeriko, nu a uire momake uovapunde, mbe mu hukurire omituaro vie nave mutata ozombara, nu ave kaenda, ave muesa aeri ohinga kondiro. ³¹Nu omupristeri uorive ua toorere ondjira otjingejo ohamuzemba, nu eje tje mu muna arire tja kapita posio ke koro rarue. ³²Nu momuano otjingeuo omuLevi tjari pourveze induo, ua tara mu je, nu a kapita posio kekoro rarue. ³³Nunguari Omusamaria uorive nguari moujenda, ue ja pari, nu tje mu muna arire tje mu tire otjari, ³⁴Nu ai kuje, nu ariire tja manga oviruaru vie ama tirire omaze nomavinu muvio, nu emu tua kotjikavirua tje, nu emu tuara kondjiuo jovaenda, nu e mu hungu. ³⁵Numependukirua eje tjija kaenda, ua nana ovimariva vivari viovitenda nu evi jandja komuini uondjiuo jovaenda, natja, mu takamisa, nu atjihe tji ua ungurisa mu je pendje na imbi ami me je kukusuta tji mba kotoka. ³⁶Nambano pu imba ovetatu imba ove momunu kutja eje une ngua rira omuraranganda ua ingui ngua uiririre momake uovapunde? ³⁷Eje uatja, Ingui ngue m tira otjari. Indino Jesu otja tja ku je, Kaende uka tjite nao uina. ³⁸Nu pa kara nai kutja ovo ngunda amave kaenda, Eje ua hitire monganda jorive. Omukazendu uorive nguari nena ra Marta ue Mu jakura mondjiuo je. ³⁹Nu eje uari nomuangu uena ra Maria ngua haamene pozombaze za Jesu nu a puratene embo Re. ⁴⁰Nu Marta ue rikendere noviungura ovingi bmia sere okuungura, nu eja ku Je, natja, Muhona, kona konatja kutja omuangu uandje uendji jesire oviungura peke. Okutja U mu raere kutja nge ndji vatere. ⁴¹Jesu ua zira nu Atja nai ku je, Marta, Marta, Ove ue rikende nokurivarura novena ovingi. ⁴²Nunguari otjina otjina hepero itjimue uriri, nu Maria ue ritoororere orupa indui orua, ndue hina maa jekua.

Chapter 11

¹Nu pa kara nai ejuva rimue tji ja kumbu pona porive kutja, Eje tjaza nokumana okukumba, omuhonguea Ue umue ue ja ku Je natja, Muhona tu honga okukumba otja Johanesa uina tja honga ovahonguea ve.²Nu Jesu ua tja nai kuvo, Tji mamu kumbu, itjeje, Tate uetu ngu u ri mejuru, Ena roje ngari japurue. Ouhona uoje ngau je. Ombango joje ngai tjitue na kombanda jehi otja mejuru.³Tupao omboroto jetu jaaruhe. ⁴Nu tu jesira omauvi uetu, otja ete tjimatu jesire ovanandjo naete. Nu otu nanene mo marorero, nunguari kutura ete kouvi.⁵Nu Eje Ua tja nai kuvo, Ouani muene tja kara nepanga, nu ai ku je mokati koutuku, nu atja nai ku je, Epanga, ndji jazema ozomboroto ndatu, ⁶Orondu epanga randje ndiri moujenda ra heruka pojandje, nu hina tji me tua pomurungu ue. ⁷Nu ingui uomuoukoto a zriri amatja, Ondji kondjisa. Omuvero ua patua nu ovanatje vandje ve ri puena ami mombete. Hinee pe uru okupenduka okujekukupa. ⁸Me tja nai kuene, Nangarire tje hino kupenduka okumupera kutja epanga re, eje ma sekamisia ijomaningiriro nge hina ku janda, nu e mu pe ajihe tjima vanga. ⁹Nu Ami Me tja nai kuene, Ningireje nu matji jandjeua kuene; paheje nu mamu munu; kongoreje nu mamu jezururirua. ¹⁰Orondu auhe ngua ningire u jakura; nu ingui ngu ma paha umuna; nu ingui ngu ma kongora ma jezururirua. ¹¹Nu omurumendu omukuate une mokati kenu, ngu ma ningirua ijomuna ue omboroto nu e mu pe eue? Poo tje mu ningire ehundju ngu me mupe onjoka poruveze ruehundju? ¹²Poo tja ningire ei ngu me mu pe ondje? ¹³Tjii nambano ene mbu muri ovanauvi, tji mu tjia okujandja ovijandjeua oviua ko vanatje venu, Iho nguri mejuru kena kujandja Ombepo Ondjapuke, tjinene kombanda jenu, ku imba mbu mave ningire kuje? ¹⁴Nu Eje I ja nakere ombepo ombi pendje, ndji ja i ha hungire. Nu pa kara nai kutja indji ombepo tji ja za nokunakerua pendje ingui ngua patere eraka, ua utire okuhungira. Novandu va himinue. ¹⁵Nunguari tjiva vao vatja, Eje u nakera ozombepo ozombi pendje na Beelzebub, ombara jozombepo ozombi. ¹⁶Nu tjiva va paha mu Je otjisanekero okuza kejuru, amave Mu roro. ¹⁷Nu Eje ua tjivirue ouripura uao, nu arire tja tja, Ouhona mbue rihana nu au pirukirasana kuuu ouini mau jetua konjoneno. Nu ondjiuo ndja hanika nu ai pirukire ondjiuo maji u. ¹⁸Nu Saatana the rihana nu eripirukire ku Je omuini, ouhona ue mau zikama vi? Orondu tji mamu tja Mbi nakera ozombepo ozombi pendje mouvara ua Belzebul. ¹⁹Nunguari Ami tji mbi nakera ozombepo ozombi pendje nouvara ua Beelzebul, ovanatje venu ve ze naka na une. Ovo opumavezu okurira ovapangure venu. ²⁰Nunguari Ami tji Mbi nakera ozombepo ozombi pendje nOmunue ua Mukuru, kapena mbata Ouhona ua Mukuru ue ja kombanda je nu. ²¹Omunamasa ngue ripangana novirue tja tjevere ondjiuo je, ovina avihe mbie navio mavi kara mondjeverero. ²²Nunguari omunamasa pu je tjeja kombanda je, nu emu taara, nu e mu jeka oviruse vie avihe mbia kambura muvio, ma hana ovipundua vie. ²³Ingu ngu heri puena Ami unovita na Ami. Ingui ngu hina ku uonga puena Ami ma pizza. ²⁴Ombepo ombi tji ja piti momundu, I kaenda ai tuurunga otuveze tu tua kukuta, amai paha omasuviro, nu otja tji i heje muine, ojo itja, Me jaruka kondjiuo jandje mu mba za. ²⁵Nu ojo tji jakotoka otji I ivaza aja kombua nu a ja mbimbirua. ²⁶Indino ojo otjijenda, nu ai kri jetera ozombepo hambombari ndi kapita kourunde, nu ozo aze hiti azetura mo, nu ongaro jomundu ingo indjo jomaandero air ire ombi okukapita indji ondenga. ²⁷Nu pa kara ani eje ngunda A ma hungire ovina imbi kutja omukazendu umue ua ravaerera kombanda mokati novandu natja, Otjiningandu otjikuatero tji tje Ku tjindire, nomavere ngu Ua njama. ²⁸Nunguari Eje uatja, Ii, posi jokutja ovaningandu imba mbe zuva embo ra Mukuru nu ave takamisa ro. ²⁹Nunguari ovandu jtiva uongarere tjinene pu Je, Eje ua utire okutja, Indji ondekurona onaurunde, ovo mave paha otjisanekero, nu kapena tjisanekero tji mai peua, pendje notjisanekero tjomuprofete Jona. ³⁰Orondu otja Jona pari otjisanekero kovandu va Ninive, Omuna uOmundu uina opumarire otjisanekero kondekurona indji. ³¹Oserekaze ombara ja Sheba mai je ku sekama puena ondekurona ndji mo mbanguriro nai i munu ondjo: orondu ojo ja zire ko maandero uehi okuje ku zuva ounongo ua Solomona; nu tareje, imba pena ngua kapita Solomona. ³²Ovandu va Ninive mavee ku sekama puena ondekurona ndji mo mbanguriro na vei munu ondjo: orondu ovo veri vera nave tanaukire omauvi uao mena ro mazuvarisiro ua Jona; nu tareje, imba pena ngua kapita Jona. ³³Kapena omundu, tjazu nokujakisa eambe ngu tua ro momahorekero poo kehi jehoro, nunguari utuaro komureko uaro kutja imba mbu mave hiti ve mune ondjerera. ³⁴Ondjerera jorutu eho. Eho roje tjiri ri naua orutu ruoje aruhe otji ru ura ondjerera. Nunguari eho roje tjiri ri erunde, orutu roje rue ura ondorerera. ³⁵Opumuaso ku tjevera kutja ondjerera ndji ri muene ka ndorerera. ³⁶Orutu roje aruhe tji rue ura ondjerera, nokuhina nangarire okandorerera, aruhe otjimarua ura ondjerera tjimuna ondjerera jerambe jekujerisa. ³⁷Eje ngunda ama hungire omufarisei uorive ue Mu ningira kutja A ka rie puena. Eje otja hita nu aka haama peri. ³⁸Nu Omufarisei tja muna tji, arire tja himua kutja Ke ri kohere omake komurungu ueriro. ³⁹Nu Muhona uatja nai ku je, Nambano ene Vafarisei mu koha omakopi novijaha kombanda, nunguari moukoto mue ura okupunda nourunde. ⁴⁰Majova uene, ingui ngua ungura kombanda ka ngua ungura moukoto uina? ⁴¹Nunguari jandjeje ovio tjari okuza mu imbi mbi mu na vio, nu tarereje, ovina avihe ovi kohoke kuene. ⁴²Nunguari, Ouee kuene Vafarisei! Orondu mujandja otjitjamurongo tjoviminde notjovihape avihe

viotjikunino, nunguari amu he rikende nombanguriro norusuvero rua Mukuru. Imbi muasokutjita nunguari amu ha jesa imbio vikua avi ha tjitirue.⁴³Ouee kuene Vafarisei! Orondu mua suvera ovihavero vio pondomba mozosinagoge, nokumunikua motuvere tuo marandisiro. ⁴⁴Ouee kuene vatjange, nOvafarisei, vanatjavivi! Orondu mu ri otja omaendo nge ha munika, nu ovandu ngu ve jata ave hina kutjiua.⁴⁵Nu pa zira umue uovahonge vo veta natja ku Je, Muhonge tjimo hungire nai motujamburura uina. ⁴⁶Nu Eje uatja, Ouee kuene uina vahonge voveta! Orondu ene mu haverisa ovandu omituaero omizeu okutjindua, nu ene amu ha roro okutuna komituaro omizeu imbio nagarire nomunue umue.⁴⁷Ouee kuene! Orondu mu tunga omaue uozombongo zovaprofete, ooiho ombe ve zepa. ⁴⁸Tjiri mu hatoira kutja mu itaverasana kuena ovitjitua viooiho. Orondu ovo tjiri ve ve zepa nu ene mu ve tungira omaue uomaendo.⁴⁹Ounongo ua Mukuru uina opu ua zire okutja nai, Me ve hindire ovaprofete novaapostele, nu tjiva mave zepa nua ve hangaura. ⁵⁰Kutja ombindu jovaprofete ndja tirahiua okuza komazikiro uouje, I paherue mondekurona indji; ⁵¹Okuza kombindu ja Abel nga kombindu ja Sakaria, ngua jandera pokati kezuko rombunghiro nondemberi. Tjiri Metja nai kuene, mai je ku paherua mondekurona indji. ⁵²Ouee kuene vahonge voveta! Orondu ene mua toora otjipaturure tjondjiviro, ene oveni amu ha hiti, nu imba mbu mave hiti amu tjaere. ⁵³Nu Eje ngunda ama hungire ovina imbi, ovatjange nOvafarisei va utire okupindika tjinene, nokumupura omapurira ohunga novena ovingi, ⁵⁴Ama ve Mu tjungire na amave ningi kutja ve Mu kambure notjina tjimue tja hungire kutja ve Mu vare omunandjo.

Chapter 12

¹Nu ngunda a peri nao, otjipa uongarere otjimbumba tjovandu otjinene, nga ovandu tjiva ruku okujatasana, Eje ua utire okutja nai kovahonguea Ve rutenga, Ritjevereje kosurise jOvafarisei, ndji ri otjavivi.²Orondu kapena tjina tji tja vandekua tji tji hina ku vandururua, po tjitja horekua tji tji hina ku tjiukisiua. ³Nu atjihe tji mua hungirira mondorera opumatjizuvakere mondjerera. Nu itji tji mua hokoreramomatui momatuuo matji ka zuvarisiua kombanda jomitutu viozondjiuo.⁴Nunguari Metja nai kuene mapanga, Amu tira ko imba mbe zepa orutu, nu kombunda janao ave ha jenene okutjita tjarue. ⁵Nunguari Me mu nangere ko ingui ngu muasokutira, Tireje ingui, tjazu nokuzepa nguna omasa uokunakera motjovasengua. Ii Metja nai kuene, Tireje eje.⁶Ozondjandja ndano kaze randa oupeni uvari are, nu kapena imue jazo ndji zembua pomurungu ua Mukuru. ⁷Nunguari nainda ozondjise zenu moviuru za varua azehe. Opu mu ha sere okutira ko, orondu ouene ovanandengu okukapita ozondjandja ozengi.⁸Nu rukua Metja nai kuene, Auhe ngu Me ndji hongonona pomurungu uovandu, Omuna uOmundu Me mu hongonona pomurungu uovaengeri va Mukuru. ⁹Nunguari auhe ngu Me ndji patana pmurungu uovandu, ma pataneua pomurungu uovaengeri va Mukuru. ¹⁰Nunguari auhe ngua hungire embo e hazendu kOmuna uOmundu ma jesirua. Nunguari ingui ngua jamburura Ombepo Ondjapuke kene ku jesirua.¹¹Tji ve mujeta pomurungu uo zosinagoge, nook vapangure, nokomauvara amu rikende nokutja mamu kazira vi poo mamu ka tjavi. ¹²Orondu Ombepo Ondjapuke Me mu hongo moruveze otjingeruo indo tji muasokuhungira. ¹³Nu umue mobunga ua tjere nai ku Je, Muhonge hungira kuena erumbi randje kutja a hanasane eta kuena ami. ¹⁴Nu Jesu uatja nai ku Je, Murumendu ounani ngue Ndji ungura omupangure poo omuhane kombanda jenu? ¹⁵Nu Eje uatja nai kuvo, Takamiseje nu ritjevereje keharu orondu ohupo jomundu, ka iri mouingi uovina mbia tumba. ¹⁶Nu Eje ua serkarera otjisasanekeko kuvo amatja, Ehi romurumendu omutumbe uorive ra jetere ovihape ovingi. ¹⁷Nu eje ue ripurire mu je omuini, kutja, Me tjiti vi, orondu hina mbuikiro mu me tua ovihape viandje? ¹⁸Nu eje uatja, Me tjiti nai; Me hana omatuuo uandje uo mbuikiro, nu e tungu omanene, nu e uongere mo ovihape novina viandje avihe. ¹⁹Nu kuzambo tji me tja nai komuinjo uandje, Muinjo ove una ovina ovingi mbia piakirua ozombura ozengi, suva, riasa, nuua nu unjande.²⁰Nunguari Mukuru ua tja nai ku je, Jova ove, outuku imbui omuinjo uo je mau pahua move, nu nambano ivina imbi mbija puika mavi rire iviani? ²¹Nu auhe ngu me ri uongere ovihuze nu a ha rire omutumbe ku Mukuru uri nao.²²Nu Eje ua tjere kovahonguea Ve, Otji Me tjere nai kuene, Amu rikendere ohupo jenu, kutja mamu ri tjike; poo korutu, kutja mamu rihuikike tjike. ²³Ohupo ja kapita ovikuria, nu orutu rua kapita omituaro.²⁴Ripureje nomakuara, orondu ouo kaje kunu nu kaje teja, nu kajena ndjiuo jombuikiro poo otjiharana, nu Mukuru u je risa. Nu ene kamuvanandengu okukapita ozondera are? Gnv ²⁵Nu ouani muene ngu ma jenene oku ueza oure ue katiti nangerikende nauo? Gnv ²⁶Nunguari tji mu hina ku jenena oktjita inga okatiti, onguae tji mamu rikende na imbi avihe.²⁷Ripureje nozongara kutja ze hapa vi, ozo kaze ungura ouzeu, nu kaze zengi otusepa mumue. Nunguari Me tja nai kuene, nangarire Solomona moujere kena pa huikikirue otja imue jazo. ²⁸Nu nambano Mukuru tje huikika ehovu, ngeri mokuti ndino nu muhuka aje umbua mezuko, ma huikike vi ene oku kapita mba, ouene vanangamburiro okatiti?²⁹Nu ene amu paha kutja ma muri tjike poo mamu nu tjike, kuramiseje omerikendero. ³⁰Orondu ovina mbi avihe ombi paheua ijovijana viouje, nu Iho utjiua kutja mu vi hepa.³¹Nunguari paheje Ouhona ua Mukuru, nu ovihambi avihe mavi uezirua ko ku ene. ³²A mu tira, rupanda okatiti, orondu Iho u nonjune okumupa imbui ouhona.³³Randiseje imbi mbi muna vio, nu jandjeje ovijandjeua viotjari. Riungurireje ovikoma mbi ha kurupa, ovihuze mbi ha janda Kejuru, omarunga ku je ha vaza poo ozohua okunjona. ³⁴Orondu ingui ku kana ovihuze vioje, omutima uoje oku ma u kara uina. ³⁵Ri pateje omakuamo uenu, nu omarambe uenu nga je kare ama je jaka, ³⁶Nu ene oveni kareje otjovandu mbu mave undju omuhona uao, oruveze aruhe ndu ma kotoka komukandi uorukupu, kutja eje tje ja nu a kongora, ve jenene oku mu jezurura motjimanga.³⁷Ovaningandu ovakarere mbu mave vaziuu i jomuhona averi katumba. Tjiri Me tja nai kuene, eje me ritunu nu eve haamisa pehi, nu e ve ungura. ³⁸Ovaningandu ovakarere mbu mave mazeua nai, nangarire eje tjeja mondjeverero oitjavari, poo mondjeverero oitjatatu.³⁹Nunguari tjueje itji, kutja, andaku omuniondjiuo ua tjiua oiri erunga ndji mari ja, andaku ua kara katumba, nu a ha jandjere ondjiuo je okutejeua. ⁴⁰Opumuaso ku kara katumba uina, orondu Omuna uOmundu tji meja moiri ndji mu hi nakuripurira ko.⁴¹Nu Petrusa uatja nai ku Je, Muhona, mo hungirire otjisasanekeko itji kuete, poo ku avehe uina? ⁴²Nu Muhona uatja, Nu hapo omukarere omutakame nomuaunongo ouani, ngu ma peua I jomuhona ue outarere kombanda jovakarere vondjiuo je, okuvepa ovikuria mbia jenene, moruveze ndua jenene. ⁴³Omuningandu omukarere ingui ngu ma vazuea amaa tjiti nao, omuhona ue tjimeja. ⁴⁴Tjiri Me tja nai kuene, kutja, eje me mu ungura omunane kombanda ja imbi mbie navio avihe.⁴⁵Nunguari omukarere ingo tja tja nai momutima ue, Omuhona uandje ua uombo oku, nu autu okutona ovakarere imba ovarumendu na imba ovakazendu, nokuria, nokunua, nokuripurukisa nomeva.

⁴⁶Omuhona uomukarere ingo meja mejuva eje nde hina ku muundjirako, na mo iri ndje hina kutjiua, nu emu

kondo pokati, nu e mu pe okaruveze ke mokati kovahambure.⁴⁷ Nu omukarere ingo ngua tjivirue ombango jomuhona ue, nu e he ritunu, poo okutjita otja kombango jomuhona ue, ma rengua nozongora ozengi.⁴⁸ Nu ingui ngu ja ha tjiua nua tjiti ovina mbia sokutonenua, ma rengua ozongora outiti. Orundu ku auhe ngua peua ovingi, maku paheua ovingi. Nu ku ingui ovandu ku va jandja ovingi, mave paha mu je ovingi.⁴⁹ Ami Mbe jera okuhinda omuriro kombanda jehi, nu ondero jandje okutja andaku ua jakura hapo.⁵⁰ Nunguari mbina ombapitisimo ndji mba sokupapitisiua mo; nu mbiri mombamisiro ndji rivi nga tji ja jenenisiua?⁵¹ Ene mu tjangovasi Ami Mbe jera okujeta ohange kombanda jehi? Me raere ene, Kako, nanguari ohanikiro.⁵² Orundu okuzamba, ma pe kara ovandu vetano mba haha metundu rimue, vetatu a va haha kuena vevari, vevari a va haha kuena vetatu.⁵³ Nu ihe ma hanika nomuna nomuna a hanika kuena ihe; nu ina ma hanika kuena omusuko nomusuko a hanika kuena ina; ina jomuzandu ma hanika kuena omukazendu uomuzandu ue nu omukazendu uomuzandu ma hanika kuena ina jomurumendu ue.⁵⁴ Nu Eje ua tja nai kotjimbumba tjovandu rukua, Tji mua munu otjikamba tji tja sekama kongurova, mutja, mu uta okutja, Ombura ma ija, nu ape kara nao.⁵⁵ Nu tjimua munu ombepo jokejuva komamoho amai singi, mutja, Omutjna ma utu, nu ape kara nao.⁵⁶ Vanatjavivi uene, mu jenena okupangununa ombunikiro jejuru nojehi, nu onguaje tjimu urua ijokupanguna oruveze indui.⁵⁷ Ii nu onguae tji mu he ri pangurire imbi mbiri ovisemba na muene oveni?⁵⁸ Nu tjo moi puena omunavita naove komupangure, kondja kutja u kuturue ku je ngunda amu ri mondjira, tjaa ngee ku nanene komupangure, nu omupangure eku jandja komujenenise uoveta, nu omujenenise uoveta eku umbu mondorongo.⁵⁹ Me ku raere, Konoo piti mo nga tjiua sutu okamariva komaandero.

Chapter 13

¹Nu moire otjingejo pari vemue mbe mu serekarera ohunga nOvagalilea Pilatus mba uanekere ombindu jao muena ozombunguhiro zao. ²Nu Jesu mezirira ua tjere kuvo, Mamu tjangovasi Ovagalilea imbo va ri ovarunde okukapita Ovagalilea avehe mokutja va hihamisua novina mbia sana ingo? ³Me raere ene, Kako. Nunguari andu tji mua kara nomeriverero uondanaukiro, mamu njonua momuano tjingeuo amuhe. ⁴Poo imba omurongo na hambondatu mba uirua ijotjiretundu tja Siloam natji vezepa mamu tjangovasi vari ovarunde okukapita ovandu avehe mbe ri mOjerusalem? ⁵Me raere ene, Kako. Nunguari andu tji mua kara nomeriverero uondanaukiro, mamu njonua momuano otjingeuo amuhe. ⁶Nu Eje ua serekarera otjisanekero itji uina, Omurumendu uorive ua ri nomukujumbua mbua kuninue motjikunino tje tjomivite. Nu eje ue ja nu a paha ovihape muuo nu a ha vaza otjina. ⁷Nu eje otja tja nai komuungure uotjikunino tje, Tara, ozombura inda ondatu inda mbe ja imba ame paha ovihape komukujumbua imbui, nu hina tjimbivaza, U kera pehi, onguaje tji u njona ehi nai? ⁸Nu me zirira eje uatja nai ku je, Muhona, uesa ombura indji rukua.nag tji mba se okukondorokisa uo nu mbi umbe mo ombumbi. ⁹Nu tji ua eta ovihape, tjandji okukuua, nu tjiu ha tjitire nao, ove mo u kere pehi. ¹⁰Nu Eje I ja hongo mosinagoge imue mesabata. ¹¹Nu, Tara, pari nomukazendu ngua ri nombepo jomutjise ozombura omurongo na hambondatu, ne eje ua kotovarere, nu keje pe uru okuteremana. ¹²Nu Jesu Ue mu muna nu E mu isanene ku Je, nu atja nai ku je, Mukazendu ove ua kuturua komutjise uo je. ¹³Nu Eje ua jambeka omake Ue ku Je, nu tjimanga eje ua teremanisua nu a hivirike Mukuru. ¹⁴Nu omunane uosinagoge ua zira nomapindi, orundu Jesu ua verukisa mesabata nu atja nai kovandu, Pena omajuva hamboumue ovandu mu vasokuungura. Okutja indjeje momajuva ingo mu verukisiue, mu mu heri mesabata. ¹⁵Nu Muhona Ue mu zirire, nu Atja, Munatjavivi ove, Auhe uenu ka kutura onduuombe je poo okasino ke nu eke tuara okukekehira. ¹⁶Nu omukazendu ingui, nguri omusuko ua Abraham, Saatan ngua pandekere ozombura omurongo na hambondatu inda kasere oku kuturua kepando indi mesabata? ¹⁷Nu tjaza nokuhungira ovina imbi ovanavita na Je avehe va tisiuohoni. Nunguari ovandu avehe va kara nondjoroka mena rovitjtua ovihivirikua mbi ja tjiti. ¹⁸Nu Eje uatja, Ouhona ua Mukuru ua sana ku tjike? Ami Hi u saneke ku tjike? ¹⁹Ouo ua sana kondui jomusteri, ndja toorua ijomurumendu nu a umbu motjikunino tje. Nu ojo ja hapa nu air ire omuti omunene, nu ozondera zejuru aze tura movitavi viao. ²⁰Nu rukauo ua tjere, Ouhona ua Mukuru hi u saneke ku je? ²¹Ouo ua sana kosurise, omukazendu ndja toora na horeke moruhere ruomboroto ruomahoro jetatu, nga aruhe tji rua suru. ²²Nu Eje ua tuurungire ovihuro novirongo ama hongo nua ae ri moujendo ue kOjerusalem. ²³Nu umue ua tjere nai ku Je, Muhona, jtii imba mbu mave jamua ovatiti? Nu Eje uatja nai kuvo, ²⁴Kondjiseje oku hitira momuvero imbui omukuani. Orundu Me tja nai kuene, ovengi maveje ku kondjisa okuhita mo, nu kavena kuje ku peura. ²⁵Oruveze indui omuini uondjiuo ndua sekama nu a jezere omuvero, mamu utu oku kurama pendje nokukongora pomuvero, amamu tja, Muhona, Muhona tujezururira, nu Eje Me je kuzira natja, Ami hi muui, Muaza pi; ²⁶Indino ene mamu je ku jaruka okutja, Ete tua ria nu atunu mouripo uoje, nu i Jo hongo mozondjira zoviuana vietu. ²⁷Nunguari Eje Me je kutja, Me mu raere, Ami hi muui; na ku muaza. Zapueje pu Ami ouene, vaungure vourunde. ²⁸Nu mapeje ku kara omaririro nomakueero uomajo tji mamu je ku muna Abrahama, na Isaka, na Jakova, novaprofete avehe mOuhona ua Mukuru, nu ene oveni amua umbua pendje. ²⁹Nu ovandu mave je kuza komuhuka, na kongurova, na komukuma uejuva kokunene, na komukuma uejuva kokumoho, nu mave je ku haama pehi mOuhona ua Mukuru. ³⁰Nu Tareje, pena ovaseinina mbu maveje kur rira ovatenga, nu pena ovatenga mbu maveje kurira ovaseinina. ³¹Mejuva otjingeruo pe jere Ovafarisei vorive mba tjere nai ku Je, Pita imba, U kumuke imba orundu Herodes ma vanga okukuzepa. ³²Nu Eje uatja nai kuvo, Tuendeje ene, nu mu ka raere ombandje indjo kutja, Tara, Me nakere ozombepo ozombi pendje nokuverukisa ndinondi, na muhuka, nu mejuva oritjatatu Me puisua. ³³Natji peri nao, Mba sokukaenda ndino, na muhuka na muhukaandina. Orundu kana ape urika kutja omuprofete a tire pendje na Jerusalem. ³⁴Arikana Jersalem, Jerusalem, ngu u zepa ovaprofete, novete nomaue imba mba hindua kove, Mba zerire potungapi okuuonga ovanatje voje tjimuna ohunguriva tji i uongera kumue ouzerona uajo kehi jovivava, nunguari o panda! ³⁵Tara ondjiuo joje ja seuerua ove etundu. Nu tjiri Metja nai kuve, Konoo Ndji munu nga oruveze tjirueja ndu motja, Omuningandu ingui ngu me ja mena ra Muhona.

Chapter 14

¹Nu pa kara nai Eje tja ire kondjuuo ja umue uOvafarisei ohongora okukaria ko omboroto mesabata, kutja ovo ve Mu tarerere tjinene. ²Nu Tara, pari omurumendu uorive ngua surire omitui pomurungu Ue. ³Nu mezirira Jesu ua hungirire kuena ovahonge voveta nOvafarisei, amatja, Tjii oveta ijandjera okuverukisa mejuva resabata? ⁴Nu ovo va muina uriri. Nu Eje Ue mu toora, nu E mu verukisa nu E muesa a kaenda. ⁵Nu Eje U eve zira amatja, Ouani puene ngu ma kara nokasino poo onduuombe aja uire motjitoto nu a ha nana jo tjimanga mejuva resabata? ⁶Nu ovo kave pe urire okumuzira ko rukua kovina imbi. ⁷Nu Eje ua tuapo otjisanekero ku imba mba nangerue, tjaza nokumuna omuano mbu ja ve ri toororere ovihavero viondongamo, nu Atja kuvo, ⁸Tji ua nangeua ijo murumendu auhe korukupo, o haama potjihavero tjondongamo, tjaa umue omunandengu pove ngaa nangua i je nu tjeja, ⁹Ingui ngue ku nanga atja nai kove, jandja oruzeze ro je komurumendu ingui, nu ovo ojaruka okukahaama kotjihavero tjokombunda a ua tohoni. ¹⁰Nunguari tjiua nangua, ka haame kotjihavero tjomaandero kutja ingui ngue ku nanga tjeja, a tje nai kove, Epanga, indjo kombanda imba. Itji matji ku pe ondengero pomurungu ua imba mba haama periropuena ove. ¹¹Orondu auhe ngue ritongamisa ma susuparisua, nu ingui ngue risusuparisa ma tongamisiua. ¹²Kuzambo uatja nai ku ingui ngue mu nangere, Tji ua ungura omariro uomapeta poo uongurova, onanga omapanga uo je, poo ovakuatuapamue naove, poo omuhoko uo je poo ovararnganda vo je ovatumbe, ovo tjaa ngaa ve ku nanga ape heje kutja ove ua munu otjisuta tjoje. ¹³Nunguari tjimo ungura omukandi, nanga ovasiona, novipu, ovaremane novapotu, ¹⁴Nu ove mo serua ondaja orondu ovo kanaa ve ku sutu; orondu ove mo je ku sutua mombendukiro jovasamba. ¹⁵Nu umue ua imba mba haamene puena Je periropuena tja zuva ovina imbi ua tja, Omuningandu ingui ngu meje kuria omboroto mOuhona ua Mukuru. ¹⁶Kuzambo Eje Ua tja nai ku je, Omurumendu uorive ua ungurire eriro enene romapeta, nu a nanga ovengi. ¹⁷Nu eje ua hinda omukarere ue oiri jomariro uomapeta okukatja nai kovanangua, Indjeje orondu ovina avihe via tunua. ¹⁸Nu avehe vautire okutuapo omazeua uokuhina kujenda. Omutenga uatja nai ku je, ami mba randere ehi nu mbasokukeri muna, me ningire jakureje okuhin ku karapo kuandje. ¹⁹Umue uatja, Ami mba randere ozonduuombe ndano zotijjoke, mba sokukatara kutja zeri vi, me ningire jakureje okuhina ku karapo kuandje. ²⁰Nu omukua uatja, Ami mba kupire omukazendu, nu otji mbi hina ku jenena okuja. ²¹Nu omukarere ingui ua kotoka nu a hepura ovina imbi komuhona ue. Nu omunondjiuo u tjere nai komukarere, ue aa pindike, Tuende tjimanga mozondjira zomokati kotjihuro, nu uka jete nguno ovasiona, ovipu, ovaremane novapotu. ²²Nu omukarere uatja, pa tjitua otja indi tjiua hee, nu ngunda pena oruzeze. ²³Nu ingui omuhona uatja nai komukarere ue, Tuende kovitaova notumbo, nu ve jeta kotjomasa kutja ve hite nu ondjiuo jandje i ure. ²⁴Orondu Me tja nai ku ove, kapena umue ua imba mba nangerue ngu ma roro ko omariro uandje uomapeta. ²⁵Nu pe jere ovimbumba ovingi vio vandu puena Je, nu Eje ua tanauka nu atja nai kuvo, ²⁶Omundu auhe tji me ja ku Ami, nu aha njengua ihe, na ina, nomukazendu ue, novanatje ve, novamuangu ve, nomarumbi ue, novatena, ii, nomuinjo ue omuini, kanaa rire ko omuhongueua Uandje. ²⁷Nu auhe ngu hina ku toora otjikoroise tje, nu endji kongorere, kanaa rire ko omuhongueua Uandje. ²⁸Orondu ouani pokati kenu tja tanda okutunga otjiretundu, rutenga ngu hina ku haama pehi, nu tara kutja, matji hepa vingapi, nokutja eje u na mbia jenene okutjimana? ²⁹Kutja rumue tjazu nokujara amazikameno uatjo, aha urua ijoku tji mana, nu imba mbu mave tjimunu ave ha jaruka okumujora, ³⁰Amave tja, Omurumendu ingui ua uta okutunga nu uaurua ijokumana. ³¹Poo ombara ja pi, tji ma ii kotjirua kuena ombara ongua, ndji ha haama pehi rutenga, nai ripura kutja mai hepa omajovi omurongo poo omajovi omirongo vivari okuhakaena kuena ingui ngue i pirukire. ³²Nu tji i hina ku peura, ngunda indji ongua air i kokure, ma i hindi ovahindua okuka paha amazuvasaneno uohange. ³³Nu momuano otjingeuo, kaaniauhe muene ngu hina ku hanika na itji atjihe tje natjo, eje kanaa rire ko omuhongueua Uandje. ³⁴Omongua omuua, nunguari omongua tjiua pandjarisa omutjato uauo, ouo mau tjatisiua na tjike? ³⁵Ouo kautjina ku jenena nangarire okutuua mehi, poo mombumbi, nunguari ovandu ve u nakera pendje. Ingui nguna omatui okuzuva, nga zuve.

Chapter 15

¹Kuzambo ovasutise votjisuta tjouhona novanauvi avehe va riamene ku Je okumuzuva. ²Nu omba Ovafarisei novatjange arire tjive Mu unaunine, amave tja, Omurumendu ingui u jakura ovanauvi nu a ri puena vo. ³Nu Eje Ua serekarera otjisanekero kuvo, Atja, ⁴Ouani omurumendu muene, tje na ozondu esere, nu tja pandjarisa imue ja zo, ngu hina ku jesa inda omirongo muviu na muviu mokuti ongaanga, na kapaha indji ndja pandjara, nga tje i munu. ⁵Nu tje i munu me i tua kovituve vie ae nondjoroka, ⁶Nu tja vaza konganda, eje ma isanene kumue omapanga ue novararanganda, amatja nai kuvo, Joroheje puena ami orondu tjimba munu ondu jandje ndja pandjarere. ⁷Metja nai kuene, momuano mbua sana ingui, mamu kara ondjoroka mejuru mena romunauvi ngue riverere kondanaukiro kombanda jovandu ovasemba omirongo muviu na muviu mbe hina ku hepa okuriverera kondanaukiro. ⁸Poo omukazendu oune, the nvimariva vio vitenda omurongo, nu a pandjarisa tjimue, ngu hina ku jakisa erambe, nu a kombo ondjiuo, nu a paha jotjo tjinene, nga tje tji munu? ⁹Nu tje tji munu, eje ma isanene kumue omapanga ue novararanganda, amatja nai kuvo, Joroheje puena ami orondu tjimba munu otjimariva tjandje tji tja pandjarere. ¹⁰Momuano mbua sana ingui, Metja nai kuene, mamu kara ondjoroka mokati kovaengeri va Mukuru mena romunauvi ngue riverere kondanaukiro. ¹¹Nu Eje Ua tja, Omurumendu uorive ua ri novanatje ovazandu vevari. ¹²Nu ingui omuangu ua tjere ku ihe, Tate ndjipa otjirumatua tjouini uoje, tji tja sokurira otjandje. Nu eje ue ve hanena ouini ue. ¹³Nu kombunda uomajuva omasupi, ingui omuangu ua uongera ovina vie kumue, na i kehi rokokure. Nu ingo eje uaka njona ouini ue mohupo jehambaneno. ¹⁴Nu eje tja za nokumana ovina avihe mbia ri navio kua karere ondjara onene mehi ondo, nu eje ua rukire okuhupira mouhepe. ¹⁵Nu eje uaja nu e kerikutisa ku umue uovature vehi indo, nu eje ue mu hinda kovikunino vie okukarisa ozombinda. ¹⁶Nu eje ua zeririre okukutisa ezumo re noutekero mbuja u riua iozombinda, nu kapena ngue mu pere. ¹⁷Nu kombunda eje ue rizemburuka, na tja, Ovakutua vengapi vat ate mbe kara nomboroto ndja jenene nu ave i hupisa, nua ami me tiro ndjara mba. ¹⁸Ami me sekama nu ei ku tate nu e ka tja nai ku je, Tate ami mba katukira Ejuru na pomurungu uoje, ¹⁹Nu hi thina ndengu jokuisaneua omuna uoje. Ndji tjita mbi rire tjimuna umue uovakutua voje. ²⁰Nu eje ua sekama nu eja ku ihe. Nunguari eje ngunda ae ri kokure tjinene, ihe ue mu muna nu a tondjenda na je, nu arire tja tupuka nu a uire mosengo je nu e mu hupite. ²¹Nu ingui omuzandu ua tja nai ku je, Tate ami mba katukira Ejuru na momeho uoje, nu hi thina ndengu jokuisaneua omuna uoje. ²²Nunguari ihe tjere nai kovakarere ve, Eteje nguno ombanda ndjeze kapita azehe, nu muzariseje jo, nu tueje okareinga keke re, nozongaku kozombaze ze. ²³Nu eteje nguno ongominja ndja nunisiua, mu i zepe, nu tu rie nu tu njdande, ²⁴Orondu omuna uandje ingui ua tire, nu u nomuinjo rukua, eje ua pandjarere nu ua munika. Nu ovo va utire okunjanda. ²⁵Nunguari omuzandu ue ingui otjiveri uari kotjikunino. Nu eje tjeja tja riamu posi jondjiuo eje ua zuva ozongoma nomihiva. ²⁶Nu eje ua isana umue uovakarere nu e mu pura kutja imbi mavi heje tjike? ²⁷Nu eje ua tja nai ku je, Omuangu uo je ueja, nu iho ua zepa ongominja indji ndja nunisiua, mokutja eje ue mu jakura ae hina tjipo. ²⁸Nu eje otja pindika nu a ha vanga okuhita. Nu ihe opa pitira pendje nu e mu ningire kutja a hite. ²⁹Nu me zirira eje uatja nai ku ihe, Tara ozombura inda azehe ndu mbe ku ungurira, nu hina ndi mba katukire komatuako uoje nangarire. Nu kona pu ue ndji pere nangarire okangombona kutja mbi njande puena omapanga uandje. ³⁰Nunguari ingui omuna uoje ingui tjeja, ngua ka njona ouini uoje movakorundu, ove ue mu zepire ondjona ndja nunisiua. ³¹Nu eje ua tja nai ku je, Muatje uandje ovo u ri puena ami aruhe, nu ovona viandje avihe ovioje. ³²Nu pari osemba kutja tu njande, nokujoroka, orondu omuangu uoje ingui ua kokere, nu nambano u nomuinjo, ua pandjarere nu ua munika.

Chapter 16

¹Jesu ua tja nai rukua o kovahongea Ve, Pari omurumendu uorive omutumbe, nguari nomutarere uouini ue, ngua hororerue ku je kutja u njona ouini ue. ²Nu eje ue mu isana na tja ku je, Ovikuae imbi mbi me zuu ohunga na ove? Serekarera ongaro joutjevere uoje aihe, orundu rumue kona ku tji rira omutarere. ³Nu omutarere ingui ua tja nai mu je omuini, Me tjiti vi? Orundu omuhona uandje ma toora outarere mu ami. Ami hina ku ura okusa, nu me tohoni okuningira otjomusiona. ⁴Mba mana kutja me tjiti vi, kutja tji mba rambua moutarere ovo ve ndji jakure mozondjiuo zao. ⁵Nu otja isanena ku je avehe imba mba ri nozondjo zomuhona ue, nu atja nai komutenga, Ove una ondjo ja vingapi jomuhona uandje? ⁶Nu eje uatja, omaori omahoro esere rimue. Nu eje uatja nai ku je, Toora ombapira jo je jondjo tjimanga nu tjanga omirongo vitano. ⁷Nu eje uatja nai komukua o, Ove u nondjo ndji ta pi? Nu eje uatja ozondjatu zovikokotua esere. Nu eje ua tja nai ku je, Toora jo je jondjo nu tjanga omirongo hambondatu. ⁸Nu omuhona ue ua tangere ingui omutarere uondjiuo omuhasemba mena rokutja ua tjita ounongo. Orundu ovanatje vouje imbui mondekurona jao vena ounongo okukapita imba ovondjerera. ⁹Nu Metja nai kuene, Riungurireje oveni omapanga na mamona uouhasemba kutja tjima u janda mu jakurue momaturiro uaarue. ¹⁰Ingui ngu ri omutakame mu imbui outiti omutakame na mu imbi ovingi. Nu ingui nguri omuhasemba moutiti omuhasemba na movingi. ¹¹Nunguari ove tji u ha ririre omutakame noutumbe uoujembui ouani ngu me ku pe outumbe uakatjiri. ¹²Nu ene tji uu ha ririre ovatakame mu imbui viovakuenu, ouani ngu memu pe itji tji tjiri otjenu oveni. ¹³Kapena mukarere nguma ungurire ovahona vevari. Orundu eje tjinga a meje ku suvera ungo umue nu a njengua ingo mukua o, poo eje tjima kakatere ku ingo umue na njengura ingo mukua o. Kanaa mu jenene oku rira ovakarere va Mukuru novovimariva. ¹⁴NOvafarisei uina, ovo mbari neharu, va zuvire ovina imbi avihe, nu ave utu okumunjekerera. ¹⁵And He said unto them, Ene ouene imba mbu mu risembamisa oveni pomurungu uovandu, nunguari Mukuru otjiua omitima vienu. Orundu itji tja tja jererua I jovandu kombanda otji jaukise momeho uovandu. ¹⁶Oveta novaprofete va kara po nga ku Johannes. Nu okuza koruveze indo Ouhona ua Mukuru uzuvarisiua, nu ovandu avehe ve ninikiza oku hita mu Uo. ¹⁷Nu opapupu ejuru nouje okujandekua, okukapita omba imue roveta okuuiira pehi. ¹⁸Auhe ngu ma jes omukazendu ue na kupu omukua o, ma katuka orukupu. Nu auhe ngu ma kupu ingui ngua jesia ijomurumendu ue ma katuka orukupu. ¹⁹Pa ri nomutumbe rive nguja zara ozombanda ozombua ozoheze, ozoepuri, nu nguja huire menjando reviaro ejuva nejuva. ²⁰Nu ap ri omusiona omuningire uorive, uena Nasarusa, ngua rarisirue pomurungu uomuvero ue, nu ngue urira oviruaro morutu aruhe, ²¹Ngu ja zeri okurikutisa noumborokotua mbuja uu, kotjitihe tjomutumbe. Nu ozombua uina ija ze ja nu aze rasa oviruaro vie. ²²Nu pa kara nai kutja ingui omusiona omuningire ua koka, nu a tuarua ijovaengeri megoro ra Abrahama. Omutumbe uina ua koka na pakua. ²³Nu motjovasengua momahihamisiro omanene, eje ua jera omeho ue, nu a munu Abrahama kokure, na Nasarusa aeri megoro re. ²⁴Nu eje ua urira kombanda na tja, Tate Abrahama tjariparera ami, nu hinda Nasarusa kutja a ka tjaveke ohonga jomunue ue momeva, nu eje ku tarareka eraka randje, orundu ami me hihamisiua morurumo indui. ²⁵Nunguari Abrahama ua tja, Muzandu uandje, zemburuka kutja ove mohupo jo je ua jakurire ovina imbi oviua, nu Nasarusa otja muine imbi ovivi. Nunguari nambano eje ma huhuminiua nove mo hihamisiua. ²⁶Nu pendje na imbi avihe, pokati ketu na ene pena orutjiva orunene, kutja imba mbu mave zeri okuza nguno okuja ingo ave he peuru, nu uina kanaa ve zu ingo ave ja kuete. ²⁷Nu eje arire tja tja, nu opu me rijarikana kove, tate, kutja omuhinde kondjiuo jatate, ²⁸Orundu mbi novangu vetano, nu eje aka hatoire kuvo kutja ave heja kotjirongo tjomihiamo tji. ²⁹Nu Abrahama ua tja nai ku je, Vena ooMose novaprofete, ngave zuve kuvo. ³⁰Nu eje ua tja, Kako, tate Abrahama, nunguari umue tjai kuvo okuza motjovakoke, ovo mave riverere kondanaukiro. ³¹Nu eje ua tja ku je, Tji ve ha zuvire Mose novaprofete, otji ve hina kuzuva nangarire umue ua penduraa movakoke.

Chapter 17

¹Jesu ua tja nai kovahongeuva Ve, Kanaape kara kutja oviputarise avi he ja, nunguari ouee ku ingui ngu ma jende navio. ²Mape ngara kuje kutja eue romakuejero rirekarekisiue mosengo je nu a umbue momuronga okukapita kutja eje a putarise kemue imbui outiti mbui. ³Ritjevereje ene oveni. Omukuatuapamue naove tje ku katukire, mu posa. Nu the riverere kondaukiro, mu jesira. ⁴Nu the ku katukire potuhambombari mejuva rimue, nu potuhambombai mejuva indo a tanaukire kove atja, Meriverere kondanaukiro, ove uasokumujesira. ⁵Ovaapostel va tja nai ku Muhona, "Ueza ongamburiro jetu". ⁶Nu Muhona ua tja, "Andaku mu nongamburiro ndji ta pondui jomusteri, itja mu tja nai komuti imbui, 'Zukuka nomize nu uka kunue kokuvare,' nu ouo au zuu kuene. ⁷Nunguari ouani muene, tje na omukarere nguma kunu poo nguma risa ozongombe, tja uto ku heruka okuza kotjikunino ngu me mu heje kutja, Indjo, haama pehi u rie? ⁸Nunguari eje kanaa tja nai kuje, Tuna otjina tjimue mbi rie, rivaranga naua ngunda a mo ndji karere, nga tjimba ri nokunua. Kombunda ja nao otji mo ri nokunua. ⁹Eje ma pose ondangi komukarere ngua ungura ovina mbia rakiziua? Hina ku muna nao. ¹⁰Okutja momuano otjingeuo, ene tjimua ungura ovina avihe mbi mua rakiziua, itjeje, ouete ovakarere mbutu ha puiirirue ondjambi, tua ungura imbi mbi tua sokuungura uriri. ¹¹Nu pa kara nai kutja Eje tji jai kOjerusalem, ua tuurungapokati ka Samaria na Galilea. ¹²Nu Eje tji ja hiti motjirongo tjimue ua tjakanekua ijovarumendu ovanalepere omurongo, mba kuramene kokure. ¹³Nu ovo va jera omaraka uao kombanda nu ave tja, Jesu, Muhona, tjariparera ete. ¹⁴Nu Eje the ve muna uatja nai kuvo, Kaendeje mu ke ri raise kovapristeri. Nu pa kara nai kutja ovo ngunda amave kaenda, ovo va kohororua. ¹⁵Nu umue uavo tja munu kutja ua verukisiua, arire tja jaruka, ama hiririke Mukuru neraka enene. ¹⁶Nu eje ua ua ondurumika pozombaze za Jesu, ama tja okunene okuhepa ku Je, nu eje ua ri Omusamaria. ¹⁷Nu Jesu ua zirire na tja, Ka vari omurongo mba kohororua? Nunguari imba muviu vepi? ¹⁸Kapena umue ngua munika okuje ku hivirika Mukuru pendje na ingui uozonganda ingui are? ¹⁹Nu Eje ua tja ku je, Sekama, u kaende, ongamburiro joje je ku verukisa. ²⁰Nu tja purirue ijOvafarisei kutja ouhona ua Mukuru mau ja rune, Jesu ue ve zirire nu Atja, "Ouhona ua Mukuru kau na kuja nomerimunikisiro, ²¹Nu ovandu kavena ku je kutja, 'Tareje, ouombui', poo, 'Tareje ouombuina, Orondu tareje, ouhona ua Mukuru uri mokati kenu'. ²²Nu Eje ua tja nai kovahongeuva, Omajuva maje ja nguma mu mu je ku zera okumuna rimue romajuva uOmuna uOmundu, nunguari kamuna ku je ku ri muna. ²³Nu ovo mave je kutja nai kuene, Tara mba!, poo Tara mbena! Nu a mui kuarue poo okukongorera. ²⁴Orondu toja orutjeno tji ru jerisa evaverua okuza kotjokoro tjimue nga kotjikuao, Omuna uOmundu otji ma kara mejuva Re. ²⁵Nunguari rutenga Eje ua sokuhihamisiua movina ovingi, nu a jarua ijondekurona indji. ²⁶Nu otja tjipari momajuva ua Noa, otjima peje ku karar nomomajuva uOmuna uOmundu, ²⁷Ijave ri nu ave nu, nu ave kupu ovakazendu, nu ave jandjeua korukupo, nga kejuva Noa nda hita meruuo otjitendeze, nomupupo tji ueja na u venjono avehe. ²⁸Nu momuano otjingeuo uina otji pari momajuva ua Lot, ijaveri, ijavenu, ija ve randa, ija ve randisa, ija ve kunu, ijave tungu; ²⁹Nunguari ejuva Lot nda pita mOsondoma, kua roka omuriro nosurungu okuza kejuru, na u ve njono avehe. ³⁰Otji mape kara na mejuva indi Omuna uOmundu ndi ma vandururua. ³¹Nu mejuva indo, ingui nguri kombando ndjiuo, nu ovina vie a vi ri mondjiuo, ngaa heruka okukevi toora. Nu momuano tjingeuo, ingui nguri kotjikunino, ngaa jarukire ovina kombunda. ³²Zemburukeje omukazendu ua Lot. ³³Auhe nua zeri okujama omuinjo ue me u pandjarisa; nu auhe ngua pandjarisa omuinjo ue me u jama. ³⁴me raere ene, Moutuku mape kara ovandu vevari mombete imue, nu umue ma toorua nu ingo uarue a jesia. ³⁵Ovakazendu vevari mave kuae pamue, nu ingo umue a toorua nu ingo mukua a jesia. ³⁶Ovarumendu vevari mave kara motjikunino, nu ingo umue a toorua ni ingo mukua a jesia. ³⁷Nu ovo va zira nu avetja, Pi Muhona? Nu Eje ua tja nai kuvo, Imba pu peno rutu, imbo ozonguvi opuzeka uongarera.

Chapter 18

¹Nu Eje u eve serekarera otjisanekero rukua o kuvehonga kutja ovandu va sokukumba aruhe na ve haurua,
²Nu Atja, "Pa ri omupangure uorive motjihuro tjorive, ngu ja ha tira Mukuru nu ngu hari nondengero komundu.
³Nu muari omuhepundu motjihuro otjinge tjo, nu eje ueja ku je na tja, 'Ndji Japura komunavita na ami'. ⁴Nu ingui omupangure ka tjitire nao oruveze orure; Nunguari kombunda ua tja nai muje omuini, 'Nangarire tji mbi ha tira Mukuru nu tji mbi hina ndengero komundu, ⁵Mokutja omuhepundu ingui u ndji varura, me mu vatere, tjaa ngee ndji kurungisa nomeero ue uaruhe." ⁶Nu Muhona ua tja, Zuveje kutja ingui omupangure omuhasemba ma tja vi.
⁷Nu Mukuru kanaa vatere ovatoororua ve omuini, mbe ririra ku je omutenja noutuku, nande ve karere nomuretima. ⁸Me mu raere, Eje Me ve vatere tjimanga. Nunguari ingui Omuna uOmundu tji me ja ma vaza ongamburiro kombanda jehi. ⁹Nu Eje ua serekarera otjisanekero tji, ku vemue mba kamburire muvo oveni, kutja ovasemba nu mbu ja ve njengura ovakuao: "10 Ovarumendu vevari va ire kondemberi okukakumba, umue uari Omufarisei, omukua aeri omusutise uotjisuta tjouhona. ¹¹Omufarisei ua kuramene nu a kumbu nai ku je omuini, 'Mukuru, metja okunene uri okuhepa kove kutja ami hiri otjovandu varue, ovatikure, ovahasemba, ovakatukeye votukupo, nangarire otja ingui omusutise uotjisuta tjouhona ingui. ¹²Mbiri tjaera kovikuria tuvari motjiveke, mbi jandja otjitjamurongo tja imbi avihe mbi mbi navio'. ¹³Nu ingui omusutise uotjimariva tjouhona ua kuramene kokure, nu ka vangere nangarire ingui okujera omeho ue kejuru, nu ueritonene motjari amatja, 'Mukuru, tjariparera ami, omurunde'. ¹⁴Metja nai kuene, omurumendu ingui ua ja konganda koje a a sembamisiua okukapita ingui omukua. Orundu auhe ngue ritongamisa ma susuparisiua nu auhe ngue risusuparisa ma tongamisiua." ¹⁵Nu ovo va jetere ounatje ku Je kutja E u jambeke omake, nunguari ovahongeuva Ve tjive ve muna, ve ve kandaiza, ¹⁶Nunguari Jesu ue ve isanena ku Je na tja, Jandjereje ovanatje ovatiti okuja ku Ami, amu ve tjaere, orundu Ouuhona ua Mukuru oua imba mbe ri nai. ¹⁷Tjiri Metja nai kuene, Auhe ngu hina ku jakura Ouuhona ua Mukuru otja okanatje, kanaa hiti muuo. ¹⁸Nu omunane uorive ue Mu pura, amatja, "Muhonge Omua, hi tjite vi kutja mbi rumate omuinjo uaruhe? ¹⁹Nu Jesu uatja nai ku je, "Onguae tji mo isana Ami omua? Kapena umue omua, pendje na Umue, Mukuru. ²⁰Ove u tjiua omatuako, O katuka ko orukupo, O zepa ko, O vaka ko, O jandja ouhatoi uovizeze, Jozika iho na njoko." ²¹Nu eje ua tja, Inga ajehe mba takamisa okuza koutiti uandje. ²²Nu Jesu tja zuva ovina mbi, Eje ua tja nai ku je, "Ove ngunda mo kaere otjina tjimue. Randisa avihe mbi u navio nu u hanene ovaciona, nu ove mokara novihuze mejuru. Nu uje u Ndji kongorere." ²³Nu tja zuva tji, eje ua hihamua tjinene, orundu ua tumbire tjinene. ²⁴Nu Jesu tja muna kutja ua hihamua tjinene, Eje ua tja, Opopazeu vi ku imba mbe notutumbo okuhita mOuuhona ua Mukuru. ²⁵Orundu okupupu ongamero okutuura ondovi jonane, okukapita omutumba okuhita mOuuhona ua Mukuru. ²⁶Nu imba mba zuva itji, va tja, nunguari ouani ngu ma jenen okujamua? ²⁷Nu Eje ua tja, Ovina imbi mbi ha urika kovandu, vi urika ku Mukuru. ²⁸Petrusa atja, "Tara, tua jesa avihe, na tu kongorere Ove." ²⁹Nu Jesu atja nai kuvo, "Tjiri, Metja nai kuene, Kapena mundu ngua jesa ondjiu, poo ovakuate, poo ovakuatuapamue, poo omukazendu, poo ovanatje, mena rOuuhona ua Mukuru, ³⁰Ngu hina ku jakura potuingi okukapita imba moruveze indui, nomuinjo uaruhe mouje mbu mauja." ³¹Kuzambo Eje ua toora imba omurongo navevari na tja nai kuvo, "Tareje, ma tuii kOjerusalema, nu ovina avihe mbia tjangua ijovaprofete ohunga nOmuna uOmundu mavi jenenisiua. ³²Nu Ma jandjeue kovanavisenginina, na njekererua, na jambururua, na tjekerua omate. ³³Nu mave Mu tono ozongora nave Mu zepa, nu mejuva oritjatatu Eje a penduka rukua. ³⁴Ovo kave pangunune ko tjimue tjovina imbi. Nu omambo inga ja horekerue kuvo nu uina kave tjivirue ovina mbi Ja hungire. ³⁵Nu pa kara nai kutja Eje tjeja popezu na Jeriko, omupotu uorive ua haamene mene rondjira ama ningire. ³⁶Nu eje tja zuva otjimbumba ama tji kapita ua pura kutja, Otjikuatjike? ³⁷Nu ovo ve mu raera kutja Jesu ua Nasareta ma kapita. ³⁸Nu eje u aura, na tja, "Jesu, Muna ua David, ndji tjariparera." ³⁹Nu imba mbar i komurungu u eve mu kandaiza kutja, nga muine. Nu eje u aura okukapita, "Muna ua David, ndji tjariparera." ⁴⁰Jesu ua kurama, nu a pangura kutja nga jetue ku Je, Nu Jesu tjeja popezu ue mu pura kutja, ⁴¹"Ove mo zeri kutja Ami mbi ku tjite vi? Nu Eje ua tja, Muhona kutja mbi jakure okumuna kuandje." ⁴²Jesu atja nai ku je, "Jakura okumuna koje! Ongamburiro joje je ku verukisa." ⁴³Nu tjimanga eje ua jakurire okumuna kue nu e Mu kongorere ama hivirike Mukuru. Nu tjiva muna ovandu avehe va jandja ondangero ku Mukuru.

Chapter 19

¹Jesu ua hitire nu kapita mu Jeriko. ²Nu Tara, mua ri omurumendu, uena Sakeusa, nguari umue uoviuru viovasutise votjisuta tjouhona, nu eje ua tumbire. ³Nu eje ua zerire okumuna Jesu kutja Eje ouani. Nu ke pe urire mena rouingi uovandu nomena rokutja eje uari okatikona momuhapo. ⁴Nu eje ua tupuka komurungu nu a ka ronda omuti kutja a sore okumumuna, orondu Eje tja sere okukapita imbo. ⁵Nu Jesu Tje ja poruveze indo, Ua tara kombanda, nu E mu munu, na tja ku je, Sakeusa, hakahana, heruka, orondu ndinondi Mba sokukakara mondjiuo jo je. ⁶Nu eje ua hakahana, nu a heruka, nu e Mu jakura nondjoroka. ⁷Nu ovo tjiva muna tji, va unauna, amave tja, Eje ua ka rira omujenda uomurumendu omurunde. ⁸Sakeusa ua sekama na tja ku Muhona, "Tara, Muhona, orumbembera rumue ruouini uandje me jandja kovasiona, Nu tjimba toora otjina momundu nohongononeno uomakuminina, me tji jarura potune." ⁹Jesu Ua tja nai ku je, "Ndino ondjamo je ja kondjiuo ndji, orondu eje uina omuna ua Abraham. ¹⁰Orondu Omuna uOmundu ue jera okupaha nokujama imbi mbia pandjarere." ¹¹Ngunda ama ve zuu ovina imbi, Eje Ua ueza nu eve serekarere otjisanekero, orondu uari popezu na Jerusalema, nu ovo ija ve ripura kutja Ouhona ua Mukuru uasokurimunika tjimanga, ¹²Eje otja tja, "Pari omurumendu ngua zire monganda jouhona, nu eje ua kuka oujenda kehi rokokure okukazikua ombara, nokukotoka. ¹³Nu eje ua isanene ovakarere ve omurongo nu a jandja kuvo ovipondo omurongo, na tja kuvo, 'Unguriseje nga tji mbe ja.' ¹⁴"Nunguari ovandu ve ija ve munjengua, nu va hindire omaraa kombunda je, amave tja, 'Ka tuna ku vanga omurumendu ingui kutja a kare nouvara kombanda jetu.' ¹⁵Nu pa kara nai kutja eje tja kotoka, tjaza nokujakura ouvara, otja pangura kutja ovakarere ve, imba mba jandjere ko ovimariva, ve isanenu ku je, kutja a tjiue kutja auhe ua ueza na vingapi nokuranda nokurandisa. ¹⁶Otji peja ingui omutenga, amatja, o pondo joje ja kuata ovipondo omurongo. ¹⁷Nu eje uatja ku je, "Ua ungura naua, mukarere ove omuaa, ove tjinga ua kara noutakame mokana okatiti, mo kara nouvara kombanda jovihuro omurongo." ¹⁸Nu outjavari ueja, amatja, 'Muhona o pondo joje ja kuata ovipondo vitano.' ¹⁹Nu eje ua hungira omambo otjingeuo ku je, Ove mo kara nouvara kombanda jovihuro vitano. ²⁰"omukua uo je, na tja, 'Muhona, osiringa joje ojo ndji, ndji mba mangere mokarapi, ²¹orondu ami mba tirire ove mokutja oove omurumendu omuzeu, ngu u toora imbi mbi ha tuiirue ijove pehi, nokuteja mbi ha kuninue ijove." ²²Nu eje ua tja ku je, 'Me ku pangura no mambo uee uoje omuini, mukarere ove omurunde. Ove ua tjiua kutja ouami omurumendu omuzeu, ngumbi toora imbi mbi ha tuiirue ijami pehi, nokuteja mbi mbi ha kunine. ²³Nambano onguae tji u ha hitisire otjimariva tjandje kozombaanga, kutja tjimba kotoka mbije ku kambura itji otjandje notjuezeua. ²⁴Nu eje ua tja nai ku imba mba kuramene mbo, 'Tooreje opondo ndjo mu je nu I jandjeje ku ingui ngu novisiringi omurongo.' ²⁵Nu ovo va tja ku je, 'Muhona eje u novipondo omurongo. ²⁶"Orondu Me tja nai kuene, Ku ingui nguna otjina maku jandjeua, nu ingui ngu hina tjina ma jekua na inga ke na ko. ²⁷Nunguari imba ovanavita na ami, mbe ha vangere kutja mbi kare nouvara kombanda jao, ve eteje imba mu ve zepire pomurungu uandje." ²⁸Nu tjaza nokuhungira nai Ue ve hongorera, ama rondo okujenda kOjerusalema. ²⁹Nu pa kara nai kutja, Eje tjeja popezu na Betfage na Betanie, pOndundu jOmininga, ua hinda ovahongeuva Ve vevari, ³⁰amatja, "Tuendeje kotjirongo tji tjiri komurungu uenu, nu tji mua hiti mutjo mamu kamuna okasinona kuka kutua, ku ke hija kaviroa, ke kutureje mu ke jete nguno. ³¹Nu omundu auhe ngue mu pura, Mamu ke kuturire tjike? 'Mamu tja nai ku je, Muhona Me ke hepa." ³²Nu imba mba hindirue va ja, nu ave ka vaza otja imba pe ve raere. ³³Novo ngunda ama ve kutura okasinona, oveniako va tja nai kuvo, Mamu kuturire tjike okasinona? ³⁴Novo vatja, Muhona Me ke hepa. ³⁵Nu ovo v eke jeta ku Jesu, nu ave umbu ozombanda zao ku ko, nu ave vatere Jesu okukekavira. ³⁶Nu otja tja kaviroa, ovandu va umbire ozombanda zao mondjira. ³⁷Nu Eje tjari vazere popezu, pomaherukiro uOndundu jOmininga, otjimbumba atjihe tjovahongeuva tja utire okunjanda nokutanga Mukuru neraka enene mena rovitjitua avihe ovinamasa mbi va muine, ³⁸Amave tja, "Oningandu Ombara ndji ma ija mena ra Muhona, Ohange mejuru, noujere mokombandambanda." ³⁹Nu vemue vOvafarisei mbari mombunga va tjere ku Je, "Muhonge, kandaiza ovahongeuva vo Je." ⁴⁰Jesu ua zira na tja kuvo, "Me mu raere kutja, imba tjiva muina, omaue maje ravaere." ⁴¹Nu Jesu tja riama popezu, Ua tara motjihuro, nu a ririre tjo, ⁴²Amatja, "Andaku ove, tjiri ove, ua tjiua ovina mbi mavi ku pe ohange, nangarire mejuva roje indi! Nunguari ovio nai via undikua kove. ⁴³Orondu omajuva maje ja kombanda joje, ovanavita naove ngu maveje ku kondorokisa ove orumbo, nave ku kondoroka, nave ku jezerere moukoto kominda avihe. ⁴⁴Nu mave ku njondororere pehi, novanatje voje moukoto uoje, nu kavena ku jesa eue kombanda jeue move orondu ove kotjivirue oruveze ruokubarurua koje." ⁴⁵Nu Eje uUa ka hita mondemberi, nu a ruku okunakera pendje imba mbu ja ve randere moukoto nokurandisa, ⁴⁶Amatja nai kuvo, "Pa tjangua, Ondjiuo jandje ondjiuo jongumbiro, nu ene mue i ungura ondimba jomarunga." ⁴⁷Nu Jesu ua hongere aruhe mondemberi. Nunguari ovapristeri ovanene, novatjange, novanene vovandu ijave vanga okumuzepa. ⁴⁸Novo kave muine kutja ngave tjitevi, orondu ovandu avehe va kakaterere ku Je, amave puratene.

Chapter 20

¹Nu pa kara nai mu rimue romajuva ngo, Eje otja tjija hongo mondemberi, Ama zuvarisa Ombuze Ombua, kutja ovapristeri ovanene, novatjange, ve mujendera puena ovanene, ²Novo va hungira kuena Je, nave tja, "Tu raera, ovina imbi u vi tjita nouvara une, Poo ouani ngue mu pa ouvara mbui"³Eje ua zira na tja kuvo, "Me mu pura otjina tjimue nu ndji zireje: ⁴Ombapitisimo ja Johanesa ja zire kejuru, poo, movandu?"⁵Novo ve ripura mokati kavo oveni, amave tja, "tji tua tja, 'kuza kejuru', Nu onguae tji mu ha kamburire mu Je?" ⁶Nunguari tji tua tja ojavandu, ovandu imba avehe mave tu vete omaue orondu, orondu ovandu avehe ve itavera kutja Johanesa uari omuprofete."⁷Novo va zira amave tja, kavena ku tjia kutja ja zire pi. ⁸Jesu ua tja nai kuvo, "Ami uina opumbihina ku mu raerera kutja ovina mbi mbi tjita nouvara une?"⁹Nu Eje ua uta okuserekarera ovandu otjisanekero tji, "Omurumendu rive ua kunine otjikunino tjomivite, na jazemisa tjo kovaungure narire tjai kehi rokokure. ¹⁰Nu moruveze ruomahorero uovihape, eje ua hinda omukarere kovaungure votjokunino kutja ve mupe tjiva viovihape viomivite, Nunguari ovaungure votjikunino ve mu tona nu a ve mu ramba make. ¹¹Nu eje ua hinda omukua o rukua o, novo ve mu tona uina, ave mu tjiti ondjambu, nu ave mu ramba make. ¹²Nu eje ua hinda outjatatu rukua o. Novo ve mu teta ozombara uina, nave mu nakere pendje. ¹³Nu ingui omuhona uotjikunino tjomivite otja tja, Hi tjite vi? Me hindi omuna uandje omusuverua, rumue mave ka kara nondengero ku je tji ve mu munu. ¹⁴Nunguari imba ovaungure votjikunino tji ve mu muna, ve ripura mokati kavo oveni, amave tja, 'Ingu eje omurumate ueta, indjeje, ngatu mu zepe kutja eta ri rire orete.' ¹⁵Novo otji ve mu nakera pendje notjikunino tjomivite na ve mu zepa. Nambano ingui omuhona uotjikunino tjomivite meje ku tjitavi kuvo. ¹⁶Eje meja nu eje ku njona imba ovaungure votjikunino, ua jandja otjikunino tjomivite kovakua o. Nu tjiva zuva itji va tja, "Ape kara nao."¹⁷Nu Eje ueve tara, na tja, "Nu nambano itji otjikuae tji tja tjangua, Eue indi ovatunge ndi va tonda, oro onda rire otjiuru tjomauaneno uotjikoro?" ¹⁸Nu auhe ngua uire keue indi matekateka, nu ingui auhe ku ra uire ma tukuturua arire oruuma. ¹⁹Nu ovapristeri ovanene novatjange va vangere okumutuako omake moire otjingejo ndjo orondu ovo tji va tjizire kutja ua tuvire vo motjisanekero tji. Nunguari, ovo va tirire ovandu. ²⁰Novo va jarukire okumutjungira, na rire tjiva hindi ovaungure vovineja, mbe ritjindire ajo ovasemba, kutja ve ke Mu kambure nembo Re rimue, kutja ve Mu jandje kouvara uomuhegemoni. ²¹Novo ve Mu purire amave tja, "Muhonge, matu tjia kutja Ove U hungira, nu U honga osemba, nu Kona konatja nondengu jomundu, nunguari U honga ondjira ja Mukuru mouatjiri. ²²Tjii okokuua otja koveta okusuta otjisuta tjouhona komukasare poo indee?"²³Nunguari Eje ua tjiza ovineja viao, na tja kuvo, Onguae tjima mu Ndji roro?" ²⁴"Ndji raisireje otjipeni. Otjiperendero nomatjangua uani ngeri mu tjo?" Novo va zira nave tja, "Ouomukekasare."²⁵Nu Eje ua tja kuvo, "Okutja muaso ku jandja komukesare ombio viomukesare, na ku Mukuru imbio via Mukuru." ²⁶Nu kave pe urire okumupata nomambo pomurungu uovandu, na rire tjiva muina, ava temisiua ije zirira Re. ²⁷Kuzambo peja vemue vOvasadukai, imba mbe pirura ombendukiro momahungi uao, mbetja ka ina ku kara ko, nu ave Mu pura, ²⁸Amave tja, "Muhonge, Mose ue tu tjangererere, Erumbi romundu tja koka ae nomukazendu, nu tja tu ae hina vanatje, omuangu ua uasokuria omukazendu ue nu e mu pandukire ovanatje. ²⁹Nambano pari ovazandu oomuangu nerumbi hambombari. Nu ingo mutenga ua kupa nu a tu ae hina vanatje. ³⁰Nu ingui outjavari a ri omukazendu ingui, nu eje uina a tu nokuhin muatje. ³¹Nu ingui outjatatu, nu momuano otjingeuo imba ohambombari, kave jesire ovanatje nu ave tu. ³²Nu kombunda javo avehe, omukazendu a tu. ³³Nambano mombendukiro ma rire omukazendu ua une puvo avehe? Imba ohambombari otja tji ve mu kupire." ³⁴Nu Jesu mokuzira, Ua tja nai, Ovanatje vouje mbui ve kupua nu ve jandjua kotukupo. ³⁵Nunguari imba mba varua ovanandengu okumuna ouje mbuina, nombendukiro movati, kavena ku kupa nu kavena ku jandjua kotukupo. ³⁶Nu kavena ku uhuara amave koka ko, orondu ovo veta puena ovaengeri, nu ovanatje va Mukuru, orondu ovanatje vombendukiro. ³⁷Nambano kutja ovakoke ve pendurua, na Mose ua raisire tji poTjihua, tja isana Muhona, Mukuru ua Abrahama, na Mukuru ua Isaka, na Mukuru ua Jakova. ³⁸Orondu eje ka Mukuru uovati, nunguari uovanamuinjo. Orondu avehe ve hupa ku Je." ³⁹Nu ovatjange vemue va zirire nave tja, Muhonge, Ove ua hungire naua. ⁴⁰nu okuzamba kave rorere okumupura omapurira rukua o. ⁴¹Nu Eje ua tja kuvo, "Omokutjavi tji vetja Kriste Omuna ua David?" ⁴²Ingu David omuini ua tja nai membo romapialme, MUHONA ua tjere na kOmuhona uandje, Ove haama ke ke randje indo rokunene, ⁴³Nga tji mba ungura ovanavita naove otjihavero tjozombaze zoje. ⁴⁴Nu David omuini tji me Mu isana Muhona, Eje omuna ue vi?"⁴⁵Nu Eje Ua tjere nai kovahongea Ve, ovandu avehe ava puratene, ⁴⁶Ritakamiseje kovatjange, mba suvera okuzara ozombanda ozonde, nokuminikua motuveze tuomarandisiro, novihavero viokondomba mozosinagoge notuveze tuondengero pomikandi. ⁴⁷Mbe njondorora na ve pundu ozondjiuo zovahepundu, nu motjiuova ave kumbu ozongumbiro ozonde; Omberero ja imba mai je ku rira ondeu okukapita.

Chapter 21

¹Jesu ua jerere omeho, na rire tja munu ovatumbe ameve umbu ovijandjeua viao motjikes tjovimariva. ²Nu Eje rukua uo muna omuhepundu uorive omusiona ama umbu oumariva uvari uovitenda moukoto. ³Nu Eje Ua tja, Tjiri Me tja nai kuene, kutja, omuhepudu ingui omusiona ingui ua umbu moukoto okukapita avehe. ⁴Orondu avehe va umbu ovijandjeua ku Mukuru okuza mouingi mbu ve nao, nunguari eje okuza mouhepe ue ua umbu atjihe tjaru natjo moukoto. ⁵Nu vemue va hungirire komunda uOndeberi kutja ja mbimbirirue nomaue omaua novijandjeua, nu Eje Ua tja nai, ⁶"Otja ku imbi ovina mbi mamu munu, omajuva maje ja, ngeri kutja kapena eue rimue ndi mari je ku seua kombanda je kua, ndi hina ku umbua pehi." ⁷Novo ve mupura amave tja Muhonge, ovina mbi mavi je ku tjitua rune? Notjisanekero tjomajenenisiro uovina mbi ma ije kurira tjike?" ⁸Jesu ua tja, Tjevereje kutja ape ha ningi umue ngu me mu pukisa, orondu ovengi mave je kuja mena Randje amave tja, OUAMI. Nu rukua, Oruveze rua tumbuka! Amu ve kongorere. ⁹Nu tji mamu zuu komunda uovirua nomazunganeno, amu uruma, orondu ovina mbi viasokukarapo rutenga, nunguari ondjandero kai na ku karera po imbo. ¹⁰Kuzambo Eje uatja kuvo, "Otjiuana matji sekamene otjiuana, nouhona au sekamene oukuao. ¹¹Nu mape kara omanjinganjingiro uehi motuveze pekepeke, nozondjara nomitjise omize. Noozombunikiro ozondirise novisanekero ovinene mavi kara mejuru. ¹²Nunguari komurungu ua imbi avihe, mave tuako omake kuene nu ave mu tatumisa, amave mu nanene pomurungu uozosinagoge na mozondorongo, nave mujeta pomurungu uozombara novanane mena Randje. ¹³Nu itji ma tji je ku tanaukira ouhatoi kuene. ¹⁴Opumuasokutakamisa itji momitima vienu kutja kamuna ku ripura omazirira ngu mamu ka jandja. ¹⁵Orondu Ami Me mupe otjinjo nounongo ovanavita na ene mbive hina ku peura okutara poo okupatana. ¹⁶Nene ma mu je ku hororua ijovakuate venu, ovakuatuapamue naene, omuhoko vienu nomapanga. Novo maveje ku tjita kutja tjiva venu ve zepiue. ¹⁷Nu avehe mave je ku mu tondera Ene Randje. ¹⁸Nunguari kapena ndjise joviuru vienu ndji mai je ku pandjara. ¹⁹Mena romiretima vienu mamu je ku takamisa ominjo vienu. ²⁰Nu tji mamu je ku muna Ojerusalemata koverua ijovimbumba viovasolndate, imbo tjiuee kutja omanjoneno uatjo ja tumbuka. ²¹Indino imba mberi mu Judea ngave taurire kozondundu. Imba mberi mokati katjo ngave pite mutjo. Nu imba mberi pendje ave kahita mutjo. ²²Orondu inga omajuva uomerisutisiro, kutja imbi avihe mbi tjangua vi jenenisiue. ²³Ouee ku imba ovingundi novanjamisise, momajuva ingo. Orondu ma peje ku kara ombamisiro onene kombanda jehi nomazenge kombanda jovandu imba. ²⁴Nu maveje ku uisua ijoutue uengaruvio, nave tuarua ovahuurua koviuana avihe. Nojerusalemata ma tji je ku ajtua ijovahakambure, nga otuveze tuovahakambure tjitua jenenisiua. ²⁵Mape kara novisanekero mejuva na momueze na mozonjose; nomburuma nomajaraarero moviuana kombanda jehi, Omironga nozongazona amavipose, ²⁶Omitima vio vandu amavi ngundipariua ijomburuma, nokutarera ovina imbi mbi mavija kombanda jehi. Orondu omauvara uomajuru maje njinganjingisiua. ²⁷Nu kuzambo otjima ve je ku muna Omuna uOmundu ameja motjikamba nouvara noujere ounene. ²⁸Nu ovina mbi tji via utu okujenennisia, jereje oviuru vienu kombanda, orondu onguturiro jenu tji ja tumbuka. ²⁹Jesu ua hungira otjisanekero kuvo, "Tareje omukujumbua nomiti avihe, ³⁰Tjivia via njomoka, na mu munu muritjivirua oveni kutja oruteni rua tumbuka. ³¹Nu momuano otjingeuo tji mua munu ovina imbi amavi jenenisiua, tjiuee kutja Ouuhona ua Mukuru ua tumbuka. ³²Tjiri Me tja nai kuene, Ondekurona indji kai na ku kapita ko ngunda ovina imbi avi hija jenenisiua. ³³Ejuru nehi mavi kapita, nunguari omambo uandje kanaa je kapita ko. ³⁴Nunguari rutjevereje, kutja omitima vienu avi urisiua neraru nomerikendero uohupo, nu ejuva indo arija muene tjimanga, ³⁵Orondu oro mari ja otjo nguehe kombanda ja imba avehe mba tura kombanda jehi. ³⁶Opu muasokukara katumba noku kumba aruhe, kutja mu varue ovanandengu kutja mu je ku jepa ovina mbi avihe mbi mavi je ku jenenisiua, noku kurama pomurungu uOmuna uOmundu. ³⁷Nu momutenja ija hongo mondemberi, nu ngurova ija piti aka kara kondundu, ndji isaneua Ondundu Jomininga. ³⁸Novandu avehe ija veja ku Je rukuru muhuka kondemberi, oku Mu zuva.

Chapter 22

¹Nambano omukandi uomboroto ndji ha surisiua, mbu isaneua Omarurumino, ua ri popezu. ²Novapristeri ovanene novatjange va pahere kutja mave Mu zepa vi; nunguari ija ve tira ovandu. ³Nu Saatana otja hita mu Judas, uo sano ja Iskariot, nguari umue ua imba omurongo navevari. ⁴Nu eje otja kaenda nu aka hungira kuena ovapristeri ovanene nozohongora zovaungure vOndemberi, kutja me Mu horora vi kuvo. ⁵Novo va tjaterua tjinene nave zuvasana ovimariva kuena. ⁶Neje ua zuvasana kuena vo, nu a ruku okupaha oruveze orua ruo ku Mu horora kuvo, ovimbumba viovandu a vi heri po⁷Indino otji peja ejuva rombroto ndji ha surisiua, ondjona jomarurumino ndi I zepiua. ⁸Nu Jesu ua hinda Petrusa na Johanesa, na tja, "Kaendee mu ke tu tunine omarurumino kutja tu rie." ⁹Nu ovo vatja nai ku Je, Mo vanga kutja tu ka tune pi? ¹⁰Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Tareje, ene tji mua hiti motjihuro, nu mamu ka hakaena nomurumendu ngua tjindi ehoro romeva. Nu mu kongorereje nga kondjiuo mu ma ka hita. ¹¹Nu ene mamu katja nai komunondjiuo, Omuhonge matja nai kove, Etuu rovaenda ri pi, mu Me ka rira omarurumino puena ovahonguea vandje?" ¹²Nu eje me ke mu raisira etuu enene rokombanda nda harekua. Ene ka tune ndo." ¹³Novo va kaenda na ve kavaza otja imba pa hee, nu ave tunine omarurumino. ¹⁴No ire tji je ja, Eje Ua haama pehi puena ovaapostel imba omurongo navevari. ¹⁵Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Mba zerire tjinene okuria Omarurumino inga puena ene ngunda A mbi hija hihamisiua. ¹⁶Orondu Me tja nai kuene, Hinee je ri ko rukua, ngatji ja jenenisiua mOuhona ua Mukuru." ¹⁷Nu Eje Ua toora ekopi, A jandja ondangi, na tja, "Tooreje indi nu mu hane ro mokati kenu. ¹⁸Orondu Metja nai kuene, Hina ku nua ko kotjihape tjomuvite, nga Ouhona ua Mukuru tji ue ja." ¹⁹Nu Eje ua toora omboroto, A jandja ondangi, narire tja teja jo nu E i jandja kuvo, amatja, 'Indui orutu rua ndje ndua jandjerua ene, tjiteje itji oku Ndji zemburuka.' ²⁰Momuano tjtingeua Ua toora ekopi, kombunda jovikuria, natja, Ekopi ndi omerikutirokumue omape mombindu ja Ndje, ndja tirahirua ene. ²¹Nunguari, tareje, eke ra ingui ngu me Ndji horora riri ouena Ami potjitihe. ²²Nu tjiri, Omuna uOmundu mai, otja tji pa tieua, nunguari ouee komundu ingui ngu me Mu horora!" ²³Novo va utire oku purasana mokati kavo oveni, kutja ouani muvo nguma tjiti otjina tji. ²⁴Nu uina pa kara ozombata mokati kavo jokutja ouani muvo ngu ma rire omunenene. ²⁵Nu Eje Ua tja nai kuvo, Ozombara zoviuana ze honapara kombanda javio. Nu imba mbe nouvara kombanda javio ve isaneua ovaparure vavio. ²⁶Nunguari ene kamuna ku kara nao, nunguari ingui nguri omunenene mokati kenu nga kare otja omutiti, nu ingui omunane nga kare otja omukarere. ²⁷Orondu ingui omunene pomukua eje une, ingui ngua haamene okuria poo ingui ngu me mu ungura. Kaje ingui ngua haamene okuria are? Nunguari Ami mbiri mokati kenu otja omukarere. ²⁸Ene ouene imba mbu mua kara puena Ami momarorero Uandje. ²⁹Nu Ami Me kekere ene ouhona tjimuna Tate the Ndji kekera ouhona. ³⁰Kutja mu je ku ria nokunua potjitihe Tjandje mouhona Uandje, nu mu haame movihavero viouhona oku pangura omihoko via Isiraera imbi omurongo navivari. ³¹Simon, Simon, tjevera, Saatana ua zeri ove, kutja e ku sise otjo ruhere. ³²Nu Mbe ku kumbire kutja ongamburiro joje ai ha suaka. Nu ove kombunda tji uazu noku tanaurua, zeuparisa ovakuenu. ³³Nu eje ua tja nai ku Je, "Muhona, ami mbe rirongerera okujenda puena ove akuhe, kondorongo poo kondiro." ³⁴Jesu uazira, "Me ku raere Petrusa, ohunguriva kanaa i vandara ndinondi, ngunda auhije ndji ripatana potutatu." ³⁵Nu Jesu uatja nai kuvo, "Tji Mbe mu hindire nokuhina tjikoma, poo embo, poo ozongaku, muna tjimue tji mu aka hepere?" Novo vazira, "katjipo." ³⁶Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Nunguari nambano, auhe nguna otjikoma nga tore, nu momuano otjtingeua ingui nguna ondjatu nga tore. Nu ingui ngu hina engaruvio nga randise omutuaro ue a rande engaruvio. ³⁷Orondu Me tja nai kuene, kutja na inga rukua nga tjangua jaso kutja ja jenenisiue mu Ami, kutja Eje ua varua muena ovarundu. Orondu ovina mbiri ohunga na Ami vina ondjandero." ³⁸Novo va tjere, "Muhona, tara, pena omanga jevari mba." Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Opuuo." ³⁹Jesu uapita nu otja komuhingo ue, ai kondundu jomininga, nu ovahonguea ve uina ve mu kongorera. ⁴⁰Nu Eje tjari poruveze Ua tja nai kuvo, "Kumbeje kutja amu ha hiti momarorero." ⁴¹Nu Eje Ua humburuka puvo mangara oukokure ueue tji ra umbua, nu A uoro ozongoro na kumbu, ⁴²Tate, Ove tji mo vanga isapo ekopi ndi mu Ami, nunguari arire ombango jandje nu nag rire oje ndji ma i ungurua. ⁴³Nu omuengeri okuza kejuru ua munikisiua ku Je okumuzeuparisa. ⁴⁴Nu Eje aeri momuhiamo omunene otja kumba tjinene. Norukutu Rur rua karere otjo mata uombindu omanene, nga uiririre pehi. ⁴⁵Nu Eje tja tumunuka okuza mongumbiro, The ja kovahonguea Ve, ueve vazere ava rara, tjinga va havererue ijuhuze. ⁴⁶Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Onguae tji mua rara? Jeurukeje mu kumbe tjaa ngaa mu hiti momarorero." ⁴⁷Nu Eje ngunda A ma hungire, tara, otjimbumba otjinene! Nu ingui nguja isaneua Judas, nguari umue ua imba omurongo navevari, ueve hongorera, a riana ku Jesu nu e Mu hupite. ⁴⁸Nu Jesu Ua tja nai ku je, "Judas mo horora Omuna uOmundu noruhupito?" ⁴⁹Nu imba mbari puena Je tjiva muna kutja mape kara tjike, va tjere ku Je, "Muhona, ngatu ve kuapize nomangaruvio?" ⁵⁰Nu umue uavo ua kuapiza omukarere uomupristeri omunene nu emu kondo okutui kue okunene. ⁵¹Nu Jesu uatja, "jandjereje tji nga mba opuu!" Eje ua tuna kokutui kue nu emu verukisa. ⁵²Nu Jesu Ua tjere nai kovapristeri

ovanene, nozohongora zovatjevere vondemberi, mbe ere ku Je, "Mamuja nomanga-ruvio no onguinja tjimuna mbu mua teza omupunde?"⁵³ Ami mbari mondemberi omajuva ejehe puena ene nu kamuna ndi mue Ndji jerera eke. Nunguari indji oire jenu nouvara uondorera."⁵⁴ Novo ve Mu tuara, ave mu hongorere kondjiuo jomupristeri omunene. Nu Petrusa ua kongorerera kokure.⁵⁵ Nu ovo tji va zire nokujakisa omuriro morupanda ruondjiuo, nu tji va haamene pehi, Petrusa ua haamene pehi mokati kao.⁵⁶ Nu omukarer omusuko uorive ue mu muine tja haamene pomuriro, nu e mu tara tjinene na tja, "Omurumendu ngui uina uari puena Je."⁵⁷ Nu Petrusa ua patana, amatja, "Mukazendu, ami hi muui."⁵⁸ Nu kombunda uokaruveze okatiti, omukua uo ue mu muna, na tja, "Oove umue uavo." Nu Petrusa ua tja, "ka uami."⁵⁹ Nu mangara kombunda joruveze ruo ire ombomba, omukauo ua zeuparisa embo ndi noupandi na tja, "Ouatjiri omurumendu ingui ua ri puena Je orundu eje uina oua Galilee".⁶⁰ Nu Petrusa ua tja, "Murumendu hina ku tjiua kutja mo hungire ohunga na tjike." Tjimanga, eje ngunda ama hungire ohunguriva ai vandara.⁶¹ Nu Muhona Ua tanaukire nu a tara mu Petrusa. Nu Petrusa a zemburuka embo ra Muhona, indi tje muheja kutja, "Ohunguriva ngunda ai hija vandara mo Ndji ripatana potutatu."⁶² Nu Petrusa ua pita pendje na karira nomuhamua tima.⁶³ Novarumendu mba kamburire Jesu ve Mu njekerera nave Mu tono.⁶⁴ Novo tji vaza nokumukutjira komeho, ve mu tona momurungu nu ave Mu pura, ama ve tja, "Profeta kutja ouani ngue ku tono?"⁶⁵ Nu va hungirire ozondjambu ozengi ku Je.⁶⁶ Nu tji paza nokutja, ovanene vovandu novapristeri ovanene, novatjange va uana, nu ave Mu nanene pomurungu uotjira tjao, ama ve tja, "Oove ngu uri Kriste? Tu raera." Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Na nge mu raere kanaa mu itavere."⁶⁸ Nu Ami tji Mbe mu pura kanaa mu ndji ziri poo okuNdjesa okukaenda.⁶⁹ Okuzamba Omuna uOmundu otji ma ka haama kokuuoko okunene kuomasa kua Mukuru.⁷⁰ Indio avehe otji va tja, "Okutja Ove oOve Omuna ua Mukuru?" Nu Eje Ua tja nai kuvo, "Mutja nao, orundu OUAMI."⁷¹ Nu ovo va tja, "Matu hepa ouhatoi ua tjike okukapita imbui? Ete oveni tji tue ri zuvire motjinjo Tje."

Chapter 23

¹Notjimbumba atjihe otji tja sekama nu atji Mu nanene ku Pilatus. ²Novo va utire oku Mu pahera ondjo, amave tja, "Tua vaza omurumendu ingui a ma pukisa otjiuana, a ma tjaere otjiuana okusuta otjouhona komukesare, Ama tja Eje omuini onguri Ombara, Kriste." ³Nu Pilatus ue Mu pura, na tja, "Oove ngu u ri ombara jOvajuuta?" Nu Eje Ue mu zira na tja, "Opo pu mohee." ⁴Kuzambo Pilatus ua heja ovapristeri ovanene notjimbumba tjovandu kutja, "Ami hina kumuna ondjo momundu ngui." ⁵Novo va ndandiparere tjinene, amave tja, "Uzunganisa ovandu, nokuhonga kue mehi arihe ra Judea, okuza kOgalilea nga nguno." ⁶Nu Pilatus tja zuva Ogalilea, ua pura kutja, Omurumendu ingui hapo o ua Galilea? ⁷Neje tja jtiua kutja uaza kehi rouvara ua Herodes, ue Mu hinda ku Herodes, eje uina nguari mOjerusalema oruveze nduo. ⁸Nu Herodes tja muna Jesu, eje ua joroka tjinene, orundu eje ua pahere okumumuna orure, mena rokutja ua zuvire ovina ovingi ohunga na Je. Eje ua tjangovasi ma munu otjihimise tjimue amatji tjitua i Je. ⁹Nu eje ue Mu purire nomambo omengi, nunguari Eje ke mu zirire kotjina. ¹⁰Nu imba ovapristeri ovanene novatjange, va sekamene nave mu paha ondjo tjinene. ¹¹Nu Herodes novasorondate ve Mu njekererere noku mu huikika ozombanda zeviaro, nu kuzambo e Mu jarura ki Pilatus. ¹²Nu mejuva otjingeruo, Pilatus na Herodes va hangana, orundu ovo komurungu ua nai va ri novita kumue. ¹³Nu Pilatus tja zire nokuisanena pamue ovapristeri ovanene, novanane, novandu, ¹⁴Ua tja nai kuvo, "Mua jeta omurumendu ngui kuami otja umue ngu pukisa ovandu. Nu Tareje, tji mbazu nokumukondononena pomurungu uenu, hi vazere ondjo momurumendu ingui ohunga novina, mbi mamu hatoire." ¹⁵Kako, na Herodes uina, orundu ami mbar i a mbe mu hindi ku je, nu tareje, kapena tjina tji tja puihua ijondiro tji tja ungurua ijomurumendu ingui. ¹⁶Opume Mu tonene ozongora ne mu kutura. ¹⁷Orundu pari ohepero kutja eve kuturire umue momukandi. ¹⁸Novo va urira tjimue kombanda, amave tja, "Ingui nga ze po nu tu kuturira Barabbas!" ¹⁹Barabbas omurumendu ngua umbirue mondorongo mena rezunganeno nda karere motjihuro, nokuzepa. ²⁰Pilatua ngua otja tja vangere okukutura Jesu ua hungirire kuena vo rukua. ²¹Novo va ura, amave tja, "Papera kotjikoroise, Mu papera kotjikoroise!" ²²Neje ua tja nai kuvo orutjatatu, "Mena ra tjike? Eje Ua tjita ouvi ua tjike? Ami hi muine ezeva rokuMuzepa, opu me Mu tonene ozongora nu e Mu kutura." ²³Novo ve mu ninikiza nomaraka omanene, amave paha kutja A zepiue. Nomaraka uao na inga ouovapristeri ovenene a tona. ²⁴Nu Pilatus otja jandja ombanguriro kutja ngape kare otja pu ja ve vanga. ²⁵Neje u eve kuturira ingui ngua hitisirirue ezunganeno nokuzepa mondorongo, ngu va pahere, nunguari a jandja Jesu kombango jao. ²⁶Nu ngunda amave Mu tuara va tua omake uao ku Simona ua Kirene, ngu a zu mokuti. Novo va tuire otjikoroise ku je oku tji tjinda kombunda ja Jesu. ²⁷Nu Eje ua kongorererue ijotjimbumba otjinene tjovandu, novakazendu, mbu ja ve urire Je nokumuririra. ²⁸Nunguari Jesu ua tanaukiririre kuvo natja, "Vasuko va Jerusalema, amu Ndji ririre, nunguari riririreje oveni novanatje venu. ²⁹Orundu, Tareje, omajuva ma jeja mu ma veje kutja, 'Ovaningandu ozongandji, novikuatero mbi ha kuatere, nomavere nge hina ja njamisisire.'" ³⁰Nu otji ma veje kutja nai kozondundu, Uireje kuete, nu kozondunda, "Tu kutjireje." ³¹Orundu tji mave tjitiovina mbi komuti omutarazu, ku imbui omukukutu maku tjitua vi?" ³²Nu apri novakuao vevari, ovazunde, mba tuarerue puena Je okukazepiua. ³³Novo tji va vaza pona pupe isaneua "oKalvary," imbo opuve ve paperera kovikoroise, Eje puena imba ovazunde, umue aeri kokuuoko okunene umue aeri kokuuoko okumoho. ³⁴Nu Jesu uatja, "Tate, ve jesira orundu kavena ku tjiua tji mave tjiti." Nu ovo va hanasana ozombanda Ze, nokuumba ozohanga. ³⁵Novandu va kuramene nave tarere. Nu ovanane rukua mbari puena vo ve Mu njekererere nave tja, "Eje ua jamene ovakuao, ngeri jame omuini tjeri Kriste, Omutoororua ua Mukuru." ³⁶Nu ovasorondate uina ve mu njekerera, amave ja kuje, okumupa o vineka. ³⁷Amave tja, tji uri ombara Ovajuuta, rijama omuini. ³⁸Nu omatjangero ja tjangua kombanda Je mOtjihirika, nOtjilatina, nOtjiheperi, "INDJI OMBARA JOVAJUUTA." ³⁹Nu umue uovazunde imba mba paperua, ue Mu jamburura, na tja, "Ove tji uri Kriste rijama omuini na ete." ⁴⁰Nunguari ingui omukua mezirira ue mu kandaiza na tja, "Ove kotira Mukuru are, ngunda a ua munu ombanguriro otjingejo?" ⁴¹Nu ku ete aeri mousemba, rorndu ete tjitua munu otjisuta tji tja puira ovitjitua vietu, nunguari Omurumendu kena tjina tja zunda." ⁴²Neje ua tja ku, "Jesu, Muhona, ndji zemburuka tjo mo ja mouhona uoje." ⁴³Nu Jesu Ua tja nai ku Je, "Tjiri Me tja nai kove, ndinondi ove mo kara puenaAmi mOparatisa." ⁴⁴Nu mangara moire oitja hamboumue, kua kara nondorera kombanda jehi arihe nga ko ire oitja muviu. ⁴⁵Nu ejuva ra zorerisiua nu otjijtjivikize tjomondemberi tja taurua pokati. ⁴⁶Nu Jesu ua urire neraka enene, na tja, "Tate Me jandja ombepo jandje momake uo Je." Nu tjaza nokutj nai, ua suvanena ombepo Je pendje. ⁴⁷Nunguari ingui omukendurio tja muna tji tja tjitua, ua hivirika Mukuru, ama tja, "Tjiri ingui ua ri omurumendu omusemba." ⁴⁸Nu ovandu avehe mba uongarerere okumuna tji, nu mba muna ovina imbi mbia tjitua, ve ritona motukoro nave jaruka. ⁴⁹Nomapanga Ue ajehe, novakazendu mbe Mu kongorerere okuza kOgalilee, va kuramenene kokure amave tarere ovina imbi. ⁵⁰Nu tara pari nomurumendu omunauvara ngu ja isaneua Josef, eje ua ri omuua nomusemba. ⁵¹Ingui eje ka a itaverasanene nondiero na itji tji tja tjitua. Eje ua zire kOarimathea,

otjihuro tjOvajuuta, nu eje uina ua undjire omeero uOuhona ua Mukuru.⁵²Nomurumendu ingui ua ire ku Pilatus, nu a ka ningira orutu rua Jesu. ⁵³Neje ue Ru turura, nu E ru manga monguju, nu e Ru rarisa mombongo Je ndja kororerue meie, mu mu hina mua rarisirue omundu. ⁵⁴Nejuva ndo rari oromarongerero, nu esabata a ra tumbuka. ⁵⁵Novakazendu imba mbe ere puena Je okuza kOgalilee, uina va kongorera nave kamuna indi ejendo, nokutja orutu Rue rua rarisiua vi. ⁵⁶Novo va jaruka nave katuna ovinuke novisopore. Novo va suvire mesabata, otja koveta.

Chapter 24

¹Nambano mejuva etenga rotjiveke, rukuru muhuka omunene ovo veja ke endo, ava tjindi ovinuke, mbi va tunu, averi puena ovakuaio varue. ²Novo va vaza eue a ra kunguzurua ara isapeua pejendo. ³Nuvo va hitire moukoto, nave ha vaza orutu rua Muhona Jesu. ⁴Nu pa kara nai ovo ngunda ava temua averi mbo, kutja tara, ovarumendu vevari vozombanda ozongenangene va kuramene mene rao. ⁵Novo va urumine nu ave uorere omirungu viao pehi mehi, nave tja kuvo, "Mamu pahere tjike omunamuinjo movati?" ⁶Eje kepo imba, nunguari ua penduka, zemburukuje Eje tja hungirire kuena ene ngunda aeri kOgalilee. ⁷Tja tjere, Omuna uOmundu uasokujandjeua momake uovandu ovarunde, nu a penduka rukuaio mejuva oritjatatu. ⁸Novo va zemburuka omambo Ue, ⁹Nave kotoka okuza kombongo, nave serekarere ovina imbi ku imba omurongo na umue, na ku imba avehe. ¹⁰Maria Magdalene, na Joana, na Maria inaa James, novakazendu ovakuaio mbari puena vo, omba serekarere ovina imbi kovakuaio. ¹¹Nu omambo uao ja karere kuvo otja ovihambarere, novo kava ve itaverere. ¹²Nu Petrusa otja sekama na tupuka ke endo, nu tja munine moukoto a munu ozonguju a za tu ua potjikoro ovine. Nu eje a kaenda aa himua a me ripura kutja pa kara tjike. ¹³Nu, tara, mejuva otjingero vevari vao va ja kotjirongo, tja Emaus, tji tjari mangara ozomile hambombari okuza mo Jerusalem. ¹⁴Novo va serekarera pamue ovina imbi avihe mbia tjitirue. ¹⁵Nu pa kara nai kutja ovo ngunda amave serekarere nokuripura, Jesu omuini ua riamu popezu navo nu A kaenda puena vo. ¹⁶Nu omeho uao ja paterue kutja ave he Mu tjia. ¹⁷Jesu uatja kuvo, "Omage mbo ngu mamu serekarere otj tji mamu kaenda? Va kurama mbo avahara oruhoze. ¹⁸Nu umue uavo, Cleopas kena ua zira na tja ku Je, "Ove oove omuriange uriri mOjerusalem, ngu u hina ku tjia ovina mbia karere po momajuva inga?" ¹⁹Jesu uatjere kuvo, "Ovikuae?" Novo va tja nai ku Je, "Ovina mbiri ohunga na Jesu ua Nasareta, nguari omurumendu, Omuprofete uovitjia ovinamasa nembo enamasa pomurungu ua Mukuru novandu avehe, ²⁰Nokutja ovapristeri ovanene, novanane vetu ve Mu jandjere vi kombanguriro jondiro nave Mu papere kotjikoroise. ²¹Nu ete tuari nomaundjiro uokutja Eje ongu me je ku randurura o Israel. Ii, pendje ja imbi avihe, ndino ejuva oritjatatu nganda ovina imbi a via tjitirue, ²²Novakazendu vorive mokati ketu mbai kombongo muhuka omunene vetu himisa, ²³Ovo kave vazere orutu Rue mejendo, notji veje, nave tja, va munu ombunikisiro jovaengeri, mba tja Eje U nomuinjo. ²⁴Nu vemue va imba mbari puena ete vai kejendo, nave ke ri vaza otja imba ovakazendu pu va hee. Nunguari Eje kave Mu muine. ²⁵Nu Eje otja tja nai kuvo, "Ouene varumendu omajova, vomitima viongono oku itavera avihe ovaprofete mbi va hungirire. ²⁶Kriste ka A sere oku hihamisua movina mbi nokuhita moujere Ue?" ²⁷Nu okuuta ku Mose novaprofete avehe, Eje ua honga vo okuza momatjangua ohunga na Je. ²⁸Novo veja popezu notjirongo ku ja vei, Jesu atjiti tjimuna ma kapita. ²⁹Nunguari ovo ve Mu tjaerere, "kara puena ete, orundu omapeta ja tumbuka nejuva ra toko." Jesu uahita okukara puena vo. ³⁰Nu pa kara nai kutja Eje tja haamene pe riro puena vo, Ua toora omboroto n Ei sere ondaja, na kojora jo nu Ei jandja kuvo. ³¹Nomeho uao ja patururua novo ave Mu zemburuka. Nu Eje ua zenga pomurungu uao. ³²Novo vatja nai, umue komukuaio, "Omitima vietu ka viari ama vi pji moukoto uetu, Eje tjari a ma hungire kuena ete mondjira, Eje tjari a Me tu mangururire omatjangua?" ³³Novo va sekama mo ire otjingejo indjo nave jaruka kOjerusalem, nave vaza imba omurongo na umue ava uongarere pamue, na imba mbari puena vo. ³⁴Nave tja, "Muhona ua penduka katjiri nu Ua munika ku Simon." ³⁵Novo va serekarera ovina mbia tjitua mondjira, nokutja ovo ve Mu zemburuka vi momakojorero uomboroto. ³⁶Novo ngunda amave hungire nai, Jesu omuini ua kuramene mokati kao, na tja kuvo, "Ohange ngai kare puena ene". ³⁷Novo va urumine tjinene, amave tjangovasi mave munu otjiruru. ³⁸Jesu ua tja nai kuvo, "Mua urumisiua i tjike? Nu onguae omauripura uenu tji maje jeruruka momitima vienu? ³⁹Tareje, omake Uandje, nozombaze kutja Ouami omuini! Ndji tuneje nu mu mune, orundu ombepo ka ina njama nomatupa, otja tji mamu munu kutja Mbi navio." ⁴⁰Nu Eje tjaza noku hungira nai, Eje Ue ve raisira omake Ue nozombaze Ze. ⁴¹Novo ngunda ave hina ku kambura mena rondjoroka nokuhimua, Jesu uatja nai kuvo, "Muna ovikuria imba?" ⁴²Novo ve mupa okatjaive kehundju nda pji, novihira vionzonitji, ⁴³Nu Eje ua jakura na rire pomurungu uao. ⁴⁴Eje Ua tja nai kuvo, "Tji mbari punaene, Mba hungirire kuene kutja ovina avihe mbia tjangua I Mose novaprofete na momapialme ohunga na Ami via sokujenenisiua." ⁴⁵Kuzambo Eje otja paturura omapangununino uao, kutja ve pangunune omatjangua. ⁴⁶Eje Ua tja kuvo, "Otji pa tjangerue notjipapuire kutja Kriste ahihamisiue, nokupenduka movati ejuva oritjatatu. ⁴⁷Nomeriverero uondanaukiro nondjesiro jomauvi ja sokuzavarisiua moviuana avihe mena Re okuuta mOjerusalem. ⁴⁸Nu ouene ozohatoi zovina mbi. ⁴⁹Nu tareje Me hindi otjikuizikiua tja Tate kombanda jenu, Nunguari kareje motjihuro tja Jerusalem ngatji mua zarekua nomasa okuza kombanda." ⁵⁰Jesu ueve hongorerere nga popezu na Bethanie. Na jerere omake ue kombanda ne eve sere ondaja. ⁵¹Nu pa kara nai kutja Eje ngunda ame ve sere ondaja ua haniua kuena vo, nu atoorerua kombanda Kejuru. ⁵²Novo ve Mu hivirika nave jaruka kOjerusalem nondjoroka onene. ⁵³Novo va karere mondemberi oire aihe amave tanga nokujozika Mukuru.

John

Chapter 1

¹Kombutiro pari indi Embo, nu indi Embo rari puena Mukuru, nu indi Embo rari ²Mukuru. Eje uari puena Mukuru ³kombutiro. Ovina avuhe via memua i Je, nu pendje na Je kapena tjimue tji tja ungurua mu imbi mbia ungurua. ⁴Nu mu Je muari omuinjo nu omuinjo imbui ombuari ondjerera jovandu. ⁵Nu ondjerera I jera mondorera; nu ondorera kai i taarere ko. ⁶Pari nomurumendu ngua hindirue okuza ku Mukuru, nguari nena Johanesa. ⁷Ingui eje ueja oku hatoiria, oku hatoiria komunda uondjerera, kutja ovandu avehe ve itavere mena re. ⁸Eje kaari Ondjerera indjo; nunguari eje ua hindirua kutja a hatoire komunda uOndjerera indjo. ⁹Ondjerera jouatjiri, ndji jerisa ondjira jomundu auhe ngu me ja mouje. ¹⁰Eje uari mouje, nu ouje ua ungurue i Je, nunguari ouje kau Mu tjivirue ko. ¹¹Eje ue ja ku imba o Ve omuini, nu imba o Ve omuini ka ve Mu jakurire ko. ¹²Nunguari ku imba avehe mbe Mu jakurire, Eje ua jandja omasa uo ku rira ovanatje va Mukuru, okutja ku imba mba itavera mena Re, ¹³Mbe ha kuaterue ijombindu, poo ijonjama, poo ijombango jomurumendu, nunguari i Mukuru. ¹⁴Nu indi Embo ra rira onjama, nu a ritura mokati ketu. Nu ete tua muna oujere Ue, oujere otjo ua ingui Omukuatua erike ua Ihe, ngue ura notjari nouatjiri. ¹⁵Johanesa ue Mu hatoire, a uru, amatja, Ingui ongu mba here tji mba tjere, Ingui ngu me ja kombunda jandje uri kombanda jandje, orundu ua rip o komurungu uandje. ¹⁶Nu okuza moku ura Kue ete tua jakura otjari kombanda jotjari. ¹⁷Orundu oveta ja jandjerua mu Mose, nunguari otjari nouatjiri vieja mu Jesu Kriste. Kapena mundu ngua muine Mukuru nangarire moruveze rumue; ¹⁸Omuna omukuatuaerike nguri megoro ra Ihe, Ue Mu tjiukisa. ¹⁹Nu inga omambo ua Johanesa, Ovajuuta tji va hindire ovapristeri nOvalevi okuza ko Jerusalem oku ke mu pura kutja, Oove une? ²⁰Eje ue rikorere, nu keri horekere ko, nunguari ue rikorere, Ami kami Kriste. ²¹Nu ovo ve mu pura, Nu nambano oove une? Oove Erija? Neje uatja, Kaami. Oove ingui omuprofete? Nu eje ua zira, Kako. ²²Nu ovo otji vatja ku je, Nu nambano oove une? Tuaso ku ka jandja ezirira ku imba mbe tu hindi. Motjavi ohunga naove omuini? ²³Eje uatja, Ouami eraka ra umue ngu ma ravaere mokuti ongaango, teremaniseje ondjira ja Muhona, otja omuprofete Jesaja pa heere. ²⁴Nu imba mba hindirue vari Ovafarisei. ²⁵Ovo ve mu pura navetja ku je, Nu onguae tjiu papitisa tjiu heri Kriste, poo Erija, poo ingui omuprofete. ²⁶Johanesa ueve zira amatja, Ami mbi mu papitisa nomeva, nunguari pena Umue ngua kurama mokati kenu ngu mu hei; ²⁷Eje ingui, ongu meja kombunda jandje, nu nguri kombanda jandje, ngu mbi ha puiririrue ijo ku kutura nangarire ondatua jorukaku rue. ²⁸Ovina imbi via tjitua mObetabera hembandina ja Jordan, Johanesa ku ja papitisa. ²⁹Mejuva ependukirua, Johanesa ua muna Jesu a meja ku je, nu atja, Tareje Ondjona ja Mukuru ndji mai isako ouvi uouje. ³⁰Ingui ongu je hee tjimba tjere, kombunda jandje ma kuja omurumendu nguri kombanda jandje, orundu Eje uari po komurungu uandje. ³¹Ami hije Mu tjiua, nunguari kutja Eje a raisiue ko Israel, ami otji mbe era ame papitisa nomeva. ³²Johanesa ua hatoirire amatja, Ami mba munu Ombepo a mai heruka okuza kejuru otjonguti, nu ai kakara kombanda Je. ³³Ami hije Mu tjiua, nunguari Ingui ngue ndji hinda oku papitisa nomeva, eje omuini uatja nai ku ami, Kombanda ja ingui ngu ua munu Ombepo ami herukire nai kara mu Je, eje ingo ongu ma papitisa nOmbepo Ondjapuke. ³⁴Nu Ami mba muna nu Otji me hatoire kutja ingui Omuna ua Mukuru. ³⁵Nu rukua mejuva ependukirua, Johanesa ua kuramene puena vevari vivahonguea ve. ³⁶Nu tja tarere mu Jesu, ama kaenda, atja, Tareje, Ondjona ja Mukuru. ³⁷Nu ovahonguea imba ovevari ve mu zuvire tji ma hungire nu arire tji va kongorere Jesu. ³⁸Nu Jesu ua tanauka nu E ve munu ave Mu kongorere, natja kuvo, Mamu paha tjike? Nu ovo vatja Rabi, (okutja tji mape tanaurua, Muhonge), u kara pi? ³⁹Nu Eje uatja kuvo, indjeje mu mune. Ovo veja nu ave munu pe kara, nu ave uhuara puana Je ejuva indo, orundu jari mangara oiri oitja murongo. ⁴⁰Umue ua imba ovevari mba zuvire Johanesa ama hungire nu ave Mu kongorere, uari Andrew, omuangu ua Simon Petrusa. ⁴¹Rutenga u aka vaza erumbi re Simon Petrusa natja ku je, tua munu ingui Messiah, tjima pe tanaurua okutja, ingui Kriste. Nu eje ue mu jeta ku Jesu. ⁴²Nu Jesu tje mu muna, uatja, Oove Simon omuna ua Jona, ove mo isaneua Cephas, okutja tji pe tanaurua Petrusa. ⁴³Ejuva ndi mari ja Jesu ua zerire oku jenda kOgalilea. ⁴⁴Nu Eje ua vaza Filip natja ku je, Ndji kongorera. Nu Filip uari oua Bethsaida, otjihuro tja Andreas na Petrusa. ⁴⁵Filip ua vaza Nathaniel, natja ku je, Ete tue Mu munu ingui Mose moveta novaprofete kuva tjangererere, Jesu ua Nasareta. ⁴⁶Nu Nathaniel uatja ku je, Ko Nasareta maa kuzu otjina otjiua. Filip uatja ku je, Indjo umune. ⁴⁷Jesu ua muine Nathaniel a meja ku je, nu E mu tja, Tareje, Omuisrael katjiri, mu mu hina ovineja. Nathaniel uatja ku Je, Ove Ue ndji tjivirua pi? ⁴⁸Jesu ua zira natja ku Je, Ami Mbe ku munu ngunda Filip ae hije ku isana, ngunda auri kehi jomukujumbua. ⁴⁹Nathaniel ua zira natja ku Je, Rabi Oove Omuna ua Mukuru, Oove Ombara ja Israel. ⁵⁰Jesu ua zira natja ku je, Mena rokutja Mbe ku hee kutja, Mbe ku munu kehi jomukujumbua, mo itavere? Mo je ku muna ovina ovinene oku kapita imbi. ⁵¹Nu Eje uatja ku je, Tjiri, tjiri, Metja kove, Okuza ku nai mamu munu omajuru aja paturuka, nu ovaengeri va Mukuru amave rondo noku herukira kombanda jOmuna uOmundu.

Chapter 2

¹Nu mejuva oritjatatu pari omukandi mOkana tja Galilee. Nu inaa Jesu uari ngo. ²Nu Jesu novahongeuva Ve va nangerue korukupo. ³Novo tjiva hepere omavinu, inaa Jesu ua tjere nai ku Je, Kavena mavinu. ⁴Jesu Ua tja nai ku je, Mukazendu, mbina tjike kuena ove? Oruveze ruaNdje ngunda ka ru jeja. ⁵Ina ua tjere kovakarere, Atjihe Tje mu hee, tjiteje tjo. ⁶Nu pari ozonjunga zomaue hamboumue nde tizirua omeva, otja komuano uokukohororua kOtjiuuta, aihe aina mangara omahoro jevari poo jetatu. ⁷Nu Jesu Ua tja nai kuvo, Uriseje ozonjunga nomeva. ⁸Novo ve ze urisire nga pomina. Nu Eje Ua tja nai kuvo, Uoteje nambano nu tuareje komunane uomukandi. Novo va tuara ku je. ⁹Nu ongui omunane uokandi tja rora inga omeva nga tanaurirua komavinu, (nu eje kaa tjiua kutja ja zupi nunguari imba ovakarere ija ve tjiua), omunane uomukandi ua isana omukupe, Natja ku je, ¹⁰Ovandu avehe ve jeta omavinu inga omaua komautiro, nu ovandu tjiva zu nokunua naua, arire tjiva jeta inga nge heri omaua, nambano ove ua puike omavinu inga omaua ngamba. ¹¹Indji ombutiro jovihimise Jesu Ua tjita mOkana tja Galilee. Otjo tja vandurura oujere Ue, novahongeuva V eave kambura mu Je. ¹²Kombunda ja itji, Eje Ua ja ko Kapernaum, Eje na ina, novamuangu Ve, novahongeuva Ve. Novo kave ka karere ngo omajuva omengi. ¹³Nu omukandi uomarurumino uOvajuuta ua ri popezu, nu Jesu Ua ja kOjerusalema. ¹⁴Nu Eje Ua vaza imba mbu ja ve randisa ozonduuombe, nozondu, nozonguti, novatjendje vovimariva. ¹⁵Nu Eje tjaza nokuungura ongora jozongoze, Ue ve rambera pendje avehe, nozondu nozonduuombe, nu a uisire pehi ovimariva viovatjendje natanuna ovitihe. ¹⁶Nu Eje Ua tja nai ku imba mbu ja ve randisa ozonguti, Isapueje ovina imbi imba, nu amu tanaurire kondjiuo jomarandisiro. ¹⁷Novahongeuva Ve va zemburukire kutja patjangua, "ozonduma zondjiuo joje zendji mana." ¹⁸Nu Ovajuuta otji va zira nave tja ku Je, Otjisanekeko tjaje tjimotu raisire, Ove tjimo tjiti ovina mbi. ¹⁹Jesu ua zira na tja kuvo, Zundeje ondemberi indji nu momajuva jetatu Ami Me i jerurura. ²⁰Nu Ovajuuta otji va tja, "Ondemberi indji ja tungua ozombura omirongo vine na hamboumue, nu Ove mo i jerurura momajuva jetatu are?" ²¹Nunguari Eje ija hee ondemberi joutu Rue. ²²Nu nambano Eje tjaza nokupenduka movakoke, ovahongeuva Ve otji va zemburuka kutja Eje ua tjere nai kuvo, nu ave kambura momatjangua. ²³Nambano Eje tjari mOjerusalema mOmarurumino, ovengi va kamburire mEna Re tjiva muna ovihimise mbi ja tjiti. ²⁴Nunguari Jesu ke Ri jandjere kuvo, orondu Eje ija tjiua ovandu avehe, ²⁵Nu kahepere ko ouhatoi uomundu. Orondu Eje ije tjiua tji tjiri momundu.

Chapter 3

¹Pari nomurumendu uOvafarisei, uena Nikodemus, omunane uOvajuuta. ²Eje ueja ku Jesu ongurova na tja ku Je, Rabi ete matu tjiua kutja oove omuhonge ngua za ku Mukuru. Orundu kapena mundu nguma tjiti ovihimise mbi U tjita, andu Mukuru tjeri puenae. ³Jesu Ua zira nA tja ku je, Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, andu omundu tja kuatua rukua, eje ke na ku muna Ouhona ua Mukuru. ⁴Nikodemus ua tja nai ku Je, Omundu ma jenen vi okukuatua eje aa kurupa? Eje ma jenene okuhita orutjavari motjikuatero tja ina na kuatua? ⁵Jesu ua zira, Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, andu omundu tja kuatua nomeva nOmbepo, eje kanaa hiti mouhona ua Mukuru. ⁶Itji tji tja kuatua ijonjama onjama, nu itji tji tja kuatua ijOmbepo ombepo. ⁷Ohimua kutja Ami Mba tja nai kove, Uasokukuatua rukua. ⁸Ombepo i singira ku mai vanga nove, u zuva ombosiro ja jo, nu kotjiua ku mai zu poo ku ma jii. Otji peri nao kuimba mba kuatua ijombepo. ⁹Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, Tu hungira mbi ma tu tjiua na tu hatoire mbi tua muna. ¹⁰Nu ka mu jakura omahongononeno uetu. Nu Jesu Ua zira nA tja ku je, Oove omuhonge ua Israel, nu ko tjiua ovina mbi. ¹¹Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, Tu hungira mbi ma tu tjiua na tu hatoire mbi tua muna. Nu ka mu jakura omanongononeno uetu. ¹²Tji Mbe ku raere ovina viokombanda jehi, nu tji u hina ku kambura, mo itavere vi tji Mbe ku raere ovina viejuru. ¹³Nu kapena mundu ngua rondere ke Juru, pendje na ingui ngua heruka okuza me Juru, okutja Omuna uOmundu nguri me Juru. ¹⁴Notja Mose tja jerere onjoka mongaango, Omuna uOmundu otji meje ku jerua, ¹⁵Kutja auhe ngua itavere mu Je aha pandjara nunguari a kare nomuinjo uaaruhe. ¹⁶Nu Mukuru Ua suverere ouje nao, nA jandja Omuna Ue omukuatua erike, kutja auhe ngua itavere mu Je aha pandjara, nunguari a kare nomuinjo uaaruhe. ¹⁷Orundu Mukuru ka hindire Omuna Ue mouje okupangura ouje, nunguari kutja ouje peje u jamue mu Je. ¹⁸Ingui ngua itavere mu Je ke ri mombanguriro, nunguari ingui ngu hina ku kambura mu Je eje ua pangurua hapo, rondu ka itaverere mEna rOmuna ua Mukuru Omukuatua erike. ¹⁹Nu indji ojo ombanguriro, kutja ondjerera jeja mouje, novandu va suverere ondorera okukapita ondjerera, orundu ovitjitua viao oviourunde. ²⁰Orundu auhe ngu tjita ouvi, nu uina ke ja kondjerera, mena rokutira kutja ovitjitua vie ngaavi vandururua. ²¹Nunguari ingui ngu tjita ouatjiri u ja kondjerera kutja ovitjitua vie vi tjikue, kutja okuviri, nu vi tjitua mu Mukuru. ²²Kombunda jovina mbi Jesu novahongueua Ve va hita mehi ra Judea, k aka kara puena von a papitisa. ²³Nu Johanesa uina ija papitisa mOAenon, posi ja Salim, orundu pari nomeva omengi mbo. Novo ve ere nave papitisiua. ²⁴Orundu Johanesa ngunda tjandje ke ja nakerua mondorongo. ²⁵Nu pa karere epurira okuza kovahongueua va Johanesa ohunga nomakohororero uOvajuuta. ²⁶Novo ve ja ku Johanesa nave tja nai ku je, Rabi, ingui ngua ri puena ove hemandina ja Jordan, ingui ngu ua hatoiririre, tara, Eje ma papitisa, novandu avehe mave ja ku je. ²⁷Johanesa ua zirire na tja, Omundu kanaa jakura ko otjina andu tji tja jandjeua ku je okuza kejuru. ²⁸Ene oveni mamu ndji hatoire, kutja, ami mba tjere, Kaami Kriste, nunguari mba hindua pomurungu Ue. ²⁹Ingui nguno omukupua omukupe, nunguari indi epanga romukupe, ngu kurama ne mu zuu u joroka tjinene mena reraka romukupe. Indino ondjoroka jandje je urisiua. ³⁰Eje nga ueziue name hi henunuke. ³¹Eje ingui ngu ma zu kombanda uri kombanda ja avehe: ingui ngu mazu kombanda jehi ouo kombanda jehi, nu u hungira oviokombanda jehi. Ingui ngu mazu kejuru uri kombanda ja avehe, ³²Nu Eje u hatoina ovina mbia muna na mbia zuva, nunguari kapena ngu jakura omambo Ue. ³³Ingui ngu ma jakura omahongononeno Ue, ma hatoire tji, kutja Mukuru Ouattjiri. ³⁴Orundu ingui MUKuru nga hinda u hungira omambo ua Mukuru, Orundu Mukuru Ke Mu pere Ombepo notjijenenise. ³⁵Ingui Ihe ua suvera Omuna, nu ua jandja ovina avihe momake Ue. ³⁶Ingui ngu itavera mOmuna unomuinjo uaaruhe, nu ingui ngu ha itavere mOmuna kanaa munu omuinjo; nunguari omazenge ua Mukuru jeri kombanda je.

Chapter 4

¹Nambano Muhona tja tjivirue kutja Ovafarisei va zuza kutja Jesu ija ungura nokupapitisa ovahonguea ovengi okukapita Johanesa, ²Nandino Eje ka a papitisa nunguari jari ovahonguea Ve, ³Eje ua pitire mo Judea nai kOgalilee. ⁴Nu apri nohepero kutja a pitire mOsamaria. ⁵Indino Eje ueja kotjihuro tja Samaria tji tji isaneua Sychar, popezu nehi Jakova nda jandjere komuna ue Josef. ⁶Nondjombo ja Jakova jari mbo. Nu Jesu otja tja urisirue ijoujenda, Ua haamene pehi mene rondjombo. ⁷Nu pe ere omukazendu ua Samaria okuteka omeja. Jesu Ua tja kutja ku Je, Ndji pa ko mbinue. ⁸Orondu ovahonguea Ve va ire kotjihuro okukaranda ovikuria. ⁹Ingui omukazendu ua Samaria otja tja ku Je, Mapeja vi kutja Ove, au ri Omujuuta, moningire okunua ku Ami, omukazendu ua Samaria? (Orondu Ovajuuta kave ungura kuena Ovasamaria). ¹⁰Nu Jesu Ua zirire nAtja ku je, Andaku mo tjiua otjijandjeua tja Mukuru, nokutja ouani ngu ma tja kove, Ndji pa ko mbinue, andaku ov ua ningire ku Je, nu Eje itje ku pa omeja omanamuinjo. ¹¹Omukazendu ua tja nai ku je, Mutengua, Ove ko na tjitjuma nondjombo ongoto. Ove otjimo isapi omeja omanamuinjo ingo? ¹²Oove omunene put ate uetu Jakova, ngue tu pa ondjombo ndji, nu ngua nuine mu jo omuini, novanatje ve, nozongombe ze. ¹³Jesu ua zirire nAtja, Auhe ngua nu omeva inga ma to njota rukua, ¹⁴Nunguari auhe nguma nu omeva inga Ami ngu Me mupe, kanaa to njota rukua. Nunguaru inga omeja inga ngu Me mupe, ma je rire mu je omburo jomeva ngu ma je pupire komuinjo uaaruhe. ¹⁵Omukazendu ua tja nai ku Je, Mutengua, ndjipa omeva inga, kutja e hatu njota, poo okuuhara ameja imba okuje kuteka. ¹⁶Jesu uAtja ku je, Kaende u ka isane omurumendu uo je nu u je nguno. ¹⁷Nomukazendu ua zira na tja, Ami hina murumendu. Jesu Ua tja ku je, Ove ua hungire osemba: Ami hina murumendu. ¹⁸Orondu ove ua kara novarumendu vetano, nu ingui ngu u nae nai kamurumendu uoje. Mu itji ua hungire ouatjiri. ¹⁹Omukazendu arire tja tja ku Je, Me munu kutja Oove omuprofete. ²⁰Ootate ija very kotamenenene mondundu ndji, nene mutja kona ovandu ku vasokurikotamenenena o kOjerusalema. ²¹Jesu Ua tja ku je, Mukazendu itavera Ami, oruveze maru ja, ndu mu hina kurikotamenena ku ingui Tate mondundu ndji poo kOjerusalema. ²²Ene mu rikotamena ku ngu mu ha tjiua, ete tu rikotamena ku tjiu, orondu ondjamu mai zire mOvajuuta. ²³Nunguari oruveze maruja nu oruondui, indui overikotamene vouatjiri, ndu ma veje kurikotamena ku ingui Tate mOmbepo namouatjiri; orondu ingui Tate U paha mberi nao okurikotamena ku je. ²⁴Mukuru Ombepo nu imba mbu mave rikotamene ku Je vasokurikotamena ku Je mOmbepo na mouatjiri. ²⁵Omukazendu ua tja nai ku Je, Me tjiua kutja Mesiah meja, ingui Kriste. Eje tjeja me je k utu raera ovina avihe. ²⁶Nu Jesu ua tja ku je, Ami ngu Me hungire kuena ove, OUAMI. ²⁷Novahonguea Ve otji veja nave kumua kutja Ma hungire kuena omukazendu. Nunguari kapena ngue mu pura kutja, Mo paha tji? poo, Onguae tji mo hungire kuena? ²⁸Omukazendu otja jesa onjungu je jomeva, nai kotjihuro, na tja kovandu, ²⁹indjeje mu je ku muna omurumendu ngue ndji raere ovina avihe mbi mba tjitire. Ingui kanguri Kriste? ³⁰Novo va pitire motjihuro, na veja ku Je. ³¹Nu ngunda a peri nai, ovahonguea Ve ve mu Mu kondjisire, amave tja, Muhonge, riaa. ³²Nunguari Eje Ua tja nai kuvo, Ami Mbi novikuria okuria mbi mu hei. ³³Novahonguea Ve otji va tjere nai, umue komukua, Pe nomundu ngue Mu jetere otjina okuria? ³⁴Jesu Ua tja kuvo, Ovikuria viaNdje okutjita ombango ja ingui ngue Ndji hinda nokumana otjiungura Tje. ³⁵Nga a mu tja nai, ngunda pe nomieze vine kuzambo otjimakuja omakondero. Tareje, Ami Me tja kuene, Jereje omeho uenu nu tareje movikunino, orondu ovio via jepajerera omakondero hapo. ³⁶Nu ingui ngu ma kondo u jakura otjisuta, nu u uongera ovihape komuinjo uaaruhe, kutja ingui omukune na ingui omukonde ve joroke pamue. ³⁷Nu mu itji omambo inga otji jeri ouatjiri, umue u kuna nomukua a kondo. ³⁸Ami Me mu hindi okukakonda imba pu mu ha ungurire. Ovarumendu varue va ungura, nu ene mamu hiti motjiungura tjao. ³⁹Novengi vOvasamaria vitjuhuro tjo va itaverere mu Je mena romahongononeno uomukazendu, nga tjere, Uendji raere avihe mbi mba tjitire. ⁴⁰NOvasamaria tji veja kuje, ve Mu ningira kutja a kare puena vo, nu Eje ua kara mbo omajuva jevari. ⁴¹Novengi okukapita va itavera mena rembo Re, ⁴²Novo va tja nai komukazendu, Nambano ka tu tji itaverere mena romambo uoje, orondu ete tue Mu rizuvire oveni, nu tue ritjivirua kutja ingui oKriste katjiri, Omujame uouje. ⁴³No kombunda jomajuva jevari Eje ua kumuka ingo nai kOgalilee. ⁴⁴Orondu Jesu omuini Ua hatira kutja, Omuprofete ka munu ondengero mehi ronguatero je. ⁴⁵Nu Eje the ere mOgalilea, ovandu va Galilea ve Mu jakurire, ovo tjiva muine ovina avihe mbia tjitire kOjerusalema kOmukandi, orondu ovo uina va ire kOmukandi. ⁴⁶Nu Jesu otje ja rukua kOKana tja Galilea, ingui ka tjitukisire omeva omavinu. Nu imbo pari omutenguandu uonguatero jouhona uorive, ngua verisire omuna ue kOkapernaum. ⁴⁷Neje tja zuvire kutja Jesu Ue ja mOgalilea okuza kOJudea, otja ja ku Je, nu e rijarikana ku Je kutja Eje ku verukisa omuna ue. ⁴⁸Nu Jesu otja tja nai ku je, Andu tji mua munu ovisanekero novihimise kanaa mu kambura. ⁴⁹Nu ingui ouo nguatero jouhona ua tja, Mutengua, indjo ngunda omuatje uandje ae hija koka. ⁵⁰Nu Jesu Ua tja ku Je, Kaende, omuna uo je unomuino. Nomurumendu ngui ua itavera indi embo Jesu nda hungira ku je, na kaenda. ⁵¹Neje ngunda ama jende, ovakarere ve ve mu tjakanena, nave mu raere kutja, omuna uo je unomuino. ⁵²Neje ue ve pura oiri ndja ruka oku pua najo. Novo va tja ku je,

erero moire oitja hambombari, otjindjumba otjitja zire mo mu je.⁵³Nu ihe otja tjiua kutja jari moire otjingejo Jesu the mu here kutja, Omuna uoje unomuino. Nu eje otja itavera nondjiuo je aihe.⁵⁴Itji otjihimise otji tjavari Jesu tja tjitire, Tje ere kOgalilea okuza kOjudea.

Chapter 5

¹Kombunda ja itji pari omukandi uOvajuuta, nu Jesu Ua ja kOJerusalem. ²Nambano pena erindi Pomuvero Uozondu kOJerusalem, kOtiheperi ndi isaneua Obethsada, ndino mivero vitano mbia rombua okuhova. ³Mu imbi mua rarere ovavere pekepeke, ovapotu, ovaremane, novatukare, mbu ja ve undju omazungiro uomeja. ⁴Orondu omuengeri I ja herukire merindi moruveze katjondumba, na zunganisa omeja. Nu ingui omutenga okuhita momeja tjijazu nokuzunganisiua ija verukisiua komutjise auhe mbua ri nao. ⁵Nomurumendu uorive uari imbo ngua karere nouvere ozombura omirongo vitatu na hambondatu. ⁶Nu Jesu Tje mu muna aa saravara, nu tja tjia kutja ua karere mongaro indjo orure, Eje Ua tja nai ku je, Mozeri okuverukisiua. ⁷Omurumendu omuveru ue Mu zira, Mutengua, ami hina mundu okundjitua momeja tji ja zunganisiua. Nunguari ami ngunda a metja mei, umue u hita komurungu uandje. ⁸Jesu Ua tja ku je, Sekama, toora ombete jo je u kaende. ⁹Nu tjimanga omurumendu ingo ua verukisiua, na toora ombete je, na kaenda. Nu ejuva ndi rari esabata. ¹⁰Ovajuuta opuva tjera nai ku ingui ngua verukisiua, Ejuva resabata, otjizera ove okutjinda ombete jo je. ¹¹Eje ue ve zira, Ingui ngue ndji verukisiua, ongua tja nai kuami, Toora ombete joje u kaende. ¹²Nu ovo otji ve mu pura, Ingui omundu ngue ku hee kutja, Toora ombete jo je u kaende ouani? ¹³Nu eje ka a tjia inguingue mu verukisa, orondu Jesu tjandje uai, nu tjanje pena otjimbumba tjovandu pona mbo. ¹⁴Nu kombunda Jesu Ueke mu vaza mondemberi, na tja ku je, Tara ove ua verukisiua, o tjiti ouvi rukua, tja otjiuonga otjivi okukapita tji ngaa tji uire kove. ¹⁵Omurumendu ua kaenda n aka raera Ovajuuta kutja o Jesu ngue mu verukisa. ¹⁶NOvajuuta otji va utire okutatumba Jesu nave paha okumuzepa, orondu tja tjitire ovina mbi mejuva resabata. ¹⁷Nunguari Jesu Ue ve zira, Tate U ungura ngamba, nu Ami otji Mbi ungura. ¹⁸Ovajuuta opu va pahere okumuzepa okukapita, mena rokutja Eje ka katukire esabata poruaro, nunguari rukua Eje ua tjere Mukuru o Ihe, mu nao ame ritekanisa puena Mukuru. ¹⁹Nu Jesu otja zira Na tja kuvo, Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Omuna kena tjina Tje ri ungurira ku Je omuini, pendje na itji tji ma munu Ihe ama ungura. Orondu ovina kaani avihe mbi Ma ugura, ovina imbio Omuna Ombie ungura momuano otjingeuo. ²⁰Orondu ingui Ihe ua suvera Omuna, nu otje Mu raisira ovina avihe Eje omuini mbi Ma ungura. Nu Meje ku Mu raisira oviungura ovinene pu imbi kutja mu temue. ²¹Orondu otja ingui Ihe The pendura ovati, nu Eve hupisa, momuano otjingeuo Omuna otje hupisa auhe ngu Ma vanga. ²²Orondu ingui Ihe kena mundu ngue pangura, nunguari ua jandja ombanguriro aihe kOmuna. ²³Kutja ovandu avehe ve tenge Omuna tjimuna tji va tenga Ihe, Ingui ngu hina ku tenga Omina ken a ku tenga ingui Ihe ngue Mu hinda. ²⁴24 Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Ingui ngua zuu embo Randje, na itavere mu ingui ngue Ndji hinda, una omuinj uaruhe nu kena ku ja kombanguriro, nunguri ua kondere komuinjo okuza kondiro. ²⁵Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, oruveze maru ja norondui, ovati tji maveje kuzuva eraka rOmuna ua Mukuru; nu imba mba zuu mave hupu. ²⁶Orondu otja ingui Tate, Tje nomuinjo mu Je omuini, nao Eje otja jandja kOmuna kutja a kare nomuinjo mu Je omuini, ²⁷Nu Eje Ue Mu pa ouvara okujeta ombanguriro uina orondu Eje Omuna uOmundu. ²⁸Amu himisiuai itji, orondu oruveze maruja, avehe mbe ri momaendo ndu ma ma zuu eraka Re, ²⁹Nu maveje ku pita, imba mba ungura ouua kombendukiro jomuinjo, nu imba mba ungura ouvi kombendukiro jombanguriro. ³⁰Ami kuami omuini hina tji Me jenene okuitjira. Ojta tji Mba zuu Mbi pangura, nombanguriro Jandje osemba, orondu Ami hi paha ombango Jandje omuini, nunguari ombango ja ingui Tate ngue Ndji hinda. ³¹Tji Mbe rihatoire omuini, ouhatoi Uandje ka uatjiri. ³²Pena Uarue ngu hatoirira Ami, nu Me tjia kutja ouhatoi Mbue hatoirira nauo Ami ouatjiri. ³³Ene mua hindire ku Johanesa neje a hatoirire ouatjiri. ³⁴Nunguari Ami hi jakura ouhatoi uovandu, novena Me hungire kutja ngahino mu jamue. ³⁵Eje uari erambe nda jaka nda jere, nene mua vangere okujoroka mondjerera je okaruveze okasupi. ³⁶Nu Ami Mbina ouhatoi ounene okukapita imbui oua Johanesa, orondu oviungura imbi Tate mbie ndjipa kutja Mbi mane, oviungura imbi mbi ungura ovine vi hatoirira Ami, kutja ingui Tate Ue Ndji hinda. ³⁷Nu ingui Tate omuini ngue Ndji hinda, Ue Ndji hatoirira. Ene kamuna ndi mua zuvire eraka Re nangarire, poo okumuna omuhapo Ue. ³⁸Nu kamuna embo Re nda tura muene, orondu ene kamu itavere mu ingui ngua hinda. ³⁹Ene mu pianga omatjangua, orondu mutjangovasi mu uo ene mu nomuinjo uaruhe. Nouo o nge hatoirira Ami. ⁴⁰Nne kamuja ku Ami kutja mu kare nomuinjo. ⁴¹Ami hi jakura ondengero movandu. ⁴²Nunguari Ami Mbi muui kutja kamuna rusuvero rua Mukuru muene. ⁴³Ami Mbeja Mena raTate, nunguari ene kamu Ndji jakura. Nu uarue tjeja mena re omuini ingo mama mu jakura. ⁴⁴Mamu itavere vi, ene mbu mu jakura ondengero, umue okuza komukua, na mu ha paha ondengero indji ndjiza ku Mukuru porue? ⁴⁵Ngaa mu ripura kutja Ami Me mu vara ovanandjo ku Tate, pena uarue ngu me mu vara ovanandjo, ingui Mose ngu mue rijamekako. ⁴⁶Orondu andaku mua itaverere mu Mose andaku mua itavera mu Ami, orondu eje ua tjanga ohunga na Ami. ⁴⁷Nunguari tji mu hina ku itavera omatjangua Ue, mamu itavere vi omambo Uandje?

Chapter 6

¹Kombunda jovina mbi Jesu ua konda omuronga ua Galilea, okutja, omuronga ua Tiberias, ²Notjimbumba otjinene tjovandu tje Mu kongorerere, orundu ovo va muna ovihimise mbi ja tjiti movavere. ³Nu Jesu Ua rondo kondundu n aka haama pehi puena ovahongeuva Ve. ⁴Nu Omarurumino, omukandi uOvajuuta uari popezu. ⁵Nu Jesu tja jera omeho Ue, nu A munu otjimbumba otjinene tjija tjija ku Je, Eje Ua tja ku Filipus, Matu randa pi omboroto kutja imba verie? ⁶Eje Ua tja nai okumurora, orundu ija tjia hapo kutja Meje ku tjita vi. ⁷Filipus ue Mu zira, Ozomboroto zovimariva omasere jevari kanaa I jenene kuvo, kutja auhe a toore okana okatiti uriri. ⁸Andreas, umue uovahongeuva Ve, omuangu ua Simon Petrus, ua tja nai ku Je, ⁹Pena okazandona imba ku kena ozomboroto ndano zovigarasa, nomahundju jevari outiti, nunguari imbio ovikuae mouingi mbu tamba. ¹⁰Nu Jesu Ua tja, Ve haamiseje pehi. Nu pari nehozu eningi pona mbo. Ovandu otji va haama pehi, mangara omajovi jetano kotjivarero. ¹¹Nu Jesu ua toora ozomboroto, nu tjaza nokutja okuhepa, Ueze hanene kovahongeuva, novahongeuva ku imba mba haamene pehi. Nu momuano otjingeuo inga omahundju, pokuvanga kuao. ¹²Novo tji vaza nokukuta Eje Ua tja kovahongeuva, Uongeje outekero mbua hupu, ape pandjara okana. ¹³Novo opuve u uongera pamue nu ave urisa ovimbamba omurongo navivari noutekero uozomboroto ndano zovigarasa mbua hupa ku imba mba ria. ¹⁴Kuzambo imba ovandu imbo tji va muna otjihimise itji Jesu tja ungura, vatja, Ingui tjiri Eje Omuprofete, ngu me ja mouje. ¹⁵Nu Jesu tja tjiza kutja ovo vari poo ku Mu toora komasa, okumuungura ombara, Ua zapo rukua nai kondundu peke. ¹⁶Nongurova tji je ja, ovahongeuva Ve va hita momuronga. ¹⁷Novo va hitire mokaskepi, nave kondo omuronga ava hungama kOkapernaum. Kua zorerere hapo nu Jesu ngunda ae hi jeja kuvo. ¹⁸Nomeja momuronga ja zunganene mena rotjivepo otjinamasa tji ja tji singi. ¹⁹Novo tji vaza nokuhinga mangara va muna Jesu ama kaenda momuronga nu Ama riama posi joskaskepi, novo arire tji va tira tjinene. ²⁰Nunguari Eje Ua tja kuvo, Ouami, amu tira. ²¹Novo ve Mu jakura mokaskepi, ama ve vanga. Nu tjimanga okaskepi ka kara kehi ku ja vei. ²²Nu mejuva ependukirua, ovandu imba mba kuramene hembandina tji va muna kutja kapari kaskepi karue okakuao pendje na inga ovahongeuva va Jesu mu va rondere, nu tjiva muna kutja Jesu ka rondere mokaskepi puena ovahongeuva ve, nokutja ovahongeuva Ve va ire peke, ²³Nunguari ouskepi oukuao mbua zire kOtierias, posi jopona imba pu va rira omboroto, Muhona tjaza nokujandja ondangi, ²⁴Novandu tjiva muna kutja Jesu kepo na imba ovahongeuva Ve uina, ovo oveni va hita mouskepi na vei kOkapernaum, amave paha Jesu. ²⁵Novo tji ve Mu vaza hembandina jomuronga, va tja ku Je, Rabi, Ue ja rune nguno? ²⁶Jesu Ue ve zira Na tja kuvo, Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Kamuna ku Ndji pahera kutja mua muine ovihimise, nunguari oemna rokutja mua rire ozomboroto na mu kuta. ²⁷Amu ungurire ovikuria mbi mavi janda, nunguari imbi mbi mavi tuara komuinjo uaruhe, imbi Omuna uOmundu mbi Me mu pe. Orundu Mukuru Ihe Ue Mu haka. ²⁸Novo otji va tja ku Je, Ngatu tjite vi kutja tu ungure oviungura via Mukuru? ²⁹Jesu Ua zira Na tja kuvo, Otjiungura tja Mukuru otjo tji, kutja mu itavere mu ingui ngua hinda. ³⁰Novo otji va tja ku Je, Nu Ove motu raisire otjisanekero tja tjike vari, kutja tu mune nu tu itavere Move? Mo ungura tjike? ³¹Ootate va rire omana mokuti ongaango, otja tji pa tjangua, Eje U eve pere omboroto ndjaza mejuru okuria. ³²Jesu Ua tja kuvo, Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, Mose ke mu pere omboroto ndjo okuza Mejuru, nguari Tate Uandje mape ene omboroto ja katjiri okuza Mejuru. ³³Orundu omboroto ja Mukuru Eje ngui ngu mazu Mejuru na jandja omuinjo kouje. ³⁴Novo otji va tja nai ku Je, Tu pao omboroto indji aruhe. ³⁵Jesu Ua tja kuvo, Ouami omboroto jomuinjo. Auhe ngu me ja ku Ami kanaa tondjara, nauhe ngu ma itavere mu Ami, kanaa tonjota. ³⁶Nunguari Ami mba tja nai kuene, Kutja ne mue Ndji muna nu ka mu itavere ko. ³⁷Avehe Tate mba andja mave ja ku Ami, nu ingui ngue ja ku Ami, hinee mu imbirahi ko. ³⁸Orundu Ami Hi herukire okuza Kejuru oku tjita ombango jandje, nunguari ombango ja ingui ngue Ndji hinda. ³⁹Nu indji ojo ombango ja ingui Ihe ngue Ndji hinda, kutja imbi avihe mbie Ndjipa E ha pandjarisa ko tjimue, nunguari Mbi tji pendure mejuva romaandero. ⁴⁰Nu indji ojo ombango ja ingui ngue Ndji hinda, kutja auhe ngua munu Omuna na itavere mu Je, tjaa a kare nomuinjo uaruhe. Nu Ami Me mu pendura mejuva romaandero. ⁴¹Novajuuta otji ve mu unaunina, orundu Ua tja, Ouami omboroto ndja heruka okuza Kejuru. ⁴²Novo va tja, Ingui ka Jesu, omuna ua Josef, uooihe na ina mbu tui are? Nambano Ingui onguae tji ma tja, Ami Mba heruka okuza Kejuru. ⁴³Jesu otja zira Na tja kuvo, Amu unauna mokati kenu oveni. ⁴⁴Kapena mundu ngu ja ku Ami, andu ingui Ihe ngue Ndji hinda Tje mu nanene ku Je. Nu Me mu pendura mejuva romaandero. ⁴⁵Pa tjangua movaprofete, Navehe mave hongua i Mukuru. Omundu auhe ngua zuu na hongua i ingui Ihe, otji me je ku Ami. ⁴⁶Kakutja pena omundu umue ngua muine ingui Ihe, pendje na ingui oua Mukuru, Eje Ua muna ingui Ihe. ⁴⁷Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, Ingui ngu ma itavere mu Ami, unomuinjo uaruhe. ⁴⁸Ouami omboroto jomuinjo. ⁴⁹Ooiho va rire omana mokuti ongaango, nu va koka. ⁵⁰Indji ojo omboroto ndja heruka okuza Kejuru, omundu ndji ma jenene okuria ko na ha koka. ⁵¹Ouami Omboroto Onamuinjo ndja heruka okuza Kejuru. Auhe ngu mari komboroto ndji ma kara nomuinjo ngaaruhe. Nu tjiri omboroto ndji Me jandja onjama Jandje. ⁵²Novajuuta va patasanene mokati kavo oveni nave tja, Omurumendu

ingui Me tu pe vi onjama Je okuria? ⁵³Jesu Ua tja nai kuvo, Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Andu tji mua ri onjama jomuna uomundu, na munu ombindu Je kamuna muinjo muene. ⁵⁴Auhe ngua ri onjama jandje na nu ombindu Jandje, u nomuinjo uaaruhe, nu Me mu pendura mejuva romaandero. ⁵⁵Orondu onjama Jandje ovikuria katjiri, nmbindu Jandje omanuua katjiri. ⁵⁶Ingui ngua ri onjama Jandje na nu ombindu Jandje, ma kara mu Ami, nu Ami E kara mu je. ⁵⁷Notja ingui Ihe Omunanuinjo tje Ndji hinda, nu tji Mbi hupa mu ingui Ihe, ingui ngu ma ri Ami ma kara nomuinjo mu Ami uina. ⁵⁸Indji ojo omboroto ndja heruka okuza Kejuru, ka iri otja ooiho tji va ria omana nu va koka. Ingui ngu ma ri omboroto ndji ma hupu ngaaruhe. ⁵⁹Ovina imbi Eje Ue vi hungirire mosinagoge, otja tji ja hongo kOkapernaum. ⁶⁰Novengi vo vahongea Ve tji va zuva, va tja, Inga omambo omazeu, ouani ngu me je zuu. ⁶¹Nunguari Jesu Ua tjivirue mu Je omuini kutja ovahongea Ve va unaunina itji, nu Eje otja tja kuvo, Mamu pindikisiua i itji? ⁶²Nu mape kara vi tji mua munu Omuna uOmundu Ama rondo ingui kari hapo? ⁶³Ombepo o ndji jandja omuinjo, onjama ka ina tji i kitora nangarire. Omambo ngu Me hungire kuene ombepo nomuinjo. ⁶⁴Nunguari pena vemue muene mbe ha itavere. Orondu Jesu Ua tjivirue okuza kombutiro imba mbe ha itaverere kutja oovene, nokutja ingui ngu me ke Mu horora ouani. ⁶⁵Nu Eje Ua tja, Ami opumba tjera nai kuene, kutja kapena mundu ngu me ja ku Ami, andu tji pa jandjeua ku je i Tate.Tate, ingui Ihe ⁶⁶Okuza moruveze induo ovengi vovahongea Ve va jaruka ombunda, nave ha uhuara amave kaenda puena Je. ⁶⁷Nu Jesu otja tja nai ku imba omurongo navevari, Ene uina mamu zeri okujenda? ⁶⁸Simon Petrusa otje Mu zira, Muhona, ete matu i kuani? Ove u nomambo uomuinjo uaaruhe. ⁶⁹Nu ete tu itavera nu tu tjiua katjootjiri kutja Oove Kriste, Omuna ua Mukuru Omunamuinjo. ⁷⁰Jesu Ue ve zira, Hi mu toororere omurongo navevari are, nu umue uenu omunauvi? ⁷¹I ja hungire komunda ua Judas Iskariot omuna ua Simon, orondu eje onguari popezu nokumuhorora, aeri umue ua imba omurongo navevari.(Okuza imba nga....

Chapter 7

¹Kombunda jovina imbi Jesu ua riangere mo Galilea, orondu tji ja ha jenene oku rianga mo Judea mena rokutja Ovajuuta ija ve zeri oku mu zepa. ²Nambano omukandi uOvajuuta uo viranda uari popezu. ³Nu ovamuangu ve va tjere nai ku Je, Sekama imba nu u jende kojudea, kutja ovahonguea voje ovo uina ve ka mune oviungura mbi u tjita. ⁴Orondu kapena mundu ngu horeka oviungura vie nu eje ama zeri oku tjiukua porutjandja. Ove riraisa omuini kouje orondu u ungura ovina imbi. ⁵Orondu na imba ovamuangu ve kaa ve itavere muje. ⁶Indino Jesu uatja nai kuvo, Oruveze ruandje karuje ja: nunguari oruveze ruenu ru kara arua tumbuka aruhe. ⁷Ouje kanaa u mu njengua: nunguari u njengua Ami orondu ami mbi hongonona komunda uauo, kutja oviungura viauo ovirunde. ⁸Ene tuendee komukandi imbui: Ami hina ku jenda komukandi imbui nai orondu oruveze ruandje karuja jenenisiua. ⁹Tjaza nokuhungira omambo inga kuvo, Eje arire tja kara pehi mo Galilea. ¹⁰Nunguari ovamuangu ve tji vazuu noku jenda, Eje uina arire tja sekama oku jenda komukandi; nu Eje ka kaendere porutjandja nunguari kaenda ame rihoreke. ¹¹Ovajuuta ve mu pahere momukandi nu avetja, Eje u ri pi? ¹²Nu pa kara omazumazumino tjinene komunda Ue mokati kovandu, tjiva ama vetja Eje omundu omuua: ovakuao ama vetja, aje kako, Eje u pukisa ovandu. ¹³Nunguari kapena mundu ngua hungirire komunda Ue porutjandje mena rokutira Ovajuuta. ¹⁴Nambano pokati komukandi Jesu arire tjai kondemberi nu a hongo. ¹⁵Nu Ovajuuta va himinue nu ave tja, Omurumendu ingui ondjiviro jomambo ue ji isapi, je a e ha hongerie? ¹⁶Jesu ue ve zira nu atja, Okuhonga kuandje, ka kuandje, nunguari okua ingui ngue ndji hinda. ¹⁷Auhe ngu ma ungura ombango je, eje meje ku tjiua okuhonga ingui kutja okua Mukuru poo mbi ri hungirira oveni. ¹⁸Ingui ngu me rihungirire omuini tjandje me ri pahere ondjozikiro: nunguari ingui ngu ma pahere ingui ngue mu hinda ondjozikiro, eje omuna uatjiri, nu kamuna ouhasemba muje. ¹⁹Mose ke mu pere oveta are? Nu na tji peri nao kapena umue mokati kenu ngu takamisa oveta. Onguae tji mamu zeri oku ndji zepa? ²⁰Ovandu va zira nu avetja, ove ua huurua ijombepo ombi: ouani ngu ma zeri oku kuzepa? ²¹Jesu ua zira nua atja nai kuvo, Ami mba ungura otjiungura tjimue nu ene amuhe amu himua. ²²Mose ue mu pere omasukarekero (nangarire tji je ha zire ku Mose nunguari koo iho;) nu ene mesabata mu sukarisa omurumendu. ²³Nu omundu the jenena okusakarisiua mesabata, kutja oveta ja Mose ai ha katukua, onguae tji mue ndji pindikire mokutja Ami mesabata mba verukisa orutu ruomundu aruhe? ²⁴Amu pangura otja kombunikiro nunguari pangureje nozombanguriro ozosemba. ²⁵Indino venue va imba ova Jerusalem va tjere, Tjii ingui kaje ingui ngu mave zeri oku zepa? ²⁶Nu tara, ma hungire pomurungu uo vandu, nu kavena tji mave hungire ku Je. Poo rumue ovanane mave tjiua naua kutja ingui Eje Kriste katjootjiri. ²⁷Nunguari ete matu tjiua omurumendu ingui ka za: nu ingui Kriste tji meja kapena ngu ma tjiua Eje ku ma zu. ²⁸Nu Jesu otja ravaera mondemberi otja tjija hongo, nu atja, Ene ma mu Ndji tjiua nu rukua mama tjiua kutja mba za pi; nunguari Ami hi rijetere omuini, Ingui ngue ndji hinda eje ouatjiri nu ene ka mu muui. ²⁹Nunguari Ami Mbi muui, orondu Mbaza ku Je, nu Eje Ue Ndji hinda. ³⁰Novo va zerire okumukambura, nunguari kapena ngua tuako omake ku Je, orondu oruveze Rue ngunda tjandje ka ru je ja. ³¹Novengi vovandu va itaverere mu Je, nave tja, Ingui Kriste tji me ja meje ku ungura ovihimise okukapita imbi omurumendu ingui Mbua ungura. ³²Ovafarisei va zuvire kutja ovandu ija ve hokora ovina mbiri nai ohunga na Je. Novafarisei novapristeri ovanene va hindire ovaungure vo veta kutja v eke Mu kambure. ³³Nu Jesu otja tja nai kuvo, Okaruveze okasupi ngunda Mbiri puena ene, nu kuzambo Mei ku ingui ngue Ndji hinda. ³⁴Ene mamu je ku Ndji paha namu he Ndji muni. Nu kumbiri ene kanaa mu ja. ³⁵Novajuuta otji va tjere nai mokati kavo oveni, Eje u ri poo kujenda pi ete ku tu hina ku Mu muna? Eje uri poo ku jenda Komarimbarero Movahirika, nokukahonga Ovahirika? ³⁶Omambo jene inga ngu Ma hungire, Mamu je ku Ndji paha nu kamuna ku je ku Ndji muna, nu ku Mbiri, kamuna ku ja. ³⁷Mejuva romaandero, ejuva indi enene romukandi, Jesu Ua sekama, Na tja nai neraka enene, Omundu auhe ngu nonjota, ngeje ku Ami eje kunua. ³⁸Ingui ngu ma itavere mu Ami, otja omatjangua pu ja tjere, okuza mezumo re mamu pupu ozondondou zomeja omanamuinjo. ³⁹(Nunguari Eje ija hungire itji ohunga Nombepo, Indji imba mba itavera mu Je Ndji va sere okujakura, Orondu Ombepo Ondjapuke tjandje ngunda ka I ja jandjeua, orondu tjandje Jesu ngunda Ke ja jerisiua. ⁴⁰Novengi vovandu tjiva zuva omambo inga otji va tja, Tjiri ingui eje Omuprofete. ⁴¹Varue va tja, Ingui o Kriste. Nunguari tjiva va tja, Kriste uasokuza mo Galilea? ⁴²Omatjangua ka je tjere, Kriste mazu mondui ja David, namo tjihuro tja Bethlehem David ma ri? ⁴³Nu otji pa kara omahanikiro mokati kovandu mena Re.Litv ⁴⁴Tjiva muvo va vangere okumukambura, nu kapena mundu ngua tuire omake ku Je. ⁴⁵Novaungure vo veta otji veja kovapristeri ovanene Novafarisei. Novo va tja kuvo, Onguae tji mu he Mu jetere? ⁴⁶Ovaungure voveta va zira, Kapena mundu ngua hungirire otja omurumendu ingui. ⁴⁷Novafarisei otji ve ve zira, Ene uina kamu pukisirue nai? ⁴⁸Pena umue uovanane poo uo Vafarisei ngua itaverere mu Je? ⁴⁹Nunguari ovandu imba mbe ha tjiua oveta imba va sengua. ⁵⁰Nikodemus ua tja nai kuvo, (ingui ngueja ku Jesu ongurova, nguari umue uavo), ⁵¹Tjii oveta jetu

i pangura omundu ngunda ai hije mu zuva, nokutjiua tje ungura? ⁵²Ovo va zira nave tja nai ku je, Ove uina oove o ua Galilea? Paha nu u mune, kutja kapena muprofete nguza ko Galilea. ⁵³Nomundu auhe uaja kondjiuo je omuini.

Chapter 8

¹Nunguari Jesu Ua ja kondundu jomininga. ²Nu muhuka omunene Eje ue ja rukua o mondemberi, novandu avehe ave ja ku Je, nu Eje Ua haama pehi nu E ve hongo. ³Novatjange nOvafarisei, va ete ku Je omukazendu ngua kamburua ama katuka orukupo, nu tji vaza nokumukuramisa pokati, ⁴Ave tja ku Je, Muhonge, omukazendu ingui ua vazeua ama katuka korukupo, mo tjiungura tja po otjini. ⁵Nambano Mose moveta ue tu pangurire kutja, vasokuvetua omaue. Nunguari Ove Mo tjavi? ⁶Va hungirire nai, okumurora, kutja nani mave munu ezeva rokumuvara omunandjo. Nunguari Jesu Ue rikota, nu A tjanga mehi nomunue Ue, aajo tjimuna kena ku ve zuva. ⁷Novo otji ve ha kuramisire okumupura, nu Eje Ua tumunuka osemba, Na tja nai kuvo, Ingui ngu hina uvi mokati kenu nge mu ube eue etenga. ⁸Nu Eje Ue rikota rukua o Na tjanga mehi. ⁹Nu imba mba zuva, va vererue ijourizemburuka uao, nave piti kumueumue, okuza komunene nga kouomaandero. Nu Jesu Ua seerue peke puena omukazendu ngua tuiirue pokati. ¹⁰Nu Jesu tja tumunuka osemba, Na ha munu uarue pendje nomukazendu, Eje Ua tja ku je, Mukazendu, imba ovekuvare vondjo ve pi? Kapena mundu ngue ku pangura? ¹¹Neje ua tja, Kepo Muhona. Nu Jesu Ua tja ku je, Na Ami hina kuku pangura. Kaende nu okakatuka rukua o. ¹²Nu Jesu Ua hungira rukua o kuvo, amatja, Ouami Ondjerera jouje. Ingui ngu Me Ndji kongorere kanaa kaenda mondorera, nunguari ma kara nondjerera johupo. ¹³Novafarisei otji va tja nai ku Je, Mo ri hatoire omuini, ouhatoi uo Je ka uatjiri. ¹⁴Jesu Ua zira Na tja kuvo, Noondi Me rihatoire omuini, ouhatoi Uandje ouatjiri, orondu Ami Me tjiua ku Mba za na ku Me i. Nunguari ene kamuna ku tjiua ku Mba za na ku Me i. ¹⁵Ene mu pangura otja konjama. Ami hina ngu mbi pangura. ¹⁶Nunguari nangarire tji Mba pangura, ombanguriro Jandje ouatjiri, orondu Hi rip eke, nunguari Ouami na ingui Tate ngue Ndji hinda. ¹⁷Nu moveta jenu pa tjangua kutja, ouhatoi uovandu vevari ouatjiri. ¹⁸Ami Ouami ngu Me rihaoire, nu ingui ngue Ndji hinda, ingui Tate, U hatoiri ohunga na Ami. ¹⁹Nu otji va tja nai ku Je, Iho u ri pi? Jesu Ua zira, Ene kamu tjiua Ami poo Tate. Andaku mue Ndji tjiua, otji tja mu tjiua Tate uina. ²⁰Jesu Ua hungirire omambo inga mombuikiro, Ama hongo mondemberi, nu kapena umue ngue Mu kamburire orondu oruveze Rur tjandje ngunda karu je ja. ²¹Jesu Ua tja nai kuvo rukua o, Ami Me i. Nene mamu je ku Ndji paha. Nu mamu je ku tira mouvi uenu. Ku Me i, ene kamuna ku ja ko, kujako. ²²Novajuuta otji va tja, Tjii Eje Me Ri zepa, tjinga ama tja, Ku Me i, ene kamuna ku ja ko. ²³Nu Eje Ua tja nai kuvo, ene muaza kehi; Ami mba za kombanda. Ene mua za mouje mbui; Ami Hi zire mouje mbui. ²⁴Opu Mba tjere mamu tire momauvi uenu. Orondu tji mu hina ku itavera kutja OUAMI, mamu tire momauvi uenu. ²⁵Novo otji va tja ku Je, Oove une? Nu Jesu Ua tja kuvo, Ingui ngu mbe mu raera okuaz kombutiro. ²⁶Mbi novina ovingi okuhungira nokupangura ene muvio, Nunguari ingui ngue Ndji hinda Eje ouatjiri, nu Mbi hungira kouje ovina imbi mbi mba zuvre mu Je. ²⁷Novo kave pangunune kutja Eje ua hungirire kuvo ohunga na ingui Tate. ²⁸Nu Jesu otja tja nai kuvo, Tji mua zu nokujera Omuna Uomundu, otji mamu je ku tjiua kutja OUAMI, nokutja Hi tjiti tjina kuami omuin, nunguari otja Tate Tje Ndji hongere, toji Mbi hungira ovina mbi. ²⁹Ingui ngue Ndji hinda u ri puena Ami. Ingui Tate Ke Ndje sire peke, orondu Ami aruhe Mbi ungura ovina mbi mu tjatera. ³⁰Eje tji ja hungire omambo inga ovengi va kamburire mu Je. ³¹Nu Jesu otja tja Kovajuuta imba mba itavera mu Je, Ene tji mua pandere Pembo Randje, ouene ovahonguea vandje tjiri. ³²Nu mamu tjiua ouatjiri, nouatjiri au mu kutura. ³³Ovo ve Mu zira, Ouete ondui ja Abraham, nu katuna pu tuari momapando ua rive. Mo heje vi kutja, matu kuturua. ³⁴Jesu Ue ve zira, Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, Auhe ngu hupa ohupo jouvi otjitikiha tjouvi. ³⁵Notjitikiha katji karerere mondjiuo, nunguari omuna u karerera. ³⁶Nu Omuna Tje mu kutura mamu kutuka katjootjiri. ³⁷Me tjiua kutja ouene ondui ja Abraham, nunguari mamu vanga okundjizepa orondu Embo Randje ka ri na ruveze muene. ³⁸Ami Mbi hungira mbi Mba muna puena Tate, nene, otji muasokutjita imbi mbi mua muna puena iho. ³⁹Ovo va zira nave tja ku Je, Abraham o Tate uetu. Jesu Ue ve zira, Andaku ouene ovanatje va Abraham itja mu ungura oviungura via Abraham. ⁴⁰Nunguari nambano mamu paha okundjizepa, omurumendu ngue mu raera ouatjiri mbu Mba zuva mene ra Tate. Abraham ka tja tjita nai. ⁴¹Mu tjita ovitjtua via iho. Ovo otji va tja nai ku Je, Ete ka tu kuatererue moruvakiro. Tuna tate umue uriri, nguri Mukuru. ⁴²Jesu Ua tja kuvo, Andaku Mukuru o iho, itja mu Ndji suvera, orondu Ami mba pita, Ame zu mu Mukuru; orondu Ami Hi ri jererere omuini, nunguari Eje Ue Ndji hinda. ⁴³Nu onguae tji mu ha pangununa okuhungira Kuandje? O mokutja kamu jenene okuzuva omambo Uandje. ⁴⁴Ouene ovaiho Saatana, nozonduma za iho ondu mu tjita. Eje uari omuzepe okuza kombutiro, neje ka karere mouatjiri orondu kamuna uatjiri mu je. Tjima hungire otjizeze, u hungira okuza mu je omuini, orondu eje omuna vizeze, nonguri ihe javio. ⁴⁵Nu mokutja Me mu raere ouatjiri, kamuna ku itavera mu Ami. ⁴⁶Ouani mkati kenu ngu me Ndji varura ouvi? Nu tji Me hungire ouatjiri, onguae tji mu hina ku itavera Ami. ⁴⁷Ingui ngu ri oua Mukuru u zuva omambo ua Mukuru. Nunguari ene tji mu heje zuu, o mokutja kauene ova Mukuru. ⁴⁸Indino Ovajuuta ve Mu zirire nave tja ku Je, Katu hungire osemba tji tu tja Oove Omusamaria nu u nombepo ombi are? ⁴⁹Jesu Ua zira, Hina mbepo ombi, nunguari Mba jozika Tate, nunguari ene mu Ndji tengurura. ⁵⁰Nu Ami hi paha oujere Uandje omuini, nunguari pena Umue Ngu u

paha nu Ngu pangura. ⁵¹Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, Omundu tja takamisa Embo Randje kanaa munu ondiro. ⁵²Nu Ovajuuta otji va tja ku Je, Nambano matu tjiua kutja u nombepo ombi. Abraham novaprofete va ta, nu Ove mo tja, Omundu tja takamisa Embo Randje, eje kanaa roro ondiro. ⁵³Ove ua kapita Tate Abraham ngua ta? Novaprofete va ta; mokondjo okuriungura omukendu? ⁵⁴Jesu Ua zira, Tji Me ri jerisa omuini, oujere Uandje ka tjina; o Tate ngu jerisa Ami, ingui ngu mamu tja onguri Mukuru uenu. ⁵⁵Noo ndi mu he Mu tjivirue, nunguari Ami Mbi muui. Nu tji Mba tja hi Muui, Me rire omunavizeze tjimuna ene. Nunguari Ami Mbi Muui nu Mbi takamisa Embo Re. ⁵⁶Iho Abraham ua jorokerere okumuna ejuva Randje, ne ri munu, na tjaterua ⁵⁷Ovajuuta otji va tja ku Je, Ngunda ko ja kambura ozombura omirongo vitano, nu Ove Ua muna Abraham? ⁵⁸Jesu Ua tja nai kuvo, Tjiri, tjiri, Me raere ene, Ngunda Abraham ae hija kara ko, OUAMI! ⁵⁹Ovo otji va toora omaue okumuveta. Nunguari Jesu ua tara Na piti mondemberi, A tuurunga mokati kao Na kapita.

Chapter 9

¹Neje tji ma kapita a rire tja munu omundu ngua kuatua omupotu. ²Novahongeua Ve ve Mu purire, amave tja, Muhonge, Ouani ngua katuka, omurumendu ingui poo ovakuate ve, eje tja kuatua omupotu? ³Jesu Ua zira, Naingui omurumendu ingui poo imba ovakuate ve, kapena ngua katuka, nunguari okutja oviungura via Mukuru vi raisirue mu je. ⁴Ami mbasokuungura oviungura via Ingui ngue Ndzi hinda ngunda a kuri omutenja. Ongurova ma i ja auhe ndje hina ku sora okuungura mu jo. ⁵Ngunda A mbiri mouje, Ouami ondjerera jouje. ⁶Eje tja za nokuhungira nai Ua tjekera pehi, Na ungura orunoko nomate, Na sopora omeho uomurumendu ingui omupotu norunoko, ⁷Na tja ku je, Kaende, u ke rikohe merindi ra Siloam, (tji pa tanaurua okutja, Tumua). Eje otja kaenda nekerikoha, na kotoka ama munu. ⁸Ovararanganda, na imba mbe mu muine hapo kutja omupotu, otji va tja, Ingui kaje ingui ngu ja haama na ningire oviousiona. ⁹Tjiva va tjere, Ongurije. Varue va tjere, U asana ku je. Eje ua tjere, Ouami. ¹⁰Ovo otji va tja ku je, Omeho uo je ja patururua vi? ¹¹Eje ua zira Na tja, Omurumendu ngu isaneua Jesu, Ua ungura omunoko, Na sopora omeho uandje, Na tja, Kaende kerindi ra Siloam nu kerikohe. Nami ei ne kerikoha ne jakura okumuna. ¹²Novo otji va tja ku je, Eje u pi? Eje atja, Hina ku tjiua. ¹³Novo va tuara Kovafarisei ingui hapo ngua ri omupotu. ¹⁴Nu jar i ejuva resabata Jesu tja ungura orunoko Na paturura omeho ue. ¹⁵Kuzambo Ovafarisei uina ve mu pura kutja ua jakura vi okumuna. Eje ua tja kuvo, Ua tua omunoko momeho uandje, name e rikoho nu me munu. ¹⁶Novafarisei tjiva otji va tja, Omurumendu ingui ka ua MUKuru, orondu ka Japura esabata. Ovakuao va tja, Omundu omurunde ma ungura vi ovihimise otja imbio? Nu mua kara omahanikiro mokati kavo. ¹⁷Ovo va tja nai rukua komurumendu ingui omupotu, Ove motjavi ohunga na Je, Eje tjinga a paturura omeho uo je? Eje atja, Omuprofete. ¹⁸Nunguari Ovajuuta kave itaverere ohunga na je, kutja uari omupotu, na jakura okumuna, nga tji va isana ovakuate va ingui ngua jakura okumuna. ¹⁹Novo ve ve pura, amave tja, Ingui omuna ue nu ngu mamu tja ua kuatua omupotu? Nambano ma muu vi nai? ²⁰Ovakuate ve ve zira nave tja, Matu tjiua kutja ingui omuna uetu, nokutja eje ua kuatua omupotu. ²¹Nunguari kutja eje ma munu vi nai, ka tuna ku tjiua. Poo kutja ouani ngua paturura omeho ue, ka tuna ku tjiua. Eje ue kura, mu puree. Eje me ri hungirire. ²²Ovakuate va hungira omambo nga orondu ovo ija ve tira Ovajuuta, orondu Ovajuuta va zuvasanene hapo kutja auhe ngua hongonona kutja Jesu o Kriste, ma rambua mosinagoge. ²³Ovakuate ve opuvazokutja, eje ue kura, mu puree. ²⁴Ovo otji va isana omurumendu ingui ngua ri omupotu rukua, nave tja ku je, Jandja oujere ku Mukuru. Matu tjiua kutja omurumendu ingui omurunde. ²⁵Eje ua zira Na tja, Kutja omurunde poo, hina ku tjiua. Otjina tjimue tji me tjiua okutja mbari omupotu nu nambano me munu. ²⁶Ovo otji va tja nai ku je rukua, Eje Ua tjiti vi kove? Ua paturura vi omeho uo je? ²⁷Eje u eve zira, na tja, Ami mbe mu raere hapo nu kamu zuvire. Onguae tji mamu vanga okupuratena rukua. Mamu zeri okurira ovahongeua ve uina? ²⁸Ovo otji ve mu hungira omambo omavi nave tja, Oove omuhongeua Ue; nunguari ouete ovahongeua va Mose. ²⁹Matu tjiua oukahu kutja Mukuru ua hungira kuena Mose, nunguari otja ku ingui omurumendu ngui, katu muui kaza. ³⁰Omurumendu ua zira na tja nai kuvo, Pena otjihimise mu itji, kutja ene kamuna kujtiua kutja Eje ua za pi, nu Eje ua paturura omeho uandje. ³¹Nambano matu tjiua kutja Mukuru ka puratene ovarunde, nunguari omundu tje tira Mukuru, nu the tjita ombango je, Eje U mu zuvira. ³²Nganda ouje a ua utire, kapeja zuvaka kutja omundu umue ua patururire omeho ua umue ngua kuatua omupotu. ³³Andaku omurumendu ngui ka ua Mukuru, ka tja tjita otjina. ³⁴Ovo va zira nave tja ku je, Ove ua kuaterua mouvi auhe, nu motu hongo. Novo ve mu nakera pendje. ³⁵Jesu Ua zuva kutja ve mu nakere pendje, nu Tje mu vaza Ua tja ku je, Ove u itavera mo Muna ua Mukuru. ³⁶Eje ua zira na tja, Eje ouani, Muhona, Ami mbi itavere mu Je? ³⁷Nu Jesu Ua tja ku je, Ove ue Mu munu, nu Eje ongu ma hungire kuena ove. ³⁸Neje ua tja, Ami me itavere. Neje ue rikotamena ku Je. ³⁹Nu Jesu Ua tja, Ami mbe jera ombanguriro mouje, kutja imba mbe ha munu ve mune, nokutja imba mbe muna ve potupare. ⁴⁰Nu tjiva vo Vafarisei mbaripuna Je, va zuva omambo inga nave tja ku Je, Ouete ovapotu uina? ⁴¹Jesu Ua tja nai kuvo, Andaku ouene ovapotu, ka tja mu kara nouvi. Nunguari mokutja mamu tja, tu muna ouvi uenu ouvi uenu otji u ri po.

Chapter 10

¹Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Ingui ngu hina ku hitira pomuvero uotjunda tjozondu, nunguari ngu ma rondere mo nondjira jarue, ingo erunga nomupunde. ²Nunguari ingui ngu ma hitire momuvero onguri omurise uozondu. ³Omutjaere uopomuvero u mu jezururira, nozondu ze zuva eraka re, neje u isana ozondu ze omuini komana, neze hongorere pendje. ⁴Nu tja pitisa ozondu ze omuini, u ze hongorera, nozondu a ze mu kongorere, orondu ze tjiua eraka re. ⁵Nomundu ngu ze hei, kazena ku kongorera nunguari maze tupuka naze zupo puje, orondu kaze tjiua omaraka uovandu mbu ze hei. ⁶Jesu ua serekarera otjisanekero tji kuvo, novo kave pangununine ovina Mbi ja serekarere kuvo. ⁷Jesu otja tja nai kuvo, Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, Ouami omuvero uozondu. ⁸Avehe mbe ere komurungu Uandje omarunga novapunde, nunguari ozondu ka z eve zuvire. ⁹Ouami omujero. Auhe ngu ma hitire mu Ami, eje ma jamua, nu ma hiti moukoto noku pita pendje, na munu omario. ¹⁰Erunga ka ri ja pendje, nokujera okuvavaka, nokuzepa, nokunjona. Ami Mbe jera kutja ve mune omuinjo, nu ve kare nauo kouingi. ¹¹Ouami omurise omuua. Omurise omuua u jandjera ozondu ze omuinjo ue. ¹²Nunguari omukutua, ngu heri omurise, ngu heri omuni uozondu, u muna ombungu ama ija, na jesa ozondu na tupuka. Nombungu mai ze kamburra nai piza ozondu. ¹³Omukutua u tupuka mokutja eje omukutua, nu kena konatja nozondu. ¹⁴Ouami omurise omuua, nu Mbi tjiua ozondu Zandje, nu Mbi tjiukua I inda o Zandje. ¹⁵Otja Tate Tje Ndji tjiua Ami uina otji Mbi Mu tjiua, nu Me jandjera ozondu omuinjo Uandje. ¹⁶Nu Mbi na ozondu ozonguao nde heri ozotjunda tji. Mba sokuzehonorera uina, nu mazeje ku zuva eraka Randje. Nu mazeje ku rira orupanda rumue nomurise umue. ¹⁷Nu Tate Otje Ndji suvera, orondu Me jandja omuinjo Uandje, kutja Mbi u toore rukua. ¹⁸Kapena mundu ngu u toora mu Ami, nunguari Mbi u jandja mombango Jandje. Mbi nouvara uoku u jandja, nu Mbinouvara uoku u toora rukua. Etuako ndi Mbe riakura ku Tate. ¹⁹Pa kara omahanikiro rukua pokati Kovajuuta mena romambo inga. ²⁰Novengi vavo va tjere, U nombepo ombi, nu ua puruka. Mamu Mu puratenene tjike? ²¹Ovakua va tja, Inga ka mambo uomundu nguna ombepo ombi. Tjii ombepo ombi mai jenene okupaturura omeho uovapotu? ²²Nu jari Kojerusalem, momukandi Uomajandjero, nu kuari okupepera. ²³Nu Jesu ua riangere mondemberi Moruhito rua Solomon. ²⁴Novajuuta otji veja nave Mu kondoroka, nave tja, Mo tu ivaivisa ngapi, tji uri Kriste tu raera ongahukiro. ²⁵Jesu Ue ve zira, Ami Mbe mu raera, nu kamu itaverere. Oviungura Mbi Mbi ungura mena ra Tate, vi hatoirira Ami. ²⁶Nunguari kamu itavere, orondu kauene vemue vozondu Zandje. Otja tji mba hungire kuene, ²⁷Ozondu Zandje ze zuva eraka Randje, nu Ami Mbi zei, nu ze kongorera Ami. ²⁸Nu Ami Mbi zepa omuinjo uaruhe, nozo kanaa ze pandjara ko, nu kapena umue ngu me ze pora meke Randje. ²⁹Tate ngue ze jandja ku Ami Ua kapita avihe, nu kapena umue nguma jenene okuzepora meke ra Tate. ³⁰Ami na Tate ouete umue. ³¹Ovajuuta otji va toora omaue rikua okumuveta. ³²Jesu Ue ve zira, Mbe mu raisira oviungura ovingi oviua okuza ku Tate; otjiungura tjine muvio tji mamu Ndji vetere nomaue. ³³Ovajuuta ve Mu zira, amave tja, Katuna ku ku vetera otjiungura otjiua nomaue, nunguari omena, rokujamburura Mukuru, orondu ove auri omundu, mo ri isapo Mukuru. ³⁴Jesu Ue ve zira, Kape tjangerue, moveta jenu, Mba tja, Ouene oomukuru. ³⁵Eje Tje ve isanene oomukuru imba embo ra Mukuru ku rejere, nomatjangua kanaa je tejeua, ³⁶Mamu tja nai ku ingui Mukuru ngua Japura na hindi mouje, Ove Mo jamburura Mukuru, mokutja Mba tja Ouami Omuna ua Mukuru. ³⁷Tji Mbi ha ungura oviungura via Tate, amu itavere Ami. ³⁸Nunguari tji Mbi vi ungura, nangarire tji mu hina ku itavera Ami, itavereje oviungura kutja mu tjiue nu mu itavere kutja Tate U ri mu Ami, nu Ami Mbiri mu Je. ³⁹Ovo otji va vangere rukua okumukambura, nu Eje ua heza momake uao. ⁴⁰Nu Eje ua ja rukua hembandina ja Jordan koruveze indui Johanesa ka papitisira rutenga, nu Eje A ka kara mbo. ⁴¹Novengi veja ku Je nave tja, Johanesa tjiri kena tjihimise tja tjitire, nunguari ovina ahihe mbia hungirire ohunga nomurumendu ingui viari ouatjiri. ⁴²Novengi va itavera mu Je ingo.

Chapter 11

¹Nambano omurumendu uorive, Nasarusa ua Bethanie, otjihuro tja Maria nomuangu ue Martha, ua verere. ²Maria ingui ongua soporere Jesu novinuke, na piena ozombaze Ze nozondjise ze; nu Nasarusa omutena kue ongua verere. ³Nu imba ovatena otji va raa ku Je, kutja, Muhona, Tara, ingui ngu Ua suvera ua vere. ⁴Nu Jesu tja zuva itji, Ua tja, Imbui ka mutjise mbu mau tuara kondiro, nunguari ouo ujere ua Mukuru, kutja, muuo Omuna ua Mukuru a hivirikue. ⁵Nu Jesu Ua suverere Marta, nerumbi re, na Nasarusa. ⁶Nunguari tja za nokuzuva kutja ua vera, Eje ua kara omuajuva jevari kona kari. ⁷Nu kombunda ja nao arire tja tja kovahongeuve Ve, Ngatu hite mOjedeja rukua. ⁸Ovahongeuve va tja ku Je, Muhonge, Oupe nai uriri Ovajuuta ijave kondjo okukuveta omaue, nu Mo jaruka ngo rukua. ⁹Jesu ua ziririre, Kamuna zoiri omurongo nambari mejuva are? Omundu auhe ngu ma kaenda omutenja ka putara, orundu u muna ondjerera jouje mbui. ¹⁰Nunguari omundu tji ma kaenda outuku, eje ma putara, orundu kamuna ndjerera mu je. ¹¹Eje tja za nokuhungira ovina mbi, Ua tja kuvo, Epanga re tu Nasarusa ua rara, nunguari Ami mei kutja Mbi kemupendure mozombotu. ¹²Novahongeuve Ve otji va tja, Muhona, eje tja rara ma kara naua. ¹³Nunguari Jesu ija hungire ohunga nondiro je, ovo amave tjangovasi ma hungire ohunga nomasuviro uokurara. ¹⁴Jesu opa hungirira ongahukiro kuvo Na tja, Nasarusa ua tu. ¹⁵Nu Ami Mba tjaterua mena renu, kutja Hi Mba ri ngo, kokutja ene mu itavere. ¹⁶Nu Tomas, ngu isaneua Didimus, opa tjera nai kovahongeuve ovakuvo, Ete uina ngatu jende kutja tu k ate puena Je. ¹⁷Nu Jesu Tje ja, Ue mu vazere aa rarisiua mejendo omajuva jane hapo. ¹⁸Nambano Bethanie tja ri popezu na Jerusalema, oure mangara uozomaela mbari. ¹⁹Novajuuta ovengi ve jere okuhuhumina Marta na Maria, ohunga nomutena kuvo. ²⁰Nu Marta tja zuvire kutja Jesu me ja, ue Mu tjakanena, nunguari Maria ua haamene mondjiu. ²¹Nu Marta otja tja nai ku Jesu, Muhona, andaku Ove Ua ri mba, andaku omutena kuandje ka a tire. ²²Nunguari ami me tjiua kutja nangarire nai, atjihe tji Mo ningire ku Mukuru, Mukuru Me tji jandja Kove. ²³Jesu Ua tja nai ku je, Omutena kuu ma penduka rukua. ²⁴Marta ua tja nai ku Je, Ami me tjiua kutja ma penduka rukua mombendukiro, mejuva romaandero. ²⁵Jesu Ua tja nai ku je, Ouami ombendukiro nomuinjo. Ingui ngu itavera mu Ami, nanda tu, eje ma kara nomuinjo. ²⁶Nauhe ngu nomuinjo na itavere mu Ami kanaa tu nangarire. ²⁷Eje ua tja ku Je, ii Muhona, mbi itavera kutja, Oove Kriste, Omuna ua Mukuru, ngua sere okuja mouje. ²⁸Neje tjaza nokuhungira nai, ua kaenda, naka isana erumbi re Maria movineja, ama tja, Omuhonge ue ja nu me ke isana. ²⁹Nu tja uta okuzuva nai, eje ua sekama tjimanga, nai ku Je. ³⁰Nambano tjandje ngunda Jesu ke ja hita motjihuro, nunguari U ri poruveze otjingeruo Marta pa uanene na Je. ³¹Ovajuuta mbari puena e mondjiu amave mu huhumina, tjiva muna kutja Maria ua sekama tjimanga na piti, otji ve mu kongorera, amave tja, Mai kombongo okukaririra ngo. ³²Nu Maria tje ja pona Jesu pa ri, ne Mu muna, otja uira pozombaze Ze, ama tja ku Je, Muhona, andaku Ove Ua ri mba, andaku omutena kuandje ka a tire. ³³Nu Jesu Tje mu muna ama riri, Novajuuta mbe ere puenaje amave riri, otja nona mombepo na zungana, ³⁴Na tja, Mue mu rarisa pi? Novo va tja ku Je, Muhona, indjo u katere. ³⁵Jesu ariri. ³⁶Novajuuta otji va tja, Tareje kutja Ue mu suvevrere vi. ³⁷Nu tjiva vao va tjere, Okutja omurumendu ingui ngua patururire omeho uomupotu, ka tja jenena okutjita kutja na ingui aha tu. ³⁸Nu Jesu ama nono rukua Muje Omuini, otje ja pombongo. Ojo jar i ondimba, neue ra tuiirue pombanda ja jo. ³⁹Jesu Ua tja, Isapueje indi eue. Marta omutena uomuti, ua tja ku Je, Muhona, moruveze ndui eje ma nuka, orundu u nomajuva jane a a ta. ⁴⁰Jesu Ua tja ku Je, Ami Hi ku raerere kutja tji mo itavere momunu ujere ua Mukuru. ⁴¹Novo va isapo eue imba omuti pa rarisirue. Nu Jesu ua jera omeho Ue, Na tja, Tate Metja okuhepa Kove, orundu Ove Ue Ndji zuvire. ⁴²Nu Ami Me tjiua kutja Ove U Ndji zuvira aruhe, nunguari Mba tja nai mena rovandu imba mba kurama imba, kutja ve itavere kutja Ove Ue Ndji hinda. ⁴³Nu Tja za nokuhungira nai, ua ravaerera kombanda Na tja, Nasarusa pita u je! ⁴⁴Nomuti ua pita, a a mangua nozonguju zombakero kozombaze ze na momake, nomurungu ue a ua kutjirua nonguju. Nu Jesu Ua tja, Mu mangurureje, nu mueseje a kaende. ⁴⁵Novengi Vovajuuta mbe jere ku Maria, nu mba muna ovina Jesu mbia tjita, va itavera mu Je. ⁴⁶Nunguari tjiva vao va ja Kovafarisei, nave ke ve raera ovina Jesu mbia tjita. ⁴⁷Novapristeri ovanene no Vafarisei otji va isana ombongarero jotjira tjo vanane, nave tja, Ngatu tjite vi? Orundu omurumendu ngui u tjita ovihimise ovingi. ⁴⁸Tji tue muesa uriri nai ovandu avehe maveje ku itavera mu Je. Novaroma mave ja nave tujeka oruveze ruetu notjiuana. ⁴⁹Nu Umue uao, Kaifas kena, ngauri Omupristeri omunene indji ombura ndjo, ua tjere nai kuvo, Kamuna tji mu tjiua kaparukaze, ⁵⁰Poo kamuna ku muna kutja mape tu puire kutja omundu umue a tire otjiuana, kutja otjiuana atjihe a tji ha njonua. ⁵¹Neje ka hungirire nai omuini, nunguari otja Omupristeri Omunene ombura ndjo, ija profete kutja Jesu uasokutira otjiuana. ⁵²Nu kajari tjia tjo uriri, nunguari uina kutja a uongere kumue morutu rumue ovanatje va Mukuru mba rimbara mouje auhe. ⁵³Nokuza mejuva indo va utire okuripura pamue kutja mave Mu zepa vi. ⁵⁴Mena ra itji Jesu otja kuramisa okukaenda pu Ma munika mokati Kovajuuta, Na zuko ngo nai kuta kehi ongaango, kotjihuro tjena Efraim, Na ka kara ngo novahongeuve Ve. ⁵⁵Nomukandi uo Vajuuta uo Marurumino ua ri popezu. Novengi va zire momaturiro uokuti okujenda ko Jerusalema komurungu uo

Marurumino, okukerikohorora.⁵⁷⁵⁶ Novo tji va pahere Jesu, nave hungire mokati kao oveni ngunda ava kurama mondemberi, Mamu ripura vi? Kutja Ke na ku ja Komukandi? /v57 Nambano imba Ovapristeri Ovanene no Vafarisei va pitisire va rakizire kutja, auhe ngu ma tjiua kutja uripi, nga horore kutja ve ke Mu kambure.

Chapter 12

¹Nomajuva hamboumue komurungu uo Marurumino Jesu otje ja ko Bethanie, Nasarusa ka ri, ingui Jesu ngua pendurire movakoke. ²Ingo ve Mu ungurira eriro romapeta. Marta ija risa ovandu, nunguari Nasarusa ua ri umue ua imba mba haamene potjitihe puena Je. ³Kuzambo Maria otja toora ohinga jo lita jo vinuke vio ndengu jo vaheva, na sopora navio ozombaze za Jesu, na piena ozombaze Ze nozondjise ze. Nu ondjiuo je urisirue no munuko uo vinuke. ⁴Nu omuhonguea Ue umue, Judas Iskariot, omuna ua Simon, ngue ke Mu horora kombunda, otja tja, ⁵Onguae o vinuke mbi tji vi ha randisirue ko vimariva vio silveri omasere jetatu, na vi jandjeua ko vasiona? ⁶Eje ka tjere nai mokutja ije rikendere o vasiona, nunguari jar i mokutja ua ri erunga, nu o ngu ja tjindi ondjatu jo vimariva, nu otji je ritoorere imbimbua tu ua moukoto. ⁷Nu Jesu otja tja, Mueseje erike. Eje ua takamisiririre imbi ejuva ro mbakero Jandje. ⁸Orundu ovasiona mave kara puena ene aruhe, nunguari Ami hina ku kara puena ene aruhe. ⁹Nu o Vajuuta ovengi otji va tjia kutja U ringo. Novo ka ve jere mena ra Jesu erike, nunguari uina ve jera oku muna Nasarusa ngua pendurirue i Je movakoke. ¹⁰Nunguari Ovapristeri ovanene ve ripura kutja ve zepe Nasarusa uina, ¹¹Orundu mena re Ovajuuta ovengi vaja nave ka itavera mu Jesu. ¹²Mejuva e pendukirua, tjitja zuva kutja Me ja ko Jerusalema, otjimbumba otjinene tjovandu, ¹³Tja toorere ovitavi viomavare, natji piti oku ke Mu tjakanena. Novo va ravaerere, Hosanna! Ja serua ondaja indji ombara ja Israel ndji mai ja mena ra Muhona ¹⁴Nu Jesu tjaza noku vaza okasinona, Eje ua kavira ko, otja tji pa tjangua, ¹⁵O tira musuko ua Sion, tara, ombara joje mai ja a ja kavire okasinona. ¹⁶Novahonguea ve kave tjivirue ovina imbi kombutiro. Nunguari Jesu tjaza noku jerisiua ovo otji va zemburuka kutja ovina mbi via tjangererue Je, nokutja ovo va tjitire ovina mbi ku Je. ¹⁷Notjimbumba itji tji tja ri puena Je, Eje tja isana Nasarusa mombongo, nu E mu pendura movakoke, otji tja hatoiria. ¹⁸Mena ra itji, otjimbumba otji tje Mu tjakanena uina, orundu tjandje va zuva kutja Eje ua tjita otjihimise tji. ¹⁹Ovafarisei otji va tja nai mokati kavo oveni, Mamu munu kutja kamuna tji matji mu kotokere. Tareje, nambano ouje ua kongorere Je ²⁰Nu muari Ovahirika vorive mokati kvo mbe jere oku rikotamena po Mukandi. ²¹Imba otji ve ja ku Filip, ngua zire ko Bethsaida tja Galilea, nave mu pura, amave tja, Mutengua, matu vanga oku muna Jesu. ²²Filip ua ja n aka raera Andreas. Nu oo Andreas na Filip, ave ka raera Jesu. ²³Jesu Ue ve zira, ama tja, O iri jeja jo kutja Omuna uo Mundu a jerisiue. ²⁴Tjiri, tjiri, Me tja nai kuene, andu ondui jo vikokotua tji ja uire mehi nai koka, i rira imue, nunguari tji ja koka I jeta ovihape ovingi. ²⁵Auhe ngua suvera omuinjo ue ma pandjarisa uo. Nu ingui ngu ma njengua omuinjo ue mouje mbui ma takamisire uo komuinjo uaruhe. ²⁶Auhe ngu ma ungurire Ami, nge Ndji kongorere; nu akuhe ku Mbiri omukarere Uandje oku makara. Nu auhe ngu ma karere Ami, Tate Me mu pe ondjozikiro. ²⁷Nambano omuinjo Uandje ua zungana, nu Hi tje vi? Tate Ndji jama ko iri ndji? Nunguari motjimbe tja itji, Ami otji mbe jera koiri ndji. ²⁸Tate jerisa ena roje. Nu otji kueba eraka okuza Kejuru, amari tja, Ami Mbe ri jerisa po tuviri, nu Me ri jerisa rukua. ²⁹Nu otjimbumba tji tja kuramene mbo na tji zuu tja tja, kua tutuma. Ovakuao va tja omuengeri ua hungire kuena Je. ³⁰Jesu Ua zira Na tja, Eraka ndi kari jere ra Ndje, nunguari omena re nu. ³¹Nambano ombanguri jouje mbui, nambano omunane uouje mbui ma nakerua pendje. ³²Nu Ami ti mba jererua kombanda okuza mehi, Me nanene avehe ku Ami. ³³Eje ua hungirire itji ama sasaneke omuhingo uondi ndji Me je kuta na jo. ³⁴Otjimbumba tjovandu tje Mu zirire, Tua zuva moveta kutja Kriste u hupa ngaaruhe. Nu ovi tji mo tja, Omuna uo Mundu uaso ku jerua kombanda? Omuna uo Mundu ouani? ³⁵Jesu Ua tja nai kuvo, Ngunda okaruveze okasupi ondjerera iri puena ene. Kaendeje ngunda a mu no ndjerera, tjaa ondorera ngaa ija kombanda jenu. Orundu ingui ngu kaenda mondorera ka tjia kutja ma I pi. ³⁶Ngunda a mu no Ndjerera itavereje mo Ndjerera kutja tjaa mu rire ovanatje vo Ndjerera. Jesu ua hungira ovina mbi Na kaenda, Na horekua kuvo. ³⁷Nunguari nangarire tja tjitire ovihimise ovingi nai pomurungu uao, ovo kave itaverere mu Je, ³⁸Kutja omambo uo muprofete Jesaja je jenenisiue, nga hungirire, Muhona ouani ngua itavera momazuvarisiro uetu? Nu okuuoko kua Muhona kua raisiua kuani? ³⁹Mena ra itji ovo kave peurire oku itavera, orundu Jesaja uatja nai rukua, ⁴⁰Eje ua potuparisa omeho uao na kukutisa omutima uao, kutja ave ha munu nomeho uao poo oku pangununa no mutima uao, nu ve tanaurue kutja Mbi ve verukise. ⁴¹Jesaja ua hungira ovina mbi tja muna Oujere Ue, na hungire ohunga na Je. ⁴²Nunguari, na tji pari nai, ovengi uina okuza movanane va itaverere mu Je. Nunguari motjimbe tjo Vafarisei kave hongononene, orundu tjia ve tira kutja mapeja ave ramberua pendje no sinagoge. ⁴³Orundu ovo va suverere oku tangua ijovandu oku kapita oku tangua i Mukuru. ⁴⁴Jesu Ua ravaera Na tja, Nu ingui ngu ma itavere mu Ami, kena ku itavera mu Ami, nunguari ma itavere mu ingui ngue Ndji hinda. ⁴⁵Nu ingui ngu ma munu Ami, ma munu ingui ngue Ndji hinda. ⁴⁶Ami Mbe ja otja ondjerera mouje, kutja auhe ngua itavere mu Ami a ha kara mondorera. ⁴⁷Nu auhe ngua zuu omambo Uandje na ha itavere, Ami hina ku mu pangura; orundu Ami Hi jerere oku pangura ouje nunguari oku jama ouje. ⁴⁸Ingui ngu me Ndji imbirahi, na ha jakura omambo uandje, una umue ngu me mu pangura; Embo indi ndi mba hungira, oro ondi ma ri mu pangura mejuva romaandero. ⁴⁹Orundu Ami Hi ri hungiririre, nunguari Tate ngue Ndji hinda Uendji rakiza,

kutja Hi tje vi, nu Hi hungire vi. ⁵⁰Nu Me tjiua kutja etuako Re omuinjo uaruhe. Otjina atjihe tji Me hungire, opu Mbi tji hungira tjimuna Tate Tje Ndji raera.

Chapter 13

¹Nambano komurungu uo mukandi uo Marurumino, Jesu tja tjiua kutja oiri Je jokupita mouje mbui okujenda ku Ihe jeja, otja tja suverere imba Ove omuini mouje, Eje Ue ve suvera nga komaandero. ²Nu eriro romapeta tji re ja komaandero, nu Omunauvi tjandje ua tuamo hapo momutima ua Judas Iskariot, omuna ua Simon, oku ke Mu horora, ³Jesu ama tjiua kutja ingui Tate Ua jandjere ovina ahihe momake Ue, nokutja Eje uaza ku Mukuru nu ma jaruka ku Mukuru, ⁴Eje ua sekama periro romapeta, Na tua ozombanda Ze potjikoro, Na toora o tauro, Ne rimanga na jo. ⁵Kombunda ja nao, Eje otja tirira omeja motjijaha, na utu oku koha ozombaze zovahongeuva Ve, noku ze piana no taoro Ndje rimangere. ⁶Ne Eje tjeja pu Simon Petrusa. Nu Petrusa ua tja ku Je, Muhona, mo koho ozombaze zandje? ⁷Jesu Ua zira Na tja ku je, Itji tji Me ungura nai, ene ngunda kamuna ku tji tjiua, nunguari mamu je ku tji pangununa kombunda. ⁸Petrusa Ua tja ku Je, Ove konoo koho ko ozombaze zandje. Jesu Ue mu zira, Tji Mbi hina ku ku koha, ove kona rupe mu Ami. ⁹Simon Petrusa ua tja ku Je, Muhona, kazombaze. ¹⁰Jesu Ua tja ku je, Ingui ngue rikoho kena hepero pendje joku koha ozombaze ze orondu eje omukohoke auhe. Nu ouene ovakohoke, nunguari kauene amuhe. ¹¹Orondu Eje i ja tjiua kutja ouani ngu me je ku Mu horora, Eje opaza okutja, kauene ovakohoke amuhe. ¹²Tjaza noku koha ozombaze zao, Na zara ozombanda Ze, na haama pehi, Eje otja tja nai kuvo, Mamu tjiua kutja Mba ungura tjike kuene? ¹³Mu Ndji isana Muhonge, na Muhona, nu mu heja osemba, orondu OUAMI. ¹⁴Nu Ami, Omuhonge, nu Omuhona uenu, otja tji Mba koho ozombaze zenu ene uina kohasaneje ozombaze. ¹⁵Orondu Ame Mbe mu pe otjisanekero, kutja ene mu tjite otja tji Mba tjiti kuene. ¹⁶Tjiri, tjiri Me tja nai kuene, Omukarere ka kapitire omuhona ue, nu momuano otjingeuo ingui ngua hindua ka kapitire ingui ngue mu hinda. ¹⁷Tji mamu tjiua ovina imbi ouene ovaningandu tji mue vi tjiti. ¹⁸hina ku hungira ohunga na ene amuhe; Me tjiua imba mbu Mba toorora; Nunguari kutja omatjangua je jenenisiue, ingui ngu ma ri omboroto puena Ami ue Ndji jerere otjipande tje. ¹⁹Okuza imba Me mu raere ngunda atji hija kara po, kutja tji tjazu noku tjitua mu tjiue kutja OUAMI. ²⁰Tjiri, tjiri Me tja nai ku ene, Ingui ngu ma jakura auhe ngu ma hindi ma jakura Ami. Nu ingui ngu ma jakura Ami ma jakura Ingi ngue Ndji hinda. ²¹Jesu tja za noku hungira nai Ua zunganisiua mombepo, Na hngonona, Na tja, Tjiri, tjiri, Me tja nai ku ene, kutja umue uenu Me Ndji horora. ²²Nu ovahongeuva, otji va tarasana amave ripura kutja ma heje une. ²³Nunguari pa ri umue uovahongeuva, ingui ngua suverere, ngua rarere mekorora Jesu. ²⁴Simon Petrusa, otje mu nanga, kutja a pure kutja, marire une ngu ma hungire ohunga naje. ²⁵Nu eje aa rara morukoro rua Jesu, ua tja ku Je, Muhona ouani? ²⁶Jesu Ua zira, Eje ingui ngu Me mupe okatjaive tji Mba zu noku ke tjaveka. Nu tjazu noku ke tjaveka Eje Ue ke jandja ku Judas Iskariot, omuna ua Simon. ²⁷Nu Judas tjaza noku toora okatjaive Saatana ua hita mu je. Nu Jesu otja tja nai ku je, Itji tji mo ungura, ungura tjimanga. ²⁸Nunguari ka pa ri na umue ua imba mbar i potjitihe ngua tjivirue kutja onguae tje mu heja nao. ²⁹Orondu tjiva ve ripura kutja, motjimbe tjokutja Judas ua ri nondjatu jovimariva, Jesu otje mu heja kutja, randa imbi mbi matu hepa momukandi; poo kutja nga jandje otjina kovahepe. ³⁰Neje tjaza noku jakura okatjaive komboroto, ua pita tjimanga. Nu jari ongurova. ³¹Neje tja za noku pita Jesu otja tja, Nambano Omuna uo Mundu ma jerisiua nu Mukuru ma jerisiua mu Je. ³²Nu Mukuru tji ma jerisiua mu Je, Mukuru uina Me Mu jerisa mu Je omuini, nu Me Mu jerisa mohakahana. ³³Vanatje outiti, Ami Mbiri puena ene okaruveze okasupi. Mamu je ku Ndji paha; notja tji Mba ha ko Vajuuta, ingui ku Me i ene kamuna ku jenena oku ja, nai Me tja nao kuene. ³⁴Me mupe etuako epe, kutja mu suverasane. Otja tji Mbe mu suverere, otji muaso ku kara norusuvero auhe ko mukuao. ³⁵Mu itji avehe maveje ku tjiua kutja ouene ovahongeuva Vandje, tji muna orusuvero umue ko mukuao. ³⁶Simon Petrusa ua tja nai ku Je, Muhona Ove mo i pi? Jesu Ue mu zira, Ami ku mei kamuna ku jenena oku Ndji kongorera nai, nunguari mamu je ku Ndji kongorera kombunda. ³⁷Petrusa ua tja ku Je, Muhona, onguae tjimbi hina ku jenena oku ku kongorera nai? Ami Me jandjere Ove omuinjo uandje. ³⁸Jesu Ue mu zira, Ove mo jandjere Ami omuinjo uo je? Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, Ohunguriva kaina ku vandara, nga tji ue Ndji ripatana potutatu.

Chapter 14

¹Omitima vienu avi zungana. Ene itavereje mu Mukuru, nu rukua o itavereje mu Ami. ²Mondjiuo ja Tate mna ozondjiuo ozengi ongongo; andaku ka pe ri nao, andaku Mbe mu raera. Ami Me i oku ke mu tunina oruveze. ³Nu tji Mba i nu E ke mu tunina oruveze, Ami Me ja rukua o nu E mu rijakurire omuini; kutja ku Mbi ri ene uina mu kare ngo. ⁴Nu ku Me i mamu ku tjiua, nondjira mamu i tjiua. ⁵Tomas ua tja ku Je, Muhona, katuna kutjiua ku Mo i, nambano matu tjiua vi ondjira?" ⁶Jesu Ua tja ku je, "Ouami ondjira, nouatjiri nomuinjo; kapena umue ngu ja ku Tate noku hina Ami. ⁷Andaku mue Ndji tjivirue, andaku mua tjiua Tate uina. Nu okuzamba mamu Mu tjiua, nu mue Mu munu." ⁸Filip ua tja ku Je, Muhona, tu raisira ingui Tate, nu tjandji petu jenene. ⁹Jesu Ua tja ku Je, Okutja Mba kara orure ndu tamba puena ove nunguari ngunda ove kondji tjivirue Filip? Ingui ngua muna Ami ua muna ingui Tate. Nu ovi ove tji mo tja, tu raisira ingui Tate? ¹⁰Kona ku itavera kutja Ami Mbi ri mu ingui Tate nu ingui Tate U ri mu Ami. Omambo ngu Mbi hungira ku ene Hi ri hungirire omuini, nunguari ingui Tate ngua tura mu Ami, Eje ongu ungura oviungura. gnv-ingui Tate. ¹¹Itavereje kutja Ami Mbi ri mu ingui Tate, nu ingui Tate U ri mu Ami, poo tji pe heri nao, itavereje motjimbe tjo viungura ovini. ¹²Tjiri, tjiri, Me tja ku ene, ingui ngu ma itavere mu Ami, oviungura mbi mbi ungura eje uina ma ungura vio; nu eje ma ungura oviungura ovinene oku kapita mbi, orondu Ami Me i ku Tate. ¹³Atjihe tji mamu ningire mena Randje, itjo Ami Me ungura kutja ingui Tate a jerisiue mo Muna. ¹⁴Tji mamu ningire otjina atjihe mena Randje Ami Me tji ungura. ¹⁵Tji mue Ndji suvera takamiseje omatuako Uandje. ¹⁶Nu Ami Me kumbu ku Tate, nu Eje Me mu pe Omuvatere uarue ngu ma kara puena ene ngaaruhe, ¹⁷Ingui Ombepo jo Uatjiri, ingui ouje ngu u hina ku jakura orondu ouo kau Mu munu, nu kau Mu tjiua. Nunguari ene mu Mu tjiua orondu U kara pena ene, nu ma kara mu ene. ¹⁸Hina ku muesa ozozeua; Ami Me ja ku ene. ¹⁹Mokaruveze okasupi ouje kau na ku Ndji muna rukua o. Nunguari ene mamu Ndji munu. Orondu Ami mbi nomuinjo nene uina otji mamu kara nomuinjo. ²⁰Nu mejuva ndo mamu je kutjiua kutja Ami Mbi ri mu Tate, nene mu Ami nu Ami mu ene. ²¹Ingui nguna omatuako Uandje neje takamisa, eje ongue Ndji suvera. Nu ingui ngue Ndji suvera ma suverua i Tate, Nu Ami Me mu suvere, nu E ri raisa ku je. ²²Nu Judas (ngu heri Iskariot) ua tja nai ku Je, Muhona, Ove Mo je ku ri raisa vi ku ete, noku hina ku raisa kouje? ²³Jesu Ua zira Na tja ku Je, Omundu tje Ndji suvera eje ma takamisa omambo Uandje. Nu Tate Me mu suvere, nu ete matu ja ku je, Natu ungura omaturiro uetu puena je. ²⁴Inhui ngu he Ndjisuverere kena ku takamisa omambo Uandje. Nu indi Embo ndi mu zuva kara Ndje nunguari ora Tate ngue Ndji hinda. ²⁵Ovina mbi Mba hungire kuena ene ngunda a Mbi ri puena ene. ²⁶Nunguari ingui Omuvatere, nguri Ombepo Ondjapuke, Tate ngu meje ku hinda mena Randje, Eje meje ku mu hongu ovina avihe nu E mu zemburukisa ovina avihe Mbi mbe mu raerere. ²⁷Ochange me jesa puena ene, Ochange Jandje Me i jandja ku ene. Ami hina ku mupa otja ouje tji u jandja. Omutima uenu au zungana, nu au mumapara. ²⁸Mua zuvire kutja mba tjere vi ku ene, Ami Me i nu Me kotoka rukua o ku ene. Tji mue Ndji suvera itja mu joroka orondu Mba tja Me i ku Tate, orondu Tate ua kapita Ami. ²⁹Nu Nambano Mbe mu raere nguanda atji hi ja karapo kutja tji tja karapo, mu itavere. ³⁰Okuza mba hina ku hungira ovina ovingi kuena ene, orondu okavara kouje mbui ke ja, nu ka kena tji kena tjo mu Ami. Nunguari kutja ouje u tjiue kutja Ami mba suvera ingui Tate, nu otja Tate Tje Ndji pere etuako, otji Me tjiti. Sekameje tu kaende. ³⁰Okuza mba hina ku hungira ovina ovingi kuena ene, orondu okavara kouje mbui ke ja, nu ka kena tji kena tjo mu Ami. ³¹Nunguari kutja ouje u tjiue kutja Ami mba suvera ingui Tate, nu otja Tate Tje Ndji pere etuako, otji Me tjiti. Sekameje tu kaende.

Chapter 15

¹Ouami omuvite uatjiri, nu Tate Eje omuungure uehi. ²Otjitavi atjihe mu Ami tji tji hina ku jeta ovihape Eje U tji isapo. Nu atjihe tji matji jeta ovihape Eje U tji pumbura kutja tji jete ovihape ovingi oku kapita. ³Nambano ouene ovakohoke mena rembo ndi mba hungira kuena ene. ⁴Tureje mu Ami, na Ami mu ene. Otja tjitavi tji tji ha jenene oku jeta ovihape kutjo otjini, andu tji tja kara momuvite, ene uina otji u hina ku jeta ovihape pendje na Ami. ⁵Ouami omuvite, ouene ovitavi. Ingui ngu ma kara mu Ami, na Ami mu je, ingui ongu ma jeta ovihape ovingi; orondu pendje na Ami kamuna tji mamu ungura. ⁶Auhe ngu hina ku kara mu Ami, eje ma imbirahiua otja otjitavi na kukuta. Novo ve uonga nave umbu vio momuriro, novio avi njosiua. ⁷Ene tji mua kara mu Ami nu omambo Uandje aje kara mu ene, mamu ingire tji mamu paha, na mu tjitirua tjo. ⁸Mu itji Tate omu ma jerisiua, ene tji mua jeta ovihape ovingi, mu nao otji mamu rire ovahongueua Vandje. ⁹Otja Tate Tje Ndji suvera, Ami otji Mbe mu suvera; kareje morusuvero Ruandje. ¹⁰Tji mua takamisa omatuako Uandje, mamu kara morusuvero Ruandje, otja Ami tji Mba takamisa omatuako Ua Tate, nu E kara morusuvero Rue. ¹¹Ovina mbi Mba hungire kuena ene, kutja ondjoroka Jandje i kare mu ene, nu kutja ondjoroka jenu i urisiue. ¹²Indi etuako Randje, kutja mu suverasane tjimuna Ami tji Mbe mu suvera. ¹³Kapena umue nguna orusuvero orunene oku kapita indui, kutja omundu a jandjere omuinjo ue omapanga ue. ¹⁴Ouene omapanga Uandje, tji mua tjiti atjihe tji Me mu pangura. ¹⁵Okuza mba Hina ku uhara Ame mu isana ovakarere, orondu omukarere ka tjiua omuhona ue Tje ungura. Nunguari Mbe mu isana omapanga orondu ovina avihe Mbi Mba zuva mu Tate, Mbe vi tjiukisa ku ene. ¹⁶Ene kamu Ndji toororere nunguari Ami Mbe mu toorora nu E mu ziki kutja mu jende nu mu jete ovihape mbi mavi karerere, kutja atjihe tji mua ningire ku Tate mena Randje, Eje E tjiandje ku ene. ¹⁷Ovina mbi Me pangura ene, kutja mu suverasane ¹⁸Ouje tji mau mu njengua, muaso ku tjiua kutja ouo ua njengua Ami ngunda au hija njengua ene. ¹⁹Andaku ouene ovouje, ouje mau suvere ovauo ouini. Nunguari mokutja kauene ovouje, nunguari Ami Mbe mu toorora mouje, ouje otji mau mu njengua. ²⁰Zemburukeje embo ndi Mbe mu raera, Omukarere ka kapitire omuhona ue. Tji ve Ndji tatumisa mave tatumisa ene uina. Tji va takamisa Embo Randje, mave takamisa orenu uina. ²¹Nunguari ovina mbi avihe maveje ku vi tjita ku ene mena Randje, orondu kave tjiua ingui ngue Ndji hinda. ²²Andaku Hi jere nu E hungire kuena vo, andaku kavena uvi; nunguari nambano kave tji tjina zeva roku kara mouvi. ²³Ingui ngu me Ndji njengua u njengua Tate uina. ²⁴Andaku Hi ungurire mokati kao ovingura mbi hina via ungurirue ijo mundu uarue, andaku kavena uvi. Nunguari nambano ovo va muna nave tondo Ami na Tate. ²⁵Nunguari imbi via kara po kutja embo ri jenenisiue indi nda tjngua moveta jao, ovo ve ndji tonda noku hina zeva. ²⁶Nunguari ingui Omuvatere tje ja, ngu Ma je ku hinda okuza ku Tate, nguri Ombepo jo Uatjiri, ngu ma zu ku Tate, Eje me je ku hatoirira Ami. ²⁷Nu ene uina mamu je ku jandja ouhatoi, orondu ene mua kara puena Ami okuza kombutiro.

Chapter 16

¹Ovina mbi Mba hungire ku ene kutja amu ha putarisiua. ²Maveje ku mu ramba mozosinagoge. Ii oruveze ma ru ja, auhe ngu ma zepa ene ndu meje ku tjangovasi ma unguire Mukuru³Novina mbi mave je ku vi tjita ku ene, orondu kave tjivirue Tate, na Ami uina. ⁴Nunguari ovina mbi Mbe mu raere kutja oruveze nduo tji rue ja mu zemburuke kutja Mbe mu raerere ohunga navio. ⁵Nunguari Ami nai Me i ku ingui ngue Ndji hinda, nu kapena umue uenu ngu Me Ndji pura, ⁶Mo i pi? Nunguari mokutja Mba hungire ovina mbi ku ene, oruhoze rue ura momutima uenu. ⁷Nunguari Me mu raere ouatjiri, okokuua ku ene kutja Ami mbi kaende; orondu Ami tji Mbi ha ire, Omuvatere kena ku ja ku ene. Nunguari tji Mbai, Ami Me mu hindi ku ene. ⁸Nu Eje Tje ja, Eje Me je ku vera ouje ohunga nouvi, nohunga nousemba, nohunga nombanguriro: ⁹Ohunga nouvi mokutja ovo kava itaverere mu Ami; ¹⁰Ohunga nousemba mokutja Me i ku Tate, nu kamuna ku uhuara ama mu Ndji munu; ¹¹Ohunga nombanguriro mokutja okavara kouje ka pangurua. ¹²Nu ngunda Mbi na ovina ovingi oku hungira ku ene, nunguari nai kamuna ku viura. ¹³Nunguari Eje, Ombepo jo Uatjiri, Tje ja, Me mu nanene mouatjiri auhe: Orondu Kena ku je ku rihungirira, nunguari atjihe Tja zuu, itjo otji Ma hungire. Nu Me je ku mu hepurira ovina mbi mavi ja. ¹⁴Eje ma hivirike Ami, orondu Eje Ma jakura mo Viandje, Na hepura vio ku ene. ¹⁵Ovina avihe ingui Tate Mbie navio o Viandje, opu Mba tjere, eje ma toora mo Viandje, Na hepura vio ku ene. ¹⁶Mokaruveze okasupi kamuna ku Ndji muna; nu rukua mokaruveze okasupi, mamu Ndji munu orondu Me i ku ingui Tate. ¹⁷Nu tjiva vo vahongeuva Ve va hejasanene nai, Itji otjikuae tji Ma hungire ku ete, Mokaruveze okasupi, kamuna ku Ndji muna; nu rukua mokaruveze okasupi, mamu Ndji munu, nokutja, Orondu Me i ku ingui Tate. ¹⁸Novo otji va tja, Itji otjikuae tji ma hungire, mokaruveze okasupi? Ka tuna ku zuva mbi Ma hungire. ¹⁹Nu Jesu Ua tjivirue kutja ovo Mave zeri oku Mu pura, Na tja kuvo, Mamu paha omazirira umue momukua, ohunga na itji, mokutja Mba tja, Mokaruveze okasupi, nu kamuna ku Ndji muna; nu rukua mokaruveze okasupi, nu mamu Ndji munu. ²⁰Tjiri, tjiri, Metja nai ku ene, kutja mamu riri na mu imbi, nunguari ouje ma u joroka. Nu ene mamu kara noruhoze, nunguari oruhoze ruenu maru tanaurirua ko ndjoroka. ²¹Omukazendu tje ri mozongama u kara noruhoze, orondu tjanje oiri je je ja. Nunguari tja panduka okanatje, ke tji zemburuka omihiamo tjinga e joroka kutja omundu ua kuatua mouje. ²²Nene nai otji mu noruhoze. Nunguari Me mu munu rukua nu omitima vienu mavi joroka, nondjoroka jenu kapena mundu ngu Me i toora. ²³Mejuva ndo kamuna tji mamu Ndji pura. Tjiri, tjiri, Me tja nai ku ene, Atjihe tji mua ningire Tate mena Randje, Eje Me mupu tjo. ²⁴Ene ngamba kamuja ningira otjina mena Randje; Ningireje nu mamu jakura kutja ondjoroka jenu I urisiue. ²⁵Ovina mbi Ami mba hungira kuena ene novisasanekeero. Nunguari oruveze ma ruja ndu Mbi Hina ku uhuara a Me hungire kuena ene novisasanekeero, nu Ndji Me je ku mu raisira ingui Tate ongahukiro. ²⁶Mejuva ndo mamu je ku ningira mena Randje; nu Hina kutja Me je ku mu kumbira ku ingui Tate, ²⁷Orondu ingui Tate omuini Ue mu suvera, motjimbe tjokutja ene mue Ndji suvera, nu mua itavera kutja Ami Mba za ku Mukuru. ²⁸Mba za ku ingui Tate, nu Mbe ja mouje. Nu rukua Me jesa ouje nu Ei ku ingui Tate. ²⁹Ovahongeuva Ve va tja nai ku Je, Tara nambano mohungire ongahukiro, nu Ko na ku hungira novisasanekeero. ³⁰Nambano matu tjiua kutja U tjiua ovina avihe, nu kona kuhepa oku purua i omundu. Nopu matuzu oku itavera kutja Ove Ua za ku Mukuru. ³¹Jesu Ue ve pura, Nambano mamu itavere? ³²Tareje, Oruveze maru ja, ii nu rue ja nai, ndu mamu je ku pizurua, omundu auhe kovina vie omuini, na mu je ku Ndjesa peke. ³³Ovina mbi Mba hungire kuena ene kutja mu Ami mu kare nohange. Mouje mamu kara nombamisiro, nunguari vandipareje, orondu Ami mba taara ouje.

Chapter 17

¹Jesu Ua hungirire omambo inga, nu A rire tja jere omeho Ue Kejuru Na tja, Tate, oiri je ja, Jerisa Omuna Uoje, kutja Omuna Uoje uina E Ku jerise. ²Otja tji Ue mupa ouvara kombanda jonjama aihe, kutja A jandje omuinjo uaruhe ku avehe Mbu Ue Mu pa. ³Nomuinjo uaruhe ouo mbui, okutja ve tjiue Ove Mukuru uatjiri erike, na Jesu Kriste, ngu ua hinda. ⁴Ami Mbe Ku jerisa mouje. Ami Mba mana otjiungura tji Ue Ndjipa okuungura. ⁵Nu nambano, Arikana Tate, Ndjesa Mbi kare noujere puena Ove, imbui oujere Mbu Mbar i nao puena Ove ngunda ouje au hija kara po. ⁶Ami Mba tjiukisa ena Roje kovandu imba mbu Ue Ndji pa okuza mouje. Ovo vari Ovoje, nu Ove Ue ve jandja ku Ami, nu ovo va takamisa Embo Roje. ⁷Nambano ovo va tjiua kutja ovina ngamua avihe, mbi Ue Ndji pere, viaza Kove. ⁸Orondu Ami Mbe vepa Omambo inga ngu Ue Ndji pa, novo ve je jakura, nu va tjiua katjiri kutja Ami Mba za Move. Novo va itavera kutja Ove Ue Ndji hinda. ⁹Ami Me kumbire vo. Ami Hina ku kumbira ouje, nunguari imba Mbu Ue Ndji pa, orondu ovo Ovoje. ¹⁰Avehe Vandje Ovoje nu Ovoje Ovandje; nu Ami Me jerisua muvo. ¹¹Nu nambano Ami Hi tjiri mouje, nunguari imba veri mouje, nu Ami Me ja Kove. Tate Omujapuke, Ve takamisa mena Roje imba mbu Ue Ndji pa kutja ve rire umue tjimuna ete tji turi. ¹²Ngunda A mbari puena vo mouje, Mbe ve takamisire mena Roje. Imba Mbu Ue Ndji pa Mba takamisa, nu kapena umue ngua pandjara, pendje nomuna uombandjarero, kutja omatjangua je jenenisiue. ¹³Nu nambano Me ja Kove, novina mbi Me hungire mouje kutja ve kare nomeurisiro uondjoroka Jandje muvo. ¹⁴Ami Mbe ve pa Embo Roje, nouje ue ve njengua mokutja ovo kavouje, otja Ami tji Mbi heri ououje. ¹⁵Hina ku kumba kutja U ve tore U ve isamo mouje, nunguari kutja U ve takamise mo Munauvi. ¹⁶Ovo ka vouje otja Ami tji Mbi heri ououje. ¹⁷Ve Japura mouatjiri Uoje. Embo Roje ouatjiri. ¹⁸Otja tji Ue Ndji hinda mouje, Ami uina otji Mbe ve hinda mouje. ¹⁹Nu Ami Me rijapura motjimbe tjao, kutja ovo uina ve japurue mo Uatjiri. ²⁰Nu Hina ku kumbira imba peke, nunguari uina imba mbu mave je ku itavera mu Ami, mena rembo rao, ²¹Kutja avehe ve rire umue, otja Ove Tate tji u ri mu Ami, na Ami Move, kutja ovo uina ve rire umue mu Ete, kutja ouje u itavere kutja Ove Ue Ndji hinda. ²²Noujere Mbu Ue Ndji pere, Ami Mbe ve pa, kutja ve rire umue, tjimuna tji tu ri umue: ²³Ami muvo, na Ove mu Ami, kutja ve kongomonenue mu umue, nokutja ouje u tjiue kutja Ove Ue Ndji hinda, nu Ue ve suvera otja tji Ue Ndji suvera. ²⁴Tate, Me zeri uina imba mbu Ue Ndji pa kutja ve kare puena Ami pu Mbi ri, kutja ve mune oujere Uandje mbu Ue Ndji pa; orondu Ove Ue Ndji suverere komurungu uomazikiro uouje. ²⁵Tate Omusemba, tjiri ouje kau ku tjivirue, nunguari Ami Mbe Ku tjivirue, nu imba va tjiua kutja Ove Ue Ndji hinda. ²⁶Ami Mba tjiukisa ena Roje kuvo, nu Me ri tjiukisa, kutja orusuvero ndu Ue Ndji suvera naro rukare muvo, na Ami muvo.

Chapter 18

¹Jesu tja za noku hungira omambo nga, ua konda hembandina jo karongana ko kupepera, Kidron, ku kua ri otjikunino. Eje novahongeu V eave ka hita mu tjo. ²Nu Judas uina, ngue ke Mu horora ija tjiua pona mbo, Jesu novahongeu V tjinga ijave uanene po potuingi. ³Nu Judas tja za noku peua otjimbumba tjo vasorondate no vakarere vo Vapristeri ovanene no Vafarisei, ue ja ngo no marambe no zondotje, novirue. ⁴Nu Jesu tjinga ija tjiua ovina avihe mbi mavi ja kombanda Je, Eje ua pita pendje, Na tja, Mamu paha une? ⁵Ovo ve Mu zira, Jesu ua Nasareta, Jesu Ua tja nai kuvo, Ouami. Nu Judas uina ngue Mu horora ua kuramene puena vo. ⁶Eje tja uta oku hingira kutja, Ouami, ovo va jaruka oviharambunda na ve uire pehi. ⁷Nu Eje otje ve pura rukua, Mamu paha une? Novo va tja Jesu ua Nasaret. ⁸Jesu Ua zira, Ami Mbe mu rare kutja Ouami. Nu tji mamu paha Ami jeseje imba ve kaende; ⁹Kutja Embo ri jenenisiue indi nda tja, Mu imba Mbu Ue Ndjipa hina umue ngu Mba pandjarisa. ¹⁰Nu Simon Petrusa nguari nengaruvio, arire tja homona ro, na kuapiza omukarere uo mupristeri omunene ne mu kondo okutui kuokunene. Ena ro mukarere ngui ra ri Malkus. ¹¹Jesu otja tja ku Petrusa, Tua engaruvio roje motjihueka. Ekpoi Tate nde Ndjipa, Hi sere okunua ro? ¹²Kuzambo otjimbumba tjovatorondate, novanane vatjo, novakarere vo vapristeri ovanene, otjiva kambura Jesu nave Mu pande. ¹³Nu rutenga ave Mu tuara ku Anas, orondu eje uari ihe jo mukaendu ua Kajafas, ngua ri omupristeri omunene mombura tjingajo ndjo. ¹⁴Nambano Kajafas, eje ngua zemburukisire o Vajuuta kutja, ma pep u kutja omundu umue a tire ovandu. ¹⁵Nu Simon Petrusa nomuhongeu omukua va kongorera Jesu. Omuhongeu ingo ija tjiukua i omupristeri omunene, nu ua hita puena Jesu mondjiuongo jomupristeri omunene. ¹⁶Nunguari Petrusa ua kurama po muvero pendje. Nu omuhongeu ingui omukua ngu ja tjiukua i omupristeri omunene ua hungira kuena omukazona nguja tjevere omujero na hitisa Petrusa moukoto. ¹⁷Nu omukazona ngu ja tjevere omujero otja tja ku Petrusa, Ka ove umue uo vahongeu V? Eje ua tja, Kauami kako. ¹⁸Novakarere novaungure vo veta mba jakisire omuriro uo makara, va kuramene mbo, amave uoto omuriro orondu kua ri no mbepera. Petrusa ua kuramene puena vo ama uoto. ¹⁹Kuzambo omupristeri omunene otja pura Jesu ohunga no vahongeu V no kuhonga kue. ²⁰Jesu Ue mu zira, Ami mba hungirire ongahukiro kouje. Ami i Je hongo aruhe mo zosinagoge na mo ndemberi o Vajuuta ku ve jenda aruhe, Hina tji Mba hungirira momahorekero. ²¹Onguae tji mo Ndji pura? Pura imba mbe Ndji zuva, kutja mba hungirire tji kuvo. Tara ovo mave tjiua mbi Mba hungira. ²²Nu Eje tjaza noku hungira nai, umue uo vaungure vo veta ngua kuramene mbo, ue mu tona ne ngaha reke re, amatja, Mo ziri omupristeri omunene nao? ²³Jesu Ue mu zira, Tji Mba hungire ouvi, hatoiri ouvi ua po; nunguari tji Mba hungire naua mo Ndji tonene tji? ²⁴Nambano Anas otje Mu hinda ku Kajafas aa pandekua. ²⁵Nu Petrusa ngunda ua ri mbo ama uoto omuriro. Ovo otji va tja nai ku je, Ka ove umue uo vahongeu V? Eje ua patanene na tja, Kauami kako. ²⁶Umue uo vakarere vo mupristeri omunene, ngua ri omuhoko ua ingui ngua konderue i Petrusa okutui, ua tja, Hi ku muine ko tjikunino puena Je? ²⁷Petrusa ua patana rukua, nu tjimanga ohunguriva ai vandara. ²⁸Nu mo muhuka omunene ovo va tuarere Jesu kondjiu onene jombanguriro oku za ko ja Kajafas. Novo kave hitire mondjiu jo mbanguriro, kutja ave ha tundaka, nokutja ve jenene okuria Omarurumino. ²⁹Pilatus otja pita ai kuvo, na tja, Omundu ngui mamu Mu pe ondjo jatjike? ³⁰Ovo va zira, nave tja ku je, Andaku ka mutjite uouvi ka tja tu Mu jandja kove. ³¹Nu Pilatus otja tja nai kuvo, Tooreje inguim mu ke Mu pangure otja koveta jenu. O Vajuuta opu va tjera nai ku je, Oveta kai tu jandere oku zepa omundu, ³²Kutja omambo ua Jesu je jenenisiue, inga nga hungirire, ama raisa omuano uo ndiro Ndji ma tu na jo. ³³Nu Pilatus ua hita mondjiu jo mbanguriro rukua, na isana Jesu, na tja ku Je, OOve ngu uri ombara jo Vajuuta? ³⁴Nu Pilatus ua hita mondjiu jo mbanguriro rukua, na isana Jesu, na tja ku Je, OOve ngu uri ombara jo Vajuuta? Jesu Ue mu zira, Mo rihungirire otjina tji poo varue ve ku raere itji ohunga na Ami? ³⁵Pilatus ua zira, Ouami o Mujuuta? Otjiuana Tjoje otjini no vapristeri ovanene ve ku jandja ku ami. Ove Jesu Ue mu zira, Mo rihungirire otjina tji poo varue ve ku raere itji ohunga na Ami? ³⁶Jesu ua zira, Ouhona Uandje ka uouje mbui. Andaku ouhona Uandje o uouje mbui, ovakarere Vandje andaku va ruire kutja E ha jandjeua ko Vajuuta. Nunguari ouhona Uandje kau zire mui. ³⁷Pilatus otja tja nai ku Je, Okutja O tji U ri ombara? Jesu Ua zira, Opo ove tji mo tja Ouamo ombara. Itji otji mba kuaterua nu ezeva ndi ondi Mbe jera mouje, kutja Mbi hatoirire ouatjiri. Auhe nguri ouo uatjiri u zuva eraka Randje. ³⁸Pilatus ua tja ku Je, Ouattjiri otjikuae? Tja za no kutja nai, Ua ja pendje rukua ko Vajuuta, na tja kuvo, Ami hina pu me munu ondjo mu Je. ³⁹Nunguari muna ongaendisiro, jo kutja mbi kuturire ene umue po Marurumino. Ondero jenu kutja mbi kuture Ombara jo Vajuuta? ⁴⁰Novo avehe otji va ravaera rukua, amave tja, Ngu heri omurumendu ingui, nunguari Barabas. Nambano Barabas ua ri omupunde.

Chapter 19

¹Kuzambo Pilatus otja toora Jesu nu E Mu renga ozogora. ²Ovasorondate va zenga ekori rouhona ro makuija, nave tua ro ko tjiuru Tje, nave Mu huikike ombanda o pepuri, ³Nave tja, Minikua! Mbara jo Vajuuta. Nu ve Mu tonene otupiu. ⁴Nu Pilatus ua pita pendje rukua, na tja kuvo, Tareje, Ami me Mu pitisa pendje kuene kutja mu mune kutja, ami hina pu me munu ondjo mu Je. ⁵Nu Jesu otja pita pendje aa tuako ekori rouhona romakuija no mbanda o pepuri. Nu Pilatus ua tja ku vo, Tareje, o Murumendu eje ngui! ⁶Ovapristeri ovanene no vaungure vo veta tji ve Mu muna otjiva urira kombanda, amave tja, Mu papera kotjikoroise! Mu papera kotjikoroise. Pilatus ua tja kuvo, Ene Mu tooreje mu ke Mu papere kotjikoroise, orundu Ami hina pu me munu ondjo mu Je. ⁷Ovajuuta otji ve mu zira, Ete tuna oveta, nu otja koveta jetu uaso kuta orundu Eje Tje ri isapo Omuna ua Mukuru. ⁸Nu Pilatus tja zuva omambo inga, eje ua uruma oku kapita. ⁹Eje ua hita rukua mondjiu jo mbanguriro, na tja ku Jesu, Ove Ua za pi? Nu Jesu kena zirira nde mu pa. ¹⁰Nu Pilatus otja tja ku Je, Kona ku hungira kuena ami? Kona ku tjiua kutja mbi na ouvara uoku ku papera kotjikoroise nu mbi na ousemba uoku ku kutura? ¹¹Jesu Ua zira, Ove ko tj kara nouvara kombanda Jandje, andaku kau jandjerue kove okuza kombanda. Nunguari ingui ngue Ndji jandja kove u na ourunde mbua kapita. ¹²Okuza imba, Pilatus ua pahere oku Mu kutura. Nunguari Ovajuuta va urira kombanda, amave tja, Tji ua kutura omurumendu ngui okutja ka ove epanga romukesare. Auhe ngu me riungura ombara ma pirura omukesare. ¹³Nu Pilatus tja zuva omambo nga, otja eta Jesu pmurungu na haama kotjihavero tjo mbanguriro, poruveze ndu isaneua, Orupare Ruomaue, nunguari Motjiheperi o Gabata. ¹⁴Nu jari omeritunino Uomarurumino, mangara moiri oitja hamboumue. Eje otja tja ko Vajuuta, Tareje, Ombara je nu. ¹⁵Nunguari ovo va urira kombanda, Nga jende! Nga jende! Mu papera kotjikoroise! Pilatus ua tja kuvo, Hi papere Ombara jenu kotjikoroise? Ovapristeri ovanene ave ziri, Katu na mbara pendje Nomukesare. ¹⁶Kuzambo eje otje Mu jandja kuvo oku ka paperua kotjikoroise. Novo va toora Jesu nave Mu tuara. ¹⁷Nu Eje ua kaenda aa toora otjikoroise Tje, oku jenda kona ku ku isaneua oruveze ruo tjikongo tjo tjiuru, Motjiheperi pup e isaneua Golgota, ¹⁸Ku ve ke Mu papera kotjikoroise, no varumendu vevari ovakua, momikuma avije vari, Jesu ae ri pokati. ¹⁹Nu Pilatus ua tjiuru tjo mambo tji tji tja, JESU UA NASARETA OMBARA JO VAJUUTA, ne tjitua kotjikoroise. ²⁰Otjiuru tjo mambo itji tja resiu ijo Vajuuta ovengi, orundu pona Jesu pa papererua kotjikoroise pari popezu notjihuro, notjo tja tjangerue mo Tjiheperi, no Tjihirika, no Tjilatina. ²¹Nu o vapristeri o vanene vo Vajuuta otji va tja nai ku Pilatus, Ojtanga, Ombara jo Vajuuta, nunguari kutja Eje ua tjere, Ouami Ombara jo Vajuuta. ²²Pilatus ua zira, Tji mba tjanga, mba tjanga. ²³Nu tji vaza noku zepz Jesu, Ovasorondate va toore ozombanda Ze, nave ze hana po tune, kutja omusorondate auhe a toore okarumbembera kemue, nombanda indjo jo kombanda indjo nde uina. Nu ombanda ondjo nde jo kombanda kajari no mupambo, ja zengirue o homokera okuza kombanda nga kehi. ²⁴Novo otji va tja nai mokati kavo oveni, A tu i taura, nunguari nga tu ji umbire ozohanga, tu mune kutja mai rire ojan (kutja omatjangua je jenenisiue inga nge tja, va hana omituaro Viandje mokati kao, nave umbire ombanda Jandje ozohanga. Ovina mbi via tjitua ijo Vatorondate. ²⁵Nu ina ua kuramene mene ro tjikoroise tja Jesu, nomuangu ua ina, Maria omukazendu ua Cleopas, na Maria Magdalena. ²⁶Nu Jesu tja muna ina, nomuhonguea ingui ngua suverere, ava kurama mene, Eje Ua tja nai ku ina, Mukazendu, tara, o muna uo je! ²⁷Kuzambo atja nai ko muhonguea, Tara njoko! Okuza moiri ndjo o muhonguea ingui otje mu tuara konganda je omuini. ²⁸Kombunda ja itji, Jesu tjinga ija tjiua kutja ovina avihe via tjitua, kutja omatjangua je jenenisiue, otja tja, Mba to njota. ²⁹Nambano pa zikirue otjitjuma tji tje urire o vinika, novo ve urisire ohore no vinika, nave i tua ko ruu, nave i jerere kotjinjo Tje. ³⁰Nu Jesu tja za noku jakura o vinika, otja tja, Tja tjitua, tja enene, Na pete otjiuru Tje Na jandja Ombepo Je. ³¹No Vajuuta, mokutja jari ejuva ro meritunino uo Marurumino, ve rijarikana ku Pilatus, kutja, ve tejeue omarama, nu ve isapeue, kutja otutu a tu ha kara kovikoroise mesabata. ³²No Vatorondate otji ve ja nave teja omarama ua ingui omutenga, na ingo mukua ngua papererue puena Je. ³³Nunguari tji ve ja ku Jesu, nave munu kutja ua tu hapo, kave tejere omarama Ue. ³⁴Nunguari umue uo vatorondate ua tuera Jesu nenga morupati, nu tjimanga ape piti ombindu nomeja. ³⁵Nu ingui ngua muna ua hatoira tji, u ouhatoi ue ouatjiri. Nu matjiua kutja ma hungire ouatjiri, kutja ene mu itavere. ³⁶Orundu ovina mbi via tjitirua kutja omatjangua je jenenisiue, Kapena etupa mu Je ndi mari tejeua. ³⁷Nu rukua omatjangua omakua je tja, Mava je ku tara mu Je, ingui ngu va tuera. ³⁸Nu kombunda ja imbi Josef ua Arimatea, eje uina nguari o muhonguea ua Jesu, nunguari movineja orundu tji ja titira o Vajuuta, ua ningira ku Pilatus kutja e mu jandjera oku tuara orutu rua Jesu. Pilatus ue mu jandjera. Eje otje ja na toora orutu rua Jesu. ³⁹Nu pe ja rukua Nikodemus, ingui rutenga ngue ere ku Jesu outuku, na jeterere mangara ozo kilograma omirongo vitatu zo vinuke mbia hovekua mumue. ⁴⁰Novo otji va toora orutu rua Jesu, nu aver u manga mozonguju muena o vinuke, otja ko muano uo ku paka kuo Vajuuta. ⁴¹Nambano pona pa papererua kotjikoroise pa ri o tjikunino, nu mo tjikunino mua ri ombongo ombe, mu mu hina mua rarisirue omundu. ⁴²Otji va rarisa Jesu mu jo, orundu ra ri ejuva ro Meritunino ro Vajuuta, no mbongo jar i popezu.

Chapter 20

¹Nu o muhuka o munene ue juva etenga rotjiveke, ngunda a kua zorere, Maria Magdalene ue ja ko mbongo, na vaza eue ara isapeua po mbongo. ²Neje otja tupuka ne ja ku Simon Petrusa, no muhongeua ingui Jesu ngua suverere, na tja kuvo, Ovo va isamo Muhona mo mbongo, nu katuna ku tjiua kutja ve ke Mu rarisa pi. ³Nu Petrusa no muhongeua ingo mukua oti va pita na vei ko mbongo. ⁴Novo va tupuka pamue, no muhongeua ingo mukua o a sepo Petrusa, n aka vaza rutenga ko mbongo. ⁵Neje ue rikota na munu o zonguju azeri pehi, nunguari eje ka hitire moukoto. ⁶Nu Simon Petrusa ueja kombunda je na hiti mo mbongo, na munu ozonguju pehi, ⁷No tjikaiva tji tja mangerue motjiuru Tje atji heri pahi pua ozonguju, nunguari atja jangerua peke pona parue. ¹⁰⁸Kuzambo o muhongeua ingo mukua o, ingui ngua vaza po mbongo rutenga, otja hita, na munu, na itavere. ⁹Orondu ovo tjandje ngamba kave ja tjiua omatjangua kutja, uaso ku penduka rukua o movakoke. ¹⁰Kuzambo o vahongeua otji ve ri jarukira kuvo oveni ¹¹Nunguari Maria ua kuramene pendje po mbongo ama riri. Nu je ngunda ama riri otja natera mo mbongo. ¹²Na munu ovaengeri vevari mba zarere ouvapa ava haama, ingo umue ko tjiuru, ingo mukua o kozombaze za imba pu pa rarisirue orutu rua Jesu. ¹³Novo va tja ku je, Mukazendu, mo ririre tjike? Neje ua tja kuvo, Orondu ovo va tuara o Muhona uandje, nu hina ku tjiua ku v eke mu rarisa. ¹⁴Nu tja za noku tja tja nai, ua tanauka, na munu Jesu aa kurama mbo, nunguari aha zemburuka kutja o Jesu. ¹⁵Jesu Ua tja ku je, Mukazendu mo ririre tjike? Mo paha une? Eje tji ja tjangovasi Eje omuungure uotjikunino, ua tja ku Je, Mutengua, ove tji ue Mu isapo imba o Mu tuara kuarue, ndji raera ku u eke mu rarisa, na mi me ke Mu toora. gnv-meke mu jeta. ¹⁶Jesu Ua tja ku je, Maria. Eje ue ritanaura na tja, Raboni, okutja, Muhonge. ¹⁷Jesu Ua tja ku je, O tunu ku Ami, orondu Ami ngunda hija rondera ku Tate. Nunguari tuende kovangu vandje, nu ka the nai kuvo, Ami Me rondere ku Tate, nu Iho, na ku Mukuru Uandje, nu Mukuru uenu. ¹⁸Maria Magdalena ueja na raere o vahongeua kutja eje ua munu Muhona, no kutja Eje Ua hungire ovina mbi ku je. ¹⁹Nu mejuva otjingero mapeta, ejuva etenga rotjiveke, omivero tji via jezererue o vahongeua pu vari mena roku tira Ovajuuta, Jesu Otje ja Na kurama mokati kao, Na tja, Ohange ngai kare puena ene. ²⁰Nu tjaza noku tja nai, Otje ve urikira omake Ue no rupati Rue. No vahongeua otji va joroka, tji va muna Muhona. ²¹Nu Jesu Otja tja nai kuvo rukua o, Ohange ngai kare puena ene. Otja Tate Tje Ndji hindire, Ami uina otji Me mu hindi. ²²Nu Eje tj za noku tja nai, Ua suvanena muvo, Na tja nai kuvo, Jakureje Ombepo Ondjapuke. ²³Imba avehe mbu mamu ve jesire omauvi uao, mave je jesirua, nu avehe mbu mamu tiza omauvi uao, mave je tizirua. ²⁴Nunguari Tomas, ngu isaneua Didimus, umue ua imba omurongo na vevari, kaari puena vo Jesu the ja. ²⁵Ovahongeua imba ovakuao otji vatja ku je, Tua munu Muhona. Nunguari eje ua tja kuvo, Andu tji mba munu mumake Ue ozondovi zo zomboha, ne hitisa ominue viandje mo zondovi zo zomboha, ne hitisa eke randje morupati Rue, hina ku itavera. ²⁶KOmunda uo majuva hambondatu o vahongeua Ve vari moukoto rukua o, nu Tomasa uari puena vo. Jesu Ua hita omivero avia jezerua, Na kurama pokati, Na tja, Ohange ngai kare puena ene. ²⁷Kuzambo Ua tja ku Tomasa, Eta omunue uoje imba, nu tara omake Uandje, eta eke roje imba nu hitisa ro morupati Ruandje; nunguari orire omuhaitavere, nu itavera. ²⁸Nu Tomasa ua zira, Muhona uandje nu Mukuru uandje. ²⁹Jesu Ua tja ku je, Tomasa, mokutja ove ue Ndjimu, ove ua itavere, Ovaningandu imba mbe itavera ave hija muna. ³⁰Nu tjiri Jesu ua tjitire ovihimise ovikuao ovingi pomurungu uo vahongeua Ve, mbi ha tjangerue membo ndi. ³¹Nunguari imbi via tjangerua kutja mu itavere, kutja Jesu onguri Kriste, Omuna Ua Mukuru, nu kutja tji mua itavere mu kare nomuinjo mena Re.

Chapter 21

¹Kombunda jovina mbi Jesu Ue ri raisa rukua ko vahongea pomuronga ua Tiberias. Nu Ue ri raisa momuano mbui. ²Simon Petrusa, Tomasa ngu isaneua Didimus, Nathaniel ua Kana mo Galilea, novazandu va Zebedias, novakua vevari vari pamue. ³Nu Simon Petrusa ua tja nai kuvo, Me ka pata omahundju. Ovo va tja ku Je, Ete uina ma tui puena ove. Novo vava nave ka hita mokaskepi tjimanga, no o utuku mbo kavena tji va pata. ⁴Nunguari omuhuka tji ueja, Jesu Ua kuramene po mukuro, nunguari o vahongea kave tjivirue kutja o Jesu. ⁵Nu Jesu Otja tja kuvo, Vanatje kamuna otjiriua? Novo ve Mu zira, Kako. ⁶Neje Ua tja kuvo, Umbeje ozombate komanene uoskepi nu mamu pata. Novo otji va umba, nave he peuru oku nana mena rouingi uo mahundju. ⁷Nomuhongea ngui Jesu ngua suverere otja tja ku Petrusa, O Muhona. Nambano Petrusa tja zuva kutja o Muhona, otje ri huikika ombanda je jokombanda, orundu uari muzu, na tukire momuronga. ⁸Novahongea imba ovakua veja mokaskepi okatiti amave nana ozombate zo mahundju, orundu kavari kokure nehi, vari oukokure mangara uo viele omasere jetatu. ⁹Novo tji vauta oku ja mehi, va muna omuriro uomakara mbo, no mahundju muuo, no mboroto. ¹⁰Jesu Ua tja kuvo, Eteje omahundju tjiva ngu mua kambura nai. ¹¹Nu Simon Petrusa uaja n aka nanena ozombate kehi nde urire omahundju omanene, esere no mirongo vitano na jetatu. Nu na tji jari omengi nai ozombate kaze taukire. ¹²Nu Jesu Ua tja kuvo, Indjeje mu rie. Nu kapena umue uo vahongea ngua rorera oku Mu pura kutja, Oove une? orundu ijave tjia kutja o Muhona. ¹³Nu Jesu Otje ja, Na toora omboroto, nu E ve pe, no mahundju mo muano otjingeu. ¹⁴Nambano itji tjari otjikando otjitjatatu Jesu a Me ri raisa ko vahongea, Eje tja za noku penduraa mo vakoke. ¹⁵Novo tji vaza noku ria, Jesu Ua tja ku Simon Petrusa, Simon, muna ua Jona, ove ue Ndji suvera oku kapita imba? Eje ua tja ku je, Ii Muhona, Mo tjia kutja mbe Ku suvera. Eje A tja nai ku je, Risa o zondjona Zandje. ¹⁶Eje Ua tja nai ku je rukua orutjavari, Simon muna ua Jona, ove ue Ndji suvera, Eje ua tja nai ku Je, Ii Muhona, Mo tjia kutja mbe Ku suvera. Eje A tja nai ku je, Risa o zondju Zandje. ¹⁷Eje Ua tja nai ku je, orutjatatu, Simon muna ua Jona, ove ue Ndji suvera? Neje ua tja ku je, Muhona Ove U tjia ovina avihe, Ove Mo tjia kutja mbe Ku suvera. Jesu A tja nai ku je, Risa o zondju Zandje. ¹⁸Tjiri, tjiri, Me tja nai kove, Ngunda a u ri omutanda I jo rikhuikike omuini, noi ku mu vanga. Nunguari tji ue kuru mo uonjonona omauko uoje, nu uarue e ku huikike, ne ku tuara ku u hina kuvanga. ¹⁹Itji ua hungirire oku saneka ondiro ndji me je ku ta najo, oku jeta oujere ku Mukuru. Nu tja za noku hungira nai Ua tja nai ku Je, Ndji kongorera. ²⁰Nu Petrusa ua tanaukire na munu o muhongea ingui ngua suvererue i Jesu, ingui rukua ngua rarere mo rukoro rue po tjiriro tjo mapeta, na tja, Muhona, Ouani ingui ngu me Ku horora? ²¹Nu Petrusa the mu muna, ua tja nai ku Jesu, Muhona, o murumendu ngui eje ma tjiti vi? ²²Jesu Ua tja ku je, Tji Me zeri kutja a kare nga tji Me ja, ove u na tjike na itji? Ove Ndji kongorera. ²³Nembo ndi otji ra handjauka movakambure, kutja omuhongea ingo kena ku koka. Nu Jesu Ke mu here kutja, Kena ku koka, nunguari, Tji Me zeri kutja a kare nga tji Me ja, ove u na tjike na itji? ²⁴Ingui eje omuhongea ngu ma hatoire ovina mbi, nu ngua tjanga ovina mbi. Nu matu tjia kutja omahongononeno ue ouatjiri. ²⁵N pena ovina ovingi rukua Jesu Mbia ungura, mbiri kutja tji via tjangua k tjimue tjimue, mo umune uandje naimbui ouje kau parangere pu pajenene, oku tjinda omambo nga so kutjangua

Acts

Chapter 1

¹Embo indi etenga ndimba tjanga, Teofilasa, ovina avihe Jesu mbia utire oku ungura noku hongu, ²Nga ke juva nda toorerua mejuru, tjaza noku jandja omatuako mo Mbepo Ondjapuke ko Vaapostele mba toorora. ³Kombunda jo mahihamisiro Ue, Ueri raisire aeri omunamunjo kuvo no vi raisiro mbi hina mbata. Nu ama munikua i vo omajuva omirongo vine, nama hungire komunda uo vina vio Uhona ua Mukuru. ⁴Neje tja uongarere pu navo, Eje Ueve rakiza kutja ave ha piti mo Jesusalema, nunguari ngave undje omakuizikiro ua Ingui Tate, ngaa tja, "Mua zuva muami ⁵kutja Johannes tjiri ija papitisa nomeja, nunguari ene mamu je ku papitisiua no Mbepo Ondjapuke, mo majuva o masupi." ⁶Novo tji ve ere pamue ve Mu pura, "Muhona, mo ruveze indui mo kotora ouhona ua Isiraera?" ⁷Nu Eje Ua tja kuvo, "Kauene kutja mu tjiue ozoire no tuveze ingui Tate tua zika mouvara Ue Omuini. ⁸Nunguari ene mamu jakura omasa, Mbepo ondjapuke tji je ja kombanda jenu, nu mamu rire ozohatoi Zandje mo Jerusalema na mo Judea atjihe, na mo Samaria, nga ko maandero uehi." ⁹Nu Muhona Jesu tja za noku hungira ovina mbi, ngunda ama vetarere kombanda, Ua toorerua mejuru, notjikamba atji Mu jakura na zumo momemo uao. ¹⁰Novo ngunda ava tara kejuru tjine moku ronda Kue, motjimanga, ovarumendu vevari va kuramene puvo

mo zombanda o zombapa, ¹¹Mba tjere, "Ene, varumendu va Galilea, mua kuramene tjike a mua tara mejuru? Ingui Jesu ngua toorerua Kejuru muene, ma kotoka mo muano tjingeo mbu mue Mu munu ama i nauo kejuru."¹²Nu ovo otji va jaruka ko Jerusalema okuza ko Ndundu ndji i isaneua jo Minainga, ndjiri popezu na Jerusalema, mangara oujenda ue juva ro Sapata. ¹³Novo tji ve ja, va ronda ketuuu ro kombanda, ku ja vekara. Ovo jari Petrusa, na Johanesa, na Jakobasa, na na Andreasa, na Filipusa na Tomasa, na Bartelomeusa, na Mateusa, na Jakobasa, omuna ua Alfeusa, na Simona omuiuke, na Judasa omuna ua Jakobasa. ¹⁴Imba avehe va karere kumue na mo maningiro no muinjo umue mongumbiro, puena ovakazendu, na Maria, inaa Jesu, puena ovamuangu Ve. ¹⁵Nu mo majuva ngo Petrusa ua sekamene mokati ko vahongeua, otjivarero tjo mana ajehe kumue tja ri mangara esere no mirongo vivari, natja, ¹⁶Varumendu ovakuetu, pari no hepero joku tja omatjangua eenenisieue, inga Ombepo Ondjapuke ngu Ja hungirire rukuru no tjinjo tja Daavita ohunga na Judasa, ingui ngua ka rira o mutauve ua imba mba kambura Jesu. ¹⁷Orondu eje uari uumue uetu, nu uari no rupa mo tjiungura tji." ¹⁸(Nambano o murumendu ngui ua randa o tjikunino no tjisuta tjo urunde ue, nu eje tja ua no tjiuru rutenga, nu otja pamuka pokati no vio pehuri vie avihe avi tikire pehi. ¹⁹Nu avehe mba mba tura mu Jerusalema va zuva otjina itji, nu ave isana otjikunino itjo keraka rao, "Akeldama," okutja, "Otjikunino tjo Mbindu."²⁰Orondu pa tjangua Membo ro Mapialme, "Oruveze ro tjikunino tje nga ru seue tjo, ape hina omundu umue ngu ma hupire mu ruo; no kutja, oruveze rue mounane nga u toorue i jo mukuao."²¹Pa so okukara nai, kutja umue uo varumendu imba mba kara puena ete oruveze indui aruhe Muhona Jesu tji ja hiti noku pita mokati ketu, ²²Okuza ke juva ro mbapitisimo ja Johanesa nga ke juva nda toorua muete, kutja arire ohatoi puena ete jo mbendukiro Je. ²³Novo va toorora ovarumendu vevari, Josefa ngu ja isaneua Barsabasa, nu uina aa isanua Justusa, na Matiasa. ²⁴Ovo va kumba nave tja, "Ove, Muhona, ngu utjiua omitima avihe vio vandu, raisa kutja mu imba Ove ua toorora une, ²⁵kutja a toore oruveze ruo ukarere no uapostele Judasa mbue uesa kutja a jende koruveze rue omuini. ²⁶Novo otji va ungura o hangahanga mai uire kuani, nu ohanganga ai uire ku Matiasa, neje arire tja varua puena ovaapostele imba omurongo na umue.

Chapter 2

¹Nu ejuva ro ropentekoste tji reja, ovo avehe vari mondunge imue moruveze rumue. ²Nu tjimanga pe ja ombosiro tjimuna omasingiro uo tjivepo tjo masa, okuza mejuru, no tjo tje ura mo ndjiuo mu va haamene. ³No maraka, otja o uo muriro, ja munika kuvo, nouo ja hanenue nu aje kakara pehi kombanda ja auhe uao. ⁴Novo avehe ve urisirue i jo Mbepo o Ndjapuke, nu va utire o kuhungira no maraka uarue, otja o Mbepo o Ndjapuke Pe ve pere oku njamukura. ⁵Nu pa karere o Vajuuta mbu avekara mo Jerusalema, o Varumendu o vatakame mu Mukuru, mba zire mo viuana avihe kehi je juru. ⁶Nunguari o mbosiro ndji tji ja zuvaka, nu otjimbumba tja uongara nave ivaiva orond uo auhe uavo ueve zuvire amave hungire meraka re omuini. ⁷Novo avehe va himinue nave temua; nave tja, "Tareje, Imba mbu mave hungire imba ka va Galilea?" ⁸Nu onguae tji ma tu ve zuu, auhe ama hungire neraka retu ronguatero? ⁹O Vapasiena, no Vamete, no Vaelama, novature va Misopotamia, no va Juteja, no va Kapatosia, no va Pondusa, na Asia, ¹⁰Piringia, na Pamfilia, na Engipte, no tukondua tua Libia mongondoroka ja Sirene, no vandu vozonganda va Roma, o Vajuuta, no vozonganda mbe rikuamba ko ngamburiro jo Vajuuta, ¹¹no va Kerete, no Vaarapa, ma tu ve zuu amave hungire mo maraka uetu oveni ovitjitua ovihimise via Mukuru. ¹²Novo va himinue avehe nave ivaiva; amave purasana kutja, "Itji matji heje tjike?" ¹³Nu tjiva va njekerere nu va tjere, "Ovarumendu imba ve ura omavinu omape." ¹⁴Nunguari Petrusa ua sekamene puena imba omurongo na umue, na jere eraka re na tja kuvo, "Ene varumendu va Judea na imba amuhe mbu mua tura mo Jerusalema, itji ngatji tjiukue ku ene; nu purateneje ko mambo uandje. ¹⁵Orond uo vandu mba kave purukire otja tji mamu ripura, orond uo ngunda oiri oitjatatu je juva. ¹⁶Nunguari itji otji tja hungirirue i jo Muprofete Joel: ¹⁷"Nu mapeje ku kara nai mo majuva uo maandero," Mukuru matja nai, "Ami Me je ku tirira o Mbepo Jandje kombanda jo njama aihe. Nu ovanatje venu ovazandu no vakazona maveje ku profeta, no varumendu omitanda venu maveje ku muna ozo mbunikiro, no varumendu ovanene maveje ku rota oturoto. ¹⁸Nu tjiri mo vakarere Vandje ovarumendu no vakaendu mo majuva ngo Me tirire mo o Mbepo Jandje, nave profeta. ¹⁹Me raisa ovihimise mejuru kombanda, novikaneno kehi kombanda jehi, o mbindu, no muriro, no matuimisiro uo muiise. ²⁰Ejuva marije ku tanaurirua ko ndorera, no mueze aurie ombindu ko murungu ue Juva ndina, inde nene ra Muhona ari heeja. ²¹Nu mape kara nai kutja auhe nguma isana ena ra Muhona, ma jamua. ²²Ene varumendu va Israel, zuveje omambo inga: Jesu ua Nasareta o Murumendu ngua tjiukisiua i Mukuru mokati kenu no viungura vio masa, no vihimise no vikaneno, Imbi Mukuru mbia tjitire mu Je mokati kenu, otja ene oveni uina tji mamu tjia. ²³Nu omurumendu ingui ngua jandjerue mo uripura mbua zikamisiua komeho; no ndjiviro jo komurungu ja Mukuru, nu ene, O ngu mua toora nomake uo varumendu omarunde, a mu Mu papere kotjikoroise na mu Mu zepa. ²⁴Nunguari Mukuru Ue Mu pendura, Tje Mu kutura komihiamo vio ndiro, orond uo kape urikire kutja eje a pandekue i jo. ²⁵Orond uo David ua hungirire nai ohunga na Je, "Ami mba muine Muhona komeho aeri pomurungu uandje aruhe, orond uo eje uri keke randje indo ro kunene kutja e ha njinganjingisiua. ²⁶No mutima Uandje ua jorokere nu eraka Randje arire tjire ura ondjoroka. Nu rukua, onjama Jandje otji mai suva mo maundjiro. ²⁷Orond uo Ove kona ku jesa omuinjo Uandje motjovakoke, poo oku jandjera Omujapuke Uoje oku muna omauorero. ²⁸Ove ua raisa kuami o zondjira zo hupo; Ove Mo Ndji urisa no ndjoroka, no murungu Uoje. ²⁹Varumendu o vakuatuapamue, okusemba kutja mbi hungire kuena ene noukutuke ohunga na Tate mukururume Daavita, kutja eje ua ta na pakua nu ombongo je iri puena ete nga ku ndino. ³⁰Nunguari eje tjari omuprofete nu tja tjivirue kutja Mukuru Ue mu janenene no rujano, kutja mo tji hape tji mue tjo rukuato rue, otja ko njama, me e oku havera o tji haverso tje tjo uhona. ³¹Eje tja muine imbi komeho mbi via sere okukara ko nu ua hungirire ohunga na Kristu, kutja omuinjo ue kau naku jesiua motjovakoke, nu uina onjama Je ka i naku muna omaorero. ³²Nu ingui Jesu -Mukuru uemu pendura, nu ete atuhe tji turi ozohatoi. ³³Nu ambano, Eje otja tja jererua ko kuoko okunene kua Mukuru na jakura mu ingui Tate, inga oma kuizikiro uo Mbepo Ondjapuke, Eje otja tirira itji tji mamu munu noku zuva. ³⁴Orond uo Daavita ka rondere komajuru, nunguari eje ma tja, "Muhona ua tja ko Muhona uandje, "Haama ko kunene ko kuoko Kuandje, ³⁵nga tji Mba ungura ovanavita na Ove itji haverso tjo zombaze zo je." ³⁶Nambano Otjiuana tja Israel atjihe otji tja so uku tjia tjiri kutja Mukuru Uemu ungura avihe Omuhona na Kristu, ingui Jesu ngu mua papera ko tjikoroise. ³⁷Nambano ovo tjiva zuva itji, arire tjiva tauka omitima, nave tja ku Petrusa, na imba ovaapostelo avehe, Varumendu ovakueto, ngatu tjitevi?" ³⁸Nu Petrusa otja tja kuvo, "Riverereje kondanaukiro nu mu papitisiue, auhe uenu, mena ra Jesu Kristu ko ndjesiro jo mauvi uenu, nu mamu jakura otji jandjeua tjo Mbepo o Ndjapuke. ³⁹Orond uo makuizikiro tji jeri ouenu no vanatje venu na ku avehe mberi kokure, ovengi avehe Muhona Mukuru uetu mbu Ma isana. ⁴⁰No mambo omakua o mengi eje ua hatoiri ongahukiro na zeuparisa, amatja, "Rijameje oveni mondekurona ndja jepa ndji." ⁴¹Nu va jakura embo re nu ave papitisiua, nu vaueziua kejuva ndo ominjo omajovi jetatu. ⁴²Novo va karere no utakame mo mahongero napo mauaneno uova Apostolo, na mo matejero uo mboroto, na mozungumbiro. ⁴³Nu ondira jeja kombanda jo

muinjo auhe, novihimise no vikaneno ovingi via ungurirue i jo Vaapostelo. ⁴⁴Nu imba avehe mba itaverere va ri pamue nave uaneke ovina viao avihe mumue. ⁴⁵Novo va randisa omaturiro uao no vina viao, nave vi hananasana avehe, otja kouhepe uo mundu. ⁴⁶Nu ejuva nejuva ovo va uanenene mo ndemberi no ndunge imue. Nu rukua amave teja omboroto okuza mo ndjiuo imue oku jenda ko nguao, nave ri o vikuria viao pamue no ndjoroka no mitima mbia kutuka, ⁴⁷amave tanga Mukuru nave kara no njune mo vandu avehe, nu aruhe Muhona Ua uezire ko mbongo imba mbu jave jamua.

Chapter 3

¹Nu mejuva otjingero Petrusa na Johanesa va ire ko ndemberi mo ire o itja muviu, ndjiri o ire jo ngumbiro. ²Nu omurumendu uorive, ngua remanene okuza mo tjikuatero tja ina, uari a a tjindua okujenda ko muvero uo ndemberi mbu isaneua o Muua. Nu vemu tuambo ejuva ne juva kutja a ningire o vio tjari ku imba mbu ja ve hiti mo ndemberi. ³Neje tja muna Petrusa na Johanesa averi po ku hita mo ndemberi, eje otja ningira o vio tjari kuvo. ⁴Nu Petrusa, ua huiririka omeho mu je, puena Johanesa, na tja, "Tara mu ete." ⁵Neje ua tara kuvo, ama undju oku jakura otjina tjimue mu vo. ⁶Nunguari Petrusa ua tja, "O silveri no goldo hina tji mbi na tjo, nunguari itji tji mbi na tjo me tji jandja kove. Mena ra Jesu Kristu ua Nasareta, kaende." ⁷Neje ue mu kambura neke ro kunene, Petrusa ne mu jere, nu tjimanga ozombaze ze no vingombue via jakura o masa mo zombaze ze, . ⁸Neje ua tukira kombanda, na kaenda ; na hiti puena Petrusa na Johanesa mo ndemberi, ama kaenda, no ku tuka, no ku tanga Mukuru. ⁹No vandu avehe ve mu muine ama kaenda nama tanga Mukuru. ¹⁰Novo ve mu zemburuka kutja omurumendu ingui ngu ja haamene o vio tjari po muvero o Muua uo ndemberi; novo arire tji va himisiua no ku temisiua mena ra itji tji tja tjitua ku je tjinene. ¹¹Nu ngunda a a tiza ku Petrusa na Johanesa, ovandu avehe otji va utuka nave uongarere puvo, mo rupoko ndu isaneua o rua Solomona, ava himua tjinene. ¹²Nu Petrusa tja muna itji, ua zirire ovandu amatja, "Onguae ene varumendu va Israel tji mua himisiua I itji? Onguae tji mua huiririke omeho uenu mu ete, tjimuna ouete mbutua tjiti kutja eje a kaende no m poo o ugapuke uetu?" ¹³Mukuru ua Abraham, na Isaka na Jakova, Mukuru uo o tate, Ua jerisa Omukarere Ue Jesu. Ee ngui ngu mua jandja, amu ripatana Je po murungu ua Pilatus, tja tiere o ku Mu kutura. ¹⁴Nunguari ene mue ripatana Ingui o Mujapuke no Musemba, na mu ri pahere o muzepe kutja a jandjeue ku ene. ¹⁵Nene mua zepa ingui o Muute uo Muinjo, ingui Mukuru ngua pendura mo vakoke- ete ouete ozohatoi za itji. ¹⁶Nu mongamburiro jo mena Re, Ena Re ra ungura omurumendu ingui, ngu mamu munu nu ngu mu tjiua ua, omunamasa. Nu motjimbe tjo ngamburiro ndjiri mu Jesu, jemupe omberukiro ndji ripo murungu uenu ndji. ¹⁷Nu nambano, vakuetu, me tjiua kutja mua tjita nai mena ro ku hina ndjiviro, tjimuna imba ovanane venu uina tji va tjita. ¹⁸Nunguari ovina imbi Mukuru mbia raisire ko murungu no tjinjo tjo vaprofete Ve avehe, kutja Kristu Ue uaso ku hihamisiua, Eje ua jenenisa mo muano mbui. ¹⁹Nambano riverereje ko ndanaukiro, nu mu tanaurue, kutja omauvi uenu je zemisiue, kutja otuveze tuo ma peparisiro matu raukiro mu ene okuza mo uripo ua Muhona; ²⁰No kutja Eje a hinde Jesu Kristu ngua zuvarisirue ku ene ko murungu uo ruveze. ²¹Nu Eje omajuru ongu ja so ku jakura ngatji o majaruriro uo vina avihe, Inga Mukuru nga hungirire okuza ko mbutiro jo uje no tjinjo tjo va profete Ve o vajapuke. ²²Orondu Mose tjiri ua tjere, "Muhona Mukuru uenu Me mu pendurire o muprofete nguri otja ami, mokati kenu. Ene mua soku Mu zuva mo vina avihe mbi ma hungire ku ene. ²³Nu mapeje ku kara nai kutja omundu auhe ngu hina oku puratena o muprofete ngo, meje ku njonua mokati ko vandu. ²⁴Ii, nu uina o vaprofete avehe okuza ku Samuel na imba mbe ja kombunda je, avehe va hungirire, mo muano otjingeuo va serekarera o majuva inga komeho. ²⁵Ouene o vanatje vo vaprofete, novo merikutipamue Mukuru nga ungurire, kuena oovakuru venu, amatja ku Abraham, 'Nu mondui joje o mihoko avihe vio uje mavi serua ondaja.' ²⁶Nu Mukuru tjaza no ku pendura o mukarere Ue, Ue mu hinda ku ene rutenga, kutja e mu sera ondaja noku tanaura auhe uenu oku mu pora ko maurunde ue."

Chapter 4

¹Nu Petrusa na Johanesa ngunda amave hungire kuena o vandu, ovapristeri no munane uo ndemberi no vasadukai va raukira kombanda jao. ²Tjinga va hihamisirue katjiri i jo kutja i Petrusa na Johanesa ija ve hongo ovandu noku hongonona ombendukiro mo vakoke mu Jesu. ³Novo va tua omake uao kuvo, nave ve tua kehi jo ndjeverero nga kejuva e pendukirua, orondu tjandji ra toko hapo. ⁴Nunguari imba ovengi vo vandu mba zuva Embo va itavera; no tjivarero tjo varumendu tjari mangara omajovi jetano. ⁵Nu pa kara nai me pendukirua, kutja o vanane vao, no vanene, no vatjange va uoronganena ko Jerusalema. ⁶Na Anasa o mupristeri o munene uari mbo, na Kaipasa, na Johanesa, na Aleksandera, na imba avehe mbari omuhoko uo mupristeri o munene. ⁷Novo tji vaza mo ku kuramisa Petrusa na Johanesa pokati kao, ve ve pura, "O mo masa ene, nu o mena ra une, mu mua tji tji?" ⁸Nu Petrusa ngue urisirue I jo Mbepo o Ndjapuke, ua tja kuvo, Vanane vo vandu, no vanene, ⁹Tji matu kondononua ndino motjimbe tjo tjina o tjiua tji tja ungurirua o muremane, kutja eje ua verukisua mo muano une, ¹⁰Ngaku tjiukue ku ene amuhe, nako vandu avehe va Isiraera kutja omurumendu ngui ngua kurama po murungu uenu aeri omupuisiua mena ra Jesu Kristu ua Nasareta, ngu mua papera ko tjikoroise, nu Mukuru ngua pendura mo vakoke. ¹¹Jesu Kristu Eje Eue enene ovatunge ndi mua vara e hina hepero, nu Eje ua rira o Tjiuru tjo mauaneno uo tjikoro. ¹²Nu uina kapena ndjamo mo mundu uarue o mukuao, orondu kapena ena rarue nda jandjua kehi jejuru movandu ndi matu munu mo o ndjamo. ¹³Nunguari ovo tjiva muna ouvande ua Petrusa na Johanesa, nu ave munu kutja ovandu uriri, ovo vari o varumendu mbe hina omahongero, ovo va himua, novo ve ve zemburuka, kutja vari puena Jesu. ¹⁴Novo tjinga muna o murumendu ingui ngua verukisua aa kurama puena vo, va urua o jo ku pimba embo mu itji. ¹⁵Novo tji vaza noku heja Ovaapostolo kutja ngave pite mo mbungarero jo unanane, ve hungira mokati kao. ¹⁶Amave tja, "Ngatu tjite vi no varumendu mba? Orondu kutja otjihimise otjinandengu tja tjitua ivo, nu itji matji ri raisa ku kaani auhe ngua tura mu Jerusalema, nuka tuno oku jenena oku patana. ¹⁷Nunguari kutja atji ha handjaukire ko murungu mo vandu, ngatu ve tirise tjinene, kutja ngaa ve uhuara amave hungire rukua nangarire komundu umue mena ra Jesu. ¹⁸Novo ve ve isana, nave ve pangura kutja ngaa ve hungire poo oku hongaa mena ra Jesu kaparukaze. ¹⁹Nunguari Petrusa na Johanesa va zira nave tja kuvo, "Tjeri kutja o kokuuu po murungu ua Mukuru oku zuva ku ene oku kapita ku Je, ri pangurireje oveni. ²⁰Orondu ete kanaa tu serekarere tjarue, pendje ja imbi mbi tua muna noku zuva." ²¹Novo tji vaza noku tirisa Petrusa na Johanesa rukua, ve ve sa nave kaenda. Ovo tjinga va urirue ijo ku muna ezeva ro ku ve vera, motjimbe tjo kutja ovandu avehe ijave hivirikire Mukuru mu itji tji tja tjitua. ²²Orondu o murumendu ingui o tjihimise tji tjo mberukiro mu tja tjitua uari kombanda jo zombura o mirongo vine. ²³Novo tji vaza noku kuturua, Petrusa na Johanesa vaza kovandu vao oveni, na rire tjiva ka horora avihe imbi o vapristeri o vanene mbi va hungirire kuvo. ²⁴Novo tji va zuva tji, va jerera o maraka uao ku Mukuru mo nduvasaneno imue, nave tja, "Muhona, Ove ngu Ua mema ejuru nehi, no kuvare, na imbi avihe mbiri muvio. ²⁵Ngu U hungira no Mbepo o ndjapuke no tjinjo tjo mukarere Uoje, tate uetu David, "Onguae oviuana tji via handja, no vandu tji ve ripura no vina vio ujova?" ²⁶Uatja, 'Ozombara zehi za sekama, novanane va uongarera kumue oku pirukira Muhona, noku pirukira Kristu Ue. ²⁷Orondu tjiri, Heroda na Pontius Pilatusa, no viuana no vandu va Israela va uongarera kumue oku pirura o muatje Uoje o mujapuke Jesu, ngu Ua sopora, ²⁸Oku tjita atjihe eke Roje no Uripura Uoje, tjiua tandere komeho kutja tji tjitue. ²⁹Nu Nambano, Muhona, tara o matirisiro uao, nu U jandje ko vakarere Voje kutja ve hungire Embo Roje no uvande auhe. ³⁰Nokutja U njotororere eke Roje okuverukisa noku jandja o vikaneno no vihimise, vi tjitue mena ro muatje Uoje o mujapuke Jesu Kristu. ³¹Novo tji va za noku kumba oruveze pu va uongarerere arire tji rua njinganjingsiua no masa, novo ave urisiua no Mbepo o Ndjapuke, nave zuvarisa Embo ra Muhona noku hina ndira. ³²No tjimbumba tja imba mba itaverere tjari otjo mutima umue, no muinjo umue. Nu kapena umue ngu ja tja ovina mbia tumbire ovie omuini, nunguari ovina viao avihe via ri o viao avehe. ³³Nu nomasa omanene ovahongea va jandjere ouhatoi ko mbendukiro ja Muhona Jesu, no otjari o tjinene tjari kombanda jao avehe. ³⁴Nu uina ka pari umue mokati kao nguari no uhepe, orondu imba mbari no mahi no zondjiuo va randisire mbi, nave jeta ondengu jo vina mbi va randisa ³⁵nave vi tua pehi po zombaze zo vaapostolo, nu ijavi haneua ku auhe otja ko uhepe ue. ³⁶Nu Joses, ngua isanenue ijo vaapostole Barnabas (tji mape tanaurua o kutja, o muna mazeuparisiro), o Mulevi, ngua kuaterua ko Siprus, ³⁷Ua randisire ehi nda ri naro, na jeta ovimariva viaro, nevi tua pehi po zombaze zo vaapostolo.

Chapter 5

¹Nunguari omurumendu uorive uena Ananiasa, na Safiira omukazendu ue, va randisire tjimue tjo rutumbo ruao, ²Nu otja konda tjiva vio vimariva (mo nduvasaneno kuena o mukaendu ue) na eta o karupa korive kavio, na tua ko po zombaze zo vaapostolo. ³Nunguari Petrusa ua tja, "Ananiasa, onguae Saatana tje ku ura mo mutima, oku korera o Mbepo o Ndjapuke o vizeze, no kutja u konde tjiva vio vimariva vio ndengu jehi. ⁴Ngunda a tjiri po, katjari o tjenu? Nu tji tja zire noku randisiua, katjari mo uvara uenu? Onguae tji mue riutire o tjina tji mo mutima uoje? Ove ko korere o vizeze ko mundu, nunguari oku Mukuru." ⁵Nu Ananiasa tja zuva omambo nga ua uira pehi, na koka, no ndira o nene je ja kombanda ja imba mba zuva o vina mbi. ⁶No varumendu omitanda va sekama, ave mu manga, nave mu tuara, nave ke mu paka. ⁷Nu kombunda jo zoire mangara ndatu, omukazendu ue otje ja, ae hina ku tjiua kutja pa tjitua tjike. ⁸Nu Petrusa uatja kuje, "Ndji raera, kutja mua randisa ehi renu ko vimariva mbi tamba?" Neje atja, Ii, kovimariva mbi tambo. ⁹Nu Petrusa otja tja ku je, "Onguae tji mua zuvasana oku rora o Mbepo ja Muhona? Tara, o zombaze za imba mba ka paka o murumendu uoje zeri po muvero, novo mave ku toorere pendje. ¹⁰Nu mo hakahana eje otja uira pehi po zombaze ze, na koka. No varumendu imba o mitanda ve mu vaza aa koka, nave mu toorere pendje, nave ke mu paka mene ro murumendu ue. ¹¹No ndira o nene je ja kombanda jo kereka aihe, no kombanda ja imba avehe mba zuva ovina mbi. ¹²No vikaneno no vihimise o vingi via tjitua mokati ko vandu ijo make uo vaapostolo. Novo avehe va karere no nduvasaneno imue mo rupoko rua Solomona. ¹³Nu mu imba o varue avehe, kapena umue ngua rorera uina oku ri uanisa kuena vo; nunguari o vandu ve ve pere ondengero. ¹⁴Nu ovengi vo vakambure ovakuao va ueziua ku Muhona, ovimbumba vio varumendu no vakazendu, ¹⁵ovo noho ijave toora o vavere nave ve tua mo zondjira zo vihuro, nave ve rarisa mo vinguma no vihaverua, kutja nani o tjizire tja Petrusa tji ma kapita matji uire kuvo. ¹⁶Nu uina pe jere ovimbumba okuza mo vihuro ongondoroka na Jerusalema, mba jetere o vavere na imba mba tatumisirue ijo zombepo ozo hakohoke, navehe va verukisiua. ¹⁷No mupristeri o munene ua sekamene, na imba mbari puena je (inga o kambumba ko vasadukai); novo ave ura neruru ¹⁸nave tua o make uao ko vaapostolo, nave ve tua mo ndorongo jo muhoko. ¹⁹Nunguari mo ngurova omuengeri ua Muhona ua jezururire omijero vio ndorongo neve pitisa pendje, na tja, ²⁰"Kaendeje! Kakurameje mo ndemberi nu mu serekarere ko vandu o mambo ajehe uo Muinjo mbui." ²¹Novo tji va zuva tji, va hita mo ndemberi mo muhuka omunene, nave hongo. Nunguari o mupristeri o munene ueja, puena imba mbari puena je, nave isana ombongarero jo Sanhedrina, no vanene avehe vo vanatje va Israel, nave hindi o vandu ko ndorongo oku ke veeta. ²²Nunguari imba ovaungure vo mberoo tji veja kave ve vazere mo ndorongo, novo va jaruka nave ka horora, ²³Amave tja, "Ete tjiri tua vaza omijero vio ndorongo a via patua mo ndjeverero ombua, no vatakamise a va kurama pendje po murungu uo mijero, nunguari ete tji tua jezurura, katuna ngu tue mu vaza mo ukoto. ²⁴Nu omunane uo ndemberi no vamupristeri ova nene, tjiva zuva o mambo nga, va himisiua i uo, noku tja itji ma tji rire tjike. ²⁵Nu otji peja umue, ngua hororere kuvo, amatja, "Ovarumendu imba mbu mua tuiire mo ndorongo va kurama mo ndemberi nu mave hongo o vandu. ²⁶No munane otja ja puena o vaungure vo veta nave keve jeta noku hina ku ungurisa o masa, tjinga ijave tira o vandu kutja ngaave ve vete no maue. ²⁷Novo tji ve ve jeta, ve ve tua po murungu uo tjira tjo unane. Nu omupristeri o munene ue ve pura, ²⁸Amatja, Tuemu pangurire no masa kutja amu hongo mena ndi, Nu tareje, mue urisa omahongero uenu mo Jeusalema, nu mua tie oku jeta ombindu jo Murumendu ingui kombanda jetu. ²⁹Nu Petrusa no vaapostolo otji va zira, "Ete tua soku zuva Mukuru, pendje no vandu. ³⁰Mukuru uo otate ua pendura Jesu, ngu mua zepa namu rekarekisa ko muti. ³¹Mukuru Ue Mu jerera ko kuuoko okunene kue, oku rira o Muhona no Mujame, kutja a jete ondanukiro jo meriverero uo uvi ku Isiraela, no ndjesiro jo mauvi. ³²Nu ete o uete o zohatoi zovina mbi, Nu uina no Mbepo o Ndjapuke, Mukuru ndja jandja ku imba mbe Mu zuva. ³³Nu onunepo uo tjira tjiva zuva tji, va pindika tjinene nave ripura oku zepa ovaapostolo. ³⁴Nu o Mufarisei uena Gamaliela, o muhonge uo veta, ngua tengerue mokati ko vandu avehe, ua sekama mo tjira nu ua pangurire kutja o vaapostolo ngave pitisiue pendje o kaire o kasupi. ³⁵Neje ua tja kuvo, "Varumendu va Isiraera, ritjevereje oveni ohunga itji tji mamu vanga oku tjita ko vandu imba. ³⁶Orondu ko murungu uo majuva nga kua sekamene Teudasa, ngue ri tangere kutja o munandengu, nu o ruvara ruo varumendu mangara o masere jane ave mu kongorerere, neje ua zepiua nu avehe imba mbe mu kongorerere va pizuka, nape ha kara o tjina. ³⁷Kombunda ja ingui pa sekamene Judasa ua Galilea mo majuva uo meritjangero, ngua nanene o vandu ovengi oku mu kongorera. Eje uina uata, navehe imba mba zuvire kuje va pizuka. ³⁸Nambano me tja nai ku ene, hanikeje no varumendu mba, veri karere, orondu tjeri ouripura poo otjiungura itji tji tjiri otjo vandu, ka tjina ku ma tjii. ³⁹Nunguari tjeri otja Mukuru kanaa mu tji taara; tjaa ngaa mu rivaza amamu ruisa Mukuru." Novo va itaverasana kue naje. ⁴⁰Novo va isana o vaapostolo nave ve tono nave ve pangura kutja ngaave hungire mena ra Jesu, nave ve kutura. ⁴¹Novo va zapo po murungu uo tjira tjo unane ava joroka tjiri, kutja va varua averi o vanandengu oku jamburirua Ena ndi. ⁴²Nu okuzambo ejuva arihe, mo

ndemberi nomo ndjiuo aihe, aave hongo noku zuvarisa ave hena okukuramisa, ke koro ro mbuze ombua kutja Kristu o Jesu.

Chapter 6

¹Nu mo majuva ngo, o tjiwarero tjo vahongeuwa tji tje ri uezire, pa karere o maunaunino uo o Vajuuta vo Tjihirika ohunga no Vaheperi, orondu o vahepundu vao tjija ve zembua mo mahaneno uo vikuria uejuva nejuva. ²Nu imba o murongo na vevari va isanena otjimbumba tjo vahongeuwa popezu nave tja," Kako kuua kutja ete tu jese Embo ra Mukuru nu tu je ku tjevera eriro po vitihe. ³Nambano, vakuetu, paheje o varumendu hambombari muene mbeno mbuze ombua, mbe ura no Mbepo o Ndjapuke no unongo, mbu matu so okuzika ko tjiungura tji. ⁴Nunguari ete aruhe tu rijandje ko ngumbiro no mazuvarisiro Uembo." ⁵Nu omambo nga ja tjatera o tjimbumba atjihe. Novo va toorora Stevena, o murumendu ngue urire o ngamburiro no Mbepo o Ndjapuke, na Filipusa, na Prokorusa, na Nikanora, na Timona, na Nikolasa ua Antioka, ingui rutenga ngue tji tanaukirire ko ngamburiro jo Vajuuta. ⁶Ovakambure va jeta ovarumendu imba po murungu uo vaapostolo, novo veve kumbira nave vejambeka omake. ⁷Nu Embo ra Mukuru ra ningipara, no tjiwarero tjo vahongeuwa mo Jerusalema tje kurire tjinene, no tjimbumba o tjinene tjo vapristeri uina vazuvire o ngamburiro. ⁸Nu Stefanusa, ngue urire otjari nomasa, ua ungurire o vihimise o vinene, no vikaneno mokati ko vandu. ⁹No tji pa sekamene vemue vo sinangonge, mbe isaneua o vo sinagoge tjo Vakutuke, no varumendu tjiva va Kirene, no va Alekasenda, na tjiva mba zire ko Kilisia na ko Asia. Nu ovandu mba aave patana kuna Stefanusa. ¹⁰Nunguari ovo kave peurire oku tona ounongo no Mbepo indji Stephanasa ndjaa hungire na Jo. ¹¹Novo otji va popa o varumendu tjiva kutja ve tje, "Tue mu zuu ama hungire omambo uo ndjambu ohunga na Mose na Mukuru." ¹²Novo otji va zunganisire o vandu, no vanene, novatjange, nave ja ku Stefansa nave mu kambura, nave mu jeta po murungu uo tjira tjo unane. ¹³Novo va eta o zohatoi zo vizeze, nda tjere, "O murumendu ingui ka jesa oku hungira o mambo uo ndjambu ohunga no ruveze ndui orujapuke no veta. ¹⁴Orondu ete tue mu zuva amatja Jesu ua Nasareta ma hana oruveze ndui, na tanaura o mihingo mbi tua peua i Mose." ¹⁵Nu imba mba haamene mo tjira tjo unane va huiririkire omeho mu je, nave munu o murungu ue a mau munika tjimuna ouo muengeri.

Chapter 7

¹Omupristeri o munene otja tja, Tjii omambo nga o uatjiri?" ²Nu Stefansa ua tja, "Varumendu, vakuetu, no o tate, puratenej: "Mukuru uo ujere ua munikire ku Tate Abrahamama, ngunda ae ri ko Mesopotamia, ngunda ae hi ka tura ko Harana; ³Nu Eje Ua tja ku je, "Pita mehi roje na mo muhoko uo je, nu indjo kehi ndi Me je ku ku raisira."⁴Neje otja pita mehi ro Vatjaldiena, na ka tura ko Harana; nu ihe tjaza noku ta, Mukuru eje ua tjinda ngo neje ku tura mehi ndi, mu mua tura nai ndi. ⁵Nu Eje Ke mu pere eta muro, kako, nangarire ehi ndi ta po mbaze jo mundu. Nunguari Eje ue mu raera- kutja ma jandja ro ku je kutja ri rire ore, nandarire Abrahamama eje tjee hari no muatje mo ruveze ndo- kutja maa jandja ehi ndi kuje na ko ndui je kombunda je. ⁶Nu Mukuru Ua hungirire mo muano mbui, kutja o ndekurona je mai ka tura mehi ro zonganada, ku mave ka rira o vakarere nave kara kehi jo mbamisiro o nene o zombura o masere jane. ⁷Nu Ami Meje ku pangura o tjiuana tji matji ke vetua mouhuura, 'Mukuru Ua tjere nao, nu kombunda ja nao ovo maveje ku pita mehi indo nave je ku Ndji ungurira pona mba. ⁸Nu Eje Ua jandja ku je o merikutirokumue uo masukarero, nu Abrahamama ua kuata Isaka nemu sukarisa me juva oritja hambondatu; Nu Isaka ua kuata Jakova, nu Jakova a kuata oo tate imba omurongo na vevari. ⁹Nu imba oo tate va tire rururu, nave randisa Joosefa ko Engipte; nunguari Mukuru Ua ri puena je, ¹⁰Na rire Tje mu jama ko zongondjero ze azehe, nu E mupe o ndjirisa no unongo po murungu ua Farao, ombara ja Engipte, nu eje ue mu zikire o munane kombanda ja Engipte no ndjiuo je aihe. ¹¹Nambano otji mua kara o ndjara nongondjero onene mehi arihe ra Engipte na Kanana. Noo tate kave muine ovikuria. ¹²Nunguari Jakova tja zuvire kutja ku no vikokotua kehi ra Engipte, ua hindire oo tate o tjikando o tjitenga. ¹³Nu mo tjikando itjo tji tja vari Joosefa ueri tjiukisa ko marumbi ue, no muhoko ua Joosef au tjiukisua ku Farao. ¹⁴Nu Joosefa otja hinda ovakuatua pamue ovarumendu na isana ihe Jakova no muhoko ue auhe okuja ku Engipte, ovandu o mirongo hambombari na vitano. ¹⁵Nu Jakova uaja ko Engipte, na ka ta, eje noo tate. ¹⁶Novo va tuarua ko Tjetjema, nave ka rarisiua mo mbongo indji Abrahamama ndja randere no silveri ko vazandu va Hamor ua Tjetjema. ¹⁷Nunguari o ruveze ruo maraerero uo rujano tji rue ja popezu, inga Mukuru nga raerere Abrahamama, o vandu ve riueza nave ningipara mo Engipte, ¹⁸Nga ombara jarue tji ja zikirue ndji ja I ha tjiua Joosefa. ¹⁹Ingui otjija toora o muhoko uetu no vineja, nu a tatumisa oo tate, noku imbirahi ounatje uao kutja au ha hupu. ²⁰Mo ruveze ndui Mose otja kuatua; nu uari o muua ku Mukuru nu ue kurisira mo ndjiuo jai ihe omieze vitatu. ²¹Neje tjaka tuua pendje, o musuko ua Farao ue mu toora nemu kurisa tjimuna o muna ue omuini. ²²Nu Mose ua hongerue mo unongo auhe uo Vaengipte, nu uari o munamasa momambo na mo viungura. ²³Neje tja kambura o zombura o mirongo vine, peja mo mutima ue kutja a tare ovojao, ovanatje va Israel. ²⁴Neje tja muna umu Isiraera ama tumbua navi, Mose otje ke mu vatera na tjiti omerisutisiro ku ingui ngua tumbua navi, na tono o Muengipte ne mu zepa: ²⁵Mena rokutja eje ue ripurire kutja ovakua mave munu kutja Mukuru meje ku ve kutura neke re, Nunguari ovo kave pangunune tji. ²⁶Nu me juva ependukirua, eje ua munika kuvo ama ve ru, neje ua kondja oku ve hanganisa, amatja, Varumendu, ouene oo muangu ne rumbi, Onguae tji mamu tumbasana navi? ²⁷Nunguari ingui ngu ja tumbu o muraranganda ue navi ue mu undurira kotjikoro, amatja, "Ouani ngue ku ungura o munane no mupangure kombanda jetu? ²⁸Mo vanga oku ndji zepa tjimuna ingui o Muengipte ngu ua zepire erero?" ²⁹Nu membo ndi Mose otja tupuka; na ka rira o mutaure ko Midiana, ka ka kuatera ovazandu ve vevari. ³⁰No zombura omirongo vine tji za kapita pa munika kuje o muengeri ua Muhona mo kuti ongaango ko ndundu ja Sinai, ne ri raisa mo rurumo ruo muriro mbu ja u jaka mo muti. ³¹Nu Mose tja muna omuriro, ua himisiua ijo mbunikiro ndji; nu tja riama popezu oku tara, eraka ra Muhona reja ku je, ³²Amaritja, "Ouami Mukuru uoo iho, Mukuru ua Abrahamama, Na Mukuru ua Isaka, na Mukuru ua Jakova.' Nunguari Mose ua zezere nu kena ua rorera oku tara. ³³Nu Muhona otja tja ku je, 'isako o vikapuute zoje, kozombaze, orundu pona pu ua kurama oruveze o rujapuke. ³⁴Ami tjiri, Mba munu ongondjero jo vandu vandje mo Engipte, nu Mba zuu o minono viao, nu Mba herukire oku je ku ve kutura; Nambano indjo, Ami Me ku hindi ko Engipte. ³⁵Ingui Mose, ingui ngu va tondere, amavetja, 'Ouani ngue ku zika o munane no mupangure?' Mukuru o ngua hinda oku ka rira o munane no mu pangure, Mukuru Uemu hinda neke ro muengeri ngua munika ku je meso. ³⁶Mose ue ve pitisa mu Engipte, tjaza noku ungura ovihimise no vikaneno mehi ra Engipte, na po Muronga o Muserandu, na mo kuti ongaango o zombura o mirongo vine. ³⁷Mose ingui otjingeje ngua tja ko vanatje va Israel, Muhona Mukuru uenu meje ku mu jerera o Muprofete okuza muene oveni, tjimuna ami; nene zuveje ku Je. ³⁸Ingui ee murumendu ingui nguari puena o mbongo mo ngaango, puena o muengeri ngua hungirire kuena je ko ndundu ja Sinai, na puena oo tate, ngua jakurire o mambo o manamuinjo okutu pa. ³⁹Ingui oo tate ngu ve ha zuvire, nunguari ave undurire ko tjikoro, nave taurire o mitima viao kombunda ko Engipte. ⁴⁰Nu va tjere ku Arona, "Tu ungurira oo mukuru mbu mave kaenda ko murungu uetu. Orundu otja ingui Mose ngue tu isa ko Engipte ngui, katuna ku tjiua kutja kua tjitua tjike kuje. ⁴¹Novo va tungire o ngominja mo majuva ngo, nave tjitire o mbunguhiro ko tjisenginina tji, nave njandere o vinungura vio make uao. ⁴²Nu Mukuru otja tanuka nu

Eve jandja kokutja ve karere o vimbumba vie juru, otja tji pa tjangua membo ro vaprofete, 'Vandu va Israel, tji ene muna pu mua jandja ku Ami o vipuka mbia koka poo o zombunguhiro o zombura omirongo vine mo ngaango?⁴³Ene mua toora otjiranda tja Molek, no njose ja mukuru uenu Remfana, o viserekarera mbi mua ungura kutja mu rikotamene ku vio: Nu Ami Me mu humbururire munda mbuina na Babilona.⁴⁴Otjiranda tjo Uhatoi tjari mokati koo tate mo ngaango, otja tji pa pangurire Mukuru ku Mose, kutja ngatji ungurue otja ko mbunikiro indji ndja muna.⁴⁵Nu kombunda, ootate kehi jo unane ua Joshua, va jakura otjiranda nave jeterere tjo mehi, indi tjija ve huura ehi ndi mo viuana. Mukuru mbia toora ehi mo viuana nevi ramba po murungu uoo tate. Nu otjiranda tja kara nga ko majuva ua David.⁴⁶Ngua muine o ndjingonekero po murungu ua Mukuru, nu ngua zerire oku ungurira Mukuru ua Jakova otjiranda.⁴⁷Nunguari Solomona a irire ngua tungu o ndjiuo ja Mukuru.⁴⁸Nunguari Ingui o Mukombandambanda ka tura mo zondjiuo nda ungurua no make otja tjipa heua ijo muprofete,⁴⁹"Ejuru otjihavero Tjandje tjo uhona, nehi o tjihavero tjo zombaze Zandje. Onge ndjiuo ndji mo Ndji tungire? Muhona ma tja nai, poo o ruvezeve ruo masuviro Uandje o tjikuae?⁵⁰"Ka ke Randje nda ungura ovina mbi avihe?⁵¹"Vandu uene vo mangoti o makukutu no mitima no matui nge ha sukarisirue! Aruhe mu pirukira o Mbepo o Ndjapuke; Otja oo iho tji va tjitire, uina otji mu tjita.⁵²O vaprofete vene oo iho mbu ve ha tatumisire? Novo va zepa na imba mba hongononene ko murungu uo ruveze omeero ua Ingui o Musemba; ene ngu mueje kurira o ve Mu horore no ve Mu zepe,⁵³Mbu mua jakura o Veta mo vaengeri, namu he i takamisa."⁵⁴Nu imba ovo tjira tjo unane tji va zuva o vina mbi va pindika mo mitima, nave kueere Stephansa o majo.⁵⁵Nunguari eje, tje urire o Mbepo o Ndjapuke, ua huiririkire omeho ue mejuru, na munu o ujere ua Mukuru; na munu Jesu aa kurama ko kunene kua Mukuru.⁵⁶Sephansa ua tjere, "Tara, Me munu omajuru aja jezuruka no Muna uo Mundu aa kurama ko kunene kua Mukuru."⁵⁷Nu ku itji imba ovo tjira tjo unane otji ve risetika omatui uao, nuva urira kombanda neraka enene, nave purukutire mu je no ndunge imue.⁵⁸Nave mu nakere pendje no tjihuro, nave mu vete o maue. No zohatoi za tuire o zombanda zao pehi po zombaze zo murumendu o mutanda uena Saulusa.⁵⁹Novo kunda ama ve vete Stefanusa o maue, eje ootja aku ku Mukuru, amatja, "Mbara Jesu, jakura o mbepo jandje."⁶⁰Neje ua uorere ozongoro nu ua ravaerere ne raka enene, na tja, "Muhona, O zemburukire ouvi mbui kuvo." Nu eje tjazu no kutja nai, arire tja rara.

Chapter 8

¹Nu Saulusa ija itaverasana no ndiro je. Nu imbo mejuva ndo, kua utirue o ndatumisire o nene kombanda jo kereka mo Jerusalema; nu imba ovakambure avehe va rimbarere mo makondua ua Judea, na Samaria, pendje no vaapostolo. ²No varumendu o vatakame mu Muhona va paka Stefanusa nave mu riri tjinene. ³Nunguari Saulusa ua kondjisa oku njondorora o kereka. Eje ua hitire mo ndjiuo na mo ndjiuo na nanene o varumendu no va kazendu pendje, neve tua mo ndorongo. ⁴Nu tjiri ovakambure imba mba rimbarisirue va kaenda amave zuvarisa o Mbuze je mbo. ⁵Nu Filipusa uaja ko tjihuro tja Samaria, na zuvarisa Kristu kuvo. ⁶Nu ovimbumba vio vandu va jandjere ko ondunge imue ku imbi o ovina mbi Filipusa mbi ja hungire; nu no ndunge imue ve muzuva, ovo tjinga ava munu ovihimise ovingi eje mbi ja tjiti. ⁷Ozombepo o zo hakohoke za pitire mo vandu o vengi mbu za huurire, ama ze uru ne raka enene, no vengi mba remanene no vipu va verukisirue. ⁸Nu mua karere o ndjoroka o nene mo tjihuro tjo. ⁹Nunguari pa ri no murumendu uorive mo tjihuro tjo, ngu ja isaneua Simona, ngua tjitire o vio masa uo ndorera mo tjihuro tjo; nu ngua himisire o tjiuana tja Samaria, ae ripa omuini kutja omundu omunene. ¹⁰Nu ovasamaria avehe va puratenene ku je, okuza ko mutititi nga ko munenenene, vemu puratena katjiri, ave tja, "Omurumendu ingui o masa ua Mukuru o manene." ¹¹Novo va puratenenene ku je orondu eje ueve himisire oruveze orure no masa uo ndorera. ¹²Nunguari ovo tji va itavera mu Filipasa tjija hongo o Mbuze o Mbua, no vina o hunga no Uhona ua Mukuru, na indi Ena ra Jesu Kristu, ovo va papitisirue, o varumendu no vakaendu. ¹³Na Simona omuini uina otja itavera, nu tjaza noku papitisia arire tja kara puena Filipasa aruhe. Neje ua himinue tjima munu o vihimise no viungura vio masa amavi tjitua. ¹⁴No Vaapostolo ko Jerusalema tjiva zuva kutja o Samaria tja jakura Embo ra Mukuru, otji va hinda Petrusa na Johanesa kuvo. ¹⁵Novo tji va vaza kuvo, ve ve kumbira kutja ve jakure o Mbepo o Ndjapuke. ¹⁶Orondu Ombepo Ondjapuke tjandje ngunda Ke ja uira ku umue uavo, nunguari ovo va papitisirue mena ra Muhona Jesu uriri. ¹⁷Nu Petrusa na Johanesa ovo otji veve jambeka o make, nave jakura o Mbepo o Ndjapuke. ¹⁸Nu Simona tja muna kutja o Mbepo o Ndjapuke ija i jandjeua noku jambekua ijo make uo vaapostolo, otja jandja o vimariva kuvo, ¹⁹amatja, "Ndji peje o masa nga uina, kutja auhe ngu mbe mu jambeke o make a jakure o Mbepo o Ndjapuke." ²⁰Nunguari Petrusa ua tja ku je, "O siriveri tjoje ngatji pandjare puena ove, orondu ove tjinga ue ripura kutja o tjiandjeua tja Mukuru matji jenene oku randua no vimariva. ²¹Ove kona rupa poo o ruveze mo tjiungura tji, orondu o mutima uoje ka musemba po murungu ua Mukuru. ²²Nu nambano riverera ko ndanaukiro mena ro urunde uoje mbui, nu kumba ku Mukuru, kutja nani Me ku jesire o uripura uo mutima uoje. ²³Orondu me munu kutja ue ura o nango jo mapindi onduru ne pando ro uhasemba." ²⁴Nu Simona otja zira, na tja, "Ove ndji kumbira ku Muhona kutja ape ha ningi tjimue tjo vina mbi ua hungire tji matji ja ku ami." ²⁵Novo tji vaza noku hatoiri noku zuvarisa Embo ra Muhona, Petrusa na Johanesa va jaruka ku Jerusalema, amave zuvarisa o Mbuze o Mbua mo virongo vingi via Samaria. ²⁶No muengeri ua Muhona ua hungira kuena Filipasa, amatja, "Sekama u jende ko rumbembera ruo mamuho, ko ndjira ndji rauka okuza ko Jerusalema nai tuara ko Gaza." (Ondjira indji iri mo ngaango.) ²⁷Neje ua sekama na kaenda. Nu tara, pari o murumendu ua Ethiopia o tjiakarezeze, nguari no uvara o unene kehi ja Kandake, ombara oserekaze jo Vaethiopia. Ngua ri o mutjevere uo vihuze via jo avihe. Nungue jere ko Jerusalema oku rikotamena. ²⁸Ija jaruka nu ua haamene metemba, ama rese o muprufete Jesaja. ²⁹Nu o Mbepo otja tja ku Filipasa, "Riama popezu nu u kaende puena etemba ndi." ³⁰Nu Filipasa ua tupuka kuro, nu e mu zuu ama rese o muprofete Jesaja, na tja, "Mo pangununa imbi mbi mo rese are?" ³¹Nu eje ua tja, "Me jenene oku pangununa vi ambi hina mundu ngu me ndji hongo?" Neje ua ningira Filipasa kutja a ronde eje ku haama puena je. ³²Nu pona pu ja rese mo matjangua o pomba, "Eje ua nanua otja ondu komazepiro, nu otja ondjona ndji ha pose po murungu ua ingui ngu mei henje, eje otjinga e ha patururire ko otjinjo tje. ³³Mo majambururiro ue, eje ua patua o mbanguriro osemba. Nu ouani ngu ma hongonona ondekurona je. Orondu omuinjo ue ua isakeua kombanda jehi." ³⁴Ingui otjikarezeze ua zira Filipasa, na tja, "Arikana ndji raera omuprofete ma hungire mbi ohunga na une? Ohunga naje omuini poo ohunga no mundu uarue?" ³⁵Nu Filipasa otja uta oku hungira, na utu po matjangua otjingeuo oku mu zuvarisira Ombuze Ombua ja Jesu. ³⁶Novo ngunda ama ve kaenda mondjira, va vazere omeva nu ingui otjikarezeze ua tjere, "Tara, pena omeja imba. Mape tjaere tjiike kutja mbi papitisirue?" ^{37***} ³⁸Nu ingo omuethiopia ua pangurire kutja etemba ri kuramisiue. Nu avejevare, va punda momeja, Filipasa na ingui otjikarezeze, nu Filipasa eje e mu papitisa. ³⁹Novo tji vaza noku pita momeja, Ombepo ja Muhona ja tuara Filipasa kuarue, nu ingui otjikarezeze ke mu muine ko rukua no eje ua kaenda oujenda ue nondjoroka onene. ⁴⁰Nunguari Filipasa ua ka vazewa ko Azotusa neje ua tuvakanene na zuvarisa o Mbuze o Mbua mo vihuro avihe nga tjeja ko Kaesaria.

Chapter 9

¹Nu Saulusa ngunda ija suvana omatirisiro no mazepiro, kombanda jo vahongeuva va Muhona Jesu, na rire tjai ko mupristeri o munene, ²Na ka ningira o zombapira ku je ndu ma ze i ko zokereka za Damascusa, kutja tja vaza vemue vo Ndjira, kutja o varumendu poo vakazendu mumue, eve pandeke nu eve jete ko Jerusalema. ³Nu eje ngunda ama kaenda, pa kara nai kutja tje ere popezu na Damaskasa, o ndjerera ndja zire mejuru je mu koverere; ⁴Nu eje a uire pehi, na zuu eraka ama ri tja nai ku je, "Saulusa, Saulusa, Mo Ndji tatumisire tjike?" ⁵Nu Saulusa eje ua tja, "O ove une, Muhona?" Nu Muhona Ua tja, "Ouami Jesu ove ngu mo tatumisa; ⁶Nu Muhona Ua tja ku je, "Sekama, nu kahite mu tjihuro, nu ove mo karaerua tji ua soku tjita." ⁷No varumendu mbu ja ve kaenda puena Saulusa va kuramene ngumumu, tjiva zuvire eraka nunguari ave hina ngu mave munu. ⁸Nu Saulusa ua jererue oku za mehi, no meho ue tji ja patururua, kena umue ngua muna; Nunguari ovo otji ve mu nana keke nave mu hitisa mo Damaskasa. ⁹Neje ua kara oure uo majuva jetatu ae hina ku muna, nu ka rire nu ka nuine ko. ¹⁰Nu pari o muhongeua uorive mo Damaskasa, uena Ananiasa. Nu Muhona Ua tjere nai kuje mo mbunikisiro, "Ananias!" Neje atja, "Ouami ngui, Muhona." ¹¹Nu Muhona Ua tja nai kuje, "Sekama, nu u jende ko ndjira jo tjihuro ndji isaneua o Nderemane, nu ka pahe mo ndjiuo ja Judasa, umue ngu isaneua Saulusa ua Tarsusa, orondu, eje ma kumbu. ¹²Nu ua munu mo mbunikisiro o murumendu ngu isaneua Ananias ama hiti na me mu jambeki o make, kutja a mune." ¹³Nu Ananiasa otja zira, "Muhona, mba zuva movengi ohunga no murumendu ngui, o vina o vingi o virunde mbia tjita ko vajapuke Voje ko Jerusalema. ¹⁴Nu una o uvara o kuza ko vapristeri o vanene oku pandeka avehe mbe isana Ena Roje. ¹⁵Nunguari Muhona Ua tja ku je, "Kaende, orondu eje o tjitjuma otji toororua ku Ami.,oku tjinda Ena Randje po murungu uo viuana vio zonganda, no zombara, no vanatje va Israera; ¹⁶Orondu Meje ku mu raisira o vina o vingi o vinene mbi meje ku vi hiamisirua mena Rena Randje." ¹⁷Nu Ananiasa ua ja, na kahita mo ndjiuo ndjo. Nu ue mu jambeki o make na tja ku je, "Muketu Saulus, ingui Muhona Jesu, ngua munikire kove mo ndjira indji ndji ue ere na jo, Ue ndji hindi kove kutja u mune nu u urisue ijo Mbepo o Ndjapuke." ¹⁸Nu tjimanga kua uire o vina tjimuna o vitatu ko meho ue, nu tjimanga a jaruka oku muna rukua, nu otja sekama na papitisiua; ¹⁹Nu tjaza noku ria o vikuria, eje ua hara o masa. Nu Saulusa ua kara puena o vahongeuva mo Damaskasa o majuva. ²⁰Nu tjimanga, eje ua utire oku hongonona Kristu, kutja Eje o Muna ua Mukuru. ²¹Nunguari avehe mbe mu zuvire va himinue na ve tja, "Ingui kaje ingui ngu ja njono imba mbuja ve isana kena indi ko Jerusalema, nu ngue jera ezeva ndi muno, kutja eve tuare po murungu uo vapristeri o vanene a va pandekua?" ²²Nunguari Saulusa ue kuririre ko murungu mo masa, na temisa o Vajuuta mba turire mo Damaskasa, ama raisa, oukahu kutja Ingui Jesu o nguri Kristu. ²³Nu kombunda jo majuva o mengi, o Vajuuta otji va tia kumue ondunge jo ku mu zepa. ²⁴Nunguari o tjtiero tjao tja tjiukua ku Saulusa. Novo va tjeverere o mijero o mutenja no utuku kutja ve mu zepe. ²⁵Nu o vahongeuva ve otji ve mu toora o utuku, nave ke mu herurira mo tjihandi mo rumbo ruo maue. ²⁶Nu eje tje ere ko Jerusalema, Saulusa ua harere oku rikuta kuena o vahongeuva, nunguari ovo ija ve mu tira avehe, nu ka ave itavere kutja eje o muhongeua. ²⁷Nunguari Barnabasa ue mu toora ne mu jeta ko vaapostolo, ne ve serekarere omuano Saulusa mbua muna Muhona mo ndjira no kutja Muhona ua hungira kuena je, no muano mbua zuvarisire nao mena ra Jesu no uvande ko Damaskasa. ²⁸Nu eje ua karere puena vo, ama hiti noku pita mo Jerusalema. ²⁹Ama zuvarisa mena ra Muhona no uvande, neje ua patasanene kuena o Vajuuta vo Tjihirika; nunguari ovo kunda aave kondjo oku mu kambura kutja ve mu zepe. ³⁰Nunguari o vakambure tjiva tjivirue tji, ve mu tuara ko Kesarea na ve mu hindi ko Tarsusa. ³¹No zokereka nda tungirue nu nda panderere po ku kara nondira ku Muhona mehi arihe ra Judea, na Galilea na Samaria otji za kara mo hange, na mo maingonekero uo Mbepo Nadjapuke, naze njomoka. ³²Nu pa kara nai, Petrusa, tja pitirire muzo azehe oku ze varura, kutja ue ere uina ko vajapuke mba turire mo Lida. ³³Nu ingo u aka vazere o murumendu uorive uena Aeneasa, ngua karere mo mara o zombura hambondatu, ngua remanene. ³⁴Nu Petrusa ua tjere ku je, "Aeneas, Jesu Kristu Ue ku verukisa. Sekama nu utune o mbete joje," neje mo tjimanga ua sekama. ³⁵Nu imba avehe mba turire mo Lida na Sharon ve mu muna, na ve tanaukire ku Muhona. ³⁶Nambano pari o muhongeua umue ko Jopa ngu ja isaneua Tapita, (tjira tanaurua o kutja "Dorkas.") Omukaendu ngui eje ue urire o viungura o viua no vitjitua vio tjari mbi ja tjiti ko vahepe. ³⁷Nu pa kara nai mo majuva ngo kutja eje ua vera na koka; nu tji vaza noku mu koha, ve mu rarisa me tuuo ro kombanda. ³⁸Nu mokutja o Lida jari posi ja Jopa, ovo tji va zuva kutja Petrusa u ri ngo, nu ovahongeuva va hinda o varumendu vevari ku je, amave rijarikana kutja e je kuvo noku hina ku uomba, ³⁹Nu Petrusa otja sekama na kaenda puena vo, nu tja vaza, arire tjive mu tuara ke tuuo indo ro kombanda, No vahepundu avehe va kuramene mene re amave riri, ama vemuraisire o zombanda no mituario Dorkasa mbia ungurire ngunda ae ri puena vo. ⁴⁰Petrusa ueve pitisa pendje ne tuo avehe, nu otja uora o zongoro, na kumbu; nukuzambo tji ma tanaukire ko rutu, arire tja tja, "Tabitha, sekama!" Nu eje ua paturura o meho ue, nu tja muna Petrusa a kengama. ⁴¹Nu Petrusa eje ue mupa eke re nemu jeura; Neje tja za noku isana o vajapuke

no vahepundu, ue mu jandja kuvo ae no muinjo. ⁴²Nu itji tja tjiukua mo Jopa atjihe. Nu ovandu ovengi arire tjiva itavere mu Muhona. ⁴³Nu pa kara nai kutja, Petrusa ua karere o majuva o mengi mo Jopa, puena Simona ingui o mutuke uo mikova.

Chapter 10

¹Nu pari no murumendu uorive, Kornelias kena, o mukendurio uo tjimbumba tjo vita tja Itali. ²Uari omurumendu omutakame nu ngua ri no ndira ku Mukuru, na imba o vo ndjiuo je avehe, ngu ja tjiti o vitjitua o vingi vio tjari ko vandu, noku kumba ku Mukuru otuveze atuhe. ³Mangara mo ire o itja muviu je juva, eje ua muna o mbunikisiro ongahukiro jo muengeri ua Mukuru ngue ja ku je, no muengeri ua tja ku je, "Korneliasa!" ⁴Nu Korneliusa otja tara mu je ua uruma na tja, "O tjikuae, Muhona?" No muengeri ua tja ku je, "O zongumbiro zo je no vitjitua vioje vio tjari vieja po omazemburukiro po murungu ua Mukuru. ⁵Nambano hinda o varumendu ko tjihuro tja Jopa, nu u isane Simona uo sano ja Petrusa. ⁶Eje u kara puena umue, o mutuke uo mikova, ngu isaniua Simona, uo ndjiuo ndjiri mene ro muronga." ⁷No muengeri nguja hungire kuena je tjaza noku jenda, Korneliusa eje ua isana o vakarere ve vevari no musorondate o mutakame, mu imba mbuja ve mu kongorere aruhe. ⁸Nu Korneliusa eje ueve raera ovina avihe, neve hindi ko Jopa. ⁹Nu mependukirua, imba tjiva toora ondjira nave riama popezu no tjihuro, Petrusa ua rondere ko mututu uo ndjiuo oku ka kumba. ¹⁰Notja haverua ijo ndjara na zeri oku ria, Nunguari ngunda ama ve tunine eriro, arire tja kara otja ngua hipara, ¹¹Na munu ejuru amari jezuruka na ku rauka o tjitjuma tjorive, tjimuna onguju onene, ama tjija kehi, ndja kutirue mo vikoro vine. ¹²Nu mutjo muari no vipuka vio vikoti vine avihe vio kombanda jehi, no vipuka vio kuti, no vipuka mbi honahona, no zondera azehe ze juru. ¹³Ne raka ra hungira kunaje: "Sekama, Petrusa, zepa nu u rie." ¹⁴Nunguari Petrusa ua zirire, "Aje kako, Muhona; orundu ami hija rora oku ria o vikuria ovizerikua poo o vihakohoke. ¹⁵Ne raka ra hungira ku je rukua o rutjavari: Itji tji tja kohua I Muhona ove kona ku tji isana ko ovizerikua." ¹⁶Itji tja tjitua po tutatu, no tjitjuma atji toorerua kombanda kejuru rukua. ¹⁷Nunguari ngunda Petrusa ame ripura mu je o muini kutja o mbunikisiro ndji mai heje tjike, tara, o varumendu imba mba tuminue i Korneliasa tjandji va pura hapo o ndjiuo ja Simona nu va kurama po murungu po mujero. ¹⁸Nu va ravaerere na ve pura kutja, Simona ingui uo sano ja Petrusa u kara mbo. ¹⁹Ngunda Petrusa ame ripura no mbunikisiro, o Mbepo Ua tja ku je, Tara, o varumendu vetatu mave ku paha. ²⁰Sekama, nu heruka, nu kaende puena vo au hina ku ivaiva, orundu Ouami ngu Mbe ve hindi. ²¹Nu Petrusa otja herukira ko varumendu imba na tja, "ouami ngu mamu paha. Mue jere tjike?" ²²Novo va tja, "Korneliasa ingui o mukendurio, o murumendu o musemba nu ngu tira Mukuru, nguna o mbuze ombua mo tjiuana atjihe tjo Vajuuta, ua hindirua I Mukuru o muengeri o mujapuke oku mu raera kutja nge ku isanene ko je, kutja aka zuve o mambo move. ²³Nu Petrusa ue ve isanena moukoto, ne ve pe omara. Nu me pendukirua Petrusa ua kaenda puena vo, no vakambure vemue ve mu tikire okuza ko Jopa. ²⁴Nu me juva ndi mari pendukirua va hita mo Kaesarea. Nu Korneliasa ue veundjiure; ngua uongerere pamue o muhoko ue no mapanga uo popezu. ²⁵Nu Petrusa tja uta oku hita mo ukoto, Korneliasa ue mu tjakanena na uire po zombaze ze oku rikotamena kuje. ²⁶Nunguari Petrusa ue mu jerera kombanda, ama tja, "Sekama, ami uina o uami o mundu uriri." ²⁷Nu ngunda Petrusa ama hungirire kuena je, ua hita, na vaza ovandu o vengi mba uongara. ²⁸Neje ua tja kuvo, "Mamu tjiua kutja pe zera o murumendu o Mujuuta oku uana poo oku riama popezu no uo viuana viarue. Nunguari Mukuru Ue ndji raisire kutja e isana omundu nangarire umue kutja uzera poo o muhakohoke. ²⁹Nu otji mbe jere kuene ambi hina ku unauna, tji mba utu oku zuva kutja me isaneua. Nambano otji mepura kutja ene mue ndji isanene tjike?" ³⁰Nu Korneliasa ua tja, "O majuva jane nga kapitire i je ritjaere ko vikuria nga ko ire ndji. Nu mo ire o itja muviu ije kumbire mo ndjuo jandje; nu tara, o murumendu uo zombanda o zongenangene otja kuramene po murungu uandje. ³¹Nu atja, "Korneliasa, o zongumbiro zoje za zuvirua I Mukuru, no vitjitua vioje vio tjari via zemburukua po murungu ua Mukuru. ³²Nambano hinda o vandu ko Jopa, ve ka isane Simona, uo sano ja Petrusa. U kara mo ndjiuo ja Simona, mene ro muronga." ³³Nu ami opu mba zire oku hinda o vandu kove mo hakahana. Nove ua tjiti naua oku ja. Nambano atuhe otji tu ri mba po murungu ua Mukuru oku zuva o vina avihe mbi ua raera i Mukuru." ³⁴Nu Petrusa otja paturura o tjinjo tje, na tja, "Tjiri me munu kutja Mukuru ka tenge o mundu. ³⁵Nunguari mo tjiuana atjihe, ingui ngu me Mu tira na ungura o usemba, eje ma jakurua i Je. ³⁶Mamu tjiua Embo Eje nda hindire ko vanatje va Israera oku zuvarisa Ombuze jo hange mu Jesu Kristu, Eje Ombara ja avehe- ³⁷Ene oveni mamu tjiua ovina mbi via kara po, mbia kara mu Judea atjihe, nu nda utire ko Galilea, kombunda jo mbapitisimo ndji ndja zuvarisirue i Johannes; ³⁸Ovina ohunga na Jesu ua Nasareta, kutja Mukuru ua soporere vi Jesu no Mbepo o Ndjapuke no masa. Nu Eje ua riangere ama ungura o uua, nu Ama verukisa avehe imba mba huurirue ijo munauvi, Mukuru tjinga ari puena Je. ³⁹Nu ete o uete o zohatoi zovina avihe Jesu mbia tjitire mehi ro Vajuuta na mo Jerusalema. Ve Mu zepa nave Mu rekarekisa ko muti, ⁴⁰Nunguari Mukuru Ue Mu pendura me juva o ritjatatu, nu E Mu raisa po rutjandja, ⁴¹Ku ku heri koandu avehe, nunguari ko zohatoi nda toorerue komeho i Mukuru, okutja, ku ete mbu tua ria noku nua puena Je tjaza noku pendurua mo vakoke. ⁴²Nu Eje Ue tu pangura kutja tu zuvarise ko vandu noku hatoirira kutja Eje ongua zikamisua i Mukuru oku rira Omupangure uo vanamuinjo no vati. ⁴³Nu ohunga Naje O vaprofete avehe ve hatoirira Ingui, kutja ingui auhe nguma itavere mu

Je ma jakura o ndjesiro jo mauvi mena Re."⁴⁴Ngunda Petrusa ama hungire ovina mbi, o Mbepo o Ndjapuke otji ja uira ku imba avehe mba zuvire Embo ndija hungire. ⁴⁵No vakambure imba vo masukarisiro, avehe imba mbe jere puena Petrusa, va himinue orondu o tijandjeua tjo Mbepo o Ndjapuke tja tirahirua kombanda jo viuana uina. ⁴⁶Ovo tjinga va zuva ovoviuana amave hungire momaraka na mave hivirike Mukuru. Nu Petrusa otja zirire, ⁴⁷"Pena umue ngu ma tjaere omeva ko vandu imba kutja aveha papitisiua, mba jakura o Mbepo o Ndjapuke otja ete?" ⁴⁸Neje ua pangura kutja ve papitisiue mena ra Jesu Kristu. Novo otji ve rijarikana kuje kutja a kare pu navo o majuva katjondumba.

Chapter 11

¹No ovaapostolo no vakambure mbari mo Judea, va zuvire kutja o vo viuana va jakurire Embo ra Mukuru uina.

²Nu Petrusa tjeja ko Jerusalema, imba vo masukarero ovo ve mu posisire; ³Ama ve tja, "Ove uaka hitire mo varumendu mbeha sukarisirue noka ria puena vo!"⁴Nunguari Petrusa ueve serekarera otjina tji oku uta kombutiro, nu eve zuvisa tjo otja ko ngaendero ja tjo, ama tja, ⁵"Ami mbari ko tjihuro tja Jopa ame kumbu, Nu e kara tjimuna ngu mba hipara ne munu o mbunikisiro otjitjuma tjorive tjimuna o nguju ama tji heruka, ama tji ja pehi no vikoro vine oku za me juru. Notjo tja raukira ku ami. ⁶Ami otji mba huiririka o meho uandje mu tjo, e tara ne munu o vipuka vio vikoti vine vie hi, no vipuka vio kuti, no vihonahone, no zondera ze juru.⁷Nu ami mba zuva e raka ama ritja nai ku ami, "Sekama, Petrusa; zepa nu u rie!"⁸Nunguari ami mba tja, "Aje kako, Muhona; orondu kapena tjina tjimue tji tji zera poo o tjihakohoke, tji tja hitire mo tjinjo tjandje nangarire mo ruveze rumue.

⁹Nunguari eraka re ndji zira rukuaokuza me juru, "Tji tja kohororua i Mukuru ove kona ku tji isapo otjizera."

¹⁰Nu itji tja tjitua po tutatu, nu avihe avi nanenua ke juru rukuaoku.¹¹Nu tareje, tjimanga o varumendu vetatu otji va kuramene po ndjiuo indji mu tuari; ava hindua ku ami okuza ko Kaesarea. ¹²No Mbepo Ue ndji rakiza oku kaenda puena vo, noku hina mbangu. No vakambure imba o hamboumue mba va kaenda puena ami, nu a tu kahita mo ndjiuo jo murumendu ngui. ¹³Nu eje ua horora ku ete o muano mbua muna nao o muengeri mo ndjiuo je, ngua kuramene na tja nai ku je, "Hinda o varumendu ko Jopa nu u isane Simona uo sano ja Petrusa. ¹⁴Ngu meje ku kuraera o mambo nguma mujamua nao, ove na imba o vo ndjiuo joje."¹⁵Nu tji mba utire oku hungira kuena vo, o Mbepo o Ndjapuke otji ja raukirire kombanda javo, tjimuna kuete ko mbutiro. ¹⁶Nu otji mba zemburukire Embo ra Muhona, tja tjere, 'Johanesa tjiri ua papitisa no meja; nunguari ene mamu je ku papitisiua no Mbepo o Ndjapuke."¹⁷Nu Mukuru tja jandja kuvo o tijandjeua otjingetjo tja jandjere kuete, tji tua kamburirire mu Muhona Jesu Kristu, ami tjandje ouami une oku jenena oku tjaera Mukuru. ¹⁸Novo tjiva zuva o vina mbi va umana, na rire tjiva hivirike Mukuru, ama ve tja, "Okutja, Mukuru ua jandja omeriverero ko ndanaukiro jo muinjo ko viuana uina."¹⁹Nambano, tjiri, imba mba rimbarisirue kuarue ijo mbamisiro ndja kongorera ondiro ja Stefanus, va ja nga ko Foenicia, na ko Siprusa, na Antioka, ama ve zuvarisa Embo ko Vajuuta uriri. ²⁰Nu tjiva vao, vari o varumendu va Siprusa na Sirene, ovo mbe jere mo Antioka, na ve zuvarisa Mbuze ja Muhona Jesu ko Vahirika. ²¹Nu eke ra Muhona ra ri puena vo; o tjivarero o tjinene tja kamburire, na tji tanaukiro ku Muhona.²²Nu o mbuze o hunga no vina mbi ja vazere ko matui uo kereka ko Jerusalema. Novo otji va hinda Barnabasa kutja a kaende nga ko Antioka. ²³Nu tjeja na munu o Tjari tja Muhona, ua tjatererue tjinene, neje ue ve ronga kutja ve pandere pu Muhona no mbango jo mutima uao aihe. ²⁴Orondu eje ua ri o murumendu o muua ngue urire o Mbepo o Ndjapuke no ngamburiro, no vandu o vengi va ueziua ku Muhona.²⁵Nu Barnabasa otja ja ko Tarsusa oku ka paha Saulusa. ²⁶Nu eje tja za noku mumuna, ue mu jeta ko Antioka. Nu pa kara nai, kuvo kutja ombura aihe va kara mo mbongarero jo kereka, ama ve hongo o vandu o vengi. Nu o vahongeuva va isaneua o Vakriste rutenga ko Antioka. ²⁷Nu mo majuva nga pe ere o vaprofete ko Antioka mba zire ko Jerusalema. ²⁸Nu umue uavo, uena Agabusa, ua sekamene na tjivisa mo masa uo Mbepo o Ndjapuke kutja ma ku je ku kara o ndjara o nene mehi arihe. Indji ja kara po mo majuva uo mukesare Klaudiasa. ²⁹Nu o vahongeuva, otja pu auhe pa peua, ve rimana oku hinda ombatero ko vakambure vakuaoku mba turire mo Judea. ³⁰Nu itji ovo va tjita; na ve hindi otjimariva ko vanene mu Barnabasa na Saulusa.

Chapter 12

¹Nu mo ruveze nduo o Mbara Heroda, ua umbire o make ue oku tatumisa tjiva va imba mbari ovo kereka. ²Neje ua zepa Jakobasa e rumbi ra Johanesa ne ngaruvio. ³Nu mena rokutja ua muna kutja, itji tja tjatera o Vajuuta, eje ua rima ko murungu na kambura Petrusa uina. Nu inga jari o majuva uo Mboroto ndji ha surisirue. ⁴Nu tjaza no ku mu kambura, ue mu tua mo ndorongo, nemu jandja ko vikuata vine vio masorondate jane oku mu takamisa; tjinga aa tandere oku mu jandja ko vandu kombunda jo Marurumino. ⁵Nu Petrusa, otja takamisirua mo ndorongo. Nunguari o keraka je tjitire o ngumbiro o namasa ku Mukuru. ⁶Nambano Heroda tjari popezu no ku mu pitisa pendje, o utuku o tjingeuo Petrusa ua rarere po kati ko vasorondate vevari, aa pandekua no zoketanga mbari. Nu uina o vatjevere vo ndorongo vari po mujero uo ndorongo. ⁷Nu tara! O muengeri ua Muhona ua kuramene mbo, no ndjerera ja jerere mo ndjiuo. No muengeri ua pambara Petrusa mo rupati, ne mu pendura, ama tja, Sekama tjimanga! Nu tjimanga ouketanga arire tji ua zuko ko make ue nau uire pehi. ⁸No muengeri otja tja ku je, Ri huikika nu tuako o vikapuite vioje. Neje ua tjita nao. Neje ua tja ku je, Ri varanga no mbanda jo je jo ko mbanda nu u ndji kongorere. ⁹Nu Petrusa ua pita pendje na kongorere omujengeri. Nunguari eje ka tjiwirue kutja itji tjija tji tjitua ijo muengeri jari otjina tja katjiri. Eje tjinga ija tjangovasi ma munu o mbunikisiro. ¹⁰Novo tji va kapita o mutjevere o mutenga no utjavari, veja ko mujero uo tjitenda imbui mbu tuara ko tjihuro, nouo au rijezurukire kuuu o uini. Novo va pita pendje nave kaenda mo ndjira imue jo tjihuro, nu tjimanga o muengeri a zapo pu je. ¹¹Nu Petrusa tja kotokerue ijo urizemburuka ue, ua tja, "Nambano me tjiua tjiri kutja Muhona ua hindi o muengeri ue, ne ndji kutura keke ra Heroda na ko zondero zo Vajuuta." ¹²Nu ngunda ame ripura no tjina tji, eje ue ja ko ndjiuo ja Maria inaa Johanesa, ingui o uo sano ja Marukusa, ovandu ovengi pu va uongarerere ama ve kumbu. ¹³Nu Petrusa tja kongora po mujero uo ruhito, o musukona o mukarere uena Roda ue ja oku zira. ¹⁴Nu eje tja zemburuka e raka ra Petrusa, eje mena ro ndjoroka ka jezururire o mujero; nunguari eje ua purukuta a jaruka mo ukoto; naka horora kutja Petrusa u ripo murungu uo ruhito. ¹⁵Novo va tja ku je, "Ua vere o viuoze." Nunguari eje ua kara po ku ve raera kutja o tji peri. Novo va tja, "O muengeri ue!" ¹⁶Nunguari Petrusa ua kara po ku kongora, novo tji va jezurura omuvero, nu ve mu muna, arire tjiva himua. ¹⁷Nunguari Petrusa ue ve nangere neke kutja ve muine, ne ve serekarere kutja Muhona ue mu pitisa vi mo ndorongo. Nu atja, "Ka serekarere o vina mbi ku Jakobasa no ko vakambure o vakuetu." Neje ua sekamene nai kona kuarue. ¹⁸Nambano tji pa za noku tja, pa kara ezunganeno e nene mokati ko vasorondate ohunga no kutja pa tjitua tjike ku Petrusa. ¹⁹Nu Heroda ue mu paha ne he mu munu, ua nongonona o vatjevere na pangura kutja nga ve te. Neje uaza mo Judea nai ko Sesaria aka kara ngo. ²⁰Nu Heroda ua pindikisirue I imba o va Tirana a Sidona tjinene. Nunguari ovo ve ja ku je no mbepo imue, tji vaza no ku pangasana na Blastasa, o mutjevere ue tuuo ro mara ro mbara, oku ve vatera, uo ku paha o hange, orond u ehi rao ija ri risiua i indo ro mbara. ²¹Me juva rorive Heroda ua haamene ko tjihavero tje tjo uhona, aa zara o zombanda ze zo uhona, na hungire o mambo kuvo. ²²No vandu va ravaerere, "indi e raka ro o mukuru, ka raka ro mundu!" ²³Nu tjimanga o muengeri ua Muhona ue mu kuapiza, orond u ka jandjere o ujere ku Mukuru; neje ua riua ijo mativa na tu. ²⁴Nunguari Embo ra Mukuru re kura na ri ningipara. ²⁵Nu Barnabasa na Saulusa tji vaza noku mana otjiungura tjao, va jaruka ko Jerusalema, *** na ve tuaerere Johanesa uo sano ja Marukusa.

Chapter 13

¹Nambano mo kereka ja Antioka, muari o vaprofete no vahonge. Jari oo Barnabasa, Simeona (ngu ja isaneua Nigera), na Lusiasa ua Sirene, na Manaena, o (muhoko uo mbara Herod). ²Ngunda ama ve rikotamene Muhona no ku ritjaera ko vikuria, o Mbepo o Ndjapuke Ua tja, "Ndji haneneje Barnabasa na Saulusa ko tjiungura tji mbe ve isanena. ³Novo tji vaza noku ritjaera ko vikuria, noku kumba, noku jambeka o make kovarumendu mba, ve ve hinda na vei. ⁴Nu Baranabasa and Saurusa, otja tjiva hindirue ijo Mbepo o Ndjapuke, otji va herukira ko Seleusia; nu kuzambo ave kondo o meja oku jenda ko Siprusa. ⁵Nu kundu tji vari mo tjihuro Salamisa, va zuvarisa Embo ra Mukuru mo sinangonge jo Vajuuta. Nu Johanesa ua ri puena vo otjo muvatero. ⁶Novo tji va zire noku tuurunga ehi o kakoverua nga ko Pafosa, va vazere o ndjai imue, o muprofete uo vizeze, o Mujuuta ngu ja isaneua Bar-Jesu. ⁷Nu nguari ondjai jari epanga ro munane uehi, Sergiusa Paulusa, o murumendu o nongo. Nu omurumendu ingui ua isanene oo Barnabasa na Saulusa na vanga oku zuva Embo ra Mukuru. ⁸Nunguari Elimasa, "o ndjai" (orundu ene re tji ra tanurua ri heja nai) ua pirukirire vo; tjinga ija kondjo oku tjaera o muhona ko ngamburiro. ⁹Nu Saulusa, ngu isaneua Paulusa rukua, ue urisia no Mbepo o Ndjapuke, nu a huiririkire omeho ue muje, ¹⁰Na tja, "Oove muna ua Saatana, ngu ue ura o tjiova no vineja avihe, o munavita no usemba auhe. onguae tji u hina ku kuramisa oku rundurura o mirari via Muhona imbio misemba? ¹¹Nambano, tara, eke ra Muhona ri ri kombanda jo je, nove mo potupara. No ha munu ejuva o majuva." Nu tjemanga imbo kobanda ja Erimasa a ku uire orukamba ruo mbundu no ndorera; na ruku oku rianga ama paha o mundu ngu me mu nana ke ke. ¹²Nu ingui o munane tja muna itji ama tji tjtua, ua itavera aa himisiaua ijo mahongero ua Muhona. ¹³Nu Paurusa no mapanga va konda omeja o kuza ko Pafosa nu a ve ja ko Perga mo Pamfilia. Nu Johanesa ue ve sa na jaruka ko Jerusalema. ¹⁴Paurusa no mapanga ue ovo va tuurunga o Perga nave ja ko Antioka mo Pisidia. Imbo nave hiti mo sinangonge me juva re sabata nave haama pehi. ¹⁵Nu kombunda jo maresero uo veta no vaprofete, o vanane vo sinangonge va hindire embo kuvo, ama ve tja, "Varumendu vakuetu, tjimuna embo ro ku porisa omitima vio vandu, hungireje." ¹⁶¹⁶18 Nu Paurusa ua sekama, na nanga neke; na tja, "Varumendu va Vaisiraera na imba mbu mu tira Mukuru, purateneje. ¹⁷Mukuru uo vandu imba o Vaisiraera ua toorora oo tate, nu a tongamisa o vandu mba ngunda a veri mehi ro ujenda ra Engipte, nu nokuuoko ko kombanda Eje ue pitisa mu ro. ¹⁸Nu uo ure uo zombura mangara omirongo vine, Ua karera omihingo viao, mo kuti o ngaango. ¹⁹***¹⁹ Nu tjaza no njona o viuana hambombari mehi ra Kanana, Ua jandja ko vandu vetu ehi ra vio kuvo otje ta. ²⁰Nu imbi ovina mbi avihe via kara po mangara oure uo zombura o masere jane no mirongo vitano. Nu kombunda ja nao, Mukuru Ue vepa ovapangure nga ko ruveze ruo muprofete Samuel. ²¹Nu kuzambo ovandu va ningira o mbara, Nu Mukuru Ue ve pa Saurusa, o muna ua Kisha, o murumendu uo muhoko ua Benjamina, oku rira o zombura o mirongo vine. ²²Nu Mukuru tjaza noku mu isapo mo uhona, Eje ua jerurura Daavida oku rira o mbara jao. Nu jari ohunga na Daavita Mukuru ka hatoira, na tja, "Ami mba munu Daavida, o muna ua Jesse o murumendu ngu paha o mutima Uandje, ngu ma jenenisa a tjihe tjime vanga kutja a tjite. ²³O kuza mo ndui jo murumendu ngui, Mukuru ua etera o Israera o Mujame, Jesu, otja pa heere. ²⁴Nu ko murungu uo omeero ua Jesu, Johanesa ua zuvarisire o meriverero ko ndanaukiro ko vandu avehe va Isiraera. ²⁵Nu Johanesa tja a mana o tjiungura tje ua tjere, "Ene mu ripura kutja ouami une? Ami ka ami Je. Nunguari purateje, Umue me ja kombunda jandje, ngu mbi ha puire nangarire oku kutura o vikapuite vio zombaze Ze. ²⁶Varumendu ovakuetu, vanatje ve tundu ra Abrahamana, na auhe mokati kenu ngu tira Mukuru, okuete Embo ro ndjamo ndji ra hindua. ²⁷Orundu imba mba tura mo Jerusalema, no vanane vao mo ku hina ku tjiua Ingui, vajenenisa omaraka uo vaprofete nge resiaua ejuva arihe me Sabata, no ku Mu pangura. ²⁸Nu ovo nandi ve ha muine ezeva ro ku Mu zepa, ve rijarikana ku Piratusa kutja Eje nga te. ²⁹Novo tji vaza no ku jenenisa imbi avihe mbia tjangua ohunga na Je, ve Mu herura ko muti nave Mu rarisa mo mbongo. ³⁰Nunguari Mukuru Ue Mu pendura mo vakoke. ³¹Nu Eje ua munikua o majuva o mengi i imba mba zire puena vo ko Gararia nga ko Jerusalema. Ovandu mba nambano mberi o zohatoi Ze ko vandu. ³²Nu ete matu muzuvarisire o Mbuze o Mbuu: O makuizikiro nga tjitiriirue oo tate, ³³Mukuru ua jenenisira ku ete, o vanatje vao, no ku pendura Jesu. Otja tji pa tjangua uina me piarume o ritjavari, "Oove o Muna Uandje, ndinondi Ami a rire Iho. ³⁴Nu kutja Eje Ue Mu pendura mo vati, nu aha jaruka ko komaorereo, Eje ua hungira nai, "Ami Me kupe o makuizikiro o majapuke ua David. ³⁵Nu Eje opa tjera nai uina me piarume e kuao, "Ove kona ku jandjera Ingui o Mujapuke Uoje oku muna o mauorero." ³⁶Orundu Daavida tjaza no ku ungura o tjiungura tja Muhona mo ndekurona je, ua rara, na aka tuua koo ihe, nu orutu rue rua muna o mauorero. ³⁷Nunguari Ingui Muhona ngua pendura rukua ka muine o mauorero. ³⁸Nu otji paso ku tjiukua kuene, varumendu o vakuetu, kutja mo murumendu Ingui o ndjesiro jo mauvi omu mai hongononua kuene. Oveta ja Mose kai jenenene oku musembamisa. ³⁹Nunguari mo murumendu Ingui Mukuru ma sembamisa avehe mbu ma ve kambura. ⁴⁰Nambano tjevereje kutja o tjina ijti tji tja hungirirue ijo vaprofete atji he ja mu ene: ⁴¹Tareje, vanjengurise ene, nu mu himue nu mu njonue; orundu Ami me ungura o

tjiungura mo majuva uenu, o tjiungura tji mu hina ku kambura ko kaparukaze, nangarire o mundu tje tji serekarere ku ene."⁴² Nu Paurusa na Barnabasa tjiva za no ku kaenda, o vandu va ningira kutja o mambo nga je zuvarisiue kuvo me Sabata ndi mari jende. ⁴³No mbongarero jo Sinangonge tji jaza noku pizuka, o vengi vo Vajuuta no vakambure vo viuana, va kongorerere Paulusa na Barnabasa, novo tjiva hungira kuena vo ve zemburukisa oku pandera po tjari tja Mukuru. ⁴⁴Nu me Sabata ekongorerua, mangara o tjihuro atjihe tje ja oku zuva Embo ra Muhona. ⁴⁵Nu oVajuuta tjiva muine ovimbumba vio vandu va tire eruru, nave njengurisa o vina mbi ja vi hungirua i Paulusa, ama ve patana no kumu tukana. ⁴⁶Nunguari oo Paulusa na Barnabasa otji va hungira no uvande, na ve tja, "Pari no hepero kutja Embo ra Mukuru ri hungirue ku ene rutenga. Nunguari ene tjinga ama mu Ri undurire kokure na ene, na mu ri pangura o veni kutja ka mu puiirirue ijo muinjo uaaruhe, taree, matu tanaukire ko viuana. ⁴⁷Orundu Muhona Ue tu rakiza nao ama tja, "Ami Mbe mu zika o tjo ndjerera ko viuana, kutja mu tuare o ndjamo nga ko maandero uehi. ⁴⁸Nu ovo Viuana tji va zuvire, ovo va jorokere nave hivirike Embo ra Muhona. Nu avehe imba mba toorererue o muinjo uaaruhe va kambura. ⁴⁹Nu Embo ra Muhona ra tuvakana mehi arihe. ⁵²⁵⁰Nunguari o Vajuuta va popere o vakazendu imba o vatakame no vatengua, no varumendu ozo honhora vo tjihuro. Nu ave utu o ndatumisire ku Paulusa na Barnabasa, nave ve ramba mo makondua uao. ⁵¹Nunguari Paurusa na Barnabasa va pukumunina o ruuma ruo zombaze zao muvo. Nu avei ko tjihuro tja Ikoniuma. ⁵²Nu ovahongeuva ve urire o ndjoroka no Mbepo o Ndjapuke.

Chapter 14

¹Nu pa kara nai ko Ikoniuma kutja Paurusa na Barnabasa ovo va hitire pamue mo sinangonge tjo Vajuuta, nave hungire kutja otjimbumba o tjinene tjo Vajuuta no Vahirika tji kambure. ²Nunguari o Vajuuta ova hazuva va zunganisire o ozndunge za imba ovo viuana, nave pirukire o vakambure. ³Novo va kara imbo o rure, ama ve hungire no uvande mo masa ua Muhona, nunguari ama jandja ouhatoi ohunga ne mbo ro tjari Tje. A tjiti tji noku tjita o vikaneno no vihimisise no make ua Paurusa na Barnabasa. ⁴Nunguari ovandu vo tjihuro va hanikire mokati; O rumbembera rumue rua ri kuena o Vajuuta, nu indui o rukua o kuena o vaapostolo. ⁵Nu vo viuana no Vajuuta (puena o vanane vao), va harere oku ve tatumisa noku ve veta no maue, ⁶Novo va zuvire tji nave taurire ko vihuro via Likoniana, mbiri Listra na Derbe, na kehi o ngondoroka, ⁷Nu ingo uina ave zuvarisa o Mbuze o Mbua. ⁸Nu mo Listra muari o murumendu ngua haamene, ngua hari no masa mo zombaze ze, tjinga a jendere no upu o kuza mo tjikuatero tja ina, ngu he na pa kaendere. ⁹Nu omurumendu ingui, ua zuva Paurusa ama hungire. Nu Paulusa ua huiririkire o meho mu je na munu kutja eje uari no ngamburiro joku verukisiua. ¹⁰Na tja kuje neraka enene, "Sekama u kurame ko zombaze zoje." Neje ua tuka na kaenda. ¹¹No tjimbumba tjo vandu tjiva muna Paurusa tja tjita, va jerera omaraka uao kombanda na ve tja, me raka ro tji Likaonia, "oo mukuru va herukire ku ete mo saneno jo vandu." ¹²Nu va isanene Barnabasa kutja o "Zeusa" nu Paurusa o "Hermesa", orondu eje uari o muhungire o hongora. ¹³No mupristeri ua Zeusa, nguari po murungu uo tjihuro, ua etere o zonduezu no zongara ko mujero; eje novakua o ama ve zeri oku ungura o mbunguhiro. ¹⁴Nunguari ovaapostolo, Barnabasa na Paurusa tjiva zuvire tji, arire tjiva njondorora o mituario viao na ve tupuka mo kati ko vandu ama ve ravaere, ¹⁵Na ma ve tja, "Varumendu, onguae tji mamu tjiti o vina mbi? Ete uina o uete o vandu, vo zonduma tjimuna o zenu. Nu matu zuvarisa ku ene o Mbuze o Mbua kutja mu tanaukire ovina mbi heno ombatero, nunguari mu tare ku Mukuru o Munamuinjo, ngua memene e juru, ne hi, no kuvare, na imbi avihe mbiri mu vio. ¹⁶Mo tuveze tu tua kapita Eje ngua jandjerere o viuana oku kaenda mo zondjira za vio o vini, ¹⁷Nunguari na tji pari nai, Eje ke ri jesire uriri noku hina o uhatoi, orondu Eje Ua tjita o uua, a jandja o mbura no tuveze tuo vihape o vingi, nu E urisa o mitima vienu no vikuria no ndjoroka. ¹⁸Nangarire kutja va hungira o vina mbi, Paurusa na Barnabasa ovo ngunda va tjaera o vandu po uzeu oku ve punguhira. ¹⁹No Vajuuta mba zire ko Antioka na ko Ikoniuma va ire ngo, nave popo o vandu. Nu ave vete Paurusa no maue na ve mu umba pendje no tjihuro, ama ve tjangovasi ua koka. ²⁰Nunguari o vahongeuva tji ve mu kondorokere, eje ua sekama na hiti mo tjihuro. Nu mependukirua eje ua sekama puena Barnabasa na vei ko Derbe. ²¹Tji vaza noku zuvarisa o Mbuze o Mbua no ku ungura o vahongeuva o vengi mo tjihuro tjo, va jaruka ko Listra, na, ko Ikoniuma, na ko Antioka, ²²Ama ve zeuparisa o minjo vio vahongeuva, no ku ve ronga kutja ve pandere po ngamburiro no kutja, tuso oku hita mo Uhona ua Mukuru mo kati kozo mbamisiro ozengi. ²³Nu tji vaza noku toorora o vanene mo kereka aihe, nu tji vaza no ku kumba no ku ritjaera ko vikuria ve ve jandjere ku Muhona ngu va itaverere mu Je. ²⁴Novo va tuvakanene o Pisidia na ve ja ko Pamfilia. ²⁵Nu va zuvarisire Embo mo Perga, na vei ko Atalia. ²⁶Nu o kuzambo va ja ko Antioka mo skepi, ovo rutenga ku va jandjerue ijo tjari tja Mukuru ko tjiungura, tji va mana tji. ²⁷Nu tji vaza no ku vaza ko Antioka nave uongarisire o kereka kumue, na ve serekarere avihe imbi Mukuru mbia ungurira mu vo, nokutja Ua jezurura vi o mujero uo ngamburiro kovo viuana. ²⁸Novo va kara o rure puena o vahongeuva.

Chapter 15

¹Nu ovarumendu vemue mba zire ko Judea va hongere o vakambure kutja, "Pendje no masukarisiro, otja ko veta ja Mose, kapena ndjamo." ²Itji atji jeta Paurusa na Barnabasa koku hina nduvasaneno tjinene, ama ve patanisa otjina tji tjinene. No tji pa tieua kutja Paurusa na Barnabasa no vakua o vemue va Antioka nga ve jende ko Jerusalema ko vaapostolo no vanene ve tuare o tjina tji. ³Nu nambano, ovo tji va hindirue ijo kereka, va pitira mo Foenesia na Samaria nama ve hongonona o ndjamo jo Viuana. Nu vaeta ondjoroka onenen ko varumendu ovakambure. ⁴Novo tji va vaza ko Jerusalema, va jakurirue ijo kereka, no vaapostolo, no vanene, ovo ku va jandja o mbuze aihe jo vina avihe Mukuru mbia ungurire mu vo. ⁵Nunguari ovarumendu tjiva mbakamburire, vemue mbari o vokambumba ko vafarisei, va sekamene na ve tja, "Pena o hepero oku ve sukarisa no kutja ve takamise o veta ja Mose." ⁶Nu o vaapostolo no vanene va uongarere oku ripura no tjina tji. ⁷Nu kombunda jo mapatasaneno o manene, Petrusa ua sekamene na tja kuvo, "Varumendu, vakuetu, mamu tjiua kutja Mukuru ua toororere kutja o viuana vi zuve Embo ro Mbuze o Mbua mo tjinjo tjandje kutja vi kambure, mo majuva o makuru. ⁸Nu Mukuru, ngu tjiua o mitima, Ue ve pa o uhatoi, tja jandja o Mbepo o Ndjapuke ku vo, tjimuna ku ete. ⁹Nu Eje ka tuapere o hani pokati ka ete na vo, tja kohororere o mitima viao no ngamburiro. ¹⁰Nambano onguae tji mamu vanga oku rora Mukuru, noku tuako o ndjoko ko vahongueua, o ndjoko ndjiri kutja ja urire oo tate oku tjinda na ete uina? ¹¹Nunguari tu itavera kutja mena ro tjari tja Muhona Jesu Kristu ma tu jamua, mo muano tjingeuo ovo uina mbu va itavera." ¹²No vandu avehe va muinine na ve puratene Barnabasa na Paurusa tji mave serekarere o vikaneno no vihimise Mukuru mbia ungurire muvo mo kati ko viuana. ¹³Nu tji va mana oku hungira, Jakobasa ua zira, ama tja, "Varumendu vakuetu, ndji purateneje. ¹⁴Na Simona ua hepura kutja Mukuru rutenga ua varurire vi o viuana oku Ri toororera mo o vandu kena Re. ¹⁵Nu o mambo uo vaprofete je itaverasana kuenta itji, otja tji patjangua, ¹⁶Ko mbunda ja itji Me kotoka nu E tungu rukua o tjiranda tja David, tji tja uira pehi; nu Meje ku tunga rukua o matundu ua tjo, nu E tji zikamisa, ¹⁷Kutja o vandu mba seua po ve pahe Muhona, Na imba vo viuana avihe ena Randje mu ra isaneua, ¹⁸Ma ku hungire Muhona, ngu ma ungura o vina mbi. No viungura vie avihe vi tjiukua I Mukuru oku za ko ngaaruhe.***¹⁹Nu nambano ami otji me munu kutja atu zunga imba mba tanaukira ku Mukuru oku za mo viuana'. ²⁰Nunguari matu vetjangere kutja ngave ri tjaere oku tundua ijo visenginina, no ruvakiro, no vina mbia siniua, no mbindu. ²¹Orondu Mose oku za ko tuveze otu kuru una imba mbe mu hongonona mo vihuro avihe, ama resiuua mo zosinangonge eSabata arihe." ²²Nunguari pa puero ousemba ko vaapostolo no vanene, no kereka aihe, ja zuvasanene oku toorora Judasa ngu isaneua Barsabasa, o varumendu o zohongora mokati ko vakambure, na Silasa, puena Paurusa na Barnabasa okujenda ko Antioka. ²³Novo va tjangere o vina mbi neke rao, "Okuza mo vaapostolo, no vanene, no vakambure mave hindi o mbinika ko vakambure mbaza mo viuana via Antioka, na Siria, na Silisia!" ²⁴Otja tji tua zuva kutja vemue, mbu tu ha jandjere ko omatuako, mba zire mo kati ketu ve mu zunga no mambo, no ku pukisa ominjo vienu, ²⁵Tua vaza a peri naua ku ete, tji tua zu no ku uongarera pamue no uripura umue oku hinda o varumendu o vatoororua puena o vasuverua vetu, oo Barnabasa na Paurusa, ²⁶O varumendu mba jandjera o minjo viao ena ro Muhona uetu, Jesu Kristu. ²⁷Nu otji tua hindi Juda na Silasa, mbu ma ve je ku mu serekarera o vina otjingevio. ²⁸Orondu pa munikire a peri naua ko Mbepo o Ndjapuke na ku ete kutja atu ha tua ku ene otjina tjarue otji zeu pendje na imbi o vinahepero mbi: ²⁹Kutja amu ha tunu ko vikuria mbia jandjua ko visenginina, no mbindu, no vina mbia siniua, na ko ruvakiro. Tji mue ri tjaere ku imbi mamu kara naua. Kareje naua. ³⁰Novo tji va kuturua, ovo tjiri vaja ko Antioka; novo va uongere o tjimbumba nave jandja o mbapira ku tjo. ³¹Novo tji va za no ku i resa, va jorokisirue ijo masuvisiro ua jo. ³²Nu Juda na Silasa, uina mbari o vaprofete va rongere o vakambure no mambo o mengi na ve ve zeuparisa. ³³Novo tji vaza no ku kara o majuva, va kuturua ijo vakambure mo hange oku jaruka ko vaapostolo. ³⁴Nunguari pa tjatera Silasa oku seua ngo.*** ³⁵Nu Paulusa na Barnabasa uina va kara mo Antioka, ama ve hongo, noku zuvarisa (puno ovakuao ovengi uina) Embo ra Muhona. ³⁶Nu kombunda jo majuva katjondumba, Paulusa ua tja ku Barnabasa, "Ngatu jaruke rukua tu ka varure o vakambure mo tjihuro atjihe mu tua zuvarisa Embo ra Muhona, tu ka tare kutja va kamburisa vi." ³⁷Nu Barnabasa ua ri no ndero jo ku kaenda puena Johanesa, ngu ja isaneua Marukusa. ³⁸Nunguari Paulusa ue ripurire kutja kako kuua oku tuaerera Marukusa puena vo, orondu eje tje ve sire ko Pamfilia, na ha kaenda puena vo oku ka ungura o tjiungura. ³⁹Nu imbo ave va patasana tjinene nave hanika kumue. Nu Barnabasa ua toorere Markusa nave i ko Siprasa mo skepi. ⁴⁰Nunguari Paulusa ua toororere Silasa nave piti, tjiva zire noku jandjeua ijo vakambure ko tjari tja Mukuru. ⁴¹Nu eje ua pitira mo Siria na Silicia, ama zeuparisa o zombongo.

Chapter 16

¹Nu Paurusa uina ua vaza mo Derbe na mo Listra, Nu tara, o muhongeua uorive, uena Timoteusa ua ri mo, o muatje uo mukaendu nguari o Mujuuta ngua kamburire, nunguari ihe ua ri o Muhirika. ²Nunguari no mbuze ombua mo vakambure va Listra na Ikoniuma. ³Paulusa ua zerire kutja a kaende puena je, nu otje mu toora nemu sukarisa, motjimbe tjo Vajuuta mbari mo virongo mbio, tjinga ija ve tjiua avehe kutja ihe o Muhirika. ⁴Novo tjija ve rianga mo vihuro, otjija ve jandja ku vo o maronga kutja ve je takamise inga nga zikamisiua ijo vaapostolo no vanene ko Jerusalema. ⁵Nu o zokereka otji za zikamisiua mo ngamburiro naze kuru mo vivarero e juva ne juva. ⁶Paurusa na imba mbari punaje va pitiririre mo Frigia na mo rukondo rua Galatia, na rire tji va tjaerua ijo Mbepo o Ndjapuke oku ka zuvarisa Embo ko Asia. ⁷Nu tji veja mo Misia, va tandere oku jenda ko Bithinia, nunguari o Mbepo ja Jesu kai jandjerere. ⁸Notji va kapita o Misia nave ja ko tjihuro tja Troasa. ⁹Nu o mbunikisiro ja munika ku Paurusa mo utuku: O murumendu uorive ua Makedonia ua kuramene, ame rijarikana kuje, ama tja, "Indjeje nguno ko Makedonia nu tu vatereje!" ¹⁰Nu Paurusa tjaza noku muna o mbunikisiro ndji, tue ritunine tjimanga oku jenda ko Makedonia, tji tua manene kutja Mukuru uetu isanene oku ka zuvarisa o Mbuzo o Mbua ku vo. ¹¹Nu otji tua sekama mo skepi ko Troasa, natu teremanene ko Samotrakia, nu mependukirua a tu jamo Neapolis. ¹²Nu kuzambo a tu i ko Filipi, tji tjiri o tjihuro o hongora tjo rukondo rua Makedonia ndo, uina tji tja huurirue, nu tua kara o majuva katjondumba mo tjihuro tjo. ¹³Nu me Sabata tua pitire mo tjihuro na tu i mene ro ndondu, puja tunaanguaasi mai rire oruveze ro ngumbiro. Nu tua haama pehi natu hungire kuena o vakaendu mba uongarererere mbo. ¹⁴No mukaendu uorive uena Lidija, ngu ja randisa o zonguju o zo purpuri, ngua zire ko tjihuro tja Tiatira, ngua jozikire Muhona, ue tu zuva. Muhona ngua jezururire o mutima ue katjiri kutja a puratene no mbakatui o vina mbija vi hungirua i Paurusa. ¹⁵Nu eje novo ndjiuo je tjavaza noku papitisiua, ue rijarikana kuete, ama tja, "Tji mue ndji vara kutja o uami o mutakame ku Muhona, indjeje mu ka hite mo ndjiuo jandje nu mu kare ngo." Nu otje tu karisa pehi. ¹⁶Nu pa kara nai ete tji ja tui ko ngumbiro kutja, tua hakaena kuena o mukazona uorive nguari no mbepo jo ku vetera. Ngu ja etere o vahona ve o rutumbo tjinene no ku vetera. ¹⁷Nu omukaendu ingui ua kongorerere Paurusa na ete, ama ravaere, ama tja, "O varumendu mba o vakarere va Mukuru o Mukombandambanda. Mbu ma ve zuvarisa ku ete ondjira jo ndjamo." ¹⁸Nu eje ua tjitire nai o majuva o mengi. Nunguari Paurusa tja urirue, otja tanaukira ko mbepo ombi ndji, na tja, "Me ku pangura mena ra Muhona Jesu Kristu kutja u pite mu je!" Nojo ja pita mu je mo ruveze otjingeruo indo. ¹⁹No vahona ve tji va muna kutja o maundjiro uo ndjambi jao ja jandekua, otji va kambura Paurusa na Sirasa nave ve nanene ko ruveze ruo marandisiro po murungu uo vanane. ²⁰Nu tji ve ve jeta posi jo vapangure otji va tja, "O varumendu imba mave zunganisa o tjihuro tjetu tjinene. Ovo o Vajuuta. ²¹Novo ve hongora o zongaro nde hina ku jandjerua ijo veta oku jakurua poo oku ungurua i jete, ete tjinga turi o Varoma." ²²No tjiimbumba tjo vandu otji va sekamenenene Paurusa na Sirasa; nu ovapangure otji taura o zombanda zao no va pangure ave pangura kutja ngave tonue o zongora. ²³Nu tji vaza no ku ve renga o zongora o zengi, ave ve umbu mo ndorongo nave rongo o mutjevere uo ndorongo oku ve takamisa tjinene. ²⁴Neje tja zuva o maronga nga, ue ve umbu me tuuo ro ndorongo ro mo ukoto, na pandekere o zombaze zao mo kati komiti. ²⁵Nu mangara mokati ko utuku, Paurusa na Sirasa i jave kumbu noku tanga Muhona no maimburiro. Novapandekua o vakua ve ve puratenenene. ²⁶Nu tjimanga pa kara o manjinganjingiro uehi o manene, no mazikameno uondorongo ja njinganjingsiua; nu tjimanga o mijero avihe via jezururua, no mapando ajehe aje pandurua. ²⁷No mutjevere uo ndorongo tja penduka, na munu o mijero vio ndorongo a via jezuruka; ua nanene engaruvio oku rizepa ama tjangovasi, o vapandekua va hene. ²⁸Nunguari Paurusa ua ravaera ne raka e nene, ama tja, "O rihihamisa, orondu o uete mba atuhe." ²⁹Nu omutjevere uo ndorongo ua raa omarambe okujaka nu a utuka na hiti ama zezera no mburuma, nu a uire pehi po murungu ua Paurusa na Sirasa, ³⁰Neje ue ve pitisa pendje, na tja, Varumendu, hi tjite vi kutja mbi jamue?" ³¹Novo va tja, "Itavera mu Muhona Jesu Kristu, nove mo jamua na imba o vo ndjiuo jo je." ³²Novo va hungirire Embo ra Muhona ku je, na ku imba ovo ndjiuo je avehe. ³³Kuzambo omutjevere N ue ve toorerere mo ire jo utuku ndjo naka koha o mazeze uao, neje na imba ove avehe va papitisiua mo hakahana. ³⁴Neje tja eta Paurusa na Sirasa e veeta ko ndjiuo je nu eve tuninine eriro po tjithe, ne ura ondjoroka, na imba ovo ndjiuo je avehe, tjinga a a kamburire mu Mukuru. ³⁵Nu muhuka tji pa tji, o vapangure va hindire o vaporize, ama ve tja, "Kuturuje o varumendu mbo ve jende." ³⁶No mutjevere uo ndorongo ua hungirire o mambo nga ku Paurusa, amatja, "O vapangure va tja nga mu jesiue mu jende. Nambano piteje, nu mu kaende mo hange." ³⁷Nunguari Paurusa ua tja ku vo, "Tjiva zire noku tu tonena po rutjandja, ete o varumendu vo Varoma, vetu umbire mo ndorongo atu ha pangurirue. Nambano mave vanga oku tu pitisa mo vineja? Kako! Nga veje o veni veje kutu pitisa." ³⁸Nu o vaporize vaka horora o mambo nga ko vapangure. Novo tjiva zuva kutja o Varoma otji va uruma. ³⁹Novo otji veja nave rijarikana kuvo. Nu tji ve ve

pitisa otji ve ve ningira kutja ve pite mo tjihuro.⁴⁰ Nu Paurusa na Sirasa va pita mo ndorongo, vaka hita ko ndjiuo ja Lidia. Novo va muna o vakambure nave ve zeuparisa na rire tji va piti mo tjihuro.

Chapter 17

¹Novo tjiva tuurungire o Amfipolisa na Apolonia, nave ja ko tjihuro tja Tesalonika, ku kuari no sinagoge jo Vajuuta. ²Nu Paurusa otja ko muhingo ue, ua hitire kuvo, nu o masabata jetatu amaje kongorasana a hungire kuena vo mo matjangua. ³Ama paturura na ma raisa kutja pa puire kutja Kristu a hihamisiue, noku penduka mo vati. Nu uatjere, nu ingui Jesu ngu me zuvarisa mu ene o nguri Kristu. ⁴Nu tjiva vo Vajuuta vavo va itaverere nave rikuto o veni ku Paurusa na Silasa, no tjimbumba o tjinene tjo verikotamene vo Tjihirika, no tjivarero tjo vakaendu o zohongora. ⁵Nunguari o Vajuuta mbe ha itaverere, va teruru, nave toorere o varumendu o varunde mbu jave rianga ondera ja ure mo marandero, nave uongere kumue o tjimbumba o tjinene, nave tjiti ezunganeno mo tjihuro atjihe. ⁶Nu ave vete ondjiuo ja Jasona ama ve paha okupitisa Paurusa na Sirasa pendje novandu. Nu tjive hevemuine, va nanenene Jasona no vakambure vorive po murungu uo vapangure vo tjihuro, amave ravaere kutja, "Imba ovarumendu mba zunganisa o uje auhe va tukuruka veri muno uina. ⁷Nu ovarumendu imba Jasona o mba jakura ve pirukira o mazikamisiro uo mukesare, amave tja; pena o mbara o nguao- Jesu. ⁸Nu va zunganisire otjimbumba no vapangure vo tjihuro mbuva zuvire ovina mbi. ⁹Nu tji va za noku toora o tjisuta mu Jasona na imba o vakua o vesa a vei. ¹⁰Outuku mbo o vakambure otji va hinda Paurusa na Sirasa ko Berea. Ovo, tji vaka vaza va hita mo sinangonge tjo Vajuuta. ¹¹Nu imba vari zondunge o zondjere tjinene oku kapita imba o va Tesalonika, mokutja ovo ijave jakura Embo no uripura mbua paturuka, aruhe amave nongonona mo Matjangua kutja tjiri o vina vi ri nao. ¹²Kuzambo o vengi mo kati kavo otjiva itavera, o varumendu no vakaendu o vengi o vatengua o Vahirika. ¹³Nunguari o Vajuuta va Tesalonika tji va zuva kutja Embo ra Mukuru ma ri zuvarisiua i Paurusa ko Berea, va ja ngo uina, nave ka zunganisa o vandu. ¹⁴Nu mo tjimanga, ovakambure otji va hinda Parusa kuta ko muronga, nunguari Srasa na Timoteusa va sua ngo. ¹⁵Nunguari imba mba tikire Paurusa ve mu tuara nga ko tjihuro tja Athens. Novo tji va jesire Paurusa imbo, va jakura omaraa okuza muje oku tuara ku Sirasa na Timoteusa kutja veje ku je mo tjimanga. ¹⁶Nunguari Paurusa ngunda ameve undjire mo Athens, o mbepo je ja hihamenue mo ukoto ue, tja muine kutja o tjihuro tje ura o visenginina. ¹⁷Nu eje otja hungira ejuva ne juva mo sinangonge kuena o Vajuuta na imbambu ja ve rikotamene ku Mukuru, no ko marandero ejuva arihe, ama hungire kuena avehe mbe ri ngo. ¹⁸No zonongo zo mahongero zorive, zo Tjiekure no Tjistoiki va pakaena kuena e. Nu tjiva va tjere, "o mundu ngui ngu hungira o viporoporo ma tja tjike hapo?" Nu imba tjiva, "Ma munika otja o muzubarise uo vakuru vambangu," eje tjinga ija zuvarisa Jesu no mbendukiro ku vo. ¹⁹Novo otji va toora Paurusa nu ave mu jeta po Areopagusa, nave tja, "Tu tjivisa kutja o mahongero inga omape ngu mo hungire o ua tjike? ²⁰Orondu ove mo jeta o vina via mbangu mo matui uetu. Nambano otji matu vanga okutjiua kutja o vina mbi mavi heje tjike?" ²¹(No va Athens avehe, no vandu va mbangu mba tura mo, kavena tjina tjarue tji ve suvira ko pendje noku serekarera poo oku puratena o tjina o tjipe.) ²²Nu Paurusa ua kuramene pokati ko Areopagusa, na tja, "Varumendu, va Athens, Ami me munu kutja muna o ndira ko o mukuru mo vina avihe. ²³Orondu tji je kapita ne munu o vina mbi mu rikotamena ko, mba muine ezuko uina nda tjangua: "Ku Mukuru Ngu Heiue." Otja tji muha tjia na ingui ngu mu rikotamena ko, ami me Mu tjiukisa kuene. ²⁴Mukuru ingui ngua ungura o uje no vina avihe mu uo, mena rokutja Eje o Muhona ue Juru no uje, ka kara mo zondembri ndatungua no make. ²⁵Poo oku ungurirua no make uo vandu tjimuna una tja hepa, orondu Eje u jandja o muinjo no musuvano no vina avihe ku avehe. ²⁶Nu Eje ua ungurire o viuana avihe no mbindu imue oku tura kombanda jehi arihe, Ama ziki o tuveze tu tua zikamisiua rukuru, no mikuro vio ma turiro uao, ²⁷Kutja ve pahe Mukuru, no kutja nani mave Mu pmbaha nave mu munu, nandino Eje keri kokure na auhe uetu. ²⁸Orondu Mu je tu hupa nu tu kaenda, nu tuo uini uetu, poo otja o vahongonone venu vo mitandu tji va tja, "Orondu o uete o rukuato Rue uina." ²⁹Okutja tji turi o rukuato rua Mukuru, katu sere oku ripura kutja ngahino ongaroja Mukuru jasana ko ngoldo, poo silveri, poo eue nda hongua no unongo no urizemburuka uo mundu. ³⁰Nunguari Mukuru tjiri, otja rurumisire o meho ue ko tuveze tuo ku ha tjia, nu nambano ma rakiza katjiri kutja ovandu avehe akuhe ngave riverere ko ndanaukiro. ³¹Orondu Eje u nejuva nda zikamisiua ndi Me je ku pangura o uje mo usemba no Murumendu ngua toorora. Mukuru ua andja ouhatoi ku avehe noku Mu pendura mo vati. ³²Nu ovarumendu va Atensa tji va zuvire o mbendukiro jo vati, tjiva otji va njekerera Paurusa; nu tjiva ave tja, "Matu je ku ku puratena rukua o o hunga na itji." ³³Nu kombunda ja nao Paurusa otja pitire mokati kao nai. ³⁴Nunguari o varumendu tjiva ve rikuto ku je o veni nave kambura, mokati kavo muari Dionisiua ingui o Muareopagite, no mukaendu ngu ja isaneua Damarisa, no vakua o puena vo.

Chapter 18

¹Kombunda jo vina mbi Paurusa ua sekamene mo Atens ne ja ko Korinde. ²Ingo ua vazere o Mujuuta ngu ja isaneua Aquila, ngua kuatererue ko Pontusa, nu ngue ere o upe okuza ko Italia, puena o mukaendu ue Priskira, orondu Klaudiaas tja rakizire kutja o Vajuuta avehe ngave pite mo Roma, Paurusa ue ja ku vo, ³Nu mokitja eje ua ri o uo tjiungura tjimue tjimuna vo, ua kara na ungura puena vo, orondu o tjiungura tjao jari oku ungura o zotenda. ⁴Nu Paurusa ija hungire mo sinangonge me Sabata arihe, ama zuvisa o Vajuuta no Vahirika. ⁵Nu oo Sirasa na Timoteusa tji veja oku za ko Makedonia, Paurusa ueri jandjere kembo, na zuvarisire o Vajuuta kutja Jesu, o ngu ri Kristu. ⁶Nu o Vajuuta tji va pandere noku jamburura, eje ua pukumunine o mbanda je, na tja kuvo, "Ombindu jenu i ri kombanda jo viuru vienu o veni; Ami mba kohororua mu jo. Oku za mu nai me i kovo Viuana." ⁷Nu ua sekama mbo na ka hita mo ndjiuo jo murumendu umue ngu ja isaneua Titijasa Juustusa, ngu je rikotamene ku Mukuru. O ndjiuo je jari posi jo sinangonge. ⁸Nu Krispusa, o munane o hongora uo sinangonge, ua itaverere mu Muhona puena imbo vo ndjiuo je avehe; No o vengi va Korinde tjiva zuvire itji va kamburire na ve papitisiua. ⁹Nu Muhona ua hungirire kuena Paurusa mo utuku no mbunikisiro, "O tira, nunguari hungira, nu o muina. ¹⁰Orondu Ami Mbi ri puena ove, kapena umue ngu me rimengere ove oku ku hihamisa, orondu Mbi na o vandu o vengi mo tjihuro tji." ¹¹Paurusa ua kara ngo o mbura no mieze hamboumue, ama hongo Embo ra Mukuru mokati kao. ¹²Nunguari Gario tjari o munane mo Akaija, o Vajuuta avehe ve rikutire kumue nave taurire mu Paurusa, nave mu jeta ko tjihavero tjombanguriro; ¹³Ama ve tja, "Omurumendu ingui u popa o vandu oku rikotamena ku Mukuru mo muhingo mbua hanika no Veta." ¹⁴Nu Paurusa tja ripo oku paturura o tjinjo tje, Galio ua tjere ko Vajuuta, "Andaku tjiri, pena otjina tji tja tjitua navi, poo oku zunda ko urunde, itja pe kara ezeva ku ami ro ku mu puratena. ¹⁵Nunguari tjari o zombata zembo, no mana, no zo veta jenu, ritarereje ku zo o veni. Orondu ami hina ku zera kutja mbi rire o mupangure uo vina o hamukuena imbio." ¹⁶Nu Gario ueve ramba po tjihavero tjombanguriro. ¹⁷Nu ovo avehe otji va kambura Sostenesa, o munane o hongora uo sinangonge, nave mu tonone po murungu uo tjihavero tjo tjombanguriro. Nunguari Galio ke rikendere na imbi mbi va tjita. ¹⁸Nu Paurusa, tja zire noku kara o majuva o mengi, ua raere o vakambure nai ko Siria mo skepi puena Priskira na Aquila. Nu kunda a hija zapo po makurameno uo zo skepi, Kenkrea, ua kondere o zondjise mena ro makuizikiro nga ungurire. ¹⁹Nu tji veja ko Efesusa, Paurusa ua esa Priskira na Aquila ingo, nunguari eje o muini ua hitire mo sinangonge na kara no mahungi kuena o Vajuuta. ²⁰Novo ve mu ningirire kutja a kare o rure puena vo, nu eje ka itaverere. ²¹Nunguari ue ve virikiza, ama tja, Nunguari me kotoka ku ene rukua o tjeri ombango ja Mukuru." Neje ua rondere o skepi na piti mo Efesus. ²²Nu Paurusa tja vaza ko Kesarea, ua ire naka minika o kereka ja Jerusarema, nai ko Antioka. ²³Nu tjaza noku kara o ruveze katjondumba ngo, Paurusa ua sekamene nai kehi ra Garatia na Frigia ama zeuparisa o vahongeua avehe. ²⁴Nunguari o Mujuuta uo tjorive ngua rukirue Apolosa, ngua kuatererue ko Aleksandria, o musore uo mambo no ngua tjivirue o matjangua ue ere ko Efesusa. ²⁵Apolosa ua hongerue mondjira ja Muhona. Neje tjinga ari o mutue mo mbepo, ua hungirire na hongo o vina via Muhona no ukahu, nangarire eje ija tjiua o mbapitisimo ja Johanesa uriri. ²⁶Apolosa ua utire oku honga no uvande mo sinangonge. Nunguari Priskila na Aquila tjive mu zuva, vemu toorera ko tjikoro, nave ke mu handjaurira o ukahu o ndjira ja Mukuru. ²⁷Neje tja tandere oku tuurungira mo Akaija, o vakambure mba zeuparisirue otji va tjangera o vahongeua oku mu jakura. Neje tja vazere ua zeuparisire tjinene imba mba kamburire mena ro tjari. ²⁸Aporosa eje tja taara o Vajuuta mo zombata po murungu uo vandu, na raisa mo Matjangua kutja Jesu onguri Kristu.

Chapter 19

¹Nu pa kara nai kutja, ngunda Aporosa ae ri mo Korinde, Paurusa ua tuurungire o miruko vio kombanda neja ko Efesasa, nu ua vazere o vahongeuva vemue ingo. ²Nu Paurusa uatja kuvo, "Ene mua jakura o Mbepo o Ndjapuke tji mua kambura? Novo vatja ku je, "Ete katu zuvire nandarire kutja ku no Mbepo o Ndjapuke." ³Paurusa eje ua tja ku vo, "Nu nambano ene mua papitisiua mu tjike?" Novo va tja, "Mo mbapitisimo ja Johanesa." ⁴Nu Paurusa ua tja, "Johanesa tjiri ua papitisire no mbapitisimo jo meriverero ko ndanaukiro. Ama raere o vandu kutja ngave itavere mu Ingui ngu meja kombunda je, o kutja, mu Jesu Kristu." ⁵Nu ovandu tjiva zuva ovo va papitisiua mena ra Muhona Jesu. ⁶Nu Paurusa tja jambeka o make ue kuvo, o Mbepo o Ndjapuke je ja ko mbanda jao, nave hungire no maraka nave profete. ⁷Navehe vari o varumendu mangara o murongo na vevari. ⁸Paurusa eje ua hitire mo sinangonge na hungire no uvande o mieze vitatu, ama hungire o zondunge kuena vo noku kondjisa kutja ve itavere o vina o hunga no uhona ua Mukuru. ⁹Nunguari ovajuuta tjiva va kukutisire o mitima viao, nu ka ve itaverere, ama ve hungire o uvi o hunga no Ndjira po murungu uo vandu. Nunguari Paurusa ua pitire mu vo, nu atooro o vahongeuva mu vo, na hungire o zondunge kuena vo aruhe mo skole ja Tiranusa. ¹⁰Nu pa kara nai o ure uo zombura mbari, kutja imba avehe mba turire mo Asia otji va zuvire Embo ra Muhona Jesu, o Vajuuta no Vahirika. ¹¹Nu Mukuru ua tjitire o viungura vio masa mbi ha iririrue no make ua Paurusa, ¹²kutja nangarire o u sanduka no tuhira tu tuazu ko mukova ue ija tu tuua ko vavere no mitjise avi piti mu vo, no zombepo o zombi aze piti mu vo. ¹³Nu vemue vo Vajuuta mbu jave rianga ama ve naka o zombepo o zombi no masa uo undjai. Va rorere oku ungurisa ena ra Muhona Jesu kombanda ja imba mbari no zombepo o zombi, ama ve tja, "Mena ra Jesu, ngu zuvarisiua i Paurusa memu pangura kutja mu pite." ¹⁴O mupristeri o munene uo Vajuuta, uena ra Skeva, uari novazandona hambombari mba tjitire nai. ¹⁵Nu me zirira o mbepo ombi, ja tjere kuvo, "Jesu mbi Mu tjia, Paurusa mbi tjia komunda ue; nunguari ene o uene oo uani?" ¹⁶No murumendu ingui mu muari no mbepo o mbi, ua tukira muvo, neve taara neve tono. Nu otji va purukuta mondjiuo nave tupuka muzu ava tetua o zombara. ¹⁷Nu itji tja tjiukirue ku avehe, Vajuuta no Vahirika mba turire mo Efesusa. Nu ovo va uruma tjinene, nu ena ra Jesu ari peua o ndengero o nene. ¹⁸Nu ovengi vo vakambure ve ere, ave rihepura nave hongonona o vitjitua viao ovivi mbi va tjita. ¹⁹Nu uina o vengi va imba mbu jave tjiti o vio undjai, va etere o mambo uao nave je njosire po murungu ua avehe. Nu tjiva kondononene o ndengu jo mambo nga jari o vimariva vio silveri o majovi o mirongo vitano. ²⁰Embo ra Mukuru otji re kurire tjinene na ri honapara mozo ndjira zomasa. ²¹Nu kombunda jo vina mbi tjivia manuka, Paurusa ua manene mo mbepo je kutja a kapite na Makedonia na Akija mo ndjira a mai ko Jerusalema, ama tja, "Tji mbazu noku jenda ngo, mbaso ku ka muna o Roma uina. ²²Paurusa ua hindire ko Makedonia vevari mbu ja ve mu vatere, Timoteusa na Erastusa. Nunguari eje a seua mo Asia o majuva. ²³Nu mo ruveze ndui kua pendukire e zunganeno enene ohunga no Ndjira. ²⁴Orondu o muhambure uo vitenda uorive uena Demetriusa, ngu ja hambura o tjiserekarera tjo ndemberi jo mukuru uo tjisenginina o serekaze Diana, ija eta o vihohe o vingi ko vaungure. ²⁵Eje mba uongarisire pamue no vakua mbu ja ve ungura o viungura otja imbi, natja, "Varumendu, mamu tjia kutja mo tjiungura tji o mu tu ungura mo otjimariva otjingi. ²⁶Nu mamu munu noku zuva kutja, ka mo Efesusa poruatjo nunguari o mo Asia atjihe, ingui Paurusa ma tanaura na pukisa o tjiimbumba tjo vandu o tjinene, Ama tja, imba mba ungurua no make kao mukuru. ²⁷Nu kakutja itji ma tji jeta o umba kuete uriri, kutja o tjiungura tjetu matji tengururua, nunguari o mukuru o munene o serekaze Artemisa mai ngara ka tjina, no unene ue uina mau janda, ngu rikotamenua ijo Asia atjihe no uje." ²⁸Novo tji va zuvire va pindikire tjinene, nave ravaere, amave tja, "O munene o Artimisa uo Vaefese!" ²⁹No tjihuro atjihe tje urire ezunganeno, no vandu va tupukire ko ruveze ruo manjando no ndero imue uriri. Nu va kamburire ovakuke voujenda va puena Paurusa, Gaijusa na Aristarkusa, mba zire ko Makendonia. ³⁰Nu Paurusa ua zerire oku hita mo tjiimbumba tjo vandu, nunguari o vahongeuva ave he mu jandjere. ³¹Nu vemue vo zohongora va Asia, mbari o mapanga ue, va hindire o maraa ku je, amave rijarikana kutja e rijeta o muini ko ruveze ruo manjando. ³²Ovandu tjiva tjiri ijave ravaere o tjina tji, nu varue tjarue, orondu o mbongarero ja pandjarisire o muhungi. No vengi vao kaave tiua kutja va uongarere tjike. ³³Nu tjiva vo tjiimbumba va zemburukisa Arekisanda, o Vajuuta tjia ve mu undururire ko murungu. Nu Arekisanda ua nangere neke re ama zeri oku rizirira kovandu. ³⁴Nunguari tji va tjiwirue kutja eje o Mujuuta, avehe va ravaerere neraka rimue o ure uo zoiri mbari, O munene Artemisa uo Vaefese!" ³⁵No omutjange uo tjihuro tja zire noku muinisa o tjiimbumba, ua tja, "Varumendu Vaefesasa, O uani omundu mokati kenu ngu ha tjia kutja o tjihuro tjo Vaefese tji rikotamena ko mukuru o munene Artimisa, na itji o tji sekarera tji tja uire okuza ke juru. ³⁶Nu o vina mbi otja tji vi hina mapataneno, opu muaso ku pora namu ha tjiti o tjina mo zonduma. ³⁷Orondu ene mua eta o varumendu imba, mbe hina va pundire o zondemberi poo oku jamburura o mukuru uenu o serekaze. ³⁸Nu Demetriusa na iba mberi mo tjiungura tjimue naje, tji ve no tjiposa no mundu kaani, o vetaja paturuka nu pena o vapangure, ngave tuare o viposa viao ko veta. ³⁹Nunguari tji mamu

pura tjimue o hunga no vina viarue, mavi tunua mo mbongarero ndji ri kehi jo veta. ⁴⁰Orondu tu rimo umba uoku pangurirua ezunganeno o hunga na ndino, otja tji pe hina ezeva ndi matu zirire naro o ndunganeno ndji.***

Chapter 20

¹No mungunda tji uaza noku ua pehi, Paurusa ua isanena o vahongeua ku je, e ve zeuparisa, na rire tja sekama oku hita mo Makedonia. ²Nu tja pitirire mo makondua ngo, ameve rongo no mambo o mengi, na rire tjeja ko Greece. ³Neje tjaza noku kara o mieze vitatu ngo, ape kara no ndando ombi ohunga naje ijo oVajuuta eje tje rirongerere oku jenda ko Syria, nu otja tuurungire mo Makedonia. ⁴Nguari puna je oku kavaza ku Asia jari Sopatera ua Berea; na Aristarkusa na Sekundusa ova kambure mbaza mu Tesalonika; na Gaijas ua Derbe, na Timoteusa; na Tikikusa, na Trofimusa okuza ko Asia. ⁵Nu ovarumendu imba va kaendere ko murungu nave ke tu undjira ko Troasa. ⁶Nu tua za ko Firipi mo skepi nu kombunda uo majuva uo Mboroto ndji ha Surisirue, nu mo majuva jetano atu vaza kuvo ko Troasa. Ingo tua ka kara o majuva hambombari. ⁷Nu me sabata e tenga, tjitua uongarisirirue pamue oku teja o mboroto, Paurusa ua hungira kuno ovakambure. Ngua tiere oku jenda me pendukirua otja hungira omambo omare kuena vo nga mokati ko utuku. ⁸Nu muari o marambe o mengi me tuuo ro kombanda mu va uongarerere. ⁹Nu po ruiho pa haamane omurumendu o mutanda uorive uena Eutikusa, nu ua havererue ijo zombotu o zondeu. Nu Paurusa ngunda ama hungire orure, ingui omurumendu omutanda, otja uira pehi oku za ko ndendeko jo ndjiuo o itjatatu, na toorerua kombanda a eri orurova. ¹⁰Nu Paurusa ua herukira kehi, na uire kombanda je, nemu putaka. Natja. "Amu uruma, orond u ngunda uno muinjo." ¹¹Neje ua ronda kombanda naka teja o mboroto, na ri. Nu tjaza noku hungira orure ngatji patji nu arire tjai. ¹²Novo va jeta o murumendu ingui o mutanda ae no muinjo nave huhuminiua tjinene. ¹³Nete tua tenga po, ko murungu ua Paurusa a tu i ko Asos mo skepi, a tua tie oku ka toora Paurusa ingo. Orond u eje ua rakizire nao, eje tjinga a ire ngo pehi. ¹⁴Nu tja hakaena kuena ete ko Asosa, tue mu toora natu mu jakura mo skepi na tu ja ko Mitilene. ¹⁵Natu sekama ngo mo skepi, nu me pendukirua atu heruka o mbarakana na Kiosa. Nu me pendukirua atu heruka mo Samosa, Nu me pendukirua atu jamo tjihuro tja Milete. ¹⁶Orond u Paurusa ua tiere oku kapita o Efesusa mo skepi, kutja a ha njono o ruveze mo Asia; orond u eje ua hakahanene kutja aka kare mo Jerusalema, me juva ro Pentekoste, tji pa urika. ¹⁷Okuza ku Miretusa ua hindire ovarumendu ku Efesusa neve isanene kuje o vanene vo kereka. ¹⁸Novo tji veja ku je, Eje ua tja ku vo, "Ene mamu tjiua, okuza ke juva etenga okujata ombaze mu Asia, kutja mba kara puena ene o tuveze atuhe. ¹⁹A mbi ungurira Muhona no merisusuparisiro ajehe uo uripura, no mahoze o mengi no marorero o mengi nga kara ku ami mena ro ngondjero jo mauerekerero uo Vajuuta. ²⁰No muano mbumbi hina mba horekere ko tjimue tjo mbuiro ku ene, kutja e he mu hongo, nemu hongere po murungu ua avehe, no kuza mondjiuo oku jenda kondjiuo, ²¹Ame hongonona ko Vajuuta na kova Hirika, o meriverero uo ndanaukiro ku Mukuru, no ngamburiro mo Muhona uetu Jesu Kristu. ²²Nu nambano, tareje, me i ko Jerusalema a mba pandekua ijo Mbepo, a mbi hina ku tjiua kutja ma ku ka tjitua tjike ku ami ngo, ²³Pendje no kutja o Mbepo o Ndjapuke U ndji tjivisa kutja mo tjihuro atjihe mbi undjua ijo mapando no mauzeu. ²⁴Nunguari kapena tjimue tjo vina mbi tji tji ndji njinganjingisa, nu uina hi vara o muinjo uandje auri o munandengu ku ami, kutja mbi jenene oku mana o tjiungura tjandje no ndjoroka, no ruhindo ndu mba jakura mu Muhona Jesu, oku zuvarisa o Mbuze jo tjari tja Mukuru. ²⁵Nu nambano, tareje, Ami me tjiua kutja amuhe, ene mbu mba riangere ame zuvarisa o uhona, kamuna ku uhuara ama mu munu o murungu uandje, ene mu ²⁶Otji me hatoirire ku ene me juva ndi kutja o uami o mukohoke ko mbindu ja avehe. ²⁷Orond u hina pu mba horekere oku mu raera o mbango aihe ja Mukuru. ²⁸Opu mua soku ritjevera o veni, na indui o rupanda aruhe, ndu mua zikua kombanda jaro oku ru tjevera ijo Mbepo o Ndjapuke. Takamisa oku risa o kereka ja Mukuru, ndja randa no mbindu Je o muini. *** ²⁹Orond u me tjiua tji, kutja tjimba zu noku jenda, o zombungu o zo njondorore maza je ku hita mokati kenu naze njono o rupanda. ³⁰No mokati kenu oveni, ovarumendu mave je kusekama mbu mave je ku hungirao viporoporo, oku pukisa navio o vahongeua, kutja ve ve kongorere. ³¹Nu tjevereje nu zemburukeje kutja oure uo zombura ndatu, hina pu mba kuramene oku ronga avehe omutenja no utuku no mahoze. ³²Nu nambano, me mu jandja ku Mukuru, na ku indi Embo ro Tjari Tje, o ro ndi mari jenene oku mu tunga noku mu pa eta mokati ka imba avehe mbu mave japurua. ³³Ami hina pu mba nanukirua ko silveri, poo o goldo poo o zombanda zo mundu. ³⁴Nunguari ene mamu tjiua kutja o make nga ja unguririre o mauhepe uandje, no ua imba mbari puena ami. ³⁵Mu imbi avehe mbari o tjihorera ku ene, mo zohupo zenu, kutja mua soku vatera imba mba ngundipara, nu amu zemburuka o mambo ua Muhona Jesu, kutja Eje o muini Ua tjere: 'Pena o uningandu o uingi mo ku jandja oku kapita moku jakura.' ³⁶Nu tja zire noku hungira nai ua uorera o zongoro ze pehi, na kumbu puena vo avehe. ³⁷Nu pari no maririro tjinene muvo avehe, nu va uiririre mo sengo ja Paurusa nave mu hupite tjinene. ³⁸Ama ve hihamisiua i inga o mambo nga hungirire uo kutja, kanaa ve uhuara ama ve munu o murungu ue rukua. Novo ve mu tika nga ko skepi.

Chapter 21

¹Nu pa kara nai kutja tue riporere kuvo, o ruveze ruo skepi oku jenda tji rue ja, , tueja o semba ko Kos, nu mependukirua atu vaza ko Rodesa, nu kuazambo a tu ja ko tjihuro Patara. ²Nu tji tua munu oskepi a matji kondere ku Foenecia, a rire tji tua hiti mutjo natu kaenda. ³Nu tji tua muna o Siprusa, tue tje sa ko kumoho o skepi, natu kondo ku hita mo Siria, natu vaza kuTira, orond u o skepi ija tji herura o mituaro ngo. ⁴Nu tji tua vaza o vahongeu, tua kara ngo o majuva hambombari. Nu mo Mbepo va raerere Paurusa mo kutja ka sere oku jenda ko Jerusalema. ⁵Nunguari o majuva uetu tjija manuka, tua pita, natu kaenda mo ujenda uetu, novo avehe, no vakaendu vao, no vanatje, vetu tika nga pendje jo tjihuro. Nu tua uorera o zongoro zetu pehi po mukuro natu kumbu. ⁶nu tji tuaza noku virikasana. Nu tua ronda mo skepi, novo ave jaruka kozo jao. ⁷Nu tji tua manene oujenda uo makondero okuza koTira natu ja mo Ptolemais. Nu ingo atu minike ova kambure nu a tu kara puena vo ejuva rimue. ⁸Nu me pendukirua tua pita, natu ja ko Kesarea. Nu tua ka hita mo ndjiuo ja Filipa, ingui o muevangeli, nguari umue ua imba o hambombari, natu kara puena je. ⁹Nu omurumendu ingui uari no vasukona vane, mbe hija tjia o varumendu, mbu jave profete. ¹⁰Nete otja tji tua kara o majuva, o muprofete uorive okuza ko Judea, uena Agabusa ua raukire. ¹¹Neje ue ja kuete na toora ekuamo ra Paurusa. Naro neri pandeke naro o zombaze no make, na tja, "o Mbepo o Ndjapuke ma hungire o vina mbi, 'Nu indji oondjira O Vajuuta ko Jerusalema otji mave ka pandeka o murumendu ue kuamo ndi, nave mu jandja mo make uo vandu vo viuana.'" ¹²Nu tji tua zuva o vina mbi, ete no vature va ingo, arire tji tue rijarikana ku Paurusa kutja a ha i ko Jerusalema. ¹³Nu Paurusa otja zira, "Mamu ungura tjike, tji mamu riri noku ndji njaa o mutima? Orond u ami hi rituninine oku pandekua uriri, nunguari uina oku ka tira en era Muhona Jesu ko Jerusalema." ¹⁴Nu mena ro kutja Paurusa tje ha viurirue, tua muina nu kuzambo atu tja, "Ombango ja Muhona ngai tjitue." ¹⁵Nu kombunda uo majuva ngo, tua toora ozondjatu zetu, na tu i ko Jerusalema. ¹⁶Nu mba kaendere puna ete uina jari ovahongeu tjiva mba zire mo Kesarea. Nu va jeterere Manasona, omurumendu ua Siprusa, o muhongeu o mukuru, ngu tua sere oku ka kara po je. ¹⁷Nu tji tua vaza ko Jerusalema, o vakambure vetu jakura no ndjoroka. ¹⁸Nu mependukirua Paurusa ua kaenda puena ete ku Jakobasa, no vanene avehe opu vari. ¹⁹Nu tja zire noku ve minika ua serekarera ko tjimue na tjimue o vina Muhona mbia ungurire mo ruhindo rue mokati ko viuana. ²⁰Nu tjiva zuvre itji, va hivirikire Muhona, nave tja ku je, "Mo munu, muketu, kutja o majovi jengapi uo Vajuuta mba kambura. No kutja ve kongorera o Veta no upandi. ²¹Novo va raerua o hunga na ove, kutja u honga o Vajuuta mberi mo viuana oku imbirahi Mose, a mo tja ka ve sere oku sukarisa o vanatje vao, poo oku takamisa o tuzo tuo. ²²Nambano otje ri tjike? Tjiri ovo mave je ku zuva kutja ove ue ja. ²³Okutja ove tjita itji tji matu ku raere. Tuna o varumendu vane mberi kehi jo makuizikiro. ²⁴Toora ovarumendu imba nu u ke ri japure puena vo, nu u ke ve sutire o tjisuta tjoku ri henja o viuru, nu avehe maveje ku tjia avihe mbi va raerue o hunga naove o vinauriri, nunguari ove u kaenda mo mbuiro nu u takamisa o veta. ²⁵Nu otja kovo viuana mbia kambura, tue vi tjangera oku vi rong kutja ngaa vi takamisa tjimue tja imbio, no kutja ve ritjaere oveni ku imbi mbia punguhirua o visenginina, no mbindu, na itji tji tja siniua, na ko ruvakiro." ²⁶Nu Paurusa ua toora ovarumendu, me pendukirua otje rijapura puena vo. Nu a ve hiti mo ndemberi, na tjivisa kutja pa sua o majuva jengapi koku japurua kua, no mbunguhiro tji mai je ku ungurirua auhe uao. ²⁷O majuva hambombari tji jari pooku jenenisiua, o Vajuuta tjiva mba zire ko Asia, tji va mu muine Paurusa mo ndemberi, va zunganisire o vandu nave tua o make ku je. ²⁸Amave ravaere, "Varumendu va Vaisraera, tuvaterere! Ingui oo murumendu ngu honga o vandu kona akuhe oku pirukira o vandu, no veta, no pona mba. Nu rukua, ua hitisa o Vahirika mo ndemberi, na tunda o ruveze ndui o rujapuke." ²⁹Ovo tjinga ve mu muine komurungu ua nao mo tjihuro puena Trofimusa ingui o Muefese, otji va tjangovasi Paurusa ue mu jeta mo ndemberi. ³⁰No tjihuro atjihe tja njinganjingire, no vandu otjiva purukuta nave tuako o make ku Paurusa. Nave mu nanene pendje jo ndemberi, Nu tjimanga o mijero avi jezerua. ³¹No tja tjia ve vanga oku mu zepa, o mbuze ja vaza ko munane uo vasorondate, kutja o Jerusalema atjihe tjiri me zunganeno. ³²Neje tjimanga ua toora o vasorondate, no vakendurio na tupuka kuvo. Nu ovandu tji va muna o munane no vasorondate, ovo otji va kuramisa oku tona Paurusa. ³³Nu omunane uo vasorondate o tjeja popezu naje, na pangura kutja nga pandekue no zoketanga mbari. Nu ja pura kutja eje o uani nu ua ungura tjike. ³⁴Nu tjiva va ravaera o tjina tjimue, nu varue ave ravaere tjarue, numo kutja omunane uo masorondate ka tjivirue o uatjiri uezunganeno mena ro makueneneno, otja pangura kutja Paurusa nga tuarue ko tjitunga. ³⁵Nu tji tjeja po zondondo zo marondero, ua toorua ijo o vasorondate mena re handukiro ro tjimbumba. ³⁶Orond u o tjimbumba tjo vandu tja kongorerere amatji ravaere, "Nga jende!" ³⁷Nu Paurusa tjari pooku hitisiua mo tjitunga, eje ua tja ko munane uo masorondate, "O veta mai jandjere kutja mbi hungire o tjina ku ove?" Neje ua tja, "Ove u tjia o Tjihirika? ³⁸Ove nanguari ka ove o Muengipte ngua tjitire ezunganeno mo majuva nga kapitire, na tuara o vazepe o majovi jane mo kuti ongaango?" ³⁹Nunguari Paurusa, ua tja, "O uami o Mujuuta nguaza ko tjihuro Tarsusa, mo

Silisia. Ouami omuture uo tjihuro o tjinandengu. Nu meku ningire, ndji jandjera mbi hungire kuena o vandu."

⁴⁰Nu omunane uo masorondate tjemu jandjera, Paurusa ua kurama mo zondondo,nu a na nanga o vandu neke. No ovandu avehe tjiva muina, ua a hungirire kuvo meraka ro Tjiheperi. Na tja,

Chapter 22

¹Varumendu vakuetu, noo tate, nambano purateneje tji me rizirire po murungu uenu." ²Nu tji va muine kutja Paurusa ma hungire kuena vo meraka ro Tjiheperi, ovo va muinine tjinene. Nu eje ua tja, ³O uami o Mujuuta, ngu mba kuaterua ko Tarsus mo Silisia, ngu mba hongua mo tjihuro tji kehi jo zombaze za Gamaliel. Ngu mba hongua katjiri o veta joo tate. Ngu mba takama mu Mukuru, otja tji mu ri amuhe ndinondi. ⁴Mba tatumisire o Ndjira ndji nga ko ndiro, ambi pandeka noku umba mo zondorongo o varumendu no vakaendu, ⁵Otja ingui o mupristeri o munene, na imba ova nene avehe tji mave hatoire. Nu mba jakurire o zombapira kuvo zo vakamburea ko Damaskasa, nu e ingo oku keve eta mo mapando kutja ve je ku verua. ⁶Nu pa kara nai ku ami kutja, ngunda a mbiri mo ujenda popezu na Damaskasa kutja tjimanga mo kaviriviri, o ndjerera o nene ndja zire me juru je ndji koverere. ⁷Nami mba uira pehi nu ezuu eraka nda tjere ku ami, "Saulusa, Saulusa, mo Ndjira tatumisire tjike?" ⁸Nami mba zirire, "O ove une, Muhona?" Nu Eje Ua tja ku ami, "O Uami Jesu ua Nasareta, ngu mo tatumisa." ⁹Nu imba mbari puena ami, va muna indji o ndjerera, nunguari kave zuvire eraka raingui nguja hungire kuna ami. ¹⁰Nami mba tja, "Hi tjitevi Muhona?" Nu Muhona Ua tja ku ami, "Sekama, nu ujende ko Damaskasa. Nu ingo mo ka raerua o vina avihe mbia tuninua ove oku tjita." ¹¹Nu ami otja tjije ha munu mena ro ujere uo ndjerera ndji, mba nanua ko rupangu i imba mbu mbari puena vo, e ka hita mo Damaskasa. ¹²Nu ingo mba ka uana kuna umue uena ra Ananiasa, o murumendu o mutue mo ngamburiro otja ko Veta, nguna o mbuze o mbua mo Vajuuta avehe mba tura ngo. ¹³Ue ere kuami, na kurama puami, natja, "Mukuetu, Saulusa, jakura oku muna kuoje!" Nu mo ire o tjingejo ndjo emu munu. ¹⁴Nu eje ua tja, "Mukuru uoo tate Ue ku toorora kutja u tjiue o mbango Je, no kutja u mune ingui o Musemba, nu u zuve eraka ndi mari zu mo tjinjo Tje. ¹⁵Orondu ove mo je ku rira o hatoi ko vandu avehe ja itji tji ua munu noku zuva. ¹⁶Nambano mo uombisiua i tjike? Sekama nu u papitisiue, kutja u kohue o mauvi uoje, a mo isana ena ra Muhona." ¹⁷Nu tjimba jarukire ko Jerusalema, nu ngunda a mbiri mo ndemberi ame kumbu, o mbunikisiro jeja puami. ¹⁸Nu e Mu munu ama tja nai ku ami, "Sekama nu pita tjimanga mo Jerusalema, orondu kanaa ve jakura o uhato i uoje o hunga na Ami." ¹⁹Nami e tja, "Muhona, ovo oveni mave tjia kutja ije ve tua mo zondorongo noku tona imba mbe itavera Move mosinangonge a tjihe. ²⁰No kutja o mbindu jo mukarere uo je, Stefanusa, tji ja tirahua, opu mbiri, ame itaverasana noku ta kue, nu ame takamisa o zombanda za imba mbu jave mu zepa. ²¹Nu Eje ua tja ku ami, "Kaende, orondu Ami Me ku hindi kokure ko vo viuana." ²²Novo ve mu puratenene nga pembo ndi. Nu kuzambo otji va jerere omaraka uao kombanda, ama ve tja, "Isameje omundu otja ingui mehi, orondu ka ko kuua kutja a hupe." ²³Novo ngunda ama ve ravaere, noku taura o zombanda zao, noku umba o ruuma mo mbepo, ²⁴O mukapeteina omunene arire tji ja pangura kutja Paurusa nga tu ue mo tjitunga. Ama tja nga nongononue noku tonua o zongora, kutja onguae ovo tji mave rokoha tjinene o hunga nae. ²⁵Nunguari ovo tjivazu noku mu pandeka no mivia, Paurusa ua tjere nai ko mukendurio ngua kuramene mbo, "Tjii o veta i jandjera kutja ene mu tone o murumendu o Muroma, ngunda ae hija pangurua?" ²⁶Nu tja zuvire tji, o mukendurio ua riamene popezu na horora ko mukapeteina o hongora, ama tja, "Movanga oku tjitavi? Orondu o murumendu ngui o Muroma." ²⁷Nu ingo omukapeteina o hongora ua tumbukire kuje natja kuje, "Ndji raera, oove o Muroma?" Neje ua tja, "Ii." ²⁸Nu ingo omukapeteina o hongora ua tjere, "Ami no tjiariva otjinge tjiri mba randa o ukuatera mbui." Nunguari Paurusa ua tja, "Ami mba kuatua o Muroma." ²⁹Nu tjimanga ovarumendu imba mba sere oku mu kondonona otji ve muesa. Nu ingo omu kapeteina o hongora uina ua urumine, tja tjivirue kutja Paurusa o Muroma, nokutja uemu pandekere. ³⁰Nu mependukirua, omukapeteina ohongora tjinga a zerire oku tjia o katjiri ohunga nondjo indji o Vajuuta ndjiva hungamisa Paurusa. Nu otje mu pandura, na pangura kutja o vapristeri o vanene no Sanhedrin ngave uongare okuuana. Neje ua jetere Paurusa nemu tua po mo kati kao.

Chapter 23

¹Nu Paurusa ua huiririkire o meho ue mo tjira natja, "Varumendu ovakuetu, Ami mba hupa no urizemburuka o ukohoke po murungu ua Mukuru nga ke juva ndino." ndi. ²Nunguari Ananiasa, o mupristeri o munene, ua pangurire imba mbari posi je oku mu tona ko tjinjo. ³Nu Paurusa otja tja ku je, "Mukuru meje ku ku tona, oove ngu uri otjo rumbo ruomunoko ndua huua o uvapa! Mo haama vi mbo oku ndji pangura otja ko veta kuzambo o katuka ko veta noku pangura kutja hi tonue, ai heri otja koveta?" ⁴Nu imba mba kuramene mbo va tjere, "Tjii ove mo jamburura o mupristeri o munene ua Mukuru?" ⁵Nu Paurusa ua tjere, Ami hi mbari ame tjiua vakuetu, kutja o mupristeri o munene. Orundu pa tjangua, "Kona ku hungira o uvi o hunga no munane uo vandu vojenu." ⁶Nunguari Paurusa tja tjivirue kutja o rumbembera rumue ruari o ruo Vasadukai nu induo rukua o ruari o ruo Vafarisei, eje otja raverere mo Sanhedrina, Varumendu vakuetu, o uami o Mufarisei, o muna uo Vafarisei. Nu omena ro maundjiro no mbendukiro jo vati. ndji me pangurirua." ⁷Nu tja hungirire tji, pa karere o zombata pokati ko Vafarisei no Vasadukai, notjimbumba atji hanika pokati. ⁸Orundu o Vasadukai vetja kapena mbendukiro jo vati, poo o vaengeri, poo o zombepo, nunguari o Vafarisei ve itavera kutja imbi avihe oku viri. ⁹Nu pa karere o marokohero o manene, no vatjange mbari ke koro ro Vafarisei va sekamene, naze patasana, ama ze tja, "Ete katuna ku muna o uvi mo murumendu ngui. Rumue tjeri kutja o mbepo ja hungirire kuena je, poo o muengeri. ¹⁰Nu tjipa kara no zombata ozondandi, omu kapteine o hongora otja pangura o vasorondate kutja ve heruke nu ve ka isamo komasa mokati ko tjira, nuve mutue mo tjitunga. ¹¹Nu moutuku mbu mau jende Muhona ue ere ku je mo utuku, nu Atja, "Kara no uvande, orundu otja tjinga ue Ndji hatoire mo Jerusalema o tjinga mo ke Ndji hatoira ko Rome." ¹²Nu tji pa tji, me pendukirua, o Vajuuta tjiva va uongarererere pamue, nave rikutire ku mue no rujano, ama ve tja, kavena ku ria poo oku nua ngatji va zepa Paurusa. ¹³Nu jari ovarumendu mbari kombanda jo mirongo vine imba mba ungurire o rujano ndui. ¹⁴Novo ve ere ko vapristeri o vanene no vanane, nave tja, "Ete tue rikutu kumue no rujano o runene kutja katuna ku tuna ko ku ria ko o tjina nga tji tua zepa Paurusa. ¹⁵Nambano ene, puena otjira, otji mua soku raa ko mukapteina o hongora kutja nge mu jete kuene, tjimuna mbu mamu je ku pangununa o tjina tjimue o ukahu o hunga naje. Nu ete, tue ritunine oku mu zepa ngunda ae hija riamba imba. ¹⁶Nunguari o muzandu uo mutena ua Paurusa, tja zuvire o tjineja tji, ue ere popezu na hiti mo tjitunga naka raera Paurusa. ¹⁷Paurusa ua isanene umue uo vakendurio, natja, "Tuara o mutanda ngui ko mukapteina o hongora, orundu una o tjina tja soku mu raera." ¹⁸Nu omukendirio otja toora omuzandona omutanda nu a tuara ko mukapteina o hongora natja, "Paurusa o mupandekua ue ndji isana, ne e ndji ningire kutja mbi jete o mutanda ngui kove. Una o tjina tja soku ku raera." ¹⁹Nu omukaptaina ohongora ue mu kamburire keke, nemu nanene ko tjikoro ko urike, nu arire tje mu pura, "O tjikuae tji uaso ku ndji raera?" ²⁰Nu omuzandona omutanda ua tja, "O Vajuuta va zuvasana kutja ve ku ningire kutja u jete Paurusa ko tjira muhuka, tjimuna mbu maveje ku pangununa o tjina tjimue o ukahu o hunga naje. ²¹Nunguari o itavere o maningiriro uao, orundu pena o varumendu mba kapita o mirongo vine, mbe mu jenge nu mbe mu tarere mondjira. Mbe rikutu kumue mo rujano ruoku hina ku ria poo oku nua nga tji ve mu zepa. Na nai ovo va rongere mave undju e zirira roje." ²²No omukapteina o hongora otja jesa o mutanda oku jenda nemu raa kutja, "O raere ko o mundu kutja ue ndji raere o vina mbi." ²³Neje ua isana o vakendurio vevari natja, "Tjiteje kutja o masorondate o masere jevari je ritunine oku jenda ko Kesarea, no vakavire vo ukambe o mirongo hambombari uina, no vaumbe vomanga o masere jevari. Mo sekama o ire o itjatatu utuku." ²⁴Ave raere kutja ve jandje o vikavirua uina kutja ve kavirise Paurusa kuvio, nu mumu tuare noku hina tjipo ku Felikisa, ingui o muhengemone. ²⁵Neje ue mu tjangerere o mbapira mo ndja ri nai: ²⁶Klaudiusa Lisiasa, ko muhengemone o mutengua tjinene, Felikisa, minikua. ²⁷O murumendu ngui ua kamburirue ijo Vajuuta nave hara oku mu zepa nu ami mbeja no vasorondate nu emu jama muvo, tjimba tjiua ku tja o Muroma. ²⁸Nu otja tji mba zerire oku tjiua kutja ua munika ondjo ja tjike, otji mbe mu jeta po tjira tjao. ²⁹Nu e vaza aeri kutja ua munikua ondjo mu vina vio veta jao, no kutja kapena ondjo ndja hungamisiua ndja puiua ijo ndiro poo oku tuua mo ndorongo. ³⁰Nu tji pa tjiukisiua kuami kutja pa zengua o tjineja ijo Vajuuta ohunga no murumendu ingui, otji mbe mu hindi kove tjimanga, noku raera imba mbumave mu vara o munandjo kutja ve je ku hongonona ondjo je po murungu uo je. Kara naua." ³¹Nu ovasorondate va tjita otja pu va rakiziua. Ave toora Paurusa nave mu jeta ko Antipatrissa o utuku. ³²Nu me pendukirua va jesa o vakavire vo ukambe oku jenda puena je, novo ave jaruka ko tjitunga. ³³Nu ovakavire voukambe tji va vaza ko Kesarea, nave jandja o mbapira ko muhengemone, va jeta Paurusa po murungu ue uina. ³⁴No muhengemone tja za noku resa o mbapira, ua pura kutja eje ua za ke kondua rine. Nu tja zuva kutja eje ua za ko Silisia, ³⁵Eje ua tja, "Ami me je ku ku zuva naua imba mbu ma ve ku vara o munandjo tji va zu noku ja." Neje ua pangurire kutja nga ka takamisirue metuuo e huararara ro mbanguriro ra Heroda.

Chapter 24

¹Nu kombunda uo majuva jetano, Ananiasa o mupristeri o munene, na tjiva vo vanene, no musore uo mambo uorive, uena Terturusa vaja ngo. Ovarumendu imba va tuapere o mahongononeno uo ndjo o hunga na Paurusa po murungu uo muhenge mone. ²Nu Paurusa tja kurama po murungu omuhongemone, Tertulus ua utire oku mu vara o munandjo, ama tja, ³"Otja tji tu kara mo upore o unene mena roje, no vitjitua vio mbuiro o vinene tji via tjitua ko tjiuana tji mena ro ku ripirira ko murungu kuoje; mu avihe na akuhe, o vina mbi matu vi jakura ama tutja o kunene o kuhepa, mutengua o muhinatjipo Ferikisa. ⁴Nunguari noku hina ku ku uombisa oku kapita mba, me ku ningire kutja u tu puratene o usupi, mo upue uoje. ⁵Orondu ete tua muna kutja o murumendu ingui o muzunganise tjinene, no mu ute ue zunganeno mokati ko Vajuuta avehe mo uje auh. No munane uo kambumba o kapuke ko Vanasarene. ⁶Ua kondjisire noku tunda o ndemberi uina, nete atu mukambura. ^{7****} ⁸Nove tji ua mu kondonona Paurusa, mo je ku ritjivirua o muini ohunga no vina imbi mbi matu mu vara o munandjo." ⁹No Vajuuta uina va itaverasana, ama ve tja o vina mbi vi ri nao. ¹⁰¹¹¹²¹³ ¹⁰Nunguari o muhenge mone tje mu nangere oku hungira, Paurusa ua zirire, "Otja tji me tjiua kutja ove ua kara o mupangure uo tjiuana tji o zombura o zengi, mba joroka tjinene oku rizirira ko vina mbi o hunga na ami. ¹¹Mo jenene oku rimuina kutja kapeja kapita omajuva o murongo na jevari oku za ku indi tji mba ire ko Jerusalema oku ke rikotamena. ¹²Novo tji ve ndji vazere mo ndemberi, hina mba patasana nangarire kuena o mundu, poo ame ungura o mauongarero uo tjimbumba, nangarire mo zosinangonge, poo mo tjihuro atjihe. ¹³Novo uina kanaa ve jenene oku tuapo o mazeva oku hatoiria o vina mbi mbi mave ndji vara o munandjo mu vio. ¹⁴Nunguari kurama mbi hongonone itji kove, kutja otja ku indji o Ndjira ndji mave tja o kambumba o kapuke, ami otji mbi rikotamena ku Mukuru uoo tate, ame itavere mu imbi avihe mbia tjangua mo Veta na mo vaprofete. ¹⁵Nu mbi na o maundjiro ku Mukuru, inga ovarumendu imba uina ngu ve nao, kutja mapeje ku kara o mbendukiro jo vati, avehe o vasemba no vahasemba. ¹⁶Mu itji mbi ritjevera o muini, oku rira o muhinandjo mouripura uandje po murungu ua Mukuru no vandu. ¹⁷Nu kombunda uo zombura o zengi, mbe ja oku jeta o viotjari no vijandjeua ko tjiuana tja ndje. ¹⁸Nu tjimba tjita nao, oVajuuta tjiva mba za ko Asia vendji vazere ame japurua mo ndemberi, ape hina tjimbumba poo ezunganeno. ¹⁹Imba ovarumendu imba veso oku kara po po murungu uoje noku ndji vara o munandjo, tji vena o tjina o hunga na ami. ²⁰Poo, ovarumendu imba oveni ngave hungire tjiva muine o tjina o tji hasemba mu ami tji mbari po murungu uo tjira tjo Vajuuta, ²¹Pendje neraka rimue uriri ndi mba ravaerere amba kurama mokati kavo, ro kutja, "O mena ro hunga no mbendukiro jo vati ami ndji me pangurua po murungu uenu ndinondi." ²²Nunguari Ferikisa, nguari no ndjiviro o semba jo Ndjira, ue ve jarurire o mbunda. Ama tja, "Nu Lisiasa o munane o hongora tje mo Jerusarema, otji me kondonona o tjiposa tjenu. ²³Neje ua pangurire o muhenge mone oku takamisa Paurusa noku mupa o uhara uorive, noku hina ku tjaera o mapanga ue oku mu pa imbi mbi ma hepa poo oku ja ku je. ²⁴Nu kombunda uo majuva katjondumba Felikisa otje ere puena o mukazendu ue, Drusila, nguari o Mujuuta, na rire tja isana Paurusa, nemu puratene o hunga no ngamburiro mu Kristu. ²⁵Nu Paurusa ngunda ama hungire ohunga no usemba, no meritjaerero uo mundu, no mbanguriro, Ferikisa ua urumisirue ijo mburuma na ziri, Mu nai kaende, nunguari tji mba munu o ruveze kombunda, me ku isana." ²⁶Eje rukua o ua ri no maundjiro uo kutja Paurusa me mupe o tjimariva kutja e mu kuture, nu mena ra itji eje otji je mu isana po tuingi, noku hungira kuena je. ²⁷Nunguari kombunda jo zombura mbari tjiza kapita, Porsiusa Festusa ua pingena Ferikisa otjo muhenge mone, nu Ferikisa otja tji ja vanga oku ungurira o Vajuuta pu ja ve vanga, otja jesa Paurusa ko mapando.

Chapter 25

¹Nu Festusa ua hita mekondua ndo, nu kombunda uo majuva jetatu, eje ua zire mo Kesarea nai ko Jerusalema.

²No mupristeri o munene no varumendu o zohongora mo Vajuuta va hembere Paurusa ku je nave rijarikana ku je, ³Amave ningire kutja eve tjariparere noku ve hindira Paurusa ko Jerusalema, ovo tjima ve ritunine otjineja tjo kutja ve mu zepe ndjirakati. ⁴Nunguari Festusa ua zirire kutja Paurusa nga takamisirue ko Kesarea, no kutja eje mai ngo mo majuva o masupi. ⁵Nu kuzambo, imba mbuma ve peuru, a tja, "veso okujenda puena ami. Tjeri peno ouzeu no murumendu ingui, muke mu vare o munandjo." ⁶Festusa a ha kara omajuva nga kapita hambondatu poo omurongo nu, eje ua ja ko Kesarea, nu mependukirua tjaza noku havera ko tjihavero tjo mbanguriro arire tja pangura kutja Paurusa nga etue kuje. ⁷Neje tja za noku vaza, o Vajuuta o vengi mba zire ko Jerusalema va kuramene popezu naje, nave tuako o maunaunino o mazeu, ngu va urirue ijo ku hatoira o uatjiri uauo. ⁸Paurusa otje ri zirira kuvo, natja, "Ami hina pu mba katuka mu tjimue nangarire ko Veta jo Vajuuta poo ko ndemberi, poo ko Mukesare." ⁹Nunguari Festusa, ngua zerire oku ungurira o ndjoroka jo Vajuuta, ua zirire Paurusa natja, "Ove mo vanga oku jenda ko Jerusalema oku ka pangurirua o vina mbi po murungu uandje ngo?" ¹⁰Nu Paurusa otja tja, "Ami mba kurama po tjihavero tjo mbanguriro tjo Mukesare pu mba soku pangurirua. Hina uvi mbu mba tjita ko Vajuuta otja indi ove o muini tji mo tjia naua." ¹¹Orondu tji mbiri o mukatuke, poo tjimba tjita tjimue tji mba soku tira, hina ku panda oku ta. Nunguari tjima ve ndji kuminine omukona kapena mundu ngu me ndji jandja kuvo. "Ami me ningire kutja o tjposa tjandje tji tuarue ko Mukesare." ¹²Nu Festusa, tja zire noku hungira kuena ovanene vo tjira, ua zira, "Ove ue ri kuire ko Mukesare. Ko Mukesare oku moi!" ¹³Nu kombunda uo majuva katjondumba, o mbara Agripa na Bernise ve ere mo Kesarea oku minika Festusa. ¹⁴Nu tji va zire noku kara ngo o majuva o mengi, Festusa ua serekarera o tjiposa tja Paurusa ko mbara, natja, "Pena o murumendu uorive ngua jesuia I Felikusa mo mapando." ¹⁵Tjimba ri ko Jerusalema, O vapristeri o vanene no vanane vo Vajuuta va eta ounandjo ohunga no murumendu ingui kuami, amave zeri ombanguriro ku je. ¹⁶Ku mba zira nai kutja ka muano uo Varoma oku jandja o mundu kaani kutja a te, ngunda ingui ngu ma varua o munandjo ae hija hungamasana o murungu no murungu na imba mbu mave mu vara o munandjo, noku mu pa o uhara uoku ri zirira o muini kondjo ndja hungamisiua ku je. ¹⁷Novo tji ve ja pamue muno, noku hina ku uombisa o ruveze, nu mependukirua otji mba havera ko tjihavero tjo mbanguriro, ne pangura kutja o murumendu ngui nga etue. ¹⁸Nunguari imba o ve mu vare vodjo tji va sekamene, ka ve mu tuakere nangarire o ndjo jo vina mbi mbe ri purire. ¹⁹Nunguari va ri no zombata o hunga na je komunda uo ngamburiro jao, no hunga na Jesu rive ngua ta, nu Paurusa ngu ja zikamisa kutja u nomuinjo. ²⁰Nu otja tji je ivaivisiua ijo mapurira uo muano mbui, otji mbe mu pura kutja ma vanga oku jenda ko Jerusalema arire ka ka pangurirua mo vina mbi? ²¹Nunguari Paurusa tja ningira oku ka pangurua ijo Mukesare, ami mba rakiza kutja nga takamisiue nga tji me mu hindi ko Mukesare. ²²Nu Agripa otja tja nai ku Festusa, "Ami uina me zeri oku puratena o murumendu ngui o muini." "Muhuka," Festusa ua tja, "ove mo mu zuu." ²³Nu mependukirua, Agripa na Bernice veja no ndjozikiro jo hivo o nene; veja mo ndjiuo jo mapurateneno, puena ovahona vo vasorondate no varumendu o vanene vo tjihuro. Nu Festusa tja pangurire, Paurusa otja kaetua. ²⁴Nu Festusa ua tja, "Mbara Agripa, na imba avehe ovarumendu mbe ri mba puena ete, ma mu munu o murumendu ngui; o tjimbumba atjihe tjo Vajuuta tje rijarikanena ku ami ko Jerusalema na muno, nu ama ve ravaere kutja eje ka sere oku tji kara no muinjo." ²⁵Nunguari ami tjimba muna kutja ka tjitire tjimue tja soku tira; nu mena ro kutja o muini ueri kuira ko mukesari, ami otji mba tia oku mu hinda ko Roma. ²⁶Nu nguari hina tjina oku tjanga ko muhona uandje. Nu mezeva indi, otji mbe mu jeta po murungu uenu, tjinenenene po murungu uo je, mbara Agripa, kutja mbi me kare na tji me tjanga. ²⁷Orondu tji pe hina ku munika o tjo zondunge ku ami, oku hinda o mupandekua, noku hina ku raisa o ndjo ndji ndja hungamisiua."

Chapter 26

¹Nu Agripa otja tja ku Paurusa, "Ove ua jandjerua oku ri hungirira." Nu Paurusa otja uonjonona eke re, nerizirire.

²"Ami me rivara o muningandu, mbara Agripa, ami tjinga ame je ku rizirira o muini po murungu uoje me juva ndi o hunga no vina avihe o Vajuuta, mu ve ndji vara o munandjo, ³Tjinene ove otja tjinga uri o munandjiviro o nene jo tuzo no mapurira ngeri mokati ko Vajuuta. Otji me ningire kutja u ndji puratene no muretima. ⁴Nu tjiri, o Vajuuta avehe ma ve tjiua o muano uo hupo jandje o kuza ko u mutanda uandje, tji ua ri mokati ko tjiuana tjandje o muini na ko Jerusalema. ⁵Imba mbe ndji tjiua o kuza ko mbutiro, tjiva hatoire, kutja ami ije hupu otja o Mufarisei, mo ngaro indji o ndeu ketupa jo kambumba ko ngamburiro jetu. ⁶Nambano mba kurama nu me pangurirua o maundjiro uo makuizikiro nga tjitirue i Mukuru koo tate. ⁷O makuizikiro o tjingeuo o mihoko vietu imbio murongo na vivari mu ja kara no maundjiro, ama vi ungurire Mukuru no upandi o mutenja no utuku, nu mena ro maundjiro nga, mbara, Agripa, o Vajuuta omu mave ndji munu o munandjo. ⁸Onguae tji pa soku ripurua ae ri o tjina o tjiyeu oku kamburua ku ene, kutja Mukuru u pendura o vati?" ⁹Ami tjiri mbe ripurire muami o muini, kutja mba sere oku tjita o vina o vingi oku pirura ena ra Jesu ua Nasareta, ¹⁰Imbi mba tjitire uina mo Jerusalema. Nu mba paterere o vengi vo vakambure mo zondorongo, tjinga mba perue o usemba ijo ovaperisteri ovanene; novo tji ja ve tu ami ije tuapo eraka randje oku itaverasana na itji. ¹¹Nami mbe ve verereo tuingi mo zosinangonge azehe, nu eve undurire kokutja ve jamburure ena ra Muhona. Nu mba pindikire tjinene o hunga na vo, mbe ve tatumisire nga ko vihuro vio zonganda. ¹²Nu kunda ame tjiti itji, mba kukira oku jenda ko Damaskasa, no uvara no ruhindo oku za ko vapristeri o vanene; ¹³Nu mondjira joku jenda ingo, mutenja mo kaviriviri, mbara, otji mba muna o ndjerera ndja zire kejuru, ndja kapita o ngenangeneno je juva, a ja jere oku ndji kovera na imba ovarumendu mba ri puena ami. ¹⁴Nu tji tuaza noku uira pehi atuhe, ami mba zuva eraka ama ri hungire kuena ami nama ri tja meraka ro Tjiheperi, "Saurusa, Saurusa, mo Ndji tatumisire tjike? O tjina o tjiyeu kove oku veta o makuija." ¹⁵Nu ami mba tja, 'Oove une, Muhona?' Nu Muhona Ua zira, "Ouami Jesu ngu mo tatumisa. ¹⁶Nunguari sekama nu kurama ko zombaze zo je; orondu Ami mba munikire kove mezeva ndi, oku kuungura o mukarere no muhatoire ua imbi mbi mo tjiua ohunga Naami nai na imbi mbi Meje ku ku raisira ko murungu; ¹⁷Ami a Me ku kutura ko vandu na kovo viuana, ku Me ku hindi, ¹⁸oku paturura o meho uao, noku ve tanaura oku za mo ndorera oku jenda ko ndjerera, noku za mo uvara ua Saatana ko ua Mukuru, kutja ve jakure o ndjesiro jo mauvi neta ndi Me jandja kuvomokati ka imba mba kohororua ijo ngamburiro mu Ami." ¹⁹Kombunda ja itji, mbara Agripa, hina mba karere noku hina nduviro ko mbunikisiro ndji je juru. ²⁰Nunguari rutenga mba urikira imba o va Damaskasa, na imba o va Jerusalema, na mo mikuro avihe via Judea, na ko viuana kutja ngave riverere ko ndanaukiro nu ve tanaukiro ku Mukuru, nu ve kare no vitjitua mbia puira o meriverero ko ndanaukiro. ²¹Motjimbe tjo vina mbi o Vajuuta otji ve ndji kamburira mo ndemberi nave hara oku ndji zepa.

²²Notja tji mba muine o mbatero oku za ku Mukuru, otji mba kara nga ke juva ndinondi, ame hatoire ko vatiti no vanene, a mi hina ku hungira tjarue pendje na imbi o vaprofete na Mose mbi va tjere mavi je ku tjitua- ²³Kutja Kristu Ua soku hihamisiua, nokutja omutenga oku penduka mo vakoke, na raisa o ndjerera ko vandu na ko viuana. ²⁴Nu Paurustja mana okuri zirira nai, Festus ua tjere ne raka e nene, "Paurusa, ove ua vera o viuoze, omahongero uoje o mengi je ku purukisa." ²⁵Nunguari Paurusa ua tja, "Ami hi verere o viuoze, mutengua uo uhona Festusa, nunguari me hungire o mambo uo uatjiri nozo ndunge ozombua. ²⁶Orondu o mbara, eje otjiua o vina mbi; nu opu me hungire po murungu ue no uvand. Orondu me itavere kutja kapena tjimue tjo vina mbi tji tja unduikua ku je; orondu o tjina tji katji tjitirirue ko tjikoro. ²⁷Ove u itavera o vaprofete, Mbara Agrippa? Ami me tjiua kutja ove u itavera. ²⁸Nu Agripa ua tja ku Paurusa, "Mo iri osupi ove ua hara o ku ndji tanaura oku rira Mukriste?" ²⁹Nu Paurusa ua tja, "Me kumbu ku Mukuru kutja, a ja rire oiri o supi poo onde, ha rire ove erike, nunguari kutja avehe mbu mave ndji zuu ndinondi, ve hare, nu ve kare uina otja tji mbiri oku ura, pendje no mapando nga." ³⁰Nu o mbara ja sekama, no muhengemone, na Bernise uina, na imba mba haamene puena vo; ³¹Nu tji vaza po ko ndjiuo jo mahungiriro, va hungira mokati kavo oveni, amave tja, "O murumendu ngui kena tja tjita tji tja puira o ndiro poo o mapando." ³²Nu Agripa otja tja ku Festusa, "O murumendu ingui itja kuturua andaku ke ri kuiririre ko Mukesare."

Chapter 27

¹Nu tji pa manenue kutja ma tui ko Italy mo skepi, ovo va jandjere Paurusa puena o vakamburua o vakua vorive ku umue uena Juriasa, o mukendurio uo tjimbumba tja Augustusa. ²Nu tua rondere mo skepi tja Adramitiuma tji tja sere oku varama no mikuro via Asia. Na rire tji tua i ko kuvare. Aristarkusa, o Mumakedonia ua Tesalonika, ua ri puna ete. ³Nu me pendukirua tua heruka mo tjihuro tja Sidona, ingo Juliasa ua karere no unjanutima ku Paurusa nemu kutura oku ka tara o mapanga ue noku jakura ondakamisiro jao. ⁴Nu tji tuaza mbo, tuaja ko omuronga nu atu varama kehi ja Siprusa mena ro kutja o mbepo i ja i hingi o kuza ku ma tu i. ⁵Tji tua zire noku konda o muronga o hunga na Silicia na Pamfilia, tue ja ko Mira, otjihuro tja Lisia. ⁶Nu ingo o mukendurio ua vazere o skepi tja Alekesandria tji ja tjii ko Italy, nu arire tje tu turike mu tjo. ⁷Nu tji tua zire moku kaenda katiti no uzeu o majuva o mengi, nu atu vaza o hunga na Knidusa, no ombepo kai tujandjerere oku kaenda no no ndjira indjo, tua varamene kehi ja Kreta o hunga na Salmone. ⁸Nu tji tua zire noku hinga no uzeu a tua varama o mukuro ua tjo, tue ere pona pupe isaneua o Masuviro nga Tjeverua, popezu nao pa ri no tjihuro, Lasea. ⁹Nu namabano handji tua toora o iri onjingi, o ire jo ku ripata ovikuria jo Vajuuta tji ja kapitire, noku konda o meja tji kua rira o umba. Nu Paurusa ue ve ronga, ¹⁰na tja, "Varumendu, me munu kutja o ujenda mbui uri popezu no ku kara no mazundakero o manene no mbandjarero, nge heri ko mituario no skepi poruavio, nunguari uina nako minjo vietu." ¹¹Nunguari o mukendurio ua kamburire ko mambo uo munane no muini uo skepi oku kapita o vina imbi mbi ja vi hungirua i Paurusa. ¹²Nunguari mo kutja o masuviro ka ja puiririre oku kara mo kupepera, o vengi vo vaungure vo skepi va zemburukisire oku sekama mbo, kutja rumue mo muano umue mave vaza ko tjihuro Foenikisa kutja ve ka kare ingo okupepera. Foenikisa o tji tjijri o tjikuturiro tjo zo skepi tja Krete tji tja tara kuta koutokero uo mamoho no utokero uo manene. kutja ve ka kare ngo mo kupepera. ¹³No mbepo tji ja utire oku hinga katiti oku za kuta kejuva komamoho, ovo oujenda uomo meja tji ja ve tjangovasi vena tjihe tjima ve hepa. Otji va jerurura etenda e zeu ndi kuramisa o skepi, nave varama popezu na Krete, popezu no tjikoro tjo muronga. ¹⁴Nunguari ngunda ape hija kapita o ruveze o rure pa sekameme o tjivepo o tjizeu tji tja rukua omatokero uo okunene ko muhuka, a tji ri vandere mu tjo. ¹⁵Nu itjo skepi tji tja kamurirue, natji ha sora oku kaenda o hunga no mbepo, tue ri hahiza oku hinga natu a tu ri jandja ko tjivepo natu hingua ijo ombepo. ¹⁶Nu tji tua tupukisirue posi jo kakoverua ku ke isaneua Kauda, nu mo ngondjero o nene tue peurire oku jama o ruuto ruo skepi. ¹⁷Nu tji vaza noku tji jera, va ungurisirue o zongoze oku tji vava kehi. Otjinga ija ve tira oku uira meheke o tjitomuine ra Sirtisa va uisire o nguju o tji hinga kutja ve hingue i jo mbepo. ¹⁸Notja tji tua pukaurirue i jo tjivepo o tjizeu, nu me pendukirua va utire oku puparisa o skepi noku umba o mituario tjiva mo meja. ¹⁹Nu me juva o ritjatatu ovaungure vo skepi va nakera pendje o vihinge no make uao. ²⁰Nu tji pe ha munikire o mueze poo o zonjose o majuva o mengi, na i tjo tjivepo o tjizeu tji tja kara kombanda jetu, inga o maundjiro uo kutja matu jamua otji je tu pandjarera. ²¹Nunguari kombunda uo ku kara orure noku hina oku rija o vikuria, nu Paurusa ua sekamene mokati ko vaungure vo skepi, natja, "Varumendu, andaku mue ndji puratenenene andaku katu sekamene ko Krete, noku hihamua noku pandjarerua nai. ²²Nunguari nambano me mu zeuparisa kutja vandipareje, orundu kapena ku kara o mbandjarero jo muinjo mokati kenu, posi ja i tjo skepi uriri. ²³Orundu o utuku mbui o mujengeri ua Mukuru, ngu mbi ri o Ue, nu ngu mbi karera, ua kurama mene randje, ²⁴Amatja, "O tira, Paurusa. Ove uso oku jetua po murungu uo Mukesare nu tara, Mukuru mo uua Ue, ue ku pe avehe imba mbu mamu kaenda pamue mo skepi. ²⁵Nu namambano, opu mua soku vandipara varumendu! Orundu ami me itavere Mukuru, kutja mape kara nao otja ko muano mbu kua hungirua kuena ami. ²⁶Nunguari tua soku umbua mu kakoverua ko rive." ²⁷Nunguari o utuku o u tja murongo na ine tji ue ere, ngunda ama tu hingirua munda na munda mo Muronga ua Adriatika, mangara pokati ko utuku, o vaungure vo skepi ve ripurire kutja tue ja posi jehi rimue. ²⁸Nu otjiva umbire otjitenda mo meja, nave munu kutja je na o ukoto ozo mita ngeri omirongo vine, nuko mbunda katiti, va riamene ko murungu nave umbu rukua, nave vaza o ukoto uo zomita ngeri o mirongo vitatu. ²⁹Nu tjinga i jave tira kutja ngaa tu rihaka ko tuveze tuo maue, va herurire o vipate vine mombunda pendje jo skepi, nave kumbu kutja petje. ³⁰Nunguari o vaungure vo skepi va kondjere oku pita mo skepi ve hene, nu otji va heruririre o kaskepi mo muronga ama ve ripe kutja veri po oku herurira ovipate vio skepi vio ko murungu mo meja, ³¹Nunguari Paurusa ua tjere ko mukendurio na ko vasorondate, "Andu imba tji va kara mo skepi, ka muna ku jamua." ³²No vasorondate otji va konda o zongoze zo kaskepi nave kesa ake u. ³³Nejuva tji rari popezu noku pita, Paurusa ue rijarikanene ku vo avehe kutja ve rie o vikuria. Ama tja, "Ndino e juva o ritjamurongo na ine amu kara poku undja amu hina kuria, amu hina tji mu ria. ³⁴No otji me mu ningire kutja mu rie o vikuria pamue, orundu indji o ndjamo ku ene. Tjinga pe hina nangarire o ndjise ndji ma i u mo tjiuru tja umue uenu." ³⁵Nu tja zire noku hungira nai, ua toorere o mboroto, na jandja o ndangi ku Mukuru po murungu uao avehe. nu tjazu noku i teja, a ri. ³⁶Novo avehe otji va vandiparere, nave ri o vikuria uina. ³⁷Nu atuhe, o minjo mbia ri mo skepi, tuari o masere jevari no

mirongo hambombari na hamboumue. ³⁸Nu tji ve kutire o vikuria, va puparisire o skepi noku umba o vikokotua mo muronga. ³⁹Nu tjipaza no kutja, kave tjivirue ko ehi, nunguari va muine o makuturiro uo rive uo viskepi mbuari no mukuro, nave tie kutja tji ve pe uru mave hingire o skepi muuo. ⁴⁰Nu va imbirahire o vipate nave viesa mo muronga. Nu mo ruveze otjingeruo ave kutura o zongoze nde kuta o vihinge, nave jere onguju o tjihinge jo ko murungu ko mbepo; nave hingire ko mukuro. ⁴¹Nu otji skepi tja va zere poruveze o mironga vivari pu vi uanena, o skepi tja tunine kehi. Nu ko murungu kuatjo aku kakatere mehi, natji kara atji hina ku njinganjinga, nunguari o mbunda ja tjo ja tejeua i jo masa uo zongazona. ⁴²No uripura uo vasorondate uari ouo ku zepa o vakamburua, kutja ape ha ningi umue ngu ma tjaarere pendje na hene. ⁴³Nunguari o mukendurio, tja zerire oku jama Paulus, ue ve tjaerere ko ndando ndji; na pangura kutja imba mbe tjiua oku tjaara, ngave ri umbe mo meja rutenga nu ve kondere kehi. ⁴⁴Nu imba mba seua po nga ve kondere ko vipirangi, na ko u pokapokero uo skepi. Nu pa kara nao kutja avehe va vezere kehi noku hina tjipo.

Chapter 28

¹Nu tji tua jamenue, otji tua tjivirue kutja o kakoverua nga ke isaneua o Malita. ²No vature vehi ndo kave tu tjitirire o unjanutima mbua iririrua i jo vandu, nunguari ovo vetu jakisira o muriro nave tu jakura atuhe, tjinga o mbura a ija i roko nu aku no mbepera. ³Nu Paurusa tja uongerere o ukune kumue ne utua mo muriro, o njoka otji ja pitire mena ro upiu, nai rimanga meke re. ⁴Nunguari imba o vature vehi ndo tji va muine o tjipuka ama tjirekareka keke re, va tja nai, auhe ko mukuao, "Noku hina mbata o murumendu ngui o muzepe ngu ri kutja, ua jamua ko muronga; o Mbanguriro kai na kumu jandjerere oku hupa." ⁵Indino eje otja pukumunina o tjipuka mo muriro, noku hina tjipo. ⁶Nunguari ovo ve riraerere kutja ma suru, poo mave mu munu ama uire pehi aa koka tjimanga. Nunguari tji va zire noku mu tarera o rure noku hina tjipo tji ma tji ja ku je, va tanaurire o uripura uao nu a ve tja eje o mukuru. ⁷Nu popezu no pona mbo pari ehi ro murumendu o hongora uo kakoverua, ngu ja isaneua Pubriusa. Ngue tu jakurire no tjikaro o tjiua, netu pe o mara o majuva jetatu. ⁸Nu ihe ja Pubriusa ua rimo mara aa vere o tjindjumba no mupito uo mbindu. Nu Paurusa ua hitire ku je, nu a kumbu, ne mu jambeke o make, nu e mu verukisa. ⁹Nu itji tji tja tjitua, o vakua uina mbari no mitjise mo kakoverua ve ere, nave verukisiua. ¹⁰Nu ovandu uina vetu tengere no zondengero o zengi. Nu tjija tu ritunine oku ka ronda o skepi oku jenda vetu pa o vina mbi ja tu hepa. ¹¹Nu kombunda uo mieze vitatu tua sekamene mo skepi tji tja karere okupepera mo kakoverua, tja Alekasandria, tji tjari ne "paha ro umukuru" otjo tjihako ko tjiuru. ¹²Nu tji tua herukire mo tjihuro Sirakuse, tua karere mo o majuva jetatu. ¹³Nu tji tua zire tua kaendere o ngondoroka, na tu ka vaza ko tjihuro tja Regiuma. Kombunda je juva rimue o mbepo je juva ko mamoho ja singire, nu mo majuva jevari tue ja ko Puteori. ¹⁴Nu ingo oku tua vazere o vakambure, nu atu ningirua oku kara puena vo o majuva hambombari. Mu nao o tji tua hungama ko Roma. ¹⁵Nu oku zambo ovakambure va ingo tji va zuva o hunga na ete, ve tu tjakanenene nga ko u kokure uo ruveze ruo marandisiro rua Apiusa, no Zondjiuo zo vaenda Ndatu. Nu Paurusa tja muine ua tjere okuhepa ku Mukuru na zeuparisua. ¹⁶Nu ete tji tua hita mo Roma, Paurusa ua jandjerere o ku rikarera nu kehi jo omusorondate nguari a e mu tjevere. ¹⁷Nu pa kara nai kutja kombunda uo majuva jetatu Paurusa ua isanenene o Vajuuta o zohongora pamue. Novo tji va uongarerere pamue, eje ua tja kuvo, "Varumendu ovakuetu, nandi hina tjipo tji mba tjita ko vandu poo ko zombazu zo ootate, mba jandjua otjo mukamburua oku za ko Jerusarema mo make uo Varoma. ¹⁸Ovo, tji va zire noku ndji kondonona zerire oku ndji kutura, tjinga ve hari ne zeva rokutja mbi te. ¹⁹Nunguari o Vajuuta tji va pandere itji, mba janda a mbi hina muano uarue pendje noku rikuiria ko Mukesare, nu ae heri kutja mbari no tjina tji je vara mo tjiuana tjandje ondjo. ²⁰Nu mezeva indi, nunguari, o tji mbe mu isanene, oku mu muna noku hungira kuena ene, orond uo mena ro maundjiro ua Isiraera otji mba zara oketanga indji. ²¹Novo va tja kuje, Ete uina ka tuna zombapira ndu tua jakura oku za ko Judea o hunga na ove, nu uina kapena umue uo varumendu ovakuetu mbe ere nave rakiza poo oku hungira o uvi o hunga na ove. ²²Nunguari ma tu zeri oku zuva move kutja mo ripura tjike, orond uo otja ko kambumba nga, tu tjiua kutja ku hungirua navi o hunga na ko kona akuhe. ²³Novo tji va zikamisire ejuva kuena je, ovandu ovengi otji ve ere pu ja kara. Nu eje ua handjaurira ama hatoirire o uhona ua Mukuru. Ame ve zuvisa o hunga na Jesu, oku za mo Veta ja Mose, na mo vaprofete oku za ko muhuka nga ko mapeta. ²⁴Tjiva va itaverere o vina mbi ja vi hungirua nu tjiva kave itaverere ko. ²⁵Novo otja tji ja ve ha itaverasana mokati kavo o veni va kumukire Paurusa tja zire noku hungira embo rimue, "O Mbepo o Ndjapuke Ua hungira naua mu Jesaja omuporofete koo iho. ²⁶Ama tja, "Tuende ko vandu mba, nu ka tje, "Oku zuva mamu zuu, nu ka muna ku pangununa; Oku muna, mamu munu, nu ka muna ku kondonona. ²⁷Orond uo mutima uo vandu mba ua tumbaera, no matui ja uoroparisua oku zuva, nu va pata o meho uao. kutja tjaa ngaa ve munu no meho uao nave zuu no matui uao, nave pangununa no mutima uao, nave tanaurua, nu Ami E ve verukisa." ²⁸Nu otji pa soku tjiukua ku ene kutja o ndjamo ja Mukuru ja hindua ko viuana, nu ovio mavi i zuu." ²⁹***³⁰Paurusa ua karere o zombura mbari mo ndjiuo ndja kutisire o muini, na jakura avehe mbu ja ve hiti oku ja ku je. ³¹Ama zuvarisa o uhona ua Mukuru noku hongu o vina mbi mbi tjama ku Muhona Jesu Kristu no ovande auhe no kuhina tjima tjimu tjaere.

Romans

Chapter 1

¹Paulus, o mukarere ua Jesu Kriste, ngua ianeua otjo muapostele, ngua puraurirua Ombuze Ombua ja Mukuru, ²(Ndja kuizikire ko murungu uo ruveze mo vaprofete Ve mo Matjangua o Majapuke), ³O hunga no Muna Ue Jesu Kriste o Muhona uetu, mo njama ngua zire mo ndui ja David, ⁴Ngua hakerue otjo Muna ua Mukuru no masa, otja ko Mbepo jo ugapuke, no mbendukiro mo vati; ⁵Mu Je mu tua jakura o tjari no u apostele, oku jeta o viuana avihe ko nduviro mo ngamburiro mena Re; ⁶Mokati kavo uina mu muna ene, mbu muri imba mba isanenua pendje i Kriste; ⁷Ku imba avehe mberi mo Rome, mba suverua i Mukuru, mba isaneua oku rira o vakambure. O tjari ku ene, no hange oku za ku Mukuru Tate uetu, na Muhona Jesu Kriste. ⁸Rutenga me tja o kuhepa ku Mukuru mu Jesu Kriste mena renu amuhe, o ngamburiro jenu tjinga ai serekarerua mo uje auhe. ⁹Orondu Muhona o hatoi jandje, ngu mbi karera no mbepo jandje mo Mbuzo o Mbua jo Muna Ue, kutja hi kuramisa oku hongonona ene ¹⁰Aruhe mo zongumbiro zandje, a me ningire kutja tji ma pe urika, rumue nai kombunda jo ruveze orure, me kara no ujenda o upue mo mbango ja Mukuru oku ja ku ene. ¹¹Orondu mbi zera oku mu muna, kutja mbi jandje ku ene o tjiandjeua tjimue tjo mbepo, kutja mu zikamisiue; ¹²O kutja, a mi na ene tu huhminiue pamue mo ngamburiro jetu atuhe, o jenu no jandje. ¹³Nambano hinee kara noku hina ku mu tjivisa vakuetu, kutja po tuingi mba tandere oku ja ku ene, nunguari mba tjaerua ngamba; kutja mbi kare no vihape mokati kenu uina tjimuna mo viuana viarue. ¹⁴A mi mbiri kehi jo ndjo ko Vahirika no ko viuana viarue, ko zonongo na ku mbe heri o zonongo. ¹⁵O kutja, otja tji peri mu ami, mbe ri rongerera oku zuvarisa o Mbuzo o Mbua uina ku ene mbu mu ri mo Rome. ¹⁶Orondu ami hi tisiua i jo Mbuzo o Mbua ja Kriste o honi, orondu ojo o masa ua Mukuru koku jama ingui auhe ndu ma itavere; rutenga ko Mujuuta nu uina ko Muhirika. ¹⁷Orondu mu jo o uesemba ua Mukuru u vandururua oku za ko ngamburiro oku jenda ko ngamburiro, otja tji pa tjangua, “O mutakame ma hupu mo ngamburiro.” ¹⁸Orondu o mazenge ua Mukuru ja vandururua oku za Mejuru o hunga no ku hina Mukuru akuhe, no uhasemba uo vandu, mbe ninikiza o uatjiri no uhasemba, ¹⁹Orondu ovina imbi mbia soku tjiukua o hunga na Mukuru via vandururua o ukahu mo ukoto uao, Mukuru tjinga ae vi vandurura kuvo. ²⁰Orondu ovina Vie o vihamunika, okutja o masa Ue uaruhe, no Umukuru Ue, vi munika o ukahu mo uje mbua mema, navi pangunuka mo vina mbia ungurua; Okutja ovo otji ve hina tji mave tara mo. ²¹Orondu ovo nandi va tjiwirue Mukuru, kave Mu hivirikire otja Mukuru, poo okutja okuhepa. Nunguari ovo va kara o mungandjo mo uripura uao, no mutima uao o mujova au zorerisiua. ²²Ovo va rira o majova, ama ve rihee o veni kutja o zonongo, ²³Nave tanaurire o ujere ua Mukuru ngu ha zundara ko tjiserekarera tji tja ungurirua mo saneno jo mundu ngu zundara, no jo zondera, no vipuka mbi jatera ko vikoti vine no vina mbi kunguzuka. ²⁴Nu Mukuru otje ve jandja ko uhakohoke mo zonduma zo mitima viao oku tengurura o tutu tuo mokati kao oveni. ²⁵Orondu ovo va tanaurira o uatjiri ua Mukuru ko tjizeze, no vo ve rikotamena nave karere otjina tji tja memua oku kapita ingui o Mumeme ngua serua o ndaja ngaruhe. Amen. ²⁶Mena ra itji Mukuru Ue ve jandja ko zonduma zo urunde. Orondu no vakaendu vao va tanaurira ongaro ja hapo ku indi ndji heri o ja hapo. ²⁷Mo muano o tjingeuo uina o varumendu, va jesa ongaro ja hapo joku ungurisiua ko vakaendu, nave ruku oku tirasana o hura, ovarumendu no varumendu ama ve ungura o vizepaisa honi, nave jakura muvo oveni o tjisuta tji tja puira o ndataiziro jao. ²⁸Novo otja tji ve ha muine a ku ri naua kutja ve kare na Mukuru mo ndjiviro jao, Mukuru otje ve jandja ko ndunge jo urunde oku tjita o vina mbi he ri o visemba, ²⁹Ave urisiua no uhasemba auhe, oruvakiro, ourunde, o minenetima, o zondjambu; ve ura neruru, omazepiro, okuposa, ovineja, ovikaro o vivi, otujambo, ³⁰Okuhororasana, o vanjengue va Mukuru, overitongamisa, ove ritange, o va ute vo vina o vivi, ove hina nduviro ko vakuete, ³¹Ka ve pangununa, ve teja o zonduvasaneno, kave na unjanutima, kave na tjari, ³²Ovo, nangarire tji vena o ndjiviro jo veta ja Mukuru, jo kujta imba mbe tjita o vina mbi va puirua i jo ndiro, kakutja ve vi tjita o veni uriri, nunguari ve na o njune mu imba mbe vi tjita uina.

Chapter 2

¹Okutja otji u hina maepero, arikana mundu, nangarire kutja oove une tji mo pangura: orundu mu itji ove tji mo pangura o mukuenu, ove mo ri pangura o muini; orundu ove ngu mo pangura u tjita ovina o tjingevio. ²Nunguari ete matu tjiua kutja o mbanguriro ja Mukuru, iri mo ngaro jo uatjiri ku imba mbe tjita o vina o hamukueena imbio.³Nambano, arikana mundu, ngu u pangura imba mbe tjita ovina mbi nu ove uina au vi tjita, u ripura kutja ove mo jepe o mbanguriro ja Mukuru? ⁴Poo ove u njengurisa o rutumbo ruo unjanutima, no ndaro onde, no muretima Ue, no ku hina ndjiviro jo kutja u tjitira oku tuara ove ko meriverero uo ndanaukiro?⁵Nunguari otja ko makukutiro no meheriverero uo mutima uoje, u ri puikira o mazenge o muini, ue juva ro mazenge no mavandururiro uo mbanguriro o samba ja Mukuru; ⁶Ngu me je ku jandja ku auhe otja ko vitjitua vie: ⁷Ku imba mbe paha o ujere, no ndjozikiro, no ku hina ku zundaka amave ungura ouua noku hina tjiruejo, o muinjo uaaruhe:⁸Nunguari ku imba mbe ri o va tuimise vo zombata, nu mbe hina nduviro ko uatjiri, nunguari mbe kongorera o uhasemba, ma jandja o mazenge no mapindi, ⁹O mbamisiro no mihihamo ko muinjo uo mundu auhe ngu tjita o uvi, uo Mujuuta rutenga na ko uo Viuana uina.¹⁰Nunguari ma jandja o ujere, no ndjozikiro, no hange ku auhe ngu tjita ouua, ko Mujuuta rutenga na ko uo Viuana uina. ¹¹Orundu ku Mukuru kapena ndengerero jo mirungu. ¹²Orundu avehe imba mba katuka no ku hina Veta, mave pandjara noku hina Veta: Nu avehe imba mba katuka ko Veta mave pangurua mo Veta.¹³ Orundu ka va zuve vo Veta mberi o vasemba po murungu ua Mukuru nunguari imba mbe tjita o Veta mave sembamisiua. ¹⁴Orundu imba ovo Viuana mbe hina Veta, tji mave tjiti mongaro jo undu o vina mbiri mo Veta, ovo ave hina Veta, o veta kuvo o veni;¹⁵Mbe raisa o vitjitua vio Veta mbia tjangua mo mitima viao, o urizemburuka uao uina a ma u ve hatoirire, nu o uripura uao ama u ve vara o vanandjo poo o ve hina ndjo), ¹⁶Me juva indi Mukuru ndi meje ku pangura o viundikua vio vandu, otja ko mbuze ombua jandje.¹⁷Tara, u isaneua o Mujuuta, ue rijameka ko Veta, nu u rihiva na Mukuru, ¹⁸Nu u tjiua o mbango Je, nu u jandja ondengu ko vina imbi mbiri o visemba tjinene, otja tji ua hongua oku za mo Veta; ¹⁹Au no ngamburiro ndja zikama move omuini kutja o ove o mutike uo vapotu, o ndjerera ku imba mbe rim o ndorera, ²⁰O mutumbure uo majova, o muhonge uo unatje, ngu una o muano uo ndjiviro no uo uatjiri mo Veta.²¹Ove ngu hongo ovakuenu, ko rihongo o muini? Ove ngu zuvarisa kutja o mundu ka sere oku vaka, ove u vaka? ²²Ove ngu mo tja o mudu kasere oku katuka ko oruvakero, ove u katuka o ruvakero? Ove ngu ua tonda o visenginina, ove u punda o zondemberi?²³Ove ngu u rihiva no Veta, ove u tengurura Mukuru noku katuka ko Veta? ²⁴Orundu ena ra Mukuru ri jambururua mokati ko Viuana motjimbe tjenu, otja tji pa tjangua.²⁵Orundu o masukarero je vatera tjiri, tji u takamisa o Veta: nunguari tji uri o mukatuke uo Veta, o masukarero uoje je rira o mahasukarero. ²⁶Nu nambano, inga o mahasukarero tji ma je takamisa o usemba uo Veta, o mahasukarero ue ka jena ku varua otjo masukarero. ²⁷Nu o mahasukarero ngeri mo ngaro jo undu, tji maje jenenisa o Veta, ka jena ku pangura ene, mbu mu katuka ko Veta mo matjangua na mo masukarero.²⁸Orundu eje ka Mujuuta ingui ngu ri nao pendje; nu uina ka masukarero inga ngeri pendje mo njama: ²⁹Nunguari o Mujuuta eje ingui nguri nao mo ukoto, nu o masukarero ouo inga ouo mutima, mo mbepo, nu ka uo mo matjangua; inga ouo ndangero ndji heri o jo vandu, nunguari ndji za ku Mukuru.

Chapter 3

¹Nu nambano, o Mujuuta mangara mu tjike? Poo o masukarero jena o mbatero ja tjike? ²Tjinene mo zondjira azehe! Rutenga, tjiri, o mena rokutja kuvo kua janderue o Mambo ua Mukuru. ³Mena ra tjike indi tjiva vao tji ve ha itaverere? Oku hina ku itavera kuao maku tjiti kutja o ngamburiro ja Mukuru I rire o mungandjo are?

⁴Mukuru a jandjere. Nunguari Mukuru nga rire o munauatjiri, nu o mundu auhe arire o munavizeze; otja tji pa tjangua, Kutja o mambo uo Je je sembamisiue nu U tone tji Mo pangurua. ⁵Nunguari o uhasemba uetu tji mau jerisa o usemba ua Mukuru, ete nga tu the vi? Kutja Mukuru o muhasemba the tuako o mazenge? (Me hungire otjo mundu). ⁶Mukuru a jandjere! Orondu nambano Mukuru itja pangura vi o uje? ⁷Nunguari imbui o uatjiri ua Mukuru tji mau urisirua ko murungu ko ujere Ue mo tjizeze tjandje, onguae ami ngunda tji me pangurua otjo munauvi? ⁸Nu tji pe heri, (otja tji tu kuminua posio, nu otja tjiva tji ve tja ete tu tja), Ngatu tjite o vina o vivi kutja o uua ujere po? O mbanguriro ja imba o semba. ⁹Nambano o kutja vi? Tu ngara puvo? Kako kaparukaze. Orondu ete tua raisa komeho kutja o Vajuuta no vo Viuana avehe ve ri kehi jo uvi. ¹⁰Otja tji pa tjangua, Kapena umue o musemba, kako, nangarire umue. ¹⁰Otja tji pa tjangua. "Kapena umue omusemba, kako, nangarire umue; ¹¹Kapena umue ngu pangununa, kapena umue ngu paha Mukuru. ¹²Avehe va pita mo ndjira, avehe kumue va rira o vehinandengu; kapena umue ngu tjita ouua, kako, nangarire umue. ¹³O miriu viao o maendo nge ri kamuaha, no maraca uao ovo va tjita o matiku, o uzuuo uo zonzoka uri kehi jo mina viao; ¹⁴Ovinjo viao vie ura o masengiro no uzuuo uo mapindi; ¹⁵O zombaze zao ze hakahana oku tirahi o mbindu; ¹⁶O manjoneno no ndjenda viri mo zondjira zao; ¹⁷No ndjira jo hange ovo ka ve i tjivirue. ¹⁸"Kapena ndira ja Mukuru po murungu uo meho uao." ¹⁹Nambano matu tjiua kutja o vina avihe mbi hungirua i jo Veta, i vi hungira ku imba mberi kehi jo Veta: kutja o tjinjo atjihe tji patue, no kutja o uje auhe u varue o unandjo po murungu ua Mukuru, ²⁰Orondu kapena njama ndji mai sembamisiua ijo vitjitua vio Veta mo meho Ue, orondu o Veta I jeta o ndjiviro jo uvi. ²¹Nu nambano o usemba ua Mukuru mbua hatoirua ijo Veta no vaprofete, ua vandururua noku hina Veta, ²²O kutja imbui o usemba ua Mukuru mbu ja mena ro ngamburiro mu Jesu Kriste ku avehe na kombanda ja imba avehe mbe itavera. Orondu kapena hani: ²⁴²³Orondu avehe va tjita katuka, nave humburuka no ujere ua Mukuru, Nu ve sembamisiua uriri mo tjari Tje mena ro marandururiro ngeri mu Kriste Jesu; ²⁵Mukuru ngua zika ko murungu otjo tjisuta mo ngamburiro kena Re, oku raisa o usemba Ue mo ndjesiro jo mauve nga tjitirue rukuru, mo ndaro o rure ja Mukuru. ²⁶Oku raisa o usemba Ue mo ruveze ndui: Kutja Eje a rire o musemba, no musembamisa ua ingui ngu no ngamburiro mu Jesu. ²⁷Nu nambano o merihiviro je ri pi? Ja konderua pendje. Mena ro Veta? Kako, nunguari mena ro veta jo ngamburiro. ²⁸Nu nambano otji matu mana nai, kutja o mundu u sembamisiuaijo ngamburiro pendje no vitjitua vio Veta. ²⁹Poo Eje o Mukuru uo Vajuuta poruao? Eje ka Mukuru ua imba o vo Viuana uina? Ii o ua imba ovo Viuana uina: ³⁰Orondu o Mukuru umue ngu sembamisa o masukarisiro mena ro ngamburiro no mahasukarero mena ro ngamburiro. ³¹Tjii nambano matu ungura o Veta o mungandjo mena ro ngamburiro? Mukuru a jandjere! Nunguari matu zikamisa o Veta.

Chapter 4

¹Nu nambano matu tja Tate uetu mo njama, Abraham, ua muna tjike? ²Orondu tjeri kutja Abraham ua sembamisiua ijo viungura u na o usemba uoku rihiva; nunguari pup e heri po murungu ua Mukuru. ³Nunguari o matjangua maje tjavi? Abraham ua itavera Mukuru, nu aku varerua kuje otja o usemba. ⁴Nunguari ku ingui ngu ungura o ndjambi ka I jandjeua otja o tjari kuje, nunguari otja o ndjo. ⁵Nunguari ku ingui ngu ha ungura, nunguari a itavere mu ingui nu sembamisa imba mbe hina Mukuru, o ngamburiro je I varua otja o usemba. ⁶Otja David uina tji ma hungire o hunga no uningandu uo mundu Mukuru Ke vara o usemba pendje no viungura, ⁷A matja, Ovaningandu imba mbe jesirua o zongatukiro zao, vo mauve nge vandekua. ⁸O muningandu o mundu Muhona Ke ha varere o uvi. ⁹Tjii o uningandu mbui u ja ko masukarero uriri, poo uina na kombanda uo mahasukarero? Orondu matu tja o ngamburiro ja varua otja o usemba ku Abraham. ¹⁰Nu nambano ojo ja varua vi? Eje tjari mo masukarero po ngunda aeri mo mahasukarero. Ka a ri mo masukarero nunguari uari mo mahasukarero. ¹¹Nu eje ua jakura o tjiisanekero tjo masukarero otja o uhato uo usemba uo ngamburiro ndjari najo ngunda ae hi ja sukara: kutja a rire ihe ja imba avehe mbu mave itavere, nangarire kave sukarere; kutja o usemba u varerue kuvo uina; ¹²Na ihe uo masukarero ku imba mbe ri o vo masukarero poruao, nunguari uina mbe kaenda mo zondambo zo ngamburiro tate Abraham ma kaendere, ngunda ae ri o uo mahasukarero. ¹³Orongu o makuizikiro uo kutja eje ma rire o murumate ueta rouje, ka je jandjerue ku Abraham, poo ko ndui je, mena ro Veta, nunguari jari mena ro ngamburiro. ¹⁴Orondu imba mbe ri o vo Veta tjiva rire o varumate, o ngamburiro tjandje jar ire o mungandjo, no makuizikiro aje rire tjo; ¹⁵Orondu o Veta I jeta o mazenge: orondu apehe pup e hina veta kapena makatukiro. ¹⁶Motjimbe tja nai atjihe otji tjiri o tjo ngamburiro, kutja tji kare otja ko tjari, kutja o makuizikiro je zikamisirue o ndui aihe; ku ku heri ku indji ndjiri o jo Veta poruajo, nunguari uina ku indji ndjiri o jo ngamburiro ja Abraham; nguri tate uetu atuhe, ¹⁷(Otja tji pa tjangua, Mbe ku ungura ihe jo viuana o vingi,) po murungu ua Ingui eje ma itavera, Mukuru, ngu pendura o vati, ngu isana o vina mbi heri po tjimuna opu viri. ¹⁸Ngua karere no maundjiro pona pupe hari ne zeva ro maundjiro, kutja me je ku rira ihe jo viuana o vingi, otja ku itji tji tja hungirua, Ondui joje otji mai je ku kara nai. ¹⁹Nu noku hina ku ngundipara mo ngamburiro, eje ke rikendere no rutu o ruo ndua kokee hapo, eje tjari mangara no zombura esere, poo nondiro jo tjikuatero tja Sarah. ²⁰Eje ka teraterere ko mo makuizikiro ua Mukuru mena ro ku ivaiva; nu nguari ua kara no masa mo ngamburiro ama jandja o ujere ku Mukuru; ²¹Ae no mazikameno oku ura uo kutja, itji Eje tja kuizika Ma jenene oku tji tjita uina. ²²Nu itji otji tja varerua kuje otja o usemba. ²³Nambano itji katji tjangererue eje erike, kutja pa varerua ku je, ²⁴Nunguari ku ete uina ku ma tji je ku varerua, indi ete tji tua itavere mu Je ingui ngua pendura Jesu, o Muhona uetu mo vakoke; ²⁵Ngua jandjerua o mauve uetu na pendurirua o masembamisiro uetu.

Chapter 5

¹Nu nambano otja tji tua sembamisiua no ngamburiro tuna o hange kuena Mukuru mo Muhona uetu Jesu Kriste:
²Muje uina tuna o uhara oku hi hita mo tjari tji mu tua kurama, nu tu njanda mo maundjiro uo ujere ua Mukuru.
³Nu katjotji uriri, nunguari tu rihiva uina mo zombamisiro, ama tu tjua kutja o zombamisiro ze tunga o muretima, ⁴No muretima u tunga o tjikaro no tjikaro tji tunga o maundjiro. ⁵No maundjiro ka je tu zepaisa o honi; orondu o rusuvero rua Mukuru rua tirahirua pendje mo mitima vietu mo Mbepo o Ndjapuke ndja jandjua ku ete.
⁶Orondu ete ngunda atu hina masa, Kriste ua tira imba mbe hina Mukuru mo ruveze ndua jenenisiua ⁷Orondu o mundu ma jene oku tira o mundu o musemba po uzeu, poo rumue mapeja umue a rorere oku tira o mundu o muua. ⁸Nunguari Mukuru ua raisa o rusuvero Rue ku ete mo kutja, ete ngunda a tu ri o vanauvi, Kriste Ue tu tira.
⁹Nu munao oku kapita tji, otja tji tua sembamisiua no Mbindu Je, ma tu jamua ko mazenge ja Mukuru. ¹⁰Orondu tjeri kutja, ete ngunda tuari o vanavita tua hanganisiua kuena Mukuru mo ndiro jo Muna Ue, oku kapita mba, otja tji tua hanganisiua, ma tu jamua ijo muinjo Ue. ¹¹Nu ka nao uriri, nunguari tu joroka rukua mu Mukuru mo Muhona ue tu Jesu Kriste, mu Je nambano mu tua jakura o mahanganisiro. ¹²O kutja, otja o uvi tji ua hitira mo mundu umue mo uje, nondiro ai hitire mo uvi; nu o ndiro otji ja tuurungira kovandu avehe, orondu avehe va katuka: ¹³Orondu o uvi ua ri mo uje nga ko Veta: nunguari o uvi kau varua pup e hina veta. ¹⁴Nunguari o ndiro ja honapara oku za ku Adam nga ku Mose, no kombanda ja imba mbe ha katukire mo saneno jo ngatukiro ja Adam, nguri o tjisanekero tja Ingui ngua sere oku ja. ¹⁵Nunguari o ttijandjeua tja uriri katji sanene kuena o ngatukiro. Orondu tjeri kutja mo ngatukiro ja umue o vengi va koka, o tjari tja Mukuru tja kapita tji, no ttijandjeua tjo tjari; itji mo Murumendu umue Jesu Kriste, tji tja takavarera ko vengi. ¹⁶Nu o ttijandjeua tja uriri kanaa tji kara ttjimuna itji tji tjeja na umue ngua katukire; (orondu tjiri o mbanguriro jari o ja umue ko njoneno, nunguari o ttijandjeua tja uriri otjo zongatukiro o zengi ko masembamisiro. ¹⁷Orondu tjeri kutja oku za mo ngatukiro jo mundu umue o ndiro ja honoparera mu umue; imba mbu mave jakura o tjari tji tja takavara no ttijandjeua tjo usemba, mave honopara oku kapita mo hupo mu Umue, Jesu Kriste.)¹⁸Okutja otja mo ngatukiro imue o mbanguriro ttji je ja ko vandu avehe ko njoneno, mo muano o tjtingeuo mo usemba ua Umue o ttijandjeua tja uriri tje ja ko vandu avehe ko masembamisiro uo hupo. ¹⁹Orondu otja mo kuhinanduviro kua umue o vengi tji va ungurua o vanauvi, mo muano o tjtingeuo mo nduviro ja umue, o vengi mave ungurua o vasemba. ²⁰Nunguari o Veta ja hitira kutja o ngatukiro i ningipare. Nunguari imba o uvi pu ua ningipara o tjari tja ningipara oku kapita; ²¹Kutja otja o uvi tji ua ningiparera oku tuara ko ndiro, mo muano o tjtingeuo o tjari tji honaparere mo usemba oku tuara ko muinjo uaruhe mu Jesu Kriste o Muhona uetu.

Chapter 6

¹Nu nambano nga tu tje vi? Ngatu kare puku tjita o uvi kutja o tjari tji takavare? ²Mukuru a jandjere! Tjii ete, mbu tua koka ko uvi, matu kara vi muuo rukua? ³Poo ene kamuna ku tjiua kutja atuhe mbunga tua tutumikua mu Jesu Kriste tua tutumikua mo ndiro Je? ⁴Nu o tji tua pakua pueena Je mo matutumisiro mo ndiro; kutja otja Kriste tja pendurua ijo ujere ua ingui Tate mo vakoke, mo muano otjingeuo ete o tjinga tua soku kaenda mo upe uo muinjo. ⁵Orondu tji tua kunua pamue mo sano jo ndiro Je, uina matu kara mo sano jo mbendukiro Je; ⁶A matu tjiua tji, kutja, kutja o mundu uetu ingui o mukuru ua paperua puena Je ko tjikoroise, kutja o rutu ruo uvi ru njonue, kutja oku za imba atu ha uhuara amatu rire o vakarere vo uvi. ⁷Orondu ingui ngua koka ua kuturua ko uvi. ⁸Nambano ete tji tua koka puena Kriste, matu itavere kutja kutja matu hupu pueena Je uina, ⁹A matu tjiua kutja otja Kriste tja pendurua mo vakoke, Ken a ku uhuara a ma tu rukua; o ndiro ka i tjina uvara kombanda Je. ¹⁰Orondu indi Eje tja ta, Eje Ua ta ko uvi porumue; nunguari mokutja una o muinjo u hupira ku Mukuru. ¹¹Mo muano o tjingeuo, ene rivareje kutja mua koka katjiri ko uvi, nunguari otjo vanamuinjo ku Mukuru mu Jesu Kriste o Muhona uetu. ¹²O uvi opu u ha sere oku honapara mo rutu tuenu o rukoke, kutja mu kare no nduviro ku ruo mo zonduma. ¹³Nu uina amu jandja o unepo uenu otja o viungurisiua vio uhasemba ko uvi, nunguari rijandjeje o veni ku Mukuru, otja o vanamuinjo mba pendurua mo vakoke, no unepo vienu otja o viungurisiua vio usemba ku Mukuru. ¹⁴Orondu o uvi ka u na ku kara no uvara kombanda jenu, orondu ka mu ri kehi jo Veta, nunguari mu ri kehi jo tjari. ¹⁵Nambano per i vi? Ete ngatu tjite o uvi mo tjimbe tjo kutja ka turi kehi jo Veta, nunguari tu ri kehi jo tjari? Mukuru a jandjere! ¹⁶Kamuna ku tjiua kutja ku auhe ku mue rijandja otja o vakarere mbena o nduviro, o uene o vakarere ku ingui ngu mu na o nduviro; Kutja o ko uvi mbu tuara kondiro poo o ko nduviro ndji tuara ko usemba. ¹⁷Nunguari o kuhepa ku Mukuru kutja muari o vakarere vo uvi, nunguari mua kara no nduviro ko ngaro jo mahongero inga jandjeua ku ene. ¹⁸Otja tji mua kuturua ko uvi, mua ungurua o vakarere vo usemba. ¹⁹Me hungire mo muano uo vandu mena ro ungundi uo njama jenu; orondu otja tji mua jandja o unepo uenu otja o vakarere vo uhakohoke, na ko urunde uo urunde, mo muano o tjingeuo jandjeje o unepo uenu otja o vakarere vo usemba nga ko majapuriro. ²⁰Orondu ngunda a muri o vakarere vo uvi, mua ri no ngutukiro ko uesemba. ²¹Nunguari mua karere no tji hape tja tjike mo vina imbi mbi mu zepaisa o honi nambano? O ndjandero jo vina mbi tjinga iri o ndiro. ²²Nambano otja tji mua kuturua ko uvi, otja tji mua ungurua o vakarere va Mukuru, muna o tji hape tjenu mo upapuke, no ndjandero jo muinjo uaaruhe. ²³Orondu o tjisuta tjo uvi o ndiro, nunguari o tji jandjeua tja Mukuru o munjo uaaruhe mu Kriste Jesu o Muhona uetu.

Chapter 7

¹Poo kamuna ndjiviro vakuetu, (orundu me hungire kuena imba mbe tjiua o Veta), kutja o Veta ina ouvara kombanda uo mundu ngunda ae na o muinjo?²Orundu o mukazendu nguna o murumendu ua kutua kuena o murumendu ue kehi jo Veta ngunda o murumendu ue ae no muinjo; nunguari o murumendu ue tja tu, eje u kuturua mo veta jo murumendu ue. ³Nu o murumendu ngunda ae no muinjo, neje a kupua ijo murumendu o mukua, ope za oku isaneua o mukatuke uo rukupo: nunguari o murumendu ue tja tu, eje tjandje ua kuturua ko veta; nu ke tina ku rira o mukatuke uo rukupo nangarire tja kupua ijo urumendu uarue.⁴Mo muano o tjingeuo, vakuetu, ene mua ungurua o vako ke ko Veta mo Rutu rua Kriste, kutja mu kupisiue ku Uarue, okutja ku ingui ngua pendurua mo vako ke, kutja tu jete o tjihape ku Mukuru. ⁵Orundu ete ngunda a tu rim o njama, o zonduma zo uvi I ja ze ungura mo unepo uetu mena ro Veta oku jeta o tjihape tjitji tara ko ndiro. ⁶Nunguari nambano tua kuturua ko Veta, ete tjinga a tua ta ku itji tji the tu tizire; kutja tu karere mo upe uo mbepo nu ae heri mo ukuru ue tjangua. ⁷Nu nambano nga tu the vi? O Veta o uvi? Mukuru a jandjere! Nunguari ami hi tjivirue ko o uvi pendje noku je tjivirua mo Veta: orundu ami hi je tjiua o zonduma nga o Veta tji ja tja, Kona ku kara ko no zonduma.”

⁸Nunguari o uvi, tjinga ua muna o ruveze mu indi e tuako, otji ua ungura mu ami o zonduma zo miano avihe; orundu pendje no Veta o uvi ua koka. ⁹Orundu mbi nap u mba hupire noku hina Veta; nunguari etuako tji re ja, o uvi ua pendurua, nu ani e koka. ¹⁰Nu indi etuako nda zikamisirua ko muinjo, ra vazuiua a ra rire ondiro ku ami.

¹¹Orundu o uvi, tjinga ua muna o ruveze mu indi etuako, ue ndji pukisa nu mu uo au ndji zepa. ¹²Nunguari o Veta o ndjapuke, nu indi etuako e japuke, nu esemba nu eua. ¹³Tjii nambano itji tji tjiri o tji semba tja rira o ndiro ku ami? Mukuru a jandjere! Nunguari o uvi kutja u munike kutja o uvi, ua ungurisire itji o tjiua oku jeta o ndiro mu ami; kutja o uvi u rire o uvi tjinene metuako. ¹⁴Orundu matu tjiua kutja o Veta o jombepo, nunguari ami o uami o uo njama, ngu mba randisiua kehi jo uvi. ¹⁵Orundu itji tji mbi tjita, ami hi tjii. Orundu itji tji mbi zera, itjo otji mbi ha tjiti; nunguari itji tji mbi njengua, itjo otji mbi tjita. ¹⁶O kutja tji mbi tjita itji tji mbi ha zeri, ami mba itaverasana kuena o Veta, kutja ojo o mbua. ¹⁷Nunguari ka i tjiri ami ngu mbi tjita tji, nunguari o uvi mbua tura mu ami. ¹⁸Orundu mbi tjiua kutja mu ami, o kutja mo njama jandje, ka mu turire nangarire o tjina o tjiua: orundu oku zera kuri pueena ami, nunguari oku tjita itji tji tjiri o tji semba ami hi ku uru. ¹⁹Orundu hi tjiti o usemba mbu mbi zera, nunguari o urunde mbu mbi ha vanga, imbua o mbu mbi tjita. ²⁰Nunguari tji mbi tjita itji tji mbi ha zeri, kai tjiri ami ngu mbi tji tjita, nunguari o uvi imbui mbua tura mu ami. ²¹Opu me vazere o veta, kutja, tji me zeri oku tjita o uua, o uvi uri puena ami. ²²Orundu otja ko mundu uo moukoto, ami mbi tjaterua ijo Veta ja Mukuru;

²³Nunguari mbi muna o veta jarue mo unepo uandje, ndji ruisa o veta jo zondunge zandje, ndji ndji tua mo uhuura uo veta jo uvi ndjiri mo unepo uandje. ²⁴O uami o mundu ngu mba hangauka vi! O uani ngu me ndji kutura mo rutu ruo ndiro ndji? ²⁵Ami me tja okuhepa ku Jesu Kriste o Muhona uetu. Ami o muini no zondunge zandje opu me karere o Veta ja Mukuru, nunguari no njama e karere o veta jo uvi.

Chapter 8

¹Nambano otji pe he tjina mberero jo njoneno ku imba mberi mu Kriste Jesu, mbe ha kaenda otja ko njama, nunguari mbe kaenda otja ko Mbepo. ²Orondu o Veta jo Mbepo jo muinjo mu Kriste Jesu je ndji kutura ko veta jo uvi no ndiro. ³Orondu itji o Veta tji ja I ha jenene oku tjita, ojo tjinga ja ngundiparisirue mo tjimbe tjo njama, Mukuru tja hindire o Muna Ue o muini mo sananeno jo njama jo uvi, na ko uvi, Ua pangurire o uvi mo njama: ⁴Kutja o usemba uo Veta u jeneninsie mu ete, mbu tu ha kaenda otja ko njama, nunguari mbu tu kaenda otja ko Mbepo. ⁵Orondu imba mbe hupa otja ko njama ve rikenda no vina vio njama, nunguari imba mbe hupa otja ko Mbepo ve rikenda no vina vio Mbepo. ⁶Orondu o zondunge zo njama o ndiro, nunguari o zondunge zo Mbepo o muinjo no hange: ⁷Mo tjimbe tjo kutja o ndunge jo njama, o vita kuenta Mukuru, orondu ojo ka iri kehi jo Veta ja Mukuru, nu tjiri kanaa i jenene ko uina. ⁸Nu imba mbe ri mo njama opu ve hina maa ve jorokisa Mukuru. ⁹Nunguari ene ka muri mo njama, nunguari mu ri mo Mbepo, o Mbepo ja Mukuru tji ja tura mu ene. Nunguari o mundu auhe ngu hina Mbepo ja Kriste, eje ka umue ua imba o Ve. ¹⁰Nu Kriste tje ri mu ove, o rutu rua koka mo tjimbe tjo uvi, nunguari o Mbepo o muinjo motjimbe tjo usemba. ¹¹Nunguari o Mbepo ja Ingui ngua pendura jesu mo vakoke tji ja tura mu ove, Ingui ngua pendura Jesu mo vakoke uina ma pendura o tutu tuenu no Mbepo je ndja tura mu ene. ¹²Nu vakuetu, otji tu ha turire ondjo ko uvi, oku hupa otja ko uvi, ¹³Orondu tji mamu hupu otja ko njama, mamu koka. Nunguari ene tji mua koza o vitjitua vio rutu mo masa uo Mbepo, mamu hupu. ¹⁴Orondu avehe imba mbe nanua ijo Mbepo ja Mukuru, ovo o vanatje va Mukuru. ¹⁵Orondu ene ka mu jakurire o mbepo jo uhuura rukua ko mburuma, nunguari mua jakura o mbepo joku kuatua ndji tu ravaera najo Abba, Tate. ¹⁶O Mbepo I jandja o uhato ko mbepo jetu kutja o uete o vanatje va Mukuru: ¹⁷Nu tji turi o vanatje, otji turi o varumate veta; o varumate veta ra Mukuru, nu o varumate veta puena Kriste; kutja ete tji tua hihamisiua puena Je, uina tu jerisiue pueena Je. ¹⁸Orondu ami mbi muna kutja o zombamisiro zo majuva nga ua nambano ka zena ndengu joku jenena oku sanekua kueena o ujere mbu mau je ku vandururua mu ete. ¹⁹Orondu o viutua avihe vi undja no ndero o nene inga o matjiukisiro uo vanatje va Mukuru. ²⁰Orondu o viutua kavi tuiirue kehi jo ngaro jo mungandjo mo mbango ja vio, nunguari mo ja Ingui ngue vi tua kehi, mo maundjiro, ²¹Kutja imbi o viutua uina vi kuturirue mo ngutukiro jo ujere uo vanatje va Mukuru, oku za mo mapando uo mazundakero. ²²Orondu matu tjiua kutja o viutua tjema pamue mo zongama zo mihiamo ngaku nai. ²³Nunguari ka vio porua, nunguari na ete uina, mbu tuna o vihape o vitenga vio Mbepo, ete uina tu tjema mo ukoto uetu o veni, ama tu undju o nguatero, okutja, o maranduriro uo rutu. ²⁴Orondu tua jamua ijo maundjiro: nunguari o maundjiro nge munika ka maundjiro: orondu itji o mundu tjima munu, eje ngunda tjandje una o maundjiro ua tjike? ²⁵Nunguari tji tuna o maundjiro mu itji tji tu hija muna, tu tji undja no muretima. ²⁶Mo muano o tjingeuo o Mbepo I tu vatera mo maungundi uetu: orondu katu tjiua kutja tua soku kumbira tjike mo muano une: Nunguari o Mbepo o Muini u tu hekenena no minono mbi ha jenene oku hungirua. ²⁷Nu ingui ngu pianga o mitima, U tjiua tji tjiri mo zondunge zo Mbepo, orondu U hekenenena o vajapuke otja ko mbango ja Mukuru. ²⁸Orondu ete tu tjiua kutja o vina avihe vi ungurira pamue ko upue ku imba mba suvera Mukuru, ku imba mba isaneua otja ko ndiero Je. ²⁹Orondu imba mba tjiua ko murungu uo ruveze, Eje Ue ve tiera ko murungu uo ruveze kutja ve tanaurirue mo mbunikiro jo Muna Ue, kutja Eje a rire o tjiveri mokati ko vanatje o vengi. ³⁰Kombanda ja imba, imba mba tia o ngaro jao komurungu uo ruveze, imba Eje Ue ve isana uina; nu imba mba isana Eje Ua sembamisa uina; nu imba Eje mba sembamisa Eje u eve pere o ujere uina. ³¹Ngatu the vi nambano ko vina mbi? Mukuru tjeri kekoro retu, o uani ngu me tu pirukire? ³²Ingui ngu ha ruruparere o Muna Ue o muini, nunguari Ngue Mu jandjera ete atuhe, Eje Ken a k utu pa vi o vina avihe uriri pueena Je? ³³O uani ngu ma jenene oku tuako o vatoororua va Mukuru ondjo? Mukuru o ngu sembamisa. ³⁴O uani ngu ma verere o ndjo? Jesu o ngua ta, nu uina nguari ngua pendurua, rukua ngua haama ko kunene kua Mukuru, nu uina ngu tjitira ete o mahekeneno. ³⁵O uani ngu me tu hana ko rusuvero rua Kriste? Ma rire o zombamisiro, poo o mihiamo mo muinjo, poo o ndatumisire, poo o ndjara o ndeu, poo o muzu, poo o umba, poo engaruvio? ³⁶Otja tji pa tjangua, Ete tu zepiua motjimbe tjo je o ure ue juva arihe, tua sana ko zondu nda tuninua o ku ta. ³⁷Nunguari mo vina mbi avihe tua kapita o va tone mu Ingui ngue tu suvera. ³⁸Orondu ami me itavevere katjiri kutja nangarire o ndiro poo o muinjo, poo o vaengeri, poo o mauvara, poo o masa, poo o vina mbi ri ko, poo o vina mbi mavi ja, ³⁹Poo o maukombanda, poo o urekoto, poo o tjina tjarue tji tja memua, ka maa tji jenene ok utu hana kueena o rusuvero rua Mukuru, nduri mu Kriste Jesu, o Muhona uetu.

Chapter 9

¹Mbi hungira uatjiri mu Kriste, hi kora o vizeze, no urizemburuka uandje ama u ndji hatoire mo Mbepo o Ndjapuke, ²Kutja mbina o ruhoze no muhihamuatima mbu hinandjandero, ³Orondu mbi zera kutja ami o muini mbi sengue ku Kriste kutja o vakuetu, o vazamumue vandje mo njama: ⁴Mberi o Vaisrael, mberi o veni vo maumbiro, no ujere, no merikutirokumue, no majandjero uo Veta, noku karera Mukuru, no makuizikiro; ⁵Mberi o voo tate, Kriste ma za otja ko njama, Eje nguri Mukuru ua avehe, Ngua serua o ndaja ngaaruhe. Amen. ⁶Kakutja itji matji hee kutja Embo ra Mukuru kari tonene, orondu ka Vaisrael avehe mberi o va Israel; ⁷Nu uina ka kutja mo kutja ovo o ndui ja Abraham, avehe otji very o vanatje: nunguari, “Mu Isaka o Ndui jo je o mu mai je ku isanenua.” ⁸O kutja, ka vanatje vo njama mberi o vanatje va Mukuru: nunguari o vanatje vo maundjiro o mbe varua otja o ndui. ⁹Orondu Embo ro maundjiro orondi: “Mo ruveze ndui Ami me ja, nu Sara ma kara no muna.” ¹⁰Nu ka tjo tji uriri, nunguari Rebeka tja jakanisiua i umue, i tate uetu Isaka; ¹¹(Orondu ngunda o vanatje ave hija kuatua, uina ngunda ave hija tjita o uua poo o uvi, kutja o ndiero ja Mukuru otja ko matoororero i jenenisiue, ndji heri otja ko viungura, nunguari airi o ja Ingui ngu ma isana,) ¹²Kua heua nai ku je, “Ingui erumbi ma karere ingui o muangu.” ¹³Otja tji pa tjangua, “Jakova Ami mba suverere, nunguari Esau Ami mba tondere.” ¹⁴Ngatu the vi nambano? Tjii pena o uhasemba mu Mukuru? Mukuru a jandjere! ¹⁵Orondu Eje ua tjere ku Mose, “Ami Me tjariparere ngu mba tjariparere, nu Me tire o ndjenda ingui ngu Me tire o ndjenda.” ¹⁶Okutja otji pe heri opa ingui nguma zeri, poo opa ingui ngu ma tupuka, nunguari opa Mukuru, ngu ma raisa o tjari. ¹⁷Orondu o matjangua ma etja ku Farao, Ezeva indi o ndi Mbe ku jerera, kutja Ami mbi raise o masa Uandje mu ove, kutja Ena Randje ri zuvarisiue mehi arihe. ¹⁸Okutja Eje otje kara no tjari ku nguma vanga, nu ku ma vanga a kukutisa o mutima. ¹⁹Ove otji mo tja nai ku ami, Nu onguae Eje ngunda Tje varura o ngatukiro? Orondu o uani ngua pirurire o mbango Je? ²⁰Kako, nunguari oove une, arikana mundu, oku zira a mo patasana na Mukuru? O tjina tji tja ungurua ma tji jenene oku tja nai ku ingui ngue tji ungura, Onguae tji ue ndji ungura mo muano imbui? ²¹Poo o mutunge uo zonjunga kena usemba kombanda uo munoko, uoku ungura otjijuma tjimue tjo ndjozikiro, na tjimue tjo ndjambu, oku za mo munoko umue. ²²Nu peri vi tjeri kutja, Mukuru motjimbe tjoku zera oku raisa o mazenge Ue noku tjiukisa o masa Ue, Ua kara no muretima no ku hihamua orure mena ro vitjuma vio mazenge mbia puihua ijo ku njonua; ²³Nokutja a tjiukise o utumbe uo ujere Ue mo vitjuma vio tjari, mbia tuninine o ujere ko murungu uo ruveze, ²⁴O kutja ete, mba isana mbe heri o vo Tjijuuta poruao, nunguari oku za mo viuana uina? ²⁵Otja tji ma hee uina mu Hosea, “Ami Me ve isana o vandu vandje, imba mbe heri o vandu vandje; nu imba mbe ha suvererue, o Vasuverua.” ²⁶Nu mape kara nai, kutja mo ruveze mu va heerua kutja, “Ka uene o vandu vandje; imbo opu maveje ku isanenua o vanatje va mukuru o Munamuinjo.” ²⁷Jesaja uina ma riri o hunga na Israel, “Nangarire o vanatje va Israel tji very o vengi otjo muheke uo muronga, o tjihupe matji jamua: ²⁸Orondu Eje ma jeta o tjina ko maandero, ama kondo o usupu mo usemba, orondu Muhona ma ungura o tjiungura o tjisupi mehi.” ²⁹Nu otja Jesaja tja tjere ko murungu, “Andaku Muhona Sebaota, Ke tue hupisirire o ndui, andaku tua kara otja o Sondoma, nu tua kara otja o Gomora.” ³⁰Ngatu tje vi nambano? Kutja o vo viuana mbu ja ve ha kongorerere o usemba va tuako o usemba, nunguari o usemba uo ngamburiro. ³¹Nunguari Israel, ngua kongorerere o veta jo usemba ka vazere ko veta jo usemba. ³²O mena ra tjike? Orondu kave u pahere mo ngamburiro, nunguari jari mo viungura vio Veta. Orondu ovo va putara Meue inde putarise ndina; ³³Otja tji pa tjangua, “Tareje, Ami Me tua mu “Sion Eue e putarise, no Ruuua o rupindikise, nu auhe ngu ma itavere mu Je kena ku zepaisiua o honi.”

Chapter 10

¹Vakuetu, o ndero jo mutima uandje no ngumbiro ndji mbi kumbira o Vaisrael ku Mukuru ojo ndji, kutja ovo ve jamue. ²Orondu ami me hatoire kutja ovo ve no zonduma za Mukuru, nunguari ae heri otja ko ndjiviro. ³Orondu ovo mo ku hina ku tjiua o usemba ua Mukuru, na tji va utire oku ri ungurira o usemba uao o veni, otji ve he riuisire kehi jo usemba ua Mukuru. ⁴Orondu Kriste Eje o maandero uo veta ko ku jandja o usemba ku ingui auhe ngu no ngamburiro. ⁵Orondu Mose ua tjanga nai ohunga no usemba mbu ri o uo Veta, “O mundu ngua tjiti o vina mbio ma hupu mu vio.” ⁶Nunguari o uemba uo ngamburiro u tja nai, “Otja nai mo mutima uo je, Ouani ngu ma rondo Kejuru,” inguo oku herurira Kriste pehi; ⁷Poo, O uani nguma pundu mo urekoto; inguo oku pitisa Kriste rukua o mo vakoke. ⁸Nunguari oro ri tja vi? “Embo ri ri posi joje, mo tjinjo tjoje, na mo mutima uoje;” okutja, oro indi Embo ro Ngamburiro ndi tu zuvarisa; ⁹Orondu tji ua hongonona Muhona Jesu, nu o itavere mo mutima uoje kutja Mukuru Ue Mu pendura mo vakoke, mo jamua. ¹⁰Orondu o mundu u itaverera ko usemba no mutima, nu no tjinjo a hongononene ko ndjamo. ¹¹Orondu o Matjangua je tja, “Auhe ngu ma iatavere mu Je ke na ku zepaisiua o honi.” ¹²Orondu kapena hani pokati ko Mujuuta no Muhirika, orondu Muhona otjingeje nguri kombanda ja avehe ngue ura o utumbe ku imba mbe kua ku Je. ¹³Orondu ku avehe, “Auhe ngu ma isana ena ra Muhona ma jamua.” ¹⁴Nu nambano mave ku vi ku Ingui mu ve ha itaverere? Nu mave itavere vi mu Ingui ngu ve hi na ve mu zuvire? Nu mave zuu vi noku hina muzuvarise? ¹⁵Novo mave zuvarisa vi, pendje na tji va hindua? Otja tji pa tjangua, “Tjiri o zombua tjinene o zombaze za imba mbe zuvarisa o mbuze o mbua jo hange, nu mbe jeta o mambo o ma njandise uo vina o viua!” ¹⁶Nunguari ka avehe mba kara no nduviro ko mbuze o mbua, orondu Jesaja ma tja, “Muhona, o uani ngua itaverere o mbuze je tu?” ¹⁷Okutja o ngamburiro i ja mena ro kuzuva, no kuzuva ku jetua i Embo ra Mukuru. ¹⁸Nunguari me tja, Tjii ovo kave zuvire? Ii tjiri, eraka rao ra pitira mehi arihe, no mambo uao nga ko maadero uo uje. ¹⁹Nunguari me tja, Israel ka tjivirue? Rutenga Mose ma tja, “Ami Me mu tisa eruru na imba mbe heri o vandu, nu E mu zepaisa o mazenge no tjiuana o tjiuova.” ²⁰Nunguari Jesaja o mbande tjinene nu ma tja, “Ami mba munikua i imba mbe he Ndji pahere, Ami Mbe je ku tjiukua iimba mbe hina va purire ohunga na Ami.” ²¹Nunguari ko Israel matja, “Ami mba uonjononena o make Uandje ko vandu o virangaranga no vendjipirukire.”

Chapter 11

¹Nambano otji metja, Tjii Mukuru Ua nakera o vandu ve kuarue? Mukuru a jandjere! Orondu ami uina o uami o Muisraela, uo ndui ja Abraham, uo muhoko ua Benjamin. ²Mukuru ka nakererere o vandu ve mba tjivirue ko murungu uo ruveze kuarue. Poo ka muna ku tjiua kutja o Matjangua ja tja vi mu Erija, kutja eje ua unauna vi ku Mukuru o hunga na Israel ama tja, ³“Muhona ovo va zepa o vaprofete vo Je, nu ave sesura o mazuko uo Je uo maningirisiro; nu ami mba seua erike, nu mave jeve o muinjo uandje. ⁴Nunguari e zrirra ra Mukuru ma ri tja vi ku je? Ami mbe ri puikira o varumendu o majovi hambombari mbe hina va uorere o ngoro jao ku Baal. ⁵Mo muano o tjingeuo na mo ruveze ndui uina pena o kambumba o kahupe otja ko matoororero uo tjari. ⁶Nunguari tjeri mo tjari, kai tjiri mena ro viungura; pendje na nao o tjari tjandje kai tjiri o tjari. Nunguari tjeri mena ro viungura, imbo kai tji tjiri o tjari; pendje na nao o viungura kai tji tjiri o viungura. ⁷Nambano tjike? Israel ka muine itji eje tji ja paha, nunguari o vatoororua ve tji muna, nu imba avehe ave kukutisiua o mitima, ⁸Otja tji pa tjangua, “Mukuru Ue vepa o mbepo joku kotura, o meho nge ha munu, no matui nge ha zuu,” nga ke juva ndi. ⁹Nu David ua tjere, “O tjitihe tjao nga tji rire o nguehe, no mbate, no tjiutarise, notjisuta tjo uvi kuvo; ¹⁰O meho uao nga je zorerisiue kutja ave ha munu, ne etambo rao ngari uorue ngaaruhe. ¹¹Nambano otji me tja, Kave putarere kutja ve ue? Mukuru a jandjere! Nunguari mo ku heza kuao o ndjamo jeja ko viuana, oku ve tisa eruru.

¹²Nunguari o mauiro uao tji jeri o mautumbe ko uje, no mandjarero jao tji iri o mautumbe ko viuana, mape kara o ujere o unene oku kapita vi mo meurisiro uao? ¹³Orondu me hungire ku na ene, o viuana; otja tji mbi ri o muapostele uo viuana, me kurisa o tjiungura tjandje; ¹⁴Nani rumue me njinganjingisa imba o vo njama jandje oku ta eruru, nu e jama tjiva vavo. ¹⁵Orondu tjeri oku nakerua kuao kuarue, o mahanganisiro uo uje, o majakuriro uao maje rire tjike tje heri o hupo okuza mo vako. ¹⁶Orondu o vihape o vitenga tji viri o vijapuke, okutja indji o mbomba mu viazu o ndjapuke. Nu o muze tji uri o mujapuke, uina no vitavi o vijapuke. ¹⁷Nunguari tjeri kutja o vitavi tjiva via tejeua, nu ene, a muri o muninga uo kuti, amu zikua mokati kao, amu kara no rupa mo muze na mo usose uo muninga; ¹⁸Amu rihivire o vitavi. Nunguari tji mamu rihivi, ene ka uene mbu mua tjinda o muze, nunguari o muze o mbue mu tjinda. ¹⁹Otji mamu je kutja, O vitavi via tejerua kutja ete tu zikue po. ²⁰O uatjiri, o tuo tua tejerua oku hina ku itavera, nu ene mua kurama mena ro ngamburiro. Amu ritongamisa, nunguari tireje; ²¹Orondu Mukuru Tje ha tjariparerere o vitavi via hapo, takamiseje tjaa Nge he mu tjariparerere uina. ²²Tareje ene nambano, o unjanutima no mbeze ja Mukuru; ku imba mba ua, o mbeze; nunguari ku ene o unjanutima, tji mamu pandere po unjatima Ue: ape heri nao ene uina mamu kondua. ²³Nu ovo uina tji ve ha panderere poku hina ku itavera mave zikua mo muninga. Orondu Mukuru ma jenene oku ve zika mo muninga rukua. ²⁴Orondu tjeri kutja ene mua porua ko muti mo hapo jao mbu ri haperu mo kuti, nu ku ku heri ko ngaro ja hapo amu zikua mo muninga o muua; imba mave zikua vi oku kapita nai mo muninga uao o veni? ²⁵Ami hina ku vanga mu kare noku hina ndjiviro jo tjiheiu tji, kutja amu ha rire o zonongo mu ene o veni; kutja o upotu ue ja ko rumbembera rua Israel, nga ko meurisiro uo viuana tji ja hiti, ²⁶Nu o Israel aihe mai jamua, otja indi tji pa tjangua, “O Mukure meje kuza mo Sion, nu ma tanaurire kuarue oku hina Mukuru kua Jakova: ²⁷Orondu indji ojo o ngutasaneno jandje kuena vo, tji Mba zu noku isapo o mauvi uao.” ²⁸Tjiri, otja ko Mbuze o Mbua, ovo o vanavita mena renu: Nu otja ko matoororero ovo o vasuverua mena roo ihe. ²⁹Orondu o vijandjeua no matoororero ua Mukuru ka vi rundururua. ³⁰Orondu tjimuna ene mo ruveze ndua kapita kamu itaverere mu Mukuru; nunguari nambano mua jakura o tjari mena roku hina ku itavera kuao; ³¹Mo muano o tjingeuo imba nai kave itavere, kutja mo tjari tjenu ovo uina ve jakure o tjari. ³²Orondu Mukuru ua patera o vandu avehe moku hina ku itavera, kutja A raise o tjari ku avehe. ³³Tjiri o urekoto uo unongo no ndjiviro ja Mukuru! O zombanguriro Ze ka maaze mangururua, nu o miano vie vai kapita o ndjiviro. ³⁴Orondu o uani ngua tjivirue o zondunge za Muhona? Poo o uani ngua ririre o muzemburukise Ue? ³⁵Poo o uani ngue Mu pere o tjina rutenga, nu ngu tja soku sutus ku je? ³⁶Orondu ovina avihe vi ri ko mena Re, mu Je, na ku Je: Ku Je nga rire o ujere ngaaruhe.

Chapter 12

¹Otji me rijarikana kuene, vakuetu, mena ro tjari tja Mukuru, kutja mu jandje o tutu tuenu otja o mbunguhiro o namuinjo, o ndjapuke, o nanjune ku Mukuru, ngeri o merikotameneno uenu o masemba. ²Nu amu kara otja ko ngaro jo uje mbui, nunguari tanaurueje ijo mapeparisiro uo zondunge zenu, kutja mu jenene oku tjiukisa kutja o mbango ja Mukuru ndji hina kapo, indji o mbua, no njandise o tjikuae?³Orondu me tja nai otja ko tjari tji tja jandjeua ku ami, ko mundu auhe nguri mokati kenu, kutja ehe rivarere kombanda tjinene oku kapita pa soku rivarera; nunguari kareje no uripura o upatje, otja Mukuru tja jandja ko mundu auhe o ngamburiro ko kajenenisiro.⁴Orondu otja tji tuna o unepo o uingi mo rutu rumue, no unepo auhe tji u hina tjiungura tjimue, ⁵Ete o vengi otji turi o rutu rumue mu Kriste, nu auhe aeri o vinepo vio mukuao.⁶Nambano otja tji tuna o vijandjeua mbia hanika otja ko tjari tji tua peua, tjeri oku profeta otja ko tjijenenisiro tjo ngamburiro; ⁷Poo o ukarere, mo ukarere, poo ingui ngu ma hongo, mo kuhonga ⁸Poo ingui ngu ma zeuparisa, moku zeuparisa; poo ingui ngu ma hanasana mo upukurukue; poo ingui ngu ma hongora mo ndjeverero; poo ingui ngu mato tjari mo ndjoroka;⁹O rusuvero ngaru kare noku hina tjavivi. Tondeje itji tji tjiri o tjivi; Kakatereje ku itji tjiri o tjiua. ¹⁰A mamu kara no rusuvero ruo vakuatupamue, auhe ko mukuao, a mamu suvere katjiri, mo ndjozikiro a mamu tengasana;¹¹Otja ko upenda, noku hina tjiurueje, rireje o vatue mo mbepo, a mamu karere Muhona; ¹²A mamu njanda mo maundjiro, no muretima mo mbamisiro, amamu pandere puku kara mo ngumbiro, ¹³A mamu jandja ko mauhepe uo vajapuke, amue rirongerere o zondjito zo tjari. ¹⁴Sereje o ndjaja ku imba mbe mu tatumisa; serereje o ndaja, amu sengi. ¹⁵Njandeje puena imba mbu mave njanda, nu rireje puena imba mbu mave riri. ¹⁶Kareje no upue auhe ko mukuao, a mu hina ku rikenda no vina vio kombanda, nunguari zuvasaneje kuena o vandu vo kehi. Amu rire o zonongo mu ene o veni. ¹⁷A mu jarurire o mundu kaani ouvi ko uvi. Eteje o vina mo uatjiri po murungu uo vandu avehe. ¹⁸Tji mape urika, imba pu mamu pe uru, kareje mo hange kuena o vandu avehe. ¹⁹Vasuverua, amu risutisire o ve mukatukire o veni. Nunguari jandjerereje o mazenge o ruveze; orondu pa tjangua, “O masutisiro o Uandje, Ami me sutisa,” Muhona ma tja nai. ²⁰O munavita na ove tja to ndjara, opu ua soku mu risa; nu tja to njota mu hira: orondu moku tjita nao mo uongere o makara uo muriro kombanda jo tjiuru tje. ²¹Amu taarua ijo uvi, nunguari taareje o uvi no uua.

Chapter 13

¹O muinjo auhe ngau kare kehi jo mauvara uo kombanda. Orondu kapena uvara mbu heri o ua Mukuru; o mauvara nge ri ko ja zikua i Mukuru. ²Okutja auhe ngu ma pirukire o uvara ma pirikire o mazikamisiro ua Mukuru: Nu imba mbu mave piruka, mave ri muine o mbanguriro. ³Orondu o vanane ka vatirise ko viungura o uiua, nunguari ku imbio vivi. Nu mamu zeri kutja amu ha tira o mauvar? Ungureje o uua nu ouo mau mupe o ndangero. ⁴Orondu eje tjeri o mukarere ua Mukuru ko uua uoje. Nunguari tji mamu tjiti imbi o vivi, tireje, orondu ouo kau tjindire engaruvio o mungandjo; orondu ouo o ukarere ua Mukuru, o u sutise uo mazenge kombanda ja ingui ngu tjita o uvi. ⁵Opu mua sokutja amu ha karere kehi o mazenge poruao, nunguari mena ro urizemburuka uina. ⁶Mena ra itji opu mua soku sutira o tjisuta tjo uhona uina: orondu ovo o vakarere va Mukuru, mbe ungura o tjiungura tji aruhe. ⁷Opu mua soku jandja ku avehe mbie ve puira: otjisuta tjo uhona ku ingui ngu tja puira; o tjisuta tjo mituaro tji mavi hiti mehi ku ingui ngu tja puira; o ndira ku ingui ngu ja puira; o ndjozikiro ku ingui ngu ja puira. ⁸O kara no ndjo ko mundu nangarire jo tjina tjimue, pendje noku suverasana; orondu ingui gua suvera o mukua o ua jenenisa o Veta. ⁹Orondu imbi: “Kona ku katuka ko o rukupo; kona ku zepa ko o mundu; kona ku vaka ko; kona ku jandja o uhato uo vizeze; kona ku toora o zonduma;” na tji pena etuako ekuao, ri manenua me mbo indi, “Ove mo suvere o mukuenu, otja tji ue risuvera o muini.” ¹⁰O rusuvero ka ru tjiti o uvi ko muraranganda, okutja o rusuvero otji ru jenenisa o Veta. ¹¹Itji uina, keena oku tjiua o ruveze, kutja indui o ruveze ruo ku penduka mo zombotu; orondu nai o ndjamo jetu iri popezu oku kapita indi tji tua itaverere. ¹²O utuku ue ja ko rundondo, ejuva ra tumbuka; opu tua soku ripukumuna o viungura vio ndorera, nu ngatu ripangane no viruise vio ndjerera. ¹³Ngatu kaende mo muano mbua puira, otja me juva; ku ku heri mehambaneno na mo manuino; ku ku heri mo maotekasaneno na mo vitjitua vio zonduma; ku ku heri mo vopisa no maruru. ¹⁴Nunguari zareje o Muhona Jesu Kriste, nu amu ripura ko murungu uo ruveze no uripura uo zonduma zo njama.

Chapter 14

¹Jakureje ingui nguri o tjingundi mo ngamburiro, nunguari amu mu tua mo zombanguriro zo uripura uenu.

²Orondu tjiri umue eje u itavera kutja eje ma jenene oku ria o vina avihe; nunguari umue nguri o tjingundi u ria o zomboua uriri.³Ingui ngu mari a njengura ingui ngu hinaku ria; nu ingui ngu hina ku ria a pangura ingui ngu ma ri, orondu Mukuru Ue mu jakura. ⁴Oove une ngu mo pangura o mukarere uo mukuenu? Eje ma kurama poo mau otja ko muhona ue uriri.⁵Umue tjiri eje ua tenga ejuva rimue oku kapita o makuao, umue ua tenga o majuva ajehe pupeta pamue. Auhe nga kare no uzikame mbue ura mo mutima ue. ⁶Ingu ngu ma takamisa ejuva me ri takamisire ku Muhona; nu ingui nguhina ku takamisa ejuva kena ku ri takamisira ku Muhona. Ingui ngu ma ri ma rire ku Muhona, eje tjinga ama jandja o ndangi ku Muhona; nu ingui ngu hina ku ria, kena ku rira ku Muhona, nu u jandja o ndangi ku Muhona.⁷Orondu kapena umue mokati ketu ngu rihupira ku je omuini, nu kapena mundu ngu rikokera ku je o muini. ⁸Orondu kutja ma tu hupu, tu hupira ku Muhona; nu kutja ma tu koka tu tira ku Muhona. Okutja apejeviri, tji matu hupu na tji mata tu, o uete o va Muhona. ⁹Orondu itji Jesu otja tira, na penduka, na hupu rukua, kutja a rire o Muhona uo vanamuino no vakoke. ¹⁰Nunguari onguae tji mo pangura o mukuenu? Poo uina onguae tji mo njengura o mukuenu? Orondu avehe maveje ku kurama po murungu uo tji haveru tjo mbanguriro tja Kriste. ¹¹Orondu pa tjangua, "Otja tji Mbi no muino, maku hungire Muhona, o ngoro aihe mai uorerua Ami, nu eraka arihe ma ri hongonona ku Ami."¹²Okutja auhe uetu ma jandja o merizirira po murungu ua Mukuru. ¹³Okutja atu tji pangurasana rukua, nunguari ngatu pangure tji, oku hina ku tuapera o mukuenu o tji putarise, poo o tjina tji matji mu tjiti kutja a jaruke o mbunda.¹⁴Me tjiua nu mbi itavera noku hina ku ivaiva mu Mhunoa Jesu, kutja kapena tjina o tji hakohoke mutjo o tjini; nunguari ku ingui ngu ma vara o tjina tji mue kutja otji hakohoke, ku je katji kohoke. ¹⁵Nunguari o mukuenu tji ma hihamisiua ijo vikuria vioje, ove kona ku tji kaenda mo rusuvero. O zepa o mundu ngua tirua i Kriste no vikuria vioje.¹⁶Opu u ha sere oku jandjera o uua uoje oku hungirua otjo uvi. ¹⁷Orondu o Uhona ua Mukuru ka ku ria noku nua, nunguari o usemba, no hange, no ndjoroka mo Mbepo o Ndjapuke.¹⁸Orondu ingui ngu karera Kriste mo vina mbi, u tjata ku Mukuru, na rire o munanjune ko vandu. ¹⁹Ete opu tua soku kongorera o vina imbi jeta o hange, na imbi mbi jeta oku tungasana.²⁰O hahaura o tjiungura tja Mukuru mo tjiembe tjo vikuria. Tjiri, o vina avihe o vikohoke, nunguari o vivi ku ingui ngu ma rire mo maputarero. ²¹Ka ko kuua oku ria o njama, poo oku nua o mavinu, poo o tjina atjihe tji matji putarisa o mukuenu, poo oku mu uisa, poo oku mu ngundiparisa.²²Tjii uno ngamburiro? Kara najo kove o muini po murungu ua Mukuru. O muningandu ingui ngu heri pangura o muini mu imbi mbi ma vara kutja o visemba. ²³Nunguari, ingui ngu ma ivaiva tji mari, eje ua pangurua hapo, orondu itji ka tjina ku za mo ngamburiro; orondu atjihe tji tji heri o tjo ngamburiro o uvi.

Chapter 15

¹Ete mbu tu no masa tua soku tjinda o maungundi ua imba o vingundi, nu atu ha tjiti imbi mbi mavi tjatere ete o veni. ²Auhe uetu nga ungurire ko rutjato ruo muraranganda ko uua ue, oku mu tunga. ³Orondu na Kristus uina ka ungurire mbi mavi tjatere Je o muini; nunguari otja tji pa tjangua, “O zondjambu za imba mbe ku jambururire za uira kombanda Jandje.” ⁴Orondu o vina avihe mbia tjangerue komurungu uo ruveze via tjangererue oku rihonga kuetu, kutja ete mo muretima no mahuhuminino uo matjangua tu kare no maundjiro. ⁵Nambano o muretima ua Mukuru no mahuhuminino Ue, nga je tjite kutja mu kare no zondunge nda sana ngui auhe ko mukua, mo ruuano kuen Kriste Jesu; ⁶Kutja no ndunge imue, no tjinjo tjimue mu hivirike Mukuru, ingui Ihe jo Muhona uetu Jesu Kriste. ⁷Opu mua soku jakurasana otja Kriste uina Tje tu jakura ko ujere ua Mukuru. ⁸Nambano me tja, Jesu Kriste uari o mukarere uo masukarero oku zuvarisa o uatjiri ua Mukuru, oku jenenisa inga o makuizikiro nga tjitirue ku imba ootate; ⁹No kutja imba ovo viuana ve hivirikire Mukuru o tjari Tje; otja tji pa tjangua, “mena re zeva ndi, oti Me hongonona ku ove mo viuana, nu E tanga Ena Roje.” ¹⁰Nu rukua Ma tja, “Jorokeje, ene Viuana, pueena o vandu Ve.” ¹¹Nu rukua, Tangeje Muhona viuana avihe, nu Mu tangeje tjinene vandu amuhe.” ¹²Nu rukua Jesaja ma tja, Mape kara o muze ua Jese, nu Eje Me je ku jeruruka oku honapara kombanda jo viuana; mu Je o viuana mavi je ku kara no maundjiro. ¹³Nambano Mukuru uo maundjiro nge mu urise no ndjoroka aihe, no hange mo ngamburiro, kutja mu urisiue mo maundjiro, mo masa uo Mbepo Ndjapuke. ¹⁴Nu ami o muini uina mbi itavera noku hina ku ivaiva ohunga na ene, vakuetu, kutja ene uina mue ura o uua, a mue urisiua no ndjiviro aihe, a mu jenena uina oku rongasana. ¹⁵Nunguari, vakuetu, Mbe mu tjangera no uvande, otja oku mu zemburukisa mo rupa rumue, mena ro tjari tji tja jandjeua ku ami i Mukuru, ¹⁶Kutja mbi rire o mukarere ua Jesu Kriste ko viuana, oku zuvarisa Embo ra Mukuru, kutja oku jandja ko viuana ku rire oku na njune ku Mukuru, a kua japurua ijo Mbepo Ndjapuke. ¹⁷Okutja otji mbi no merihiviro mu Kriste ohunga na imbimbi mavi tjama ku Mukuru. ¹⁸Orondu hi nee rorere oku hungira ohunga na imbi Kriste mbie ha unguririre mu ami oku jeta o nduviro jo viuana membo na mo vitjitua, ¹⁹Mo masa uo vizemburukisiro no vihimise, na mo masa uo Mbepo ja Mukuru, otja tji mba zuvarisa o Mbuze o Mbua ja Kriste o kuuura okuza ko Jerusalem, akuhe o ngoroka nga ko Ilirikum. ²⁰Ii, okutja otji mba kondjisa oku zuvarisa o Mbuze o Mbua apehe jesu pe hija isaneua, kutja e ha tungire mo mazikiro uo mukuetu, ²¹Nunguari otja tji pa tjangua, “Ku imba ku ku hina tji tja hungirirue ohunga naje, mave munu. Nu imba mbe ha zuvre mave pangununa.” ²²Mu itji mba tjaerua tjinene uina oku ja ku ene. ²³Nunguari nambano, otja tji mbi hi tjina ruveze mo makondua inga, nu tji mba kara no ndero o nene o zombura inda o zengi nda jo kuja ku ene, ²⁴Apehe pu mba ire ko Spain, me ja ku ene. Orondu mbi a o maundjiro uokutja tji me tuvakana ngo me je ku mu muna, noku je ku hindua i jene ko murungu oku za ngo, ke koro rimue tji mbazu noku kutisiua ijo ku kara puenene. ²⁵Nunguari nai me i ko Jerusalem oku ka zuvarisa ko vajapuke. ²⁶Orondu imba o va Makedonia na Akaja va vazere aeri ko kuua oku tonena o vasiona mberi ko Jerusalem o tjiandjeua. ²⁷Tjiri ovo o veni va vazere itji aeri o tjiua; ovo uina tji veno ndjo jao. Orondu o viuana tji via tjitua kutja vi kare no rupa mo vina viao vio mbepo, opu via soku karer vo mo vina vio njama. ²⁸Okutja tji mba mana tji, nu tjinba jandja o tjihafe tji ku vo, me pitire mu ene tji mei ko Spain. ²⁹Me tjiua o ukahu kutja tji meja ku ene, meja mo meurisiro uo ndaja jo Mbuze o Mbua ja Kriste. ³⁰Nambano me rijarikana ku ene, vakuetu, mena ro Muhona uetu Jesu Kriste, no mena ro rusuvero ruo Mbepo, kutja mu kondje pueena ami mo zongumbiro zenu oku ndji kumbira ku Mukuru, ³¹Kutja mbi kuturue mu imba mbe ha itavere ko Judea, no kutja o tjiungura tjandje tji mbe jere ko Jerusalem tji jakurue ijo vajapuke; ³²Kutja mbi je ku ene no ndjoroka mo mbango ja Mukuru, nu pueena ene mbi suvisiue. ³³Nambano Mukuru uo hange nga kare pueena ene amuhe. Amen.

Chapter 16

¹Nu me jandja ku ene Febe, o mutenakuetu, nguri o mukarere uo kereka ndjiri ko Kenkrea, ²Kutja mu mu jakure mu Muhona, otja tji pa puira o vajapuke, no kutja mu mu vatero mo tjiungura atjihe tji ma hepa o mbatero jenu. Orondu eje ua vatera o vengi, na ami uina. ³Minikee Priskila na Akuila, o vaungure va pueena ami mo tjiungura tja Kriste: ⁴Mba jandjera ami o zosengo zao oku kondua; ka uami uriri ngu me jandja o ndangi kuvo, nunguari uina o zokereka zo viuana. ⁵Mo muano o tjingeuo minikeje o kereka ndjiri mo ndjiuo jao. Minikeje o musuverua uandje, Epenetus, nguri o tjihape o tjitenga tja Kriste ko Akaja. ⁶Minikee Maria, ngue tu ungurira tjinene no masa. ⁷Minikee Andronikus na Junia, o vazamumue vandje, no vapandekua o vakuetu, mbe tjiukua no ko Vaapostele, nu uina mba kara mu Kriste ko murungu uandje. ⁸Minikee Amplias, o musuverua uandje mu Muhona. ⁹Minikee Urbanus, o muvatero uetu mu Kriste, no musuverua uandje Stakis. ¹⁰Minikee Apeles, ngua jakurua i Kriste. Minikee imba ovo nganda ja Aristobulus. ¹¹Minikee Herodion, o muzamumue uandje. Minikee imba ovo nganda ja Narkisus, mberi mu Muhona. ¹²Minikee Traefena na Traefosa, mbe ungura mu Muhona. Minikee Persis, ngua kondja mo viungura o vingi mu Muhona. ¹³Minikee Rufus, o mutoororua mu Muhona, na ina je na ami uina. ¹⁴Minikee Asinkritus, Flegon, Hermas, Patrobas, Hermes, no vakambure mberi pueena vo. ¹⁵Minikee Filologus, na Julia, Nereus, no mutenakue, na Olimpas, no vajapuke avehe mbe ri pueena vo. ¹⁶Minikasanee no ruhupito o rujapuke. O zokerka za Kriste ze mu minike. ¹⁷Nambano me rijarikana ke ene, vakuetu, tjevereje imba mbe jeta o hani no viputarise, nu mbe pirukira o mahongero ngu mue rihonga, nu humburukeje navo. ¹⁸Orondu imba mberi nao kave karere Muhona uetu Jesu Kriste, nunguari ve karera o mazumo uao o veni; ovo ve pukisa vo mitima o mihinatjipo no vitjutua o viua no mambo o maua. ¹⁹Orondu o nduviro jenu ja vaza ku avehe. Opu me zu oku jorokera ene; nunguari o ndero jandje kutja mu rire o zonongo mu imbio viua, no vehinandjo ko uvi. ²⁰Nu Mukuru uo hange ma tukutura Satan mo ruveze o rusupi kehi jo zombaze zenu. Otjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste nga tji kare pueena ene. Amen. ²¹Timoteus, o muungure ua pueena ami, na Lusius, na Jason, na Sosipata, o vazamukue vandje, ve mu minike. ²²Ami, Tertius, ngu mba tjanga o mbirive ndji, me mu minike mu Muhona. ²³Gajus ngue ndjipa o mara, na itji o tjimbumba atjihe, ue mu minike. Erastus, o mutjevere uo mbutiko jo tjihuro, na Kuartus o mukambure, ve mu minike. ²⁴O tjari tja Muhona uetu Jesu Kriste nga tji kare pueena ene amuhe. Amen. ²⁵Nambano ku Ingui ngu ma jenene oku mu zeuparisa otja ko mbuze o mbua jandje, no mazubarisiro ua Muhona Jesu Kriste otja ko mavandururiro uo tjiundikua tji tja karere atja horekua o uje nganda a ua utirue, ²⁶Nunguari nambano tji tja vandururua, na mo matjangua uo tjiprofete, otja ke tuako ra Mukuru uaaruhe, nda tjiukisiua ko viuana avihe ko nduviro jo ngamburiro. ²⁷Ku Mukuru o munaunongo erike, mu Jesu Kriste, ku Je nga rire o ujere ngaruhe. Amen.

1 Corinthians

Chapter 1

¹Paulus, ngua isaneua otjo muapostele ua Jesu Kriste mo mbango ja Mukuru, na Sosthenes, o mukuetu, ²Ko kereka ja Mukuru ndji ri ko Korinde, ku imba mba japurua mu Kriste Jesu, mba isaneua oku rira o vajapuke, pueena imba mberi kona akuhe mbe isana ena ra Muhona uetu Jesu Kriste, nguri o uao no uetu; ³O tjari nga tji kare puna ene, no hange, oku za ku Mukuru Tate uetu, na Muhona Jesu Kriste. ⁴Ami mbi mu tjera okuhepa aruhe ku Mukuru uandje, ko tjari tja Mukuru tji tja jandjeua ku ene mu Jesu Kriste, ⁵Kutja movina avihe mua tumbisiua i Je, me hungi arihe na mo ndjiviro aihe; ⁶Otja na inga o mahatoiriro ua Kriste tji ja jenenisiua mu ene. ⁷Nu tji mu ha seerue kombunda nangarire m tjiandjeua tjimue, amu rim o maundjiro uo mavandururiro uo Muhona uetu Jesu Kriste. ⁸Ngu Me mu zikamisa nga ko maandero uina, kutja mu vazeeu o vehinandjo me juva ro Muhona uetu Jesu Kriste. ⁹Mukuru o mutakame, Ngue mu isanena ko ruuano ruo Muna Ue, Jesu Kriste, o Muhona Uetu. ¹⁰Nambano me mu ningire, vakuetu, mena ro Muhona uetu Jesu Kriste, kutja amuhe mu hungire o tjina tjimue, nu ape ha kara o mahanikiro mokati kenu; nunguari mu uanekue kumue naua mo ndunge imue no umune umue. ¹¹Orondu imbo vo ndjiuo ja Kloe va horora ku ami, o hunga na ene, vakuetu, kutja mu no mahanikiro mokati kenu. ¹²Nunguari me hungire itji, Kutja auhe uenu utja, “Ami o uami o ua Paulus, na ami o uami o ua Apolos, na ami ouami o ua Kefas, na ami o uami o ua Kriste.” ¹³Tjii Kriste ua hanika pokati are? Paulus ua papererua ene ko tjikoroise are? Poo mua peua o matutumikisiro mena ra Paulus? ¹⁴Me tja okuhepa ku Mukuru kutja ami hina umue uenu ngu mba papitisa pendje na Krispus na Gajus; ¹⁵Tjaa umue ngaa tja mba papitisa mena randje o

muini. ¹⁶Nu uina mba papitisa imbo vo ndjiuo ja Stefanus. Pendje na imba, hina ku tjia kutja pena uarue ngu mba papitisa. ¹⁷Orondu Jesu Ke ndji hindire oku papitisa, nunguari Ue ndji hinda oku zuvarisa o Mbuze o Mbua; ku ku heri no mambo uo unongo, kutja o tjikoroise tja Kriste a tji ha rire o mungandjo. ¹⁸Orondu Embo ro tjikoroise o ujova ku imba mbu mave pandjara, nunguari kuete mbu matu jamua o masa ua Mukuru. ¹⁹Orondu pa tjangua, Ami Me njono o unongo uo zonongo, nu Me jepisa oku pangununa ko vatjiue. ²⁰O nongo ipi? O mutjange upi? O munazombata uo uje mbui upi? Tjii Mukuru ka jovarisiro o unongo uo uje mbui are? ²¹Orondu otja mo unongo ua Mukuru, o uje ka u tjivirue Mukuru mo unongo uauo, nunguari pa tjatera Mukuru oku jama imba mbu mave itavere mo ujova uo mazuvarisiro. ²²Orondu o Vajuuta ve paha o tjiisanekero, nu o Vahirika ve aha o unongo. ²³Nunguari ete tu zuvarisa Kriste ngua paperua ko tjikoroise, ko Vajuuta o tjiptarise, nu ko Vahirika o ujova, ²⁴Nunguari ku imba mba isaneua, o Vajuuta no Vahirika avejevare, Kriste o masa ua Mukuru no unongo ua Mukuru. ²⁵Orondu o tjina o tjiijova tja Mukuru tji no unongo oku kapita o vandu, nu o tjina o tjihinamasa tja Mukuru tji no masa oku kapita o vandu. ²⁶Orondu mamu munu o maisaneno uenu, vakuetu, kutja ka vengi otja ko njama o vandu mba isaneua, ka vengi o vanamasa, ka vengi o vo uhona. ²⁷Nunguari Mukuru ua toorora o vina imbio vijova vio uje oku zepaisa navio o zonongo ko honi; Nu Mukuru ua toorora o vina o vihinamasa vio uje oku zepaisa navio o vanamasa o honi; ²⁸Nu Mukuru ua toorora o vina mbia hahiziua vio uje, no vina mbia njengurua, no vina mbi heri ko, kutja A ririse tjo o vina mbi ri ko; ²⁹Kutja o njama ai he rihivi po murungu Ue. ³⁰Nunguari o uene o Ve mu Kriste Jesu, ngua ungurua i Mukuru kutja a rire o unongo, no usemba, no majapuriro, no maranduriro ku ete; ³¹Kutja, otja tji pa tjangua, “Ingui ngu me rihivi nge rihive mu Muhona.”

Chapter 2

¹Nu ami, vakuetu, tji mbe ja ku ene, oku zuvarisa o Mahongononeno ua Mukuru, hi jendere no mahungi uo ndongamo poo uo unongo. ²Ami tjinga mba tiere oku hina ku tjiua o tjina mokati kenu, pendje na Jesu, nu Eje a a paperua ko tjikoroise. ³Nu ami mba kara puena ene mo ungundi, na mo ndira, na mo mazezerero o manene. ⁴No mambo uandje no mazuvarisiro uandje ka jari no mambo o mapope uo unongo uo mundu, nunguari jari no maraisiro uo Mbepo no masa, ⁵Kutja o ngamburiro jenu ai ha zikamene mo unongo uo vandu, nunguari I zikame mo masa ua Mukuru. ⁶Nunguari ete tu hungira o unongo mokati ka imba ovapue; o unongo mbu he ri ouo uje mbui, poo uo vanane vo uje mbui, mbe hina ku ma vei. ⁷Nunguari tu hungira o unongo ua Mukuru mo tjiundikua, imbui o unongo mbua undikua, otja ko ndiero ja Mukuru ko murungu uo uje, kutja u rire o ujere uetu; ⁸Mbu ha tjiukirue ko nangarire I umue uo vanane vo uje mbui. Orundu andaku ovo ve u tjivirue andaku ka ve zepire o Mbara jo ujere. ⁹Nunguari otja tji pa tjangua, “Eho ka rija muna, poo o kutui kaku ja zuva,” nu uina kapena pa hitire mo mutima uo mundu, “o vina Mukuru mbia tunina imba mbe Mu suvera.” ¹⁰Nunguari Mukuru Ue tu vandururira vio no Mbepo Je; orundu o Mbepo i pianga o vina avihe, na imbi o vikoto via Mukuru. ¹¹Orundu o uani mokati ko vandu ngu tjiua o vina o hunga no mundu tje he ri o mbepo jo mundu ndji rim o ukoto ue? Mo muano o tjingeuo kapena ngu tjiua o vina via Mukuru pendje no Mbepo ja Mukuru. ¹²Nambano ete katu jakurire o mbepo jo uje, nunguari tua jakura o Mbepo ja Mukuru, kutja tu jenene oku tjiua ovina mbi tua peua o tjari i Mukuru. ¹³O vina mbi tu vi hungira no mambo nge ha hongua I jo unongo uo vandu, nunguari nge hongua ijo Mbepo o Ndjapuke, oku sasaneka o vina vio mbepo kuena o vina vio mbepo. ¹⁴Nunguari o mundu uo ngaro jo undu ka jakura ko o vina vio Mbepo ja Mukuru, orundu ovio o ujova ku je; nu uina ka jenene oku vi tjiua ko, ovio tjinga vi pangununua mo mbepo. ¹⁵Nunguari ingui nguri o uo mbepo u pangura o vina avihe, nunguari eje o muini ka pangurua ko ijo mundu. ¹⁶Orundu o uani ngua tjivirue o zondunge za Muhona, ngu ma jenene oku Mu hongu? Nunguari ete tu na o zondunge za Kriste.

Chapter 3

¹Nu ami, vakuetu, hije pe uru oku hungira kuena ene otja o vandu vo mbepo, nunguari mba hungira kuena ene otja ko vandu vo njama, otja ko unatje mu Kriste. ²Ami mbe mu hira o maihi, nu hi mu risire o vikuria o vikukutu, orondu ene tjandji ngunda kamuja jenena oku vi ria, nu uina ngamba ka mu ja jenena. ³Orondu ngunda mu ri mo njama. Orondu tjeri kutja ngunda muna o masasa, no mananasaneno no mahanikiro mokati kenu, ka muri mo njama, nu ka mu kaenda otja ko muhingo uo undu? ⁴Orondu ngunda umue a ma tja o uami o ua Paulus; nu o mukua o a ma tja o uami o ua Apolos; ka uene o vo njama are? ⁵Nambano ingui Paulus o uani, nu ingui Apolos o uani, nanguari a ve ri o vakarere mbe mu jeta ko ngamburiro, otja imba Muhona pa jandja ku auhe ua vo? ⁶Ami mba kuna, Apolos a hire; nunguari Mukuru ua jandja o manjomokero. ⁷Okutja ingui ngu ma kunu otje he ri o tjina, poo ingui ngu ma hire, nunguari Mukuru ngu ma njomona Eje o munahepero. ⁸Nambano ingui ngu ma kunu na ingui ngu ma hire ovo o mundu umue, nu auhe ma jakura o tjisuta tje otja ko tjiungura tje. ⁹Orondu o uete o vaungure va pamue va Mukuru: nu ene ouene o tjikunino tja Mukuru, o ndjiuo ja Mukuru. ¹⁰Otja ko tjari tja Mukuru tji tja jandjeua ku ami, otja o mutunge ua katjoruhonga, ami mba jara o mazikiro, nu uarue a tungire kombanda ja uo. Nunguari o mundu auhe nga tjevere kutja ma tungu vi kombanda ja uo. ¹¹Orondu kapena mazikiro uarue ngu maje zikua pendje na inga nga zikua, ngeri Jesu Kriste. ¹²Nambano o mundu auhe tja tungu o ngoldo, poo o silveri, poo o mauue o mahuze, poo ehovu poo o vipuite kombanda uo mazikiro nga; ¹³O tjiungura tjo mundu auhe matji je ku tjiukisiua: orondu ejuva ma ri je ku tji horora, otjo tjinga ama tji je ku tvandururua ijo muriro; nu o muriro mau je ku nongonona o tjiungura tja auhe kutja o tjikuae. ¹⁴Nu o tjiungura tja auhe tja tunga puuo tji tja zikama, eje ma jakura o tjisuta. ¹⁵Nunguari o tjiungura tja kaani auhe tji tja njoseua, eje ma pandjarerua. Nunguari eje o muini ma jamua, tjimuna ngua jamua no muriro. ¹⁶Kamuna ku tjiua kutja o uene o ndemberi ja Mukuru, no kutja o Mbepo ja Mukuru ja tura mu ene? ¹⁷Auhe ngua tunda o ndemberi ja Mukuru, Mukuru Me mu njono. Orondu o ndemberi ja Mukuru, ene ndji mu ri jo, o ndjapuke. ¹⁸Ape ningi o mundu ngu me ri pukisa. Tjipena umue mokati kenu ngu ngara ajo o nongo mo uje mbui, eje nga rire ejova kutja a rire o nongo. ¹⁹Orondu ounongo uo uje mbui o ujova ku Mukuru; orondu pa tjangua, “Eje ma pata o zonongo mo vineja viazo ozeni.” ²⁰Nu rukua o, “Muhona u tjiua o uripura uo zonongo, kutja ouo o mungandjo.” ²¹Otji pe ha sere oku kara o mundu ngu me rihivi no vandu; Orondu o vina avihe o vienu, ²²Kutja o Paulus, poo o Apolos, poo o Kefas, poo o uje, poo o hupo, poo o ndiro, poo o vina mbi ri ko, poo o vina mbi ma vi ja; avihe o vienu; ²³Nu o uene o va Kriste, nu Kriste o ua Mukuru.

Chapter 4

¹Omundu auhe otja soku tu vara otja o vakarere va Kriste, o vatakamisa vo viundikua via Mukuru. ²Ko murungu ua itji, mokati ko vatakamisa pena o hepero jo kutja auhe a vazeue aeri o mutakame. ³Nunguari ku ami o kana o katiti tjinene kutja mbi pangurue i ene, poo ijo mbanguriro jo mundu; nunguari ami hi ri pangura o muini, ⁴Orondu ami hi na tji mbi tjiua ku ami o muini. Nunguari hi sembamisiua i itji, nunguari Ingui ngu ndji pangura o Muhona. ⁵Opu mu ha sere oku pangura ko o tjina ko murungu uo ruveze, nga Muhona Tje ja, Eje ngu mee ku jeta ko ndjerera ovina mbia undikua vio ndorera, na vandurura o uripura uo mitima. Nu kuzambo auhe otji ma peua o ndangero i Mukuru. ⁶No vinambi, vakuetu, mbe vi ungurisire ene otja o tjsanekero ku Apolos na ami, kutja ene mu ete mu rihonge kutja amu he ripura o hunga no mundu kombanda ja imba pu pa tjangua, kutja ape ha ningi umue uenu ngu me ritongamisa kombanda jo mukua. ⁷Orondu o uani nue ku tjita kutja u ngare po mukuenu? Nu u na o tjikuae tji u ha jakurire? Nu tji ue tji jakura onguae tji mo rihivi tjimuna kotji jakurire? ⁸Ene mue kuta hapo! Ene mua tumba hapo! Ene mua nana otja o vahona noku hina ete! Nu me zeri kutja mu nane tjiri, kutja ete uina tu nane puena ene. ⁹Orondu me munu kutja Mukuru ua zika ete, o vaapostele, ko maandero otja mbu tua tierua oku ta; orondu ete tua rira o tjitarerua ko uje na ko vaengeri na ko vandu. ¹⁰O uete o majova motjimbe tja Kriste, nunguari o uene o zonongo mu Kriste. O uete o vehinamasa, nunguari o uene o vanamasa. Ouene o vazozikua, nunguari ouete o vanjenguruandu. ¹¹Nu nga ko ire ndinindji ete tu to ndjara no njota, nu tu ri muzu nu tu tonua, nu katuna ha ro maturiro. ¹²Nu tu ungura o uzeu no make uetu o veni; tji matu jambururua tu sera o ndaja, nu tji matu tatumisiua, tu nanena; ¹³Tji matu tundua no mambo, tu riheka. Ete tu tjitua tjimuna o uete o vijaja vio uje, o vinjuru vio vina avihe nga ku ndino. ¹⁴Hina ku tjanga o vina mbi oku mu tisa o honi, nunguari otjo vanatje vandje o vasuverua me mu rongo ¹⁵Orondu nangarire tji muna o vahonge o majovi o murongo, nguari kamuna ooioho o vengi; orondu mbe mu kuata mu Kriste motjimbe tjo Mbuze o Mbua. ¹⁶Opu me zu oku rijarikana kuene kutja mu ndji horere. ¹⁷Otji me hindire o muna uandje o musuverua, ngua takama mu Muhona, Timoteus, ku ene, ngu meje ku mu zemburukisa o zondjira zandje mu Kriste, otja tji mbi hongu akuhe mo kereka aihe. ¹⁸Nambano tjiva ve ritongamisa, tjimuna hina ku ja kuene. ¹⁹Nunguari me ja kuene mo hakahana, Muhona tji ma vanga, Nu hina ku je ku tjiua o mahungi ua imba mbe ritongamisa, nunguari o masa uao. ²⁰Orondu o uhona ua Mukuru ka uri mo mambo, nunguari uri mo masa. ²¹Mamu zeri tjike? Hije ku ene no ruhongue, poo mo rusuvero na mo mbepo jo ukozu?

Chapter 5

¹Ku horrorua kona akuhe kutja muna o ruvakiro mokati kenu, ndu hija munika nangarire mokati ko Viuana, uo mundu ngu jenena oku rara puena o mukaendu ua ihe. ²Nunguari ene mue ritongamisa, p ruveze ruo ku imba, kutja ingui ngua tjita o tjina tji a isameue mokati kenu. ³Nu ami nan di mbi he rip o mo rutu, opu mbiri mo mbepo, nu tjiri mba pangura hapo otja ngu mbiri po o hunga na ingui ngua tjita o tjina tji; ⁴Mena ra Muhona Jesu Kriste, ene tji mua uongarere pamue, no mbepo jandje, no masa uo Muhona uetu Jesu Kriste, ⁵Oku jandja ingo ku Saatana ko njoneno jo njama je, kutja o mbepo je i jamue mejuva ra Muhona Jesu. ⁶O merihiviro uenu ka maua. Kamuna ku tjiua kutja o kasurise o katiti ke surisa o tjisema atjihe? ⁷Otji mua soku pitisa osurise indji onguru, kutja mu rire otjisema otjipe, orondu ene kamu surisirue. Orondu Kriste uina, oMarurumisiro uetu, ua punguhirua ete. ⁸Otji tua soku takamisa omukandi, noku hina surise onguru, poo no surise jo uvi no urunde, nunguari no mboroto ndji ha surisirue jo uripura o ukohoke no uatjiri. ⁹Mbe mu tjangera mo mbapira kutja amu ha kara no ruuano kuena imba mbe tjita o ruvakiro; ¹⁰Nunguari ae heri oku ripora ku imba mbe tjita o ruvakiro avehe vo uje mbui, poo imba mbe nanukirua ku imbi mbi heri o viao, poo o vapunde; orondu imbo tjandje mape hee kutja mu pite mo uje mbui. ¹¹Nunguari nambano me mu tjangere kutja, o mundu ngu ma isaneua o mukambure, nu aeri ouo tuvakiro, poo ae nanukirua ku imbi mbi heri o vie, poo o munavisenginina, poo omujamburure, poo o tjindoronge, poo o mupunde; kutja amu ri puena ingui nguri nao. ¹²Orondu mbi na o tjiungura tja tjike tjo ku pangura imba mberi pendje? Kamu pangura imba mbri moukoto are? ¹³Nunguari Mukuru u pangura imba mbe ri pendje. Opu mua soku pitisa ingui o munauvi mokati kenu.

Chapter 6

¹Umue uenu maa rorere tjena ehungi kuena omukuaoku jenda ko veta po murungu uo vahasemba, nu e he ri jeta po murungu uo vakambure? ²Kamuna ku tjiua kutja ovakambure maveje ku pangura ouje? Nu o uje tji mau pangurua i jene, kamu na mbuiro joku pangura o uposa outitititi? ³Kamuna ku tjiua kutja matuje ku pangura ovaengeri? Nu tji peri nao, katuna ku pangura vi ovina vio hupo ndji? ⁴Nu nambano tji muna o mahungi o hunga no vina vio uje mbui, onguae tji mamu je jandja ko mbanguriro jo vandu mbe hina ndengu mo kereka. ⁵Me hungirire kutja mu tohoni. Mape hee kutja kamuna o mundu o nongo mokati kenu, nangarire umue mokati kenu ngu ma jenene oku pangura o mukuaoku? ⁶Nunguari o mukambure u tuara o mukambure ko veta, nu noho po murungu uo vahakambure. ⁷Tjiri mape raisa kutja ene mua urua mu avihe kohapo, tjinga amu tuarasana ko veta. Onguae po ruveze rua nai tjimu ha nanene natji mamu tumbua navi? Onguae po ruveze rua nai tji mu ha nanene natji mamu pundua? ⁸Nunguari mu zunda, na mu pundu, na mu tjiti o vina mbi ko vakambure. ⁹Ka mu tjiua kutja o vahasemba kavena ku rumata ko o uhona ua Mukuru are? Amu pukisiua; kapena va vakirasane, poo ovanavisenginina, poo o vakatuke vo rukupo, poo ovarumendu o varandise vo tutu, poo ovatundu-kavavena, ¹⁰Poo o marunga, poo omakorokope, poo ovindoronge, poo ovapunde, poo ovapunde kavena ku rumata ko o uhona ua Mukuru. ¹¹Nu tjiva venu vari nao. Nunguari mua kohua, nunguari mua japurua, nunguari mua sembamisiua mena ra Muhona Jesu, na mo Mbepo oNdjapuke. ¹²O vina avihe o visemba mo veta ku ami, nunguari ka kutja o vina avihe vina o ndjambi. O vina avihe o visemba mo veta ku ami, nunguari hina ku jetua kehi jo uvara ua tjimue. ¹³O vikuria o viezumo nezumo o ro vikuria, nunguari Mukuru Me je ku njona avijevari, oro navio. Nunguari o rutu ka ro ruvakiro, nunguari o rua Muhona; nu Muhona Ouo rutu. ¹⁴Nu Mukuru ngua kotorere Muhona Jesu mo vati, Me tu pendura uina no masa Ue omuini. ¹⁵Kamuna ku tjiua kutja otutu tuenu o unepo ua Kriste? Nu nambano mba soku toora o unepo ua Kriste, nu e utjiti kutja urire o unepo uo mukorundu are? Mukuru a jandjere! ¹⁶Poo kamu tjiua kutja ingui ngua uanekua kueena o mukorundu u rira o rutu rumue kuenae? Orundu Eje matja, Nu imba vevari mave rire o njama imue. ¹⁷Nunguari ingui ngua uanekua ku Muhona o mbepo imue kuena Je. ¹⁸Tireje oruvakiro. O uvi auhe omundu mbue tjita uri pendje no rutu; nunguari ingui ngu ma tjiti oruvakiro ma katukire orutu rue omuini. ¹⁹Poo kona ku tjiua kutja orutu ruoje ondemberi jo Mbepo oNdjapuke nguri mo ve, Ndji ua peua i Mukuru? Nu ove ka ove o uoje omuini, ²⁰Orundu ua randua no ndengu. Opu ua soku hivirika Muhona mo rutu ruoje na mo mbepo joje, orundu imbi ovia Mukuru.

Chapter 7

¹Nambano ohunga no vina imbi mbi mue dnji tjangera: Okokuua omurumendu oku hina ku tuna ko mukaendu.

²Nunguari mena ro tuvakiro, omurumendu auhe nga kare no mukaendu ue, no mukaendu auhe nga kare no murumendu ue.³O murumendu ngua kupa nga jandje o tjari tji tja puira o mukaendu ngua kupua, no mukaendu ngua kupua uina nga tjite nao ko murumendu ue. ⁴O mukaendu ngua kupua kena uvara kombanda jo rutu rue, nunguari o murumendu ue o nguna o uvara, nu mo muano o tjingeuo o murumendu ngua kupa kena uvara kombanda jo rutu rue o muini, nunguari o mukaendu ue o nguna o uvara. ⁵Amu ruvaparererasana, andu kehi jo nduvasaneno mo karuveze ko kutja mu rijandje koku ritjaera ko vikuria noku kumba. Nu jarukee kumue rukua kutja Saatana ehe mu roro ene tjinga mu ha jenene oku ritjaera orure. ⁶Nu me hungire tji oku mu jandjera, nu nguari hina ku tji hungira otjo matuako. ⁷Orundu ami ondero jandje okutja ovandu avehe andaku veri otja ami tjimbiri. Nunguari auhe una otjijandjeua tji the mu puira oku za ku Mukuru, unue otja komuano mbui, omukua otja komuano mbuina. ⁸Opu me tjere nai ku imba mbe hija kupua no vahepundu, okokuua tji va kara tjimuna ami. ⁹Nunguari tji ve hina ku peura oku ritiza, nga ve kupue; orundu mape ngara oku kupa oku kapita oku rurumisiua ijo zonduma zonjama. ¹⁰Nu ko vakupasane me rakiza nai (ka ami, nunguari o Muhona), o mukaendu kutja a ha hanika kueno o murumendu ue; ¹¹Nunguari o mukaendu tji ma hanika, nga rire o mukombe uriri, poo nga hanganisiue kueena o murumendu ue. Nu o murumendu ka sere oku jesa o mukaendu ue. ¹²Nu ku imba ovarue maku hungire ami, ngu heri Muhona, Tji pena omukambure nguna omukaendu ngu ha itavere, no mukaendu ae no njune joku kara pueena je, e muesa. ¹³No mukaendu nguna omurumendu ngu ha itavere, no murumendu ae no njune joku kara puenae, e muesa. ¹⁴Orundu omurumendu ngui ngu ha itavere ngui ua japurua ijo mukaendu, no mukaendu ngu ha itavere ua japurua ijo murumendu; andaku kape ri nai ovanatje andaku va rira ovahakohoke, nunguari nambano ovajapuke. ¹⁵Nunguari ingui ngu ha itavere tja kaenda, nga jesiue a kaende; o murumendu o mukambure poo o mukaendu o mukambure keru kehi jo mapando pu peri nao, nunguari Mukuru Ue tu isanena mo hange. ¹⁶Orundu mo tjia tji ke, ove mukaendu, kutja ngahino mo je ku jama o murumendu uoje? Poo mo tjia tji ke, ove murumendu, kutja ngahino mo je ku jama o mukaendu uoje?

¹⁷Nunguari otja Mukuru tja hanena ko mundu auhe, otja Muhona tja isana auhe, eje otja soku kaenda. Nu me zikamisa nao mo zokereka azehe. ¹⁸Pena ngua isaneua aa sukara? Arire omuhasukarere. Pena ngua isaneua ae ha sukarere? A sukarisiua. ¹⁹Omasukarekero katjina, nu oku hina ku sukarekua katjina, nunguari otjinandengu oku takamisa omatuako ua Mukuru. ²⁰Auhe nga kare mo maisaneno inga nga isaneua mo. ²¹Ua isaneua auri otjitikiha? Kapena umba, nunguari tjimo jenene oku kuturua, mape ngara oku tjita nao. ²²Orundu ingui ngua isaneua i Muhona aeri otjitikiha, omundu ngua kuturua i Muhona. Mo muano otjingeuo, ingui ngua isaneua aeri omundu omukutuke otjitikiha tja Kriste. ²³Ene mua randua no ndengu, amu rire ovitikiha vio vandu. ²⁴Vakuetu, omundu auhe pona imba pa isanenua, nga rire pa kara puena Mukuru. ²⁵Nunguari ohunga na imba mbe hija tuna ko ruraro, hina marakiza oku za ku Muhona. Nunguari me jandja o umune uandje otja umue ngua jakura otjari ku Muhona tjoku rira omutakame. ²⁶Opu me muine kutja okokuua, mena ro ngondjero ndji riko; kutja okokuua omundu oku kara nao. ²⁷Ove ua kutua ko mukaendu? Opaha oku kuturua. Ove ua kuturua ko mukaendu? Opaha omukaendu. ²⁸Nunguari tji ua kupu, ko katukire; omukaendu ngu hija tuna ko ruraro tja kupua, eje ka katukire. Nunguari imba mave kara no ngondjero mo njama, nunguari me mu jama. ²⁹Nunguari itji me hungire, vakuetu, Oruveze orusupi. Paseua kutja imba mbe no vakaendu ve kare tjimuna mbe hina vo, ³⁰Na imba mberi mo ruhoze ve kare tjimuna mbe heri mo ruhoze, na imba mberi menjando kutja ve kare tjimuna mbe heri menjando; na imba mbu mave randa ve kare tjimuna kavenua tji vena tjo, ³¹Na imba mbe ungurisa o uje mbui kutja ve kare tjimuna mbe he u ungurisi oku njona, orundu ongaro jo uje mbui mai kapita. Kapi? ³²Nunguari me zeri kutja amu ha kara no merikendero. Ingui ngu ha kupire u rikenda no vina imbi mbiri ovia Muhona, kutja ma jeta vi onjune ku Mukuru; ³³Nunguari ingui ngua kupa u rikenda no vina vio uje, kutja ma jeta vi onjune ko mukaendu ue. ³⁴Pena ohani pokati ko mukazendu ngua kupua no mukaendu ngu hija tjia ovarumendu. Omukaendu ngu ha kupirue u rikendero ovina via Muhona, kutja a rire omujapuke mo rutu na mo mbepo. Nunguari ingui ngua kupua u rikenda no vina vio uje, kutja ma jeta vi onjune ko murumendu ue. ³⁵Itji me tji hungirire ombuiro jenu, kakutja me vanga oku umba onguehe kombanda jenu, nunguari me hungirire itji tji tjiri otjisemba, no kutja mu ungurire Muhona noku hina ku taviza posio. ³⁶Nunguari omurumendu tji ma munu kutja kena ku ritjinda naua puena omusokona ue ngu hija tjia ovarumendu (eje tja kapita o majuva uo usukona ue, nu tjima munu kutja pena o hepero), nga tjite ombango je; kena ku katuka, nga kupe. ³⁷Nunguari ingui ngua zikama mo mutima ue, ae hina hepero, nunguari nguna o uvara kombanda jo mbango je (nu ngua zikamisa mo mutima ue kutja eje ma takamisa oku hija tjia o vakaendu kue), eje ma tjiti naua. ³⁸okutja peri nai, ingui ngu ma jandja ko rukupo ma tjiti naua. Nunguari ingui ngu hina ku jandja ko rukupo ma tjiti naua oku kapita. ³⁹Omukaendu ngua kupua ua

kutua ijo veta kueena omurumendu ue ngunda ae no muinjo, nunguari omurumendu ue tja rara, u no ngutukiro jo ku kupua i kaani auhe ngu ma vanga, okutja ua soku kara mu Muhona. ⁴⁰Nunguari otja ko uripura uandje, eje ma kara no ndjoroka tja kara nao uriri. Nu me ripura kutja uina mbina oMbepo ja Mukuru.

Chapter 8

¹Nu nambano ohunga no zombunguhiro nde tjitirua ovisenginina, matu tjiua kutja atuhe tu no ndjiviro. Ondjiviro i ritongamisa, no rusuvero ru tunga. ²Nu omundu auhe ngu me ripura kutja u tjiua otjina, ngunda ke na tjiua tjiua, otja imba pa soku tjivirua. ³Nunguari auhe ngua suvera Mukuru, eje ua tjiukua i Je. ⁴Nu nambano ohunga no kuria ovina mbia punguhirua ovisenginina, matu tjiua kutja otjisenginina katjina mo uje, no kutja kapena Mukuru, pendje na Umue uriri. ⁵Orundu nangarire tji pena imba mbe isaneua oo mukuru, ao Mejuru poo okombanda jehi (otja tji pena oo mukuru ovengi noo muhona ovengi), ⁶Nunguari pena Mukuru umue uriri, ingui Tate, omute uo vina avihe, na ete mu Je, no Muhona umue, Jesu Kriste, mu tu hupira. ⁷Nunguari ondjiviro ndji ka iri mu avehe. Nunguari tjiva mena roku kara no ndjiviro jo tjisenginina ve ria tjimuna ombunguhiro jo tjisenginina ngamba, no urizemburuka uao otji u tundua ouo tjinga au hina masa. ⁸Nunguari ovikuria ka vi tu jakurisa ku Mukuru. Orundu ka kutja tji tuari otji tu ngara, poo tji tu ha rire otji tu rira ovavi oku kapita. ⁹Nunguari takamiseje kutja ongutukiro jenu ndji ai ha rire ko otjiputariseku imba ozo suaka. ¹⁰Orundu omundu umue ngue mu munu ene mbu muna ondjiviro a mua haama mo ndemberi jo tjisenginina, o urizemburuka ua ingui otjingundi kanaa u sekamene oku ria ovina mbia punguhirua ovisenginina are? ¹¹Nu mena ro ndjiviro joje omukambure ingui otjingundi, ngua tirua i Kriste otji mau. ¹²Nu moku katukira ovakuenu mo ndjira ndji, na moku hihamisa o urizemburuka uao, ove mo katukire Kriste. ¹³O kutja, ovikuria tji mavi putarisa omukuetu, ami hinee ri ko onjama ngaaruhe, kutja e ha putarisa omukuetu.

Chapter 9

¹Ami ka uami omuapostele are? Ami hi kutukire are? Ene ka uene otjungura tjandje mu Muhona? ²Tji mbi heri omuapostele ku varue, ku ene ouami omuapostele; Ouene otjikaneno tjo uapostele uandje mu Muhona. ³E zirira randje ku imba mbe ndji kondonona orondi, ⁴Ka tuna o uvara uo kuria noku nua? ⁵Ka tuna uvara uoku hongorera omusukona, omukazendu omukupua, tjimuna ovaapostele varue, na imba ovamuangu va Muhona tji ve tjita, na Kefas? ⁶Poo o Barnabas na ami uriri mbu tuhina uvara uoku kutuka ko viungura? ⁷Ouani mo ruveze kaani ngu ungura otjo musorondate a me risutu omuini? Ouani ngu kuna otjikunino tjo mivite nu a ha riko ko tjihape tja tjo? Poo ouanu ngu risa o rupanda nu a ha nu omaihi uo rupanda. ⁸Me hungire ovina mbi otja ko tjindu are? Poo o Veta ka ihungire ovina tjimuna mbi uina? ⁹Orondu pa tjangua mo Veta ja Mose, “Ka muna ku kuta ko otjinjo tjo nduumbembe ndji mai tatura ovikokotua.” Mukuru U tjevera ozonduumbembe are? ¹⁰Poo itji Eje Ue tjihungirira tjinene ku ete? Itji tja tjangerua ete, kutja ingui ngu ma kunu a kune ae no maundjiro, kutja ingui ngu ma tatura mo maundjiro a kare no maundjiro uoku kara no rupa mo tjihape. ¹¹Tji tua kuna mu ene ovina vio mbepo, otjina otjizeu ku ene kutja tu teje muene ovina vio njama? ¹²Nu varue tji veva o uvara mbui kombanda jenu, ete katu sere oku kara nao tjinene? Nunguari ete ka tu ungurisire o uvara mbui, nunguari tua tjinda o uzeu no muretima, kutja atu ha rire otjiputarise ko Mbuze oMbua ja Kriste. ¹³Ka mu tjiua kutja imba mbe ungurira mo vina imbio vijapuke ve hupa mo vina imbio vijapuke mo Ndemberi? Nu imba mbe ungurira pe zuko ro maningiririsiro ve ria mu imbio vie zuko ro maningiririsiro? ¹⁴Mo muano orjingeu Muhona ua zikamisa kutja imba mbe zuvarisa oMbuzo oMbua ve hupisiue ijo Mbuze oMbua. ¹⁵Nunguari ami hi ungurisire tjimue tjo vina mbi, nu uina hi mu tjangererere kutja pe tjitue nai ku ami; orondu mape ngara ku ami oku koka oku kapita omundu oku ungura omerihiviro uandje omungandjo. ¹⁶Orondu nangarire tji mbi zuvarisa ombuze ombua, hina usemba uoku rihiva mu itji. Orondu ohepero ja itji ja tuua kombanda jandje; Ii, nu ouee ku ami tji mbi hina ku zuvarisa ombuze ombua. ¹⁷Orondu tji me tjiti nai nenjando mo mutima, mbi na otjisuta; nunguari tji me tjiti nai ambi hina ku vanga, ami mba peua o utakamise uo mbuze ombua. ¹⁸Nu nambano otjisuta tjandje otjkuae? Kutja tji me zuvarisa oMbuzo oMbua mbi tjite kutja oMbuzo oMbua ja Kriste I kare noku hina tjisuta, kutja e ha ungurisa o uvara uandje mo Mbuze oMbua o u hazendu. ¹⁹Orondu nangarire tji mbi ri omukutuke ku avehe, mbe ri ungura omukarere ua avehe, kutja mbi tuarere po ovengi ko ndjamo. ²⁰Ko Vajuuta mbi kara otja oMujuuta, kutja mbi tuarere po oVajuuta ovengi ko ndjamo. Ku imba mberi kehi jo Veta mbi kara tjimuna ngu mbiri kehi jo Veta, kutja mbi tuarere po imba mberi kehi jo Veta ko ndjamo. ²¹Ku imba mbri pendje no Veta mbi kara tjimuna ngu mbiri pendje no Veta (ambi heri pendje no Veta ku Mukuru, nunguari ambi ri kehi jo Veta ja Kriste), kutja mbi tuarere po imba mberi pendje no Veta ko ndjamo. ²²Ku imba ovingundi mbi kara otja otjingundi, kutja mbi tuarere po imba ovingundi ko ndjamo. Mbi rira ovina avihe ko vandu avehe kutja mo miano avihe mbi jenene oku tuara tjiva ko ndjamo. ²³Itji mbi tji tjitira oMbuzo oMbua, kutja mbi kare no rupa mu jo. ²⁴Kamuna ku tjiua kutja ovandu tji mave tupuka mo tjikara ve tupuka avehe, nunguari umue uriri ongu peua o utoni uo tjihuze. Opu mua soku tupuka kutja mu tone. ²⁵Nu auhe ngu ma kondjere o uroni u ritjaera ko vina avihe. Nambano imba ve tjita nai oku jakura otjihuze tjitji zundaka, nunguari ete tu tjitira nai otjihuze tji tji ha zundaka. ²⁶Nu opu mbi ha tupukire otja omundu ngu hina ku tjiua. Nu opu mbi ha ruire otja omundu ngu ma tono ombepo. ²⁷Nunguari mbi tindirisa orutu ruandje no matoneno, nu e ru jeta kehi jo mbango, kutja tjaa tji mbazu noku zuvarisira ovakuetu ami omuini e ha imbirahiua.

Chapter 10

¹Nu vakuetu, hina ku vanga kutja amu ha tjiua kutja oo tate vetu avehe vari kehi jo tjikamba, nu avehe va kondere omuronga. ²Nu avehe va papitisirua ku Mose mo tjikamba na mo muronga, ³Nu avehe va rire ovikuria vimue vio mbepo, ⁴Nu ovo va nua omavinu jemue uo mbepo; orundu ovo va nua Meue ro mbepo nde ve kongorerere, Nu Eue indo ra ri Kriste. ⁵Nunguari Mukuru ka karere no njune mo vengi vao, otji va rimbarisia mo kuti ongaango. ⁶Nu ovina mbi via tjitirua otjizemburukisiro ku ete, kutja atu ha kara no zonduma zouvi, tjimuna ovo tji va karere na zo. ⁷No kutja atu ha rire ovanavisenginina tjimuna tjiva vao tji vari, otja tji pa tjangua, “O vandu va haamene pehi oku ria noku nua, tjazumba ave sekama oku njanda.” ⁸No kutja atu ha vakirasana, otja tjiva vao tjija ve vakirasana, no majovi omirongo vitatu na vetatu a veu me juva rimue. ⁹Poo oku rora Kriste tjimuna tjiva vao uina tji ve Mu rorere, nave njonua ijo zonzoka. ¹⁰No kutja atu ha unauna tjimuna tjiva vao tji va unauna, nave njonua ijo tjinjone. ¹¹No vina mbi avihe via tjitua kuvo otjo visanekero; nu via tjangerua oku ronga ete mbu tua raukirua ijo maandero uo uje. ¹²Ingui ngu ma tjangovasi ua kurama nga takamise tjaa ngaa u. ¹³Kapena marorero nge ere kombanda jenu pendje na inga nge ja ko vandu hapo; nunguari Mukuru omutakame, ngu hina maa jandjere kutja mu rorue oku kapita pu mamu pe uru, nunguari pueena inga omarorero Eje ma tuapo ondjira joku hena, kutja mu jenene oku je tuurunga. ¹⁴Vasuverua vandje, opu muaso ku tira namu tupuka kokure no merikotameneno uo visenginina. ¹⁵Me hungire otja ko vandu ozonongo; ripangurireje tji me hungire. ¹⁶Ekopi ro ndaja ndi tu sera ko ndaja, ka ruuano ruo mbindu ja Kriste? Omboroto ndji tu kojora, ka ruuano ruo rutu rua Kriste? ¹⁷Orundu ete na tji turi ovengi, o uete omboroto imue, orutu rumue; orundu atuhe tuna orupa mo mboroto imue. ¹⁸Tareje o Israel indji ojo njama: Imba mberia ozonjama zo mbunguhiro uina kavena rupa mezuko ro maningirisiro? ¹⁹Me hee kutja vi nambano? Kutja otjisenginina otjina, poo ombunguhiro jo visenginina otjina? ²⁰Nunguari me tja ovina oviuana mbi vi punguha, vi punguhira ozombepo ozombi, nu kavi punguhirua Mukuru. Nu hina ndero jo kutja mu kare no ruuano no zombepo ozombi. ²¹Kona ku nua ko ekopi ra Muhona ne kopi zo zombepo ozombi; nu kona ku ria ko ko tjitihe tja Muhona na ko tjitihe tjo zombepo ozombi. ²²Poo matu vanga oku zepaisa Muhona o ukoze? Tuna omasa oku mu kapita are? ²³“Otjinatjihe otjijandjerua,” nu ka atjihe otjinahepero. “Otjinatjihe otjijandjerua,” nu ka atjihe otjitunge tjo vandu. ²⁴Ape ningi o mundu ngu ma tarere ko hepero je o muini, nunguari nga tarere ko jo mukua. ²⁵Riee otjina atjihe tji matji randisiua ko marandero uo zonzama, amu hina ku pura omapurira oku tjevera omaurizemburuka uenu. ²⁶“Orundu ehi arihe o ra Muhona, na imbi avihe mbi ri muro.” ²⁷Tji mua nangua ko mukandi I umue ua imba mbe ha itavere, nu tji mamu vanga oku jenda, riee otjina atjihe tji tja tuua po murungu uenu, amu hina ku pura omapurira oku tjevera omaurizemburuka uenu. ²⁸Nunguari omundu tja tja nai ku ene, “Itji tja zepirua oku punguhirua ovisenginina, amu ri mena ra ingui ngue tji horora, noku tjevera omaurizemburuka ue; orundu ehi o ra muhona na imbi avihe mbi ri mu ro.” ²⁹Metja mo tjimbe tjo urizemburuka uo mukuenu mbu heri o uoje. Orundu onguae ongutukiro jandje tji ja soku pangurua ijo urizemburuka uo mukuetu? ³⁰Orundu onguae ami tjime ri motjari, onguae tji mba soku ripurirua ijo mukuetu o uvi mo tjina tji mba tjere okuhepa? ³¹Opu muaso kutja mu tji ma mu ri noku nua, poo mu itji atjihe tji mamu ungura, mu tjitire atjihe o ujere ua Muhona. ³²Amu tjiti ombutarisiro, nangarire ko Vajuuta, poo ko Vahirika, poo ko kereka ja Mukuru; ³³Tjimuna ami tji mbi ka nonjune ko vandu avehe mo vina avihe, ambi hina ku paha ombuiro jandje, nunguari ame paha ombuiro jo vengi, kutja ovo ve jamue.

Chapter 11

¹Rireje ovahorere ku ami, otja ami uina tji mbi horera ku Kriste. ²Nunguari me mu tanga, vakuetu, kutja mu ndji zemburuka mo vina avihe, nu mua takamisa omahongerero otja tji mbe je jandja ku ene. ³Nu me vanga kutja mu tjiue kutja otjiuru tjo murumendu auhe oKriste; nu otjiuru tjo mukaendu omurumendu; nu otjiuru tja Kriste oMukuru. ⁴No murumendu auhe tjima kumbu poo oku profeta a a kutjire otjiuru tje ma tengurura otjiuru tje. ⁵Nunguari omukaendu auhe tji ma kumbu poo oku profeta no tjiuru tji tji ha kutjirirue ma tengurura otjiuru tje; orondu pa sana na tja kururua ozondjise. ⁶Orondu omukaendu tje ri uhungu, nga te oku kondua ozondjise uina. Nunguari tjeri otjizepaisahoni omukaendu oku kondua ozondjise poo oku kururua otjiuru, eje nga kutjirue otjiuru. ⁷Orondu omurumendu tjiri ka sere oku kutjira otjiuru tje, orondu eje o saneno no ujere ua Mukuru. Nunguari omukaendu o ujere uo murumendu. ⁸Omurumendu tjinga ae ha zire mo mukaendu, no mukaendu tja za mo murumendu. ⁹Nu uina omurumendu tje ha utirirue omukaendu nunguari omukaendu tja tungirua omurumendu. ¹⁰Omukaendu opa puira oku kara no uvara mo tjiuru tje, mena ro vaengeri. ¹¹Nunguari mu Muhona omukaendu ka hanikire kuena omurumendu nu omurumendu ka hanikire kuena omukaendu. ¹²Orondu otja omukaendu tjeri o uo murumendu, mo muano otjingeuo omurumendu ua pitira mo mukaendu; nunguari ovina avihe ovia Mukuru. ¹³Pangureje mokati kenu oveni: okokuua omukaendu oku kumba ku Mukuru uhungu? ¹⁴Na indji ongaro ja hapo ka I hongo kutja omurumendu oku hapisa ozondjise ozonde, otjizepaisa honi ku je. ¹⁵Nunguari omukaendu tjena ozondjise ozonde, o ujere ku je; orondu ozondjise za jandjeua kuje po ruveze ruo tjikutjire. ¹⁶Nunguari tji pena auhe ngu ma ngara ma patina, ete katuna ngaro ndjiri nao, na inda ozokereka za Mukuru uina. ¹⁷Nunguari moku mu rakiza nai, hina ku mu tanga, orondu kamu uongarere o uua, nunguari mu uongarera omazundiro. ¹⁸Orondu rutengatenga, mbi zuva kutja tji mua uoronganene pamue mo kereka, pena omahanikiro mokati kenu, nu munda mue me itavere tji. ¹⁹Orondu mua soku kara no mahongerero nga epa mokati kenu kutja ovatoororua mokati kenu ve munikisiue. ²⁰Okutja ene tji mua uongarere pamue po ruveze rumue, tjandje ka ku ria oMariro oMajapuke ua Muhona. ²¹Orondu mo ku ria auhe uenu u toora otjiriro tje rutenga; nu umue a sua nondjara umue aa purukisiua ijo mavinu. ²²Tjii ene hapo kamuna zondjiuo mu mua soku rira no ku nua? Poo mua njengura okereka ja Muhona nu mu zepaisa ovasiona ohoni? Hi tjevi ku ene? Hi mu tangere itji? Hina ku mu tanga. ²³Orondu ami mba jakura ku Muhona itji ami uina tjimba jandja ku ene, Kutja Muhona Jesu mo utuku imbui mbua horrorua nao ua toora omboroto; ²⁴Nu tjaza noku jandja ondangi, Ue i kojora, natja, “Kambureje, riece, indui orutu Ruandje, ndua tejerua ene, itji ungureje oku zemburuka ami.” ²⁵Mo muano otjingeuo ua toora ekopi, kombunda je riro, amatja, “Ekopi ndi oNgutasaneno Ombe mo mbindu Jandje; tjitee nai, aruhe tji ma mu nu ro, oku Ndji zemburuka. ²⁶Orondu aruhe tji mamu ri omboroto ndji noku nua ekopi ndi, mu hongonona ondiro ja Muhona nga Eje tji me ja. ²⁷Okutja auhe ngu ma ri omboroto ndji, noku nua ekopi ndji ra Muhona mo muano mbu heri omusemba, otji ma tura ondjo jo rutu no mbindu ja Muhona. ²⁸Nunguari omunduaue nge ri kondonone, nu arire tja ri ko mboroto, noku nua ke kopi ndo. ²⁹Orondu ingui ngu ma ri noku nua mo muano mbu heri omusemba, ma ri noku nuina omberero kombanda je omuini, eje tjinga ae hina ku pangununa orutu rua Muhona. ³⁰Mena ra itji, ovengi mokati kenu va ngundipara, noku vera, no vengi va rara. ³¹Orondu ete tji tue ripangura oveni katuna ku pangurua. ³²Nunguari tji tua pangurua matu verua i Muhona, kutja atu ha pangurirua onjoneno pueena o uje. ³³Okutja vakuetu, tji mua uoronganene oku ria undjasaneje. ³⁴Nunguari umue tja to ndjara, eje nga rie ko nganda, kutja amu ha uoronganenene ombanguriro jo manjoneno pamue. Imbi mbia sua po mee ku vi tuapo naua tji mbe ja.

Chapter 12

¹Nambano ohunga no vijandjeua vio mbepo, vakuetu, hinee vanga mu kare noku hina ndjiviro. ²Mamu tjiua kutja mua ri ovo Viuana, a mua pukisirua ko visenginina oviuoro, otja tji ja mu nanua i vio. ³Opu me mu tjivisire kutja kapena umue ngu ma jenene okutja, Jesu ua sengua, ama hungire mo Mbepo oNdjapuke, nu kapena umue ngu ma jenene okutja, Jesu oMuhona, pendje na tji ma hungirire mo Mbepo oNdjapuke. ⁴Nambano pena ovijandjeua pekepeke, nunguari vi za mo Mbepo otjingejo. ⁵Nu pena omaunguriro pekepeke, nunguari je za mu Muhona tjingeje. ⁶Nu pena ovitjitua pekepeke, nunguari oMukuru otjingeje ngu ungura ovina avihe mu avehe. ⁷Nunguari ombunikisiro jo masa uo Mbepo i jandjua ko vandu avehe ko mbuiro jetu atuhe. ⁸Orundu mo Mbepo ku jandjeua ku umue embo ro unongo; nu ko mukua o embo ro ndjiviro, oku za mo Mbepo otjingejo; ⁹Nu ko mukua o aku jandjeua ongamburiro ijo Mbepo otjingejo; nu ko mukua o a rire ovijandjeua vio ku verukisa ijo Mbepo otjingejo; ¹⁰Nu ko mukua o a ku jandjeua ovitjitua vio masa; ko mukua o arire oku profeta; nu ko mukua o arire oku pangununa ozombepo; nu ko mukua o arire omaraka pekepeke; nu ko mukua o arire oku mangurura omaraka. ¹¹Nunguari oMbepo otjingeje iumue nu U ungura ovina mbi avihe, ama hanene ku auhe otja ko mbango Je. ¹²Orundu otja indui orutu tji ru ri rumue, nu aruna ovinepo ovingi, nu ovinepo avihe vio rutu nduo, na tji viri ovingi, tji viri orutu rumue, Kriste uina u ri nao. ¹³Orundu uina mo Mbepo imue tu tutumikua mo rutu rumue, kutja oVajuuta poo oVahirika, kutja ovakarere poo ovakutuke, avehe va peua oku nua mo Mbepo imue. ¹⁴Orundu orutu ka tjinepo tjimue, nunguari ovinepo ovingi. ¹⁵Nu indji ombaze tji ja tja, mokutja ka uami eke, hi kanepo ko rutu; ojo opu i na ku rira okanepo ko rutu are? ¹⁶Nu ingui okutui tji kua tja, mokutja ka uami eho, hi kanepo ko rutu; okuo opu ku hina ku rira okanepo ko rutu are? ¹⁷Nu andaku orutu aruhe eho, oku zuva itja ku kara pi? Nu andaku orutu aruhe oku zuva, oku nuka itja ku kara pi? ¹⁸Nunguari nambano Mukuru ua zika ovinepo, atjihe tja vio, mo rutu otja pa vanga. ¹⁹Nu andaku avihe otjinepo tjimue, andaku orutu ru ri pi? ²⁰Nunguari nambano ovinepo ovingi, nu indui orutu i rumue. ²¹Nu eho kanaa ri tja keke, hina ku ku hepa; poo o tjiuru ko zombaze, hina ku ku hepa. ²²Kako, nunguari tjinene o unepo uo rutu imbui mburi tjimuna o unguni tjinene o una hepero. ²³Nu ovinepo vio rutu imbi mbi tu ripura kutja kavina ndengu, ombi tu tuako ondjozikiro onene oku kapita. Nu ovinepo vietu imbi mbi heri oviua tu vipa o ndengero onene, ²⁴Orundu ovinepo vietu imbi oviua kavi hepa o urenga, nunguari Mukuru Ua uaneka orutu kumue nai, nu A jandja ondengero onene ko vinepo imbi mbi i hepa; ²⁵Kutja ape ha kara omapirukirasaneno mo rutu, nunguari kutja ovinepo vi kare no ndjeverero ndja sana, atjihe ko tjikua o. ²⁶Nu otjinepo atjihe tji matji hihamua, ovinepo avihe vi hihamua pueena tjo; nu otjinepo tjimue tji tja peua o ndjozikiro, ovinepo avihe vi njanda pueena tjo. ²⁷Nu o uene orutu rua Kriste, nu o uene ovinepo mo rupa rumue. ²⁸Nu Mukuru ua zika mo kereka, rutenga ovaapostele, orutjavari ovaprofete, orutjatatu ovahonge, kuzambo ovaungure vo vitjitua vio masa, kuzambo ovijandjeua vio ku verukisa, ozombatero, o unane, no maraka pekepeke. ²⁹Avehe ovaapostele are? Avehe ovaprofete are? Avehe ovatjite vo vitjitua vio masa are? ³⁰Avehe vena ovijandjeua vioku verukisa are? Avehe ve hungira mo maraka are? Avehe ve mangurura omaraka are? ³¹Nunguari kondjeje tjinene oku muna ovijandjeua imbi mbi mavi ngara. Nu nambano me mu urikire ondjira ombua tjinenenene.

Chapter 13

¹Nangarire tji me hungire no maraka uo vandu no uo vaengeri, nu tji mbi hina rusuvero, ami tjandje mbiri otja ohiva ndji mai pose poo ondiuo ndji mai tono. ²Nu nangarire tji mbina otjijandjeua tjoku profeta, nu e pangununa oviundikua avihe no ndjiviro aihe; nu nangarire tji mbina ongamburiro aihe, ndji mai jenene oku vingurura ozondundu, nu ambi hina rusuvero, ka ami otjina. ³Nu nangarire tji mba jandja o uini uandje auhe oku risa ovasiona, nu nangarire tji mba jandjao rutu ruandje oku njoseua, nu ambi hina rusuvero, kapena tji matji ndji kotokere. ⁴Orusuvero ru na omutima o mure, ru na o unjanutima; orusuvero ka ru neruru, ka ru rivara, ka ru ritongamisa; ⁵Ka ru ritjindi mo ndjira jo uhazendu, ka ru ripaha ku ro oruini, ru joroka mo uatjiri, ka ru pindikisiua po uriri, ka ru ripura o uvi. ⁶Orusuvero ka ru kara no ndjoroka mo uhasemba, nunguari ru joroka mo uatjiri, ⁷Ru kutjira ovina avihe ngumumu, ru itavera ovina avihe, runa omaundjiro mo vina avihe, ru nanena ovina avihe. ⁸Orusuvero ka ru janda. Nunguari tji pena omaprofetero, ouo mae janda; tji pena o maraka, ouo mae muinisiua; tji pena ondjiviro, ojo mai jandekua. ⁹Orondu tu tjiua ohinga, nu tu profeta ohinga; ¹⁰Nunguari itji tji tja puisuia tji tje ja, itji tji tjiri otjihinga matji jandekua. ¹¹Tji mbari okanatje ije hungire otjo kanatje, ije pangununa otjo kanatje, nu ije ripura otjo kanatje. Nu tji mbaza noku rira omurumendu, mba hanika no vina vio unatje. ¹²Orondu nai ka tu munu naua, tu muina mo tjiritarero, nunguari imbo matu je ku tarasana omurungu no murungu. Nai mbi tjiua ohinga, nunguari imbo meje ku tjiua oku ura, tjimuna ami uina tji mbi tjiukua oku ura. ¹³Nu nambano ongamburiro, no maundjiro no rusuvero, imbi ovitatu mbi mavi karerere, nunguari otjinenenene puvio orusuvero.

Chapter 14

¹Kongorereje orusuvero nu paheje ovina vio mbepo no minjo vienu avihe, nu tjinene kutja mu profete. ²Orondu ingui ngu ma hungire meraka tjandje kena ku hungira kueena ovandu, nunguari keena Mukuru. Orondu kapena ngu mu zuva, nunguari mo mbepo tjandje ma hungire oviundikua. ³Nu ingui ngu ma profeta u hungira kueena ovandu oku ve tunga, oku ve zeuparisa noku ve huhumina. ⁴Ingui ngu ma hungire meraka u ritunga omuini, nunguari ingui ngu ma profeta u tunga okereka. ⁵Mbi zera kutja amuhe mu hungire mo maraka, nunguari tjinene kutja mu jenene oku profeta; orondu ingui ngu ma profeta omunene pu ingui ngu ma hungire mo maraka, andu tja mangurura omaraka kutja okereka i mune omatungiro. ⁶Nunguari nambano, vakuetu, tji mbeja kuene ame hungire mo maraka me mu vatore na tjike, andu tji mba hungire kuene me vandururiro, poo mo ndjiviro, poo mo tji profeto, poo moku hongu? ⁷Orondu no vina mbi hina muinjo tji mavi pitisa omungunda, kutja ohiva poo otji harpe, tji vi hina ku jeta ohani mo mbosiro, ma ku tjiukua vi kutja ohiva poo otji harpe matji tono tjike? ⁸Orondu uina ohiva tji ja eta ombosiro ndji ha kongomokere, ouani ngu me ri tunine ovita? ⁹Okutja ene uina, tji mu hina ku jandja embo nda kongomoka meraka, itji tji matji hungirua matji tjiukua vi? Orondu tjandje mamu hungirire mo mbepo ndji singa uriri. ¹⁰Muna omaraka omengi pekepeke mo uje, nu kapena rimue ndi hina tji ri heja. ¹¹Nunguari tji mbi hina ku tjiua kutja ombosiro katjondumba i heja tjike, me rire o uozonganda ku ingui ngu ma hungire, nu ingui ngu ma hungire ma rire o uozonganda ku ami. ¹²Mo muano otjingeu ene, otja tji mu zera no mitima vienu avihe ovijandjeua vio mbepo, kondjeje oku tunga okereka, kutja mu ningipare. ¹³Okutja ingui ngu ma hungire meraka, otja soku kumba kutja e ri mangurure. ¹⁴Orondu tji me kumbu meraka tjandje ombepo jandje mai kumbu nunguari ozondunge zandje tjandje kazena tji maze ungura. ¹⁵Okutja vi nambano? Me kumbu no mbepo nu uina me kumbu no zondunge; me imbura no mbepo nu uina me imbura no zondunge. ¹⁶Nu tjimo sere ondaja no mbepo, ingui ngu hina ndjiviro matja vi Amen, ko majandjero uoje uo ngdangi, eje tje hina ku tjiua mbi mo hungire? ¹⁷Orondu tjiri ove tjandje mo jandja ondangi naua, nunguari omukuenu kena ku tungua. ¹⁸Metja okuhepa ku Mukuru kutja mbi hungira mo maraka oku mu kapita amuhe; ¹⁹Nunguari mo kereka mbi zera oku hungira omambo jetano no zondunge zandje, kutja uina mbi hongeo vakuetu, poku hungira omambo omajovi omurongo meraka ndi heiue. ²⁰Vakuetu, amu rire ovanatje mo zondunge zenu, nunguari mo uvi kareje otja o unatje, nunguari mo zondunge zenu kengezee otjo vandu ovanene. ²¹Pa tjangua mo Veta, “No maraka uarue, no mina viarue, Me hungire kueena ovandu imba, nu nangarire nao ovo kanaa ve Ndji zuu,” ma ku hungire Muhona. ²²Okutja omaraka ka tjsanekero ku imba mbe itavera, nunguari ku imba mbe ha itavere. Nunguari oku profeta ka ku tjitirua imba mbe ha itavere, nunguari ku tjitirua imba mbe itavera. ²³Nambano okereka aihe tji ja uongarere pamue, nu avehe ama ve hungire mo maraka, nu imba mbe hina ndjiviro poo ovahakambure tji va hiti, kanaa ve tja mua vera oviuoz? ²⁴Nunguari avehe tji mave profeta, nu omuhakambure umue poo umue ngu hina ndjiviro tje ja, eje me rivarisiua i avehe omunandjo na pangurua i avehe. ²⁵Nu otja oviundikua vio mutima ue tji mavi vandururua, otji mau ondurumika na tanga Mukuru, na zuvarisa kutja tjiri Mukuru U ri mokati kenu. ²⁶Nu nambano otjikuae, vakuetu? Tji mua uoronganene pamue, umue uenu una e pialme, omahongero, eraka, e vanduriro, e mangururiro. Ovina avihe ngavi ungurirue oku tunga. ²⁷Nu umue tja hungire meraka, nga rire vevari poo tji veri ovengi vetatu, ama ve kongorasana. Nu umue nga mangurure. ²⁸Nu tjipe hina mu mangurure, nga muine mo kereka, nu nge ri hungirire ku je omuini na Mukuru. ²⁹Nu tji pena ovaprofete vevari po vetatu, ngave hungire nu umue nga kondonone. ³⁰Nu tjimue tji tja vandururirua omukuao ngua haama mbo, ingui omutenga nga muine. ³¹Orondu amuhe mamu jenene oku profeta ko umue umue, kutja avehe ve hongue nu ve zeuparisiue. ³²Nu ozombep zo vaprofete zeri kehi jombango jo vaprofete. ³³Orondu Mukuru ka mute ue zunganeno, nunguari omute uo hange, otja mo zokereka azehe zo vajapuke. ³⁴Ovakaendu venu ngave muine mo zokereka, orondu kavenu ku jandjerua oku hungira, nunguari oku kara kehi jo mbango, otja indji oVeta uina tji mai hee. ³⁵Nunguari tji mave zeri oku rihonga otjina atjihe, ngave pure ovarumendu vao ko nganda; orondu otji zepaisahoni omukaendu oku hungira mo kereka. ³⁶Poo embo ra Mukuru ra pita mu ene? Poo re ja kuene uriri? ³⁷Tji pena umue uenu ngu ripura kutja eje omuprofete, poo u kaenda mo mbepo, nga tjiue ovina mbi me tjangere ene, kutja ovio e tuako ra Muhona. ³⁸Nunguari tji pena umue ngu hina ndjiviro, nga kare noku hina ndjiviro. ³⁹Okutja, vakuetu, otji mua soku zera oku profeta, nu amu tjaere oku hungira mo maraka. ⁴⁰Ovina avihe nga vi tjitue mo uhirona na mo ngaro ombua.

Chapter 15

¹Nu vakuetu, me hongonona kuene ombuze ombua, ndji mba zuvarisire kuene, nu uina ndji mua jakura, nu mu mua zikama; ²Ombuze oMbua mu mu muna omatakamisiro uina, ene tji mamu kakatere kembo ndi mba zuvarisa muene, andu ene tji mua itaverere omungandjo. ³Orondu ami mba jandja kuene rutengatenga itji ami uina tji mba jakura, kutja Kriste ua tira omauve uetu, otja ko matjangua; ⁴No kutja Eje ua pakua, no kutja Eje ua penduka rukua o mejuva oritjatatu otja ko matjangua; ⁵No kutja Eje ua munikua i Kefas, kuzambo I imba omurongo na vevari. ⁶Nu kuzambo Eje ua munikua ijo vakambure mbari kombanda jo masere jetano mo ire imue, o uingi vao mbe riko nga kejuva ndinondi, nunguari tjiva va rara uina. ⁷Kombunda ja nao ua munikua i James; kuzambo a munikua iimba ovaapostele avehe. ⁸Nu kombunda jao avehe ua munikua i jami uina, otja umue ngua kuatua pendje no ruveze rue. ⁹Orondu o uami ngu mbiri o muhinandengu po vaapostele avehe, nu hi puiririrue oku isaneua o muapostele, mena ro kutja ami ije tatumisa o kereka. ¹⁰Nunguari motjari tja Mukuru o uami ngu mbi ri, no tjari Tje ku ami katji karere noku hina tjisuta, nunguari mba ungura tjinene oku ve kapita avehe; nunguari ka ami nu otjari tja Mukuru tji tjiri mu ami. ¹¹Nu nangarire ouami poo ovo, tu zuvarisa tji, nu ene otji mua itavera. ¹²Nunguari Kriste Tje zuvaririsua kutja ua pendurua mo vati, onguae tjive muene tji ve tja kapena mbendukiro mo vati? ¹³Nunguari tji pe hina mbendukiro mo vati, okutja Kriste uina ka pendurirue. ¹⁴Nu Kriste Tje ha pendururue, okutja omazuvarisiro uetu omungandjo, nu ongamburiro jenu uina omungandjo. ¹⁵Nu uina ete ma tu munika otja ovanavizeze moku hongonona Mukuru, tjinga tu hongonona ohunga na Mukuru kutja Eje Ua pendura Kriste; nunguari Ngue ha pendurire, ovati tji ve ha pendurua. ¹⁶Orondu ovati tji ve ha pendurua, okutja Kriste ka pendurirue. ¹⁷Nu Kriste Tje ha pendurirue, okutja ongamburiro jenu ojo ujova; ene ngunda mu rim omauve uenu. ¹⁸Nu naimba mba rara mu Kriste uina okutja otji va pandjara. ¹⁹Nunguari mo hupo ndji tjari kutja o uete uriri mbu tuna omaundjiro mu Kriste, mokati ko vandu avehe o uete mbu tua hangauka oku kapita avehe. ²⁰Nunguari nambano Kriste ua pendurua mo vati, nu Eje ua rira otjihape otjitenga tja imba mba rara. ²¹Orondu otja indji ondiro tjija tuurungira mo mundu, ombendukiro mo vati uina ja tuurungira mo Mundu. ²²Orondu otja mu Adam avehe tji ve koka, mo muano otjingeuo mu Kriste avehe mave ungurua ovanamuinjo. ²³Nunguari omundu auhe otja ko urveze rua; Kriste otjihape otjitenga, kuzambo imba ova Kriste Eje tji Me ja. ²⁴Kuzambo ko maandero, tji ma jandja o uhona ku Mukuru, okutja ingui Tate; tji ma jandeki o unane auhe, no uvara auhe no masa. ²⁵Orondu osamba kutja Eje a nane nga tji Ma tua ovanavita Ve avehe kehi jo zombaze Ze. ²⁶Omunavita uo maandero oku jandekua ondiro. ²⁷Orondu Eje Ua tua ovina avihe kehi jo zombaze Ze. Nunguari Eje tji matja ovina avihe via tuua kehi jo zombaze Ze, pa raisiua po rutjandja kutja kapena ku heja Ingui ngua tua ovina avihe kehi Je. ²⁸Nunguari ovina avihe tji via tuua kehi jo uvara Ue, Ingui oMuna oMuini uina otji ma kara kehi jo uvara ua Ingui ngua tua ovina avihe kehi jo uvara Ue, kutja Mukuru a rire atjihe mu avihe. ²⁹Poo maveje ku tjita vi, imba mbe papitisirua ovati? Nu ovati tji ve ha pendurua kaparukaze, onguae tjiri ovo tji ve papitisirua ovati? ³⁰Onguae ete uina tji tu kara mo umba o ire aihe? ³¹Mbi ta ejuva nejuva, mo ndjoroka jenu ndji mbi naja mu Kriste Jesu oMuhona uetu. ³²Tjari kutja otja omundu, mba ruisa ovipuka ko Ephesus, mape ndji kotorere tjike ovati tji ve hina ku pendurua? “Nga tu rie nu tu nue orondu muhuka matu koka.” ³³Amu pukisiua; otuuano otuvi tu zunda ovikaro oviua. ³⁴Kareje katumba mo usemba, nu amu katuka ko; orondu tjiva kave tjia Mukuru. Me hungire tji oku mu zepaisa ohoni. ³⁵Nunguari umue ma tja, O vati ve pendurua vi, nu ve penduka no rutu ndu ri vi? ³⁶Jova ove, tji ua kunu ka tji kara no muinjo andu tji tja koka. ³⁷Nu itji tji ua kunu, ko kunu o rutu inui ndu maru je ku kara po, nunguari ondui uriri (rumue jo vikokotua poo jo vikunua ovikua), ³⁸Nunguari Mukuru u ipa orutu otja tji pa tjata ku Je, nu ku aihe jo zondui orutu ruajo o ini. ³⁹Nu onjama aihe ka njama ndja sana; nunguari pena onjama imue jo vandu, nonjama jarue jo vipuka, na jarue jo mahundju, na jarue jo zondera. ⁴⁰Pena uina otutu tuo majuru no tutu tuo uje. Nunguari o ujere ua ituo tuo majuru i jarue, no ja i tuo tuo uje i jarue; ⁴¹Pena o ujere uejuve, ape kara oujere o ukua o uo mueze, no u jere oukua o uo zonjose; orondu onjose imue ja hanika kueena onjose onguao mo ujere. ⁴²Ombendukiro mo vati uina iri nao. Tji kunua mo uzundare na tji pendurua mo u hazundare. ⁴³Ru kunua moku hina ndjizikiri, natji pendurua mo u jere; ru kunua mo ungundi na ru pendurua mo masa; ⁴⁴Ru kunua a ru ri oruo undu, ru pendurua orutu ruo mbepo. Pena orutu ruo undu, nu pena orutu ruo mbepo. ⁴⁵Nu otja tji pa tjangua, Omundu omutenga Adam ua rira otjihupe otjinamuinjo, Adam Ingui omu seinina ua ri oMbepo ndji jandja omuijo. ⁴⁶Nunguari kape tengere itjo otjo mbepo, nunguari itjo tjo undu; kombunda otji peja ijto tjo mbepo. ⁴⁷Omundu omutenga ua zire mehi, o uehi; oMundu o utjavari uari Muhona ngua za Mejuru. ⁴⁸Otja ingui omundu uehi, uina otjeri imba ovehi. Nu otja ingui oMundu ue juru, uina otje ri imba ove juru. ⁴⁹Nu otja indi tji tua zarere no saneno jo mundu uehi, uina otji matu je ku zara no saneno jo Mundu Uejuru. ⁵⁰Nu me tja nai, vakuetu, onjama no mbindu ka vina ku rumata ko o uhona ua Mukuru, poo omazundarero oku rumata ko mahazundarero. ⁵¹Tareje me hungire otjiundikua ku ene; ka tuna ku rara atuhe, nunguari matu tanauria. ⁵²Mo

ruveze orusupi, mo mbapaiziro jecho, po hiva indjo ja maandero. Orondum ohiva mai tononi, nu ovati mave pendurirua mo mahazundarero, nu atuhe matu tanaurua.⁵³ Orondum omazundarero nga ja soku zara omahazundarero, nu orondum rutu indui orute ndui rua soku zara oku hata.⁵⁴ Nunguari inga omazundarero tji maje zara omahazundarero, no rutu orute tji maru zara omuinjo uaruhe, indino otji ma ku je ku jenenisiua itji tji tja tjangua, “ Ondiro ja niniua mo utoni. ⁵⁵Ndiro omasa uo je je pi? Tjovakoke o utoni uoje upi?⁵⁶Omasa uo ndiro o uvi, nu omasa uo uvi oVeta. ⁵⁷Nunguari okuhepa ku Mukuru ngu tupa o utoni mo Muhona uetu Jesu Kriste. ⁵⁸Vakuetu ovasuverua, opu mua soku kukuta, amu hina ku njinganjinga, aruhe amamu rijandja ko tjiungura tja Muhona, amamu tjiua kutja oku ungura kuenu kaku na ku hepa ko otjisuta mu Muhona.

Chapter 16

¹Nu ohunga no mauongero uo tjimariva tjoku vatera ovakambure, otja pu mba rakiza ozokereka za Galatia, ene uina otji mua soku tjita. ²Mejuva etenga ro tjiveke, auhe nga ri tuapere okana, oku puika otja imba pa nikora, kutja ape ha kara omatoneno uo vimariva tji mbe ja. ³Nu ami tji mbe ja, avehe imba mbu mamu toorora no zombapira zenu, ami meje ku ve hinda no tjiandjeua tje nu ko Jerusalema. ⁴Nu tji papu kutja ami uina mbi kaende pueena vo, mave kaenda pueena ami. ⁵Nunguari me ja kuene tji mbazu noku pitira mo Makedonia, orondu mee ku pitire mo Makedonia. ⁶Mapeja eje ku kara pueena ene, rumue e manene okupepera pueena ene, kutja rumue mu je ku ndji vatera mo ujenda uandje, akuhe ku mee ku jenda. ⁷Orondu hina ku vanga oku mu muna nai ame kapita, nunguari me kambura kutja kutja meek u kara pueena ene omajuva, Muhona tja jandjere. ⁸Nunguari me kara mo Ephesus nga mo pentecoste. ⁹Orondu omujero omunene omunamasa ua patururirua ami, nangarire tji pena ovengi mba piruka. ¹⁰Nunguari Timoteus tje ja, tjitee kutja a kare pueena ene no kuhina mburuma, orondu eje u ungurira Muhona tjimuna ami. ¹¹Opu mu ha sere oku jandjera nangarire umue oku mu njengura, nunguari mu hindee ko murungu mo hange, kutja eje kuami; orondu ami mbe mu undja pueena o vakambure. ¹²Otja ko mukuetu Apolos, mba zerire tjine kutja eje ku ene pueena o vakambure, nunguari ka pari mo mbango je kaparukaze kutja eje ku ene nai. Nunguari me ja tja munu o ruveze. ¹³Jevajevee, zikamee mo ngamburiro, kuramee otja ovarumendu, karee no masa. ¹⁴Ovina vienu avihe nga vi ungurirue mo rusuvero. ¹⁵Nunguari me mu ningire vakuetu. Mamu tjiua ondjiuo ja Stefanas, kutja ojo otjihape otjitenga tja Akaja, nu ovo ve ritoorora oku ungurira ovakambure. ¹⁶Tjiteje kutja mu riuse kehi ja imba mberi nao, nako mundu auhe ngu ungura noku kondja pueena ami. ¹⁷Ami mba jorokisiaua ijo meero ua Stefanas, na Fortunatus, na Akaikus; orondu ovo va vatera pu ja mua ri no uhepe. ¹⁸Orondu ovo va peparisa ombepo jandje no jenu; opu mua soku zemburuka imba mbri nao. ¹⁹Ozokereka za Asia ze mu minike. Akuila na Priskila ve mu minike tjine mu Muhona, pueena okereka ndji ndjiri mo ndjiuo jao. ²⁰Ovakambure avehe ve mu minike. Minikasaneje no ruhupito orujapuke. ²¹Ombinika ja Paulus neke randje omuini. ²²Omundu auhe ngu ha suverere Muhona Jesu Kriste nga sengue. Muhona me ja. ²³Otjari tja Muhona Jesu Kriste nga tji kare pueena ene. ²⁴Orusuvero ruandje nga ru kare pueena ene amuhe mu Kriste Jesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Paulus o muapostele ua Muhona Jesu mo mbango otja ja Mukuru, na Timoteus o mukuetu, ko kereka ja Mukuru ndjiri ko Korinde, no vakambure avhe mbe rim o Akaja. ²O tjari nga tji kare pueena ene, no hange oku za ku Mukuru Tate uetu, na ku Muhona Jesu Kriste. ³Mukuru nga serue o ndaja, ingui Ihe jo Muhona uetu Jesu Kriste, Ihe jo maunjanutima, nu nguri Mukuru uo mahuhuminino aehe, ⁴Ngu tu huhumina mo zo mbamisiro zetu azehe, kutja ete uina tu jenene oku huhumina imba mberi mo mauzeu ajehe, no mahuhuminino inga ete o veni ngu tu huhuminiua nao i Mukuru. ⁵Orondu otja inga o mahihamisiro ua Kriste tji tja takavara muete, o mahuhuminino uetu uina otji ja takavara mu Kriste. ⁶Nunguari ete tji matu munu o uzeu, o kutja ene mu mune o mahuhumino no ndjamo, ndji ma jetua i joku nanena mu imbi o muhihamo o tjingevio ete mbi tu hihamisiua. Tji tua huhuminiua, o kutja ene mu mune o mahuhumino no ndjamo. ⁷Nu o maundjiro uetu ku ene ja zikama, tjinga tu tjiua kutja otja tji mua uana na ete mo mahihamisiro, uina tua uanena o mahuhuminino. ⁸Orondu, vakuetu, katuna ku vanga kutja amu ha tjiua o mahihamisiro uetu nge ja ku ete mo Asia, kutja tua ninikiziua oku kapita o masa uetu pu ja jenene oku zara, nga tji tua utu oku hahiza kutja matu hupu. ⁹Nunguari tue ri no mbanguriro jo ndiro mu ete o veni, kutja atu he rijameke ku ete o veni, nunguari tu rijameke ku Mukuru ngu pendura o vati; ¹⁰Ngue tu kutura ko ndiro o nene nai, nu ngu kutura; Mu tuna o maundjiro uo kutja ngunda mee ku tu kutura, ¹¹Na ene uina amamu vatere pamue noku tu kumbira, kutja o tjiandjeua tjo tjari mo vandu o vengi tji rire Otji jete tjo ku jandja o ndangi mo uingi uetu. ¹²Ete tu joroka mu itji, o mahongononeno uo urizemburuka uetu, kutja mo tjari tja Mukuru, tua kara no ngaro jo merisusuparisiro no uatjiri ua Mukuru mo uje nu tjine ku ene, nu katu karere no unongo uo njama. ¹³Orondu katu mu tjangere o vina viarue, pendje na imbi mbi mu resa poo mbimu muna, nu me kambura kutja mamu vi munu naua nai nga ko maandero. ¹⁴Nangarire ene tji mue tu tjiua o hinga, kutja o uete enjando renu, otja indie ne uina tji muri e njando retu mejuva ra Muhona Jesu. ¹⁵Nu mo masa uo ndjiviro ndji, mba vanga oku ja kuene rukuru, kutja mu kotokerue po tuviri. ¹⁶Mbe ripura oku pitira muene tji mei ko

Makedonia, noku kotoka kuene rukua o tji me zu ko Makedonia, nu kutja mu je ku ndji vatera mo ujenda uandje tji me hungama ko Judea.¹⁷Nu tji mbe ripurire omuano mbui, ee ivaiva? Poo o vina mbi me tie, mbi vi tia otja ko njama, kutja mu ami mu kare o ii, ii no kako, kako.¹⁸Nunguari Mukuru otjo mutakame, ete ka tutjere tjimue ii no kako.¹⁹Orondu o Muna ua Mukuru, Jesu Kriste, ngua zuvarisiua i jete mokati kenu; i jami na Silas na Timoteusa; ka rari o ii no kako, nunguari mu Je rari, ii.²⁰Orondu o makuizikiro ua Mukuru aehe mu Je, o ii, nu mu Je o Amen, Mukuru kutja a jozikue i ete.²¹Nunguari ingui ngu me tu zikamisa noku tu sopora pueena ene o Mukuru.²²Nu Eje Ue tu tuako o tjihako, nu E tupe o tji jambo tjo Mbepo mo mitima vietu.²³Nu me isana Mukuru otja o hatoi jo muinjo uandje kutja ami tji mbi he ere ko Korinde jari oku jama ene.²⁴Kakutja tuna o uvara kombanda jo ngamburiro jenu, nunguari o uete o va vatera vo ndjoroka jenu; orondu mua kurama mo ngamburiro.

Chapter 2

¹Nu opu mba tiera mu ami o muini kutja e he ja ku ene mo ruhoze rukua. ²Orondu ami tji mbe mu tuako o ruhoze, o uani ngu me ndji jorokisa, tje he ri ingui ngu mba tuako o ruhoze. ³Nu ami mba tjangere o tjina tji ku ene, kutja tjimbeja, eha kara no ruhoze oku za ku imba mba soku ndji jorokisa, otja tji mbi na o ngambguriro mu ene amuhe kutja o ndjoroka jandje o ndjoroke jenu amuhe. ⁴Orondu mbe mu tjangererere a mbiri mo ngondjero o nene, no ruhoze mo mutima, no mahoze o mengi, ae he ri kutja mu kare no ruhoze, nunguari ae ri kutja mu tjiue o rusuvero o runene ndu mbi naro ku ene amuhe. ⁵Nunguari tji pena umue ngua tjita kutja pe kare o ruhoze, eje ke ndji tjitire kutja mbi kare no ruhoze, andu katiti uriri, kutja ami eha tuako o ndjo kuene. ⁶O mberero jo uingi uo vandu ja jenene ku ingui ngu ri nao. ⁷Nunguari tjinene ene mua soku isira noku hekununa ingui nguri nao, kutja o ruhoze o ruingi ndua takavara kombanda je aru he mu nina. ⁸Opu me zu oku rijarikana ku ene kutja mu mu raisire kutja mue mu suvera. ⁹Orondu o tjina tji uina otji mbe mu tjangerera, oku tjiua kutja tjii ene mua takama, nokutja muna o nduviro mo vina avihe. ¹⁰Nunguari ingui ngu mua isire ami uina me isire. Orondu ami uina tji mba isire o tjina, ku ingui ngu mbe mu isire motjimbe tjenu, mbe mu isirire mo uripo no moukarepo ua Kriste. ¹¹Kutja Saatana ehe tu taara no vineja, orondu ete kakutja katuna ndjiviro jo urizemburuka ue. ¹²Nu tji mbe ere ko Troas, oku zuvarisa o Mbuze o Mbua ja Kriste, Muhona Ue ndji jezururira o mujero. ¹³Hi karere no rusuvo mo mutima orondu hi vazere o mukuetu Titus. Nu otjimbe vesa ei ko Makedonia. ¹⁴Nambano okuhepa ku Mukuru, ngu tjita kutja aruhe tu tone mu Kriste. Mu ete unjaturura ese eua ro ndjiviro Je pona apehe. ¹⁵Orondu ete o uete ku Mukuru ese eua ra Kriste, mu imba mbu mave jamua na mu imba mbu mave pandjara. ¹⁶Ku vandu mbu mave pandjara, ese ro ndiro oku tuara ko ndiro. Ku imba ovajamua, ese ro muijo oku tuara ko muinjo. Ouani ngua jenenena o vina mbi? ¹⁷Nunguari ka tu ri otja imba o vengi mbe randisa Embo ra Mukuru. Nunguari, otja mo usemba uo uripura, tu hungira mu Kriste, otja tjitua hindua okuza ku Mukuru, po murungu ua Mukuru.

Chapter 3

¹Tjii matu utu oku ritjivisa kuene rukua? Poo pena hepero tjimuna tji iripo ku varue jo zombapira zoku ve tjivisa kuene kutja o vasemba, poo o zombapira zoku ve tjivisa kutja o vasemba oku za kuene? ²Ene oveni uene o mbapira jetu ndja tjangua mo mitima vietu, ndji tjiukua noku resia ijo vandu avehe. ³Ndja raisia po rutjandja kutja o uene o mbapira ja Krsite, jo tjiungura tjetu, ndji ha tjangerue no inga, nunguari ndja tjangua no Mbepo ja Mukuru o munamuinjo, ndji ha tjangerue mo maue o mapapi, nunguari ndja tjangua mo utjangerua o upapi uo njama jo mutima. ⁴Nu indji ondikameno ndji tunajo mu Kriste po murungu ua Mukuru. ⁵Ete ka tuja jenena mourike uetu oku rivara mo tjina atjihe, nunguari kutja, nunguari o majenenisiro uetu je za ku Mukuru. ⁶Eje uina ngue tu tjita kutja tu ri re o o vazubarise o vapue vo Merikutirokumue o Mape, nge he ri o uembo, nunguari nge ri o uo Mbepo: orond uembo ri zepa, nunguari o Mbepo i jandja o muinjo. ⁷Nunguari o tjiungura tjo ukarere uo ndiro, tji tja tjangerue mo maue tji tja ri no ujere, mbua tjitire kutja o vanatje va Israel ave ha jenene oku huiririka o meho uao mu Mose, nu ouo mbua sere oku janda; ⁸O tjiungura tjo ukarere uo Mbepo katjina ku kara vi no ujere oku kapita? ⁹Orond uo tjiungura tjo ukarere uo mberero tji tja ri no ujere, o tjiungura tjo ukarere uo usemba otji matji kara no ujere tjinene oku kapita. ¹⁰Orond na itji tji tja ungurirue no ujere ka tjina tja ungurirue no ujere mo muano mbui, motjimbe tjo ujere mbui mbua kapita tjinene komeho. ¹¹Nunguari itji tji tja imbirahiua tji tjari no ujere, itji o tjikarerere opu matji kara no ujere tjinene oku kapita mbui. ¹²Otja tjinga atu na o maundjiro ngeri nai, op utu kara no uvande tjinene. ¹³Nu katu tjiti otja Mose nguja tuako o katjivikize kombanda jo murungu ue, kutja o vanatje va Isiraera ave ha huririke o meho uao mo ndjandero ja itji tji ja tji kapita. ¹⁴Nunguari o uripura uao otji ua potuparisia, orond nga ku ndino o katjivikize o tjingeko o tjinga a ke kara po o Merikutirokumue o Makuru tji ma je resia, otja tji ke ha isaperue, nunguari ku ke isapeua mu Kriste. ¹⁵Nunguari nga ku ndino tji ma ku resia Mose, o katjivikize ke kara kombanda jo mitima viao. ¹⁶Nunguari tji kua tumbukirua ku Muhona oko ke isapeua. ¹⁷Nambano Muhona o Mbepo, nu pu pena o Mbepo ja Muhona peno ngutukiro. ¹⁸Nunguari ete atuhe, o mirungu vietu avi ha tjivikizirue, tu tara nu atu raisa o ujere ua Muhona tjimuna o tjitarero, nu otji tu tjitukisirua ko saneno otjingeuo oku za ko ujere nga ko ujere, ijo Mbepo ja Muhona.

Chapter 4

¹Nu nambano otja tjinga atu na o tjiungura tjo ukarere tji, tjinga a tua tjariparerua, o tji tu ha urua. ²Nunguari tua imbirahi o vitjitua ahihe o vihorekua vio honi, katu kaneda mo vineja, poo oku ungurisa embo ra Mukuru mo matiku, nunguari tu ri ungurisa oku raisa o uatjiri ama tu ritiukisa otja o vasemba ko urizemburuka uo vandu avehe po murungu ua Mukuru. ³Nunguari uina o mbuze o mbua jetu tji ja undikua, ja undikua ku imba mbu mave pandjara, ⁴Mu imba ingui mukuru uo uje mbui ma potuparisa o zondunge za imba mba mbe ha itavere ko, kutja o majerero uo Mbuze jo Ujere ua Kriste, Eje ngu ri o tjiperendero tja Mukuru, ai ha jere kombanda jao. ⁵Orondu ete katu rizubarisa o veni, nunguari Kriste jesu kutja o Muhona, nokutja ete oveni ouete o vakarere venu motjimbe tja Jesu. ⁶Orondu Mukuru ngua tjere, O ndjerera nga jere oku za mondorera, o ngua jera mo mitima vietu ok utu pa o majerero uo ndjiviro jo ujere ua Mukuru mo murungu ua Jesu Kriste. ⁷Nunguari tuno mbuikiro jo vihuze mbi mo vitjuma viehi, kutja o masorero uo masa je rire o ua Mukuru, nu aje ha rire o uetu. ⁸Ete kondjisiua minda avihe nu katu, nunguari katu tukuturirua moukoto; tu temisiua nunguari katu jaraara; ⁹Tu tatumisiua, nunguari katu imbirahirue; tu vandua pehi, nunguari katu hahauka; ¹⁰Ama tu tjindi o ndiro ja Muhona Jesu aruhe mo rutu, kutja o muinjo ua Jesu u tjiukisiue o ukahu mo rutu ruetu. ¹¹Orondu ete mbu tu no muinjo tu jandjeua ko ndiro aruhe mena ra Jesu, kutja o muinjo ua Jesu u raisiue mo njama jetu ndji hina muinjo uaruhe. ¹²Okutja o ndiro opu i ugura muete, nu o muinjo au ungura muene. ¹³Nu ete jtinga atu no mbepo o tjingejo jo ngamburiro, otja tji pa tjangua, “Ami mba itavera opu mba za oku hungira,” ete uina tua itavera op utu za oku hungira, ¹⁴No ndjiviro jokutja Ingua ngua pendurire Jesu me tu pendura uina mu Jesu, nu E tu kuramisa puena ene po murungu Ue. ¹⁵Orondu ovina avihe via tjitirua ene, kutja motjimbe tjo tjari tji tja takavarisiua tji mo mbosiro jo ndangi jo vandu o vengi i takavarere ko ujere ua Mukuru. ¹⁶Opu tu za oku hina ku urua, nunguari tjiri o mundu uetu uo pendje tji ma zundaka, ingui uo mo ukoto u peparisiua ejuva nejuva. ¹⁷Orondu o mbamisiro jetu o mbupu, ndjiri ojo karuveze o kasupi, i tu ungurira o ujere o uzeu o uua tjinene oku kapita, ¹⁸Ete tjinga atu ha tara ko vina mbi mbi munika, nunguari ku imbi mbi ha munika: orondu ovina mbi mbi munika o vio ruveze o rusupi uriri, nunguari ovina mbi mbi ha munika vi vikarerera aruhe nga aruhe.

Chapter 5

¹Orondu tu tjiua kutja o ndjiuo jetu jo kombanda jehi jo tjiranda tji tji ja haneua, tu na o ndungiro ndja za ku Mukuru, o ndjiuo ja aruhe mo majuru, ndji ha tungirue no make. ²Orondu mu itji tu nona, ama tu zeri tjinene oku huikikua no maturiro uetu ngu ma je zu Mejuru, ³Orondu tjiri tji tua huikikua jo, kanaa tu vazeua atu ri muzu. ⁴Orondu ete mbu turi mo tjiranda tji tu nona, atua tjinda o uzeu, katu nonene kutja tu hukurue nunguari kutja tu huikikue, kutja itji o tjo ngokero tji ninue ijo muinjo. ⁵Nambano ingui ngu ungura o tjina tji muete o Mukuru, uina ngu tu pa o Mbepo o tja o uhatoi uo vina mbi matu je ku peua. ⁶Opu tua zikamena mo urizemburuka uetu, moku tjiua kutja, ngunda atu rim o nganda jo rutu, ngunda tu ri pendje na Muhona: ⁷Orondu tu kaenda mo ngamburiro, ka tu kaenda noku muna. ⁸Opu tua zikamena mo urizemburuka noku zera kutja tu tjinde mo nganda jo rutu, nu tu kare ko nganda pueena Muhona. ⁹Opu tu kondjera kutja turire ovatjate ku Je, kutja tu ri mo nganda jo rutu poo tua tjindi mu jo. ¹⁰Orondu atuhe tua soku je ku munika po murungu uo tjihavero tjo mbanguriro tja Kriste, kutja o mundu auhe a jakure o vina mbi mbia tji tua mo rutu rue, otja ko vitjitua vie, kutja o viua poo o vivi. ¹¹Nu otja mbu tu tjiua o ndira ku Muhona, tu kondja oku zemburukisa o vandu; nunguari ete tua tjiukua ku Mukuru; nu uina mbina o ndero jo kutja tua tjiukua na mo urizemburuka uenu. ¹²Orondu katuna ku ri tjingisa kuene ku tja mu tu jakure rukua, nunguari matu mu pe o ruveze kutja mu njandere ete, kutja mu kare nezirira ku imba mbe rihiva mo mbunikiro, ku ku heri mo mutima. ¹³Orondu tjeri kutja ete tua vera o viuoze, tua verera Muhona, nu tji tuna o zondunge o zondjere, pa puira ene. ¹⁴Orondu o rusuvero rua Kriste rue tu kovera, orondu ete pangura nai, kutja umue tja tira avehe, okutja avehe otji va ta; ¹⁵Nu Eje ua tira avehe kutja imba mbena o muinjo ave he tji rihupire oveni, nunguari ve hupire Ingui ngue ve tira, nu ngua pendurua. ¹⁶Nambano otji tu he tji tjiua o mundu otja ko njama, ii, nangarire tji tua tjivirue Jesu otja ko njama, ka tu tji mu tjiua nao. ¹⁷Nambano tjipena auhe ngu ri mu Kriste, eje o tjiutua o tjipe; o vina imbi o vikuru via kapita, tara, o vina avihe via rire o vipe. ¹⁸Nu o vina avihe o via Mukuru, ngua hanganisa ete kuena Je omuini mu Jesu Kriste, nungua jandja ku ete o tjiungura tjo ukarere uo mahanganisiro; ¹⁹Otja Mukuru tja hanganisire o uje kueena Je mu Kriste, a ha varere o zongatukiro zao kuuu, nu a jandja ku ete indi embo ro mahanganeno. ²⁰Nu nambano otja o vakuramene po va Kriste, tjimuna Mukuru aeri ngu me tu ungurisa oku ronga, matu rijarikana ku ene po riveze rua Kriste, kutja hanganisiee kueena Mukuru. ²¹Orondu Eje ua tjitire Ingui ngu ha tjivirue ko o uvi, oku ririra ete o uvi; kutja ete tu rire o usemba ua Mukuru mu Je.

Chapter 6

¹Nunguari ete, otja o vaungure pamue na Je, matu rijarikana kuene kutja amu ha jakurire o tjari tja Mukuru o mungandjo. ²Orondu Eje ma tja, Mo ruveze ndua jenenisiua Ami mbe ku zuvira, nu mejuva ro ndjamo Ami mbe ku vatera.” Tareje, indui oruo o ruveze ndua jenenisiua. Tara indui oruo o ruveze ruo ndjamo. ³Tjinga atu ha jandja ko o tjipo tjo mbutarisiro, nangarire mo tjina tjimue, kutja o tjiungura tjo ukarere atji ha varuo ndjo, ⁴Nunguari mo tjna atjihe tu ritiukisa otjo vakarere va Mukuru, mo muretima tjinene, mo zongondjero, mo mbameno mo mauzeu, ⁵Mo mazeze, mo ndorongo, mo mahambaneno, moku kara katumba, moku rritjaera ko vikuria, ⁶Mo ukohoke, mo ndjiviro, moku zara mihiamo o rure, mo unjanutima, mo Mbepo o Ndjapuke, mo rusuvero ndu he ri o ruo ku ripa, ⁷Ouete ovakarere ve Membo ro uatjiri, mo masa ua Mukuru, na mo viruise vio usemba ko Kunene na ko kumoho, ⁸Mo mdjizikiro na mo manjeguriro, moku hungirua navi na moku hungirua naua, otjo vapukise nunguari atu ri o vanauatjiri; ⁹Otja o vahatjiukua, nunguari atu tjiukua, otja imba mbu mave koka, nunguari tara, tu nomunjo; otja mbu tu tonua, nu tara ka tu koka; ¹⁰Otja o vanaruhoze, nunguari o vanandjoroka aruhe; otja o vasiona nunguari ama tu tumbisa o vengi; otja mbe hina tjina nunguari avena o vina avihe. ¹¹Arikana Vakorinde, o tjinjo tjetu tja paturukira ene, no mitima vietu via paranga. ¹²Kamuna mbamisiro muete, nunguari mu nombamisiro mo zondero zenu o veni. ¹³Nunguari ko tjisuta o tjingetjo, (me hungire otja ko vanatje), ene uina parangee. ¹⁴Amu kutirua kumue mo uhatupamuekueena o vahakambure: orondu o usemba u na ehore ra tjike no uhasemba? Nu o ndjerera i na o ruuano rua tjike no ndorera? ¹⁵Nu Kriste una o nduvaasaneno ua tjike na Belial? Poo o mukambure una o rupa rua tjike kueena o muhakambure? ¹⁶Nu pen a o nduvasaneno ja tjike pokati ko ndemberi ja Mukuru no visenginina? Orondu o uene o ndemberi ja Mukuru o munamuinjo, otja Mukuru tja tjere, Ami Me tura muvo, nu E rianga muvo, nu Me rire Mukuru uao, nu ovo aver ire o vandu Vandje. ¹⁷Opu mua soku pita mokati kao, nu amu ripuraura, Muhona ma tja nai, Amu tunu ko ko tjina o tjihakohoke nu Ami Me mu jakura. ¹⁸Nu Ami me rire Tate ku ene, nu ene amu rire o vanatje Vandje o vazandu no vakazona, Muhona o Munamasaehe ongu ma tja nai.

Chapter 7

¹Nu nambano otja tjinga a tuna o makuizikiro inga, vasuverua, opu tua soku rikoha oveni mo ndova aihe jo njama, no mbepo, ama tu jenenisa o ugapuke mo ndira ku Mukuru.²Tu jakuree! Katuna mundu ngu tue mu zundira, katuna mundu ngu tua zundarisa, katu na mundu ngu tua tjitire ko o vineja. ³Hina ku hungira imbi oku mu vera, ami tjinga mba hungirire rukuru kutja mu rim o miytima vietu, kutja tu koke pamue nu tu kare no muinjo pamue. ⁴O mahungiro uandje kuene je nao uvande tjinene, o merihiviro uandje o hunga na ene o manene. Ami mbe urisiua no mahuhuminino, nu mbi tananua ijo ndjoroka mo mauzeu uetu aehe.⁵Orundu ete tji tue ere mo Makedonia o njama jetu ka ina ou ja muna oku suva, nunguari tua kondjisiua mo minda avihe, atu na o virua pendje, nu oku tira kua rim o ukoto uetu. ⁶Nunguari Ingui ngu huhumina o vehinandengu, ue tu huhumina no meero ua Titus. ⁷Nu ka ririre o meero ue poruao, nunguari uina jari no mahuhuminino nga huhuminine nao muene, the tu tjivisa o ndero jenu o nene, o ruhoze ruenu, no njota xxxx jenu, mbia tjita kutja mbi joroke tjinene.⁸Orundu tji mbe mu pere o ruhoze no mbapira ndjina, hina ku rikenda ko no tjina tji, nangarire kutja mbe rikendere, orundu mba muna kutja o mbapira ndji je mu pere o ruhoze o karuveze o kasupi uriri. ⁹Nambano mba joroka, ka kutja o mena rokutja mua kara no ruhoze, nunguari kutja o ruhoze rue mu tuara ko meriverero uo ndanaukiro. Orundu ene mua kara no ruhoze mo muano ua Mukuru, kutja ete atu he mu hihamisa ko nangarire mu tjiue. ¹⁰Orundu o ruhoze mo muano ua Mukuru ru ungurira oku tuara ko meriverero uo ndanaukiro nge tuara ko ndjamo, nu aru ha jesa o mundu ae na o ruhoze; nunguari o ruhoze otja ko muano uo uje ru ungurira oku tuara ko ndiro.¹¹Orundu tareje otjina o tjingetjo, tji tje mu pa o ruhoze mo muano ua Mukuru, kutja tja eta vi o ipiuke, no meritjeverero, Ii, no mazenge, ii no ndira, ii, no ndero o namasa, ii, no njotaxxxx, ii, no mberero jo uhasemba. Mo vina avihe mue riraisa kutja o uene o vakohoke mo tjina tji. ¹²Okutja, nangarire tji mbe mu tjangera, hi tjangere motjimbe tja ingui ngua tjita navi, poo mena ra ingui ngua tjindua navi, nunguari oku raisa o ngendo jetu o hunga na ene po murungu ua Mukuru.¹³Nu opu tua zu oku huhuminiua mo mahuhuminino uenu, ii, nu tua karere no ndjoroka tjinene motjimbe tjo ndjoroka ja Titus, tjinga o mbepo je a ja peparisirue ijene amuhe. ¹⁴Mokutja tje ri kutja mbe rihivirire ene ku je o hunga no tjina atjihe, hi tisirue ko honi. Nunguari otja tji tua hungirire ovina avihe ku ene mo uatjiri, mo muano o tjingeuo o merihiviro uetu ku Titus otji ja rira o uatjiri. ¹⁵Nu o rusuvero rue ku ene rue kuru, tjima zemburuka o nduviro jenu amuhe, otja tjiue mu jakura no ndira no mazezerero. ¹⁶Opu me zu oku joroka orundu me tjiua o utakame uenu mo vina avihe.

Chapter 8

¹Nunguari,vakuetu, matu mu tjivisa o tjari tja Mukuru tji tja jandjeua ko zokereka za Makedonia; ²Kutja mokati ko marorero o mengi uo zongondjero, o ndjoroka jao ndja Tanana nga tji ja tikatika no urekoto uo usiona uao ua takavarera ko mautumbe uo undjandje ua zo.³Orondu me hatoire kutja, otja ku imba puja ve pe uru, nu uina oku kapita puja ve pe uru, ovo va jandjere no mitima viao avihe; ⁴No merijarikaneno o manene, ve rihekere kuete kutja tu jakure o tijandjeua no ruuano ruo ku karera o vajapuke. ⁵Nu kave tjitire otja ko maundjiro uetu, nunguari ovo ve rijandjere rutenga ku Muhona, na kuete mo mbango ja Mukuru⁶Nu ete opu tua rongera Titus kutja otja tja uta ko murungu, opa sere oku jenenisa o tjari tji kuene uina. ⁷Nunguari ene otja tji mua tumbarisiua movina avihe, mo ngamburiro, na Membo, na mo ndjiviro, na mo upiuke mu avihe, na mo rusuvero ruenu kuete, mua soku tumbarisiua na mo tjari tji uina.⁸Hina ku hungira itji otja etuako, nunguari me kondonona o uatjiri uo rusuvero ruenu noku mu raisira o upiuke uo vakuenu. ⁹Orondu mamu tjiua o tjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste, kutja, nangarire Eje tja ri o mutumbe, kutja eje ua ririra ene o musiona kutja mo usiona Ue ene mu jenene oku ririsiua o vatumbe.¹⁰Nu me jandja o mazemburukisiro uandje mu itji; orondu o kokuua kuene, mbu mua uta otjina tji o mbura ndja zu ko kutja amu ha tjiti uriri nunguari mu kare no ndero joku tjita. ¹¹Nunguari nambano jeneniseje oku tjita o tjina tji, kutja otja tji pa ri o upenda mo ndero, ngape kare o upenda moku mana, mu jandje oku za mu itji tji muna tjo. ¹²Orondu pu pena o mbango ndji mai zeri, mape jakuraa otja ku itji o mundu the natjo, ku ku heri ku itji the hina tjo. ¹³Kakutja o kutja o vakuenu ve puparisirue o hupo nu ene mu zeuparisirue o hupo; ¹⁴Nunguari oku tekasanisa, kutja nai mo ruveze ndui o matakavarero uo vina vienu je urise o mauhepe uao, kutja o matakavarero uo vina viao je jenene oku urisa o mauhepe uenu. ¹⁵Otja tji pa tjangua, Ingui ngua uongere o vingi ka hupisire, nu ingui ngua uongere o vititi ka hepere.¹⁶Nunguari okuhepa ku Mukuru ngua tua mo o upiuke o tjingeuo mu Titus oku vatera ene. ¹⁷Orondu eje tjiri ua jakura o maningiriro uetu, nu mo upiuke ue, eje ueja ku ene mo mbango je o muini.¹⁸Nu tua hindi o mukuetu ngu tangerua oku handjaura o Mbuze o Mbua mo zokereka azehe; ¹⁹Nu ka itji poruatjo, nunguari eje uina ua toororua ijo zokereka oku rianga pueena ete, no tijandjeua tji, tji tja uongua ijete mo ukarere ko ujere ua Muhona o Muini, nu otja o uhatoi uo upiuke uenu;²⁰Oku tjaera tji, kutja ape ha ningi o mundu ngu me tu vara o vanandjo mo utakavare uo vina mbi mbi takamisiua ijete; ²¹Ondero jetu oku tjita o usemba, ku ku heri po murungu ua Mukuru uriri, nunguari uina po murungu uo vandu.²²Nu tue ve hindire pueena o mukuetu ngu mu muna o upiuke ue mo vina o vingi, nu nai ma piuka tjinene tjinga ama tjiua o ngamburiro ndji mbi najo muene. ²³Auhe ngua pura o hunga na Titus, eje o mukuetu nu o muungurire uenu pamue na ami; poo ohunga no vakuetu, ovo o vahindua vo zokereka, o ujere ua Kriste. ²⁴Opu mua soku ve raisira o uhatoi uo rusuvero ruenu, no uo merihiviro uetu o hunga na ene po murungu uo zokereka.

Chapter 9

¹Nambano o hunga no tjiungura tjo ukarere tjo vajapuke, kapena hepero jo kutja mbi mu tjangere. ²Orondu me tjiua o ndero jenu onene ndji mbe rihiva na jo ko Makedonia, kutja o Akaija otjo tja rongera rukuru o uvari, nu o zeal jenu ja njinganjingisa o vengi. ³Nu mba hinda o vakuetu kutja o merihiviro uetu o hunga na ene aje ha rire o mungandjo mo tjina tji, kutja otja tji mba tjere ene mua rongera. ⁴Me tja nai kutja tjaa imba o va Makedonia ngaa ve ja pueena ami nu ave mu vaza amu hije rituna. Ete (atu hina ku heja ene) otji matu zepaisiua o honi mena ro merihiviro uetu. ⁵Otji mba va za ape no hepero oku zemburukisa o vakuetu kutja ve tenge po oku ja kuene nu mu tune o tjiandjeua tjenu, otja tji pa zikamisirue kutja otjo tja tunua hapo, otjo tjiandjeua tjoku sera o ndaja, tji tji heri otjo ku jandjeua mo ninikizire. ⁶Nunguari me hee itji, Ingui ngu ma kunu mo ukopo, ma kondo mo ukopo, nu ingui ngu ma kunu o vingi ma kondo o vingi. ⁷Auhe nga jandje otja imba pa tie mo mutima ue; arire mo ngore poo moku ninikiziua, orondu Mukuru ua suvera o mujandje ngu jandja nenjando. ⁸Nu Mukur ua jenena oku tjita kutja o tjari atjihe tji takavarere tjinene kuene, kutja mo vina avihe mu kare no majeneneno uo ku rikarera, mu jenene oku ungura o tjiungura o tjiua atjihe; ⁹Otja tji pa tjangua, Eje ua handjaura, ua jandja ko vasiona, o usemba ue o ukarerere aruhe nga aruhe. ¹⁰Nambano ingui ngu jandja o ndui ko mukune, no mboroto ko murie, nga ueze nu nga ningiparise o ndui jenu, nu nga ueze o vihape vio usemba uenu, ¹¹E mu tumbarise mo vina avihe nga tji via takavara, tji tji tu tjita kutja tu jandje o ndangi ku Mukuru. ¹²15 Orondu o tjiungura tjo ukarere tji katjo ku setika o mauhepe uo vakambure uriri, nunguari uina otjo ku ueza mo vandu o vengi o majandjero uo ndangi ku Mukuru, ¹³Motjimbe tjo uhato uo tjiungura tji, ovo amave hivirike Mukuru mena ro meriuisiro uenu ko Mbuze o Mbua ja Kriste, no ujandje uo ruuano kuvo na ku avehe; ¹⁴Na mo ngumbiro jao ndji ve kumbira ene, ve hihamenua ijene, tjinga ava zuva o mapupiro uo tjari tja Mukuru kombanda jenu. ¹⁵Okuhepa ku Mukuru ko tjiandjeua Tje tjo tjari tji tja kapita o mahungiriro.

Chapter 10

¹Nambano ami, Paulus, me rijarikana kuene no ukozu no unjanutima ua Kriste, ami tji mbiri puna ene ngu mbi rira o mutarazu nu tji mbiri kokure ngu mbi rira o mbande ku ene, ²Nunguari me ningire, ngunda ambi he ri po, kutja mbi kare no uvande no upatje mbu me ripura oku kara nao ku imba mbe ripura kutja ete tu kaenda otja ko njama. ³Orondu nangarire tji tu kaenda mo njama ka tu ru otja ko njama: ⁴Orondu o viumbe vio vita vietu ka vio njama, nunguari o vinamasa mu Mukuru oku uisira o vitunga pehi, ⁵Oku vanda pehi o mauripura, no tjina tjo kombanda atjihe tji ma tji ritongamisire oku pirukira o ndiviro ja Mukuru, nu ku jeta o uripura auhe kehi jo uhuura uo nduviro ku Kriste, ⁶Noku kara no merirongerero uoku jeta ko mberero o uhazuva auhe, o nduviro jenu tji ja jenenisiua. ⁷Mu tara mo vina otja ko mbunikiro ja vio are? Tji pena umue ngue riraera kutja eje o ua Kriste, nge ripure na itji rukua o ku je omuini, kutja otja indi eje tje ri o ua Kriste, ete uina o tji tu ri o va Kriste. ⁸Nu nangarire uina ami tji mbe rihivi oku ura no uvara uatu (Muhona mbue tu pera oku tunga ku ku heri oku mu hana), hi nee zepaisiua ohoni, ⁹Kutja e ha sana tjimuna ngu me mu tirisa no zombapira. ¹⁰Ovo tjinga ave tja, o zombapira ze zena o haveha nu o zondeu, nunguari tje ri mokati ketu o muhinamasa, nu oku hungira kue oku jaukise. ¹¹Ingui ngu ri nao nga ripure na itji, kutja otja tji turi membo ro zombapira, atu he ri po, uina o tjinga ama tu je ku kara mo vitjitua tji tu ri pueena ene. ¹²Orondu ete kanaa tu roro natu risasaneke kueena imba mbe rivara o haveha ku vo oveni, nunguari ovo otja tji ve risaneke mokati kavo oveni, nave risasaneke kuvo oveni, ka zonongo. ¹³Nuguari katuna ku rihiva oku kapita o maenenisiro, nunguari matu rihivi otja ko maenenisiro uo muhingo Mukuru mbua jandja ku ete, oku vaza nga kuene uina. ¹⁴Orondu ka tu ri uonjonona oku kapita tjimuna mbu tu hina ku vaza kuene, ete tjinga tue ja kuene mo Mbuze o Mbua ja Kriste, ¹⁵Atu hina ku rihiva tjinene mo tjiungura tjo vakuetu, nunguari atu na o maundjiro, uo kutja o ngamburiro jenu tji je kuru, matu humbururua ijene tjinene otja ko maenenisiro nga tji tua tikatika otja ko tjisanekeko tjetu, ¹⁶Kutja tu zuvarise o Mbuze o Mbua [ko makondua nge ri] munda mbuina na ene, nu kutja atu he rihivi no vina mbia ungurua ijo mundu uarue hapo ¹⁷Nunguari ngu me rihivi nge rihive mu Muhona. ¹⁸Orondu kaje ingui ngu me rivara ku je o muini ngu ma jakurua, nunguari eje ingui ngu mavarua I Mukuru.

Chapter 11

¹Me zeri kutja mu ndji jandjere o ujova katiti, nunguari tjiri, ndji jandjeree. ²Orundu mbina o ukoze kombanda jenu no ukoze ua Mukuru: ami tjinga a mbe mu varekisa ko Murumendu umue, oku mu jandja ku Kriste otjo musukona ngu hija rara pueena o varumendu. ³Nunguari otji mbi na o mburuma jokutja ngahino mo muano umue, otja indji o njoka tji ja pukisire Eva no vineja viajo, uina o zondunge zenu otji maze tundiua amu poka ko ukohoke mbu ri mu Kriste. ⁴Orundu tjiri, tji pe ja umue ngu ma zuvarisa Jesu uarue, ngu tu ha zuvarisire, poo tji mua jakura o mbepo jarue ndji mu ha jakurire, poo o mbuze jarue ndji mu hina mua jakurire, mu jandjera uriri o vina mbi. ⁵Orundu ami hi rivara kutja mbi ri kehi mu tjimue jo vaapostele imba vo kombanda. ⁶Nu nangarire kutja hi sorere oku hungira, kape ri nao mo ndjiviro, nunguari mba raisiua ku ene o ngahukiro mo vina avihe. ⁷Poo mba tjitire o uvi noku risusuparisa tji mba zuvarisire o Mbuze o Mbua ja Mukuru kuene noku hina tjisuta kutja ene mu tongamisue? ⁸Mba punda o zokereka zarue noku jakura o visuta kuzo kutja mbi vatere ene. ⁹Nu tji mbar i pueena ene a mbi hina tjina, hina ndi mba tuire o uzeu ko mundu: orundu atjihe tji je hepa o vakuetu imbo va Makedonia ija ve ndjipe. Movina avihe mbe ritjaerere kutja mbi jandje o uzeu kuene, nu mo muano imbo otji me ritakamisa. ¹⁰Otja Kriste tje ri mu ami, kapena mundu ngu me ndji tjaere ko merihiviro nga mo makondua ua Akaija. ¹¹Onguae? O mena rokutja hi mu suverere poo? Mukuru ma tjiua. ¹²Nunguari tji me tjiti, itjo me tjiti, kutja mbi konde o ruveze ku imba mbu mave paha o ruveze ruo hiviro, kutja ve munike otja ete mu imbi mbi ve rihiva na vio. ¹³Orundu imba o vaapostele vo vizeze, o vatjite vo matiku mbe ri tanaura oveni oku rira o vaapostele va Kriste. ¹⁴Nu ka tjihimise, orundu Saatana o muini u ritanaura oku rira o mujengeri uo ndjerera. ¹⁵Otji tji heri o tjina o tjinene kutja o vakarere ve ve ritanaure otja o vakarere vo usemba; mbrir kutja o ndjandero jao mai kara otja ko viungura viao. ¹⁶Me tja nai rukua, Ape ningi o mundu ngu me ripura kutja ouami ejova. Nunguari tji pe he ri nao, ndji jakuree otja ejova, kutja mbi jenene oku rihiva katiti uina. ¹⁷Itji tji me hungire hina ku hungira oku za ku Muhona, nunguari otjo mo ujova, mo uvande uo ku ritanga mbui. ¹⁸Ovengi otja tji ve rihiva otja ko njama, ami uina otjinga a me rihivi. ¹⁹Orundu ene jari o tjimu jandjera o majova, ene tjinga mu ri o zonongo. ²⁰Orundu mu nanena o mundu tji me mu tua mo upandekua, o mundu tji me mu ninaura, o mundu tji me mu jeka, o mundu tji me ritongamisa, o mundu tji me mu tono mo murungu. ²¹Itji me hungirire mo honi, tjimuna tu kara o vehinamasa, nunguari auhe pu ma rorere (me hungire tji mo ujova), ami uina me rorere. ²²O Vaheperi are? Ami uina. O Vaisirael are? Ami uina. Ovo o vondui ja Abraham are? Ami uina. ²³Ovo o vakarere va Kriste are? (Me hungire otja o muvere uo mo ukoto) Ami mbe ve kapita; moku ungura mbe ve kapita, mo zongora zo matoneno mbi ri kombanda jo tjiisanekero, moku umbua mo ndorongo mbi ri ko murungu, mo zondiro o potuingi. ²⁴O Vajuuta ve ndji tona o zongora o mirongo vitatu na muviu po tutano. ²⁵Mba tonua no zonguinja po tutatu, tjikando tjimue mba turua no maue, po tutatu mba kara mo maumba uo viskepi, mba kara o mutenja umue no utuku mo ukoto uo meja. ²⁶Mba kara mo maujenda po tuingi, mo maumba mo meja, mo maumba uo vapunde, mo maumba uo tjiuana tjandje, mo maumba ua imba o voviuana, mo maumba mo tjihuro, mo maumba mo ngaango, mo maumba mo kuvare, mo maumba mokati ko vakambure vovizeze, ²⁷Mba kara mo ngondjero neputi moku kara katumba po tutuingi, mo ndjara na mo njota; potuingi ame ritjaere ko vikuria, mo zombepera na mo muzu. ²⁸Pendje no vina mbi mbi ndji ruisa ama vi zu pendje pena o ngendo jo ndjeverero jo zokereka azehe. ²⁹O muhinamasa o uani, ami hi muhinamasa. O uani ngu putarisiua, nu ami e ha pindike? ³⁰Tji ku ri oku samba oku rihiva, me rihivi no vina vio ungundi uandje. ³¹Ingui Mukuru nu Ihe jo Muhona uetu Jesu Kriste, ngua serua o ndaja aruhe nga aruhe, ma tjiua kutja hina ku kora o vizeze. ³²Ko Damaskus ingui o munane nguari kehi jo mbara Aretas ua zikire o vatjevere mo tjihuro eje tjinga a vangere oku tuako o make kombanda jandje. ³³Mba herurirua mo ruiho ruo rumbo ruo maue mo tjimmba nu e pona mo make uao nu e hene.

Chapter 12

¹Tjiri ka kokuua kutja mbi rihive. Nambano me ja ko zombunikisiro no mavandururiro ua Muhona. ²Me tjiua o murumendu umue mu Kriste, ngua hakanenue kejuru o ritjatatu o zombura o murongo na ine nda kapita, kutja itji tjari mo rutu ruo njama poo jari pendje no rutu ruo njama hina ku tjiua, Mukuru ma tjiua. ³Nu me tjiua o mundu ngu ri nao, kutja jari mo rutu poo jeri pendje no rutu hina ku tjiua, Mukuru ma tjiua. ⁴Kutja ua hakanenue ko Paratisa, nu aka zuva o mambo nge ha jenenene oku hungirua, o mundu nge ha jandjerua oku hungira. ⁵Ami me rihivi motjimbe tja ingui ngu ri nai, nunguari hina ku rihivira mu ami omuini, pendje na mo maungundipare uandje. ⁶Orondu nangarire tji me zeri oku rihiva, tjandje hina ku rira ejova, tjinga me hungire o uatjiri, nunguari mbi ritjaera, kutja ape ha kara o mundu ngu me ndji tongamisa oku kapita pu mbi ri poo ngu ma zuu otjina atjihe o hunga na ami. ⁷Nunguari kutja e he ritongamisire kombanda mena ro mavandururiro o mengi nga, mba peua o kuija mo njama, o muhindua ua Saatana, kutja e ndji ture no zongomi, nu ami ehe ritongamisa. ⁸Ami mba kumbire ku Muhona potutatu, kutja tji zeko ku ami. ⁹Nu Eje ua tja nai ku ami, O tjari tjandje tja jenena ku ove: orondu o masa Uandje je pua tjinene mo unguni. Opu me zu oku rihiva nenjando mo unguni uandje, kutja o masa ua Kriste je kare kombanda jandje. ¹⁰Opu mbi za oku kara no ndjoroka mo mangundiparero, mo zondjambu, mo mauhepe, mo zombamisiro, mo mauzeu motjimbe tja Kriste; orondu tji mba ngundipara imbo opu mbi ri o munamasa. ¹¹Ami mba jovara mo merihiviro. Mue ndji undurire ko. Orondu ouene mbu mua soku ndji vara otja o musemba; orondu hina mu tji mbiri kombunda jo vaapostele o vanenenene, nangarire tji mbi ri o tjina uriri. ¹²Tjiri imbi o visanekero vio muapostele via ungurirua mokati kenu no muretima auhe, mo visanekero, no vihimise no vitjtua vio masa. ¹³Orondu o mu tjike mu mua ri kehi jo zokereka inda o zonguao azehe, pendje nokutja ami o muini hina pu mbemu tuakere o uzeu? Ndzi jesireje ondjo indji. ¹⁴Tareje, ami mbe rirongerere oku ja kuene o rutjatatu. Nu ami hina ku je ku mu tuako o uzeu, ami tjinga a mbi hina ku paha o vina vienu nunguari ame paha ene. Orondu o vanatje ka ve sere oku puikira o vakuate o vihuze, nunguari o vakuate o mba soku puikira o vanatje o vihuze. ¹⁵Ami me jandja o muinjo uandje nu e jandjerua o minjo vienu nenjando, nangarire kutja ami tji memu suvere oku jenda ko murungu, ami me suverua oku jaruka kehi. ¹⁶Nu ngape kare nao, hina mbe mu tjindisire o uzeu; nunguari otja o nongo mbe mu patere no vineja. ¹⁷Tjii mu imba avehe mbu mba hindire ku ene mbi na umue mu mbe mu jekere o vina vienu no vineja? ¹⁸Mbe rijarikanene ku Titus nu e hindi o mukuetu pueena je. Titus una the mu punda? Ete kaa tu kaenda mo mbepo otjingejo are? Ete ka atu jata mo zondambo otjingejo are? ¹⁹Me jarukire, Mamu tanguaasi matu ri hungirire oku rijeura ku ene are? Matu hungire po murungu ua Mukuru mu Kriste, nunguari tu ungura o vina avihe oku mutunga vasuverua. ²⁰Orondu mbi na o mburuma jokutja, tjaa tji mbeja ngee mu vaza amu he ri otja tji mba soku mu vaza, poo na ene uina amu ndji vaza otja pu mu ha sere; kutja rumue ngaa pe kara o mananasaneno, no masasa, no makondjisaneneno, no makumininasaneno uo mo vineja, no tujambo, no uripura o uritongamisa, no mahandu; ²¹Kutja tjaa tji mbeja rukua, Mukuru uandje e ndji susuparise pueena ene; nu mbi je ku ririra imba mba katuka hapo, nu mbe he riverere ko ndanaukiro ko mauhakohoke, no tuvakiro, no zonduma zo njama ndu va kara poku tjita.

Chapter 13

¹Indui o rutjatatu ami a me ja kuene. Mo tjinjo tja vevari poo vetatu embo arihe ma ri zikamisiua. ²Mbe mu raerere nai ko murungu, nu me mu raererepo, otja tji mba ri pueena ene o tjikando itjo tji tjavari, nu mu nai ambi he ri po. Me tjangere imba mba katukire hapo, na imba avehe mba sua po kutja tji me ja hina ku je ku muesa, ³Otja tji mu zera oku muna o uhato uoku hingira kua Kriste mu ami, ngu heri o muhinamsa kuene, nunguari o munamsa mu ene, ⁴Orond u nangarire Eje tja paperua ko tjikoroise mo ungundi, Eje nguari u hupa no masa ua Mukuru. Orond u ete uina tua ngundipara mu Je, nunguari matu kara no muinjo pueena Je no masa ua Mukuru kuene. ⁵Rinongononeje oveni kutja mu ri mo ngamburiro; riroreje oveni. Poo kamu ritjiua oveni kutja Kriste uri muene, andu tji mu ri o vihahiziua? ⁶Nu me kambura kutja mamu je ku tjiua kutja ka uete o vahahiziua. ⁷Nunguari me kumbu ku Mukuru kutja amu ha tji o uvi. Ku ku heri kutja ete tu munike a tu ri o vanandengu, nunguari kutja ene mu tjite o uua, nangarire ete tji tu varua o vahahiziua. ⁸Orond u tji tu hina masa uoku ruisa o uatjiri, nunguari tji tu ri o vo uatjiri. ⁹Orond u ete matu joroka tji tu ri o vehinamasa nu ene amu ri o vanamasa. Nunguari uina tu kumbira tji, o mapuisiro uenu. ¹⁰Opu me zu oku tjanga o vina mbi ngunda ambi he ri po, kutja tjaa tji mbe ja ngee rire o mutue ku ene otja ko uvara Mukuru mbue ndji pera oku tunga ku ku heri oku hana. ¹¹Tjo maandero, vakuetu, jorokee. Ripuisseje oveni, rizeupariseje oveni, kareje nondunge imue, kareje mo hange. Nu Mukuru uo rusuvero no hange ma kara pueena ene. ¹²Minikasaneje no ruhupito o rujapuke. ¹³O vajapuke avehe ve mu minike. ¹⁴O tjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste, no rusuvero rua Mukuru, no ruuano ruo Mbepo o Ndjapuke nga ru kare puena ene amuhe.

Galatians

Chapter 1

¹Paulus, o muapostele, ngu ha zire ko vandu, poo oku zikua ijo mundu, nunguari ngua zikua i Jesu Kristen a Mukuru ingui Ihe, ngue Mu pendurire mo vakoke; ²Na imba o vakuetu avehe mbe ri pueena ami, ko zokereka za Galatia: ³Otjari nga tji kare pueena ene, no hange oku za ku Mukuru ingui Tate, na ko Muhona uetu Jesu Kriste, ⁴Eje omuini ngue ri jandjerere omauve uetu, kutja a jenene ok utu kutura mo uje mbui ua nambano uo uvi, otja ko mbango ja Mukuru na Tate uetu, ⁵Ku Je nga rire oujere aruhe nga aruhe. Amen. ⁶Ami mba himua kutja mo tjimanga nai ene mua humburuka ku Ingui ngue mu isanena mo tjari tja Kriste, nu mua jakura ombuze jarue: ⁷Ndji he ri jarue, nunguari pena imba mbe mukondjisa, nu mba tanda oku rundurura indji oMbuzze oMbua ja Kriste. ⁸Nunguari nagarire ete, poo omujengeri ngua zu kejuru, tja zuvarisire ene oMbuzze oMbua jarue, pendje na indji ndji tua zuvarisire ku ene, eje nga sengue. ⁹Otja tji tua here rukuru, nu ami me tja nao rukua, auhe ngua zuvarisa ombuze jarue pendje na indji ndji mua jakura, eje nga sengue. ¹⁰Orond u nai ami otji me popo ovandu poo Mukuru? Poo me paha oku tjatera ovandu? Orond u ami ngunda tji me tjatere ovandu, hi nee rire omukarere ua Kriste. ¹¹Nunguari me zikamisa tji kuene, vakuetu, kutja o Mbuzze ombua ndja zuvarisirue i ami, kai zire mo vandu. ¹²Ami tjinga ambi he i jakurire mo vandu, nu tji mbi he ihongerue ijo vandu, nunguari tji mbe ihongua ije vandururiro ra Jesu Kriste. ¹³Orond u ene mua zuviririre ongaro jandje ngunda a mbi rim ongamburiro jo Tjijuuta, kutja mba tatumisire no masa vi okereka ja Mukuru noku i njona. ¹⁴Nu uina mba riamene komeho tjinene mo ngamburiro jo Tjijuuta oku kapita ovengi mo tjiuana tjandje mo ruveze nduo, otja tji mba ri no zonduma tjinene no zombazu zoo tate. ¹⁵Nunguari pa tjatere ku Mukuru ngue ndji puraurire oku za mo tjikuatero tja mama, nu E ndji isana mena ro tjari Tje, ¹⁶Oku vandurura oMuna Ue mu ami, kutja mbi mu zuvarise mo viuana; nu tjimanga ami hina mba pahere o umune uo mbindu no njama: ¹⁷Poo oku jenda ko Jerusalema ko vaapostele imba mba karere po ko murungu uandje; nunguari ami mba ja ko Arabia, nu ejaruka rukua ko Damaskus. ¹⁸Nu kombunda uo zombura ndatu mba ire ko Jerusalema oku ka muna Petrus, nu ekara pueena ej omajuva omurongo na jetano. ¹⁹Nunguari hina mu apostele uarue omukua ngu mba muna, pendje na Jamesa, ingui omuangu uo Muhona uetu. ²⁰Nambano imbi mbi me mu tjingere, tareje, hina ku kora ovizeze po murungu ua Muhona. ²¹Kuzambo mba ire ko makondua ua Siria na Silisia, ²²Nunguari o zokereka za Judea nderi mu Kriste, kaa ze tjiua o murungu uandje, ²³Nunguari ija ze zuvire uriri kutja, "ingui ngu je tu tatumisa rukuru, nambano u zuvarisa o ngamburiro ndji ndji ja njono". ²⁴Nu ovo va jandjerere ami o ujere ku Mukuru.

Chapter 2

¹Nu kombunda uo zombura o murongo na ine mba jarukire rukua o ko Jerusalema pueena Barnabas nu e tuaerere Titus uina pueena ami. ²Nu mba ire ngo motjimbe tje vandururiro, nu e tua po murungu uao o Mbuze o Mbua ndji mbi zuvarisa mo viuana, mo mbongarero jo ko tjikoro pueena imba mbu ja ve varua o vanandengu, kutja mo muano umue e he rivaza ame tupuka poo amba tupuka o mungandjo. ³Nunguari nangarire Titus, o Muhirika, nguari pueena ami ka ninikizirue kutja a sukarisiue. ⁴Nunguari motjimbe tjo vakambure vo tjiova mbe rivakererere mo noku hina ku munika, mbe ere mo vineja oku hora o ngutukiro jetu, ndji tu najo mu Kriste Jesu, mba zerire ok utu tua ko mapando, ⁵Ku tu hina nangarire tue riuisire kehi jao, kako, nangarire o ire imue; kutja o uatjiri uo Mbuze o Mbua u karerere pu ene. ⁶Nunguari imba mbu ja ve varua kutja o vandu va kamuno (kutja va ri o tjikua o hi na ko natja; Mukuru the ha vara o mbunikiro jo mundu), orundu imba mbu ja ve varua otja o vanandengu ka vena tji va ueza ku ami. ⁷Nunguari ovo tji va muna kutja Mukuru ua jandjere ku ami o mazubarisiro uo Mbuze o Mbua ko mahasukarero, tjimuna indjo jo masukarero ku Petrusa, ⁸Orundu Ingui ngu ja ungurire mu Petrusa mo u apostele ko masukarero, o tjingije ongu ja ungurire mu ami ko viuana, ⁹Nu tji va tjivirue o tjari tji tja jandjerue ku ami, Jamesa, na Kefas na Johanesa, mbar i tjimuna oo zongunde, va jandjere o make uokunene uo ruuano ku Barnabas na ku ami, kutja ete tu jende ko viuana nu ovo ve jende ko masukarero. ¹⁰Ovo va ningira kutja tu zemburuke o vasiona, o tjina tji mbar i nondero o nene oku tji tjita. ¹¹Nunguari Petrusa the ere ko Antioka, ami mbe mu pirukira mo tjipara, orundu eje ua ri posio. ¹²Orundu o vandu tjiva ngunda ave hi jeje oku za ku Jamesa, i jar i pueena omba ovo viuana. Nunguari ovo tji veja eje ua jarukire o mbunda nu e rihana kueena vo, tjinga i ja tira imba o vo masukarero. ¹³Nu o Vajuuta avehe va hitipueena je mo tjavivi tji, na Barnabas uina a tuarua i jo tjavivi tji. ¹⁴Nunguari tji mba muine kutja ka ave kaenda mo uatjiri uo Mbuze o Mbua, mba tjere nai ku Petrusa po murungu ua avehe, "Tjii ove, ngu uri o Mujuuta, tji mo kara tjimuna o Munavisenginina, nu ko hupu otja o Mujuuta, onguae tji mo ninikiza o Vanavisenginina oku hupa otja o Vajuuta"? ¹⁵Ete, o Vajuuta oku za ko hapo, mbu tu heri o vanauvi vo Viuana, ¹⁶Tu tjiua kutja o mundu ka sembamisiua i jo viungura vio Veta, nunguari i jo ngamburiro mu Jesu Kriste; ete uina otja tjinga tua itavera mu Jesu Kriste kutja tu sembamisiue i jo ngamburiro mu Jesu Kriste ku ku heri i jo vitjitua vio Veta, onjama aihe otja tjinga i hina ku sembamisiua i jo vitjitua vio Veta. ¹⁷Nu tjii, ete ngunda amatu paha oku sembamisiua mu Kriste, tji tua vazewa atu ri o vanauvi, mape hee kutja Kriste o mukarere uo uvi are? Mukuru a jandjere. ¹⁸Orundu tji me tungu rukua o vina mbi mbi mba hana, me ri hatoire o muini otja o murunde. ¹⁹Orundu mo veta ami mba koka ko veta, kutja mbi hupire ku Mukuru. ²⁰Ami mba paperua ko tjikoroise pueena Kriste, nu na tji peri nao ami mbi hupa; nu ka I tjiri ami, nunguari Kriste ongu hupa mu ami. Nu o hupo ndji mbi hupa nai mo njama mbi hupa mo ngamburiro, ongamburiro ndjiri mo Muna ua Mukuru ngue ndji suverere nu eri jandjere o muini po ruveze ruandje. ²¹Hina ku humbira o tjari tja Mukuru ko tjikoro, orundu tjeri kutja o usemba jetua i jo veta okutja Kriste ua tira o mungandjo.

Chapter 3

¹Vangalate uene o majova, o uani ngue mu rova, kutja a mu ha kara no nduviro ko uatjiri, ene mbu mua raisirua o ngahukiro po murungu uenu Jesu Kriste tjimuna ngua paperua ko tjikoroise mokati kenu? ²O tjina tji uriri otji me vanga oku zuva mu ene, Tjii mua jakurire o Mbepo mo vitjitua vio veta, poo mo ngamburiro mu imbi mbi mua zuva? ³Tjii o uene o majova pupetambo? Mbu mua utire mo Mbepo, nambano mamu ripuisa o veni mo njama? ⁴Ene mua hihamisiua mo vina o vingi pupetamba o mungandjo, tjeri kutja tjiri jari o mungandjo uriri? ⁵Nu ingui ngua jandjere o Mbepo ku ene, na tjiti o vitjitua vio masa mu ene, ua tjitire nai mena ro vitjitua vio veta poo mo tjimbe tjo ngamburiro mu imbi mbi mua zuva? ⁶Otja Abraham "tja itavera Mukuru, nu ape varua ku je otja o usemba", ⁷Opu mua soku tjia kutja imba o vo ngamburiro, imba o mbe ri o vanatje va Abraham. ⁸Nu o Matjangua, moku muina ko murungu kutja Mukuru Me jeku sembamisa, o viuana mena ro ngamburiro, ja zuvarisire o Mbuze o Mbua ku Abraham ko murungu uo ruveze, ama je tja, "Mu ove o viuana avihe mavi je ku serua o ndaja". ⁹O kutja nambano imba mbe ri o vo ngamburiro otji va serua o ndaja pueena o musemba Abraham. ¹⁰Orondu avehe imba o vo viungura vio veta veri kehi jo sengiro: orondu pa tjangua, "o musengua auhe ngu hina ku takamisa o vina avihe mbia tjangua membo ro veta oku vi tjita". ¹¹Nu kutja kapena umue ngu sembamisiua po murungu ua Mukuru mena ro Veta, peri po rutjandja orondu, "Imba o vasemba mave kara no muinjo mena ro ngamburiro". ¹²Nu o Veta ka jo ngamburiro, nunguari, "o mundu ngu ma tjiti o vina mbi ma kara no muinjo mu vio". ¹³Kriste ue tu randurura mo sengiro jo veta, eje tjinga a tjitirua ete o sengiro: otja tji pa tjangua, "O musengua auhe ngua rekareka ko muti". ¹⁴Kutja o ndaja ja Abraham i raukire kombanda jo viuana mu Kriste Jesu, kutja tu jakure inga o makuizikiro uo Mbepo mo ngamburiro. ¹⁵Vakuetu, me hungire otja o mundu, o ngutasaneno tji ja zikamisiua, na mokati kovandu, kapena ngu ma jenene oku i isako, poo oku ueza ku jo. ¹⁶Nu o makuizikiro ja hungirirue ku Abraham na ko Ndui je. Nu ka je tja, "Nu ko zondui", tjimuna o zengi, nunguari otja ku imue, "Nunguari ko Ndui jo je", Ndji ri Kriste. ¹⁷Nu me tja nai, o ngutasaneno ndja zikamisirue i Mukuru mu Kriste, o Veta ndje ja o zombura o masere jane no mirongo vitatu kombunda uo makuizikiro, ka I rundurura o makuizikiro, oku je isako. ¹⁸Orondu tjeri kutja eta oro Veta, ka ri tjiri o makuizikiro, nunguari Mukuru ua jandjere ro ku Abraham no makuizikiro. ¹⁹Nu jari nambano tjike o hunga no veta? Ja ueziua mena ro zongatukiro, ngatji o Ndui, o makuizikiro inga nga zikmisirirue mo vaengeri meke ro Muhanganise, ku ja unguririrue tji je ja. ²⁰Nu o muhanganise ka ua umue, nunguari Mukuru i umue. ²¹Tjii nu nambano o veta i pirura o makuizikiro ua Mukuru? Mukuru a jandjere: orondu tjeri kutja o veta ja jandjerue ndja jenenene oku karisa o vandu no muinjo, andaku o usemba ua zire mo veta tjiri. ²²Nunguari o matjangua ja paterere avehe kehi jo uvi, kutja o makuizikiro mo ngamburiro ja Kriste je jandjeue ku imba mbu mave itavere. ²³Nunguari ko murungu uo meero uo ngamburiro, tua ri o vakamburua kehi jo ndjeverero jo veta, a tua vandekerua pendje no ngamburiro ndja ri pooku vandururua. ²⁴Okutja o veta otji jari o mutakamise uetu nga Kriste tje ja, kutja tu sembamisiue mo ngamburiro. ²⁵Nunguari nambano o ngamburiro tji je ja, katu tjiri kehi jo mutakamise. ²⁶Orondu amuhe o uene o vanatje va Mukuru mo ngamburiro mu Kriste Jesu. ²⁷Orondu amuhe imba mbu mua tutumikua mu Kriste mua huikika Kriste. ²⁸Kapena Mujuuta poo o Muhirika, kapena mukarere poo o mukutuke, kapena murumendu poo o mukaendu; orondu amuhe o uene umue mu Kriste. ²⁹Nu tji mu ri o va Kriste, o uene o ndui ja Abraham, o varumate veta otja ko makuizikiro.

Chapter 4

¹Nambano me tja nai, o ruveze ndui aruhe ngunda o murumate ueta aeri o kanatje, kapena hani pokati ke no mukarere, nangarire kutja eje ongu ri o muini uo vina avihe. ²Nunguari u ri kehi jo vatamise no vatjevere nga ko ruveze ndua zikirue i ihe. ³Nu ete uina ngunda atu ri o unatje, tua ri kehi jo mapando uo ngaro jo vina vio uje. ⁴Nunguari o meurisiro uo ruveze tji je ja, Mukuru ua hindire o Muna Ue, ngua kuaterue i jo mukaendu, ngua kuateru kehi jo veta, ⁵Kutja a jenene oku randurura imba mbe ri kehi jo veta, kutja tu jakure o maumbiro otja ovazandona. ⁶Nu mokutja o uene o vanatje, Mukuru opa hindira o Mbepo jo Muna Ue mo mitima vienu oku ravaera, "Abba Tate". ⁷Okutja otji u heri o mukarere, nunguari o ove o muna; nu tji uri o muna uina oove o murumate ueta ra Mukuru. ⁸Nunguari rukuru moku hina ku tjiua Mukuru, mua karere otja o vakarere ku imba mo ngaro mbe heri oo mukuru. ⁹Nunguari nambano tji mua za noku tjiua Mukuru, poo o samba tji mua tjiukua i Mukuru, mamu tanaukire vi rukua o ko vina imbio vihinamasa nu o viouiona mbi? mamu vanga oku ri ririsa o vakarere rukua o? ¹⁰Mu takamisa o majuva no mieze no tuveze no zombura! ¹¹Mbi na o mburuma o hunga na ene, kutja rumue mba ungurira o mungandjo mokati kenu. ¹²Vakueta me rijarikana ku ene, karejr otja ami, orond u ami mbi ri otja ene. Ka mu ndji hiamisire nangarire. ¹³Nunguari ene mamu tjiua kutja mo ungundipare uo njama ami mba zuvarisire o Mbuzo o Mbua ku ene, ¹⁴Nu ene kamu njengurisire ko o marorero uandje mo njama poo oku ndji tonda, nunguari mue ndji jakurire otja o mujengeri ua Mukuru, otja Kriste Jesu. ¹⁵Nu nambabo o maserero uenu uo ndaja jari mu tjike? Orond u me hatoire kutja, andaku pa jenene andaku mua homonene o meho uenu amu je jandja ku ami. ¹⁶Nu nambano otji mbar ire o munavita na ene motjimbe tjoku mu raera o uatjiri? ¹⁷Ovo ve rijandja ku ene nunguari ka mo ndjira o samba, ovo tjinga ama ve zeri oku mu patera pendje kutja mu rijandje ku vo. ¹⁸Nunguari o kokuua oku rijandja aruhe ko tjina o tjiua, nu ku ku heri tji mbi ri pueena ene uriri. ¹⁹Vanatje vandje, mbu me karere mo zongama rukua o nga Jesu tja tungua mu ene, ²⁰Me zeri oku kara pueena ene nai, noku tanaura eraka randje; ami tjinga ame ivaiva o hunga na ene. ²¹Ndji raereje ene mbu mu zera oku kara kehi jo veta, ka mu zuu o veta are? ²²Orond u pa tjangua kutja Abraham uari no vazandu vevari, umue pueena o mukarere ue o mukaendu, na umue pueena o mukaendu o mukutuke. ²³Nunguari ingui o ua ingui o mukaendu o mukarere ua kuaterue otja ko njama; nunguari ingui o ua ingui o mukaendu o mukutuke ua kuatua mo makuizikiro. ²⁴O vina mbi o visanekero: orond u inda ozo iinda o zongutasaneno mbari, imue oku za ko ndundu Sinai ndji jeta o ukarere ndjiri Hagar. ²⁵Orond u Hagar o ndundu Sinai mo Arabia ndji nu ma sasanekua ko Jerusalema nai, nu uri mo ukarere pueena o vanatje ve. ²⁶Nunguari o Jerusalema itji tji tjiri kombanda tja kutuka, tji tjiri mama uetu atuhe, ²⁷Tjinga a pa tjangua, "Joroka ove ngandji ngu u ha kuata, pamuka u ravaere ove ngu u ha kara mo zongama; orond u ingui ngua isiua u na o vanatje o vengi oku kapita ingui ngu na o murumendu". ²⁸Nunguari vakueta, otja Isaka tja ri, o uete o vanatje vo makuizikiro. ²⁹Nunguari uina otja ingui ngua kuaterue otja ko njama tja tatumisire ingui ngua kuaterue otja ko Mbepo, o tjinga peri nai. ³⁰Nunguari o matjangua ma je tja vi? "Nakera pendje o mukaendu ingui o mukarere no muna ue, orond u o muna uo mukaendu ingui o mukarere kena ku rumata eta pueena ingui uo mukaendu o mukutuke". ³¹Nambano vakueta, ka uete o vanatje vo mukaendu ingui o mukarere, nunguari o uete o va ingui o mukutuke.

Chapter 5

¹Nambano zikameje mo ngutukiro indji Kriste ndje tu kutura na jo, nu amu rimanga o veni rukua o no tji joke tjo mapando. ²Tareje, ami, Paulus me tja nai ku ene, kutja tji ua sukara Kriste kena tji me ku kotorere. ³Nu me hongonona rukua kutja o mundu auhe ngu ma sukarisiua, u ri kehi jondjo joku tjita o veta aihe, ⁴Ove auhe ngu ua sembamisiua mena ro veta, ove ua kondua ku Kriste; ua hakuruka ko tjari. ⁵Orondu ete mo Mbepo tu undja tjinene o maundjiro uo usemba mbu zira mo ngamburiro. ⁶Orondu mu Kriste o masukarero, poo o mahasukarero ka jena tji je heja, nunguari muna o ngamburiro ndji ungurira mo rusuvero. ⁷I ja mu tupuka naua; o uani ngue mu jarura o mbunda kutja amu ha zuu o uatjiri. ⁸O matanaukiro nga kae zire ku ingui ngue mu isana. ⁹O kasurise o katiti ke surisa o tji sema atjihe.gnv. ¹⁰Mbina o ngamburiro tjinene mu ene mu Muhona, kutja kanaa mu ripur o muano uarue: no kutja ingui ngu mu zunga eje ma kara kehi jo mbanguriro, nangarire kutja o uani. ¹¹Nunguari, ami, vakuetu, tjeri kutja mbi hongonona o masukarero onguae ngunda tji mbi tatumisiua? Tji peri nao o kutja o maputarisiro uo tjikoroise ja isiua po. ¹²Me zeri kutja imba mbu mave mu ivaivisa ve ripinde o veni. ¹³Orondu, vakuetu, ene mua isanenua ko ngutukiro. Nunguari mo ngutukiro jenu amu jezuriro ko o njama o karuveze, nunguari karerasaneje mo rusuvero. ¹⁴Orondu o veta aihe I jenenisiua membo rimue uriri: "Ove mo suvere o muraranganda uoje tjimuna ove o muini". ¹⁵Nunguari tji mamu rumatasana noku njondororasana, takamiseje kutja amu ha njonasana. ¹⁶Opu me tjere, Kaendeje mo Mbepo, nu kanaa mu jenenisa o zonduma zo njama. ¹⁷Orondu o njama i nanukukira nai pirukire o Mbepo nu o Mbepo i pirukira o njama: imbi vi kondjisasana, kutja amu ha tjiti imbi mbi mu vanga. ¹⁸Nunguari tji u nanua ijo Mbepo ko tjiri kehi jo veta. ¹⁹Nambano o vitjitua vio njama via vandururirua po rutjandja: oku katuka ko rukupo, o ruvakiro, o uhakohoke, ehambaneno ro mbondi, ²⁰Oku rikotamena ko visenginina, o mauanga, o manjenguasaneno, o mahazuvasaneno, o maruru, o mapindi, o makondjisasano, o mahanikiro, o umbumba, ²¹o masasa, o mazepiro uo vandu, o mandorongerero, o mikandi vio mbondi, no vina o hamukueena imbi; mbi me mu raere o hunga navio ko murungu uo ruveze, otja tji mba hungirire rukuru, kutja imba mbe tjita o vina mbi kanaa ve rumata ko o uhona ua Mukuru. ²²Nunguari o tji hape tjo Mbepo otjo o rusuvero, o ndjoroka, o hange, o muretima, o unjanutima, o uua, o ngamburiro, ²³O merisusuparisiro, no meritjaerero. O hunga na imbi ka kuna o veta. ²⁴Nunguari imba mberi o va Kriste va papera o njama ko tjikoroise pueena o zondero no zonduma zajo. ²⁵Tjitu hupira mo Mbepo, ngatu kaende mo Mbepo uina. ²⁶Ngatu jese o merihiviro, atu ha rungisasana, atu ha tasana eruru.

Chapter 6

¹Vakuetu, o mundu tja taarua ijo uvi uorive, ene mbu mu ri mo mbepo, mua soku katora o mundu o tja ingui mo mbepo jo merisusuparisiro, ama mu ritjevere o veni kutja ene uina amu ha rorua. ²Tjindiraneje o mauzeu, no mo muhingo mbui mamu jenenisa o veta ja Kriste. ³Orundu o mundu auhe ngu me rivara kutja o tjina, ae he ri o tjina, me ripukisa o muini. ⁴Nunguari auhe nga varure o tjiungura tje o muini, nu indino otji ma kara nondjoroka mu je o muini, nu a ha rire ko mukuao. ⁵Auhe tjinga ama tjindi o mutuaro ue o muini. ⁶Nunguari ingui ngu ma hongua Embo, nga hanasane o vina imbi o viua avihe kueena ingui ngu me mu hongo. ⁷Amu pukisiua, Mukuru ka hembua, orundu atjihe o mundu tji ma kunu, itjo uina otji ma kondo. ⁸Orundu ingui ngu ma kunu mo njama, ma kondo o mazundakero mo njama; nunguari ingui ngu ma kunu mo Mbepo ma kondo o muinjo uaarue mo Mbepo. ⁹Nunguari atu urisiua ijo ku ungura o uua, orundu mo ruveze tji rua jenene matu kondo, tji tu ha urirue. ¹⁰Nu ngunda otja tji tuna o ruveze ngatu ungure o uua ku avehe, tjinene ku imba o vondjiuo jo ngamburiro. ¹¹Tareje kutja mbe mu tjangere o mambo o manene vi neke randje. ¹²Avehe imba mbe zera oku munika naua mo njama, o mbe kondjisa kutja mu sukarisiue, kutja ave ha tatumisirua o tjikoroise tja Kriste. ¹³Orundu nangarire ovo o veni mba sukara, kave takamisa o veta, nunguari ve vanga kutja ene mu sukarisiue kutja ve rihivire o njama jenu. ¹⁴Nu Mukuru a jandjere kutja mbi rihive, pendje na mo tjikoroise tjo Muhona uetu Jesu Kriste, o uje mu ua papererua ko tjikoroise ku ami, na ami ko uje. ¹⁵Orundu mu Kriste Jesu o masukarero kaje tjina o masa, poo o mahasukarero, nunguari o tjinahepero o mautiro o mape. ¹⁶nu avehe imba mbe kaenda otja ko veta ndji, o hange nga i kare kombanda jao, no tjari, na kombanda ja Israel indjo ja Mukuru. ¹⁷Ku imba avehe, ape ningi o mundu ngu me ndji kondjisa, orundu mba tjinda mo rutu ruandje o vivavize via Muhona Jesu. ¹⁸O tjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste nga tji kare pueena o zombepo zenu, vakuetu. Amen.

Ephesians

Chapter 1

¹Paulus, o muapostele ua Jesu Kriste otja ko mbango ja Mukuru, ko vajapuke mberi ko Efesus, nu o vatakame mu Kriste Jesu. ²O tjari ku ene no hange oku za ku Mukuru Tate uetu na ku Muhona Jesu Kriste. ³Mukuru na Ihe uo Muhona uetu Jesu Kriste nga serue o ndaja, ngue tu sera o ndaja no zondaja azehe zo mbepo mo mauje uo majuru mu Kriste; ⁴Otja indi tje tu toororere mu Je ko murungu uo mazikiro uo uje kutja tu rire o vajapuke noku hina tjipo po murungu ue mo rusuvero, ⁵Mukuru tu tiererepo rukuru Eje o muini ok utu umba otja o vanatje mu Jesu Kriste, otja ko rutjato ruo mbango Je, ⁶Ko ndangero jo ujere uo tjari Tje, Tje tu jakurire natjo mu ingui o Musuverua. ⁷Mu Jesu Kriste tuna o maranduriro motjimbe tjo mbindu Je, o ndjesiro jo mauvi, otja ko mautumbe uo tjari Tje, ⁸Tja tjita kutja tji takavarere ku ete mo mautumbe uo tjari Tje mo maunongo no manongononeno aehe; ⁹Mukuru ua ongura o tjiukisire ku ete o tjiundikua tjo mbango Je, otja ko rutjato rue o ruua ndua tiere mu Kriste, ¹⁰Kutja mo tjikando tjo majenenisiro uo tuveze, kutja a uongere kumue o vina avihe mu Kriste, o vina mbi ri mo majuru, no vina mbi ri kombanda jehi, avihe mu Kriste. ¹¹Mu Kriste tua toororerua eta uina, tjinga a pa tierue komurungu uo ruveze, otja ko ndando ja Ingui ngu tjitira o vina avihe ko urizemburuka uo mbango Je o muini, ¹²Kutja ete tu rire o ndangero jo ujere Ue, mbu tua karere no maundjiro mu Kriste rukuru. ¹³Mo Kriste, Ene uina, mu mua karere no maundjiro tji mua za noku zuva o Embo ro uatjiri, o Mbuze o Mbua jo ndjamo jenu, mu mua romberua no makuizikiro uo Mbepo o Ndjapuke tji mua kamburire, ¹⁴Ngu ri o uhato ue ta retu, ko marandururiro uo mautumbe nga randua, ko ndangero jo ujere Ue. ¹⁵Mena roku zuva indji o ngamburiro jenu mu Muhona Jesu no rusuvero ruenu ko vajapuke avehe, ¹⁶Ami otji mbi ha kuramisa oku jandja po o ndangi ku Mukuru, noku mu kumbira aruhe mo zongumbiro zandje. ¹⁷Mbe kumba Kutja Mukuru uo Muhona uetu Jesu Kriste, Ingui Ihe uo ujere, E mu pe o mbepo jo unongo nevandururiro moku Mu tjiua, ¹⁸Mbe kumba Kutja O meho uo zondunge zenu a ja jerisiua, kutja ene mu tjiue kutja o maundjiro uo maisaneno ue o tjikuae, no kutja o mautumbe uo ujere ueta Re mo vakambure o nguae, ¹⁹Mo zongumbiro zandje mbe ngigera kutja No kutja o unene uo masa Ue nga kapita ku ete o tjikuae, imba mbu tua kambura otja ko maunguriro uo masa Ue o manene, ²⁰Inga nga ungurisire mu Kriste indi Tje mu pendurire mo vati, nu E mu haverisa ko Kunene kue mo mauje uo majuru. ²¹Kombanda tjinene uo munane auhe, no uvara, no masa, no uhonapare, nena arihe ndi isaneua, ku ku he rim o uje mbui uriri, nunguari uina na mo ruveze ndu ma ru ja. ²²Mukuru ua tua o vina avihe kehi jo zombaze ja Kriste,

nu A jandja ku Je oku rira o tjiuru tjo kereka kombanda jo vina avihe, ²³O kereka o rutu Rue, o meurisiro ua Ingu ngu urisa ovina avihe mu avihe.

Chapter 2

¹Nu ene Eje mba katora ko muinjo, mbu mua kokerere mo zongatukiro no mauve, ²Ene hapo mbi ja mu kaenda mo otja ko ngaro jo uje mbui, otja ko munane uo masa uo mbepo, o mbepo ndji ungura mo vanatje o vehinanduviro, ³Mokati kavo uina mu tua hupiririre mo zonduma zo njama mo tuveze tu tua kapita, atu tjita o vina mbi zerua ijo njama no uripura, nu mongaro jetu tuari o vanatje vo mazenge tjimuna vo avehe. ⁴Nunguari Mukuru ngua tumba o tjari, motjimbe tjo rusuvero rue o runene ndue tu suverere naro, ⁵Nangarire ete tji tua tiririre mo mauve, uetu kotorere ko muinjo pueena Kriste-mua jamua motjimbe tjo tjari. ⁶Mukuru uetu pendura pamue kuna Kriste, nu Mukuru e tu haamisa pamue mo tuveze tuo majuru mu Kriste Jesu, ⁷Kutja mo tuveze tu ma tu ja a raise o mautumbe o manene oku kapita uo tjari Tje mo unjanutima Ue ku ete mu Kriste Jesu. ⁸Orondu ene mua jamua no tjari ijo ngamburiro, nu itji ka tji zire mu ene o veni, otjo o tjiandjeua tja Mukuru, ⁹Nu ka mo viungura, kutja ape ha ningi ngu me rihivi. ¹⁰Orondu o uete o viungurua va Mukuru, mbia utirua mu Kristus Jesus ko viungura o viua, Mukuru mbia tunine rukuru kutja ete tu kaende mu vio. ¹¹Motjimbe tja ijtji, zemburukeje ene viuana, kutja mo ruveze ndua kapita ene monjama mua isanenue o Vahasukara i imba mba ja ve isaneua o Masukarero mo njama nga ungurirue no make; ¹²Kutja mo ruveze nduo, tji mu hari na Kriste, ene mua konderererue pendje no utumbeuamumue ua Israel, nu amu ri ovo viuana ko zongutasaneno zo makuizikiro, noku hina maundjiro, nu amu rim o uje noku hina Mukuru. ¹³Nunguari nambano mu Kriste Jesu, ene rukuru mbu mua ri kokure mua riamisiua popezu mo mbindu ja Kriste. ¹⁴Orondu Eje o nguri o hange jetu, ngua tjita ete po urvari uetu umue, nu a tejere pehi o rumbo ruo hani, ¹⁵Otja indi Eje tja mana oku rira o vanavita mo njama Je, o veta jo matuako ndji ri mo marakiza, kutja mu Je o muini a jenene oku ungurira imba o vevari mo mundu umue o mupe, ama jeta o hange pokati kao, ¹⁶No kutja a hanganise avejevare ku Mukuru mo rutu rumue mo tjikoroise, Eje tjinga a kozera o vita pokati kavo mu Je o muini. ¹⁷Nu Eje ue ja na zuvarisa o hange ku ene mbu mua ri kokure, na ku imba mbar i popezu. ¹⁸Nu mu Je atu jevari tuna o mahitiro mo Mbepo imue ku Tate. ¹⁹Nambano otji mu hetjiri o vambangu no vozonganda, nunguari o uene o vakuatera pamue pueena o vajapuke, nu ve tundu ra Mukuru; ²⁰Mbu mamu tungirue kombanda uo mazikiro uo vaapostele no vaprofete, Jesu Kriste o muini aeri eue o hongora ro mauaneno uo ko tjikoro; ²¹O ndungiro aihe mu i hindjisirua kumue oku kura kutja i rire o ndemberi o ndjapuke mu Muhona; ²²Ene uina mu mu tungirua mumue oku rira o maturiro ua Mukuru mu Mbepo.

Chapter 3

¹Mena ra itji, ami Paulus, o mupandekua ua Jesu Kriste, ngumba pandekerua ene imba o voviuana, ²The ri kutja, tjirir, mua zuva o maunguriro uo tjari Mukuru tja jandja ku ami o hunga na ene, ³Kutja mevandururiro Eje ua tjiukisa ku ami o tjiundikua, otja tji mba tjangere o usupi komeho, ⁴Tji mua rese mbimbi tjanga mamu jenene oku pangununa o ndjiviro jandje mo tjiundikua tja Kriste, ⁵Tji tji ha tjiukisirue ko vanatje vo vandu mo tuveze tuarue, otja nambano tji tja vandururua ko vaapostele no vaprofete Ve o vajapuke ijo Mbepo, ⁶Kutja ovo viuana ve rire o varumate ve ta pamue, no vo rutu rumue, no vanarupa mo makuizikiro Ue mu Kriste mo Mbuze o Mbua: ⁷Ami dnji mba ungurirua o mukarere, otja ko tjiandjeua tjo tjari tja Mukuru ku ami mo masa uo matjitiro Ue. ⁸O tjari tji tja jandjeua ku ami, ngu mbi ri o muhinandengu po vajapuke avehe, oku zuvarisa o Mbuze o Mbua jo mautumbe nge ha vazewa ua Kriste mokati ko viuana, ⁹Noku jeta o ndjerera ku avehe jokutja o rukuatjike indui o ruano ruo tjiundikua tji tja horekerue oku za ko ngaaruhe mu Mukuru, ngua memene o vina avihe mu Jesu Kriste; ¹⁰Kutja mu nambano mo tjimbe tjo kereka ku tjiukisiue ko maunane no mauvara mo majuru o unongo ua Mukuru uo tupa o tuingi, ¹¹Otja ko ndando ja aruhe ndja jenenisa mu Kriste Jesu o Muhona uetu, ¹²Mu Je tuna o uvande no mahitiro noku hina mburuma motjimbe tjo ngamburiro Je. ¹³Opu me zerire kutja amu ha ngundipara mena ro mauzeu uandje ngu me zarere ene, ngeri o ujere uenu. ¹⁴Nu opu me zu oku uora o zongoro zandje po murungu ua Ihe uo Muhona uetu Jesu Kriste, ¹⁵Ingui etundu arihe me Juru na kombanda je hi mu ra rukurua, ¹⁶Kutja a jandje ku ene otja ko mautumbe uo ujere Ue, kutja mu zeuparisiue ijo Mbepo Je no masa mo mundu ingui uo moukoto, ¹⁷Kutja mo ngamburiro Kriste a ture mo mitima vienu; kutja ene tji mua hara o mize noku zikama mo rusuvero, ¹⁸Kutja mu jenene oku tjiua pueena o vajapuke avehe, imbui o uparanga no ure no ukoto no museka, ¹⁹Noku tjiua o rusuvero rua Kriste ndua kapita o ndjiviro, kutja mu urisiue no meurisiro aehe ua Mukuru. ²⁰Nambano ku ingui ngu jenena oku tjita kombanda tjinene ja imbi mbi tu ningira poo mbi tu ripura, otja ko masa nge ungura mu ete, ²¹Ku Je nga rire o ujere mo kereka mu Kriste jesu mo tuveze atuhe aruhe nga ko ngaaruhe.

Chapter 4

¹Nu ami, o mupandekua mu Muhona, opu me zu oku mu ronga kutja mu kaende mo muano mbua puira o maisaneno ngu mua isaneua nauo, ²Mo me risusuparisiro aehe, no ukozu, no muretima, amamu tjindasana mo rusuvero, ³Amamu kondjere oku takamisa o ruano ruo Mbepo mo ngutasaneno jo hange. ⁴Pena o rutu rumue, no Mbepo imue, otja indi tjinga a mua isanenua mo maundjiro jemue mo maisaneno uenu; ⁵Muhona umue, o ngamburiro imue, o matutumikisiro jemue, ⁶Mukuru umue, Ihe ua avehe, ngu ri kombanda ja avehe, ngu tuurungira mu avehe na mu ene amuhe. ⁷Nunguari ku auhe uetu kua jandjeua o tjari otja ko tjisaneke tjo tjiandjeua tja Kriste. ⁸Eje opu ma tjere nai, Eje tja rondere kombanda ua huurire o mahuuriro nu a jandja o vijandjeua ko vandu. ⁹(Nu ingui ngua rondere kombanda Eje une pendje na ingui ngua pundire ko tuveze tuo kehi tue hi? ¹⁰Ingui ngua pundire o tjingeye ingui ngua rondere kombanda kokure uo majuru aehe, kutja E urise o vina avihe.) ¹¹Nu tjiri Eje ua jandjere ku tjiva oku rira o Vaapostele, na tjiva o vaprofete, na tjiva o vahandjaure vo Mbuzo o Mbua, na tjiva o varise no vahonge, ¹²Ko ku puisa o vajapuke, ko tjiungura tjo ukarere, ko ku tunga o rutu rua Kriste: ¹³Nga atuhe tji tue je mo ruano ruo ngamburiro, na mo ndjiviro jo Muna ua Mukuru, nga tji tua rire o mundu ngue kura, ko tji saneke tjo ndengu jo meurisiro ua Kriste; ¹⁴Kutja atu he tji rire o unatje, mbe singua noku tuaerera ijo mbepo aihe jo mahongero, mo vineja mbi zezengua ijo vandu oku pukisa. ¹⁵Nunguari kutja moku hungirira o uatjiri mo rusuvero, tu kurire mu Je mo vina avihe, Eje nguri o Tjiuru, ingui Kriste; ¹⁶Ingui o rutu aruhe mu ruza, a rua uanekua noku pamisirua kumue i itji o kanepo akehe tji ke jeta, otja ko majenisiro uo maunguriro uo kanepo akehe, oku jeta o mekuriro uo rutu kutja ru ritunge ku ro o ruini mo rusuvero. ¹⁷Opu me tjere nai noku hatoiri mu Muhona, kutja ene ka mu sere oku kaenda otja imbi o viuana tji vi kaenda, mo uripura o mungandjo, ¹⁸O vio tji via zorerisiua mo mapangununino ua vio, tji via porua ko muinjo ua Mukuru mena ro ku hinandjiviro ku ku ri muvo mo tjimbe tjo upotu uo mutima ua vio. ¹⁹Ovio tjinga vi hi tjina nangarire o honi, vie rijandja ko hura, oku tjita o mauhakohoke aehe noku hina meritjaerero. ²⁰Nunguari ene kamu rihongere Kriste nao, ²¹Tjeri, kutja ene tjiri mue mu zuva, nu amu hongua i Je, o uatjiri tjinga a uri mu Jesu. ²²Orondu ene mua soku hukura o murumendu ingui o ua rukuru, otja ko ngarero jenu indji o nguru, ingui ngua zundara otja ko zonduma ozo pukise, ²³Nu peparisiueje mo mbepo jo zondunge zenu. ²⁴Nu mua soku huikika o mundu ingui o mupe, ingui ngua memenua mo usemba no u japuke ua tjiri otja ko ngaro ja Mukuru. ²⁵Nu nambano a mua imbirahi o vizeze, o mundu auhe nga hungire o uatjiri kueena o muraranganda ue, orondu auhe uetu o kanepo ko mukua. ²⁶Pindikeje nu amu katuka. Amu jandjere ejuva oku hitira kombanda uo mapindi uenu, ²⁷Nu uina amu jandja o ruveze ko Munauvi. ²⁸Nu ingui ngu ja vaka a vaka rukuao, nunguari nga kondje, a ungure no make ue o muini, kutja a kare no tjina oku jandja ku ingui nguna o uhepe. ²⁹Ape ningi embo e hazendu ndi ma ri piti mo tjinjo tjenu, nunguari nga rire indi ndi ri e samba oku tunga, ndi mari jandja o tjari ko vapuratene. ³⁰Nu amu hihamisa o Mbepo o Ndjapuke ja Mukuru, ndji mua rombua na jo nga ke juva ro marandururiro. ³¹Oundandi auhe, no mazenge, no mapindi, no maposiro no mahazeraka nga je tu ue kokure naene, pueena o runjengo aruhe. ³²Nunguari karasaneje no unjanutima, no mitima o mipore, amamu jesirasana tjimuna Mukuru tje mu jesira mo tjimbe tja Kriste.

Chapter 5

¹Opu mua soku rira o vahorere va Mukuru, otja o vanatje o vasuverua, ²Nu amu kaenda mo rusuvero tjimuna Kriste uina tje tu suverere nu E rijandjere ete o Muini, otja o tijandjeua no mbunguhiro ku Mukuru jo tjinuke o muzeze o tjiua. ³Nunguari o ruvakiro, no uhakohoke auhe, poo o mananukiro aehe, a je isaneua ko mokati kenu, otja indi tji pa puira o vajapuke; ⁴Poo o mambo o mavi uo mauhahu uina, o mahungi uo maujova, poo o rombe, pu pe ha puiririre: nunguari nga rire o majandjero uo ndangi. ⁵Orondu itji mu tjiua, auhe uo ruvakiro, poo o muhakohoke, poo ngu nanukirua, ngu ri o munavisenginina kena eta mo uhona ua Kriste no ua Mukuru. ⁶Ape ningi o mundu ngu me mu pukisa no mambo o mungandjo, orondu mena ro vina mbi o mazenge ua Mukuru otji je era kombanda jo vanatje mbe hina nduviro. ⁷Opu mu ha sere oku tjita imbi pueena vo. ⁸Orondu ene rukuru mua ri o ndorera, nunguari nambano o uene o ndjerera mu Muhona; Kaendeje otja o vanatje vo ndjerera. ⁹Orondu o tjihape tjo Mbepo tjiri m uua auhe no usemba no uatjiri, ¹⁰Oku raisa imbi mbi tjata ku Mukuru.gnv ¹¹Amu kara no ruuano no vitjitua mbi hina tji vikora vio ndorera, nunguari kandaizeje vio. ¹²Orondu ku jandja o honi nangarire oku hungira komunda ua imbi mbi ve tjita mo horeka ¹³Nunguari o vina avihe mbi kandaiziuva vi raisiua ijo nderera, orondu o ndjerera o ndji raisa. ¹⁴Mena ra itji, Eje ma tja, Pendukeje ene varare, nu pendukeje mo vakohe, nu Kriste me mu pe o ndjerera. ¹⁵Opu mua soku tjevera kutja mu kaende no zondunge, arire otja o majova, nunguari nga rire otja o zonongo, ¹⁶Amamu ungurisa o ruveze aruhe ndu mu na ro, o majuva tjinga jeri o marunde. ¹⁷Opu mu ha sere oku rira o vehinaunongo, nunguari pangununeje kutja o mbango ja Muhona o ije. ¹⁸Nu amu purukisiua ijo mavinu, ngena e hambaneno, nunguari urisiueje ijo Mbepo, ¹⁹Amamu rihungirire ku ene o veni no mapialme, no matangero, no maimburiro uo mbepo, noku imburira noku posisira Muhona o mbosiro o nanjune mo mitima vienu; ²⁰Aruhe amamu jandjere o vina avihe o ndangi ku Mukuru Tate, mena ro Muhona uetu Jesu Kriste, ²¹Amamu riuisa, auhe kehi jo mukua, mo ndira ku Mukuru. ²²Vakaendu riuisseje kehi jo varumendu venu mbe mu kupa o veni, tjimuna ku Muhona. ²³Orondu o murumendu ngua kupa eje o tjiuru tjo mukaendu tjimuna Kriste tjeri o tjiuru tjo kereka; nu Eje o nguri o mujame uo rutu. ²⁴Nu otja indji o kereka tji iri kehi jo uvara ua Kriste, o vakaendu otji va soku kara ko varumendu vao o veni mbe ve kupa mo vina avihe. ²⁵Varumendu mbu mua kupa, suvereje o vakaendu venu, otja Kriste tja suverere o kereka nu E rijandjere jo; ²⁶Kutja E i japure noku i kohorora no mahohero uo meja Membo, ²⁷Kutja a jenene oku i rijandjera ku Je o muini o kereka o ngenangene ndji hina kavara ko ndova, poo o maonja, poo o tjina o hamukueena imbi, nunguari a irir o ndjapuke noku hina tjipo. ²⁸Okutja o varumendu mba kupa otji va soku suvera o vakaendu vao tjimuna otutu tuao o veni. Ingui ngua suvera o mukaendu ue risuvera o muini. ²⁹Orondu kapena mundu ngua njengerue ko o njama je o muini, nunguari u i risa nu ei tjevere no rusuvero, tjimuna Muhona tja suvera o kereka. ³⁰Orondu o uete o unepo uo rutu Rue, uo njama Je, no matupa Ue. ³¹O murumendu opu ma zu jesa ihe na ina nu a uanekua ko mukaendu ue, nu po uvari uao aver ire o njama imue. ³²Itji o tjiundikua o tjinene, nunguari me hungire o hunga na Kriste no kereka. ³³Nunguari mo muano o tjingeuo, auhe uenu nga suvere o mukaendu ue ngua kupa tjimuna je o muini, nu o mukaendu ngua kupua nga kare no ndira ko murumendu ue ngue mu kupa.

o vakua o ve zuvarisa Kriste mo rusuvero, amave tjiua kutja ami mba sekamena oku jeura oMbuzo oMbua.¹⁸ O tjeri onguae? Nangarire kutja per i vi, mo ndjira aihe Kriste tji ma zuvarisiua, kutja o no tjavivi poo o mo uatjiri, ami me joroka mu itji, ii, me joroka rukua o uina. ¹⁹Orondu me tjiua kutja itji matji tanaukire ko nguturiro jandje mena ro ngumbiro jenu, no majandjero uo Mbepo ja Kriste,²⁰ Otja ko ndero jandje ndji ha njinganjinga no maundjiro uandje kutja hina tji me zepaisiua mo o honi, nunguari kutja otja aruhe mo uvande auhe Kriste ma munu o ndjozikiro o nene mo rutu ruandje, kutja omo muinjo poo omo ndiro. ²¹Orondu ku ami oku hupa o Kriste nu oku ta oku kotererua.²² Nunguari tji mbi na o muinjo mo njama, itji kuami o tji hape tjo ngondjero jandje, nunguari tji mba soku toorora hina ku tjiua. ²³Me nanua kuvari pokati ka imbi: tjinga mbi na o ndero joku jenda oku ka kara pueena Kriste, ku kuri oku ua oku kapita, ²⁴Nunguari oku kara mo njama oku na hepero tjinene ku ene. ²⁵Nu otja tji mbina o ngamburiro ndji, me tjiua kutja me kara ko nu e kara pueena ene amuhe kokutja mu riame ko murungu noku joroka mo ngamburiro, ²⁶Kutja o ndjoroka jenu i ningiparere komeho mu Kriste mu ami indi tji me ja ku ene rukua o. ²⁷Ene kareje no ngaro ndja puira o Mbuzo o Mbua ja Kriste poruajo, kutja nangarire tji mbe ja nu tji mbe mu munu, poo tji mbi he ri po, mbi zuve o hunga na ene kutja mua zikama mo mbepo imue, no ndunge imue oku kondjera pamue o ngamburiro jo Mbuzo o Mbua, ²⁸Noku hina ku urumisiua ko ijo vanavita na ene. Orondu kuvo itji o tjikaneno o tjiraise tjo mbandjarero, nunguari ku ene otjo ndjamo, nu indjo o ja Mukuru. ²⁹Orondu ku ene ka ku jandjerue uriri motjimbe tja Kriste kutja mu kambure mu Je, nunguari uina kutja mu hiamisiue mena Re, ³⁰Amu rim o vita o tjingevio mbi mua muine muami, nu nambano mbi mu zuvira kutja ri muami.

Chapter 2

¹Nu nambano tji pena omazeuparisiro mu Kriste, tji pena omahekununino uo rusuvero, tji pena oviari no maunjanutima, ²Uriseje ondjoroka jandje noku kara no uripura mbua sana, no rusuvero ndua sana, no nduvasaneno imue no ndunge imue. ³Ape ningi o tjina tji ma tji tjitirua mo ukanandu poo mo merihiviro o mungandjo, nunguari moku risusuparisa auhe nga vare o mukua o munandengu pu je. ⁴O munda auhe e rikende no vina imbio vie o muini, nunguari auhe nge rikende no vina imbio vio vakua. ⁵Ourizemburuka imbui, mbua ri uina mu Kriste Jesu, ngau kare muene, ⁶Ingui, nangarire tja ri no ngaro ja Mukuru, ngu ha varere kutja omapundiro oku teka pueena Mukuru, ⁷Nunguari ngue ri kamununa omuini, nu atooro ongaro jo mukarere, nu a ungurua mo saneno jo vandu, ⁸Nu tje rivaza mo saneno tjimuna omundu, Eje ue risusuparisa omuini, nu akara no nduviro nga ko ndiro, indji ondiro jo tjikoroise. ⁹Nu Mukuru ope mu jerera kombanda tjinene, noku Mu pa ene ndi ri kombanda uo mana ajehe, ¹⁰Kutja kena ra Jesu ongoro aihe, jo vina mbiri mejuru, no vina mbi ri kombanda jehi, no vina mbi ri kehi jehi, ja soku uorua, ¹¹Nu eraka arihe a ri hongonona kutja Jesu oMbara ko ujere ua Mukuru ingui Ihe. ¹²Nambano vasuverua vandje, otja indi tji mua karere no nduviro aruhe, ku ku heri tji mbi ri po uriri, nunguari nambano oku kapita tji mbi he ri po, opu mua soku ungurira ondjamo jenu no ndira no mazezerero. ¹³Orondu oMukuru ngu tjita mu ene kutja mu vange noku ungura orutjato Rue orua. ¹⁴Ungureje ovina avihe noku hina maunaunino no zombata, ¹⁵Kutja mu kare ovehinandjo no vehinatjipo, ovanatje va Mukuru mbe hina makandaiziro mokati ko ndekurona ndja zundara nu ndja puka. Mokati ka imba mu jera otja ozondjerera mo uje; ¹⁶Amamu jerere Embo ro muinjo kombanda, kutja mbi joroke pueena ene me juva ra Kriste, kutja nguari hi tupukirire omungandjo poo oku kondjera omungandjo. ¹⁷Nunguari tjiri tji mba tirirua kombanda jo mbunguhiro no no ukarere uo ngamburiro jenu, me joroka, ii me joroka pueena ene amuhe. ¹⁸Nu ene uina otja tji mu joroka mu itji, jorokee pueena ami. ¹⁹Nunguari me itavere mu Muhona Jesu kutja me hindi Timoteus kuene tjimanga, kutja mbi kare no muinjo omua omupore tji mba tjiua ongaro jenu. ²⁰Orondu hina uarue ngua sana ku je mo uripura, ngu ma kara no ngendo ja tjiri ohunga na ene ²¹Orondu avehe ve paha ovina viao oveni, mbi heri imbi ovia Kriste Jesu. ²²Nunguari ene mamu tjiua o uhato ue, kutja, otja omuatje pueena ihe eje ua karera pueena ami mo Mbuze oMbua. ²³Otji mbina omaundjiro uoku hinda ingui tjimanga, tji mba tjiua kutja mape kara vi kuami. ²⁴Nunguari me itavere Muhona kutja ami omuini uina me ja kuene tjimanga. ²⁵Nunguari mbe ripurire kutja pena ohepero oku hinda Epaproditas omukuetu, omuungure pamue na ami, no musorondate pamue na ami, nunguari omuhindua uenu, ingui ngue ndji vatera mo mauhepe uandje. ²⁶Eje tjinga ija hihamenua ijene amuhe, nu tjari no muhihamuatima kutja mua zuvire kutja ua ri aa vera. ²⁷Orondu eje tjiri ua ri aa vera, ua ri posi joku koka, nunguari Mukuru ka tjariparere je erike, nunguari na ami uina, kutja eha kara no ruhoze kombanda jo ruhoze. ²⁸Opu mbe mu hindira mo hakahana, kutja mu joroke tji mue mu munu rukua, kutja na ami uina eha kara no ruhoze tjinene. ²⁹Opu mua soku mu jakura mu Muhona nenjando arihe, tengeje imba mbe ri otja imba, ³⁰Orondu motjimbe tjo tjiungura tja Kriste ua kara posi joku koka, atua ohupo je mo umba noku ndji vatera imba ene pu ja mu ha vaza.

Chapter 3

¹Tjo maandero vakuetu, njandeje mu Muhona. Oku mu tjangera ovina otjingevo, tjiri, ami ka ku ndji urisa, nunguari ohepero ku ene. ²Tjevereje ozombua, tjevereje ovatjite vo uvi, tjevereje omajuviro. ³Orondu ouete mbu tu ri omasukarero, ete mbu tu rikotamena mo Mbepo ja Mukuru, mbu tu rihiva mu Kriste Jesu, mbu tu he rijameke ko njama. ⁴Nangarire ami uina itje rijameka ko njama. Tji pena rive ngu ma tjangovasi una ezeva ro ku rijameka ko njama, ami mbina nga kapita. ⁵Mba sukarisiua me juva oritjahambondatu, uo tjikutu tja Israel, uo muhoko ua Benjamin, oMuheperi uo Vaheperi; otja ko veta, oMufarisei. ⁶Otja ko zonduma o mutatumise uo kereka, otja ko usemba mbu rim o veta, o muhinatjipo. ⁷Nunguari o vina avihe mbie ndji tongamisire, mbe vi vara aeri o mbandjarero motjimbe tja Kriste. ⁸Ii, nokuhina mbata, ami mba vara o vina avihe aeri ombandjarero motjimbe tjo ndjiviro ja Kriste Jesu o Muhona uandje ndja kapita ovina avihe tjinene; Mena Re ami mba pandjarisa o vina avihe, nu mbi vi vara o utase, kutja mbi mune Kriste, ⁹Nu mbi vazeue mu Je, a mbi hina o usemba uandje omuini, mbu ri ouo veta, nunguari I rire imbui mbu za mo ngamburiro ja Kriste, o usemba mbu ri oua Mukuru mo ngamburiro, ¹⁰Kutja mbi jenene oku Mu tjiua no masa uo mbendukiro Je, no ruuano ruo mahihamisiro Ue, a mba tjitukisirua ko ndiro Je; ¹¹Tjinangara ami uina me vaza ko mbendukiro mo vakoke. ¹²Kakutja ami mba vaza hapo, poo mba puisuia hapo, nunguari mbi ninikizira ko murungu oku kambura itji ami uina tji mba kamburirua i Kriste Jesu. ¹³Vakuetu, hi rivara kutja ami mba kambura, nunguari otjina tjimue tji mbi tjita, oku zemba imbi o vio kombunda noku rikoononena ku imbi o vio ko murungu, ¹⁴Mbi ninikizira oku vaza ko tjihako tjo maisaneno omahuze uo kombanda ua Mukuru mu Kriste Jesu. ¹⁵Nu atuhe imba mbu tua kengeza mo mbepo, tua soku kara no uripura otjingeuo, nunguari tji mamu ripura mo muano uarue mu tjimue, Mukuru me mu vandururire itji uina. ¹⁶Nu ku imbi mbi ku tua vaza hapo, ngatu kaende mo veta otjingejo, aturi ovondunge ndja sana. ¹⁷Vakuetu, rireje ovahorere pamue vandje, nu tareje ku imba mbe kaenda nai, otja tjimuna otjihorera mu ete. ¹⁸Orondu otja tjinga a mbe mu raerere po tuingi, nu na nai me mu raere ame riri, kutja ovengi ve kaenda otja ovanavita ko tjikoroise tja Kriste, ¹⁹Mberi kutja ondjandero jao omanjoneno uao, mberi kutja Mukuru uao ezemo rao, mberi kutja ohivo jao ohoni, imba mbe ripura no vina vio uje. ²⁰Orondu o ukuatera uetu uri Kejuru, ete uina kutu undja oMujame, Muhona Jesu Kriste, ²¹Ngu Me ja oku tanaura orutu ruetu ruo ungundi, kutja ru kare otja indui o Rue ruo ujere, otja ko maunguriro uo masa Ue, nge jenena oku uisa ovina avihe kehi jo uvara Ue.

Chapter 4

¹Nu vakuetu, mbu mua suverua tjinene, nu mbu mu zerua, ondjoroka jandje ne kori ro utoni, zikameje nao mu Muhona, vasuverua. ²Me ningire Euodia, nu me ningire kutja ve kare no ndunge imue mu Muhona. ³Nu uina me ku ningire, omuungure pamue na ami ua tjiri, vatera ovakaendu imba mba kondjere pueena ami na Clement mo Mbuze oMbua, na pueena ovaungure pamue na ami imba ovakua, vo mana nga tjangua Membo ro Muinjo. ⁴Jorokeye mu Muhona aruhe. Rukua metja jorokeye! ⁵O upore uenu nga u tjiukue ijo vandu avehe. Muhona u ri popezu. ⁶Amu rikendere otjina, nunguari movina avihe mo ngumbiro no merijarikaneno ngeri pueena omajandjero uo ndangi, omaningiriro uenu nga je tjiukisiue ku Mukuru; ⁷Nu ohange ja Mukuru ndja kapita ondjiuro aihe mai takamisa omitima vienu no zondunge zenu mu Kriste Jesu. ⁸Tjo maandero vakuetu, ovina avihe mbiri ouatjiri, ovina avihe mbi no upukurukue, ovina avihe mbi ri ovisemba, ovina avihe ovikohoke, ovina avihe ovinanjune, ovina avihe vio ndangu ombua; tji pena ombuiro, na tjipena ohiviro, ripureje no vina mbi. ⁹Ungureje ovina mbi uina mbi mue rihonga noku jakura noku zuva noku muna mu ami, nu Mukuru uo hange ma kara pueena ene. ¹⁰Nu mba jororka tjinene mu Muhona kutja ondjeverero jenu ku ami ja njomoka rukua; nangarire tjiri ene mue rikendere nunguari amu ha munu oruveze. ¹¹Kakutja me hungirire mo uhepe, ami tjinga a mbe rihonga oku jakura ongaro aihe ndji mbi na jo. ¹²Ami mbi tji avijevari, oku kara no uhepe noku kara no vingi, mo tjina atjihe na mo vina avihe mba hongua avijevari, oku kuta noku tondjara, noku kara no vingi noku kara no uhepe. ¹³Me jenene oku ungura ovina avihe mu Kriste ngu ndji pa omasa. ¹⁴Nunguari mua tjita naua oku kara pueena ami mo zongondjero zandje. ¹⁵Nambano ene Vafilipi mamu tjia naua uina kutja kombutiro jo Mbuze oMbua, tji mba zire ko Makedonia kapena kereka ndja hanasanene na ami moku jandja noku jakura, pendje na ene uriri. ¹⁶Orondu no ko Tesalonika mue ndji hindira orutenga no rutjavari oku vatera o uhepe uandje. ¹⁷Hina kutja nai mokutja me hepa otjijandjeua, nunguari me zeri otjihape tji ma tji takavarere ko mbuikiro jenu. ¹⁸Nunguari mbi na ovina avihe, oku kapita mbi me hepa; Mbe urisa, otja tji mba jakura ku Epafrodita ovina mbi mua hinda, ese ro munuko omuzeze, ombunguhiro osemba, ndji no njune po murungu ua Mukuru. ¹⁹Nu Mukuru uandje ma jandja ku ene avihe mbi mua hepa otja ko utumbe Ue mo ujere mu Kriste Jesu. ²⁰Nambano nga rire o ujere ku Mukuru na Tate uetu, aruhe nga ko ngaruhe. Amen ²¹Minikeje omujapuke auhe mu Kriste Jesu. Ovakuetu mberi pueena ami ve mu minike. ²²Ovajapike avehe ve mu minike, tjinene imba mberi mo ndjiuo jo mukesare. ²³Otjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste nga tji kare pueena ene amuhe. Amen.

Colossians

Chapter 1

¹Paulusa, o muapostele ua Jesu Kristu mo mbango ja Mukuru, na Timoteus o mukuetu, ²Ko vandu va muhova o vajapuke no vakuetu o vatakame mu Kristu mberi ko Kolose. O tjari ngatji kare mu ene, no hange oku za ku Mukuru Tate uetu. ³Matu jandja o ndangi ku Mukuru, Ihe jo Muhona uetu Jesu Kristu, nu aruhe tu mu kumbira. ⁴Tua zuva ku o ngamburiro jenu mu Kristu Jesu no rusuvero ndu mu naro ko vandu ovajapuke avehe va Mukuru, ⁵mo tjimbe tjo maundjiro nga puikirua ene me Juru, ngu mue je zuva membo ro uatjiri, ro Mbuze-ya-muhona, ⁶ndje ja kuene. Mo muano otji ngeo ombuze-ja-muhona ndji ndji ijeta o tjihape nu maihapa mouje auhe - otja tjija itjiti uina na muene oku za ke juva ndi ndi mue i zuva nu amu tjia o tjari tja Mukuru mo uatjiri. ⁷Indji oo mbuze-ja-muhona o tja tji mue rihonga mu Epafrasa, o mukarere o mukuetu o musuverua, nguri o mukarere o mutakame ua Kristu ku ete, ⁸Epaphrasa ua tjita kutja kutja tu tjiue o rusuvero ruenu mo Mbepo. ⁹Mena ro rusuvero ndui, oku za kejuva ndi tua zuva tji, ka tunaa tua kuramisa oku mu kumbira. Tu kumba kutja mu urisiue no ndjiviro jo mbango je mo unongo auhe no mapangununino uo mbepo, ¹⁰kutja mu kaende mo muano mbua puira Muhona mbu mutjatera mondjira aihe: no ku kara no vihape mo tjiungura atjihe o tjia noku kura mo ndjiviro ja Mukuru, ¹¹no ku zeuparisua no masa aehe, otja ko masa uo ujere ue, kutja mu kare no ndaro orure no muretima, mo ndjoroka, ¹²amamu jandja o ndangi ku Tate, ngue tu jenenisa kutja tu kare no rupa meta ro vandu vajapuke va Mukuru mo ndjerera. ¹³Ue tu kutura ko masa uo ndorera nu e tu tanaure ko uhonapare uo Muna ue o musuvera, ¹⁴mu tu no marandururiro mena ro mbindu je, no ndjesiro jo mauvi. ¹⁵Eje nguri o saneno ja Mukuru ngu ha munika, o Tjiveri tjo vina avihe mbia memua. ¹⁶Orondu o vina avihe via memenua mu Je, o vina mbi rim o majuru, no vina mbi ri kombanda jehi, imbi mbi munika na mbi ha munika, kutja o vihavero vio uhona, poo o mauhona, poo o vanane poo o mauvara, o vina avihe via memenua mu Je nu a vi memenua Je. ¹⁷Eje

uripo ko murungu uo vina avihe, nu o vina avihe via zikama mu Je.¹⁸Eje o tjiuru tjo rutu, o kereka. O nguri o mbutiro, o tjiveri oku za mo vakoke, okutja uno ruveze rutenga mo vina avihe.¹⁹Orondu Mukuru ua tjaterua kutja o meurisiro ue aehe je kare mo Muna ue,²⁰nu no Muna ue pe kare no ku hanganisa o vina avihe kueena je o muini, tjaza no ku kara no hange mo mbindu jo tjikoroise tje, kutja o vina mbiri kombanda jehi poo o vina mbiri mejuru.²¹Nu oruveze rumue ene noho rukuru mua humbururirue nu amuri o vanavita mo zondunge na mo vitjitua vio urunde.²²Nu nai ue mu hanganisa mo rutu rue no ndiro kutja e mu urike otjo vajapuke, nokuhina ndjo, na kombano jo ku kuminua po murungu ue,²³Indi tjiri tji mua kaenda ko murungu mo ngamburiro, a mua zikama noku kukuta, amu ha undurua mo maundjiro uo Mbuze-ja-Mukuru ndji mua zuva, nu ndja zuvarisiua ko vandu avehe mba ungurua kehi je juru. Indji ondjiri ombuze-ja-Mukuru indji ami Paulusa, ndji mba ririra o mukarere.²⁴Nai me joroka mo mahihamisiro uandje po ruveze ruenu, nu me urisa mo njama jandje mbi mavi kaere moku hihamisiua kua Kristu po ruveze ruo rutu rue, nduri o kereka.²⁵O mena ro kereka tjimbiri o mukarere nai, otja ko tjiungura tja Mukuru tji mba perua ene, oku jenenisa embo ra Mukuru.²⁶Itji o tjiundikua tji tja horekerue o zombura o zengi no zondekurona, nunguari nai tji tja raisiua ku vandu Mukuru o vajapuke.²⁷Ovo Mukuru o mba vangere oku tjiukisa o mautumbe uo ujere uo tjiundukua tji mokati ko va Gentila, tji tjiri Kristu mu ene, o maundjiro uo ujere.²⁸Tu mu zuvarisa, amatu pose o mundu auhe noku hongu o mundu auhe mo unongo auhe, kutja tu jete o mundu auhe aekura po murungu ua Kristu.²⁹Mu itji mbi ungurira noku kondjera otja ko masa ue ngeri mo tjiungura mu ami no masa.

Chapter 2

¹Orondu me vanga mu tjiue kutja mba kara no ngondjero o nene vi o hunga na ene, na imba mbe ri ko Laodicea, na imba avehe mbe hija muna o murungu uandje mo njama. ²Mbi ungura kutja o mitima viao vi tunduziue, ijo ku jetua pamue mo rusuvero na mo mautumbe aehe uo meurisiro uo mapangununino, mo ndjiviro ndje ura jo tjiundikua tja Mukuru, nguri, Kristu. ³Muje ovihuze avihe vio unongo no vio ndjiviro via horekua. ⁴Me tja nai kutja ape ha ningi umue ngu me mu pukisa no mambo uo mapopero. ⁵Nangarire heri puna ene mo njama, nu mbiri pueena ene mo mbepo. Me joroka noku muna o usemba uenu no muano o ngamburiro jenu ndji ja pama mu Kristu. ⁶Otja tji mua jakura Kristu Jesu o Muhona, kaendee mu je. ⁷Haree mize muje, tungiruee mu je, zikamee mo ngamburiro, otja tji mua hongua, nu mu kare no ku jandja o ndangi. ⁸Taree kutja ape ha ningi o mundu ngu me mu kambura no mambo uo mahongero uo uje mbui no tjiova o mungandjo, otja ko vitjitua vio mbazu jo vandu, otja ko viutua vio mbepo zo uje mbui nu ku ku he ri otja ku Kristu. ⁹Orondu mu je o meurisiro aehe ua Mukuru je kara mo saneno jo rutu. ¹⁰Mue urisiua mu je, ngu ri o tjiuru tjo unane no uvara auhe. ¹¹Mu je uina mu mua sukarisirua no masukarisiro nge ha tjitua ijo vandu, mo hukuriro uo rutu ruo njama, nunguari no masukarisiro ua Kristu. ¹²Mua ra mua pakua pueena je mo mbapitisimo, nu uina muje mua pendurirua mo ngamburiro mo masa ua Mukuru, ngue mu pendura mo vako. ¹³Nu ngunda a mua kokere mo maukatuke uenu no mo mahasukarero uo njama jenu, eje ue mu pere o muinjo pueena je nu etu jesire o zongatukiro zetu atuhe. ¹⁴Ua jeka o matjangero uo zondjo nga pirukirire ete, no zo veta za vio. Ue toora no ku i papera ko tjikoroise. ¹⁵Ua jeka o mauvara no maunane oviumbe ne ve raisa pokati ko vandu, a tona kombanda jauo no tjikoroise. ¹⁶Nu nao, a pena ngue mu pangura mo kuria poo mo kunua, poo o hunga no manjando poo matendameno uo mueze, poo o mauva ue Sabbata, ¹⁷Imbi o mizire vio vina mbi maavi ja, nunguari o tjina o Kristu. ¹⁸Ape ningi o mundu ngu ma vanga o merisusuparisiro noku rikotamena ko vaengeri ave mu pangura mo tjisuta tjenu. O mundu otja ingo u hita mo vina mbie vi muna ne risurisa no ku hina zeva uriri mo uripura uo njama je. ¹⁹Ka kakatere ko tjiuru. O kuza mo tjiuru o rutu aruhe no ku jenda mo mahakaeneno no misepa, mu ru peua na ru uanekua kumue; na ru kura no mekuriro nguru peua i Mukuru. ²⁰Nu tji mua koka pueena Kristu ko zongaro zo zombepo zo uje, onguae tji mu hupa tji ngee mbu mu hupira mo uje: ²¹"O kambura ko, o roro ko, o tunu ko"? ²²Ovina mbi avihe ma zundara moku ungurisiua, ko muhingo uo matuako no mahongero uo vandu. ²³Ozoveta nda zeno mbunikiro jo unongo, nozo ngamburiro za nduve riutira, no merisusuparisiro, no matatumisiro uo rutu. Nunguari kavina ndengu joku tjaera o zonduma zo njama.

Chapter 3

¹Nunguari nderi kutja Mukuru ue mu pendura pueena Kristu, paheje o vina vio kombanda, imba Kristu pa haama keke ra Mukuru indo ro kunene. ²Ripuree no vina o imbio vio kombanda, aeheri komunda uo vina imbio vio kombanda jehi. ³Orondu mua ta, nu o hupo jenu ja horekua pueena Kristu mu Mukuru. ⁴Nu Kristu tji ma munika, nguri o hupo jenu, nu ene uina otji mamu munika peueena je mo ujere. ⁵Zepee, kuzambo, o unepo mbu ri kombanda jehi - o tuvakiro, o mauhakohoke, o zonduma, o ndero jo urunde no mutima-munene, nge ri o merikotameneno ko visenginina. ⁶Orondu ko vina o otja imbi o mbi omazenge ua Mukuru maje ja kombanda jo vanatje voku hinanduviro. ⁷O mo vina mbi kutja rukua o mua kaendere, ngunda amu hupira mu vio. ⁸Nunguari nambano imbirahenje ovina mbi avihe - o mazenge, o mapindi, ouripura uo uvi, oku jamburura Mukuru, o mambo o mazepaisahoni oku za mo tjinjo tjenu. ⁹Amu korerasana o vizeze, tjinga a mua hukura o mundu ingo mukuru no vitjitua vie, ¹⁰Nu mua huikika omundu ingo mupe, mo ndjiviro otja ko saneno ja ingui ngue mu memene, ¹¹pu pe he tjina Muherika poo o Mujuuta, o masukarero poo o mahasukarero, o muhinandjiviro, uambangu, o vandu vo ngaro jo vipuka, o mukarere, poo o mukutuke, nunguari Kristu o ngu ri avihe, nu uri mu avehe. ¹²Nambano, otja o vatoororua va Mukuru, o vajapuke no vasuverua, tuakeje o mutima uo ndjenda, omusemba, ounjanutima, oupore, no mutima omure. ¹³Tjindasanee noku jesirasana. Tirasanee otjari. Tji pena umue ngu na o maunaunino o hunga no mukua o nga jesire mo muano mbui Muhona mbue mu jesira uina.. ¹⁴Kombanda jo vina imbi avihe, kareje no rusuvero, ndu ri o tjiuaneke o tjipuisse. ¹⁵Nu o hange ja Kristu ngai honapare mo mitima vienu. Jari ko hange ndji tji mua isanenua mo rutu rumue. Nu kareje no kujandja ondangi. ¹⁶Embo ra Kristu nga ri ture muene tjinene, mu hongasane noku rongasana no unongo, ama mu imbura o mapialme no matangero, no maimburiro uo mbepo, no ndangi mo mitima vienu ku Mukuru. ¹⁷Atjihe tji mamu ungura, membo poo mo tjiungura, ungureje mena ra Muhona Jesu. Jandjeje o ndangi ku Mukuru, ingui Tate mu je. ¹⁸Vakaendu, riuisseje kehi jo varumendu venu, otja tji pa puira mu Muhona. ¹⁹Varumendu mba kupa, suvereje o vakaendu venu, nu amu kara no undandi ku vo. ²⁰Vanatje, jozikee o vakuate venu mo vina avihe, orondu itji tji tjatera Muhona. ²¹Varumendu o vakuate, amu rungisa o vanatje venu, kutja ave he rihahiza. ²²Vakarere, zuveje ko vahona venu otja ko muhingo uo njama mo vina avihe, ku kuheri ko tjiungura-tjeho, oku munika, otjo kuri tjatisa ko vandu, nunguari no mutima uo uatjiri no ndira ku Mukuru. ²³Atjihe tji mamu ungura, ungureje okuza mo muinjo otja ku Muhona akuheri otja ko vandu. ²⁴Mu tjiua kutja mamu je ku jakura okuza ku Muhona o ndjambi je ta. O Muhona Kristu ngu mu ungurira. ²⁵Nunguari kaani ngu ma tjiti ouhasemba ma peua omberero jo uhasemba mbua tjita, nu kapena ngarera.

Chapter 4

¹Vahona, jandjeje ko vakarere tji tjiri o tjisemba na tjeve puira, amamu tjiua kutja ene uina muno o Muhona mejuru.²Kaendee amua takama mo ngumbiro, mu kare katumba mu jo amamu jandja o ndangi, ³mutu kumbire pamue uina, kutja Mukuru etu jezururire o muvero uembo, oku hungira o tjiundikua tja Kristu, itji tjimba karerera mo uketanga uina. ⁴Kumbee kutja mbi jete po ndjerera, otja tji mba soku hungira.⁵Kaendee mo unongo o hunga na imba mbe ri pendje, amamu randurura o ire. ⁶Embo renu aruhe ngari kare no tjari. Ngari tjatisiue no mongua, kutja mu tjiue kutja mua soku zira vi o mundu auhe.⁷Nu ko vina avihe mbiri o hunga naami, Tikikasa mee ku vi tjiukisa kueene. O muketu o musuverua no muungure o mutakame, no mukarere o muketu mu Muhona. ⁸Mbe mu hinda kuene ohunga na itji, kutja mu tjiue o vina o hunga na ete, no kutja a zeuparise o mitima vienu. ⁹Mbe mu hinda pueena Onesimasa, o mutakame no musuverua o muketu, ngu ri umue uenu. Maveje ku mu tjivisa avihe mbia tjitua muno.¹⁰Aristakusa, o mukamburua o muketu, me mu minike, na Markus, o muramue ua Barnabas (ingui ngu mua jakura o maraa; tje ja kuene, mu jakuree) ¹¹nu rukua Jesu ingui ngu isaneua Justus. Imba ovo aveerike vo masukarero o vaungure va pamue mo uvara ua Mukuru. Ovo vari otjihuhumine kuami.¹²Epaphras me mu minike. O ua puna ene nu o mukarere ua Jesu Kristu. Aruhe u mu kondjera mo ngumbiro, kutja mu zikame nu mu tjiue o meurisiro mo mbango ja Mukuru aihe. ¹³Mo kutja me hatoire kutja u mu ungurira tjinene, na imba mberi ko Laodesia, na imba mbe ri ko Hierapolis. ¹⁴Lukas o nganga o musuverua na Demas mave mu minike.¹⁵Minikeje o vakuetu ko Laodesia, na Nimphe, no kereka ndjiri mo ndjiuo je. ¹⁶Nu o mbapira ndji tji ja reserua pueene, nga i ka resiue noho na mo kereka jova Laodesians, no taree kutja ene uina mu rese ombapira ndji maizu ko Laodesia. ¹⁷Itjeje ku Arkippus, 'Tara ko tjiungura itji tjiua jakura mu Muhona, kutja u jenenise tjo.¹⁸O mbinika ndji oje ke randje - Paulus. Zemburukeje o mapando uandje. O tjari nga tji kare pueena ene.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulusa, na Silvanusa, na Timoteusa ko kereka jo Vatesalonika mena ra Mukuru Tate na Muhona Jesu Kristu. O tjari no hange ngavi kare kare pueena ene.²Tu jandja o ndangi ku Mukuru aruhe o hunga na ene amuhe, amatu mu zemburuka mo zongumbiro zetu, ³Aruhe amatu zemburuka o tjiungura tjenu tjo ngamburiro, no ngondjero jenu jo rusuvero, no muretima uo maundjiro uo Muhona uetu Jesu Kriste po murungu ua Mukuru na Tate uetu, ⁴Vakuetu mbu mua vasuverua i Mukuru, matu tjiua kutja ue mu toorora, ⁵mo kutja o mbuze jetu kai jere kuene membo uriri, nunguari uina mo masa, na mo Mbepo o Ndjapuke, namo mazikamisiro omengi. Mo muano otjingeo, mamu tjiua kutja tuari ovandu mberivi mokati kenu, mena renu.⁶Ene mua rira o vahorere ku ete, na ku Muhona, tji mua jakura embo mo marorero mengi no ndjoroka o kuza mo Mbepo Ndjapuke. ⁷Mu nao opu mua ririra o tjihorera ku avehe mo Macedonia na Achaia mbe kambura..⁸Mo kutja muene embo ra Muhona ra zuvaka, ku kuheri ko Macedonia na Achaia uriri, nunguari o ngamburiro jenu mu Mukuru ja handjauka kona akuhe. O kutja ka pena hepero kutja tu hungire o tjina ko munda uajo. ⁹Orondu ovo o veni ve hongonona o hunga na ete kutja va jakurua vi mokati kenu, no kutja mua tanaukira ku Mukuru oku za ko visenginina o ku ungurira Mukuru o munamuinjo nu uo uatjiri, ¹⁰no ku undja o Muna ue oku za kejuru, ingui eje ngua pendura mo vako - Jesu, ngue tu kutura mo mazenge ngu maa jeja.

Chapter 2

¹Orondu ene ovandu ovene mutjiua, vakuetu, kutja o kuja kuetu kuene ka kuari no hepero. ²Nu nanguari, otja tji ma mutjiua, nandi tua ihamisirue rutenga, natu tisiua ohoni ko Filipi, tua vandiparere mu Mukuru uetu oku hungira kuene o mbuze ja Mukuru mo ngondjero o nene. ³Orondu o marongero uetu ka ja zire mo mazundiro, poo kuza mo uhakohoke, poo kuza mo vineja. ⁴Nu nanguari, otja tji tua jandjerua zikamisirue i Mukuru oku peua ombuze jembo, tu hungira, ku kuheri o ku ritjatisa ko vandu, nunguari ku Mukuru. Eje o ngu nongonona o mitima vietu. ⁵Mo kutja ka tu jere mo mambo uo ku ritjatisa, otja tji mutjiua, poo no tjiuova oku kutjira o ukorokope - Mukuru o hatoi jetu. ⁶Nu uina ka tuna pu tua pahere o ndjozikiro mo vandu, nandarire mu ene, poo mu varue. ⁷Nandaku tua kambura o uvara otja ovaapostele va kristu. Nunguari, tuari ovapore mokati kenu, otja Ina a ma minike ovanatje ve omuini. ⁸Mo muano mbui tuari no ndero mo ve. Tua tjatererue o ku hanasana na ene, ndji heri ombuze jembo ra Mukuru uriri nunguari uina ozohupo zetu veni. Mo kutja mua rira ovasuverua kuate. ⁹Ku ene zemburukeje, ozo ngondjero ne puti retu. Outuku no mutenja aatu ungura kutja atu ha tuako uzeu ku umue uenu, tjaa tu zuvarisa o mbuze ja Mukuru. ¹⁰O uene o zohatoi, na Mukuru noho, kutja tua rivi no ugapuke, no usemba, noku hina tjipo ku ene mbu mua kambura. ¹¹Mo muano tjingeo ma mutjiua kutja tuarivi na auhe uenu, otja ihe no vanatje ve muini, ¹²o ku muronga no ku muhuhumina no ku mu toka o ku kaondja mo muano mbua puiira Mukuru, ngu me mu isanene ko uhonapare no ujere ue. ¹³Nu me zeva ndi tu tanga Mukuru aruhe, kutja tji mua jakura embo ra Mukuru ndi mua zuva muete, ka mu rijakurire otje mbo ro vandu, nunguari otja tji ri ri, embo ra Mukuru, ndi ungura noho muene mbu mua kambura. ¹⁴Orondu ene, vakuetu, mua rira ovahore vo zokereka za Mukuru nderi mo Judea mu Kristu Jesu. Mo kutja ene uina mua ihamisiua ijo vina mbio mo vandu vehi renu, otja tjiva tjita mo Vajuuta ¹⁵mbu va zepa oo Muhona Jesu no vaprofete, nu mbu ve tu undurira pendje. Ka ve tjata ku Mukuru. Nunguari va handjera o vandu avehe. ¹⁶Ve tu tjaera oku hungira kuno va Gentila kutja ve jamue. O ndjandero kutja aruhe ve urisa omauvi uao ngatji maandero. Nu o mazenge ma e ve kapita ko maandero. ¹⁷Nu ete, vakuetu, tua haneua muene mo ire supi, mo mundu omuini, ku kuheri mo mutima. Tuari ovatue, no ndero o nene, oku muna o mirungu vienu. ¹⁸Mo kutja tua zerire o kuja kuene - tjiri, ami, Paulusa, rumue na rukua - nunguari Saatana uetu tjaera. ¹⁹Orondu o maundjiro uetu otjikena, poo ondjoroka, poo otjikrone tjo kurihiva po murungu ua Muhona Jesu ko meero ue? ²⁰Orondu o uene o ndjozikiro no ndjoroka jetu.

Chapter 3

¹Nunguari, tjaa tu he peuru kaparukaze, tua tjangovasi peri naua oku isiua ko Athensa peke. ²Tua hinda Timoteusa, o mukuetu, nu muungure ua Mukuru pueena ete mo mbuze ja Kristu, o ku mu zeuparisa noku mu huhumina o hunga no ngamburiro jenu, ³Kutja apeha ningi ngu ma teraterisiuo ijo marorero nga. Mo kutja ene oveni mutjiua kutja mu itji tua zikua. ⁴Tjiri, tji tuari pueena ene, tue mu raera ko murungo ruveze kutja matu je ku ihamisiua, nu pa kara nao, otja tji mamu tjiua. ⁵Mena ra itji, tjee he tji peuru rukua, mba hinda kutja mbi tjiue ongamburiro jenu. Nu rumue o murore ngahi ue murora, nu o ngondjero jetu jari o mungandjo. ⁶Nunguari Timoteusa ueja kuete o kuza kuene ne tujetere o mbuze o mbua jo ngamburiro no rusuvero. Uetu raera kutja aruhe mutu zemburuka no uua, nu mu zera oku tu muna otja ete tji tu zera oku mu muna. ⁷Mena ra itji, vakuetu, tua huhuminua i jene mena ro ngamburiro jenu, me puti no marorero uetu aehe. ⁸Mu nai tu hupa, tji mua zikama mu Muhona. ⁹Nu matu mu jandjere o ndangi ndji rivi ku Mukuru, o hunga no ndjoroka ndji tu najo po murungu ua Mukuru kuene? ¹⁰Outuku no mutenja tua kumba tjinene kutja tu mune o murungu uenu, nu tu jandje mbi kaera mo ngamburiro jenu. ¹¹Mukuru uetu na Tate uetu o muini, no Muhona uetu Jesu nge urike o ndjira jetu o kuja kuene. ¹²Nu Muhona nge mu ueze, nu mu kare mo rusuvero auhe ko mukua, nako vandu avehe, otja tji tu tjita kuene. ¹³Nu nge mupe omasa mo mitima vienu kutja vi kare no ku hinatjipo mo uapuke po murungu ua Mukuru na Tate mo meero ua Muhona uetu Jesu no vandu ve ovajapuke avehe.

Chapter 4

¹Tji tueja po ku mana, vakuetu, opu ma tu rijakana noku ronga ene mu Muhona Jesu. Otja tjimua jakura omaronga okuza muete ohunga no kutja muaso ku kaenda vi kutja mu tjatere Mukuru, no rukua o mo ngaondjero ndji, kutja mu tjite nao nu tjinene. ²Orundu mamu tjiua omaronga ngu tue mupa mu Muhona Jesu. ³Orundu indji o mbango ja Mukuru, o majapuriro uenu, kutja mu ritjaere ko ruvakiro, ⁴kutja auhe uenu atjiue oku kara no tjitjuma tje omuini mo ujapuke na mo ndjozikiro, ⁵ku kuheri mo zonduma zo hura (otja imbo VaGentila mbe ha tjiua Mukuru). ⁶A pe kara no mundu ngu ma katuka na zundire o mukuao mo tjina tji. Orundu Muhona oo musutise mo vina mbi avihe, otja tji tue mu raerere no ku hongonona. ⁷Mo kutja Mukuru ke tu isanenene ko uhakohoke, nunguari ko ujapuke. ⁸Nu nguari, auhe ngu ma tondo itji ka tondo vandu, nunguari Mukuru, ngu jandja o Mbepo je o Ndjapuke kuene. ⁹Ohunga no rusuvero ro vakambure, ka muna ku hepa kutja kaani e mu tjangere, mo kutja ene oveni mua hongua i Mukuru oku suverasana. ¹⁰Nu tjiri, mu tjita nao ko vakambure avehe mberi mo Macedonia aehe. Nunguari tu mu ronga, vakambure o kutjita itji nu tjinene. ¹¹Tu mu ronga ene kutja mu kondje o ku hupa no umui, tjevereje o viungura vienu veni, nu mu ungure no make uenu, otja tji tue mu ronga, ¹²Kutja mu kaende naua po murungu uo vandu va mbangu na mu ha kara no uhepe. ¹³Ka tuna ku vanga kutja amu ha kara no ndjiviro, vakuetu, o hunga na imba mba rara, kutja amu ha kara no ruhoze otja avehe, mbe hina maundjiro. ¹⁴Mo kutja tji tua itavere kutja Jesu ua koka na penduka rukua o, mo muano o tjingeo Mukuru maeta puna Jesu imba mba rarera muje. ¹⁵Mu itji matu tja kuene nembo ra Muhona, kutja ete mbu tuno muinjo, mbu tua seuerua o meero ua Muhona, tjiri ka tuna ku jenda ko murungu ua imba mba rara. ¹⁶Mo kutja Muhona o muini ma heruka okuza mejuru meja no maravaerero, neraka ro mujengeri o munene nu uina no hiva ja Mukuru, nu imba mba tira mu Kristu mave penduka rutenga. ¹⁷Tjazumbo ete mba mbu tuno muinjo, mbu tua seua, matu ka uanena kombanda mo vikamba oku uana kuna Muhona mo mbepo. Mo muano mbui matu kara puna Muhona aruhe. ¹⁸Nu nao huhumisanee no mambo nga.

Chapter 5

¹Nai ohunga no zoire no tuveze, vakuetu, ka muna hepero kutja otjina kaani tji tjangerue ene. ²Orondu ene o veni ma mutjiua naua kutja ejuva ra Muhona ma rija otja erunga mo utuku. ³Tji ma vetja, "Ochange no ndjevero," tjazumbo o njoneno ja tjimanga ma ija mu vo. Ma irire tjimuna o miihamo vio mbandukiro mo mukaendu otjingundi. Ka vena ku heza ko. ⁴Nu ene, vakuetu, ka muri mo ndorera kutja ejuva arihe mu kapita otje runga. ⁵Mu kutja amuhe o uene o vanatje vo ndjerera, no vanatje ve juva. Ka uete ovanatje vo utuku poo ondorera. ⁶Nu nai, a tu rara otja avehe tji ve tjita. Nunguari ngatu tarere natu ha ndorongo. ⁷Mo kutja imba mbe rara ve tjita nao mo utuku, nu imba mbe ndoronga ve tjita nao mo utuku. ⁸Nunguari mo kutja ou ete ve juva, tuso ku kara no upore na tu zara o ngamburiro no rusuvero otjo mborota-jo-rukoro, no maundjiro uo ndjamo pe kori- ro-tjitenda. ⁹Orondu Mukuru kenaa uetu toororere o mazenge, nunguari oku jakurira o ndjamo mo Muhona uetu Jesu Kristu, ¹⁰ngua tira ete kutja, nandarire turi katumba poo tua rara, tu kare pamue puna je. ¹¹Mu nao huhumisanee nu mu tungasane no ku jerasana, otja tji mu tjita hapo. ¹²Matu rijarikana kuene, vakuetu mu zemburuke imba mbe ungura mokati kenu na imba mbe mu nana mu Muhona na imba mbe mu urikira, ¹³no ku ve tenga tjinene mo rusuvero mena ro viungura viao. Kareje no hange mokati kenu o veni. ¹⁴Matu mu rongo ene, vakuetu: Posee na imba mbero vingundi, mu zeuparise imba mbe rihahiza, vaterree ovehinamasa, nu mu kare no muretima ku avehe. ¹⁵Tjeveeree kutja apehina ngu ma sutisa ouvi no uvi ku kaani. Nunguari, paheje o uua mokati kenu na ku avehe. ¹⁶Jorokeje aruhe. ¹⁷Kumbeje noku hina ku kurama. ¹⁸Mo vina avihe jandjeje o ndangi. Orondu indji ondjiri o mbango ja Mukuru mu Kristu Jesu ku ene. ¹⁹Amu zemisa o Mbepo. ²⁰Amu njengurisa o maprofet0. ²¹Roreje o vina avihe. Kakatereje ku imbi mbiro viua. ²²Kareje ko kure no uvi kangamua. ²³Mukuru uo hange nge mu japure oku mana. O mbepo jenu aihe, no muinjo no rutu ngavi tjeverue no ku hina tjipo nga ko meero uo Muhona uetu Jesu Kristu. ²⁴O mutakame eje ngui ngue mu isana, ingui ngu ma tjiti tjo. ²⁵Vakambure, tu kumbireje. ²⁶Minikee o vakambure avehe no ruhupito o rujapuke. ²⁷Me mu pangura mu Muhona kutja o mbapira ndji nga indji i reserue o vakambure avehe. ²⁸O tjari tja Muhona uetu Jesu Kristu nga tji kare pueena ene

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Paulusa, Silvanusa na Timoteusa, ko kereka ja Ovatesalonika mu Mukuru Tate uetu, na Muhona Jesu Kristu. ²O tjari ku ene, no hange okuza ku Mukuru Tate uetu, na Muhona Jesu Kristu. ³Tu so kutja aruhe tu mu jandjare ondangi ku Mukuru, vakuetu, otja tji pa puira, mena ro kutja o ngamburiro jenu i kura tjinene, no rusuvero auhe uenu ndue naro ko mukua ru riueza. ⁴Ete o veni tu rihiva na ene mo zokereka za Mukuru ko miretima no ngamburiro jenu mo zondatumisire na mo zongondjero azehe ndu mu kondja nazo. ⁵Itji o tjiraisiro tjo mbanguriro o semba ja Mukuru, kutja mu ripurirue oku varua oku puirua o uhona ua Mukuru, ku uina mbi mu tatumisa. ⁶Mo kutja tjiri, o tji semba ku Mukuru oku jarura o mbamisiro imba mbe mu ihamisa, ⁷no suviro kuene mbu ihamisiua na ku ete noho, nu Muhona Jesu ua urikua okuza mejuru puna o vaengeri ve o vanamasa ⁸mo muriro mbua rundu, oku sutisa no miihamo mo imba mbe ha tjiua Mukuru na imba mbe hina nduviro ko Mbuze ja Mukuru, Muhona uetu Jesu. ⁹Mave je ku ihamisiua no njoneno ongarere ko kure na Muhona, na mo ujere uo masa ue. ¹⁰Meje ku tjita tji tjeja mejuva ndo oku jerisiua mo vandu ve mbo vasemba noku himinua i imba mba itavera, mena ro kutja o mahongononeno uetu ku ene ja itaverua. ¹¹Mena ra itji tu mu kumbira aruhe, kutja Mukuru uetu e mu vare otja mbu mua puirua ijo maisaneneno nu no masa ue a jenenise otjina atjihe tja sere no tjiungura atjihe tjo ngamburiro. ¹²Tu kumba itji kutja ena ra Muhona uetu Jesu ri jerisiue mu ene, na ene mu je, otja ko tjari tje Mukuru uetu na Muhona Jesu Kristu.

Chapter 2

¹Nambano o hunga no meero uo Muhona uetu Jesu Kristu, no mauongero uetu pamue ku je ku kara punae, matu rijarikana kuene, vakuetu, ²kutja amu ha njinganjingisiua poo oku zunganisiua nandarire ijo mbepo, poo ijo maraa, poo o mbapira ndjiri tjimuna ndji ma i zu kuete, kutja ejuva ra Muhona re ja hapo. ³Amu jandjere omundu oku mu pukisa nandarire mo muano kaani. Mo kutja ka ri na ku ja murumendu nguhina veta raisiua, o muna uo njoneno. ⁴Ingui o nguri ngu pirura noku ritongamisa omuini ko tjina atjihe tji tji isaneua Mukuru, poo tji tji rikotamenua. Nu nao, u haama mo ndemberi ja Mukuru, ae ri urike o muini otja Mukuru. ⁵Ka muna zemburuka kutja tjimbari puena ene mbe mu raera o vina mbi? ⁶Nambano mutjiua kutja o tjikuae tji tji mu tjaera, kutja eje ku raisiua uriri mo iri ndjiri jo. ⁷Orondu o tjiundikua tjo ku hinaveta tja uta hapo oku ungura, ongo kutja pena ngumu tjaera nai, ngatji eje tja isapeua mo ndjira. ⁸Kuzambo ingui o muhinaveta otji ma raisiua, ingui Muhona Jesu ngu meje ku zepa no masuvaneno uo tjinjo tje ne mu mana no mavandururiro uo meero ue. ⁹O meero ua ingo muhinaveta maje ku kara mena ro viungura via Saatana no masa aehe, no visanekero no vihimise vio tjiuova, ¹⁰na kangamua uvi mbu uovisa imba mbe njonoka, mo kutja va panda o ku suvera ouatjiri kutja ve jamue. ¹¹Mo tjimbe tji Mukuru me ve hindire o tjiuova tjo masa kutja ve itavere o vizeze ¹²no kutja avehe ve pangurue imba mbe ha itaverere o uatjiri, nunguari mbaa ve tjaterua ijo uhasemba. ¹³Nunguari ete tua soku mu jandjara o ndangi ku Mukuru, vakuetu o vasuverua va Muhona, orondu Mukuru ue mu toorora otja ovihape-vio-mbutiro mbi ma vi jamua no majapuriro uo Mbepo no ku itavera mo uatjiri. ¹⁴Ue mu isanena ku itji no mbuze ja Muhona, kutja mu jakure o ujere ua Muhona uetu Jesu Kristu. ¹⁵Nu nambano, vakuetu, zikamee nu mu kakatere kozo mbazu ndu hongua, kutja o membo poo o no mbapira jetu. ¹⁶Nambano Muhona uetu Jesu Kristu o muini na Mukuru, Tate uetu, ngue tu suverere ne tupe o mahuhumino nge karerera no maundjiro o maua mo tjari, ¹⁷Nga huhumine na zeuparise o mitima vienu, mo tjiungura atjihe o tjiua na membo.

Chapter 3

¹Nambano, vakuetu, tu kumbireje, kutja embo ra Muhona ri handjauke nu ri jerisiue, otja uina tji riri muene, ²nu kutja tu kuturue ko vandu o vahasemba, no varunde, mo ka avehe mbeno ngamburiro. ³Nunguari Muhona o mutakame, ngu me mu zeuparisa, nu e mu tjevere ko munauvi. ⁴Ete tu na o ngamburiro mu Muhona o hunga na ene, kutja ene mu tjita nu ngunda mamu je ku tjita o vina imbi mbi tu mu raera. ⁵Muhona nga hungamise o mitima vienu ko rusuvero rua Mukuru no muretima ua Kristu. ⁶Nambano matu raere ene vakuetu, mena ra Muhona uetu Jesu Kristu, kutja humburukee kokure no mukambure auhe ngu hena tje ungura, nu ngu ha kongorere ozo mbazu zo mahongero ngu mua jakura muete. ⁷Mo kutja ene o veni mamu tjiua kutja o naua o ku kongorera ete, mo kutja kaatu kara uriri tji tuari puna ene. ⁸Ka a turi o mboroto ja kangamua no ku hina ku suta, nunguari aa tu ungura o utuku no mutenja mo uzeu no ngondjero, kutja atu ha tuako o uzeu kombanda ja rive muene. ⁹A a tu ungura nao ae heri kutja ka tua ri no uvara, nunguari aatu tungura nao kutja turire o tjiraisiro kuene, kutja mu tu horere. ¹⁰Mo kutja tji tuari pueena ene, tue mu rakizire, "Ingui ngu hina ku vanga oku ungura ka soku ria." ¹¹Orondu matu zuu kutja tjiva mokati kenu ve kara uriri, kave ungura, nunguari o ku tjevera-ovio-vandu. ¹²Nambano imbo mberi nao matu pangura noku ronga mu Muhona Jesu Kristu, kutja nga ve ri ungurire mo upore nu ve rie o mboroto jao o veni. ¹³Nunguari ene, vakuetu, amu urisiua ijo ku tjita o uua. ¹⁴Nu auhe ngu hina ku zuva kembo retu mo mbapira ndji, tueje o tjihako ku je, nu amu kara no ruuano naje, kutja a tohoni. ¹⁵Nu amu mu vara otja o munavita, nunguari mu rongee otja o ua puna ene. ¹⁶Nambano Muhona uo hange o muini nge mupe o hange oire aihe mo miano avihe. Muhona nga kare pueena ene amuhe. ¹⁷Ami Paulusa, metjanga tji neke randje o muini, tji tjiri o tjihako mo mbapira aihe ndji me tjanga. ¹⁸O tjari tjo Muhona uetu Jesu Kristu nga tji kare pueena ene amuhe. Amen.

1 Timothy

Chapter 1

¹Ouami, Paulus o muapostolo ua Muhona Jesu Kristu otja ko matiero ua Mukuru o mujame uetu, na Muhona Jesu Kristu, o maundjiro uetu, ²Me tjangere Timotiasa, o muna uandje tjiri, mo ngamburiro, a mbe tja: Nga pekare no tjari, no ku tirua ondjenda, no hange oku za ku Mukuru Tate uetu no Muhona uetu Jesu Kristu. ³Otja indi tji mbe ku ningirire tji jei ko Makedonia, kutja u kare mo Efesus, u tie ovandu tjiva kutja ave ha hongo o mahongero uarue uoposio. ⁴Poo oku tuako o mbango ko vihambarere, no ma varero uo vakuru nge hina ndjandero. Imbi vijeta ozombata nu kavijeta ondando ja Mukuru, ojo ndji jiungurua mo ngamburiro. ⁵Nunguari o ndjandero jo matuako nga, o rusuvero ndu ma ru zu mo mutima o mujapuke, no urizemburuka o uua, no ngamburiro ndji hina tjavivi. ⁶Ovina mbi tjiva va katuka ko, nu ave tanaukire ko mahungiriro uo ujova, ⁷Amave zeri oku rira o vahonge vo veta, nu ave hina ndjiviro ja imbi mbi ma ve hungire poo mbi ma ve zikamisa. ⁸Nunguari ete matu tjiua kutja o veta o mbua, o mundu tji me ji ungurisa otja ko ngaro ja jo. ⁹Tjinga a ma tu tjiua kutja o veta ka i unguririrue omundu omusemba, nunguari imba mbehina veta, no vandu mbe hazuu, no vandu mbe hatira Mukuku, no varunde, na imba mbe ha japukire, no vandu mbu ve tambaura, na mbe zepa ooihe no oina, imba mbe zepa o vandu, ¹⁰mbu veno tuvakiro, no vasodoma, na imba mbe vaka ovandu oku ve huura, o vanavizeze, na imba mbe hatuapo ouhatoi uo uatjiri, na kotjina atjihe tji tji pirura o mahongero uo uatjiri. ¹¹Nu ombuze ndji mba jeta otja ko ujere uo mambo ua Mukuru ngua serua o ndaja ndji mba peua. ¹²Nu me jandja o ndangi ku Jesu o Muhona uetu. Uendji zeuparisa, Eje tjinga E ndji varere o mutakame, E ndji tua ko tjiungura tje. ¹³Ingui rutenga ngu mbari o mujamburure ua Mukuru, o mutatumise no muzunde. Nunguari mba jakura o tjari orondu imbi e viungura moku hina kutjiua na mo ku hina ku kambura. ¹⁴Nunguari o tjari tjo Muhona uetu tja takavarere tjinene pueena o ngamburiro no rusuvero ndu ri mu Kristu Jesu. ¹⁵Embo indi o uatjiri nu ra puihua ijoku jakurua akuhe, kutja Kristu Jesu ue era mo uje oku je ku jama o varunde, ami mu mbiri o munaivi oku kapita. ¹⁶Nunguari mezeva ndi mba muna ondjamu, kutja Jesu Kriste a raise mu ami rutenga o muretima auhe, otja o tjsanekero ku imba mbu mavee ku itavera mu Je ko muinjo ua aruhe. ¹⁷Nu nambano ko mbara jaaruhe, ngu hakoka, o mu hamunika, Mukuru erike, nga rire o ndjozikiro no ujere aruhe ngaa ruhe. Amen. ¹⁸Otjitiero tji me jandja ko ve, Timotiasa, muatje uandje, otja ko maporofetero nga pitire mo ruveze ndua kapita o hunga na ove, kutja ove mo ku jenena oku rua o tjirua o tjiua, ¹⁹a ua takamisa o ngamburiro no merizemburukiro o maua. Nu oku hina okujakura imbi

tjiva va imbirahi nu ave tejaure po o ngamburiro jao.²⁰ Mokati ka imba muna Himeniasa na Alekesanda, imba mbu mba jandja ku Satana kutja ve hongue oku hina ku jamburura Mukuru.

Chapter 2

¹Nunguari, ko tjirutenga, me rongo kutja o maningiro, o zongumbiro, o mahekeneno, no majandjero uo ndangi nga je tjitirue ko vandu avehe, ²na ko zombara, na imba avehe mberi mo unane, kutja tu jenene oku hupa ohupo jo hange no upore, mo ngaro aihe jo umukuru no ndengero. ³Orondu itji o tjina otjiua nu tjina o mutjato po murungu ua Mukuru, o mujame uetu. ⁴Eje u zera kutja o vandu avehe ve jamue, nu ve vase ko ndjiviro ndje ura jo uatjiri. ⁵Orondu pena Mukuru umue uriri, no Muhanganise umue pokati ka Mukuru no vandu, o Murumendu ingui Kristu Jesu. ⁶Neje ue rijandjere o muini otja o tjisuta tjo zondjo za avehe, airi otjina tjima tjije ku urikua o ruveze tji rua jenene. ⁷Mo tjimbe tja nai opu mba zikirua o muzubarise no muapostolo, -- nu me hungire o uatjiri, hina ku kora o vizeze --o muhonge uo Viuana mo ngamburiro na mo uatjiri. ⁸Munai, otji mbe zeri kutja ovarumendu kona akuhe puveri ve kumbe amave jere o make o majapuke kombanda noku hina mapindi no viposa. ⁹Nu uina noho mo muano tjingeuo, o vakaendu ve rizareke no muzaro mbue ve puira, a veno ndengero no kuritjinda okusemba, ku ku heri o merikutiro uo zondjise poo ongolta poo o maundjendje poo o mituario vio ndiru, ¹⁰nunguari no viungura o viua otja tji pa puira o vakaendu mbe hongonona o umukuru. ¹¹O mukaendu uso kurihonga a umana no merisusuparisiro aehe. ¹²Nunguari hina ku jandjera o mukaendu oku hongu poo oku kara no uvara kombanda uo murumendu, nunguari nga muine uriri. ¹³Orondu Atama ua ungurirue rutenga, kuzambo arire tjikua ungurua Eva. ¹⁴Nu Adam ka pukisirue, nunguari o mukaendu ua pukisiua nu arire o mukatuke. ¹⁵Nunguari eje meje ku jamenua mo ku panduka ovanatje, ovo tji va kaondja mo ngamburiro no rusuvero no uapuke no uritjinda ousemba.

Chapter 3

¹Embo ndi e takame: tji pena o mundu ngu zera oku rira o munane o hongora uo kereka, eje u zera o tjina o tjiua. ²Nu o munane o hongora uo kereka uso ku rira omundu uo ndengu ombua. Uso kurira o murumendu ngua kupa o mukaendu umue. Ngue ri vera, ngu uno zondunge, uo ngaro o hirona, o ndjandje. Nu uso ku jenena oku hongana. ³kenaa uaso oku rira o tjindoronge, poo o mupose no murue, nunguari ,nga rire o mupore, uo hange. Nu uina a suvere o vimariva. ⁴Nu uso oku kara no mananeno o masemba ponganda je o muini, nu uso oku jenenisa o kutja o vanatje ve ma ve mu tenge noku mu zuva mo zo ndjira azehe. ⁵Orond uo auhe ngu ha tjiua oku nana o ondjiuo je naua, ma jenene vi oku nana o kereka ja Mukuru?⁶Ka sere oku rira o mupe mo ngamburiro, tjaa ngee ritongamisa na uire mo mbanguriro otjo Munauvi. ⁷Nu uina uaso ku rira o mundu uo ndengu o mbua mu imba mbe ri pendje, tjaa ngaa uire mo ndjambu na mo nguehe jo Munauvi. ⁸Mo muano tjingeuo, o vavatero mo kereka uina vaso oku rira o vando vo mbuiro joku tengua, mbe ha hungire o maraka pevari. Ka vesere o kunua o mavinu o mengi, noku hina kurira ozondjandje. ⁹Veso ku takamisa o tjiundikua tjo ngamburiro no merizemburukiro o makohoke. ¹⁰Nu imba uina nga ve rorue rutenga, kuzambo ngave rire tji va karere, noku hina tjipo. ¹¹Mo muano o tjingeuo, o vakaendu vao nga ve rire o vando vo mbuiro joku tengua, mbe heri o votujambo, nunguari ovapore no vatakame mo vina avihe. ¹²O vavatero mo kereka ngave rire o varumendu vo mukaendu umue, mbe na o mananeno o masemba ko vanatje no zondjiuo zao. ¹³Orond uo imba mba karera naua mo ku vatera mo kereka ve rimuina o ndengero o mbua no uvande o unene mo ngamburiro ndji ri mu Kristu Jesu. ¹⁴Nu tji mbe tjanga ovina mbi kove nai, mbezeri oku ja kove mo ruveze orusupi. ¹⁵Nunguari tji mba uombo, uina mbe tjanga kutja u tjiue kutja ua soku ritumba vi mo ndjiuo ja Mukuru, ojo ndji iri o kereka ja Mukuru o munamuino, o ngunde no mazikameno uo uatjiri. ¹⁶Nu atuhe matu itavere okutja o tjiundikua tjo umukuru o tjinene: "Eje ua raisiua mo njama, a sembamisiua mo Mbepo, a munikua ijo vaengeri, a zuvarisiua mo viuana, a itaverua mo uje, nu a toorerua mejuru mo ujere."

Chapter 4

¹Nambano o Mbepo I hungira o ukahu kutja mo tuveze to maandero ovandu tjiva maveje ku hanika no ngamburiro nu ave jandja ombango ko zombepo nde pukisa no mahongero uo zombepo o zombi ²amave pukua ijo vana vizeze mo tjavivi, avena o urizemburuka mbua rendera. ³Amave tjaere ovandu oku kupa noho amave pangura o meritjaerero ko vikuria imbi Mukuru mbia memena oku jakurua no majandjero uo ndangi iimba mbe itavera noku tjiua o uatjiri. ⁴Orondu o viutua avihe via Mukuru o viua, nu kapena tji tja jakurua no majandjero uo ndangi tji ma tjiso ku imbirahiua. ⁵Orondu otjo tja kohororua ije Embo ra Mukuru no ngumbiro. ⁶Ove tji ua zemburukisa o vakambure o vina mbi, mo rire o mukarere o muua ua Jesu Kristu. Orondu o ove ngua korua no mambo uo ngamburiro no uo mahongero o masemba ngu ua kongorera. ⁷Nunguari panda o vihambarere vio mambo omavi mbia suverua o vakaendu ovanene. Nunguari, rimiana o muini mo vio umukuru. ⁸Orondu oku rimiana mo rutu kuna o ndengu onditi, nunguari o umukuru una o ndengu mo vina avihe. Uno makuizikiro mo hupo ja nambano nai no ua indji ndji mai ja. ⁹Embo indi e takame nu ra puiua ijo majakuriro ajehe. ¹⁰Orondu itji otji tu ungurira noku kondjera. Ete tjinga atu na o maundjiro mu Mukuru o munamuinjo, ngu uri o Mujame uo vandu avehe, tjinene imba mbe itavera. ¹¹Ronga ovandu no ku ve hongu ovina mbi. ¹²Apena ngu meku njengurire o utiti uo je, nunguari rira o tjihorera ko vakambure me raka, mo ngaro, mo rusuvero, mo utakame, no mo ukohoke. ¹³Ngaa tji mbe ja, pandera puku resa, noku zeuparisa, nako ku hongu. ¹⁴Ororo o zembi o tjiijandjeua tji tjiri move, tji tja jandjua kove no maporofetero, pueena o majambekero uo make ijo vanene. ¹⁵Tuako o mbango ko vina mbi. Kara muvio, okutja oku jenda kue ko murungu ku munike ko vandu avehe. ¹⁶Tuako o mbango ku ove o muini na ko mahongero. Pandera pu imbi. orondu moku tjita nai mo jama ove o muini na imba mbe ku pratena.

Chapter 5

¹O kandaiza omurumendu o munene. Nunguari, mu ronga tjimuna o murumendu nguno vanatje. Ronga ovarumendu ovatiti tjimuna o vakueni, ²O vakaendu o vanene tjimuna o vakaendu mbe na o vanatje, imba o vatiti tjimuna o vatenakuee, mo ukohoke auhe. ³Jozika o vahepundu, mbe ri o vahepundu tjiri. ⁴Nunguari o muhepundu tjeno vanatje poo o vanatje vo vanatje, ngave rihonge oku raisa o ndjizikiro ko zondjiuo zao oveni rutenga. Nga ve jarure o uua ko vakuate vao, orondu itji matji jandja o njune po murungu ua Mukuru. ⁵Nunguari ingui ngu ri o muhepundu tjiri, ngua seua peke, eje u zika o maundjiro ue mu Mukuru, na kara mo maningiriro no zongumbiro o mutenja no utuku, ⁶posija o mukaendu ngu kara meviaro ro zonduma eje ua ta ae hupa. ⁷Nu ve ronga o vina mbi uina, kutja ve rire o vehinatjipo. ⁸Nunguari auhe ngu hina ku ungurira imba ove, nu tjinene imba o vo ndjiuo je, eje ue ripatana o ngamburiro nu o muvi oku kapita imba mbe ha kambura. ⁹Nu o mukaendu ngu matjangua ko uhepundu ngarire ngu heri kehi jozo mbura o mirongo hamboumue, nga rire o mukaendu nguari o uo murumendu umue. ¹⁰Uso ku tjiukua no viungura o viua, kutja o mukaendu ngue kurisa o vanatje naua, poo ngua jandjere o mara ko vandu o veheie, poo ngua kohere o zombaze zo vandu va Mukuru o vajapuke, poo ngua tjeverere imba mbari mo zondjemeno, poo ngua kongorerere o tjiungura atjihe o tjiua. ¹¹Nunguari ko vahepundu o mitanda, pata oku vetjanga kembo ro uhepundu. Orondu ovo tji va utu oku hara o zonduma zo njama ve jesa Kristu, ave paha oku kupua. ¹²Nu kehi janao ve kara kehi jo mbanguriro ovo tjinga a va nakera ko tjikoro o merikuzikiro o matenga. ¹³Nu rukua, ve rihonga ou ngundi noku rianga pokati ko zo nganda. Kave rire ovingundi uriri, nunguaari ve hungira otujambo uina nu ve ritua mo vina vio vandu no ku hungira o vina mbi ve ha sere oku hungira. ¹⁴Opu mbi za oku vanga kutja o vakaendu o mitanda ve kupue, ve panduke o vanatje, ve takamise o zondjiuo zao, ave ha jandjere o munavita o karuveze koku jamburura. ¹⁵Orondu tjiva va jepera hapo kotjikoro oku kongorera Saatana. ¹⁶Tji pena o mukambure o mukaendu nguno muhepundu, ngemu vatere, okutja o kereka a iha haverisiua o uzeu, ko kutja ojo i vatere imba mbe ri o vahepundu katjiri. ¹⁷O vanene imba mbe nana naua ngave varue o vanandengu joku peua o ndjizikiro po tuviri, tjinene imba mbe kondja Membo na mo mahongero. ¹⁸Orondu o matjangua je tja, “O pata o tjinjo tjo nduombe ndji mai jata o vikokotua,” nu rukua, “O muungure ua puiua o tjisuta tje.” ¹⁹O jakura oma hongononeno ngu ma je vara o munene o munandjo, andu po murungu uo zohatoi mbari poo ndatu. ²⁰Verera o vana uvi po murungu ua avehe kutja o vakua varue ve tire. ²¹Meku tie tjiri, po murungu ua Mukuru na Jesu Kristu no vaengeri o vatoororua, kutja u takamise o matuako nga nokuhina ngarera, o ha tjiti ko tjimue no ngarera. ²²O hakahanene oku jambeka o mundu o make. O kara no rupa mo mauvi uo mundu uarue. Nunguari ri takamisira mo ukohoke. ²³Otji nu ko o meja rukua. Nunguari, ungurisa o mavinu o utiti motjimbe tjo pehuri po je, no uvere uoje uo tjikando no tjikando. ²⁴O mauvi uo vandu tjiva je tjiukue po rutjandja, nu je ve hongorera ko mbanguriro. Nunguari omauvi tjiva je ve kongorera kombunda. ²⁵Mo muano o tjingeuo, uina o viungura o viua vio vandu tjiva vi munika ko murungu uo ruveze, nu na imbi mbi he ri nao kanaa vi horekua.

Chapter 6

¹O vakarere avehe mberi kehi jo ndatumisire ngave vare o vahona vao o vanandengu jo ku peua o ndjozikiro aihe. Ngave tjite itji okutja ena ra Mukuru no mahongero Ue aje ha jambururua. ²Nu imba mbe na o vahona o vakambure, ave ve njengura mo kutja o vakambure o vakua. Nunguari, ngave ve karere oku kapita. Orundu imba mbu mave kotokerua otjisuta mo tjiungura tjo ukarere o vatakame no vasuverua. Honga nu u ronge o vina mbi. ³Tji pena umue ngu ma hongo o mahongero uarue nu tje hina ku itaverasana no mambo inga uo uatjiri uo Muhona uetu Jesu Kristu noku hongu o mahongero otja ko umukuru, ⁴eje ue ritongamisa ae hina tje tjiua. Nu eje ua vera o maivaiviro no zombata zo mambo nge jeta eruru, no mananasaneno, no mahazeraka, oma unauninasaneno uo uvi, ⁵no virua mbi ha janda pokati ko vandu vo zondunge nda zundara. Mba pandjara o uatjiri nu mbe tanguaasi o umukuru o ndjira jo ku kara no vimariva ovingi. ⁶Nunguari o umukuru pueena oku jakura noku suvisiua mu itji o mundu tje na tjo o utumbe o unene. ⁷Orundu katuna tji tua jeterera mo uje, nu katuna oku tuaerera tjimue pendje. ⁸Nu, nanguari ete ngatu haamisiue ominjo ijo vikuria no mituaro. ⁹Nunguari imba mbe zera o rutumbo ve uira mo marorero, mo nguehe. Ve uira mo zonduma o zengi zo ujova nde ihamisa, na mu atjihe tji tji uisira o vengi mo mazundakero no mbandjarero. ¹⁰Orundu o masuverero uo vimariva o ngeri o muze uo maurunde ajehe. Ovandu tjiva mbu va nanukirirue ko va humburuka ko ngamburiro nu ave rituere o veni no mihiamo o mingi. ¹¹Nunguari ove, mukarere ua Mukuru, taura u tire o vina mbi. Kongorera o usemba, o umukuru, o utakame, o rusuvero, o muretima, no utarazu uo mutima. ¹²Ruaa o tjirua o tjiua tjo ngamburiro. Kakatera ko muinjo uaaruhe, ove ku ua isanenua, nu ove mbui ku ua jandja o mahongononeno o maua po murungu uo zohatoi o zengi. ¹³Meku rakiza po murungu ua Mukuru, ngu jandja o muinjo ko vina avihe, na Kristu Jesu, ngua hongonona po murungu ua Ponteusa Pirate nu a jandja omambo omaua, ¹⁴kutja u takamise e rakiza nokuhina tji po nga kejuva o Muhona uetu Jesu Kristu ndi ma munika. ¹⁵Mukuru meje ku raisa o kuja kua Christu mo ruveze tji rua jenene: Mukuru, o Munauvara erike, o Mbara ngua zikama no Muhona ngu nana. ¹⁶Eje erike ngu ha koka nu ngua tura mo ndjerera o mundu ndje hina ku jenena oku riama ko. Kapena o mundu ngu me mu munu poo ngu ma jenene oku mu muna. ku Je nga rire o ndjozikiro no masa uaaruhe. Amen. ¹⁷Ronga imba mba tumba mo uje mbui kutja ave he ritongamisa, poo oku zika o maundjiro uao mo rutumbo ndu hina mazikameno. Nunguari, nga ve tue omaundjiro uao mu Mukuru. Eje Utupa outupe auhe uo uatjiri kutja tu viare muuo. ¹⁸Vetia oku ungura o uua, oku tumba mo viungura o viua, no ku jandja pamue noku hanasana. ¹⁹Orundu mo ku tjita nao mave ripuikire ko omazikameno o masemba mo ruveze ndu ma ru ja, kutja ve kambure ko muinjo uaaruhe. ²⁰Arikana Timoteusa, takamisa itji tji tua mo ndejeverero joje, amo rijepisa ko mahungiriro o mungandjo uo viporoporo, no zombata nde isaneua o ndjiviro jo maunongo. ²¹Ovandu tjiva ave hongonona ovina mbi nu a ve jepe mo ngamburiro. Otjari nga tjikare puena ove.

2 Timothy

Chapter 1

¹Paurusa, o muapostelo ua Muhona Jesu Kristu mo mbango ja Mukuru, otja ko makuizikiro uo muinjo nge ri mu Kristu Jesu, ²ku Timoteusa, o muna uandje o musuverua: O tjari, no hange okuza ku Mukuru Ingui Tate na Kristu Jesu o Muhona uetu. ³Metja okuhepa ku Mukuru, ngu mbi karera oku za koo tate mukururume, no urizemburuka o ukohoke, kutja noku hina ndjandero mbi ku zemburuka mo zongumbiro zandje o utuku no mutenja. ⁴Tji mbe zemburuka omahoze uoje, mbi zera oku ku muna, okutj mbi urisiue no ndjoroka, ⁵Tji me zemburuka o ngamburiro joje ndji hina tjavivi, rutenga ndja karere mu njoko mukurukaze Lois, na mu njoko Eunice, ndji mbi kambura kutja uina iri move. ⁶Opu me zu oku ku zemburukisa kutja u rurumise o tjiandjeua tja Mukuru tji tjiri move no majambekero uo make uandje. ⁷Orundu Mukuru ke tu pere o mbepo jo umumandu, nunguari jo masa no rusuvero no zondunge o zo mbua. ⁸Opu u ha sere oku tisiua ohoni ijo mahongononeno uo Muhona uetu, poo i uami, Paurusa, o mupandekua Ue. Nunguari, kara no rupa moku ihamisirua o Mbuzo o Mbua otja ko masa ua Mukuru, ⁹ingui ngue tu jama nu ngue tu isana no maisaneno o majapuke. Neje uaungura itji, ku ku heri otja ko viungura vietu, nunguari otja ko mbango Je o muini no tjari tji tja jandjeua ku ete mu Kristu Jesu ngunda ape hija kara o ire. ¹⁰Nunguari nambano ondjamo ja Mukuru ja vandururua mo maraisiro uo mujame uetu Jesu Kristu, ngua jandekere o uvara uo ndiro, a jeta o hupo no muinjo ua aruhe ko ndjerera mo Mbuzo o Mbua. ¹¹Nu indji, ami ndji mba toororerua o muzubarise, no muapostelo, no muhonge. ¹²Ojo uina ndji mbi ihamisirua mo vina mbi.

Nunguari hi tohoni, tjinga mbi tjiua ingui ngu mba itavera mo. Nu me tjiua kutja eje ma jenene oku takamisa itji tji tja tuiiua mo ndjevero jandje nga ke Juva indo. ¹³Kakatera ko ngaro jo mambo o maua ngu ua zuvire muami, mo ngamburiro no rusuvero ndu ruri mu Kristu Jesu. ¹⁴O tjina ijti o tjiua Mukuru tja tua mo ndjevero joje, takamisa no Mbepo o Ndjapuke ngua, tura muete. ¹⁵Itji ove mo tji tjiua, kutja avehe mberi mo Asija ve ndji tanaukira. Tjiva vao averi oo Figelus na Hermogenes. ¹⁶Muhona nga sere o ndaja ko ndjiuo ja Onesiforus, eje tjinga ae ndji huhuminine po tuingi nu tje ha zepaisirue ijo mapando uandje o honi. ¹⁷Nunguari, eje tje ere mo Rome ue ndji pahere no uvandi nga tje ndji vaza. ¹⁸Muhona nge mu pe kutja a mune o tjari oku za ku Muhona me juva ndina. Mo tjiua naua kutja ue ndji karerere vi mo vina o vingi ko Efesus.

Chapter 2

¹Nambano ove, muna uandje, opu ua soku zeuparisiua mo tjari tji tjiri mu Kristu Jesu. ²Nu o vina mbi mbi ua zuvire muami mokati ko zohatoi o zengi, imbio o mbi ua soku hongu mo vandu o vatakame mbu mave jenene oku hongu o vakua uina. ³Nu ove opu ua soku nanena pena uami mo uzeu tjimuna o musorondate ua Kristu. ⁴Kapena musorondate ngu karera hinda ame rikende no vina vio uje mbui, oku tjitira kutja a tjate ku ingui ngue mu toorora kutja a rire o musorondate. ⁵Nu uina o mundu auhe ngu ma zeri oku tona mo manjando, ka peua o utoni andu tja kondjo otja ko zoveta zo manjando ngo. ⁶O una hepero kutja o mukune ngu ungura ua soku rira o mutenga oku rumata o vihape. ⁷Ripura na imbi mbi me hungire, orundu Muhona me kupe o mapangununino mo vina avihe. ⁸Zemburuka Jesu Kristu, ingui o uo ndui ja David, ua pendurua mo vati. Nu itji otja ko Mbuze o Mbua ndji mbi zuvarisa, ⁹ndji mbi ihamisirua nga ko mapando tjimuna o muzunde. Nunguari Embo ra Muhona oro ka ripandekerue. ¹⁰Opu mbiza oku tjinda o vina avihe mo tjimbe tjo vatoororua, kutja ovo uina ve jakure o ndjamo mu Kristu Jesu, pueena o ujere ua aruhe. ¹¹Orundu etakame indi embo ndi maritja: "ete tji tua ta pueena Je, uina matu kara no muinjo pueena Je. ¹²Tji tua nanene mo miihamo, ete uina matu honapara pueena Je. Nu tji tue mu ripatana, Eje uina Me tu ripatana. ¹³Tji tu hina ku itavera, Eje ma kara o mutakame, orundu eje kanaa jenene oku ripatana ko." ¹⁴kara po ku ve zemburukisa o vina mbi. Vetia po murungu ua Mukuru kutja ave ha pose okuza po mambo; ouo kaena tji mae vatere nu ouo ma je pukisa imba o vapuratene. ¹⁵Rihonga kutja u ri raise ku Mukuru au ri o mutoororua, o muungure ngu hina hepero jo ku tohoni, ngu hongu embo ro uatjiri osemba. ¹⁶Nunguari sembura o mambo o mungandjo uo viporoporo, ouo tjinga je uezira ko o urunde. ¹⁷Nu o mambo uao je kaondja o tjo mutjise uo njota imbui uo kangera. Vemue vao oo Himeneus na Filetus, ¹⁸ovo mba jepa mo uatjiri. Tji vetja o mbendukiro ja kara po hapo, nu mo muano mbui ave vandeke o ngamburiro ja tjiva. ¹⁹Nunguari, o mazikameno ua Mukuru ja Kurama no masa. Ouo je na o tjiromba tji, "Muhona u tjiua imba mbe ri o Ve" nu "Auhe ngu ma isana ena ra Kristu nga hanike no urunde." ²⁰Nunguari mo ndjiuo o nene kamuna vitjuma vio ngoldo no silveri uriri. Nu uina muna o vio rukune no viehi. Tjiva via imbi vi ungurisiua o ku jozika, na tjiva uina mbi he ri o vio ndjozikiro. ²¹Nu auhe ngu me rikohorora ku imbi mbi ha jozike, ma rire o tjitjuma tji ma tjiungurisiua ko ndjozikiro. Ma rire tjitja haniua mo vikua, nu tji tja puira oku ungiriua ijo Muini, tji tja tuninua o tjiungura o tjiua atjihe. ²²Nunguari taurira kokure no zonduma zo umutanda. Ove ramanga o usemba, o ngamburiro, o rusuvero, no hange pueena imba mbe kua ku Muhona oku za mo mutima o mukohoke. ²³Nunguari panda o mapurira uo ujova nge hina ndjiviro. Orundu tjinga amo tjiua kutja je uta o viposa. ²⁴Nu o mukarere ua Muhona ka sere oku posa. Neye ua soku kara no upore ku avehe, o muhonge ngua pua, nguno muretima, ²⁵Ngu jenena oku hongu imba mbu mave mu pirukire mo ukozu. Kutja nani Mukuru rumue me vepe kutja ve riverere o mauvi uao ko ndanaukiro oku jakura o uatjiri. ²⁶Kutja ve rikuture o veni mo nguehe jo munauvi, imba mba kamburua ije mo mbango je.

Chapter 3

¹3Nu tjiua tji uina: kutja mo majuva uo maandero ma ku je ku kara o tuveze o tuzeu. ²Orondu o vandu ma veje ku rira o verisuvare o veni, o vasuvare vo vimariva, o verihive, o veritongamise, o vajamburure va Mukuru, o vehina nduviro ko vakuate vao, o vahinandangi, no vehinaujapuke. ³O vehina zonduma zo ngaro jo vandu, o vehinanduvasaneno, o vakuminine, mbe ha sora oku porisa o zonduma zao, o vindandi vio ku njona, o vanjengue vo uua. ⁴Mave ku rira o vahore vo vineja, o vehinanatja, o verivare, o vasuvare vo mizeze oku kapita Mukuru, ⁵Ma veje ku munika otjo vakambure kombanda, nunguari ave patana o masa uo ukambure. Kara kokure na imba mbe ri nai. ⁶Orondu imba o hamukueena imba ovo imba mbe njongera mo zondjiuo nu ave pukisa o vakaendu o majova. O vakaendu mba haverua ijo mauvi, mba pukisiua ijo zonduma pekepeke. ⁷O vakaendu mba mbe rihonga aruhe, nunguari mbe ha roro oku vaza ko ndjiviro jo uatjiri. ⁸Nunguari otja Janes na Jambres tjiva pirukirire Mose, imba uina otji ve pirukira o uatjiri. O varumendu vo zondunge nda zundara, o hunga no ngamburiro ka ve jakurirue. ⁹Nunguari kavena ku ma vei. Orondu o ujova uao tjinga ama u je ku raisiua ku avehe, tjimuna o uo varumendu mbena tji ua raisirue. ¹⁰Nunguari ove, ua tjiua o mahongero uandje oku ura, o muano uoku hupa, ezeva roku hupa, omngamburiro, oku kondja orure, o rusuvero, o muretima, ¹¹mbamisiro, ozo ngondjero, na mbia karere kombanda jandje ko Antioka, ko Ikonium, na ko Listra. O zondatumisire ndu mba zara. Nunguari, muzo azehe Muhona ue ndji kutura. ¹²Nu avehe mbu mave kara no umukuru mu Kriste mave ihamisiua mo mbamisiro. ¹³Nunguari o vandu o varunde mave riamu ko murungu mo urunde, amave pukisa ova kua o noku pukisiua. ¹⁴Nunguari ove, kara mo vina imbi mbi ua hongua, mbi ua zikamisirue mu vio. Amo tjiua kutja ue rihonga muani. ¹⁵Nokutja oku za ko utiti ove ua tjivirue o matjangua o majapuke. Nge jenena oku ku pa o unongo mbu tuara ko ndjamo mo ngamburiro ndji ri mu Kristu Jesu. ¹⁶O matjangua ajehe ja suvanua i Mukuru. Nu jena o ndengu ko mahongero, ko maverero, ko maviuriro, no ko marongero mo usemba. ¹⁷Kutja o mukarere ua Mukuru a puisie, aa rongerisirua o tjiungura atjihe o tjiua oku ura.

Chapter 4

¹Opu me ku rongere po murungu ua Mukuru na Muhona Jesu Kristu, ngu meje ku pangura o vanamuinjo no vati, nu motjimbe tjo mamunikiro Ue na mo Uhona Ue; ²Zuvarisa Embo; a ue rirongera kutja opo ruveze o rupupu poo o ruzeu. Vera, posa, zeuparisa no muretima auhe no mahongero.era, posa, zeuparisa, no muretima auhe no mahongero.³Orondu o ruveze ma ru ja ovandu tji ve hina ku je ku zara o mahongero o masemba. Nunguari mo tjimbe tjo zonduma zao no matui uao nge njua, ma ve je ku riuoronganisira o vahonge. ⁴Nu ave pora o matui uao ko uatjiri, nu ave tumburirua ko vihambarere. ⁵Nunguari ove, tarera mo vina avihe. Nanena mo miihamo; ungura o tjiungura tjo mu handjaure uembo; jenenisa o tjiungura tjo ukarere uoje oku ura. ⁶Orondu ami nambano mbe ritunine oku punguhiua, nu o ruveze ro makumukiro uandje rua tumbuka. ⁷Mba rua o tjirua o tjiua; mba mana o tjikara tja ndje; mba tiza o ngamburiro. ⁸Oku za imba pa turikirua ami ekori ro utoni ro usemba, Muhona, o Mupangure o Musemba ndi me je ku ndjipa Mejuva ndo, nu ku ku heri ku ami poruao, nunguari ku avehe mba suvera o mamunikiro Ue. ⁹Hakahana uje ku ami mo ruveze o rusupi. ¹⁰Orondu Demas ue ndji imbirahi. Eje tjinga a suvera o uje mbui ua nambano nu ua ja ko Tesalonika. Kreskens ua ja ko Galatia, Titus ko Dalmatia. ¹¹Lukas o nguri pueena ami uriri. Toora Maruko u mu jeterere pueena ove eje tjinga ae na o mbatero ku ami moku karera. ¹²Mba hinda Tikikus ko Efesus. ¹³O nguava ndji mbe jesa na Karpus ko Troas, tji moja jeterera, no mambo, tjinene inga o uo mikova vio zond. ¹⁴Aleksander ingui o muungure uo ngoporo ua tjita o uvi tjinene kuami. Muhona nge mu sute otja ko vitjitua vie. ¹⁵Ove uina ritjevera kuje, eje tjinga a pirukirire o mambo uetu tjinene. ¹⁶Mo meriziro uandje inga o matenga, kapena mundu ngua kuramene pueena ami. Nunguari, avehe ve ndjesire peke. Me kumbu kutja atji ha varua otja o ndjo kuvo. ¹⁷Nunguari Mukuru ua kuramene pueena ami nu E ndji pe o masa, kutja muami o mazubarisiro jo mambo je jenenisiue, nu o viuana avihe vi zuve. Nu ami mba jamua e hakanua oku za mo tjinjo tjo ngejama. ¹⁸Nu Muhona Me ndji jama mo tjiungura atjihe tjo urunde nu Me ndji jamene mo uhona Ue uo majuru. Ku Je nga rire o ujere aruhe ngaaruhe. Amen. ¹⁹Minika Priskila, na Akuila no ndjiuo ja Onesiforus. ²⁰Erastus ua sua ko Korinde, nunguari mba jesa Trofimius aa vera ko Miletus. 21 ²¹Kondja oku ja ko murungu uo kupepera. Eubulus ue ku minike, na Pudens, na Linus, na Claudia, no vakambure avehe. ²²Muhona nga kare pueena o mbepo jo je. O tjari nga tji kare pueena ove.

Titus

Chapter 1

¹Paulus, o mukarere ua Mukuru nu o muapostele ua Jesu Kriste, otja ko ngamburiro jo vatoororua va Mukuru, no ndjiviro ndje ura jo uatjiri mbu ri mongarero ja Mukuru, ²Mo maundjiro uo muinjo ua aruhe, imbui Mukuru ngu ha kora o vizeze mbua kuizikire ko murungu uo mautiro uo uje, ³Nunguari mo majeneno uo tuveze mbua raisa mo mazubarisiro, nga jandjeua ku ami otja ke rakiza ra Mukuru o mujame uetu; ⁴Ku Titus, o muna uandje otja ko ngamburiro jetu atuhe: O tjari no unjanutima no hange oku za ku Mukuru ingui Tate, na Muhona Jesu Kriste o mujame uetu ku ove. ⁵Ami mbe ku jesira ko Krete kutja u sembamise o vina mbia hepere, noku zika o vanene mo tjihuro atjihe, otja tji mbe ku zika. ⁶Auhe ngu hina tjipo, o murumendu uo mukaendu umue, no vanatje o vatakame mbe ha varua o vahanduke poo o virangaranga. ⁷Orondu o bishoper ja soku rira o muhinatjiro, otja o mutakamise uo vina via Mukuru: a ha rire o tjirangaranga, ngu ha rungarunga uriri, ngu ha suverere o mavinu, ngu ha suverere o viposa, ngu hina munenetima uoku hara o rutumbo no zondjira o zohasemba; ⁸Nunguari ma soku rira o mundu uo ndjiririsa, o suvere uo uua, uo zondunge ozo ndjere, o mutakame, o mujapuke, uo meritjaerero; ⁹Ngua kakatera Kembo indi e takame otja tje ri hongua, kutja a kare no mahongero o masemba nu a jenene o tjita imbi a vijevari, oku zeuparisa noku raisa o uposio ua imba mbe patina ro. ¹⁰Orondu pena o vandu o vengi o vahazuva, mbe hungira o vina o mungandjo, nu o vapukise, tjinene oku za mu imba vo masukarisiro: ¹¹Vo vinjo mbia soku setikua, mbe pukisa o zondjiuo oku ura, noku hongu o vina mbi ve ha sere, kutja ve ritumbise mo zondjira nde ha puire. ¹²Umue uao o veni, o muprofete uao oveni, ua tja, “O Vakrete o vanavizeze aruhe, o vipuka o virunde, o mazumo o manararu o vingundi, ¹³O mahongononeno inga o uatjiri. Opu ua soku ve vera tjinene no masa, kutja ve sembame mo ngamburiro; ¹⁴Noku hina ku puratena ko vihambarere vio Vajuuta no matuako uo vandu, nge jepa mo uatjiri. ¹⁵Ko vakohoke, ovina avihe ovikohoke. Nu ku imba mba tundaka nu ovehina ngamburiro, kakuna otjikohoke, nunguari na inda o zondunge no urizemburuka uao ua tundaka. ¹⁶Ve

hongonona kutjiua Mukuru, nunguari ve Mu ripatana no viungura viao. Ovanambondi, nu ovehinanduviro, nu o vehinambatero ko tjiungura atjihe otjiua.

Chapter 2

¹Nunguari ove hungira ovina mbia puira omahongero o masemba: ²Honga ovarumendu o vanene ve kare no zondunge o zondjere, ve rire o vandu mba puirua ijo ndengero, o vasemba mo ngamburiro, mo rusuvero, no mo muretima. ³Honga Ovakaendu o vanene uina, kutja ve kare no meritjindiro nga puira o ugapuke, ave ha rire ovakuminine voku jamburura, ave ha suvere omavinu omengi, ovahonge vo uua, ⁴nu uhonge ovakaendu imba ovatiti oku suvera ovarumendu vao, oku suvera ovanatje vao, ⁵Oku kara no zondunge, ovehinatjipo, ovatakamise vo zonganda, ovananduviro ko varumendu vao oveni, kutja Embo ra Mukuru a ri ha jambururua. ⁶Mo muano o tjingeuo ronga o mitanda oku kara no zondunge o zondjere, ⁷Mo vina avihe amo ritjindi otja o tjihorera tjo ngaro jo viungura o viua: mo mahongero, mo ukohoke, mo ngaro ndja puirua ijo ndengero, mo utakame, ⁸O munazondunge me hungi, o muhina mberero, kutja ingui o mupatane a tisiue o honi, tjinga ae hina tjina o tjivi tji ma jenene oku hungira o hunga na ove. ⁹O vakarere ngave riuise kehi jo vahona vao, ave na o rutjato mo vina avihe, ave hina ku ve pirukira mo mahungi, ¹⁰Noku hina ku vaka, nuguari ngave raise o ngamburiro aihe, kutja ve rihare no mahongero ua Mukuru o mujame uetu, mo vina avihe. ¹¹Orondu o tjari tjo ndjamo tja Mukuru uetu tja munika ko vandu avehe, ¹²Ama tji tu hongo kutja, otja tjinga a tua hanika no zongaro zo kuhina Mukuru no zonduma zo uje, tua soku hupa no zondunge o zondjere, na mo usemba, na mo ngaro ja Mukuru mo ruveze ndui rua nambano, ¹³A tua ziki o meho mo maundjiro o manandaja, no mamunikiro uo ujere ua Mukuru ingui o munene no mujame uetu Jesu Kriste; ¹⁴Ngue rijandjera ete Eje o muini, kutja a jenene oku kutura ete mo maurunde ajehe, noku tu kohorora otja o vandu o katjondumba Ve o muini, mba pendaparera o viungura o visemba. ¹⁵Serekarera o vina mbi, zeuparisa, nu u ronge no uvara auhe. Ape ningi umue ngu me ku njengura.

Chapter 3

¹Vezemburukisa kutja ve riuise kehi jo vanane no mauvara, oku kara no nduviro ko vapangure, oku rirongerera o tjiungura atjihe o tjiua, ²Ave ha hongonona ko o uvi o hunga n aka ani, ave ha rire o vapose, nunguari o zongozu, amave raisa o merisusuparisiro ajehe ko vandu avehe. ³Orondu ete uina tua ri o vehinazondunge, o vahazuva, mba pukisirue, kehi jo ukarere uo zonduma no mizeze pekepeke, atu hupira mo urunde, no maruru, mo tunjengo, atu njenguasana, ⁴Nunguari o uua uo ngaro no rusuvero rua Mukuru o mujame uetu tji rua munika ko vandu, ⁵Eje otje tu jama, nu ka jari mena ro viungua vio usemba mbi tua ungurire, nunguari jari mo tjimbe tjo tjari Tje, mo makuatero o mape no mapeparisiro uo Mbepo o Ndjapuke, ⁶Eje ndja ungurira kombanda jetu mu Jesu Kriste o Mujame uetu; ⁷Kutja ete tjinga tua sembamisiua no tjari Tje, tu rire o varumate ve ta, otja ko maundjiro uo muinjo uaaruhe. ⁸Etakame indi embo, nu me zeri kutja u zikamise o vina mbi po tuingi, kutja imba mba kambura mu mukuru ve tjevere oku takamisa o viungura o viua. Ovina mbi oviua nu vinandengu ko vandu avehe. ⁹Nunguari sembura omapurira uo ujova no mateterero uo vakuru, no mananasaneno, no maposiro ohunga no veta, orondu imbi o vihinandengu no mungandjo. ¹⁰Humburuka mo mundu ngamua u hongu posio tji ua zu noku mu rongu rumue poo tuviri, ¹¹Amo tjiua kutja ingui ngu ri nao ua zundara nu u katuka, eje tjinga ae rijeta ko mbanguriro o muini. ¹²Ami tji mba hindi Artemas ku ove, poo Tikukis, hakahana oku ja ku ami ko Nikoplis, ami tjinga a mba tia oku ka kara ngo mo kupepera. ¹³Rongerisa Zenas ingui o hahende na Apolos naua, kutja ave ha hepa ko o tjina. ¹⁴Nu imba o vetu uina nga ve rihonge oku pandera po viungura o viua oku vatera pu mape hepua, kutja ave ha rire o vehinavihipe. ¹⁵Avehe imba mbe ri pueena ami ve ku minike. Minika imba mbe tu suvera mo ngamburiro. O tjari nga tji kare pueena ene amuhe. Amen.

Philemon

Chapter 1

¹Paulus o mupandekua ua Jesu Kriste, na Timoteus, o mukuetu, ku Filemon o musuverua nu o muungure pamue na ete, ²Na ku Apia o musuverua, na ku Arkipus o musorondate pueena ete, na ko kereka ndji rim o ndjiuo joje: ³O tjari ku ene no hange oku za ku Mukuru Tate uetu, na ku Muhona Jesu Kriste. ⁴Mbi tja ndangi ku Mukuru uandje aruhe, ame ku zemburuka mo zongumbiro zandje, ⁵Tjinga mbi kara po ku zuva o hunga no rusuvero ruoje no ngamburiro ndji u najo ku Muhona Jesu na ko vakambure avehe, ⁶Kutja o ruuano ruoje mo ngamburiro ru ungurire mo meuriro uo ndjiviro jo tjiungura atjihe o tjiua mu ove mu Kriste Jesu. ⁷Orondu ete tu na o ndjoroka o nene no mazeuparisiro o hunga no rusuvero ruoje, o mitima vio vakambure tjinga a via muna o masuviririro mu ove, mukuetu. ⁸Okutja nangarire mbi na o uvande mu Kriste oku ku rakiza oku tjita itji tji tja puira oku tjitua, ⁹Mena ro rusuvero otji me ningire, ngu mbiri tjimuna Paulus, o murumendu uo zombura o zengi nu nambano uina o mupandekua ua Jesu Kriste. ¹⁰Meku ningire o hunga no muatje uandje Onesimus, ngu mba kuatera mo mapando uandje, ¹¹Rukuru ngu ha ri o munandengu ku ove, nunguari nambano o munandengu ku oven a ku ami; ¹²Ngu mba hindi ku ove rukua, o kutja ove opu ua soku mu jakura, okutja, imbui o mutima uandje: ¹³Ami ngu mba zerire oku mu tizira imba pueena ami, kutja eje e ndji karere po ruveze ruoje mo mapando uo Mbuze o Mbua, ¹⁴Nunguari hi vangere oku tjita o tjina nokuhina maitaverero uoje, kutja o mbatero joje ai ha rire ojo ninikizire, nunguari i ze mo ndero joje. ¹⁵Orondu ngahino eje ua hanikire kueena ove o karuveze uriri, kutja u mu jakurire o ngaaruhe. ¹⁶Nambano ae heri o mukarere, nunguari kombanda jo mukarere, ae ri o mukambure o musuverua, tjinene ku ami, nunguari tjinene oku kapita ku ove, apejeviri, mo njama na mu Muhona. ¹⁷Tji u ndji vara otja o muungure pueena ove, mu jakura tji tjo ndji jakura. ¹⁸Nu tje ku zundira mu tjimue, poo the na o ndjo joje, i varera ku ami. ¹⁹Ami, Paulus mab tjanga neke randje, ami me sutu; nangarire hina ku hepa oku zemburukisa kutja ove o muini una o ndjo jandje ja imbui o muinjo uoje o uini. ²⁰Ii, mukuetu, ndji tjitira o mbatero ndji mu Muhona: eta o masuviririro mo mutima uandje mu Muhona. ²¹Otja tji mbina o ndjiviro ndja jenena jo nduviro joje, mbe ku tjangera ame tjiua kutja ove mo je ku tjita oku kapita imba pu mba ningira. ²²Nunguari rukua ndji tunina o mara: tjinga me itavere kutja mena ro zongumbiro zenu me je ku kotorua ku ene. ²³Epapras, o mukamburua pueena ami mu Kriste Jesu, ue ku minike. ²⁴Markus, Aristarkus, Demas, Lukas, o vaungure va pueena ami va minike uina. ²⁵O tjari tjo Muhona uetu Jesu Kriste nga tji kare pueena o mbepo joje. Amen.

Hebrews

Chapter 1

¹Rukuru Mukuru ua hungirire kuno o vakuru vetu ama ungurisa ovaporofete po tungi mo miano mingi, ²Nu mo majuva nga o maseinina, ua hungira kuna ete a ma ungurisa o Muna ue, ingui ngua zika o kurira o munieta re arihe. Nu muje Mukuru o ma utira mo uje. ³Eje o ndjerera jo ujere ua Mukuru, o jo tjeri o saneno jo ngaro, Noho u tizira kumue ovina avihe nembo ro masa ue, tjaza no ku kohorora omauvi, ua haama pehi mo kuoko o kunene kua Ndjambi uo kombanda. ⁴Eje tjinga a rira o munene po vaengeri, o tje na nda ria peta arire eua tjinene pe na rao. ⁵O ko muengeri une Mukuru ka tjere, "O ove o muna uandje, ejuva ndinondi mba rire iho"? Poo o ku muengeri une Mukuru katjere "ami me rire ihe kuje, neje arire o muna uandje"? ⁶Nu rukuaomukuru tji ma eta o tjiveri mo uje, ma tja, "O vaengeri va Mukuru avehe nga ve rikotamene ku Je." ⁷O hunga no vaengeri ma tja, "eje o ngu ungura ozombepo zo vaengeri ve, no vakarere ve o tururumo to muriro." ⁸Nunguari ko Muna ma tja, O tjihavero tjoje tjo uhona, Arikana Mukuru otja aruhe ngaaruhe; O nguinja jo uhona uo Je o nguinja jo usemba; ⁹Ove ua suvera o usemba nu o tondo o uhasemba, nu Mukuru ingui Munkuru uo Je ope ku soporera no maze uo njoroka ok kapita o vakueni.gnv. ¹⁰Nu Ove, Muhona, ko mbutiro ua jarere o mazikameno uehi, nu o majuru o viungura vio make uo Je. ¹¹Ouo maje jandekua, nunguari ove mo karerere; nu ouo ajehe mae kurupa, tjimuna o mbanda; ¹²Nu Ove mo je janga tjimuna o nguava, nu ouo ma je tanaurua: nunguari ove o tjingeeve, nu o zombura zoje kazena ku janda ko. ¹³Nunguari o ko muengeri une ka tjere nai mo tjikando kaani, Haama pehi ko Kunene kuandje nga tjimba o ngura o vanavita na ove o tjihavero tjo zombaze zo Je? ¹⁴Ovo avehe ka zombepo nde karera, nde hindua oku ka karera imba mbu ma veje ku rumata o ndjamo?

Chapter 2

¹Nunguari opu tuaso ku tjevera tjinene o vina mbi tua zuva, kutja atuha vinguruka movio.²Nu nderi kutja indi embo nda hungirua ijo vaengeri ra urika o uatjiri, nu ongatukiro aihe, noku hinakuzuva akuhe, a vijakura omberero ndjiri jo. ³Matu hupisia vi tji tu hina ku rikendera ko ndjamo o nene ndji? Indji ondjiri o ndjamo ndja tjivisia rutenga i Muhona, naije ku zikamisia kuete imba mbe izuva. ⁴Mo ire otjingejo Mukuru a hatore no vikaneno, no vihimise, no vitjitua pekepeke, no ku jandja ovijandjeua vio Mbepo o Ndjapuke, otja ko mbango je. ⁵Nanguari ka jari ko vaengeri Mukuru ka tuiire ko ouje mbu mauja, imbu mbutu hungira. ⁶Nunguari umue ua zuvarisire kona kumue, atja, "O mundu o tjikuae, ove ngu u rikenda naje? Poo o muna uo mundu ngu u na konatja naje?" ⁷Ua ungura omundu kutja a kare katiti kehi jo vaengeri; nu o mu mbimbire no tjitrone tjo ujere no ndengero. ⁸Ua tua o vina avihe kehi jo zombaze ze. Orundu jari kuje, Mukuru ka tua ovina avihe kehi je, Kena je tjina tja jesa no ku hina kutua kehi jo usemba ue. Nunguari nambano ka tu munu o vina avihe a viri kehi jo usemba ue. ⁹Nunguari tu muna ngua uisia kehi jo vaengeri mo ruveze o rutiti, nu Jesu, a zarekua otjikrone no ujere no ndjozikiro mena ro ku ihamisia kue no ndiro, kutja mo tjari tja Mukuru a rorere kaani o mundu o ndiro. ¹⁰Mo kutja pa purire kutja eje a ungure o muute uo ndjamo jao aihe mo miihamo vie. ¹¹Ku imba avejeviri mbe japura na imba mba japuraa, veno mbutiro imue. Mu nao ka tohoni okutja ovakuatua va punaje. ¹²Ma tja, "Ami me hongonona ena roje ko vakuatua va punaami, ami me imbura kuta kove mokati ko mbongarero. ¹³Nu rukua, "Ami me kambura mu je". Nu rukua, "tara ouami ngui no vanatje Mukuru mbe ndjipa". ¹⁴Mu nao, tjinga imbo vanatje a ve no rupa mo njama no mbindu, ua kara no vina mbio mo muano o tjingeuo, kutja no ndiro peje a njone ingui nguari no masa uo ndiro, o munauvi. ¹⁵Itji jari kutja a kuture avehe imba mo kutiro ndiro mbari kehi jo mapando uo ukarere ozo hupo zao azehe. ¹⁶Otjo tjiri tjinga aeheri ovaengeri mbe vatera, nunguari ozo ndekurona za Abraham. ¹⁷Otji pari no hepero kuje kutja a kare tjimuna o vakuakua va punaje mo muano auhe, kutja a rire o munatjari no mupristeri mutakame mo vina avihe via Mukuru, kutja a papererue omauvi uo vandu. ¹⁸Mo kutja Jesu eje omuini tjinga a ihamua nu noho ua rorua, eje ma jenene oku vatera imba mberi mo marorero.

Chapter 3

¹Nambano, vakuetu o vajapuke, muno rupa mo maisaneno uejuru. Ripureje na Jesu, o muapostolo, no mupristeri o munene uo mahongononeno jo ndjesiro jo mauvi. ²Uari o mutakame mu Mukuru ngue mu zika, otja Mose uina tja takamene mo ndjiuo ja Mukuru. ³Mo kutja Jesu ua varerue o muna ndengu jo ujere ounene pu Mose, mo kutja ingui ngu tunga o ndjiuo uno ndengu oku kapita indji ondjiuo ini. ⁴Orondu o ndjiuo aihe i tungua ijo mundu, nunguari ingui ngu tunga ovina avihe o Mukuru. ⁵Orondu Mose uari o mutakame otjo mukarere mo ndjiuo ja Mukuru aihe, arire o hatoi jo vina mbija vije ku hungirua mo rujaveze. ⁶Nu Kristu o mutakame otjo Muna nguno uvara mo ndjiuo ja Mukuru. Turi mo ndjiuo je, tji tua kakatere no uvande uetu, no maundjiro ngutu rihiva nao. ⁷Nunguari otja o Mbepo Ndjapuke tji matja "Ndinondi tji mua zuu eraka re, ⁸a mu kukutisa o mitima vienu, mo uhazuva, mo ire jo marorero mokuti o ngaango. ⁹Jari indi o vakuru venu tjiva katukire no kundji rora, kombunda ja tjiva za no ku munu o viungura viandje ¹⁰o mirongo vine vio zombura. Nunguari mba pindikiririre o ndekurona ndjo. E tja, 'Ovo aruhe ve pandjara mo mitima viao. Kave tjivirue o viungura via ndje'. ¹¹Otja tjimba janene mo mazenge uandje, 'Kanaa ve hiti mo masuviro uandje.'" ¹²Takamiseje vakuetu, kutja amu ha kara umue uenu nguno mutima omurunde o muhinangamburiro, o mutimko kure na Mukuru o munamuinjo. ¹³Nunguari, zeuparisaneje aruhe, opuuu tjima ri isaneua "ndinondi", kutja ape ha kara umue mo kati kenu ngu ma kukutisiua ijo vineja vio uvi. ¹⁴Orondu tua rira ova pamue na Kristu tjitua tiza no masa mo ngurameno jetu muje, mo mautiro nga ko maandero. ¹⁵Ko mundu ua itji kuaza, "Ndino, tji mua zuu eraka re, a mu kukutisa o mitima vienu, otja mo uhazuva." ¹⁶O uani tjiva, ngua zuva Mukuru na piruka? Ka jari imba avehe mba pita ko Engipte pueena Mose?. ¹⁷Nunguari ua pindikirire uani o zombura o mirongo vine? Ka jari imba mba katukire, imba o turova tuao tu tua uira mokuti o ngaango? ¹⁸Okuani ka janene kutja ka vena ku hita mo masuviro ue, tje he ri ku imba mbe he mu zuvire? ¹⁹Ma tu munu kutja kave pe urire o ku hita mo mo masuviro ue mena ro ku hina ngamburiro.

Chapter 4

¹Nunguari, tjinga o makuizikiri uo ku hita mo masuviro ue, ngunda tjinga ja jandjerua oku kara po, ngatu kare no ndira, kutja ape ha kara umue uenu ngu ma ngara ua kaera jo. ²Orondu tjitua raerua ombuze ombua, otja tjizari. Nunguari o mazuvarisiro ngo ka e kotorere imba mbe hina va uana no ngamburiro na imba mba zuva. ³Nunguari ete mbu tua itavera tu hita mo inga o masuviro, otja tja heja, “Otja tjimba jana mo mazenge uandje, kanaa ve hiti mo masuviro ua Ndje.” Natji peri nao, o viungura vie via manukira mo mautiro uo uje. ⁴Eje tjinga pona pemue a hungirire o hunga nejuva o ritja hambombari, “Nu Mukuru ua suva mejuva o ritja hambombari mo viungura vie avihe.” ⁵Nu rukua o ruteto otji ngero uatja, “Ka ve na ku hita mo masuviro uandje.” ⁶Nunguari, ngunda pa sua kutja tjiva o ku hita mo masuviro ngo, na imba rutenga mba zuvarisirirue ombuze ombua kave hitire mena roku hina nduviro kuao. ⁷Nu Mukuru ua zika ejuva rorive, e riisana “Ndino”, tjinga a hungira mu David, kombunda mo matjangua nga etja: “Ndino tji mua zuu eraka re, a mu kukutisa o mitima vienu.” ⁸Orondu nandaku Joshua ue vepa o suviro, Mukuru ka tja hungira o hunga nejuva ekua. ⁹Okutja ngunda pa sua o

¹⁰Orondu ingui ngua hiti mo masuviro ua Mukuru,, eje ua suva mo viungura vie, tjimuna Mukuru tja tjita imbio vie. ¹¹Nu opu tuaso ku hita mo masuviro ngo, kutja a peha kara umue ngu ma uire mo ngaro ndjo jo ku hina nduviro ndji va tjita. ¹²Orondu embo ra Mukuru rino muinjo nu rino masa, nu e tue oku kapita engaruvio arihe nda upikua kuviri, ri tuera nga koku hana o muinjo no mbepo, uo mauaneno uo matupa no mungo, nu ri jenena o ku nongonona o uripura no zondando zo mutima. ¹³Ka pena tjina tji tja utua tji tja horekua ko mut na kamuaha ko meho ua ingui ngu tua so ku jandja o merizirira. ¹⁴Nunguari mo kutja tuno o Mupristeri o Munene ngua kapita no majuru, Jesu o Muna ua Mukuru, ngatu tize no masa ko merijapuriro uetu. ¹⁵Orondu ka tu na o mupristeri o munene ngu hatu tondjenda no maungundi uetu. Nunguari, tuna umue mo vina vihe ngua rorerue otja ete pendje no kutja kaari no uvi. ¹⁶Nga tu kaende no uvande ko tjitrone tjo tjari, kutja tu jakure o unjanutima notu vase o tjari oku vatera mo ruveze ro hepero.

Chapter 5

¹Orondu o mupristeri o munene auhe ngua toororua mo kati ko vandu, ua zikirua oku kuramena o vandu mo vina mbia tjama ku Mukuru, kutja a jandje ovijandjeua no zombunguhiro zo mauve. ²U jenena o kuungura katiti no rusuvero nai imbo vahatjiua mba pukisiua, mo kutja eje muni tjinga ae ri kehi jo ungundi. ³Mena ra itji, eje uina u so ku jandja o zombunguhiro ko mauvi ue muni, otja tje tjitira o vandu ko mauvi uao. ⁴Kapena ngu ri toorera o ndjozikiro ndji o muini. Nunguari eje ua isaneua i Mukuru, otja Arona tja isanenu. ⁵Nu muano otji ngeuo, Kristu ke ripere o ujere o muini no kuri ungura o mupristeri, nunguari ingui ngua hungira ku je kutja, "O ove o Muna Uandje, ndinondi mba rire iho joje." ⁶Otja tja tjere mo ruveze ruarue, "O ove o mupristeri ngaaruhe, otja ku muano ua Melchizedek." ⁷Mo majuva uo njama je, Kristu ue tupa o zongumbiro no maningiro no mariro uo kombanda no mahoze ku Mukuru ingui ngua jenene oku mu jama mo ndiro, nu ua zuvakerua mena ro hupo je jo ndira ku Mukuru. ⁸Nangarire kutja uari o Muna, ue ri honganga o nduviro mbie mu ihamisa, ⁹Ua puisia, narire ku kaani ngu zuva kuje, o muute uo ndjamo ndji karerera. ¹⁰Ua zikamisiua i Mukuru otjo Mupristeri o munene ko mbunda jo muano ua Melchizedeka. ¹¹Tuna ovingi o ku hungira o hunga na Jesu, nunguari o po pa zeu o ku zuvarisa tjinga a mua rira ove hina nduviro. ¹²Naindi mo ruveze ndui muaso kutja mua rira o vahonge, ngunda mu hepa o mundu o ku mu honganga o vina imbio vitenga vio mbuze ja Mukuru. Mu hepa o maihi, eheri o vikuria o vikukutu. ¹³Orondu auhe ngu nua o maihi kena ndjiviro jombuze jo usemba. ¹⁴Nunguari o vikuria o vikukutu o vio vanene. Imba ovo mba mena ro unene uao ondjiviro jao ndja hongua o ku hana ouua mo uvi.

Chapter 6

¹Nu ngatu jese o mbutiro je mbo ra Kristu, tu jende ko murungu ko mekuriro, atu jesa rukua o mbutiro jo ndanaukiro oku za mo viungura mbia koka, no ngamburiro mu Mukuru. ²Nangarire o mautiro uo mahongerero uo mbapitisimo, o ku jambeka o make, o mbendurukiro jo vakoke, no mbanguriro ja aruhe. ³Matu ungura ihi Mukuru tji majandjere. ⁴Orond u kanaa peurika ku imba mba perue ondjerera, mba rora o tjiandjeua tje juru, mbari o vana rupa mo Mbepo o Ndjapuke, ⁵Nu mba rora indi embo ra Mukuru eua no masa uo mbura ndji mai ja, ⁶Nu mba uira kuarue, kanaa peurika o ku tunina rukua o ko ndanaukiro. Itji o mena ro kutja va paperao Muna ua Mukuru oveni rukua o, nave mu jambururire mo kati ko vandu. ⁷Mo kutja ehi ndi nua o mbura ndji roka ro, nari hapa ovihape ovinahepero ku imba mberi kuninua, indi ihi nda jakura ondaja ku Mukuru: ⁸Nunguari tji ra hapa o makuija no zohongue, karina ndjamo riri popezu noku sengua. O ndjandero jaro o manjosiro ⁹Nu tua itaverisiua ko munda uo vina ovisemba o hunga na ene, vasuverua, ovina o hunga no ndjamo na ndino tu hungira nai. ¹⁰Mukuru tjinga ae heri omuhasemba. Ke naa zembi o tjiungura tjoje no rusuvero ndu ua urikira ena re, mo kutja mua ungurira o vandu ve ovajapuke, nu ngamba muve ungurira. ¹¹Tu zera tjinene kutja auhe uenu ma urike o ndjeverero o tjingero nga ko maandero, kutja mu sembamisa o maundjiro uenu. ¹²Itji o kutja amu ha ngundipara, nu mu rira o vahorere va imba mbe no ngamburiro no muretima rie eta ro makuizikiro. ¹³Orond u Mukuru tja tjita o makuizikiro ku Abraham, ua jana eje muini, tjinga a e ha janene na kaani nguari o munene. ¹⁴Ua tja, " Ami tjiri meku sere o ndaja ne kupe ovandu ovengi. ¹⁵Mu nao, Abrahama ua muna o makuizikiro ko mbundaa tja za no kuundja no muretima. ¹⁶Orond u o vandu ve jana na umue o munene puvo. Ko maandero uo kuhina nduvasaneno, o rujano rurira otjo mazikamisiro. ¹⁷Nu Mukuru tja toora o mukambo oku raisira naua ko varie veta ro makuizikiro o kuhina ku tanaukira o ndinda jo ndero je, ua zikamisa itji no rujano. ¹⁸Uatja tjita tji kutja no vina vivari mbiha tanaurua - mbi peha urika kutja Mukuru a kore ovizeze- ete mbu tua taurira ko ndjeverero, matu kara no kuri zeuparisa tjinene no ku tiza no masa ko maundjiro nga tuua po murungu uetu. ¹⁹Tuna itji otjo ngunde jo uatjiri jo muinjo, o maundjiro nge hita mo urekoto kongotue jo tji tjivikize, ²⁰Ima Jesu, nguaja ko murungu uetu ua hita mo ruveze o ku ketu kuramena. Ua rira o Mupristeri o munene ngaaruhe, otja ko muhingo ua Melchizedek.

Chapter 7

¹Jari Melchizedeka ingui, o mbara ja Salem, o mupristeri ua Mukuru uo kombandambanda, ongua uana na Abrahamama ama zu ko matiro uo zombara nu e mu sere o ndaja. ²Jari kuje Abrahamama ka jandjere o tjitjamurongo tja avihe. Rutenga, o matanauriro ue na re tje jehe kutja, “o mbara jo usemba”, nu rukua o eje “o mbara ja Salem”, o kutja “o mbara jo hange”. ³Ke na ihe, ke na ina, ke na vakurundu, ndji hina mbutiro jo majuva poo o maandero uo hupo. Nunguari ua sana ko Muna ua Mukuru, mo kutja ua rira o mupresteri ko ngaaruhe. ⁴Tara kutja o murumendu ingui ua ri o munene vi, ingui Ihe-jo mihoko Abrahamama kaandja o tjitjamurongo tjo vina mbia katoorua mo tjirua. ⁵Ozondekurona za Levi mbe jakura oviungura vio upristeri vena o uvara uo tjiiveta oku uonga o tjitjamurongo mo vandu, oku za mo vakua o nangarire ovo noho vaza mo ndekurona ja Abrahamama. ⁶Nunguari Melchizedeka, ingui omuhoko ue mbu hina ua varerue muvo, ua jakura o tjitjamurongo okuza mu Abrahamama, nu e mu sere o ndaja ingui ngua ri no makuizikiro. ⁷Ka pena mbata kutja o mundu uo kehi ongu serua o ndaja i ingui o uo kombanda. ⁸Nu mu nao, ovandu mbe koka ve jakura o tjitjamurongo, nu mo muano mbo kua hatoirua kutja u hupa. ⁹Nu mo muano uo ku hungira, Levi ngua jakura o tjitjamurongo, aa sutu o tjitjamurongo ku Abraham, ¹⁰orundu Levi uari mo rutu ro vakuru ve, indi Melchizedeka tja uana na Abrahamama. ¹¹Nai tjiri a i urika mo tjiipristeri tja Levi, (mo kutja kehi ja tjo o vandu va jakurire o veta), peno hepero jaije rukua o kutja omupristeri uarue oku jerururua ko mbunda jo muano ua Melchizedeka, no ku heripurirua okurira ko muano ua Aarona? ¹²Mo kutja otjiipristeri tji tja tanaurua, o veta noho iso ku tanaurua. ¹³Mo kujta ingui uo vina mbi heua o uo muhoko uarue, mu mu hina umue ngua ungurire po Altari. ¹⁴Nai pa kohoroka kutja o Judah umue uetu ma kuaterua, o muhoko Mose mbue hina indi pe utamunine o hunga no vapresteri. ¹⁵Tji ma tuhe tja kohoroka, rukua o nderi o mupristeri omukua o ma zikua mo saneno ja Melchizedeka. ¹⁶Ka pari a pa zikirua mo veta jo njama ndjai hepeua kutja a rire o mupristeri,, nunguari jari otja ko masa uo hupo ndji ha janda. ¹⁷O matjangua je hatoirua nai ko munda ue: “O ove o mupristeri ngaaruhe ko muano uo maheja ua Melchizedek.” ¹⁸Orundu ka po apee rike, erakiza ekuru nda tuua poso mena ro ungundi noku hina mbatero- ¹⁹Mo kutja o veta kaina tjija puisa- nunguari noho o maundjiro ngu mae ngara ja utua, ngu tu ja nao popezu na Mukuru. ²⁰Nu ka jari no ku hina rujano! Varue varira ovapristeri no ku hina rujano, ²¹Nunguari eje ua rira omupristeri no ku toora o rujano rua ingui ngua tja kuje, “Mukuru ua jana, nu kenaa tanaura o uripura: ‘O ove o mupristeri ngaaruhe’”. ²²Na itji uina Jesu o pa jandjera mazikamisiro uo merikutiro kumue ngu ma je ngara. ²³Ovapristeri imbo vakuru vari o vengi mo tjiivarero, tjinga ondiro jeve tjaera o ku karerera mo tjiungura. ²⁴Mena ro kutja Jesu uhupa ngaaruhe, uno tjiipristeri tji tji karerera. ²⁵Nu nao, opa jenena o ku jama avehe katjiri imba mbeja ku Mukuru na je, mo kutja u hupira o ku ningirira vo. ²⁶Orundu tjiri pa puiire kutja tu kare no mupristeri otja ingo, nguri o mujapuke, o muhinandjo, o mukohoke, ngua hanika mo varunde, na tongamisiua kombanda jo majuru. ²⁷Ka hepa, tjimuna ovapristeri o vanene, o ku jandja ozombunguhiro aruhe, rutenga ko mauvi ue muini, ku zambo ko mauvi uo vandu. Eje ua tjita rumue ku avehe, tjinga aeri jandja o muini. ²⁸Nunguari o veta i zika otjo ovapristeri ovanene o vandu mbeno o maungundi. Nunguari embo ro rujano, ndeja kombunda jo veta, ra zika o Muna, ngua sembamisiua ngaaruhe.

Chapter 8

¹Nambano tji ma tuhee otjohi: o mupristeri o munene ngua haama pehi ko kuuoko kunene ko tjitrone tjo maunenene mo majuru. ²O mukarere mo ruveze o rujapuke, otjiranda tjo uatjiri itji Mukuru tja zika, tji tji hazikirue ijo mundu. ³Orond u omupristeri o munene auhe u zikirua oku jandja o vijandjeua no zombunguhiro. Nu nao otji pena o hepero o kara no tjina o ku jandja. ⁴Nambano nderi Kristu uri mo uje, ka tja rira o mupristeri kaparukaze, mo kutja pena imba mbe jandja o vijandjeua otja ko veta. ⁵Ve ungura ojhorera no tjizire tjo vina vie juru. Otja indi Mose tja rakizirue i Mukuru tja ri poo ku uta oku tunga o tjiranda: Mukuru ua tja, "Tara kutja u ungure o vina avihe otja ko muano mbu ua urikirua ko ndundu." ⁶Nunguari nai Kristu ua jakura o tjiungura otjiua tji tja kapita, otja rukua o tjeri o muhanganise uo merikutirokamue o masemba, nga zikirua uo makuizikiro nga kapita. ⁷Nu nandaku o merikutirokamue inga o matenga ka ja ri no tjipo, ka pena otji tjitua o rutja vari tji tja tji paheua. ⁸Orond u indi Mukuru tja vasa o tjipo mo vandu, uatja, "Tareje, o majuva ma jeja- ma ku hungire Mukuru- tji mee ku ungura o merikutirokamue omape no ndjiuo ja Israela, nouo ndjiuo ja Juda. ⁹Ka ina ku kara otjo imerikutirokamue ngumba ungura kueeno vakuru me juva ndi mbeve kambura neke o kuve pitisa mehi ra Engipte. Mo kutja ka ve tjeverere o ku zuva o merikutirokamue, nu ami eha kara na konatja navo-, ma ku hungire Muhona. ¹⁰"Inga o ngeri o merikutirokamue ngu mee ku ungura kueena o ndjiuo ja Israela kombunda uo majuva ngo-, ma ku hungire Muhona. Me tuapo o zoveta zandje mo zondunge zao, nu me ze tjanga mo mitima viao,. Me rire Mukuru uao nu ovo averire o vandu vandje. ¹¹Ka vena kuje ku hongu o mundu auhe o uehi rao, na umue o mukuatupamue nae, a ma vetja, ' Tjiuee Muhona', orond u avehe ma veje ku ndji tjiua, okuza ko mutiti movo nga tji ko munene. ¹²Mo kutja me je ku tjariparera o vitjitua viao ovihaseмба no mauvi uao hinee zemburuka rukua o". ¹³No ku ruka o merikutirokamue "omape", ua heja inga o merikutirokamue o kurira omakuru nu tji tjarira otjikuru no ku hina tjiungura, tji ri po ku zenga.

Chapter 9

¹Nambano nangarire ingo merikuturokumue ingo matenga uina ja ri no zoveta zo kurikotamena no tjiranda tjo uje. ²Mo kutja o tjiranda tja tungirue. Otjiranda itjo tjitenga, mu muari no mazikiro ue rambe, no tjitihe, no mboroto jo ruveze, ja isaneua oruveze orujapuke. ³Kongotue jo tjitjivikize otji tjavari pari no tjiranda, tjaa tji isaneua o o orujapuke muto atuhe. ⁴Tjari ne ezuko ro tjingolto ro moro muua. Rukua o tjari no tjikesa tjo merikutirokamue, tji tja romberue no tjingolto atjihe. Moukoto jari ekopi ro tjingolto ndaa mu tizirua o manna, o nguinja ja Aaron ndjaa injomoka, no maue uo merikutirokamue. ⁵Kombanda jo tjiranda kuari no cherubima ndja tjivikizire otjikamo tjo ndjesiro, mbi tu hina oku jenena oku hungira ko munda ua vio avihe. ⁶Kombunda jo vina imbi tji via za noku tunua, ovapristeri aruhe ija ve hiti me tuuo ro pendje ro tjiranda o ku tjita oviungura viao. ⁷Nunguari o mupristeri o munene erike o nguaa hiti me tuuo oritjavari rumue mo mbura, no ku hina mbindu, tje rijandja o muini, na ko mauvi uo vandu ngu ve hina ku tjia. ⁸O Mbepo o Ndjapuke ja raisa kutja ngunda o tjiranda itjo tjitenga a tja kurama, o ndjira jo ku hita mo ruveze orujapuke muto atuhe ka ruja munika. ⁹Itji jari o tjiisanekero tjo ruveze ndo. Imbi o vijandjeua no zombunguhiro, mbi ja vi ha jandjua nai kavi jenene o ku puisa ourizemburuka uo mukumbe. ¹⁰Ovo vena konatja no vikuria, no vinuua, no merikohero pekepeke uo vitjitua, o zoveta zo rutu ngatji ko ruveze ruo veta ombe. ¹¹Kristu ueja otja o mupristeri o munene uo vina o viua mbia sere oku ja. Ua kapita mo tjiranda o tjinene tji tja pua oku kapita, tji tja ha tungirue no make uo vandu, tji tji heri tjo ndungiro jo uje mbui. ¹²Ka jari no mbindu jo zongombo no zondana, nunguari jari no mbindu je omuini kutja ua hita mo uapuke mbua kapita po rumue ku avehe nu a kambura o marandururiro ua aruhe. ¹³Mo kutja tjeri ombindu zongombo no zonduezu, no ku tjtjua ko mitue vio zongominja mu imba mba tundaka ku japurira ko makohororero uo njama, ¹⁴O po tungapi rukua ombindu ja Kristu, eje ngui no Mbepo ja aruhe ngue rijandjera o muini ku Mukuru no ku hina tjipo, a kohorora ourizemburuka uetu mo viungura mbia koka o ku ungurira Mukuru o munamuino? ¹⁵Nu mena ra itji o muhanganise uo merikutirokamue o mape. Kutja mo tjimbe tjo ndiro ndja tjitirua o marandururiro ua mberi kehi jo merikutirokumue ngo matenga mo zongatukiro zao, imba mba isaneua ve jenene oku jakura o makuizikiro ue ta ra aruhe. ¹⁶Orondu pu pena o ndiero je ta ro muti, o ndiro ja ingui ngue ji ungura ja so ku zikamisiua. ¹⁷Orondu o ndiero je ta i ungura tji pazu no ku kara ondiro, mo kutja kaina masa ingui ngue iungura ngunda a eno muino. ¹⁸Mu nao nangarire indjo ngutasaneno indjo ndenga kaja zikamisirue no kuhina mbindu. ¹⁹Mo kutja Mose tjaza no ku jandja etuako arihe mo veta ko vandu avehe, ua toora o mbindu jo zondana no zongombo, no meja, no zosepa ozo serandu no hyssopa, na tjtja indi embo no vandu avehe. ²⁰Na rire tja tja, "Indji o mbindu jo ngutasaneno indji Mukuru ndje mu raera." ²¹Nu mo muano o tjtingeo, a tjtja o ombindu mo tjiranda no mo vitjuma avihe mbi ungurisiua mo ndemberi. ²²Kehi jo veta, kaani otjina tji kohororua no mbindu. No ku hina matirahiro uo mbindu kapena ndjesiro. ²³Nunguari pari no hepero kutja o visanekero vio vina mejuru vi kohororue no zombunguhiro nda zo vinamuino. Nu nunguari, o vina vie juru oviovini aa viso ku kohororua no zo mbunguhiro nda kapita nda. ²⁴Orondu Kristu ka hitire mo ruveze orujapuke muto atuhe, ndua tungua no make, nduri otjiisanekero tja indo ro uatjiri. Nunguari ua hita mejuru o rini, oku ka munika po murungu ua Mukuru mena retu. ²⁵Ka ire ngo kutja eke rijandje omuini po tuingi, otja o mupristeri o munene tjaa tjiti, ngu hita mo ruveze orujapuke muto atuhe ombura no mbura no mbindu jarue. ²⁶Nderi nandaku peri nao, uari a aso ku ihamisiua po tuingi oku za ko mbutiro jo uje. Nunguari nai ua munika ko maandero uo uje, oku isamo o uvi no meripunguhiro ue o muini. ²⁷Otja omundu tjipa zikua kutja ate rumue, nu kombunda ja nao peje ombanguriro, ²⁸Nu uina, Kristu ua jandjua rumue oku isamo o mauvi uo vengi, nu mee ku munika o rutjavari, ae hina ku jera ouvi, nunguari ameere o ndjamo ja imba mbe muundja.

Chapter 10

¹Orundu o veta ojo tjinga ai iri o tjizire tjo vina oviua mbima ja, nu ai heri o mbunikiro jo vina mbio vini. Imba mbeja ku Mukuru ka naa ve puisia ijo zombunguhiro inda ovapristeri ndu veeta o mbura no mbura. ²Apeheri nao, ozombunguhiro nandaku kaze kuramisirue oku jandjua? Mo kutja overikotamene itja ve kohororua po rumue nu a ve kara no urizemburuka uo uvi. ³Nunguari no zombunguhiro ndo pena muna o mazemburukisiro uo uvi o mbura no mbura. ⁴Orundu tji peha jenene kutja o mbindu jo zonduezu no zongombo isako mauvi. ⁵Nu Kristu tjeja mo uje, uatja, "O zombunguhiro, no viijandjeua ka muvi zerire, nunguari o rutu mua tunina ami; ⁶no viningiririsia viao vijandjeua, no vijandjeua viao uvi ka mu karere no mutjato mu vio. ⁷Ne tja, "Tara, ouami ngui-otja tjipa tjangua o hunga na ami mo rumango- oku tjita o mbango jo je, Mukuru". ⁸Rutenga uatja, "Ka jari ozombunguhiro, no vijandjeua, poo viningiririsia viao vijandjeua poo ovijandjeua viao uvi mbi ua zerire. Poo uina ka ua ri no rutjato mu vio," Imbi jozombunguhiro nde jandua ko tjiveta. ⁹Kuzambo a tja, "Tara, ouami ngui o ku tjita o mbango jo je". U isapo omeritunino ingo matenga oku zikamisa inga o jetjavari. ¹⁰Mo ndero ndjo, tua japurirua mo mbunguhiro jo rutu rua Jesu Kristeu po rumue ku avehe. ¹¹Ejuva ne juva omupristeri auhe u kurama na zuvarisa, ama jandja ozombunguhiro tjingezo aruhe- ozombunguhiro nde hina maze isamo mauvi. ¹²Nunguari Kristu tja jandja o mbunguhiro imue ja aaruhe ko mauvi, ua haama pehi ko kuuoko kunene kua Mukuru. ¹³U undja ngatji ovanavita ve tji ma ve ungurua o tjihavero tjo zombaze ze. ¹⁴Orundu no tjiandjeua tjimue eje ua puisa ngaaruhe imba mbu mave japurua. ¹⁵O Mbepo o Ndjapuke uina itu raisira. Rutenga utja, ¹⁶"Indji o o ngutasaneno ndji mee ku ungura kuena ovo kombunda jo majuva ngo, ma ku hungire Muhona. Ami me tuamo o zoveta zandje mo mitima viao, nu ee ze tjanga mo zondunge zao." ¹⁷Nu a ueza, "O mauvi uao no kuhina veta hinee zemburuka ko rukua." ¹⁸Nambano pu peno ndjesiro ja imbi, kape tjina ombunguhiro jo mauvi rukua. ¹⁹Nambano, vakuetu, tuno uvande oku hita mo ruveze o rujapuke kutu kapita no mbindu ja Jesu. ²⁰Indji oo ndjira ombe jo ku hupa ndje tu utira no tjitjivikize, tjingairi, no njama je. ²¹Mo kutja tuna o mupristeri o munene ngu ri kombanda jo ndjiuo ja Mukuru, ²²nga tu riame no mitima vio uatjiri mo mazikamisiro nge ura mo ngamburiro, o mitima vietu a via tjatjua oukohoke mo urizemburuka uo uvi, no tutu tuetu a tua kohua no meja o makohoke. ²³Ngatu kakatere no kuhina ku teratera ko maundjiro ngutu hongonona, mo kutja ingui ngua kuizika o mutakame. ²⁴Ngatu ripurire ko ku tokasanena o rusuvero no vitjitua o via. ²⁵Atu jesa o mauaneno ua pamue, otja tjiva tji va tjita. Nunguari, ngatu zeuparisanee, indi tjinene tji matu munu ejuva ama rija popezu. ²⁶Orundu tjitua tjitire uina ouvi tji tua zu noku jakura o ndjiviro jo uatjiri, ombunguhiro jo uvi kaitjipo rukua. ²⁷Nunguari, pena omaundjiro jemue uo mburuma uo mbanguriro, no muriro o mu vaure mba u je ku nina o vanavita na Mukuru. ²⁸Kaani auhe nguha tonda o veta ja Mose ija koka no ku hina tjari kehi jo zohatoi mbari poo ndatu. ²⁹Ombanguriro ndja kapita pu peta pi ndji ma munu kutja ja puira ingui ngua jatajata kehi jo zombaze, ngua vara ombindu jo ngutasaneno otjo - ombindu indji ma japurirua - na jamburura o mbepo jo tjari? ³⁰Mo kutja matu mu tjiua ingui ngua tja, "Oku sutisa no mazenge o kuandje; me mu sutire." Nu rukua, muini, "Muhona ma pangura o vandu ve." ³¹O tjina o tjitirise oku uira mo make ua Mukuru o munamuinjo. ³²Nunguari zemburukeje o majuva inga nga kapita, inga tji mua zire noku jerisia mu mua zarere o tjirua o tjinene tjo mihihamo; ³³Oruveze rumue mua jesirue mo zondjambu no ndatumisire, nu itji amu hanasana na imba mbu ja ve tjitua nao. ³⁴Orundu ene muari no ndjenda na imba mbari ovakamburua, amu jakura no ndjoroka o mapundiro uo vina vienu. Ija mu tjiua ene o veni kutja muna o rutumbo ndua kapita o rukarere. ³⁵Nu amu imbirahi o upandi uenu, mbuna o ndjambi o nene. ³⁶Orundu ma mu hepa o muretima kutja tji mua zu noku tjita o mbango ja Mukuru, ma mu jakura tji mua kuizikirua. ³⁷"Mo karuveze o kasupi, ingui ngua so kuja me ja, nu kena ku uomba." ³⁸Ingui o musemba uandje ma hupu no ngamburiro. Nunguari tje rinutire o mbunda, o muinjo uandje ka naa u tjaterua muje." ³⁹Nunguari ka uete vemue va imba mbe jaruka o mbunda ko manjoneno, nunguari turi puna imba mbeno ngamburiro jamo minjo viao.

Chapter 11

¹Nambano o ngamburiro o ku sembamisa o vina mbi undjua no kara no uatjiri uo vina mbi hija munika. ²Mu kutja mena ra itji ovakuru va jakurirua ongamburiro jao. ³No ngamburiro tu pangununa kutja o mauje ja ungurua ne rakiza-mbo ra Mukuru, kutja mbi munika ka via ungurirue o kuza mu mbi munika. ⁴Jari mo tjimbe tjo ngamburiro Abela tja jandja o mbunguhiro ndja kapita o ja Kaina, eje pa hongononenua kutja o musemba, na Mukuru ua hungira o naua ko munda ue mena ro vijandjeua vie, nu no ngamburiro Abela ngunda u hungira, nandarire ua koka. ⁵Jari mena ro ngamburiro Enocka tja toorerua kombanda kutja a ha munu o ndiro. " Ke naa ua vaseua, meo kutja Mukuru tjandje ue mu toora." Orundu ko murungu ua tja toorua, pari no mahongononeno uo kutja ua tjatera Mukuru. ⁶Nambano noku hina ngamburiro kape jenene kutja u mu tjatere. Orundu peno hepero kutja kaani ngu meja ku Mukuru uso ku kambura kutja okeri, no o mujandje uo ndjambi ku imba mbe mu paha.. ⁷Jari mo tjimbe tjo ngamburiro Noah, tjaza no ku peua erongua ro majuru ko munda uo vina mbi hija munika, no umune ua Mukuru ua tunga o Araka o ku jama ovo ndjiuo je. No ku tjita itji, ua pangura o uje narire o munie ta ro usemba o ko muhingo uo ngamburiro. ⁸Jari no ngamburiro kutja Abraham tja isaneua, ua tjita otja pa heua nu a piti ai ko ruveze nduari o ku ka kambura otja eta. Ua pita ai, a e hina ku tjia ku mai. ⁹Jari no ngamburiro tja turire mehi ro makuizikiro otja o uambangu. Ua kara mo viranda pueena Isaka na Jakova, o varumate ve ta ro makuizikiro pueena e. ¹⁰Mo kutja eje ua tarere ko murungu tjihuro itji ombutiro, no muperende no mutunge uatjo nguri Mukuru. ¹¹Jari no ngamburiro, na indi Sara eje muni uari ongandji, ua jakurire o masa uoku kuta o ungundi. Itji tja karapo na indi ua raa kurupa tjinene, orundu eje ua varerue otjo mutakame ingui ngua peua omakuizikiro. ¹²Nunguari, oku za mo munda umue, ngua ri poo ku koka - mua kuatua ozondekurona ozengi tjimuna o muheke uo mukuro uo kuvare. ¹³Jari no ngamburiro nu imba avehe vata a vehija jakura omakuizikiro. Nunguari, va muna nu ave minikire ko kure, nu va itavera kutja ovo o va mbangu nu ovataure mo uje. ¹⁴Orundu imba mbe hungira ovina imbio, ve raisa kutja ve paha ehi rao o veni. ¹⁵Nu nderi ija veripura nehi ku va zire, vari no ruveze ro ku jenena o ku jaruka. ¹⁶Nunguari otja tjiperi, vezera ehi eua tjinene, ndiri o re juru. Nu Mukuru ka tohoni oku isaneua Mukuru uao, eje tjinga ae ve tunina o tjihuro. ¹⁷Jari no ngamburiro, Abraham tja rorua, ua jandja Isaka. Jari o muna ue omukuatua erike ngua jandja, ingua jakurire o makuizikiro. ¹⁸Jari ku Abrahamu ku kuaza, " O mu Isaka mu ma muje ku isanenua ondekurona joje." ¹⁹Abrahamu ija itavere kutja Mukuru ma jenenene oku pendura Isaka mo vakoke, nu mo maheja uo vivarero, jari muuo tjemu jakura. ²⁰Jari rukua o no ngamburiro na mo vina mbi maa vija Isaka ua sera Jakova na Esau o ndaja. ²¹Jari no ngamburiro kutja Jakova, tji ja koka, ua sera ovanatje vazandu va Josefa avehe o ndaja. Jakova ue rikotamene, ae ritandere ko nguinja je. ²²Jari no ngamburiro Josefa, ondjira je jo ndjandero tji jari popezu, ua hungirire o hunga no rutjindo ruo vanatje va Israel o kuza ko Egypte nu a jandja o marakiza o hunga no matupa ue. ²³Jari no ngamburiro kutja Mose, tja kuatua, ua horekerua o mieze vitatu ijo vakuate ve, mo kutja va muna kutja okanatje okaua. Kaa ve tira e rakiza ro Mbara. ²⁴Jari no ngamburiro kutja Mose, tja za noku kura, ua panda oku isaneua o Muna uo musuko ua Pharaoh. ²⁵Ua toorora oku tjindua navi puna o vandu va Mukuru pendje no ku viara no vina vio mutjato uo uvi mo ruveze o rusupi. ²⁶Ua varere kutja o ndjambu jmena ra Kristu o nene o tja orutumbo o runene ndua kapita o vihuze via Egypte, orundu eje ua tarere ko murungu ko ndjambi je. ²⁷Jari no ngamburiro kutja Mose a pite mo Egypte, ka a tira o mazenge uo mbara, mo kutja ua tjinda o uzeu tjimuna nguaa munu ingui ngu ha munika. ²⁸Jari no ngamburiro tja tiza o marurumino, no matjatjero uo mbindu, kutja o muzepe uo viveri a ha tunu viveri vio vazandona va Israela. ²⁹Jari no ngamburiro tji va jenena o ku konda o Muronga uo Ndeka tjimuna mave kapita kombanda ehi e kukutu. Nu ova Egypte tji va rora oku tjita tji va niniua. ³⁰Jari no ngamburiro o tuuata tua Jeriko tjitua uira pehi, tji tua za noku kondorokua o majuva hambombari. ³¹Jari no ngamburiro Rahab inguo o mukorundu tjeha tire pueena imba o vehena nduviro, mena ro kutja ua jakura o vavorore vo mbuze no hange. ³²Mbi tjevi rukua oku kapita? Orundu o ire kaina kundji jandjera tjimba serekarere o hunga na Gideona, na Baraka na Samsona, na Jefta, na Davida uina, na Samuela, no hunga no vaprofete. ³³Jari no ngamburiro kutja ve taarere o mauhonapare, o usemba mbua zikama, ave jakura o makuizikiro. Va kuramisa nave pata o vinjo vio zongejama, ³⁴a ve zemisa omasa uo muriro, ave heza mo hongu je ngaruvio, ave peua o masa, tji vari ovingundi, ave rire o vanamasa mo vita, nave taara o vimbumba vio vita.. ³⁵Ovakaendu va jakura ovati vao no mbendukiro. Varue va tatumisiua, no ku hina ku jakura o nguturiro, kutja ve e ku rora o mbendukiro mo vati o mbua oku kapita. ³⁶Nu tjiva va rora o marorero uoku jambururua no zongora, nandarire ozoketanga no ndorongu. ³⁷Va vetua no maue. Va kondua mokati tuvari. Va zepeua nengaruvio. Ija ve rianga mo mikova vio zondvu no mikova vio zongombo. Vari ovasiona , ava ninikiziua noku tatumisiua. ³⁸O uje ka ua ri no ndengu navo. joku ve tumba. Ija ve rianga mo vikango na mozo ndundu, na mo tupoko, na mo mina vio mehi. ³⁹Nandino ovandu mba avehe va

jakurirue i Mukuru mena ro ngamburiro jao, ka ve jakurire o makuizikiro. ⁴⁰Mukuru uetu tunina otjina tj tj
kapita, kutja no kuhina ete ave ha puisuia.

Chapter 12

¹Nu mo uina, kutja tua koverua ijo tjikamba o tjinene zohatoi, nga tu tue ko tjikoro o haveha aihe no uvi mbu rimanga muete o upupu. Ngatu tupuke no ku hina ku ivaiva, o tjikara tji tja tuua po murungu uetu, ²Ngatu purateneje ku Jesu, nguri o muute no mutune uo ngamburiro jetu. Mena ro kutja ondjoroka ndja tuua po murungu ue, ua tjinda ouzeu uo tjikoroise, a njengura o honi, nu a haama pehi ko Kunene ko tjirone tja Mukuru. ³Nu ripuree naje, eje ngua zarere o mbata ndji tambo kuza mo varunde mbe pirukirire, kutja amu ha urua no ku ngundipara mitima. ⁴Ene ngunda ka mu ja panda poo ku kondja no ku pando uvi nga ko mbindu, ⁵Nu mua zemba o matokero nge mu heja otjo vanatje, “Muna uandje, o toora oupupu o mberero ja Muhona, poo orua tji mo rongua i je. ⁶Orondu Muhona u vera imba mba suvera, nu u viura kaani omuatje jakura.” ⁷Iririree o ndatumisire otjo mberero. Mukuru umu tjindi otja o vanatje ve. Orondu o muatje une ihe ngue ha vere? ⁸Nunguari tji u ha ku verua, ingui ovandu avehe ngu ve no rupa muko, okutja o uene o makombezumo, ka ene ovanatje ve. ⁹Rukua, tuari noo k otate mo njama mbuja vetu vere nu tue ve tengere. Nu tuso ku rijandja pu peta pi kehi jalhe uo zombepo nu tu hupe! ¹⁰Oo tate ija vetu vere oire osupi mo kutja aa veripuriro naua. Nunguari Mukuru u tu verera ondjambi jetu, kutja tu jenene oku kara no rupa mo ugapuke ue. ¹¹Ka pena mberero mu nai ndji ngara i jeta o ndjoroka, nunguari o i tjitirua o ruhoze. Kombunda ijeta otjihape tjo hange tjo usemba ku imba mba hongua ijo. ¹²Munao zeupariseje omake uenu nga rekareka no zongoro ndozo mbupu. ¹³Ungureje ozondjira nda teremana zo zombaze zenu, kutja inda nda remana aze ha pihuka, nunguari ze verurue. ¹⁴Kondjisa o hange kuno o mundu auhe, no ugapuke, mo kutja no kuhina uo kapena ngu ma munu Muhona. ¹⁵Tjeveree kutja apehina ngua kaere o tjari tja Mukuru, nu no muze uo ururu auha hapa na utjiti oumba, kutja o vengi ave ha tundua ijo, ¹⁶nu kapena kaani o muvakire poo ngua tundara otja Esau, ingi ko tjikuria tjo ire imue ngua randisa onguatero je. ¹⁷Orondu ene mamu tjiua kutja kombunda, tja zera oku kambura eta ro ndaja, eje ua pandeua, mena ro kutja ka muine oruveze ro ndanaukiro, nandarire tje i pahere no mahoze. ¹⁸Orondu ka mu jere ko ndundu ndji mapeja ai tunua, o ndundu jo muriro mbu jaka, ondorera, omazororero, no tjivepo-tjo-mbura. ¹⁹Ka mu jere ko mbosiro jo hiva, poo keraka ndi hungira omambo inga o verizuve nguve riheka kutja embo rarue ariha hungirua kuvo rukua. ²⁰Ovo tjinga avehe peurire oku tjinda indi e rakiza, “Nandarire o tjipuka tji tja tunu ko ndundu, nga tji te no maue.” ²¹O ndirise jari o mbunikiro indji Mose tja tja, “Mba uruma tjinene nu me zezera.” ²²Nunguari, mueja ko ndundu Sion, na ko tjihuro tja Mukuru o munamuinjo, Jerusalema tje juru, na ko majovi omurongo uo vaengeri mo ndjoroka jo mbongarero. ²³Mueja ko mbongarero jo kereka jo tjiveri, tji tja tjangisiua me juru. Mueja ku Mukuru, o Mupangure ua avehe, na ko zombepo za imbo vasemba nda puisia. ²⁴Nu mueja ku Jesu, o Muhanganise uo ngutasaneno indjo mbe, na ko matjatjero uo mbindu ndji hungira o vina o viua oku kapita ombindu ja Abela. ²⁵Taree kutja amu ha panda ingui ngu ma hungire. Mo kutja tji vaha hezire tjiva panda ingui ngue ve tjivisa mo uje, katiti mapeja atuha heza tji tua tanaukiro ingui ngu tjivisa o kuza mejuru. ²⁶O ruveze rumue, eraka re ra njinganjingisa ehi. Nu nambano ua raa natja, “O tjikando o tjikua o hina ku ngjanganjingisa ehi porue, nunguari no majuru uina.” ²⁷Omambo nga, “o tjikando o tjikua,” mae hee o maisapero uo vina mbi mbia njinganjingisiua, okutja, imbi mbia ungurua, kutja o vina imbi mbi ha njinganjinga vi seue po. ²⁸Munao, o ku jakura o uhonapare mbu hina ma u njinganjingisiua, ngatu tje ndangi, nu mo muano mbui turi kotamene ku Mukuru no ndengero no ndira. ²⁹Orondu Mukuru uetu o muriro o munjanjaure.

Chapter 13

¹Orusuvero ko vakambure nga ru karerere. ²Amu zemberi oku jakura o vaenda, mo kutja itji tjiva va jakura o vaengeri ave hina ku tjia. ³Zemburukee ovakamburua tjimuna muri momapando puna vo. Zemburukeje imba mbe, tumbua navi tjimuna ene uina muri puna vo mo rutu. ⁴O rukupo nga ru tjindue no ndjozikiro i avehe, nu mbete jo rukupo ngai tiziue no ukohoke, mo kutja Mukuru ma pangura o vakorondupare no vavakirasane. ⁵O ngaro jenu ngai kare no kuhina rusuvero ro vimariva. Rijenenseje no vina mbi muna vio, orondu Mukuru eje ua tja, “Ami hinee muesa, poo noho hinee mu imbirahi. ⁶Ngatu rijenenseje kutja tu kare no uvande uo kutja, “Muhona eje o muvateru uandje; hina ku tira ko. O mundu matji tjiti ije ku ami?” ⁷Ripurireje ko vanane venu, imba mba hungira embo ra Mukuru ku ene, nu ripureje ndjadero jo meritjindiro uao. Horeree ongamburiro jao. ⁸Jesu Kristu ri tjimue erero, na ndino, na ko ngaruhe. ⁹Amu pukisiua ijo mahongero pekepeke ua mbangu. Orondu oko kuua kutja o mutima u zeuparisieue no tjari; ku ku heri no vikuria mbiha vateru imba mbe kaenda na vio. ¹⁰Ete tune ezuko ro mbunguhiro, ndiri kutja imba mbe ungurira mo tjiranda kave na usemba uo kuria. ¹¹Orondu o mbindu jo vitumbua mbia tita omauvi i jetua ko mupristeri o munene mo ruveze orujapuke, ngunda o tutu tuao a matu njosirua pendje no maturiro. ¹²Nu Jesu eje uina ua ihamisiua pendje jo mujero uo tjihuro, kutja a japure o vandu no mbindu je. ¹³Ngatu jende ku je pendje no maturiro a tua tjindi o ndjambu ndja kara mo. ¹⁴Orondu katuna o tjihuro o tji karerere imba. Nunguari tu paha itji tji ma tji ja. ¹⁵Muje, tua so kutja aruhe tu jandjera o mbunguhiro jo ndangero ku Mukuru, ondangero ndjiri o tjihape tjo mina vietu ama tu hongonona ena re. ¹⁶A tu zemberi oku tjita o uua, noku hanasana, mo kutja o zombunguhiro tjina ndo Mukuru me tjaterua tjinene. Zuveje nu mu rijandjera ko vanane venu, mo kutja ve tjevera o minjo vienu otja mbu ma veje ku jandja ourizirira. ¹⁷Zuveje kutja o vanane ve tjite itji no ndjoroka, ku ku heri no kuinakuina, itji kana tji kara no mbatero kuene. ¹⁸Tu kumbiree, mo kutja tuna o ngamburiro kutja tuno urizemburuka o uua nu tuna o ndero jo ku hupa naua mo vina avihe. ¹⁹me mu toko tjinene kutja itji, kutja mbi kotorue mo kamanga. ²⁰Nambano Mukuru uo hange, ngua pendura o vakoke o murise o munene uo zondru, Muhona uetu Jesu, no mbindu ndji karerera jo ngutasaneno, ²¹Nge mupe ovina avihe oviua o ku tjita ombango je, ama ungura muete tji ma tji tjata kuje, mu Jesu Kristu, ku je nga irire o ujere aruhe nga aruhe. Amen. ²²Nambano me mu toko ene, vakuetu, kutja mu kare nembo ro mazeuparisiro ndi mbe mu tjangera ousupi. ²³Tjiuee kutja o mukuetu Timoteusa ua kuturua, nu ngu nga mee ku mu muna puena ene tjinga eja kamanga. ²⁴Minikee o vanane venu avehe no vandu avehe ovajapuke va Mukuru. Imba mbaza ko Italy ve mu minike. ²⁵Otjari nga tji kare puna ene amuhe.

James

Chapter 1

¹James, o mukarere ua Mururu, no uo Muhona uetu jesu Kriste, ko mihoko imbio murongo na vivari mbia rimbarera pendje, Minikee: ²Vakuetu, varee avihe otja o ndjoroka, tji mamu uire mo marorero pekepeke, ³Ama mu tjia kutja o marorero uo ngamburiro jenu je tjita kutja mu kare no muretima. ⁴Nunguari jandjeree o muretima oku mana o tjiungura tjao o tji puise, kutja mu jenene oku rira o vapue, nu mba manuka, mbe hina tji ve hepa. ⁵Nunguari tji pena umue uenu ngu hepa o unongo, eje nga ningire ku Mukuru, ngu jandja ku avehe uriri, nokuhina mberero, nu ma u jandjeua ku je. ⁶Nunguari eje nga ningirire mo ngamburiro, ae hina ku ivaiva mu tjimue. Orondu ingui ngu ivaiva uri tjimuna o zongazona zo muronga, mbu hingua noku takua ijo mbepo. ⁷Orondu o mundu ingo ngee ripua kutja ma jakura tjimue oku za ku Mukuru; ⁸Eje tjinga ae ri o mundu uo uripura o tjikapevari, ngu hina ngurameno mo zondjira ze azehe. ⁹O mukambure o musiona nga joroke mo majerero ue, ¹⁰Nu ingui o mutumbe mo maheruriro ue, eje tjinga ama koka tjimuna o ngara je hozu. ¹¹Orondu e juva tjinga a ra utu oku ronda no mutenja mbu mau njosa, ri kukutisa e hozu nu o ngara jar o a i uire pehi, nu o uua uo muhapo ua jo au zengi: Mo muano o tjingeuo o mutumbe otji ma zengire mo miano vie. ¹²O munandaja o mundu ngu zara o marorero, orondu eje tja zu noku tona, eje ma munu e kori ro utoni ro muinjo, indi Mukuru nda kuizika ku imba mbe mu suvera. ¹³Ape ningi o mundu tji ma rorua ngua tja, “Ami me rorua i Mukuru. Mukuru tjinga ae ha rorua ijo uvi, nu The ha roro nangarire umue. ¹⁴Nunguari auhe u rorua tja nanenua kuarue ijo zonduma ze o muini nu a ze mu orereke. ¹⁵Nu o zonduma tji za zu noku jacana ze kuata o uvi: Nu o uvi tji ua zu noku kura nga tji ua jenene u kuata o ndiro. ¹⁶A mu puka vakuetu o vasuverua. ¹⁷O tjiandjeua atjihe o tjia, no tjiandjeua atjihe tji tja puisia tji za kombanda, nu tji rauka oku za ku ingui lhe uo zondjerera, ingui ngu hina matanaukiro poo o

tjizire tjo mavingurukiro. ¹⁸Eje ue tu kuata mo mbango Je o muini Nembo ro uatjiri, kutja ete tu kare tjimuna o vihape Vie o vitenga oku za mu imbi avihe mbia uta. ¹⁹Nu vakuetu o vasuverua, opu tua soku hakahana oku zuva, oku jenda katiti oku hungira, oku jenda katiti oku pindika. ²⁰Orond u o mazenge uo mundu ka je ungurire o usemba ua Mukuru. ²¹Opu mua soku umba ko tjikoro o ndova aihe, no ma tananeno ajehe uo uvi, amu jakura mo merisusuparisiro Embo indi nda kunua, ndi ma ri jenene oku jama o minjo vienu. ²²Nunguari rirere o vatjite ve Mbo, nu amu rirere o vazuve uriri, nu a mu ripukisa o veni. ²³Orond u auhe ngu ri o muzuve ue Mbo, ae he ri o mu tjite ua ro, u asana ko mundu ngu ma tara o murungu ue mo tjiritarero: ²⁴Orond u eje u ri muna, nu a kaenda, nu tjimanga a zembi kutja ua ri vi. ²⁵Nunguari auhe ngu ma tara mo veta o mbua jo ngutukiro, nu a kara mu jo, ingui tjinga ae he ri o muzuve ngu zemba, nunguari o mutjite uo viungura, ma serua o ndaja mu itji tji ma tjiti. ²⁶Nu tjimuna umue mokati kenu ngu me rivara kutja o munaukambure, nu aha uorere eraka re, nunguari a pukisa o mutima ue o muini, o ukambure uo mundu ngu o mungandjo. ²⁷O ukambure o ukohoke mbu ha tundakere po murungu ua Mukuru nu nguri Tate, ouo imbui, oku varura o zoseua no vahepundu mo mihihamo viao, no mundu oku ritjevera o muini nokuhina tjipo tji tja za mo uje.

Chapter 2

¹Vakuetu, a mu kara no ngamburiro mo Muhona uetu Jesu Kriste noku tara o vandu ko vivara. ²Orondu tjinga a peja o mundu ngue rihara ngu na o kareinga ko ngoldo ko munue, na tji peja o musiona ngua zara o mituaro mbi hina mbuiro, ³Nu a mu jandja o ndengero ku ingui ngua za o mituaro vio ndengu, nu a mu tja ku je, “haama imba po ruveze o ruua,” nu ku ingui o musiona a mu tja kurama mbena, poo “haama pehi imba kehi jo tjihavero tjo zombaze zandje; ⁴Tjandji nao ka mu tjitire o ngarera mokati kenu, nu ka mu ririre o vapangure no uripura o urunde? ⁵Purateneje vakuetu o vasuverua, Tjii Mukuru ka toororere imba o vasiona vo uje mbui oku rira o vatumbe mo ngamburiro no varumate ve ta ro uhonapare imbui mbua kuizika ku imba mbe mu suvera? ⁶Nunguari ene mu tengurura ingui o musiona. O vatumbe ka mbe mu tua kehi jo ninikizire noku mu nanena ko vihavero vio mbanguriro? ⁷Ka mbe jamburura Ena indi e ua ndi mua isanenua mo? ⁸Tji mua jenenisa o veta jo uvara otja ko matjangua, “ove mo suvere o muraranganda uo je, tjimuna ove o muini,” tjandji ma mu tjiti naua. ⁹Nunguari tji mamu tara o vandu ko vivara, tjandji ma mu tjiti o uvi, nu ma mu pangurua ijo veta otja o vakatuke. ¹⁰Orondu auhe ngu ma takamisa o veta aihe, nunguari a putara me pu rimue uriri, tjandji ua tura o ndjo joku katuka o veta aihe. ¹¹Orondu ingui ngua tja, “Ko na ku katuka ko ko rukupo,” uina ua tja, “kona ku zepa ko o mundu.” Nu tji u hina ku katuka ko rukupo, nunguari o zepa o mundu, ove tjandji ua rire o mukatuke uo veta. ¹²Opu mua soku hungira noku tjita tjimuna imba mbu ma ve je ku pangurua ijo veta jo ngutukiro. ¹³Orondu ingui ngu ha karere no tjari ma pangurua nokuhina tjari, nu itji o tjari tji nata o mbanguriro. ¹⁴Vakuetu, ma pe kotora tjike o mundu tji ma tja u no ngamburiro, nunguari ae hina vitjitua? O ngamburiro mai jenene oku mu jama? ¹⁵Tji pena o mukambure o murumendu poo o mukaendu ngu ri muzu nu ngu kara aehina vikuria aruhe, ¹⁶Nu umue uenu tja tja ku je, Kaende mo hange, kara no upiu nu u kute, nunguari e he mu pe o vina mbi mavi hepiua ijo rutu, mape vatere tjike? ¹⁷Nu uina o ngamburiro, tji i hina vitjitua, ja koka tjinga air i peke. ¹⁸Nunguari o mundu umue ma jenene o kutja, ove u no ngamburiro, ami mbi no vitjitua. Ndji raisira o ngamburiro joje ndji hina vitjitua, nu ami me ku raisira o ngamburiro jandje mo vitjitua viandje. ¹⁹U itavera kutja kun a Mukuru umue; u tjita naua: No zombepo o zombie ze itavera na ze zezera. ²⁰Nunguari kona ku zera, arikana mundu o mungandjo, kutja o ngamburiro ndji hina vitjitua ja koka. ²¹Tate uetu Abraham ka zembamisirue ijo vitjitua indi tja jandjere o muna ue Abraham po tjipunguhiro are? ²²Mamu munu kutja o ngamburiro i ungurira mo vitjitua, nu o ngamburiro i puisirua mo vitjitua? ²³Nu o matjangua a rire tji ja jenenisiua nge tja, “Abraham ua itaverere Mukuru, nu itji tja varerua ku je otja o usemba nu ej a isaneua e panga ra Mukuru. ²⁴Mamu munu nao kutja, o mundu u sembamisiua vi ijo vitjitua, ae heri ijo ngamburiro poruajo. ²⁵Mo muano o tjingeuo, Rahab ingui o mukorundu uina ka sembamisirue ijo vitjitua tja jakurire o vahindua nu e ve pitisa nondjira jarue? ²⁶Orondu otja indui o rutu ndu hina mbepo tji rua koka, o ngamburiro dnji hina vitjitua uina otji ja koka.

Chapter 3

¹Vakuetu, amu rire o vahonge muvengi, ete tjinga a ma tu je ku kara no mbanguriro o ndeu oku kapita. ²Orondu atuhe tu putara mo vina o vingi. Tji pena umue ngu ha putara moku hungira, ingui o mundu gue kura, ngu jenena oku tua o rutu rue aruhe kehi jo mbango je. ³Taree, tu tua o vitoma mo vinjo vio ukambe, kutja o uo u zuve kuete, nu a tu tumburire o tutu tuao atuhe akuhe. ⁴Taree uina kutja o viskepi o vinene pup e tapi, no kutja vi hingua ijo vivepo o vinamasa vi, nunguari vi tumburirua akuhe o muhinge ku ma vanga no karuheto o katiti. ⁵Mo muano o tjingeuo eraka o kanepo o katiti, nu ke ritangera o vina o vinene. Taree kutja o ka muriro o katiti ke njosa vi o tjihua o tjinene. ⁶Nu eraka o muriro, o uje uo urunde. Eraka otji r azikua mokati ko vinepo vietu, oku tunda o rutu aruhe, noku jakisa o ngaro aihe jo hupo, nu oro orini ri njosira ijo muriro uo tjovasengua. ⁷Orondu o vipuka avihe otja ko ngaro javio, no zondera, no vikunguzuke, no vipuka vio mironga vi jenena oku zeia, nu via zeia ijo vandu. ⁸Nunguari kapena ngu ma jenene oku zeja eraka, oro o urunde mbu ha zuu, re ura o uzuu o uzepe. ⁹Tu sera Mukuru ingui Tate o ndaja naro, nu atu sengi naro o vandu mba tungua mo mbunikiro ja Mukuru naro. ¹⁰Omaserero uo ndaja no masengiro je za mo tjinjo o tjingetjo. Vakuetu o vina mbi ka vi sere oku kara nai. ¹¹Tjii o mburo i pitisa oku za mo ndovi imue o meja o muzeze no maruru? ¹²Vakuetu o mukujumbua o ruka o mininga poo o makuju. Mo muano o tjingeuo k ape na o mburo ndji mai jenene oku jeta o meja o maruru no maua. ¹³Ouani onongo nu ngu tjiua mokati kenu? Nga raise ovitjitua vie mo ngaro ombua jo merisusuparisiro uo unongo. ¹⁴Nunguari tjimuna e sasa otjindandi no mananasaneno mo mitima vienu, amu rihivi noku korera ouatjiri ovizeze. ¹⁵Imbui ka unongo mbu rauka oku za kombanda, nunguari o uo uje, o uo njama, no uo urunde. ¹⁶Orondu pu pe ne ruru no mananasaneno pen a o mutukuahere no tjiungura atjihe tjo urunde. ¹⁷Nunguari o unongo imbui mbu za kombanda, rutenga ouo o ukohoke katjiri, kuzambo o unahange, o unaukozu, u pangasana o upupu, ue ura o tjari, no vihape o viua, nokuhina ngarera, nokuhina tjavivi. ¹⁸Nu o tjihape tjo usemba tji kunua mo usemba i imba mbe tjita o hange.

Chapter 4

¹Ovita vi za pi no virua mokati kenu? Ka vi zu mu itji, mo zonduma zenu tji ma ze rum ovinepo vienu? ²Mu zera, nu amu ha kara na tjo. Mu zepa ovandu, a mu zeri tjinene oku kara no tjina, nu a mu he tji munu. Mu rua, nu amu hanga ovita, nu amu ha munu otjina, tjinga mu ha ningire. ³Mu ningira nu amu ha jakura mena ro kutja mu ningira posio, kutja mu manene mo zonduma zenu. ⁴Vavakirasane uene o varumendu no vakaendu, ka mu tjiua kutja o upanga kueena o uje o vita kueena Mukuru? Auhe ngu ma zeri o upanga kueena o uje, o munavita kueena Mukuru. ⁵Poo mu ripura kutja o Matjangua je tja nai o mungandjo, “O mbepo ndje je ku tura muete i tu zera no ukoze?” ⁶Nunguari Eje u jandja o tjari oku kapita. Opu ma tjere, Mukuru u pirukira o veritongamise, nunguari u jandja o tjari ko verisusuparise. ⁷Opu mua soku riuisa o veni kehi ja Mukuru. Pirukiree Saatana, nu eje ma taura a zupo puene. ⁸Riamee popezu ku Mukuru, nu Eje ma riama popezu ku ene. Kohee o make uenu vanauvi uene; nu kohororee o mitima vienu o uene vo mitima o vikapevari. ⁹Hihamuee, karee mo mutambo, nu riree. O zondjora zenu nga ze tanaurirue ko mutambo, no ndjoroka jenu ko muhihamuatima. ¹⁰Risusuparisee o veni po murungu ua Muhona, nu Eje me mu jere kombanda. ¹¹A mu hungirasana o uvi, vakuetu. Ingui ngu ma hungire navi o hunga no mukambure, ma hungire navi o hunga no veta, nu ma pangura o veta: nunguari tji mo pangura o vet aka ove o mu tjite uo veta nunguari oove o mupangure. ¹²Pena o mujandje uo veta umue, ngu jenena oku jama noku njona: O ove une oku pangura o mukuenu? ¹³Puratenee nambano ene mbu mu tja, Ndinondi, poo muhuka ma tu i ko tjihuro tjo rive na atu ka kara ngo o mbura nu atu ka randisa noku randa nu atu ka muna o ndjambi, ¹⁴A mu hina ndjiviro ja Muhuka. Orundu o muinjo uoje o tjikuae? O uo tjinga au ri o mbundu ndji munika o karuveze o kasupi kuzambo ai zengi. ¹⁵Nunguari mua soku tja, Muhona tji ma vanga matu kara no muinjo nu atu tjiti itji poo tjina. ¹⁶Nunguari nambano mu rihiva mo meriraerero uenu: O me rihiviro ajehe nge ri nao o urunde. ¹⁷O kutja ingui ngu ma tjiua oku tjita o uua nu e he u tjiti, eje ua tjiti o uvi.

Chapter 5

¹Puratenee nambano ene vatumbwe, riree, uriree o mauzeu uenu ngu ma e ja kombanda jenu. ²Ototumbo tuenu tua uora, no zombanda zenu za riua ijo zohua. ³Ongoldo no silveri jenu ja to mureru, nu omauzuuu ua vio ma je rire o uhato i ohunga na ene, nu ma jee ku ria onjama jenu tjimuna omuriro. Ene mua uonga o vihuze mo majuva uo maandero. ⁴Taree, o visuta vio vaungure imba mba konda o vikunino vienu imbi mbi mue ri puikira vi ravaera. Nu o zongo za imba mba konda za hita mo matui ua Muhona uo Sapaota. ⁵Ene mua hupira mr viaro kombanda jehi, nu a mu hupire moku njandisa o zonduma zenu. Ene mua kora o mitima vienu, tjimuna me juva ro mazepiro. ⁶Ene mua vara o musemba o munandjo nu amu mu zepa; eje ka pirukire ene. ⁷Nu vakuetu, opu mua soku kara no muretima nga ko mwwro ua Muhona. Taree, omukune u undja o tjihape otjiua tjinene oku za mehi, nu u tji karera no muretima orure, nga tja jakura ombura ondemune na indjo seinina. ⁸Ene karee no muretima uina; zikamisee omitima vienu orundu omeero ua Muhona je ri popezu. ⁹A mu karasana no maunaunino, vakuetu, tjaa ngaa mu kara kehi jo mbanguriro. Taree, oMupangure ua kurama po mujero. ¹⁰Vakuetu, tooree ovaprofete mba hungirire mena ra Muhona otja otjihorera tjoku hihamisiua mo mbamisiro no muretima. ¹¹Taree, ete tu vara otja ovanandaja imba mbe nanena. Ene mua zuvira omuretima ua Joope, nu mua muna o maandero ua Muhona, kutja Muhona ue ura otjari no unjanutima. ¹²Nunguari kombanda jo vina avihe, vakuetu, amu jana ko, ne juru poo nehi, poo no rijano ruarue aruhe. Nunguari o ii jenu ngai rire o ii, no kako o kako, kutja amu ha uire mo mbanguriro. ¹³Pena ngu hihamisiua mokati kenu? Eje nga kumbe. Pen a ngu na o ndjoroka? Eje nga imbure o mapialme. ¹⁴Pena umue ngua vera mokati kenu? Eje nga isane o vanene vo kereka, nu ngave kumbire kombanda je, ama ve mu sopora no maze mena ra muhona. ¹⁵Nu o ngumbiro jo ngamburiro mai verukisa ingui ngua vera, nu Muhona me mu pendura. Nu tje ri kutja eje ua tjitire o mauvi, eje ma jesirua uo. ¹⁶Hongonenasaneje ozongatukiro, nu kumbirasaneje, kutja mu jenene oku verukisiua. Ongumbiro otjindandi onamasa jo mukambure i ungura tjinene. ¹⁷Erija ua ri omundu uo zonduma tjimuna ete. Nu eje ua kumbire no masa kutja ombura ai ha roko, nu ka pa karere ombura kombanda jehi o ure uo zombura ndatu no mieze hamboumwe. ¹⁸Nu eje ua kumba rukua o nu ejuru a ri jandja ombura, nu ehi a ri hapisa otjihape tja ro. ¹⁹Vakuetu, tji pa kara umue uenu ngua jepe mo uatjiri, nu umue tje mu kotora, ²⁰Tjiuee kutja ingui ngua kotora o murunde oku za ko ngatukiro jo ndjira je ua jama o muinjo ko ndiro, nu ma vandeke o mauvi o mengi.

1 Peter

Chapter 1

¹Petrusa, o muapostele ua Jesu Kristu, ko vambangu mo marimbarero, ko vatoororua Pontus, Galatia, Kapodasia, Asia, na Bithania, ²Itji otja ko ndivirondjatengapo ja Mukuru Tate, mo majapuriro uo viungura vio Mbepo, ko nduviro no matjatjero uo mbindu ja Jesu Kristu. O tjari ngatji kare pueena ene, no hange jenu nga i ningipare. ³Mukuru nu Ihe jo Muhona uetu Jesu Kristu nga tanguel, Mo tjari tje o tjinene, ue tupa o nguatero ombe ko maundjiro o manamuinjo mo mbendukiro ja Jesu Kristu mo vakoke. ⁴Itji otje ta ndi ha zundaka, kanaa ri tundaka, nu kanaa ri zengi. Ra puikirua ene ke juru. ⁵Mua tjeverua ijo masa ua Mukuru nga no ndjamo ndja tuninua oku raisiua mo ire jo maandero. ⁶Mu itji mu joroka tjinene, nangarire kutja nai, mo karuveze o kasupi, ma muso ku ihamua mokati ko marorero o mengi pekepeke; ⁷Itji oku tjitira kutja mu urike o ngamburiro jenu, ndjiri ohuze tjinene oku kapita o ngoldo ndji zundaka, nangarire ja rorua no muriro. Pe kara nao kutja ongamburiro jenu i vaseue no ku janda no ndangero, no ujere, no ndjozikiro ko maraisiro ua Jesu Kristu. ⁸Ka muje mu muna, nu mue mu suvera. Ka mu mu munu nai, nu nguari mu itavera muje na mu joroka no ndjoroka ndji hina maraisiro na mu urisiua no ujere. ⁹Ene nambano ma muri jakurire o ndjandero jo ngamburiro jenu, o ndjamo jo minjo vienu. ¹⁰Ohunga no ndjamo ndji, o vaprofete mba porofetere o hunga no tjari tji tjari noku ja kuene, va pahere nave nongonona no ndjeverero. ¹¹Okupura kutja omungendu poo o ire ombepo ja Kristu muvo ndjaa iurike tji ja hongononene ko murungu uo ruveze o maihamisiro ua Kristu no maujere ngu maa jeja kombunda. ¹²Kua raisiue kuvo kutja kaa ve riungurire o veni, nunguari ene, tjiva hungira ohunga no vina mbia horrorua kuene i imba mbe zuvarisa o Mbuze ja muhona kueene no Mbepo o Ndjapuke ndja hindua oku za me juru - ovina mbi o vaengeri mbi ve zera oku muna. ¹³Nambano pateo o vikondambunda vio zondunge zenu. Karee no upore. Tuamee omaundjiro uenu oku ura mo tjari tji ma tji jetua kuene Jesu Kristu tja raisiua. ¹⁴Otjo vanatje vo nduviro, amu risanisa ko zondere ndaa mo kongorere tji muhari no ndjiviro. ¹⁵Nunguari otja ingui ngue mu isana

tje ri o mujapuke, ene, uina, riree ovajapuke mo mihingo vienu aehe. ¹⁶Mo kutja patjangua, "Riree o vajapuke, orondu o uami o mujapuke." ¹⁷Nu tji ma mu isana "Tate" ingui ngu pangura no ku hina ngarera nunguari otja ko vitjitua vio mundu auhe, ritjindee no ndira mo ruveze ruenu otjo vandu va mbangu. ¹⁸Ma mutjiua kutja ka jari no tjisilveri tji tji zundaka poo ngoldo kutja mua randururua mo ngaro ndji hina tjitjamurongo, ndji mua ria peta kova kura venu, ¹⁹Nu nunguari no mbindu o nandengu ja Kristu, tjimuna o jo ndjona ndji hina tjipo noho ndji hina evara. ²⁰Kristu ua tjiwirue ko murungu uo mautiro uo uje, nunguari nambano ua raisiua ku ene mo majuva uo maandero. ²¹Muje ene imba mbu mu itaverera mu Mukuru, ngue mu pendurire mo vakoke nu e mu pe o ujere, kutja o ngamburiro no maundjiro uenu je kare mu Mukuru. ²²Mua kohororera o minjo vienu no nduviro ko uatjiri. Itji jari mena ro rusuvero ndu hina tjavivi ruo vakambure; nu suverasanee tjinene oku za mo mutima o mukohoke. ²³Mua kuatua oupe, ku kuheri mondui ndji zundara, nunguari i indji ndji ha zundara, okuza membo enamuinjo nda seuapo ra Mukuru. ²⁴Orondu, "O njama aihe iri tjimuna e hozu, nu o ujere uajo uri tjimua o uo zongara zehozu zokuti. E hozu ri kukuta, nu o zongara aze uire pehi aze koka, ²⁵nunguari embo ra Muhona ri karerera."

Chapter 2

¹Nunguari tuee ko tjikoro ouvi auhe, ovineja avihe, okuripo-usemba, omaruru. no mambo aehe uo vizeze. ²Otjo unatje utiti mbua kuatua upe, mbu zera o maihi uo mbepo, kutja na uo mu kurisiue mo ndjamo, ³tji mua rora kutja Muhona o musemba. ⁴Indjee kuje nguri eue enamuinjo nda imbirahiua ijo vandu, nunguari nda toororua i Mukuru, e huze kuje. ⁵Ene uina muri otja o mauve omanamuinjo nge tungua kutja je rire o ndjuo jo mbepo, kutja jirire o tjipristeri o tjijapuke tji tji jandja o zombunguhiro zo mbepo nde jandjerua ku Mukuru mu Jesu Kristu. ⁶O matjangua jena itji: "Taree, me ziki mo Siona eue-romohuki, nda toororua e huze. Nu kaani ngu kambura mu je kanaa zepaisiua o honi." ⁷Ondengu, nunguari, o kuene mbu mu kambura. Nunguari ku imba mbeha kambura, "eue nda imbirahiua ijo vatunge, indi o nda rira o tjiuru tjo mohuki," ⁸nu "Eue ro maputarero, na eue ndi ve uisa. ⁹Nunguari ene o uene ovandu mba toororua, otjipristeri tjo uhona, otjiuana otjijapuke, o vandu va Mukuru've muni, kutja mu hongonone o oviungura oviua via ingui ngue mu isana emu isamo mo ndorera e muhitisa mo ndjerera je ohimise. ¹⁰Ene rukuru ka muari o vandu, nunguari nambano o uene o vandu va Mukuru. Ka mu jakurire tjari, rukuru, nunguari nambano mua tjariparerua. ¹¹Vasuverua, me rijarikana kuene otja o vambangu no vataure o kuritjaera mo zonduma zo njama, ndae rua no minjo vienu. ¹²O meritjindiro uenu mokati ko viuanaviambangu ngaje kare no ndengero, kutja tji mave hungire ovina mbi hina uatjiri otjo o varunde, verire ozohatoi zo vitjitua vienu o visemba ve ondjozikiro ku Mukuru me juva ndi maa munika. ¹³Karee no nduviro ku kaani mundu nguri mo unane mena ra Muhona. Zuvee ozombara tjimuna ovanane vokombanda. ¹⁴na rukua ovanane, imba mba hindua okuje ku vera o varunde noku tanga imba mbe tjita ouua. ¹⁵Indji oo mbango ja Mukuru, kutja moku tjita ouua mu muinise o kuhatjiua kuhungira ko vandu o majova. ¹⁶Otja ovandu vakutuke, amu ungurisa o ngutukiro jenu otja o tji kutjire tjo uvi, nunguari karee otjo vakarere va Mukuru. ¹⁷Jozikee o vandu avehe. Suveree o rutu ruo vakambure. Tiree Mukuru. Jozikee o mbara. ¹⁸Vakarere, karee no nduviro ko vahona venu no ndengero aihe. Karee no nduviro ku kuheri ku imba mbe tjita ouua no vahova zongozu uriri, nunguari uina ku imba o vavi. ¹⁹Orondu itji tja puihua ijo ndangu o mbua, orondu uno urizemburuka ku Mukuru, omundu ngu tjinda o muhamuatima ngunda a ma ihamisiua nokuhinandjo. ²⁰Orondu mo kotokerua i tjike tji mu katuka na mu zara no muretima ngunda ama mu ihamisiua? Nunguari tjimua tjita ouua na ihamisiua ngunda ama mu verua, itji tja sere ondangu okuza ku Mukuru. ²¹Orondu oku itji kutja mua isaneua, mo kutja Kristu uina ua a ihamisirua ete. Ua jesa otjisanekero kutja mu kongorere mo zondambo ze. ²²Kenaa pa tjitire ouvi, poo kapena vineja mbia vaseua mo tjinjo tje." ²³Tja tukaninue, kena pa jarura no matuka. Tja ihamisiua, ka tirisire ko, nunguari ue rijandja o muini ku ingui ngu pangura mo usemba. ²⁴Eje o muini ua tjinda o mauvi uetu mo rutu rue ko muti, kutja tu koke ko mauvi nu tu kare no muinjo ko usemba. Mo mazeze ue mua verukisiua. ²⁵Orondu ene aamu rianga otjo zonde pandjara, nunguari nambano mua kotorua ko Murise nu o Mutjevere o munene uo minjo vienu.

Chapter 3

¹Mo muano o tjingeuo, ene mbu muri o vakaendu mbu mua kupua, riusee kehi jo varumendu. Tjitee tji nangarire ovarumendu tjiva tjivee ve ha zuu kembo, kutja peje ve taarue no kuhina embo, mena ro tjikaro tjo vakaendu vao, ²tji nga ve rimuina o ngaro jenu o ngohoke jo ndengero. ³Amu jesa o meriharero uenu oku munika tjinene - o mauzero uo zondjise, no mazarero uo vietenda vio ngoldo, poo o zombanda ndu mu zara. ⁴Nunguari, o meriharero uenu nga rire ouo mundu ingui uo mourekoto uo mutima karera o ngozo ngua pora mombepo, uo ndengu o nene po murungu ua Mukuru. ⁵Orondu itji otjitjari ovakaendu o vajapuke rukuru mbaa ve undju mu Mukuru o tjinga a ve rihara, noku riuisa kehi jo varumendu vao. ⁶Mo muano mbui Sarah uari ua jozikire Abraham, ne mu isana muhona ue. O uene ovanatje ve tjimua tjiti o uua nokuhina ku tiro ko oumba. ⁷Mo muano o tjingeuo, varumendu mbu mua kupa, kareje pueena vakaendu venu mo ndjiviro, otja tjitjuma otjipupu, o mukaendu. Jandjee ondjozikiro otja ovakuenu ovarie veta ro tjari tje hupo. Tjitee tji kutja o zongumbiro zenu aze ha tjaerua. ⁸Otjomaandero, amuhe, kareje no ku tjariparera, no rusuvero otjo vakambure, no mutima o mutarazu, no merisusuparisiro. ⁹A mu sutisa ko o uvi no uvi, poo o ndjambu ko ndjambu. Nunguari ene, serereje o ndaja aruhe, mena ra itji mua isanenua, kutja murie eta ro ndaja. ¹⁰Ingui ngu ma vanga oku suvera o hupo, noku muna o majuva omaua oso ku tjaera eraka re ko uvi, no mina vie ko ku hungira o vineja. ¹¹Eje nga tanaukire ovina mbiri ovivi nu a tjite o uua. Nga pahe o hange nu a tezere jo. ¹²Orondu omeho ua Muhona je muna o vasemba, nu o matui ue je zuva o zongumbiro zao. Nunguari o murungu ua Mukuru ua pirukira imba mbe tjita o uvi. ¹³Nu o uani ngu me mu tjiti o tjipo tji mua rambere o kutjta tjitjiri o tjiua? ¹⁴Nunguari uina tji mua ihamisiua mena ro usemba, ene mua serua o ndaja. Amu tira o matirisiro uao. Amu rikende. ¹⁵Nunguari hanenije Muhona Kristu mo mitima vienu otjo mujapuke. Otja aruhe ritunineje oku jandja e zirira ku auhe ngu me mu pura ohunga no maundjiro ngu munao - ¹⁶nu noho, no unjanutima no ndengero. Kareje no urizemburuka o uua kutja nangarire mu kaani tji ma mu hungirua kutja ouene ovavi, ovandu mbu mave hungire onavi ohunga no hupo jenu ombua mu Kristu ve tisiue ohoni. ¹⁷Mape ngara tjinene, kutja irire o mbango a Mukuru, kutja mu ihamisirue oku tjita o uua oku kapita oku ihamisirua oku tjita o uvi. ¹⁸Kristu uina ua ihamisirue o mauvi. Ingo musemba ua ihamisirua ete, mbu tuari ovahasemba, kutja etu jete ku Muhona. Eje ua zepeua mo njama, nunguari a jetua ko muinjo ijo mbepo. ¹⁹No mbepo, ua kaenda aka zuvarisira ko zombepo nde ri mo ndorongo. ²⁰Ozo zari no kuhina nduviro, indi omuretima ua Mukuru tjau undju mo majuva ua Noah, mo majuva uo matungiro uo arka, nu Mukuru jamene o vandu o vatiti - o minjo hambandatu - okutja mena ro meja. ²¹Itji otjiraisiro tjo mbapitisimondji mujama nambano - ndji he ri o makohero uo ndova mo rutu, nunguari otjo maningiriro uo urizemburuka o uua ku Mukuru - mo mbendukiro ja Jesu Kristu. ²²Kristu uri ko kuhoko kunene kua Mukuru. Eje uaja ke juru. Ovaengeri, no mauvara no masa jeso ku ua kehi je.

Chapter 4

¹Nunguari, mo kutja Kristu ua ihamisiua mo njama, ripanganeje no uripura o tjingeuo. Mo kutja kaani ngua ihamisiua mo njama ua pita ko uvi. ²Munao, omundu nguri nao, mo hupo jo njama je aihe, ka hupire mo zondero zo vandu, nunguari o hupira mo mbango ja Mukuru. ³Orundu oruveze ndua kapita rua jenene kutja mu tjite o mbango jo viuana via mbangu, tjinga a tu hupu me hambaneno ro mara, mo zonduma, mo undoronge, mo mikandi, mo mandorongero, ku kara no mikandi mbihase, no ku ungura o visenginina vio tuvakiro. ⁴Ovo ve tjangovasi otjikumise tjimu ha hiti muna vo mo mihingo vie hambaneno nda kapita, nu ve hungira navi o hunga naene. ⁵Nunguari ma veje ku jandja o urizirira ku ingui ngu ripo oku pangura o vanamuinjo no vakoke. ⁶Mo tjimbe tja nai o Mbuze-ja-Mukuru ja zuvarisiririrue uina ko vakoke, kutja, nandi va pangurua otja o vandu mbe ri mo njama, nunguari ve kare no muinjo mo mbepo otja Mukuru. ⁷O ndjandero jo vina avihe i ri popezu. Nunguari karee no ndunge o ndjere, nu kare no upore mo uripura uenu mena ro ngumbiro. ⁸Nu kombanda jo vina vihe, kareje no rusuvero orukarere mokati kenu, orundu o rusuvero ru kutjira mauvi o mengi. ⁹Kareje nongaro ombua ko vaenda, auhe ko mukua, amu hina ku unauna. ¹⁰Otja o mundu auhe uenu tja jakura o tjiandjeua, tji unguriseje o karerasana, otja o vaungure o vasemba vo tjari tja Mukuru mo zongaro zatjo pekepeke. ¹¹Auhe tja hungire, nga rire no mambo ua Mukuru. Tji pena ngu ma ungura, nga rire mo masa nge jandjeua i Mukuru. Ungureje ovina mbi kutja mo vina avihe Mukuru a peue o ndjozikiro mu Jesu Kristu. ku Jesu Kristu nga rire o ujere no masa aruhe nga aruhe. Amen ¹²Vasuverua, amu toora otjo tjikumise o marorero uo muriro ngu ja jetua kombanda jenu, aajoo otjina o tjiheue tja tji tua kuene. ¹³Nunguari, nandi mu roro omaihamisiro ua Kristu, joroheje, kutja uina mu kare no ndjoroka nu mu tjaterue o ujere ue tji ma u raisiua. ¹⁴Tji ma mu tukanenua ena ra Kristu, mua serua o ndaja, mena ro kutja o Mbepo jo ujere ja Mukuru iri kombanda jenu. ¹⁵Nunguari ape ningi umue uenu ngu ma ihamisiua otjo muzepe uo vandu, e runga, o murunde, poo o murihitise mo vina vio vandu. ¹⁶Nunguari umue tji ma ihamisiua otjo Mukriste, a tohoni, nunguari nga hivirikire Mukuru mena ra itji. ¹⁷Orundu o ruveze ruo mbanguriro oku uta mo ndjiuo ja Mukuru. Nu tji rua utu na ete, o ndjandero ja imba mbe hina nduviro ko Mbuze-ja-Mukuru ma i rire tjike? ¹⁸Nu tjiperi opazeu ko musemba o ku jamua, ingui o murunde no munauvi mave rire ije? ¹⁹Nu imba mbe ihamisiua mena ro mbango ja Mukuru nga ve jandje o minjo viao ko Muute o mutakame moku tjita naua.

Chapter 5

¹Me rijarikana ko vanene mbe ri mokati kenu, ami uina ngu mbi ri o munene otja ene no hatoi jo maihamisiro ua Kristu, nu uina o munarupa mo ujere mbu mau je ku raisiua. ²Rireje ovarise vo rupanda rua Mukuru ndu ri kehi jenu, ama mu ungura otjo vatarere vo kombanda - ae heri kutja muso kutjita, nunguari mena ro kutja muno ndero otja Mukuru tja tja vanga kutja mu ungure, ae he ri oku tjitira o tjisuta tjo ndova nunguari no ndero. ³Amu tjiti otjo vahona vo ninikizire ku imba mbu mua peua. Nunguari riree otjihorera ko rupanda. ⁴Nu o Tjiuru-tjo-Varise tji tja raisiua, mamu je ku jakura o tjikrone tjo ujere mbu ha zengi. ⁵Mo muano o tjingeuo, ene imbo mitandona kareje kehi ja imba o vanene. Amuhe, rizarekeje no merisusuparisiro nu ue kehi jo vakueni. Orundu Mukuru u pirukira o veritongamise, nunguari u jandja o tjari ku imba mbe risusuparisa. ⁶Nunguari risusuparisee kehi jeke e namasa ra Mukuru, kutja eje e mu jere o ruveze tji rua jenene. ⁷Umbee o merikendero uenu ajehe muje, orundu eje una konatja na ene. ⁸Kareje no upore, nu tjevereje. Orundu o o munauvi u rianga mui tjimuna o ngejama ndji mai vandara, ama ipaha ngu ma njanjaura. ⁹Mu pirukiree. Karee no masa mo ngamburiro jenu. Mamu tjiua kutja ovakambure ovakuenu mo uje veri kehi jo maihamisiro o tjingeuo. ¹⁰Nu tji muazu no ku ihamua katiti orure, Mukuru uo tjari atjihe, ngue mu isanena ko ujere uaruhe mu Kristu, me mu puisa, ne mu sembamisa, ne mu zeuparisa, no ku mu zikamisa. ¹¹Ku je nga rire o masa ua aruhe nga aruhe. Amen. ¹²Mbi toora Silvanus otjo mukambure o mutakame, nu mba tjangera ene o mambo o masupi muje. Me mu rongo noku hatoiri ku ene kutja itji tjimba tjanga o tjari tjiri tja Mukuru. Kuramee mutjo. ¹³O mukaendu nguri ko Babilon, ngua toororua pueena ene, ue mu minike. Markus uina, o muatje uandje omuzandu, ue mu minike. ¹⁴Minikasaneje no ruhupito o rujapuke ruo rusuvero. O hange nga i kare pueena ene amuhe mbu mu ri mu Kristu.

2 Peter

Chapter 1

¹Simon Petrusa, o mukarere nu o muapostele ua Jesu Kristu, ku imba mba jakura o ngamburiro tjingejo o huze otja ete tjtua jakura, ongamburiro mo usemba ua Mukuru uetu, no mujame uetu Jesu Kristu. ²O tjari no hange nga vi uiziu mo tjivarero mo ndjiviro ja Mukuru no Muhona uetu Jesu. ³No masa ue uo Majuru, o vina avihe vio hupo no umukuru via piua ete no ndjiviro ja ingui ngue tu isanena ko ujere no mbuiro. ⁴Mu itji eje uetupa o makuizikiro o manene no mahuze, kutja mu rire o vanarupa mo ngaro jo umukuru, tjinga a tua heza ko mazundakero nge rimo uje nge tjtua ijo zondero zo uvi. ⁵Nu mena ra itji, tuakee mbango jenu aihe ko ku ueza ouua ko ngamburiro jenu, nu ko uua uezee ko ndjiviro, ⁶nu ko ndjiviro uezee ko meritjaerero, ko meritjaerero uezee ko muretima, nu ko muretima uezee ko ngaro jo umukuru, ⁷nu ko umukuru uezee ko rusuvero ro vakambure, nu ko rusuvero ro vakambure uezee ko rusuvero. ⁸Ovina mbi tji viri muene navi hapa muene, ma vi tjiti kutja amu ha rire ozongandji poo oku ovehinavihepe mo ndjiviro jo Muhona uetu Jesu Kristu. ⁹Orundu kaani ngu hina vina mbi kamuine kokure no mupotu, nu ua zemba kutja ua koherue mo mauvi nga kapita. ¹⁰Nu vakuetu, unguree no masa kutja mu o maisaneno no matoororero uenu je zikame: orundu tjinga a mua tjiti o vina mbi, kanaa mu putara. ¹¹Mo muano mbu ri nao o mahitiro ma je patururirua ene tjinene oku hita mo uhonapare uaruhe ua Muhona no Mujame uetu Jesu Kristu. ¹²Nu aruhe me ritunine oku mu zemburukisa o vina imbi, nangarire kutja ma mu vi tjiua, nangarire o uene vazeu mo uatjiri mbu mu nao nai. ¹³Me kambura kutja me peri naua kuami, opuuu ngunda ambi ri mo tenda ndji, oku mu kurakurisa no ku mu zemburukisa. ¹⁴Mo kutja me tjiua kutja o ma haneno uo tenda jandje jeri popezu, mo kutja Muhona uetu Jesu Kristu ue ndji raisira itji. ¹⁵Nu uina me kondjo tjinene kutja mbi mune kutja kombundo mairo uandje aruhe mu kare poo ku zemburuka o vina mbi. ¹⁶Orundu tjinga atu ha kongorerere o vihambarere mbia ungurua no unongo uo vihatjiukua tjinga tua tjiukisa kuene o masa no meero ua Jesu Kristu, nunguari tuari ovatarere va mukuru uo kombanda. ¹⁷Orundu eje ua jakura o ndjizikiro no ujere oku za ku Mukuru Tate indi eraka tji ra etua kuje oku za ko ujere uo kombandambanda, ama ri tja, "Ingui o Muna uandje omusuverua, ngu mbi joroka tjinene mu je." ¹⁸Ete uina tua zuva eraka ndi nda zire me juru tjinga a tua ri pueena je mo ndundu o ndjapuke. ¹⁹Nu uina tu na embo eporofete nda zikama, ndi mu tjiti naua oku puratena otja ke rambe ndi mari kena mo ndorera nga ejuva tji ra tji nu o njosejomuhuka ai tji mo mitima vienu. ²⁰Kombanda ja imbi avihe, muso ku kondonona na mutjiua kutja kapena otjiprofeto mo matjangua tji tje jere mo ma pangununino oo mundu o muni. ²¹Mo kutja kapena o tjiiprofeto tji tja

jeterue ijo mbango jo mundu, nunguari o varumendu va hungira okuza ku Mukuru tji ngaa ve hingua i jo Mbepo o Ndjapuke.

Chapter 2

¹Ovaprofete vo vizeze veeere ko vandu, no vahonge vo vizeze noho maveja kuene. Maveeta mo njondui o mahongero o mapukise, nu mave ripatana Muhona ngue ve randa. Nu marijetere omazundiro ua tjimanga kombanda jao. ²Ovengi mave kongorere o zondjira zao zo mbandjarero, nu mena rao o ndjira jo uatjiri mai je ku jambururua. ³Mo tjimbe tjo minenetima viao maveje ku mu ungurisa oku ritumbisa no mambo uo vineja. O mbanguriro jao jari mo kuja okuza ko rukuru, no mbandjarero jao ka ji rarere. ⁴Nderi Mukuru ka jesirire o vaengeri imba mba tjitire o uvi, nunguari e nakere mo tjovasengua ne ve tizire mo mapando uo ndorera ngatji ko mbanguriro, ⁵nu noho tje ha jesiririre o uje ua rukuru, nunguari a jama Noah, o muzubarise uo usemba, puna imbo hambombari, indi tja etere o mupupo mo uje kombanda uo varunde. ⁶nu tja jarurire o vihuro via Sondoma na Gomora o kurira mutue nevi pangurire o ku njonua otjo tjisanekero tja tji ma tjije ku tjitua ko vehina-mukuru, ⁷nunguari ua kutura o musemba Lot, ngua karere kehi jo ndero jo zonduma zo njama zo vandu vehina veta- ⁸Orondu o murumendu ingo musemba nguja hupire mokati kao e jeuva ne juva, uari kehi jo mbamisiro mo usemba uo muinjo ue no ku muna no ku zuva o vitjitua viao o vivi. ⁹nderi Muhona ua tjita ovina mbi, no kutja matjiua oku kutura o vandu o vasesmba mo marorero, noku tiza imba o vahasesmba kutja vee ku verua me juva ro mbanguriro, ¹⁰Nunguari tjinene itji ouatjiri ku imba mbe kaenda otja ko ngaro jo ndero jo zonduma zo njama nu mbe njengura o unane. Ozombande nu ve ritara kuvo o veni, ka ve teretera tjima ve hungire navi o hunga no maujere. ¹¹Ovaengeri veno haveha onene no masa, nu kave jaeta ozondjambu zo mbanguriro ohunga navo ku Muhona. ¹²Nunguari ovandu mba veri otja o vipuka mbi hinazondunge, mbia kuaterua oku kamburua no njonua. Kave tjia kutja ve jamburura ije. Mo manjoneno ma ve je njonua, ¹³mave ku kara noku ihamisiua otjo tjisuta tjo ku zunda. Ve tjangovasi vino viua vio mutenja e hambaneno. Ovio ovivavize, no vanavipo. Ve tjaterua ijo meripukisiro uao o veni, ngunda ama ve ri o mikandi pueena ene. ¹⁴Veno meho nge ura o ruvakiro; ka ve urisiua ijo ku tjita o uvi. Ve tjatisa no pukisira o minjo mbi ha suvire kozo ndjitozombi, no veno mitima mbia hongua o ukorokope. O vanatje mba sengua! ¹⁵Va imbirahi o ndjira o semba nu va puka, ave kongorere o ndjira ja Balaam o muna ua Beor, ngua suverere o visuta vio uhasemba. ¹⁶Nunguari jakura oku kandaizirua o urunde ue - o kasino o kauoro ama ke hungire neraka ro mundu ka tjaera o viuoze vio muprofete. ¹⁷Ovandu mba o zondjombo nde hina meja o vikamba mbi hingua ijo vivepo vio masa. O ndorera jo masa o ndirise ja puikirua vo. ¹⁸Ve hungira o mungandjo uo uhahu. Mozo ndero zo vina vio njama, no ku tjita kuta ve nanukire ve pukisa no ku nanena imba mbe vanga o ku pita mu imba mbe hupira mo ndjo. ¹⁹Nu ve ve ovisa omakuizikiro oo ngutukiro, nunguari ovo oveni averi o vakarere vo mazundakero. Orondu omundu o mukarere ua itji atjihe tji tje mutaara. ²⁰Orondu tjiva hezisirue ko mazondakero uo uje mena ro ndjiviro ja Muhona uetu o mujame Jesu Kristu nu rukua o va ovo va zengua muuo nu ave ve taara, o ngaro jao indji jo maandero jariro mbi oku kapita indjo ndenga. ²¹Itja pe ngara kuuu andaku ka va tjivirue o ndjira jo usemba pendje no ku itjiua kuzambo ave tanaukire e etuako e japuke nda jandjerue kuvo. ²²O mahungiriro inga o uatjiri kuuu: "O mbua i jaruka ko vikungo via jo o ini, rukua o, nu rukua o "o mbinda ndja kohua i ka rangera mo runoko.

Chapter 3

¹Vasuverua, indji nai o mbapira o i tjavari ndji mbe mu tjangera, nu mozo azee mbari muno mazemburukisiro oku zunga o zondunge zenu o zombaera ²kutja mu zemburuke o mambo nga hungirirue rukuru ijo vaprofete mbo vajapuke na indi e tuako ro Muhona no Mujame uetu nde ja no vaapostolo. ³Tjiuee itji rutenga, kutja ovanjekerere ma veja mo majuva uo maandero. Ma veje ku njekerera na ve rianga otja ko zondero zao. ⁴Nu ma vee kutja, "O makuizikiro uo meero ue je pi? Orundu nganda oo tate ava rara, o vina avihe vi kara otja indi tji viari, okuuta ko mbutiro jo mamemeno. ⁵Va zembira uina kutja rukuru ne Membo ra Mukuru o majuru no uje ja memenue, oku za mo meja na mo meja, ⁶nu ku kuri kutja o uje mo ruveze ndo ua jandekua, au pupua no meja. ⁷Nu nembo otjingero o majuru nehi via puikirua o muriro, via tizirua e juva ro mbanguriro no manjoneno uo vando mbihina mukuru. ⁸Nu itji atji heza o mamuino ueno, vasuverua, o kutja e juva rimue puna Muhona riri tjimuna o zombura ejovi, nu o zombura ejovi tjimuna e juva rimue. ⁹Muhona kena ngono o hunga no makuizikiro ue, otja tjiva tjive vara oku uomba omuano mbu kuri. Nunguari, uno muretima kuene. Ka vanga kutja pekare kaani uenu ngu ma zundaka, nunguari kutja avehe ve je ko meriverero uo ndanaukiro. ¹⁰Nunguari, e juva ra Muhona ma ri ja o tje runga: Omajuru ma je kapita aje zengi no mungunda o munene. O unepo uaro ma u je ku pia nga no muriro, nu ehi no vitjitua mbiri mu ro mavi je ku jarua po rutjandja. ¹¹Mo kutja o vina mbi avihe mavi je ku jandekua mo muano mbui, mua soku kurira ovandu mberi vi?Mua su ku hupa o hupo ondjapuke no hupo ja Mukuru. ¹²Muso ku undja noku hakahanisa o meero ue juva ra Mukuru. Me juva ndo, o majuru ma je ku jandekua no muriro, nu o unepo mau jeku randatisiua no muriro omunene. ¹³Nunguari otja ko makuizikiro ue ma tu undju o majuru o mape ne hi epe, ingui o usemba ku ma uje ku kara. ¹⁴Nambano, vasuverua, tjinga ama mu undju o vina mbi, kondjee tjine kutja mu vaseue noku hina tjipo no kuhina uvi ko murungo ue, mo hange. ¹⁵Rukuao, vareje o muretima uo Muhona uetu otja o ndjamo, otja o musuverua o mukuetu Paulusa tje mu tjangera, otja ko unongo mbua jandjua ku je. ¹⁶Paulusa u hungira ohunga no vina mbi mo zombapira ze azehe, mu muna o vina tjiva o vizeu oku pangununa. Ovandu mbe ha hongerue nu mbe zungana ve zunda ovina mbi, otja uina tji ve tjita o matjangua ingo makua, ko mbandjarero jao o veni. ¹⁷Nambano, vasuverua, mo kutja mu tjia o vina mbi ko murungu uo ruveze, opu mua soku ritjevera kutja amuha pandjarisiua ijo ku popua no vineja ko vandu o vehinaveta nu amu pandjara o u takame uenu. ¹⁸Nunguari kuree mo tjari na mo ndjiviro ja Muhona uetu no Mujame Jesu Kristu. O ujere nga rire ku je, apejevare mu nambano nga ke juva ro ngaaruhe. Amen!

Chapter 5

¹²Mbi toora Silvanus otjo mukambure o mutakame, nu mbe tjangera o mambo o masupi muje. Me mu rongo noku hatoira ku ene kutja itji tjimba tjanga o tjari tjiri tja Mukuru. Kuramee mutjo. ¹³O mukaendu nguri ko Babilon, ngua toororua pueena ene, ue mu minike. Markus uina, o muatje uandje omuzandu, ue mu minike.

¹⁴Minikasaneje no ruhupito o rujapuke ruo rusuvero. O hange nga i kare pueena ene amuhe mbu mu ri mu Kristu.

1 John

Chapter 1

¹Itji tji tja ri ko oku za ko mbutiro-tji tua zuvire, tji tua muine no meho uetu, tji tua tarere mo, nu o make utu tji ja kamburire, itji o tje Mbo ro muinjo; ²Orondu o muinjo ua raisirue nu ete tue u muine, nu tu na o uhatoi, nu ma tu raisa kuene o muinjo uaaruhe mbui, imbui mbua ri pueena ingui Tate, nu mbua raisiua kuete. ³Itji ete tji tua muine noku zuva matu hongonona kuene, kutja ene uina mu kare no ruuano kueena ete: nu tjiri indui o ruuano ruetu o rua kueena ingui Tate, no Muna Ue Jesu Kriste. ⁴Nu o vina mbi matu tjangere ene, kutja o ndjoroka jenu i urisiue. ⁵Nu inga vari ouo o mambo ngu tua zuva mu Je, nu ngu matu hongonona kuene, kutja Mukuru o ndjerera, nu mu Je ka muna ndorera nangarire. ⁶Tji ma tu tja tuna o ruuano kueena Je, nu atu kaenda mo ndorera, matu kora o vizeze, nu ka tu tjiti o uatjiri. ⁷Nunguari tji matu kaenda mondjerera, otja indi eje tjeri mondjerera, matu kara noruuano kumue, nu ombindu ja Jesu omuna Ue mai tu kohorora koui auhe. ⁸Tji matu ri hee kutja ka tuna uvi, matu riuovisa o veni, nu o uatjiri ka u ri muete. ⁹Nu tji tua hepura o mauvi uetu, Eje o mutakame nu o musemba, ok utu jesira o mauvi uetu, noku tu kohorora ko mauhasemba ajehe. ¹⁰Tji tua tja ete katu katukire, matu mu ririsa o munavizeze, nu e Mbo Re ka riri muete.

Chapter 2

¹Vanatje, Me mu tjangere o vina mbi kutja amu ha katuka. Nu o mundu auhe tja katuka, tu na o Muhingirirepo o hongora, ngu ri pueena ingui Tate, Jesu Kriste, ingui o musemba. ²Eje ku Je o muni o nguri o tjisuta o hunga no mauvi uetu, nu ae he ri inga o uetu poruao, nunguari na inga o uo uje auhe. ³Nu tu tjiua na itji kutja ete tue mu tjiua, indi tji matu tamakisa o matuako Ue. ⁴Ingui ngu ma tja "ami mbe tjiua Mukuru"nunguari a ha takamisa o matuako Ue, o munavizeze nu o uatjiri ka u mo mu je. ⁵Nunguari ingui auhe ngu ma takamisa Embo Re, tjiri mu ingui o rusuvero rua Muhona rua puisuia. Ete tu tjiua na itji kutja tu ri mu Je. ⁶Ingui ngu ma tja ua tura mu Mukuru, eje o muini uina ua soku kaenda otja Eje tji ja kaenda. ⁷Vakuetu, hina ku mu tjangera etuako epe, nunguari e tuako e kuru ndi mua karere naro oku za ko mbutiro. E tuako indi e kuru oro indi e Mbo ndi mua zuvire oku za ko mbutiro. ⁸Rukuao me tjangere ene e tuako epe, ndi ri o uatjiri mu Kriste na mu ene, orundu o ndorera ma i kapita, nu o ndjerera ja katjiri nambano ja jere. ⁹Ingui ngu ma tja u ri mo ndjerera nu a njengua o muangu poo erumbi re ngunda u ri mo ndorera. ¹⁰Ingui ngua suvera o muangu poo erumbi re, ua tura mo ndjerera nu ka pena tjiutarise mu je. ¹¹Nunguari ingui ngu njengua o muangu poo erumbi re u rim o ndorera, nu u kaenda mo ndorera, nu ke na ku tjiua ku mai, o ndorera tjinga a je mu potuparisa. ¹²Me tjangere ene, vanatje, ourundu ene tjinga a mua jesirua o mauvi uenu mo tjimbe tje na Re. ¹³Nu me tjangere ene, imba oo tate, ene tjinga a mue Mu tjivirue oku za ko mbutiro. Me tjangere ene, varumendu o mitandona, orundu ene mua taara ingui o murunde. Me tjangere ene Vanatje, ene tjinga a mua tjiua ingui Tate. ¹⁴Me tjangere ene, imba oo tate, ene tjinga a mua tjivirue ingui ngua zire ko mbutiro. Mba tjangera ene varumendu o mitandona, ene tjinga amu ingui o murunde. ¹⁵Amu suvere o uje, poo o vina mbi ri mo uje. Auhe ngu ma suvere o uje, tjandji o rusuvero rua ingui Tate ka rumo mu je, ¹⁶Orundu o vina vihe mbi mbi ri mo uje, o zonduma zo njama, o zonduma zo meho, no meritongamisiro uo hupo, ka via ingui Tate, nunguari o vio uje. ¹⁷Nu o uje ma u kapita, pueena o zonduma za uo, nunguari ingui ngu tjita o mbango ja Mukuru u karerera. ¹⁸Vanatje, o iri jo maandero. Nu otja indi tji mua zuva kutja o mupirukirakriste me ja, o vapiurukirakriste o vengi otji va munika; oputu tjivirua kutja ojo o irir jo maandero. ¹⁹Va pitire muete a vei, nunguari ka va ri o vetu; orundu andaku va ri o vetu, andaku va karerera pueena ete. Nunguari ovo va pita muete nu a vei kutja ve tjiukisiue kutja avehe ka tji va ri o vetu. ²⁰Nunguari ene muna o masoporero ua Ingui o Mujapuke, nu ene mu tjiua o vina avihe. ²¹Hi tjangerere ene mo kutja ka mu tjia o uatjiri, nunguari o mena ro kutja mu u tjiua, nu mu tjiua kutja kapena tjizeze tji tjiri otjo uatjiri. ²²O munavizeze o uani, tje he ri ingui ngu patina kutja Jesu o ngu ri Kriste? Eje o ngu ri o mupirurakriste, ngu ma patina ingui Tate na no Muna. ²³O mundu auhe ngu ma patina o Muna kena ingui Tate uina: nunguari ingui ngu ma hongonona o Muna u na ingui Tate uina. ²⁴Nu ene, itji tji mua zuvire oku za ko mbutiro, opu tja soku tura muene. Itji tji mua zuvire oku za ko mbutiro tji tja tura muene, ene mamu tura mu ingui o Muna na ingui Tate. ²⁵Nu inga ouo o makuizikiro nga kuizikira ete: o muinjo uaruhe. ²⁶Mba tjangererere ene o vina mbi o hunga na imba mbe mu pukisa. ²⁷Nunguari o masoporero ngu mua jakurire oku za ku Je ja tura muene, nu ka muna ku hepa o mundu oku mu honga. Nunguari o masoporero Ue je honga ene o hunga no vina avihe, nu o uatjiri, nu ka vizeze, nu otja indi Eje tje mu honga kareje mu Je. ²⁸Nu nambano, vanatje, kareje mu Je, kutja Eje tji ma vandururua, ete tu kare no uvande nu atu ha zepaisiua o honi po murungu Ue, mo meero Ue. ²⁹Tji mamu tjiua kutja Eje o musemba, mamu tjiua kutja auhe ngu tjita o usemba ua kuatua oku za mu Je.

Chapter 3

¹Tareje o ngaro jo rusuvero ingui Tate ndua jandjere kuete, kutja tu isaneue o vanatje va Mukuru, Nu itjo o tji tere otjo. Nu nao, O uje opu u ha zu ok utu tjiua, orundo kapena pu va tjivirue uina. ²Vasuverua, nambano o uete o vanatje va Mukuru, nungunda kape ja raisiua kutja matu je ku kara vi. Nunguari matu tjiua kutja Eje tji mee ku vandururua, ete matu je ku kara tjimuna Je, ete tjinga ama tu je ku mu muna otja tjinga ae ri. ³Nu o mundu auhe ngu na o maundjiro nga mu Je, u ri kohorora muini, tjimuna Eje tje ri o mukohoke. ⁴Auhe ngu hupira moku tjita o uvi, uina u hupira moku katuka ko veta, o uvi tjinga a uri o makatukiro uo veta. ⁵Nu mamu tjiua kutja Kriste ua vandururirua kutja a tuare o mauvi uetu, nu mu Je kamuna o uvi. ⁶Nu auhe ngu kara mu Je ka tjiti o uvi, auhe ngu tjita o uvi ken ape Mu muine poo oku tjiua Je. ⁷Vanatje, ape ningi ngu me mu pukisa. Ingui ngu tjita o usemba o musemba, tjimuna Kriste tje ri o musemba. ⁸Ingui ngu kara poku tjita o uvi o uo Munauvi, o Munauvi tjinga a karere poku tjita o uvi oku za ko mbutiro. Ezeva indi o Muna ua Mukuru o nda vandururirua, oku njona o viungura vio Munauvi. ⁹Auhe ngua kuatua oku za ku Mukuru ka tjiti o uvi, orundu o ndui ja Mukuru ja seua mu je, nu ope ha jenenene oku tjita o uvi, eje tjinga a kuatua oku za ku Mukuru. ¹⁰Mu itji o vanatje va Mukuru otji ve raisiua, no vanatje vo Munauvi: Auhe ngu ha kara poku tjita o usemba ka ua Mukuru, na ingui ngu hina ku suvera o muangu poo erumbi re uina. ¹¹Orundu indji ojo o mbuze ndji mua zuvire oku za ko mbutiro, kutja tua soku suverasana, ¹²Ae he ri otja Kain ngua ri o ua ingui o murunde, na zepa o muangu ue. Nu ue mu zepira tjike? Mo kutja o vitjitua vie o muini via ri o vio urunde, nunguari o vitjitua vio muangu ue via ri o visemba. ¹³Amu himua, vakuetu, o uje tji mau mu njengua. ¹⁴Ete matu tjiua kutja tua kapita ko muinjo oku za ko ndiro, ete tjinga a tua suvera o vakambure. Ingui ngu ha suverere o muangu poo erumbi re u kara mo ndiro. ¹⁵Auhe ngu ma njengua o muangu poo e rumba re o muzepe uo vandu. Nu mamu tjiua kutja kapena muzepe uo vandu ngu na o muinjo uaaruhe mbua tura mu je. ¹⁶Mu itji tu tjiua o rusuvero, orundu Kriste tjinga a jandjera ete o muinjo Ue. Nu ete uina tua soku jandjera o vakuetu o minjo vietu. ¹⁷Nunguari auhe ngu na o rutumbo ruo uje mbui, nu a munu o mukua o ae na o uhepe, nu a jezere o tjari tjo mutima ue ku je, tjandji o rusuvero rua Mukuru ru kara vi mu je? ¹⁸Vanatje vandje, atu suvere mo mambo poo meraka uriri, nunguari mo vitjitua na mo uatjiri. ¹⁹Nu mu itji o mu ma tu je ku tjivirua kutja o uete o vo uatjiri, nu atu zikamisa o mitima vietu po murungu Ue. ²⁰Kutja o mitima vietu tji ma vi tu pangura, Mukuru o munene po mitima vietu nu U tjiua o vina avihe. ²¹Vasuverua, o mitima vietu tji vi hina ku tu pangura, ete otji ma tu kara nokuhina mburuma ku Mukuru. ²²Nu atjihe tji ma tu ningire tu jakura ku Je, orundu tu takamisa o matuako Ue, nu tu tjita o vina mbi mbi tjata mo meho Ue. ²³Nu indi oro etuako Re, kutja ete tu itavere mena ro Muna Ue Jesu Kriste, noku suverasana, otja indi Tje tu pa e tuako. ²⁴Nu ingui ngu takamisa o matuako Ue u kara mu Je, nu Eje u kara mu je. Nu ete tu tjiua na itji kutja Eje u kara muete, na indji o Mbepo Eje ndja jandja ku ete.

Chapter 4

¹Vasuverua, amu itavere o mbepo aihe, nunguari kondononeje o zombepo kutja o za Mukuru, orondu o vaprofete o vengi vo vizeze va kumukira mo uje. ²O Mbepo ja Mukuru tu i tjiua nai: o mbepo aihe ndji ma i hongoronona kutja Jesu Kriste ue ja mo njama tjandje ja zu ku Mukuru. ³Nu o mbepo aihe ndji hina ku hongonona Jesu tjandje ka i zire ku Mukuru. Nu ingui tjandje eje o mupirurakriste, ngu mua zuva kutja me ja mo uje, nu nambano ngu ri mo uje hapo. ⁴Mu a va mo Mukuru, vanatje, nu ene mu eve taara, orondu ingui ngu ri muene o munene oku kapita ingui ngu ri mo uje. ⁵Ovo o vo uje, opu ve za oku hungira komunda uo uje, nu o uje u ve zuva. ⁶Ete o uete o va Mukuru: Ingui ngu tjiua Mukuru u tu zuva; Ingui ngu he ri o ua Mukuru ka jenene ok utu zuva. Itji otji tji tu tjita kutja tu pangunune o mbepo jo uatjiri mo mbepo jo posio. ⁷Vasuverua, nga tu suverasane, orondu o rusuvero rua za ko Mukuru, nu o mundu auhe ngu ma suvere ua kuatua oku za ku Mukuru, nu u tjiua Mukuru. ⁸Ingui ngu hina ku suvera ke na pa tjivirue Mukuru; orondu Mukuru o rusuvero. ⁹Mu itji o rusuvero rua Mukuru rua vandururirue muete, Mukuru tjinga a hindire o Muna Ue o mukuatua erike mo uje kutja ete tu jenene oku muina o muinjo mu Je. ¹⁰O rusuvero ru ri mu itji, ka kutja ete tua suverere Mukuru, Nunuguari kutja Eje ua suverere ete, nu a hindi o Muna Ue oku rira o tjisuta tjo mauvi uetu. ¹¹Vasuverua, Mukuru Tje tu suverere nai, ete uina opu tua soku suverasana. ¹²kapena mundu nai ngua muine Mukuru nangarire mo ruveze rumue. Ete tji tua suverasana, Mukuru U kara muete, nu o rusuvero Rue ru puisuia muete. ¹³Mu itji ete tu tjiua kutja tu kara mu Je, nu Eje U kara muete, mena ro Mbepo Je Eje ndja jandja ku ete. ¹⁴Nu ete tua muna nu tu na o uhato kutja ingui Tate ua hindire ingui o Muna oku rira o Mujame uo uje. ¹⁵Auhe ngu ma hongonona kutja Jesu o Muna ua Mukuru, Mukuru u kara mu je, nu eje u kara mu Mukuru. ¹⁶Nu ete tua tjiua nu atu itavere mo rusuvero Mukuru ndue naro kuete. Mukuru o rusuvero, nu ingui ngu ma kara mo rusuvero ma kara mu Mukuru nu Mukuru ma kara mu Je. ¹⁷Orondo ko itji, O rusuvero rua puisuia muete, kutja tu kare no uvande me juva ro mbanguriro, kutja otja indi Eje Tje ri, ete uina otji tu rim o uje mbui. ¹⁸Kapena mburuma mo rusuvero, nunguari o rusuvero ndua pua ru nakera o mburuma pendje, orondu o mburuma ina o mberero. Ingui ngu na o mburuma ke ja puisuia mo rusuvero. ¹⁹Ete tue mu suvera mo kutja Eje Ue tu suvera rutenga. ²⁰O mundu auhe ngu ma tja, "mba suvera mukuru" nu ae njengua o muangu poo erumbi re o munavizeze. Orondu tje ha suverere o muangu poo erumbi re ngua muna, ma jenene vi oku suvera Mukuru ngue hi ja muna? ²¹Nu, tu na etuako ndi oku za ku Je, kutja ingui ngua suvera Mukuru ua soku suvera o muangu poo erumbi re uina.

Chapter 5

¹Auhe ngu itavera kutja Jesu o ngu ri Kriste ua kumatua oku za ku Mukuru, Nu auhe ngu ma suvere Ihe ua tjo o ko suvere omuatje Ingui ngua kumatua i Je. ²Mu itji tu tjiua kutja ete tua suvera o vanatje va Mukuru, indi tji matu suvere Mukuru noku takamisa o matuako Ue. ³Orondu ingui okuo oku ruvera Mukuru, kutja tu takamise o matuako Ue, nu o matuako Ue ka mazeu. ⁴Orondu o tjina atjihe tji tja kumatua oku za ku Mukuru tji taara o uje. Nu imbui ouo o utoni mbu taara o uje, o ngamburiro jetu. ⁵O uani ngu taara o uje, pendje na ingui ngu itavera kutja Jesu Kriste Eje o Muna ua Mukuru? ⁶Ingui Eje ingui ngue jere no meja no mbindu, Jesu Kriste, ka ja ri no meja poruao, nunguari ja ri no meja no mbindu. Nu Ingui o Mbepo Eje o ngu hatoira, orondu o Mbepo o ngu nga ae ri o uatjiri. ⁷Orondu pena vetatu mbe hatoira: ⁸O Mbepo, no meja, no mbindu, nu imbi o vitatu mbi vi itaverasana mu tjimue. ⁹Nu tji ma tu itavere o mahatoiriro uo vandu, o mahatoiriro ua Mukuru je ri kombanda oku kapita. Orondu inga ouo o mahatoiriro ua Mukuru nga hatoirire o hunga no Muna Ue. ¹⁰Ingui ngu itavera mo muna ua Mukuru u na o uhato mbui mu Je o muini. Ingui ngu ha itavere mukuru ue Mu isapo o munavizeze, eje tjinga ae hina ku itavera o uhato Mukuru mbua hatoiririre o Muna Ue. ¹¹Nu imbui o mburi o uhato, kutja Mukuru Ue tu pa o muinjo uaruhe, nu o muinjo mbui u rimo Muna Ue. ¹²Ingui ngu na o Muna una o muinjo; ingui ngu hina o Muna ua Mukuru kena muinjo. ¹³Mba tjangera o vina mbi kuene imba mbu mu itavera mo Muna ua Mukuru, kutja mu tjiue kutja muna o muinjo uaruhe, no kutja mu itavere mena ro Muna ua Mukuru. ¹⁴Nu imbui ouo o uvande mbu tu nao o hunga na E, kutja tji tua ningire o tjina atjihe otja ko mbango Je, Eje U tu zuva: ¹⁵Nu tji ma tu tjiua kutja U tu zuva, atjihe tji tua ningire, otji tu tjiua kutja matu munu o vina imbi mbi tua ningire ku Je. ¹⁶Nu auhe tji ma munu o muangu poo erumbi re ama tjiti o uvi mbu ha tuara ko ndiro, eje ma ningire, nu Eje me mu pe o muinjo ku imba mbe ha tjitire o uvi mbu tuara ko ndiro. Pena o uvi mbu tuara ko ndiro: hina kutja eje nga kumbire uo. ¹⁷O uhasemba auhe o uvi, nu pena o uvi mbu ha tuara ko ndiro. ¹⁸Matu tjiua kutja auhe ngua kumatua oku za ku Mukuru ka kara poku tjita o uvi, nunguari ingui ngua kumatua oku za ku Mukuru u ritjevera o muini, nu ingui o murunde ka tunu ku je. ¹⁹Ete tu tjiua kutja o uete o va Mukuru, nu o uje auhe ua rara mo urunde. ²⁰Nu matu tjiua kutja o Muna ua Mukuru ue ja, nu Ue tu pa o mapangununino uo kutja tu jenene oku tjiua Ingui ngu ri o uatjiri. Nu ete tu ri mu Ingui ngu ri o uatjiri, mo Muna ue Jesu Kriste. Ingui o ngu ri Mukuru ua tjiri nu o muinjo uaruhe. ²¹Vanatje, ritjevereje oveni ko visenginina.

2 John

Chapter 1

¹O munene, ko serekaze o ndoororua no vanatje va jo, ndji mba suvera mo uatjiri, nu ae heri ami erike, nunguari uina na imba avehe mba tjiua o uatjiri, ²Mo tjimbe tjo uatjiri mbua tura muete, nu mbu mau kara puna ete ngaaruhe. ³O tjari nga tji kare pueena ene, o unjanutima no hange oku za ku Mukuru ingui Tate, na ku Jesu Kriste, o Muna ua ingui Tate, mo uatjiri na mo rusuvero. ⁴Mba jorokere tjinene tjinga a mba vaza o vanatje vo je ave kaenda mo uatjiri, otja tjinga a tua jakura e rakiza oku za ku ingui Tate. ⁵Nu nambano me ku ningire, serekaze, ae heri tjimuna me tjangere ove etuako epe, nunguari indi ndi tua karere na ro oku za ko mbutiro, kutja nga tu suverasane. ⁶Nu o rusuvero o ruo ndui, kutja tu kaende otja ko matuako Ue. Indi oro e tuako, nu otja indi tji ue rizuvire oku za ko mbutiro, ua soku kaenda mu ro. ⁷Orondu o vapukise o vengi va hita mo uje, mbe ha hongonona kutja Jesu Kriste Ue ja mo njama. Ingui o mupukise nu o mupirukira Kriste. ⁸Ritjevereje o veni, kutja amu ha pandjarisa ko o vina mbi mbi tua unguriririre, nunguari kutja tu jakure o ndjambi oku ura. ⁹Auhe ngu kara mo ngatukiro nu ngu ha kara mo mahongero ua Kriste kena Mukuru. Ingui ngu kara mo mahongero ua Kriste, una imba avejevare, ingui Tate na ingui o Muna. ¹⁰Auhe ngu me ja kuene nu ngu hina ku jeta o mahongero nga, nu amu mu jakura mo ndjiuo jenu, poo oku hungira o mbinika ku je. ¹¹Orondu ingui ngu ma hungire o mbinika ku je ma kara no rupa mo vitjitua vie vio urunde. ¹²Tjinga a mbi na o vina o vingi oku ku tjangera, hina ku vanga oku vi tjanga mo mbapira no inga: nunguari me zeri oku ja kuene, nu tu je ku hungira o tjipara no tjipara. , kutja o ndjoroka jetu i urisiue. ¹³O vanatje vo serekaze o ndoororua ndji mua kumatuapamue va minike ene.

3 John

Chapter 1

¹Ingui o munene, ku Gajus o musuverua, ngu mba suvera mo uatjiri. ²Musuverua, ami mbi kumba kutja o vina avihe vi kaende naua kove nu u kare mo mberukiro tjimuna o muinjo uoje. ³Orondu mba jorokere tjinene indi o vakambure tji ve jere nu ave hatoirire o uatjiri mbu ri mu ove, otja tji u kaenda mo uatjiri. ⁴Hina ndjoroka o nene oku kapita o vina mbi, oku zuva kutja o vanatje vandje ve kaenda mo uatjiri. ⁵Musuverua, ove u tjita mo utakame atjihe tji u ungurira o vakambure na imba o va mbangu, ⁶Ovo mo rusuvero o mbe ku hatoirira po murungu uo kereka, nu ove tjandji ua tjiti naua tji u eve rongerisire o ujenda uao mo muano mbua puira imba o va Mukuru: ⁷Ovo tjinga a va kumukire mo tjimbe tje na Re, ave hina tji va toora oku za mo viuana. ⁸Ete tua soku jakura imba mbe ri nao, kutja turire o vavatare pamue mo uatjiri. ⁹Ami mba tjangera indji o kereka, nunguari Diotrefes ngu uasuvera oku rira o mutongame mokati kao, ke tu jakurire. ¹⁰Nu mena ra itji, ami tji mbe ja, me je ku varurura o vitjitua vie mbie tjita, ok utu jamburura no mambo o marunde. Nu otja the ha kovisiua i imbi, uina otje ha jakura o vakambure. Nu u tjatera imba mbu mave zeri oku tjita nai, nu e ve ramba mo kereka. ¹¹Musuverua, o horere o uvi, nunguari horera o uua. Ingui ngu tjita o uua ua za ku Mukuru, nunguari ingui ngu tjita o uvi ke ja tjiaa Mukuru. ¹²Demetrius una o ndangu o mbua mo vandu avehe, na mu imbui o uatjiri o uini. Nu ete uina ma tu hatoire, nu mo tjiaa kutja o mahongononeno uetu o uatjiri. ¹³Mba ri no vina o vingi oku tjanga, nunguari hina ku zera oku vi tjanga no pena no inga, ¹⁴Nunguari me kambura kutja me je ku mu muna mo usupi, nu atu je ku hungira o tjipara no tjipara. ¹⁵O hange nga i kare pueena ene. O mapanga je mu minike. Minika o mapanga ko mana.

Jude

Chapter 1

¹Judas, o mukarere ua Jesu Kristu, nu o muangu ua Jakova, ku imba mba isaneua, ovasuverua mu Mukuru ingui Tate, imba mbu va takamisirua Jesu Kristu: ²O tjari, no hange no rusuvero nga vi uezirue kuene. ³Vasuverua, ami tjinga a mba karere no urizemburuka tjinene uoku mu tjangera o hunga no ndjamo ja avehe, otji pa kara o hepero, kutja mbi mu tjangere mbi mu rumbirire oku pirukira no masa o ngamburiro ndja jandjerue ko vajapuke po rumue. ⁴Orondu o varumendu vo rive va njongera mo mo vineja, imba oku za ku rukuru mba tjangererue ko mbanguriro. Ovo o varumendu mbe hina Mukuru mbe jepisira o tjari tja Mukuru ko zonduma nde hina matjaerero, nu ama ve patana Muhona ingui erike, Mukuru, ingui o Muhona uetu Jesu Kristu. ⁵Nunguari mbe zeri oku mu zemburukisa- nangarire kutja ene muna pu mua tjivirue o vina mbi, kutja Muhona ua jamene ovandu oku za kehi ra Egypt, kuzambo ua njonene imba mbe ha itaverere ko. ⁶Na imba o vaengeri mbe ha takamisire o ruveze ruao indui o rutenga, nunguari mba zapere po ruveze ruo maturiro uavo, Mukuru Eje ueve tizira mo mapando uaarue kehi jo ndorera nga ko mbanguriro je Juva indi enene. ⁷Tjimuna o Sondoma no Gomora no vihuro o ngondoroka na vio, vie ri jandjere o vini ko turaro tuo runde, noku kongorera omararasaneno jarue. Nu ovo veri otjo tjiisanekero tja imba mbe ihamisiua mo mbanguriro jo muriro uaarue. ⁸Nu mo muano o tjingeuo, tjiri, imba o varote mba otji ve tunda o njama javio. Nu ave njengura o mauvara, ave jamburura o viutua vio ujere. ⁹Nunguari na Mikael o muengeri o hongora, tja pirukirire o munauvi, o hunga no ruova rua Mose, kenaa pa rorere oku jeta o mbanguriro jo ndjambu kuje, nunguari ua tjere, "Muhona nge ku kandaize". ¹⁰Nunguari imba ve tukana o hunga no vina mbi ve hina ku tjiaa: nunguari o vina mbi ve tjiaa hapo, otja tjimuna o vipuka mbi hina zondunge, ovina mbi ombi ve ri tunda o veni mu vio. ¹¹Ouee ku vo! Ovo tjinga a va toora o ndjira ja Kain, nu ave rijandja o veni ko ngatukiro ja Balaam jo tjisuta, nu ave rinjono o veni mo zombata za Kora. ¹²Imba o vandu o vavi vo ndova mo mikandi vienu vio rusuvero, tji ma ve ri o mukandi pueena ene noku hina ndira; Ovarise mbe ri risa oveni. Ovo o vikamba mbi hina meja mbi hingirua akuhe ijo vivepo; o miti mbi ha tuako o vihape mo ruteni, mbia koka tuvari, mbia zukurua no mize. ¹³O zongazona o vindandi zo kuvare, nde huka esuzu ro honi ja zo o zeni; o zonjose nde singauka uriri nda puikirua o u zorozi uo ndorera ngaaruhe. ¹⁴Nu Enok uina ingui o utjahambombari oku za ku Adam ua profetere ku imba indi tja tjere, Tareje Muhona me ja no majovi jovi ja imba o vajapuke. ¹⁵Nu meja oku tjita o mbanguriro ku avehe. Uina meja oku kandaiza o varunde avehe o hunga no vitjitua viao avihe vio urunde, mbi va tjitire mo urunde, no hunga no vina avihe o vizeu o varunde mbi va hungirire o hunga na Je. ¹⁶Imba o vaunaune, mbe uhuara ama ve vara o zondjo, mbe kaenda otja

ko zonduma zao ozombi. Nu o vinjo viao vi hongonona o vina o viritongamise, ve hungira o vina o viua o hunga no vandu kutja ve mune o ndjambi.¹⁷Nunguari ene, vasuverua, zemburukeje o mambo inga nga hungirirue ijo vaapostolo vo Muhona uetu Jesu Kristu.¹⁸Ovo tjinga a ve mu raerere kutja, "mo majuva uo maandero ma ku je ku kara o vajamburure mbu mave je ku kaenda mo zonduma zao zo urunde."¹⁹Imba ovo imba mbe jeta okuhanika , ovandu vo uje, mbe hina Mbepo o Ndjapuke.²⁰Nunguari ene, vasuverua, ri zeuparisee oveni mo ngamburiro jenu indji o ndjapuke oku kapita, ama mu kumbu mo Mbepo o Ndjapuke.²¹Ritakamisireje o veni mo rusuvero rua Mukuru, nu mu undje o Tjari tja Muhona uetu Jesu Kristu tji tji tuara ko muinjo uaaruhe.²²Tjariparereje imba mbe ha itavere.²³Nunguari tjiva jamee no ku ve hakana oku za mo muriro, ku tjiva kareje no tjari pamue no ndira, ama mu njengua na indji o mbanda ndja tundua ijo njama.²⁴Nambano ku ingui ngu jenena oku mu takamisa mo ku puitara noku mu zika po murungu uo ujere Ue nokuhina tjipo no ndjoroka ndji hina ku jenena oku serekarerua;²⁵Ku Mukuru erike ingui o Mujame uetu mu Jesu Kristu o Muhona uetu, nga rire o ujere no maukombandambanda, no maunaneno, no masa no uvara, mo zo iri azehe, mu nai na mo ngaaruhe. Amen.

Revelation

Chapter 1

¹Evandururiro ra Muhona Jesu Kristu, Mukuru nde Mu pa oku raisa ko vakarere ve o vina mbi ma vi kara ko o usupi. Nu Eje Ua tjiukisa itji noku hinda o muengeri Ue ko mukarere Ue Johanesa, ²Ngua jandja o uhatoi Uembo ra Mukuru, no mahongononeno ua Muhona Jesu Kristu, no uo vina avihe mbia muna. ³O munandaja ingui ngu ma rese, na imba mbu ma ve zuu o mambo uo tjiprofeto tji, na imba mbu mave takamisa o vina imbi mbia tjangua mutjo; Orundu o ruveze rua tumbuka.⁴Johanesa ko zokereka hambombari nderi mo Asia: O tjari kuene no hange oku za ku ingui ngu ri, nu ngua ri nu ngu meja, na ko zobepo inda hambombari nderi po murungu uo tjihavero Tje tjo uhona, ⁵Noku za ku Jesu Kriste o Muhatoire o mutakame, o Tjiveri oku za mo vati, nu o Munane uo zombara zo uje. Ku Ingui ngue tu suvera nu E tu kutura ko mauvi uetu no mbindu Je o muini, ⁶nu E tu ungura o zombara no vapristeri ku Mukuru, nguri Ihe je, ku Je nga rire o ujere no masa aruhe ngaaruhe. Amen.⁷Tareje, Eje Meja mo vikamba; nu eho arihe ma ri Mu munu, nu na imba mbe mu tuera. Nu o mihoko avihe vio mo uje mavije ku imba motjimbe Tje. ⁸O uami o Alfa no Omega, o Mbutiro no Ndjandero***, maku hungire Muhona, ngu ri, nu ngua ri, nu ngu me ja, o Munamasahe.⁹Ami Johanesa, uina ngu mbiri o mukambure pueena ene, nu o mukueni mo mahihamisiro, na mo uhona, namo ku nanena kua Jesu Kristu, mbar i mo kakoverua ku ke isaneua o Patmosa, mena Rembo ra Mukuru, na mena roku hatoiri Jesu Kristu. ¹⁰Ami mbari mo mbepo me juva ra Muhona. Nu e zuu eraka enene, tjimuna o ro hiva ko ngotue jandje, ¹¹Ama ri tja, Nu imbi mbi momunu tjanga Membo, nu u hinde ko zokereka inda hambombari nderi mo Asia; ko Efesusa, na ko Smirna, nako Pergamosa, nako Tiatira, nako Sardisa, nako Filadelfia, nako Laodesia.¹²Nu ami mba taviza kutja mbi mune eraka ndi jari hungire kueena ami, nu tji mba tanauka mba muna o vikurameno vio marambe hambombari. ¹³Nu mokati ko vikurameno vio marambe muari Umue tjimuna o Muna uo mundu, ngua zarere o mbanda ndji jai vaza ko zombaze, ne kuamo ro ngolto mo rukoro.¹⁴Nu o tjiuru Tje no zondjise zari o zompapa tjimuna o mainja o mavapa, tjimuna o vitutukende, nu o meho Ue jari tjimuna o rurumo ruo muriro. ¹⁵Nu o zombaze Ze zari tjimuna o tjitenda tjo mburonze tji tja serurua, tjitja kangurua mezuko. Nu eraka Re rari tjimuna o mbosiro jo meva o mengi. ¹⁶Nu Eje uari no zonjose hambombari meke Re ro Kunene, nu engaruvio ro vinjo kuviri ra pitire mo tjinjo Tje. Nu o murungu Ue ua jerere tjimuna ejuva mo kaviriviri.¹⁷Nu tji mbe mu muna, arire tji mba uire po zombaze Ze otjo mukoke. Nu Eje ua tua eke Re ro Kunene ku ami natja, "O tira, o Uami ingui o mutenga na ingui o museinina, ¹⁸Nu Ouami ingui o munamuinjo. Ami mba tire, nu tara, mbina o muinjo ngaaruhe, nu mbina o vipaturure vio tjovakoke no vio ndiro.¹⁹Nambano tjanga o vina mbi mbi ua munu, no vina imbi mbi ri ko, na imbi mbi mavi je ku kara ko kombunda ja imbi. ²⁰O tjiundikua tjo zonjose hambombari ndu ua munu meke randje rokunene, nu vikurameno vio marambe hambombari vio ngolto: Inda o zonjose hambombari o vaengeri vo zokereka inda o hambombari, nu imbi o vikurameno vio marambe hambombari ovio o zokereka inda o hambombari.

Chapter 2

¹Ko muengeri uo kereka indjo ja Efesusa tjanga; Omambo Ua i Ingui ngua tiza o zonjose hambombari meke Re rokunene, ngu rianga mokati ko vikurameno vio marambe imbi o hambombari vio ngolto, ²Me tjiua o viungura vioje, no ngondjero joje, no muretima uoje, no muano mbu u ha jenene oku karera ko o varunde, nu ove ua nongonona imba mbe ripa kutja o vaapostolo, nu a ve heri o vaapostelo, nu ove vaza a veri ovanavizeze. ³Nu ua tjinda no kara no muretima, no kondjere Ena ra Ndje, noku hina ku ngundipara. ⁴Nunguari o tjina tji Mbi natjo kuena ove, o kutja ua jesa o rusuvero ruoje induo rutenga. ⁵Zemburuka nambano kutja ove ua ua oku za pi, nu u riverere ko ndanaukiro, nu u tjite o viungura imbio vitenga. Pendje na nao Ami meja ku ove mo hakahana, nu E isapo o tjikurameno tjo rambe roje po ruveze ruatjo, andu tji ue riveverere ko ndanaukiro. ⁶Nunguari ove una itji, ku u njengua o viungura vio Vanikolai, Ami uina mbi mbi njengua. ⁷Ingui nguno kutui nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka. Ku ingui ngua tona Me jandja ko o usemba oku ria ko Muti uo Muinjo, mburi mokati ka Paratisa ja Mukuru. ⁸Nu ko muengeri uo kereka ja Smirna tjanga: Omambo Ua Ingui o Mutenga no Museinina, ngua tire nu ngua hupa rukua o matja nai; ⁹"Me tjiua ozo mbamisiro no usiona uoje, nunguari ua tumba. Nu Me tjiua o zondjambu ku Mukuru za imba mbe ri heja kutja o Vajuuta, nu ave heri vo. Nunguari averi o sinangonge ja Saatana. ¹⁰O tira imbi mbi moje ku hihamisiua navio. Tara! O mudiaboli meje ku uMba vemue venu mo ndorongo kutja mu rorue, nu mamu kara mo mbamisiro o majuva o murongo. Takameje nga ko ndiro, nu Ami me mupe e kori ro uhona ro muinjo. ¹¹Ingui nguno kutui nga zuve. kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka. Ingui ngua tona kena kuje oku hihamisiua ko ijo ndiro indji o itjavari. ¹²Nu ko muengeri uo kereka ja Pergamusa tjanga: Omambo Ua Ingui ngu nengaruvio e tue, nda upikua kuvari. ¹³"Me tjiua pu mu kara, imba pu pena o tjitirone tja Saatana. Nu ene mua kakatera kena Randje. Me tjiua kutja kamu ripataneneko o ngamburiro Muami, namo majuvangena Antipasa, o muhongonone Uandje o mutakame tja zepirua o ngamburiro je puene, imba pupa tura Saatana. ¹⁴Nunguari mbina o vina o vititi o hunga na ene: orondu ene ingo muna imba mba kakatera ko mahongero ua Balaama, ngua hongere Balaka oku umba o tjiputarise po murungu uo vanatje va Isaraera oku ria o vikuria mbia punguhirua o visenginina, noku kara mo ruvakirasano. ¹⁵Nu uina muna imba mba kakatera ko mahongero uo Vanikolai. ¹⁶Riverereje, ko ndanaukiro! Pendje na nao, Ami meja ku ene mo hakahana, nu E mu ruisa nengaruvio ro tjinjo Tjandje. ¹⁷Ingui nguno kutui nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka. Ku ingui ngua tona, Meje ku jandja ko ousemba oku ria o mana nga horekua, Nu Meje ku mupa eue e vapa, nu meue mua tjangua ena epe, ndi ha tjiukua ko ijo mundu pendje na ingui ngu meri jakura. ¹⁸Ko muengeri uo keraka ja Tiatira tjanga; Inga omambo O Muna ua Mukuru, Ingui ngu no meho Ue tjimuna o rurumo ruo muriro, no zombaze Ze tjimuna o tjitenda tjo mburonde tjitja sesengua. ¹⁹"Me tjiua o viungura vienu; uo rusuvero, no ngamburiro, no ukarere, no muretima. Ami me tjiua kutja imbi mbi mua tjitire oupe via kapita imbio vitenga. ²⁰Nunguari mbina o vina o vititi o hunga na ene orondu: Mu jandjera o mukazendu nguina Jezebel, nguri isana o muprofete. Oku hongu noku nanena o vakarere vandje koku kara mo ruvakirasano noku ria o vikuria mbia punguhirua o visenginina. ²¹Mbe mu pa o ruveze ruo ku rivera, nunguari eje kena ndero joku rivererako ko otuvakiro ko ndanaukiro. ²²Tara, Me mu umbu mo mbete jo uvere, nu imba mbe kara mo ruvakiro puena je me ve umbu mo mihihamo o minene, andu tji ve riverere o vitjitua viao ko ndanaukiro. ²³Nu Me zepa o vanatje ve no ndiro, nu o zokereka azehe mazeje ku tjiua kutja Ouami ngui ngu kondonona o uripura no mitima. Nu meje ku jandja ku auhe uenu otja ko viungura vie. ²⁴Nunguari metja nai ku ene amuhe, na ku imba mbe rimo Tiatira, imba avehe mbe he rihongere o mahongero nga, mbe ha ttjivirue inga o maurekoto ua Saatana, kuene metja," hina ku tuako o uzeu uarue kombanda jenu." ²⁵Nunguari itji tji muna tjo, takamiseje tjinene nga tji Mee ja. ²⁶Nu ingui ngua tona na takamisa o viungura Viandje nga ko maandero, kuje Meje ku jandja o uvara kombanda jo viuana. ²⁷Nu eje meje ku vi nana no nguinja jo tjitenda, o vio mavi je ku pamunua tjimuna o vitjuma vio munoko. Tjimuna Ami tji Mba jakura ku Tate, ²⁸Uina Me mupe o Njose jo Muhuka. ²⁹Ingui nguno kutui, nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka."

Chapter 3

¹Nu ko muengeri uo kereka ja Sardisa tjanga, Omambo Ua Ingui nguna o Zombepo Hambombari za Mukuru no zonzose hambombari. Me tjiua o viungura vioje. Kutja una ena rokutja u hupa, nu ua koka. ²Kara katumba nu kukutisa o vina mbi mbia seua po, mbiri pooku koka. Orundu hi vazere o vitjitua viioje a via jenenisiua po murungu ua Mukuru. ³Opu ua soku zemburuka kutja ua jakurire nu ua zuvire vi. Nu o takamisa no riverere ko ndanaukiro. Nu nambano ove tji u hina ku kara katumba, Ami Meja otja erunga, nu kona ku tjiua o iri ndji me raukire kombanda joje. ⁴Nunguari una o mana uo vandu o matiti mo Sardisa mbe ha tundire o zombanda zauo, nu ovo ma veje ku kaenda pueena Ami, ava zara uvapa, orundu ovo va puihua i nao. ⁵Ingui ngu ma tona, inguo o ngu ma huikikua o zombanda o zombapa, nu Ami hina ku piana ena re Membo ro Muinjo, nunguari Ami Me hongonona ena re po murungu ua Tate, napo murungu uo vaengeri Ve. ⁶Ingui nguno kutui nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka. ⁷Nu ko muengeri uo kereka ja Filadelfia tjanga; Omambo Ua Ingui nguri o mujapuke no nguri o uatjiri, Ingui nguna o tjiipaturure tja David, Ingui ngu jezurura ape ha ningi o mundu ngu ma jezere, Ngu jezera nu ape ha ningi umue nguma jezurura. ⁸Me tjiua o viungura vienu. Tareje, Ami mba zika po murungu uenu omuvero mburi kamuaha, nu kapena mundu ngu me u jezere. Nu Metjiua kutja ene muna o masa o matiti, nu mua takamisa Embo Randje nu ka ripatanene ko ena Randje. ⁹Tareje, Ami Me tjiti nai ku imba ovo sinangonge ja Saatana, mberi heja kutja o Vajuuta, nu ave heri vo, nunguari mbe kora o vizeze; Tareje Ami me tjiti kutja veje nu ve rikotamene po murungu uo zombaze zenu. Ovo otji maveje ku tjiua kutja Mba suvera ove. ¹⁰Ene tjinga a mua takamisa Embo Randje ro muretima, Ami uina o tjinga meje ku mu takamisa [kutja amu ha hiti] mo ire jo marorero ndji ma ija kombanda jo uje auhe, oku rora imba mba tura kombanda jehi. ¹¹Tareje Ami Meja tjimanga. Takamiseje imbi mbi mu navio kutja ape ha ningi o mundu ngu memu jeka o tjikrone tjenu. ¹²Ingui ngua tona, Ami Me mu ungura o ngunde mo ndemberi ja Mukuru Uandje. Nu eje kanaa uhuara ama piti mu jo. Nu Ami Me tjanga muje ena ra Mukuru Uandje, nena ro tjihuro tja Mukuru Uandje, Jerusalema o tjipe, tji matji rauka oku za mejuru ku Mukuru Uandje), nena Randje epe. ¹³Ingui nguno kutui nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka. ¹⁴Ko muengeri uo kereka ja Laodesia, tjanga: Omambo ua Ingui o Amen, Ingui o mutakame no muhongonone uatjiri, Ingui o munane jo viutua via Mukuru. ¹⁵Mbi tjiua o viungura vienu, kutja kauene o vatarazu nu kauene o vapiu. Nandakuzu naa muno utarazu poo oupiu. ¹⁶Nunguari ene tjinga muri pokati ko vivara nai, amu heri o vatarazu poo o vapiu, Ami Me mu kungure pendje no tjinjo Tjandje. ¹⁷Mena rokutja mutja, 'ami mba tumba, nu o vina viandje via ueziua, nu hina tji mbi hepa ko.' Nu otji muha tjiua kutja mua hepauka, nu mua hara o ndjenda nu mua sionapara, nu mua potupara, nu muri muzu. ¹⁸Nu puratene ku Ami: Randee ku Ami o ngoldo ndja kohororua mo muiro, kutja mu rire o vatumbi, no zombanda o zombapa kutja mu huikikue, kutja o honi joku kara muzu kuenu ai heri munikisa; noku sopora o meho uenu no muti uo meho kutja mu mune. ¹⁹Imba avehe mbu mba suvera, Mbi vera noku tona. Opu mua soku pendapara nu amu riverere ko ndanaukiro. ²⁰Tareje, Mba kurama po muvero nu Me kongora. Auhe ngu ma zuu eraka Randje nu a jezurura o muvero, Ami Me hiti moje, nu E ri pueena je, neje ari pueena Ami. ²¹Ku ingui ngua tona, Ami Me jandja o usemba uoku havera pueena Ami mo tjihavero Tjandje tjo uhona, tjimuna Ami tji mba tona nu e ka haama pehi pueena Tate mo tjihavero Tje tjo uhona. ²²Ingui nguno kutui nga zuve kutja o Mbepo mai tja vi ko zokereka.

Chapter 4

¹Kombunda jo vina mbi mba tara, nu tara, o mujero mbua jezuruka Kejuru. Nu eraka etenga ndi mba zuva rari tjimuna o hiva amai hungire kuena ami, ama ri tja, "Ronda uje nguno, nu Meje ku ku raisira o vina mbi ma vije ku tjitua kombunda jo vina mbi." ²Nu mo hakahana ami mba kara mo Mbepo, Nu tara o tjihavero tjo uhona tja zikirue Mejuru, nu Umue ua haamene kombanda ja tjo. ³Nu Ingui ngua haamene mbo ija munika tjimuna o maue o mahuze uo jaspera no carnariana. Nu pari ne vara ro uta uo mbura oku kondoroka o tjihavero tjo uhona. Evara routa uo mbura rari ra sana mo mbunikiro tjimuna eue ro emeralda. ⁴Nu o tjihavero tjo uhona tja kovererue ijo vihavero vio uhona o mirongo vivari na vine, nu kombanda jo vihavero vio uhona mbi mba muna o vanene o mirongo vivari na vene ava haama, mba zarere o zombanda o zombapa, nu vari no vikrone vio ngoldo ko viuru viao. ⁵Nu oku za mo tjihavero tjo uhona mua pitire o tutjeno no matutumino no maraka. Nu o marambe hambombari uo muriro ija je jaka po murungu uo tjihavero tjo uhona, omarambe ngeri inda o zombepo hambombari za Mukuru. ⁶Nu po murungu uo tjihavero tjo uhona pari o muronga ue kende, mbua sanene keue e kenakene. Nu mokati ko tjihavero tjo uhona nomo ngondoroka jatjo, pari o vinamuinjo vine, mbie urire o meho kombunda nako murungu. ⁷Nu o tjinamuinjo o tjitenga tjari tjimuna o ngejama, nu o tjinamuinjo o tjitjavari tjari tjimuna o ndana, nu o tjinamuinjo o tjitjatatu tjari no murungu uo mundu, nu o tjinamuinjo o tjitjaine tjari tjimuna o rukoze ndu maru tenge. ⁸Nu atjihe tjo vinamuinjo mbi po une uavio tjari no vivava hamboumue oku tji kondoroka, nu mbie urire o meho moukoto no pendje. Nu o mutenja no utuku kavi kuramisa, okutja, "Mujapuke, mujapuke, mujapuke, Muhona Mukuru o munamasaehe, Ngua ri, Ngu ri, nu ngu meja." ⁹Nu o ruveze aruhe o vinamuinjo tji mavi jandja o ujere, no ndjozikiro, no ndangi ku Ingui ngua havera ko tjihavero tjo uhona, Ngu no muinjo aruhe nga ko ngaaruhe, ¹⁰O vanene imba o mirongo vivari na vane ve uira po murungu ua Ingui ngua havera ko tjihavero tjo uhona nu ave rikotamene ku Ingui nguna o muinjo aruhe nga ko ngaaruhe. Nu ave umbu o vikrone viao po murungu uo tjihavero tjo uhona, ama ve tja, ¹¹Arikana Muhona, Ove ua puihua ijoku jakura o ujere, no ndjozikiro no masa, orundu Ove ua mema o vina avihe, nu mo mbango Joje ovio via utua navi kara ko."

Chapter 5

²¹Nu ami mba muine meke rokunene kua ingui ngua haverere ko tjihavero tjouhona embo nda tjangerue pomurungu no kombunda, nda patua notujano hambombari.² Nu mba muine omuengeri omunamasa ngua ravaerere neraka romasa amatja, "Ouani ngua puihua ijoku paturura embo noku kakaturura otujano tua ro?"³Nu kapari umue mejuru, poo kombanda jehi, poo kehi jehi ngua jenenene oku paturura embo poo oku resa mu ro.

⁴Nu ami mba rira tjinene orundu kape vazerue omundu ngua puihirirue ijoku paturura noku resa mu ro. ⁵Nu umue uovanene ua tjere nai ku ami, "O riri. Tara, Ongejama jomuhoko ua Juuda, Omuze ua Ndaavita, ua kara no ndoneno joku paturura embo noku kakaturura otujano tuaro pouhambombari ua tuo."⁶Ami mba muna Ondjona ndja kuramene mokati kotjihavero tjouhona, pokati kovinamuinjo vine, no pokati kovanene. Ai munika tjimuna ndja zepirue. Ndjari nozonja hambombari nomeho hambombari, nderi o Zombepo hambombari za Mukuru nda hindua mehi arihe. ⁷Nu Eje ue ere nu a toora embo mokunene kua ingui ngua haverere kotjihavero tjouhona.⁸Nu eje tja za noku toora embo, ovinamuinjo imbio vine novanene imba omirongo vivari na vane, ve riuisiririre pomurungu uo Ndjona. Auhe aena ovihumba novijaha vio ngoldo mbie urisirue ovinuke oviua, nderi ozongumbiro zovajapuke va Mukuru.⁹Nu ovo va imburire eimburiro epe: amavetja; Ove ua puihua ijoku toora embo noku kakaturura otujano tua ro.Orundu ove ua zepirue, nu no mbindu Joje Ua randerere Mukuru ovandu oku za komihoko avihe, neraka arihe, novandu avehe noviuana avihe. ¹⁰Nu ove ungura ozombara novapristeri oku karera Mukuru uetu, nu ovo mave kara nouvara kombanda jehi."¹¹Nu ami mba jevajeve, nu e zuu eraka rovaengeri ovengi mba koverere otjihavero tjouhona, novinamuinjo, novanene. Otjivarero tjao tjari otuuondja notuuondja, nomajovi uomajovi, ¹²Amavetja nai neraka enene, O Ndjona ndja zepirue ja puihua ijoku jakura omasa, notutumbo, nounongo, noukukutu, nondjozikiro, noujere, nondangero."¹³Nu ami mba zuvire, otjiutua atjihe tji tjiri mejuru, na kombanda jehi, nokehi jehi, novina mbiri mokuvare, imbi avihe mbiri muvio- amavitja, Kuingui ngua haama ko tjihavero tjouhona nako Ndjona ngape kare ondangero, nondjozikiro, noujere, nouvara aruhe nga aruhe."¹⁴Nu ovinamuinjo imbio ovine via tjere, "Amen!" Nu ovanene ve riuisiririre pehi nu ave rikotamene Kuje.***

Chapter 6

¹Nu ami mba muna o Ndjona tjija patururire rumue ruotujano, nu mba zuvire tjimue tjtjinamuinjo mbio vine tjimuna eraka rombura, amatjitja, "Indjo!" ²Ami mba tara, nu e munu, okakambe okavapa. Nu ingui omukekavire uari nouta. Nu eje ua perue ekori rouhona. Nu eje ua kaendere otjo mutone nokutja aka tone. ³Nu Ondjona tjija patururire orujano orutjavari, ami mba zuvire otjinamuinjo otjitjavari amatjitja, "Indjo!" ⁴Nu pa pitire okakambe okakua, okaserandu. Nu pa jandjerue komukavire uako oku isamo ochange mouje, nokutja ovandu ve zepasane. Nu omukavire ingui kua jandjerue engaruvio enene. ⁵Nu Ondjonatjija patururire orujano orutjatatu, ami mba zuvire otjinamuinjo otjitjatatu amatjitja, "Indjo! Nu ami mba muna okakambe okazorundu, nu ingui omukekavire uari notjisaneke meke re. ⁶Nu mba zuvire eraka mokati kovinamuinjo imbio vine amaritja, Okajatu kovikokotua otjipeni, oujatu utatu uombarii otjipeni. Nunguari ohihamisa omaze uomininga nomavinu." ⁷Nu Ondjona tjija patururire orujano orutjaine, mba zuvire eraka rotjinamuinjo otjitjaine amaritja, "Indjo!" ⁸Ami mba muna, okakambe okarovazu. nu ena ra ingui ngua kaviririre ku ko uari Ndiro, nu Tjovakoke ua kongorerere kombunda je. Nu va perue ouvara ko orupa rumue mo tupa tune tuehi, oku zepa nengaruvio, nondjara, no mutjise, nondiro jo vipuka vio kuti viehi. ⁹Nu Ondjona tjija patururire orujano orutjatano, ami mba muine ominjo via imba mba tiririre Embo ra Mukuru, no mahatoiro ngu va karere nauo, aviri kehi jezuko rombunghiro. ¹⁰Nu ovo va ravaerere neraka romasa amavetja, "Mape kara nai nga rune, Munauvara kombanda ja avihe, omujapuke nomunauatjiri, kutja u pangure nu u sutise ombindu jetu ku imba mba tura kombanda jehi?" ¹¹Nu auhe vavo kua jandjerue ozombanda ozombapa ozonde, nu kua zire nai kuvo, kutja ngunda ngavi undje okaruveze okasupi rukua, nga otjivarero tjovakarere tjimuna vo novakua, imba mbari pookuta tjimuna vo, tji tja jenenisiua. ¹²Nu Ondjona tjija paturura orujano orutjahamboum, mba tarera nu pa karere omanjinganjingiro omanene uehi. Nu ejuva ra zorerere tjimuna ekutu ezorundu romainja, nu omueze omukondoroke aukara tjimuna ombindu. ¹³Nu ozonjose zejuru za uira kombanda jehi, tjimuna omukujumbua tji u pukumuna omakuju omangura tji ua kurakurisiua ijo tjivepo otjinamasa. ¹⁴Nu ejuru ra zapere tjimuna embo orumangua, tji ra mangua. Nu ondu aihe nomakoverua ja isaperue potuveze tua uo. ¹⁵Nu ozombara zehi novandu ovanandengu, noviuru viovasorondate, no vatumbi, novanamasa, na kaani auhe, novitikiha avihe novakutuke avehe vaka tarere mozondimba na momaue uozondundu. ¹⁶Nu ovo va tjere nai kozondundu na komaue, "Uiree kombanda jetu! Nu tu horekee komurungu ua ingui ngua havera kotjihavero tjouhona, na komazenge uo Ndjona. ¹⁷Orundu ejuva indenene romazenge re ja. Nu ouani ngu ma jenene oku kurama?"

Chapter 7

¹Nambano kombunda jovina mbi mba muna ovaengri vane ava kurama kozohuki ine zehi, ava tiza ozombepo ine zehi kutja ombepo aiha singire kombanda jehi, poo kokuvare, poo komuti auhe. ²Nu ami mba muna omujengeri uarue ama rondo okuza ku kutja ejuva, aena otjihako tja Mukuru omunamuinjo. Nu eje ua ravaera neraka enene kovaengeri vane imba mba perue oku hihamisa ehi, nokuvare, amatja: ³"Amu ngunda ama mu hihamisa ehi, poo okuvare, poo omiti, nga tji tua tuapo ovihako po vipara vio ovakarere va Mukuru uetu." ⁴Nu mba zuvire otjivarero tja imba mba hakerue, omajovi esere nomirongo vine na jane, mba hakerue okuza momihoko avihe vio vazandu va Isiraera: ⁵Okuza momuhoko ua Juda mua hakerue omajovi omurongo na jevari. Okuza momuhoko ua Rupena mua hakerue omajovi omurongo na jevari. Okuza momuhoko ua Ngata mua hakerue omajovi omurongo na jevari. ⁶Okuza momuhoko ua Ashera mua hakerue omajovi omurongo na jevari. Okuza momuhoko ua Nafutari mua hakerue omajovi omurongo na jevari. Okuza momuhoko ua Manase mua hakerue omajovi omurongo na jevari. ⁷Okuza momuhoko ua Simiona mua hakerue omajovi omurongo na jevari, Okuza momuhoko ua Revi mua hakerue omajovi omurongo na jevari, Okuza momuhoko ua Isakera mua hakerue omajovi omurongo na jevari, ⁸Okuza momuhoko ua Sepurona mua hakerue omajovi omurongo na jevari, Okuza momuhoko ua Joosefa mua hakerue omajovi omurongo na jevari nu Okuza momuhoko ua Mbendjamina mua hakerue omajovi omurongo na jevari. ⁹Kombunda jovina mbi mba tara, nu tara, otjimbumba otjinene tjo tjivarero tji tji hina ku urikua ijomundu, okuza moviuana avihe, nomihoko, novandu, nomaraka, tja kuramene pomurungu uotjihavero tjouhona, na pomurungu uo Ndjona. Nu vazarere ozombanda ozombapa ozonde, novitavi viomavare momake uao. ¹⁰Nu ovo va ravaerere neraka enene amavetja: "Ondjamo ku Mukuru uetu ngua havera kotjihavero tjouhona na ko Ndjona!" ¹¹Nu ovaengeri avehe va koverere otjihavero tjouhona, novanene, novinamuinjo mbio vine, nu va uira pehi pomurungu uotjihavero tjouhona, ave rikotamene ku Mukuru, ¹²Amavetja, "Amen! ondangero, Oujere, nounongo, nomajandjero uondangi, nondjozikiro, nomasa, noukukutu ngarire ovia Mukuru uetu, aruhe ngaaruhe. Amen!" ¹³Nu umue uovanene uendji purire amatja, Imba oouani, mba huikikua ozombanda ozonde ozombapa, nu ovo va za pi?" ¹⁴Nu ami mbatja nai ku je, "Mutengua, ove mo tjiua, Nu eje uatja nai ku ami, "Imba ovo imba mbu mave zu mombamisiro indjonene. Nu ovo va koha ozombanda zao inda ozonde nu ave ze jepaerisa mombindu jo Ndjona. ¹⁵Nambano opu va kuramena pomurungu uotjihavero tjouhona tja Mukuru. notji verikotamena Kuje omutenja noutuku mondemberi Je. Nu ingui ngua havera kotjihavero tjouhona ma kutjire o tenda Je kombanda jao. ¹⁶Ovo kanaa ve uhuara amave tondjara rukua, poo oku tonjota rukua. Nu ejuva kari na ku tona kombanda jao, poo oku tomutenja poo epiu kaani. ¹⁷Orundu o Ndjona ndji ri mokati kotjihavero tjouhona mai ve risa, nu Ai ve hongorere kotuhari tuomeja omanamuinjo, nu Mukuru ma piena omahoze ajehe momaho uao."

Chapter 8

¹Nu Ondjona tjija paturura otjihako otjitjahambombari, kua kundumana Mejuru, mangara oruveze ruohinga joiiri. ²Okuzambo mba muna ovaengeri hambombari mba kuramene pomurungu ua Mukuru, nu ozohiva hambombari za jandjerue kuvo. ³Nu omuengeri omukua o ueja, ngua tjindire okaaha komatuimisiro kongolto, ue ere nu a kurama pezuko rombunghiro. Nu eje ua perue ovinuke ovingi kutja e vi jandje puena ozongumbiro zovajapuke va Mukuru, mezuko rombunghiro rongolto pomurungu uotjihavero tjouhona. ⁴Nu omuise uovinuke puena ozongumbiro zovajapuke va Mukuru, ua tuimina mejuru okuza meke romuengeri pomurungu ua Mukuru. ⁵Nu omuengeri ua toorere okaaha komatuimisiro, nu eke urisa omuriro okuza mezuko rombunghiro. Nu arire tje u umbu kombanda jehi, nu pa kara omaraka, nomitutumo, notutjeno, nomanjinganjingiro uehi. ⁶Nu ovaengeri hambombari imba mbari nozohiva ve ritunine kutja ve tone ozohiva. ⁷Nu omuengeri omutenga ua tona ohiva, nu pa rauka ozombaue zombura nomuriro mbua uanekerue muena ombindu. Nu avi nakerua kombanda jehi. Nu orupa rumue mu tutatu tuomiti tua vauka, noruhapo aruhe ruehozu rua vauka. ***⁸Nu omuengeri outjavari ua tona ohiva, nu pa kara tjimuna ondundu onene ndja jakurire no muriro ja umbua mokuvare. nu orupa rumue mu tutatu tuokuvare rua tjituka ombindu, ⁹Nu orupa rumue mu tutatu to ovinamuinjo viokuvare via koka, nu otjisikepi tjimue mu vitatu atji hahaurua. ¹⁰Nu omuengeri outjatatu ua tona ohiva je, nu onjose onene ja ua okuza mejuru, aja aka otja ondotje, nu ai uire morupa rumue mututatu tozondundu na motuhari tuomeja. ¹¹Nu ena ronjose ndji ja ri Karombokorukune. nu orupa rumue mu tutatu ruomeja rua rira orujake, nu ovandu ovengi va ta ijomeja ouo tjinga a ja ri omajake. ¹²Nu omuengeri outja ine ua tona ohiva je, nu orupa rumue mu tutatu tuejuva rua kuapiziu, norupa rumue mu tutatu tuomueze, norupa rumue mu tutatu tuozone. Nu orupa rumue mu tutatu tua imbi ru zorerisirue; nu orupa rumue ruomutenja na indi ro utuku karu karere no ndjerera. ¹³Nu mba tara, nu e zuu orukoze*** rumue nduja aru tenge mokati kevaverua, amarutja nai neraka enene, "Ouee, Ouee, Ouee kovature vehi, motjimbe tjo mbosiro jozohiva zovaengeri imba ovetatu nderi po oku tonua."

Chapter 9

¹Nu omuengeri outjatano ua tonu ohiva je. Nu mba muna onjose okuza kejuru amai uire kombanda jehi. Nu onjose ja peua otjipaturure tjtjiretoto tjtiji hina ndjandero. ²Nu eje ua patururire otjiretoto tjtiji hina ndjandero, nu pa tuimine omuise oku za motjitoto, tjimuna omuise uotjizuko otjinene. Ejuva nombepo via zorerisirue motjimbe tjomuise mbua zire motjiretoto. ³Nu momuise mbui mua zire ozombahu azeja kombanda jehi, nu za peua ouvara tjimuna ozondje zokombanda jehi. ⁴Nu ozo za raerua kutja aze ha hihamisa ehozu ndiri kombanda jehi, poo oruhapo aruhe, poo omuti auhe, nunguari kutja nga ze hihamisa ovandu imba mbe hina tjihako tja Mukuru movipara viao. ⁵Nu kape jandjerue ku zo kutja ze zepe ovandu mbo, nunguari kutja ve hihamisiue omieze vitano. Nu omahihamisiro ua zo ja ri tjimuna ondje tji ja vete omundu. ⁶Momajuva ingo ovandu mave je ku paha ondiro nu ave he imunu, nu mave jeku paha oku koka tjinene, nunguari ondiro mai je kutupuka okuza muvo. ⁷Ozombahu aa zemunika tjimuna oukambe mbua tuninua ovita. Nu moviuru viazo za ri nomakori uouhona tjimuna ouongolto, nu omirungu viazo via ri tjimuna omirungu viovandu. ⁸Nu ozo zari nozondjise tjimuna ozovakaendu, nu omajo ua zo ja ri tjimuna omajo uozongejama. ⁹Nu za ri novitjevere viorukoro tjimuna ovitjevereviorukoro viovitenda. Nu ombosiro jovivava viazo ja sanene kombosiro jomatemba uoukambe omengi tji maje purukutire kovita. ¹⁰Nu za ri nomitjira tjimuna ozondje, nu momitjira viazo viari nomasa uo oku hihamisa ovandu omieze vitano. ¹¹Nu zari nombara kombanda ja zo, omuengeri uotjirekoto tji tjihina ndjandero, keraka ro Tjiheperi ngu ja isaneua Ambandona, nu mo Tjihirika ua ri Aporiona kena. ¹²Otjiuonga itji otjitenga tja kapita. Nu tara! Kombunda ja imbi ngunda mapeja oviuonga vivari. ¹³Omuengeri outjahamboumue ua tona ohiva, nu mba zuva eraka amarizu mozonja ze zuko rombonguhuro ro ngolto ndiri pomurungu ua Mukuru, ¹⁴Amari tja nai komuengeri ingui outjahamboumue ngua ri nohiva, "Kutura ovangeri imba ovane mba pandekua kondonu onene Eufatesa." ¹⁵Nu ovaengeri imba ovane mba ri a va tuninua oiri, nejuva, nomueze, nombura ovo vakuturua kutja ve zepe otjimbumba tjimue tjovandu mu vitatu. ¹⁶Nu otjivarero tjo masorondate uoukambe tjari omangete omasere jevari. Nu ami mba zuva otjivarero tjao. ¹⁷Nu ami otji mba muna mombunikisiro oukambe na imba mba kavirire kuuu: Nu ovitjevera rukoro via viari oviserarumbu, novindungura no ovirumbu tjimuna o rusurungu. Oviuru vioukambe via ri tjimuna oviuru viozongejama, nu movinjo viauo ija mu piti omuriro, nomuise nosurungu. ¹⁸Imbi ovitatu imbi via zepire otjimbumba tjimue mu vitatu viovandu: omuriro, omuise nosurungu, mbia pitire movinjo viauo. ¹⁹Orundu omasa uauo jari movinjo viauo, na momitjira viauo- orundu omitjira viauo tjinga a via ri tjimuna ozonjoka, avina oviuru, imbi mbija avi ungurisa oku topora oviruaro movandu. ²⁰Nu ovandu imba ovakuao, imba mbe ha tire ijoviuonga mbi, kave rivererere ovitjitua viomake uao, kutja ave he rikotamene kozondemone, na kovisenginina vio vingolto, nosilveri, nongoporo, nomaue, nomiti mbi ha jenene oku muna poo oku zuva poo oku kaenda. ²¹Nu uina kave rivererere oku zepa kuao, poo omauroi uao, poo otuvakiro tuao, poo omaurunga uao.

Chapter 10

¹Nu ami e munu omuengeri uarue omunamasa ama rauka oku za kejuru. Uari aa hukikuakua otjikamba, nu outa uombura auri kotjiuru tje. Omurungu ue ua ri tjimuna ejuva, Nu ozombaze ze azeri otjozombande zomuriro. ²Nu uari nokambo okarumangua okatiti ku ka paturukire meke re. Nu eje ua zikire ombaze je jokunene mokuvare, na indjo jokumuho mehi. ³Nu ua ravaerere neraka enene tjimuna ongejama ami vandara. Nu tja ravaerere omitutumo hambombari via pitisire omaraka ua vio. ⁴Nu omitutumo hambombari mbi tji via hungirire omaraka ua vio, Ngunda ami mbe rituninine oku tjanga, mba zuvire eraka oku za mejuru nda tjere, "Tuako otjihako tjoku undika ku imbi omitutumo hambombari mbi via hungire. Nu otjanga ovina mbi. ⁵Nu omuengeri ingui ngu mba muine aakurama mokuvare na mehi ua jerere eke re kejuru. ⁶Nu a jana na Ingui ngu na omuinjo aruhe ngaaruhe, ngua memene ejuru na imbi avihe mbi ri muro, nehi, na imbi avihe mbi ri mu ro, nokuvare, na imbi avihe mbi ri ku kuo, nu omuengeri uatjere, "kape tjina ku kara oruveze ruomauombero rukua. ⁷Nunguari momajuva uomuengeri ingui outja hambombari, eje tji ma utu oku tona ohiva je, nu otjiundikua tja Mukuru matji jenenisiua, otja indi tja hongononene ombuze ombua kovakarere ve ovaprofete." ⁸Nu eraka indi ndi mba zuvire oku za ke Juru ra hungirire kuena ami rukua, "Kaende, ka toore okambo orumangua okatiti ku ka patururua meke ro muengeri ngua kurama mokuvare na mehi." ⁹Nu ami otji mba ja komuengeri nu etja ngendjipe okambo orumangua inga okatiti. Nu eje ua tja nai ku ami, "Toora okambo orumangua nu u ke rie. Numa keje oku tetarisa pehuri poje, nunguari motjinjo tjoje ma kerire omuzeze tjimuna ovihira vio zonitji. ¹⁰Nu ami mba toorere okambo orumangua meke ro muengeri nu e ri ko. Nu ka ri omuzeze tjimuna ovihira vionitji motjinjo tjandje, nu motjimanga tji mba za noku ke ria, pehuri pandje ape utu oku tetara. ¹¹Nu eje ua tja nai ku ami, "Ove mo ka uka rukua pomurungu uovandu ovengi, noviuana, nomaraka, nozombara ozengi."

Chapter 11

¹Nu oruu ndua sana kokati okasaneke rua peua ami. Nu eraerua, "Sekama nu ka varure ondemberi ja Mukuru, nezuko rombunghiro, na imba mbe rikotamenena mu jo. ²Nunguari orupanda indui o ruopendje nondemberi orikende na ro, o ru varura, orundu oruo rua jandjua kovoviuana. Nu ovo mave jeku tukutura otjihuro otjijapuke nozombaze omieze omirongo vine na vivari. ³Nu ami meeku jandja omasa kovahongonone vandje vevari, nu mave profeta omajuva ejovi nomasere jevari nomirongo hamboumue, ava zara ozombanda zomakutu. ⁴Imba ovahongonone imba, omberi omi vivari viomininga, novikurameno vivari viomarambe, mbia kurama pomurungu ua Mukuru uehi. ⁵Tji pena ngu ma vanga oku ve hihamisa, omuriro u pita motjinjo tjao, nu auseseta ovanavita na uo. Nu auhe ngu ma vanga oku ve hihamisa ua soku ta momuano mbui. ⁶Imba ovahongonone imba vena ouvara uoku jezera ejuru, kutja ombura aiha jenene oku roka momajuva uomaprofetero uao. Nu vena omasa kombanda jomeja oku je tjitukisa ombindu, noku tona ehi notjiuonga atjihe potuingi, otja pombango ja uo. ⁷Nu tji va mana omahongononeno uao, otjipuka tji matji jeku za motjiretoto matji jeku hanga ovita kueno vo. Atji ve taara nu atji ve zepa. ⁸Nu otutu tuao matu kara morupanda ruotjihuro ihi otjotjinene, (mombepo tji tji isaneua Sondoma na Engipte), Omuhona uao ka papererua kotjikoroise. ⁹Nu omajuva jetatu no hinga ovandu tjiva, nomihoko, nomaraka, noviuana mavi jeku muna otutu tuao. Nu ovo kavenu ku jandjera kutja ve tuue momajendo. ¹⁰Nu imba mba tura kombanda jehi mave njandere vo nave joroka tjinene. Nu ave hindirasana ovijandjeua, motjimbe tjokutja ovaprofete imba ovevari mba va hihamisire ovature vokombanda jehi. ¹¹Nu kombunda uomajuva jetatu nohinga, ombepo jomuinjo oku za ku Mukuru mai hiti mu uo nu ave kurama kozombaze za uo. Nu omburuma onene mai raukiririre kombanda ja imba mbe ve munu. ¹²Nu ovo mave zuu eraka enene oku za ke juru ama ri tja nai ku uo, "Indjeje nguno!" Nu ovo mave rondo kejuru motjikamba, ngunda ovanavita va uo a mave ve tarere. ¹³Nu mo iri ndjo mape kara ko omanjinganjingiro omanene uehi, nu orupa rumue mo murongo ro tjihuro arire tji ruau. Nu uovandu omajovi hambombari maje tu momanjinganjingiro nga, nu imba mba hupu mave uruma nu ave jandja oujere ku Mukuru Ue juru. ¹⁴Otjiuonga otjitjavari tja kapita. Nu tara! otjiuonga otjitjatatu matji ja mohakahana. ¹⁵Nu omuengeri outjahambombari ua tona ohiva je, nu pa kara omaraka omanene mejuru ngu ja etja, Omauhonapare uouje jarire oua Muhona uetu na Kriste Ue, nu Eje ma honopara aruhe nga aruhe. ¹⁶Nu ovanene imba omirongo vivari na vane mba haamene po vihavero vio vio uvara po uripo ua Mukuru, va ua ondurumika nu ave rikotamene ku Mukuru. ¹⁷Ama ve tja, "Matu tja okuhepa ku Ove, arikana Muhona Mukuru Omunamasaehe, ngu uri ko, ngu ua ri ko, nu ngu mo ja, *** orundu ove ua toora omasa uoje omanene nu o honopara. ¹⁸Nu oviana vie urire nomazenge, nu omazenge Uoje je ja. Nu oruveze rueja roku pangura ovati na Ove oku jandja otjisuta kovakarere voje ovaprofete, no vajapuke va Mukuru, na ku imba mbena ondira kena roje, kovatiti na kovanene. Oruveze rueja roku njona imba mbe njona ehi. ¹⁹Nu ondemberi ja Mukuru me Juru ja jezururua nu otjikesa tjo nduvasaneno Je tjamunika mondemberi Je. Nu pa kara otutjeno, nomaraka, nomitutumo, nomanjinganjingiro uehi, nozombaue ozonene zombura.

Chapter 12

¹Nu pa munika o tjihimise o tjinene mejuru; o mukaendu ngua zarere ejuva, no muezze auri kehi jo zombaze ze, no tjiikrone tjo zonjose o murongo na mbari ko tjiuru tje. ²Nu eje otja tjari o tjingundi, ija urisiua ijo zongama, no mihihamo vio mbandukiro. ³Nu o tjihimise o tjikuao tja munika mejuru: Nu tara! o tjitjupamuriro o tjinene o tjiiserandu, a tjina o viuru hambombari, no zonja o murongo, no vikrone hambombari ko viuru via tjo. ⁴Nu o mutjira ua tjo ua nanena o rupa rumue mu tutatu ruo zonjose mejuru nu aze umbua kombanda jehi. Nu o tjitjupamuriro tja kuramene pomurungu o mukaendu ngua ri popezu noku panduka, kutja eje tja panduka, tji rie o kanatje ke. ⁵Nu eje ua pandukire o muna, o muatje o muzandu, ngua sere oku je ku honapara kombanda jo viuana no nguinja jo tjitenda. Nu omuatje ue ua hakanenua kombanda ku Mukuru, ko tjihavero Tje tjo uhona, ⁶nu o mukaendu ua taurire mo kuti o ngaango, Mukuru pemu tunina oruveze, kutja a takamisiue ingo o majuva ejovi no masere jevari no mirongo hamboumue. ⁷Nambano pa hangere o vita Mejuru; Mikaera no vaengeri ve ama ve ruisa o tjitjupamuriro, nu o tjitjupamuriro no vaengeri vatjo uina ve ve ruisire. ⁸Nunguari otjitjupamuriro katjari no masa uoku tona, nu kape uhwarere ama pe kara oruveze rue no ovaengeri ve Mejuru. ⁹Nu o tjitjupamuriro itjo tjinene--indji onjoka onguru, ndji isaneua o Mudiaboli, na Saatana, ndji pukisa o uje auhe--ja nakerua pehi kombanda jehi, ojo pueena o vaengeri vajo. ¹⁰Nu ami mba zuvire eraka enene Mejuru: "Nambano kueja o ndjamo, no masa no uhonapare ua Mukuru uetu, No uvara ua Kriste Ue. ¹¹Nu ovo ve mu taara no mbindu jo Ndjona nembo ro mahongononeno uao, nu ovo kave suverere o minjo viao nga ko ndiro. ¹²Opu mua soku joroka, ene majuru na imba mba tura muuo! Ouee ko vature vo kombanda jehi na mo kuvare, orondu o mudiaboli ueje kuene! No mazenge o manene, tjinga ama tjiua kutja una o karuveze o kasupi. ¹³Nu o tjitjupamuriro tji tja muna kutja tja nakerua kombanda jehi, tja ramangere o mukaendu ingui ngua pandukire o muatje o muzandu. ¹⁴Nunguari uaperue o vivava vivari, vio rukoze indui o runene, kutja a tukire ko ruveze ndua tuninua je mokuti o ngaango. Indui jari oruveze ku maka takamisiua, o ruveze, no tuveze no hinga jo ruveze--kokure no murungu uo njoka. ¹⁵Nu o njoka ja umbire o meja oku za mo tjinjo tjajo tjimuna ondondut kutja I tjite kutja a pupue ijo mupupo. ¹⁶Nu ehi ra vatera o mukaendu. Nu ehi ra paturura o tjinjo tjaro nu ari nina ondondut indji o mudiaboli mbua umba oku za mo tjinjo tje. ¹⁷Nu o tjitjupamuriro tja pindikirire o mukaendu nu otji tja kumuka oku ka ruisa indji o ndui je ndja seuako, imba mbe takamisa o matuako ua Mukuru nu mbe na o mahongononeno ua Jesu Kristu. ¹⁸Nu otjitjupamuriro tja kuramene po muheke uo kuvare.

Chapter 13

¹Nu ami mba muna otjipuka ama tjizu mokuvare. Nu tjari nozonja omurongo no oviuru hambombari. Kombanda jo zonja a kuna o vikrone o murongo, nu kombanda jo viuru via tjo akuna o mana uoku jamburura Mukuru. ²Nu o tjipuka tji mba muine tjari tjimuna o ngue. Nu o vikoti via tjo aviri tjimuna o vio tjiungu, nu o tjinjo tja tjo tjimuna o tjinjo tjo ngejama. Nu o tjitjupamuriro tja jandjere o masa ua tjo ku tjo, no tjihavero tja tjo tjo uhona, no uvara o unene. ³Nu otjiuru tjimue tjo viuru via tjo, tjimuna tji tja ri no tjito otjivi otjizepe, nu o tjito tja tjo tjo tji tji tja verukisiua. Nu ehi arihe ra himinue nu ari kongorere o tjipuka. ⁴Nu ovo ve rikotamenenene ko tjitjupamuriro, orundu tji tja jandjere o uvara ko tjipuka. Nu ovo ve rikotamenenene ko tjipuka uina, ama ve tja, "O uani ngua sana ko tjipuka?" Nu "Ouani ngu ma jenene oku tji ruisa?" ⁵Nu otjipuka otjo tja perue o tjinjo tjoku hungira omambo uo meritongamisiro no zondjambu ku Mukuru. Nu otjo tja perue o uvara okutjita nai o mieze o mirongo vine na vivari. ⁶Nu otjipuka otjo tja patururire o tjinjo tja tjo oku hungira o zondjambu ku Mukuru, oku jamburura ena Re, no maturiro Ue, na imba mba tura Mejuru. ⁷Nu otjipuka otjo tja jandjererue oku ruisa o vajapuke va Mukuru noku ve taara. Nu rukua o otjo tja perue o uvara kombanda jo muhoko auhe, no vandu, no neraka no tjiuana. ⁸Nu avehe mba tura kombanda jehi maveje ku rikotamena kutjo, avehe imba omana uao ngeha tjangerue membo ro muinjo, ndiri ro Ndjona ndja zepiua oku za kombutiro jouje. ⁹Auhe nguno kutui, nga zuve. ¹⁰Auhe nguaso oku toorua ko mahuuriro, mai ko mahuuriro, nguaso oku zepiua nengaruvio matu nengaruvio. ¹¹Nu mba muine o tjipuka o tjikua o ama tji jeruruka oku za mehi. Nu tjari no zonja mbari tjimuna o ndjona, nu ija tji hungire otjo tjitjupamuriro. ¹²Nu otjo tji tjita o uvara auhe uo tjipuka itjo tjitenga po murungu uatjo, nu tja tjita kutja ehi na imba mba tura muro ve rikotamene ko tjipuka tjo tjitenga tji tjari no tjito o tji tji tja verukisirue. ¹³Nu tja tjita o vihimise o vinene. Noho tja raurira o muriro kombanda jehi oku za kejuru, ko murungu ovandu. ¹⁴Nu novihimise tja peua omasa poruveze ro tjipuka, nu tja pukisa imba mba tura kombanda jehi, ama tji veheje kutja ngave tungire o tjipuka tji tja ri no tjito tjengaruvio na tji hupu. ¹⁵Nu otjo tja perue o masa uoku jandja o muinjo ko tjiserekarerua tjo tjipuka kutja tji jejene oku hungira noku tjita kutja imba mbuma ve panda oku rikotamena ko tjiserekarerua tjo tjipuka ve zepiue. ¹⁶Nu rukua o tja tjita kutja avehe, ovokehi no vanamasa, o vatumbene no vasiona, o vakutuke no vapandekua ve jakure o tjihako meke rao ro kunene poo mo vipara viao. ¹⁷No ape ha ningi umue ngu ma randa poo oku randisa, andu tjena o tjihako tjo tjipuka, poo ena ro tjipuka, poo o tjivarero tjena ra tjo. ¹⁸Itji matji paha o unongo. Ingui ngu ma jenene oku pangununa, nga vare o tjivarero tjo tjipuka. Orundu otjo o tjivarero tjo vandu. O tjivarero tje o masere hamboumue no mirongo hamboumue na hamboumue.

Chapter 14

¹Nu mba tara, nu e munu o Ndjona ja kuramene kombanda jo ndundu Siona. Nu pueena jo pari o majovi esere no mirongo vine na jane, mba tjangerue ena Re no ra Ihe mo vipara viao. ²Nu mba zuvire eraka oku za mejuru, ama ripose tjimuna eraka ro meja o mengi, no eraka ro matutumino o manene. Ne raka ndi mba zuvire tjimuna o maraka uo vatone vo vihumba amave tono o vihumba viao. ³Nu ovo va imburire eimburiro epe po murungu uo tjihavero tjo uhona, na pomurungu uo vinamuinjo mbio vine na imba o vanene. Nu kapena ngue pe urire oku rihonga e imburiro ndo pendje na imba o majovi esere no mirongo vine na jane, mba randua okuza mehi. ⁴Imba ivemue va imba mbehe ritundire no vakaendu, orondu ovo kavena pu va rarere mueena o vakaendu. Imba o mbe kongorera o Ndjona akuhe ku Mai. Imba va randururirue mokati kovandu otja o vihape o vitenga ku Mukuru na ko Ndjona. ⁵Nu kapari no vizeze mbia munikire mo vinjo viao; ovo kavena otjipo. ⁶Nu mba muna o muengeri o mukao ama tenge pokati kejuru, aena o mbuze ombua jaaruhe oku zuvarisa ku imba mba tura kombanda jehi- okutja ko viuana avihe, no mihoko, no maraka, no vandu, ⁷Nu a tja nai neraka enene, "Tireje Mukuru nu jandjeje o ujere ku je. Orondu o ire jo mbanguriro Je jeja. Nu rikotameneje ku Je, ingui ngua ungurire ejuru, nehi, nokuvare no tuharui tuo meja." ⁸Nu o muengeri o mukua- o utjavari- uakongorera, ngu ja, tjau, tjau Bambirona o tjihuro itjo tjinene, tji tja tjita kutja o viuana avihe vinue o mavinu uo mapindi uo ruvakiro rua tjo. ⁹Nu o muengeri omukua- o utjatatu- ue ve kongorerere, ama tja nai neraka enene, "Auhe ngu me rikotamene ko ttipuka poo ko tjiserekarerua tja tjo, nu a jakura o tjihako tja tjo mo ttipara tje poo meke re, ¹⁰Eje meje kunua uina o mavinu uo mazenge ua Mukuru, omavinu nga tirirua nu ae ha handjururirue me nuino re romazenge Ue. Nu omundu ngu manuro meje ku hihamisiua no muriro no surungu po murungu uo vaengeri o vajapuke va Mukuru napo murungu uo Ndjona. ¹¹Nu o muise uo mahihamisiro uao u tuimina kombanda aruhe nga aruhe, nuka vena osuviro omutenja no utuku- imba overikotamene vo ttipuka no tjiserekarerua tja tjo, na ingui auhe ngua jakura o tjihako tjena ra tjo. ¹²Imba opu peri po muretima no ndaro jo vajapuke va Mukuru, imba mbe takamisa o matuako ua Mukuru, no ngamburiro mu Jesu." ¹³Nu ami mba zuvire eraka oku za mejuru ama ri tja, "Tjanga itji: Ovaningandu o vati mbu mave tire mu Muhona." "Ii, maku hungire o Mbepo, kutja ve suve ko ngondjero jao, nu o viungura viao mavi ve kongorerere." ¹⁴Nu mba tara, o tjikamba o tjiijapa. Nu ngua haemene kombanda jo tjikamba jari umue tjimuna o Muna uo Mundu. Aena o tjikrone tjo ngoldo ko tjiuru Tje, no ruvio o rukonde ruo vihape o rutue meke Re. ¹⁵Nu o muengeri umukua- o pitire pendje no ndemberi, nu aravaere neraka enene ku Ingui ngua haamene kombanda jo tjikamba: Toora o ruvio roje o rukonde nu U ute o kukonda. Orondu o ruveze ro kunda rueja, o vihape viehi tjinga a via horo." ¹⁶Nu Ingui ngua haamene kombanda jo tjikamba, Ua umba o ruvio Rue o rukonde kombanda jehi, nu o vihape viehi avi kondua. ¹⁷Nu o muengeri o mukua- o pitire mo ndemberi mejuru; uina aena o ruvio o rukonde ruo vihape o rutue. ¹⁸Nu o muengeri o mukua- o pita okuza ke zuko ro muriro uo maningiririsiro, nguari no uvara kombanda jo muriro. Nu uaravaerere neraka enene ku ungui ngua ri no ruvio o rukonde ruo vihape o rutue, "Toora o ruvio ruoje o rukonde ruo vihape o rutue, nu u uonge inga o mapunda uo mivite viehi, orondu o mandjembere ua vio ja hora." ¹⁹Nu o muengeri ua umba o ruvio rue o rukonde ruo vihape mehi, nu a kondo omapunda omivite vie hi. Neje a umbu mo tjikameno tjo mazenge ua Mukuru. ²⁰Nu o tjikameno tjo mivite tja jatajaterua pendje no tjihuro, nu o mbindu ja pitire mutjo, ndje vazere nga koure uo vitoma vio ukambe, nai ka seka ovistaria o ejovi rimue no masere hamboumue.

Chapter 15

¹Nu mba muna o tjsanekero o tjikua o mejuru, o tjinene no tjihimise: a peno ovaengeri hambombari no viuonga hambombari, mbiri ovionga vio maandero, nu Mu vio omazenge ua Mukuru majeenenisia uo.²Nu mba muine tjimuna o kuvare kue kende ku kua uanekua mueena o muriro. Nu posijo okuvare pari a pa kurama imba mba kara no utoni kombanda jo tjiipuka, no tjiserekarerua tja tjo, no kombanda jo tjiarero tjena ra tjo. Nu ava tiza ovihumba mbiva peua i Mukuru.³Nu ovo ave imbura eimburiro ra Mose, o mukarere ua Mukuru, nu neimburiro ro Ndjona: "Ovinene no vihimise oviungura Vioje, Muhona Mukuru, o Munamasaehe. O zondakame nu o za tjiri ozondjira zoje, Ove mbara jo viuana. ⁴O uani ngu hina ku ku tira, Muhona, nu a ha jerisa ena Roje? Orundu Ove erike Oove o mujapuke. Oviuana avihe tjinga mavija navi rikotamene po murungu Uoje, orundu ousemba Uo viungura vioje tji va tjiukisia." ⁵Nu kombunda jo vina mbi mba tara, nu tara, nu o ndemberi jo tjiranda tjo mahongononeno ue Mejuru ja jezururirue. ⁶Nu okuza mondemberi kua pita ovaengeri hambombari mba tjindire o viuonga imbio hambombari. Ava huikikua no lina katjiri o mbapa, ava kutua o makuamo uo ngoldo mo viari. ⁷Nu tjimue tjo vinamuinjo imbio vine tja jandjere ko vaengeri hambombari o vitjuma vio ngoldo, mbie urire o mazenge ua Mukuru, o munamuinjo aruhe nga aruhe ⁸Nu o ndemberi je urire o muise mbua zire mo ujere ua Mukuru, na mo masa Ue. Nu kapena mundu ngue pe urire oku ihita nga o viuonga hambombari vio vaengeri hambombari tji via jenenisia.

Chapter 16

¹Nu mba zuvire eraka enene nda zire mo ndemberi ama ri tja ko vaengeri imba hambombari, "Tuendeje nu ka tirahireje kombanda jehi o vijaha hambombari vio mazenge ua Mukuru."²Omujengeri ingui o mutenga uaja nu a tirahire o tjiijaha tje kombanda jehi; nu oviruaru ovivi nu ovi hihamise avi raukira kombanda jo vandu imba mbari no tjihako tjo tjiipuka, na imba mbuja ve rikotamene ko tji serekarera tja tjo.³Nu o muengeri o utjavari ua tirahira o tjiijaha tje mo kuvare; nu oko kua hara o mbindu tjimuna ojo mukoke, nu o tjinamuinjo atjihe tja tjari mo kuvare atji koka.⁴Nu o muengeri o utjatatu ua tirahira o tjiijaha tje mo zondondu na mo tuharui tuo meja, nu ouo ja rira o mbindu.⁵Nu mba zuva o mujengri uo meja a ma tja, "Oove o musemba- Ngu uriko, nu ngu uari ko, nu nguuri Omujapuke-Ove tjinga a ua pangura ovina mbi.⁶Orondu ovo va tirahira o mbindu jo vajapuke va Mukuru no vaprofete, nu Ove Ue ve pe o mbindu oku nua; orond uo ndje ve puira."⁷Nu mba zuvire ezuko ro maningirisiro ama riziri, "Ii, Muhona Mukuru o Munamasaehe, o zombanguriro Zoje o za tjiri no zosemba."⁸Nu o mejengeri o utjaine ua tirahira o tjiijaha tje kombanda je juva, nu o masa ja jandjerue kuje uoku vaura o vandu no muriro.⁹Nu va vaurirue nepiu enene, Nu ovo va jambururire ena ra Mukuru, Ingui nguna o uvara kombanda jo viuonga mbi. Nunguari kave rivererere ko ndanaukiro poo oku Mu pa o ujere.¹⁰Nu o muengeri o utjatano ua tirahira o tjiijaha tje kombanda jo tjihavero tjo uhona tjo tjiipuka, nu ondorera ja raukira kombanda jo uhonapare ua tjo. Nu ovo ave tatuna o maraka uao mena ro mihiamo.¹¹Nu ave jamburura Mukuru Uejuru motjimbe tjo mihiamo viao no masena uao, Nu ovo kave rivererere ko ndanaukiro ko vitjitua viao.¹²Nu o mujengeri o utja hamboumue ua tirahira o tjiijaha tje mo ndond uo indji onene o Eufraitu. Nu o meja uajo ja puirisirirue kutja ku tunue o ndjira jo zombara okuza kuta ko mapitiro ue juva.¹³Nu mba muna o zombepo ndatu o zohakohoke tjimuna o visume ama ze piti mo viinjo vio tji tjiupamuriro, nomo tjiipuka, namo muprofete uo vizeze.¹⁴Orond uo o zombepo zo zondemone, nde tjita o vihimise vio vizemburukisiro. Ndu a ze ko zombara zouje auhe kutja zeze uoronganisire o tjirua tjejuva ndina indenene ra Mukuru o Munamasaehe.¹⁵("Taree, Ami meja tjimuna erunga! O muningandu ingui ngu ma kara katumba, nu a takamisa o zombanda ze, kutja aha rianga muzu nu ave ha munika o honi jo muzu ue.")¹⁶Nu veve uoronganisira pamue po ruveze ndu isaniua Amangendona meraka ro Tjiheperi.¹⁷Nu o mujengeri o utja hambombari ua tirahira o tjiija tje mo mbepo. Nu pa karere eraka enene oku za mo ndemberi no ko tjihavero tjo uhona, nda tjere, "Tja tjitua tja jenene!"¹⁸Nu pa kara no tutjeno, omaraka, no mitutumo, no manjinganjingiro o manene uehi, omanjinganjingisiro nge hina maa je sanekua ko makua nga karere ko ngunda o vandu ava karere kombanda jehi, o manjinganjingiro uehi o manene tjiri.¹⁹Nu o tjihuro tjo tjinene tja haneua ko tupa tutatu, nu o vihuro vio viuana viua. Nu Mukuru Ua zemburuka Babirona itjo tjinene, nu aa jandja ko tjihuro itjo enuino nde urisiua no mavinu ro mazenge uo mapindi Ue.²⁰Nu o kakoverua akehe ka tupukire, nu o zondundu aze ha munika ko.²¹Nu o zombaue o zonene zo mbura, aihe ndjari no haveha jo talenta, zaza kombanda oku za mejuru aze raukire kombanda jo vandu. Nu va jambururire Mukuru mena ro tjiuonga tjo zombaue zo mbura orond uo o tjiuonga tji tjari o tjinene tjiri.

Chapter 17

¹Nu umue uo vajengeri mba hambombari mbari no vijaha imbio hambombari ue ere kuami, na tja, "Indjo, ami meje ku ku raisira o mbanguriro jo mukorundu ingui o munene ngua haama kombanda jo meja o mengi, ²Ingui ngua vakirasana kueena o zombara zehi, nu nomavinu uo tuvakiro tue imba mba tura mehi va ndoronga." ³Nu omujengeri ue ndji toora mo Mbepo ko ngaango, nu mba muna o mukaendu ngua haamene kombanda jo tjiupuka o tjiserandu, tji the urire o mana uoku jamburura Mukuru. Nu otjipuka tjari no viuru hambombari no zonja o murongo. ⁴Nu o mukaendu ngui ua huikikirue o zombanda ozo pupuri no zoserandu piu, nu ua mbimbirirue no ngoldo, no maue o mahuze no undjendje uo ndengu, Aena enuino ro ngoldo meke re, nde urisirue o zombondi no vina o vihakohoke vio ruvakiro rue. ⁵Nu mo tjipara tje mua tjangerue ena, o tjiundikua, "BABILONA O TJINENE, INA JO VAKORONDU NO ZOMBONDI ZEHI." ⁶Nu mba muna ingui o mukaendu aa purukisiua ijo mbindu jo vajapuke, no mbindu ja imba mbe hongonona Jesu. Nu ami tji mbe mu muna, mba himua, no mahimino o manene. ⁷Nu o muengeri ua tja nai ku ami, Ove ua himisiua i tjike? Ami me ku raere o tjiundikua tjo mukaendu, no tjo tjipuka tjo viuru hambombari no zonja o murongo tji the mu tjinda. ⁸O tjipuka itji tji ua munu tja ri po, nu katji po, nu tjiri po oku pita mo rutjiva oku jenda ko manjoneno. Nu imba mba tura kombanda jehi maveje ku himua, imba ovo mana nge ha tjangerue membo ro muinjo oku za ko mbutiro jo uje, tji maveje ku muna o tjipuka tji tjari po, nu tji tji he ri po, nunguari ngunda tji tjiri po. ⁹Nu imba opuma pe paha ozondunge ndeno o unongo. O viuru mbio hambombari o zondundu hambombari o mukaendu nda havera ko. ¹⁰Nu pena o zombara hambombari. Ndano za ua, nu imue oku iri, nu indji o nguao ngunda ka ijeja. Nu tji jeja mai kara ko o karuveze o kasupi. ¹¹Nu o tjipuka tjtja ri ko, nu nambano tji tji heri ko, ojo uina ojo ombara o itja hambondatu. Nu oja kueena inda o hambombari, nu ma jii ko manjoneno uajo. ¹²Nu o zonja o murongo ndu ua munu, o zombara o murongo nde hija jakura o uhonapare, nu mave jakura o uvara o ire imue pueena o tjipuka. ¹³Nu imba avehe vena o ndunge imue, nu maveje jandja o masa no uvara ko tjipuka. ¹⁴Nu maveje ku ruisa o Ndjona. Nu o Ndjona mai je ku ve taara Orundu Eje o Muhona uo vahona, o Mbara jo zombara- nu imba mbe ri pueena Je ovo imba o vaisaneua, o vatoororua nu o vatakame." ¹⁵Nu omujengeri eje ua tja nai ku ami, "O meja ngu ua munu, imba o mukorundu pa haama, o vandu, no vimbumba, no viuana, no maraka. ¹⁶Nu o zonja inda o murongo ndu ua munu- ozo no tjipuka mazeje ku njengua ingui o mukaendu o mukorundu. Nu maze mu tjiti kutja a seue no kuhina tjina nu aeri muzu, nu mazeje ku ria o njama je naze mu njosa katjiri no muriro. ¹⁷Orundu Mukuru ua tua mo mitima via zo oku jenenisa o mbango Je, noku itaverera kumue oku jandja o uvara ua zo ko tjipuka, nga tji o mambo ua Mukuru tji ja jenenisiua. ¹⁸Nu o mukaendu ngu ua muna o tjihuro itjo tjinene, tji tja honapara kombanda jo zombara zehi.

Chapter 18

¹Nu kombunda jo vina mbi mba muna o mujengeri o mukua o ama rauka oku za Mejuru. Aena o uvara o unene, nu ehi ra jerisiua ijo ujere ue. ²Nu eje ua ravaerera kombanda neraka enene enamasa, ama tja, "Tjau, tjau Babirona ijto tjinene! Nu tja rire o maturiro uo zondemone, no ndorongo jo mbepo aihe ohangohoke, no ndorongo jo ndera aihe ohangohoke, no ndorongo jo ttipuka a tjihe otijjaukise. ³Orondu o viuana avihe via nua ko mavinu uo mazenge uo ruvakiro rua tjo. O zombara zehi za kara mo ruvakiro kueena tjo. Nu o varande no varandise vehi va tumbisiua ijo masa ue viaro ra tjo. ⁴Nu mba zuvire eraka ekua o oku za mejuru ama ri tja, "Piteje mu tjo, vandu vandje, kutja amu ha kara no rupa mo mauvi ua tjo, nokutja amu ha jakura tjimue tjo viuonga via tjo. ⁵Orondu o mauvi ua tjo ja tendekasana nga kejuru, nu Mukuru ua zemburuka o ovitjitua viatjo ovivi. ⁶Suteje tjo otja tji tje mu sutire, tji suteje tuviri potuviri, otja ko vitjitua via tjo; Me nuino indi tji tja uanekera mo, uanekeree tjo muro potuviri. ⁷Otja imba pu tje rijerisire na tji hupire me viaro, opu mua soku ku tjipa mihihamo no ruhoze. Orondu tjinga tji tja nai mo mutima uatjo, 'Mba haama otja o mbara o serekaze; nu hi muhepundu, nu hinee ka muna ko o ruhoze. ⁸Nu mejuva rimue o mihihamo via tjo opu ma vi raukire: o ndiro, no ruhoze, no ndjara. Nu otjo matji je ku njoseua ijo muriro, orondu Muhona Mukuru Omunamasa, nu onguri omupangure uatjo. ⁹Nu o zombara zehi, nda vakirasana kueena tjo, nu aze hupu me viaro pueena tjo, mazeje ku tji ririra, nu aze tjitire tjo o miimbo tji mazeje ku muna o muise uo mapiiro ua tjo. ¹⁰Nu maze kuramene kokure, mo tjimbe tjo ku tira o mahihamisiro ua tjo, ama ze tja, "Ouee, ouee ko tjihuro tjinene, Babirona, o tjihuro o tjinamasa! Orondu mo iri imue uriri o mbanguriro joje jeja. ¹¹Nu o varande no varandise vo uje mave riri nave karere tjo noruhoze, orondu kape tjina mundu ngu ma randa o virandisiua viao- ¹²O virandisiua vio ngoldo, no vio silveri, no vio mauve o mahuze, no vio undjendje uo ndengu, no vio nguju jo rinena, o zopupuri, no zonguju o zoheze, no zoserandu piu, no vio tukune o tuhuzi, no vitjuma avihe mbia tungua no majo uo zondjou, no vitjuma avihe mbia tungua no tukune o tuhuzi, no vio ngoporo, no vio tjitenda, no vio mauve uo mamburi, ¹³No vio sinamoni, no sipaisi, no vinuke o vituimisiua, no mirah, ofrakinsa, no mavinu, no maze, no ruhere o ruheze, owita, ozongombe no zonde, ukambe no matemba, no tutu no minjo vio vandu. ¹⁴Nu otjihape atjihe tjiua zera no muinjo uoje auhe t tja piti move. No ovina avihe ovikenakene na imbio viua via hene, nu ka moo uhuara amo vimunu kaparukaze. ¹⁵O varande no varandise vo vinambi, imba mba tumbisire itjo, maveje ku kurama kokure mo tjimbe tjo ku tira o mahihamisiro ua tjo, ama ve ririre kombanda noku kara no ruhoze. ¹⁶Ama ve tja, "Ouee, ouee ko tjihuro tjo tjinene tji tja huikikirue o zonguju zo rinena, no zo purpuri, no zoserandu piu, nu tja mbimbirue no ngoldo, no mauve o mahuze, no undjendje o unandengu! ¹⁷Nu mo ire imue o rutumbo indo aruhe rua njonua. ¹⁸Nu ave riri tji va muna o muise uo mapiro ua tjo. ama ve tja, "Tjitja sana ko tjihuro tjo tjinene oo tjine? ¹⁹Nu ovo va umbire o ruuma mo viuru viao, ave uru, noku rira no ruhoze ama ve tja, "Ouee, ouee ko tjihuro tjo tjinene, tjitja tumbisire avehe imba mba ri no visikepi mo kuvare no utumbe ua tjo. Orondu mo ire imue tja njonua." ²⁰"Joroka kombanda ja tjo, ove Juru, na imba o ovajapuke, no vaapostolo no vaprofete, orondu Mukuru tja eta ombanguriro jenu mu tjo!" ²¹Nu o mujengeri o munamasa ua jerere eue tjimuna o ngoua onene, nu a umbu ro mo kuvare, ama tja, "Mo ndjira ndji, Babilona, o tjihuro itjo tjinene, ma tji je ku vandua pehi no masa, nu atji ha uhuara ama tji munika kaparukaze. ²²Nu ombosiro jo vatone vo vihumba, no jo vaimbure, no jo vatone vo uhiva, no jo vatone vo zohiva zo turapeta ka maa ji uhuara ama i zuvaka move rukua o. Nu o mutunge, uo matungiro kaani aehe kenaa uhuara ama munika move. Nu o mbosiro jo makuejero kanaa i uhuara ama i zuvaka move kaparukaze. ²³Nu o ndjerera je rambe kanaa ji uhuara ama i jere move kaparukaze. Nu eraka ro mukupe no ro mukupua kanaa je uhuara ama i zuvaka move kaparukaze, Orondu o varande no varandise voje vari imba ovahona vehi, nu o viuana avihe o tjinga via pukisiua ijo undjai uoje. ²⁴Nu mu tjo mua vazewa o mbindu jo vaprofete, no jo vajapuke va Mukuru, no ja imba avehe mba zepirue kombanda jehi."

Chapter 19

¹Kombunda jo vina mbi mba zuvire eraka enene ro tjimumba o tjinene Mejuru, ama ri tja, "Hallelujah! O ndjamo, no ujere no ndjokiro, no masa ovia Mukuru uetu. ²Orondu o zombanguriro Ze o zatjiri nu o zosemba, Eje tjinga a pangura o mukorundu ingo munene, ngua zundarisa ehi no ruvakiro rue. Nu tja sutisa o mbindu jo vakarere Ve oku za meke re. ³Nu ovo va tja nai porutjavari: "Hallelujah! Nu o muise u tuimina kombanda aruhe nga aruhe." ⁴Nu o vanene imba o mirongo vivari na vane, no vinamuinjo imbio vine via uira pehi navi rikotamene ku Mukuru ngua havera ko tjihavero tjo uhona. Ama ve tja, "Amen! Hallelujah!" ⁵Nu eraka ra zire mo tjihavero tjo uhona, ama ri tja, "Tangeje Mukuru uetu, ene vakarere ve amuhe, mbu muno ndira kuje, ovehenandengu novanamasa." ⁶Nu mba zuva eraka ro tjimbumba o tjinene, nu tjimuna eraka ro meja o mengi, neraka ro mitutumo o minamasa, ama ri tja, "Hallelujah! Orondu Muhona Ua honapara, Mukuru uetu, Omunamasa aehe, Ngatu njande nu tu joroke nu tu jandje oujere ku Je! Orondu orukupo ro Ndjona rue ja, nu o mukaendu Ue ue rirongera. ⁸Nu ua jandjeua ku je kutja a huikikue o mbanda o ngenangene no ngohoke jo rinena" (orondu o mbanda o heze jo rinena o usemba uo vajapuke). ⁹Nu omujengeri ua tja na ku ami, "Tjanga tji: O vaningandu imba mba nangerua ko mukandi uo rukupo ruo Ndjona." Nu eje ua tja nai ku ami rukua, Inga o mambo uo uatjiri Ua Mukuru. ¹⁰Nu ami mba uira po murungu uo zombaze ze oku rikotamena ku je, nu atja kuami, "Otjiti nao! Ouami omukarere tjimuna ove, no vakueni imba mba takamisa o mahongononeno ua Jesu. Rikotamena ku Mukuru, orondu o mahongononeno ua Jesu o mbepo jo tjiprofeto. ¹¹Nu mba muna Ejuru ara jezuruka, numba tara, e munu okakambe okavapa. Nu ingui ngua kavirire ku ko ija isaneua Mutakame na munaUatjiri. Nu nousemba Eje upangura noku hanga o vita. ¹²Nu o meho Ue jeri tjimuna o rurumo ruo muriro, nu ko tjiuru Tje kuno no vikrone o vingi. Nu Eje u nena nda tjangua muje, ndi ha tjiukua ijo mundu uarue, pendje na Je omuini. ¹³Nu Eje ua huikikirue o mbanda ndja tjavekerue mo mbindu, nu ena Re ri isaneua Embo ra Mukuru. ¹⁴Nu o vimbumba vio vita vie Juru vie Mu kongorerere ko ukambe o uvapa, a via huikikua o zombanda o zoheze zo linen, o zombapa, nu o zongohoke. ¹⁵Nu mo tjinjo Tje mua pitire engaruvio etue, ndija a kuapiza naro viuana, nu Eje meje ku honapara kombanda ja vio no nguinja jo tjitenda. Nu Eje u jata o tjikameno tjo muvine tjo mazenge no mapindi ua Mukuru o Munamasaehe. ¹⁶Nu Una ena nda tjangua mo mbanda Je na metumbo Re: "O Mbara jo zombara no Muhona uo vahona." ¹⁷Nu mba muna o mujengeri aa kurama mejuva. Nu eje ua ravaera neraka enene, ko zondera azehe nde tenga kombanda, "Indjeje, riuoronganisireje pamue ko mukandi o munene imbui o Ua Mukuru. ¹⁸Indjeje okuje ku ria o njama jo zombara, no njama jo zohongora zo vita, no njama jo ovarumendu o vanamasa, no njama jo ukambe no jo vakavire vao, no njama jo vandu avehe, jo vakutuke no vitikiha kumue, no jo vanandengu no vanamasa kumue." ¹⁹Nu mba muna o tjipuka no zombara zehi no vimbumba viao vio vita. Ama vi uoronganisirua oku ruisa Ingui ngua kavira ko kakambe no tjimbumba Tje tjo vita. ²⁰Nu o tjipuka tja kamburua, pueena ingui o muprofete uovizeze ngu ja utjiti o vihimise po murungu ua tjo. Nu na imbi ovihimise imbi ua pukisire navio imba mba jakurire o tjihako tjo tjipuka, na imba mbu ja ve rikotamene ko tjiserekarera tja tjo. Nu po uvari ua vio via umbua avino muinjo me rindi ro muriro o mundandi mbu pia no surungu. ²¹Nu imba avehe mba seerue po vata nengaruvio ndira pitire mo tjinjo tja Ingui ngua kavira o kakambe. O zondera azehe zejuru za rire o njama jauo.

Chapter 20

¹Nu mba muna o mujengeri ama rauka oku za Mejuru. Aena o tjipaturure tjo rutjiva no ketanga onene meke re. ²Nu eje ua kambura o tjitjupamuriro, indji onjokonguru, ndji ri o Mudiaboli, na Saatana, nu ei pandeke o zombura ejovi. ³Nu ei jumbu mo rutjiva. E ru papeke nu e ru rombere kombanda je. Kutja a ha pukisa o vandu nga o zombura ejovi tji za jenenisiua. Nu kombunda jo vina mbi, maso oku kuturua oka ruveze o kasupi. ⁴Nu mba muna o vihavero vio uhona. Nu puvio pa haverere imba mbari vapeua uvara okupangura. Nu mba muna o minjo va imba mba konderue o viuru motjimbe tjo ku hongonona Jesu na motjimbe Tjembo ra Mukuru. Imba mbe hina ve rikotamenene ko tjipuka poo ko tjiserekara tja tjo, nu mbe ha jakurire o tjihako tjo tjipuka mo vipara viao poo mo make uao. Nu va kotoka ko hupo, nu ovo va kara nave honapara pueena Kristu o zombura ejovi. ⁵Nunguari imba o vati o vakua o mba seerue po kave kotorere o muinjo nga o zombura ejovi tji za jenenisirue. Indji o ndjiri o mbendukiro o ndenga. ⁶O muningandu nu o mujapuke eje ingui ngu ma kara no rupa mo mbendukiro o ndenga! Nu kombanda ja imba ondiro o itjavari ka ina uvara. Nunguari ovo mave rire o vapristeri va Mukuru no va Kristu, nu maveje ku honapara pueena Je o zombura ejovi. ⁷Nu o zombura indejovi tji zazu noku manuka, Saatana ma kuturua mo ndorongo je. ⁸Nu meje ku kumuka oku ka pukisa o viuana mbiri mo vikoro vine viehi, Gog na Magog, oku vi uoronganisira o vita. Nu mave rire ovengi tjimuna eheke ro kuvare. ⁹Ovo va jatere ava rimbara no uparanga uehi, nu ave kovere inda o zondanda zo vajapuke va Mukuru, no tjihuro otji suverua. Nu o muriro ua rauka oku za Mejuru nu au ve seseta. ¹⁰Nu o Mudiaboli, ngu je ve pukisa, ua umbua Merindi ro Muriro no Surungu, imui o tjipuka no muprofete uo zizeze mu va umbirue. Nu ovo mave hihamisiua o mutenja no utuku aruhe nga aruhe. ¹¹Nu mba muna o tjihavero o tjinene otjijapa tjo uhona na Ingui ngua haverere ku tjo. Ehi nejuru via taurire po murungu Ue, nu kapekarere no ruveze ku mavei. ¹²Nu mba muine o vati, ovakombanda no vahanandengu- a va kurama po murungu otjihavero tjo uhona, nu o mambo ja patururua. Nu embo ekua ari patururua- ndiri Embo ro Muinjo. Nu o vati va pangurua otja ko vina imbi mbia tjangerue momambo, otja ko vitjitua viao. ¹³Nu o kuvare kua kotora o vati imba mbari muko. Nu o ndiro no tjovakoke avi kotora o vati mbari mu vio, nu ovati ovo va pangurua otja ko vitjitua viao. ¹⁴Nu o ndiro no tjovakoke via umbua merindi ro muriro. Indji ojo o ndiro o itjavari-erindi ro muriro. ¹⁵Nu auhe ena re tjira vazeua ari ha tjangerue Membo ro Muinjo, ua umbua merindi ro muriro.

Chapter 21

¹Nu mba muna ejuru epe, nehi epe, orondu ejuru indi etenge nehi indi etenga tji via kapita, no kuvare tji ku he tjiri ko. ²Nu ami mba muna o tjihuro itjo tjiapuke, Jerusalema o tjipe, ama tji rauka oku za mejuru ku Mukuru, a tja tunua tjimuna o mukupua ngua mbimbirirua o murumendu ue. ³Nu mba zuvire eraka enene nda zire mejuru ama ri tja, "Tara! O tjiranda tja Mukuru tjiri mokati ko vandu, nu Eje ma tura mueena vo. Nu ovo mave rire o vandu Ve, nu Mukuru o muini ma kara mueena vo nu a rire Mukuru uao. ⁴Nu Eje ma piana o mahoze ajehe mo meho uao, nu kape tjina ku uhuara ama pe kara o ndiro, poo o ruhoze, poo o maririro, poo o mihiamo. O vina i mbio vitenga via kapita. ⁵Nu ingui ngua haverere ko tjihavero tjo uhona ua tjere, "Tara! Ami Me tjiti o vina avihe kutja vi rire o vipe." Nu Eje ua tja nai, "Tjanga itji orondu o mambo inga o uatjiri nu o matakame." ⁶Nu Eje ua tja nai ku ami, "Pa tjitua pa janene! O Uami o Alfa no Omenga, indji o Mbutiro no Ndjandero. Nuku ingui nguno njota Ami Me jandja o kunua mo ruharui ruo meja uo muinjo. ⁷Ingui ngu ma tona ma rumata eta ro vina avihe, nu Ami me rire Mukuru ue, nu Eje ma rire o muna Uandje. ⁸Nunguari imba o vimumandu, no vehinangamburiro, no vajaukise, no vazepe, no vakorond, no zondjai, no vanavisenginina, no vana vizeze avehe, mave kara no rupa ruao Merindi ndi pia no muriro no surungu. Ndjiri o ndiro o itjavari. ⁹Nu umue uo vaengeri imba o hambombari ue ja ku ami, nguari no vijaha imbio hambombari avie urisiua o viuonga imbio hambombari imbio vio maandero, nu a tja, "Indjo nguno. Ami me ku urikire o mukupua, o mukaendu uo Ndjona." ¹⁰Nu eje ue ndji tuara mo Mbepo ko ndundu onene onde, nu e ndji raisire o tjihuro ijto tjinene Jerusalema o tjiapuke, ama tji rauka oku za mejuru ku Mukuru. ¹¹Jerusalema tjari no ujere ua Mukuru, Nu o ndjerera ja tjo ja ri tjimuna eue e huze tjinene, tjimuna eue ro kristal, no ngenangeneno jo jaspera, ¹²A tjina o rumbo o runene ruo mau ndua ja mejuru, nduna o mijero o murongo na vivari, nu po mijero apena o vajengeri o murongo na vevari, nu via tjangerue o mana mu vio, inga o mana uo mihoko imbio murongo na vivari vio vanatje va Israel. ¹³Ko muhuka o mivero vitatu, kejuva ro ko kumoho o mivero vitatu, kejuva ro ko kunene o mivero ko ngurova o mivero vitatu. ¹⁴Nu o rumbo ruari no mazikiro o murongo na jevari, nu mu uo muari o mana uo vaapostelo imba o murongo na vevari vo Ndjona. ¹⁵Nu ingui ngu ja hungire kueena ami ua ri no ruu ruo ngoldo oku saneka o tjihuro, no mivero via tjo no rumbo rua tjo. ¹⁶Nu o tjihuro tja ri no mikuma vine; nu o ure ua tjo ua tire po uparanga ua tjo. Eje ua sanekere o tjihuro na indui o ruu, o tutjandja tuo vimbere o majovi omurongo na jevari, (O tjo tja tekire pamue kou ure, no uparanga no museka). ¹⁷Nu eje ua saneka o rumbo rua tjo, Otja ko ma sanekero uo tjindu jari o viele esere rimue no mirongo vine na vine mo museka. (nu a iri omasanekero uo muengeri uina). ¹⁸Nu o mazikiro uo rumbo rua tjo ja ri o jaspera, nu o tjihuro o tjini tjari o tjo ngoldo o ngohoke, tjimuna ekende e kohoke. ¹⁹Nu o mazikiro uo rumbo ruo tjihuro ja mbimbirirue neue arihe ehuze. O mazikiro o matenga ja ri o jaspera, o jetjavari o safire, o jetjatatu o agate, o jetjaine o emeralda, ²⁰O jetjatano o onyxa, o jetjahamboumue o kaneliana, o jetjahambombari o krisolite, o jetjahambondatu o beril, o jetjamuviu o topasa, o jetjamurongo o krisoprasusa, o jetjamurongo na rimue o hijasinta, ojetja murongo na jevari o ametista. ²¹Nu o mijero imbio murongo na vivari viari o maundjendje omahuze o murongo na jevari, o mujero auhe ko urike uauo ua ungurirue no kandjendje kemue okahuze. O zondjira zo mokati ko tjihuro za ungurirue no ngoldo, ndji munina tjimuna ekende. ²²Nu ami hi muine o ndemberi mo tjihuro, orondu Muhona Mukuru Omunamasaehe no Ndjona ondemberi ja tjo. ²³O tjihuro ka tja ri no hepero jejuva poo jo mueze kutja vi jere mu tjo, orondu o ujere ua Mukuru ua jerisire tjo, nu erambe ra tjo ra ri o Ndjona. ²⁴Nu o viuana mavi kaenda mo ndjerera jo tjihuro tjo. Nu o zombara zehi maze jeta o ujere ua zo mo ukoto uatjo. ²⁵Nu o mivero via tjo ka vina ku jezerua ko o mutenja, nu ka kuna ku kara no utuku ngo. ²⁶Nu ovo ma ve jeta o ujere no ndjozikiro jo viuana mo ukoto ua tjo, ²⁷Nu ka pena otjina otjitunde tjimaa tji hiti mo ukoto uatjo, poo auhe ngutjita o vijaukise, poo ovizeze, nunguari imba poruauo omana uao nga tjangua Membo ro Ndjona ro Muinjo.

Chapter 22

¹Nu omujengeri ue ndji urikirire o ndondu jo meja uo muinjo, o uerauera tjimuna o Kristal. Ama i piti oku za mo tjihavero tjo uhona tja Mukuru no tjo Ndjona. ²pokati ko zondjira zo tjihuro. Nu ko vikere vio ndondu avi jevari pari o muti uo muinjo, mbu ja u hapa o vihape pekepeke o murongo na vivari, o mueze no mueze. O vijao vio muti mbui viari o vio ku verukisa o viuana. ³Nu kape tjina ama pe uhuara ama pe kara o sengiro. Nunguari o tjihavero tjo uhona tja Mukuru no tjo Ndjona mavi kara mu tjo, nu o vakarere Ve mave karere Je. ⁴Nu ovo mave munu o murungu Ue, nu ena Re ma ri kara mo vipara viao. ⁵Nu kaku na ku kara o utuku ingo, nu kavena hepero je rambe poo jo ndjerera jejuva, orondu muhona Mukuru ma jerere muvo. Nu mave honapara aruhe nga aruhe. ⁶Nu omujengeri ua tja nai ku ami, "O mambo inga o matakame nu o uatjiri. Nu Muhona Mukuru uo zombepo zo vaprofete, ua hindire o mujengeri Ue oku raisa ku imba o vakarere Ve o vina mbi mavi tjitua mo ruveze o rusupi. ⁷"Tara! Ami meja tjimanga! Omuningandu ingui ngu ma takamisa o mambo uo tji profeto tje Mbo ndi." ⁸Nu ami, Johanesa, ouami ngumba zuva nu emunu o vina mbi. Nu tjimbe vi zuva nevi munu, mba uira pehi oku rikotamena po zombaze zo mujengeri ngu je ndji raisire o vina mbi. ⁹Eje opa tjera nai ku ami, "Otjiti nao! Orondu ami o uami o mukarere o mukuenu, pueena o vakuenu imba o vaprofete, na imba mbe takamisa o mambo Uembo ndi. Rikotamena ku Mukuru!" ¹⁰Nu eje ua tja nai ku ami, "O rombo o mambo uo tji profeto Tjembo ndi, orondu o ruveze ruri popezu. ¹¹Ingui o muhasemba nga karere mo uhasemba ue. Nu ingui o mutundake nga karere mo ndundakero ue. Nu ingui ngu ri o musemba nga karere mo usemba ue. Nu ingui ngu ri o mujapuke, nga karere mo uapuke ue. ¹²Nu tara!, Ami me ja tjimanga. Nu o tjisuta tjandje tji ri pueena Ami, oku suta ko mundu auhe otja ko ngaro jo vitjitua vie. ¹³O Uami o Alfa no Omega, o mutenga no museinina, ombutiro no ndjandero. ¹⁴O vaningandu imba mbe koha ozombanda zao, kutja ve kare no usemba uo kuria ko muti uo muinjo no ku hita o tjihuro mo mivero. ¹⁵Nunguari pendje kuna o zombua, no zondjai, no vakorond, no vazepe, no vakarere vo visenginina, na ingui auhe ngua suvera noku kora o vizeze. ¹⁶Ami, Jesu, mba hinda o mujengeri Uandje oku hongonona o vina mbi kuene mo zokereka. O Uami o muze no ndekurona ja David, o Njose ongenangene jo muhuka." ¹⁷Nu o Mbepo no Mukupua ve tja, "Indjo!" Nu auhe ngu ma zuu nga tje, "Indjo!" Nu auhe ngua tonjota, nge je, nu auhe ngu ma vanga nga tore o meja uo muinjo o tjari. ¹⁸Orondu me hongonona ko mundu auhe ngu ma zuu o mambo uo tji profeto tjembo ndi: Nu o mundu auhe ngu ma ueza ko vina mbi, Mukuru ma ueza kuje o viuonga mbia tjangua membo ndi. ¹⁹Nu auhe ngu ma isako ko mambo uo tji profeto tjembo ndi, Mukuru ma isamo o rupa rue komuti uo muinjo na mo tjihuro o tjiapuke, na mo vina imbi mbia tjangua membo ndi. *** ²⁰Nu ingui ngu ma hongonona o vina mbi ma tja, 'Ii! Ami me ja tjimanga.' Amen! Indjo Muhona Jesu! ²¹O tjari tja Muhona uetu Jesu Kristu nga tji kare pueena ene amuhe. Amen.